

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN5051	ImageGroup:	I3CN5053
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རི་བོ་རྩེ་ལྷའི་གནས་བཤད་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ri bo rtse lnga'i gnas bshad mthong ba don ldan/
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138.

གནས་ཆེན་རི་བོ་རྩེ་ལཱའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །
འཇམ་དཔལ་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིད་ལ་སྒྲིན། །
འཛིགས་མེད་ཐུན་ཚོགས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
དགོངས་བརྒྱད་རྟོགས་པ་འཕོ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། །

སྒྲ་རུང་གཞུང་ལས་དོ་དམ་ཁང་ནས་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས།

མི་ཞི་ཞི་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་འདི་དེ་ཆེད་ནང་ལ་ཞུགས་ནས་འདི་ཆེད་འདི་ལ་དང་
འཛིགས་བྱེད་ཆེད་མི་ལྟོང་འདེད་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་རྒྱུད་ལས་གཞུང་ལོ། །

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་

ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་

བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལེའུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ།

སྟོད་ཆ།

ཙ་བ། དཔལ་ལྷན་ཚས་གྲགས།
འགྲེལ་བ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ།

དཀར་ཆག

དཔར་སྐྱོན་པའི་ཆེད་བཟོད།

v

སྐྱོན་གྲེང་།

ix - xxxi

གྱུ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཚད་མའི་བསྐྱོན་བཅོས་ཀྱི་བྱུང་རིམ།

x

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཚད་མའི་བསྐྱོན་བཅོས་ཀྱི་བྱུང་རིམ།

xxii

གཞུང་ཚད་དང་ཅ་འབྲེལ་གྱི་མ་ཁྲི།

xxviii

ཅ་འབྲེལ་སྐྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

xxx

ཅ་འབྲེལ་སྐྱར་ཚུལ།

xxx

ལེའུ་དང་པོ་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ།

1-336

ལེའུ་གཉིས་པ་ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ།

337-556

རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུའི་ས་བཅད།

557-604

ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ལེའུའི་ས་བཅད།

605-628

སྟོན་གྱིང་།

སྟོན་བ་རྒྱ་བྲལ་ཟས་གཙང་སྟེན་པོ་མཆོག་།
ཆོད་མར་སྟོན་བ་སྟོན་སྟེང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་།
ཞི་འཆོ་ཡབ་སྟེན་ལ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི།
འགས་སྟེན་དབང་ཕྱག་ཆོགས་རྣམས་རྒྱལ་འགྱུར་ཅིག་།

འཇིག་རྟེན་མིག་གྱུར་རྟོག་ལོ་ཆོན་པོ་དང་།
ས་སྟོན་པའ་ཆོན་ཆོས་རྩ་ཅོང་ཁ་བ།
ཡབ་སྟེན་བརྒྱུད་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ།
ཤུགས་དྲག་དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྟོན།

གང་གིས་བདག་ལ་འགས་པ་སྟོན་མཛད་པའི།
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་དང་བྱུང་པར་དུ།
བཅུ་བཞིའི་རྒྱ་ལྟར་མངོན་འཕགས་གངས་ཅན་མགོན།
གང་དེའི་ཞབས་དུལ་སྟེ་བའི་རྒྱ་དུ་བཀྱར།

ཞེས་མཆོད་པ་བཟོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྐབས་དོན་གྱིང་བར་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་འདྲིར་ཆོད་མ་འགས་པའི་བསྟོན་བཅོས་ཀྱི་བྱུང་འཕྲུལ་མངོན་བསྟེན་ཤིག་
བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན།

ཁྱེ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱང་རིམ།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤྱུ་བྱབ་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར་མ་བྱོན་པའི་སྟོན་དུ་སྤྱི་
རྩལ་པའི་དྲང་སྟོང་གོཏམ་གྱིས་རིགས་པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་
མཛད་པར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་རྟོག་གའི་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་
གསུངས་འདུག

ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་
གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རིགས་པ་ཅན་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་ཀྱང་མིག་གིས་རྟོག་གའི་
ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པའི་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་མཛད་པ་གསལ་བ་མ་ཟད་དེ་
དག་རྟོག་གའི་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པའང་སྤྲོད།

གང་ལྟར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དབྱུ་མ་དང་ཚད་མ་རིག་པའི་བསྟན་
བཅོས་དག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟེན་འདོད་པ་བཞེད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་
ཀྱི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་དར་བའི་སྟོན་རྩལ་དུ་སྤྱི་རྩལ་པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་བསྟན་
བཅོས་བྱང་བ་མངོན།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུང་གིས་ཚད་མའི་
བསྟན་བཅོས་མ་མཛད་པའི་སྟོན་དུ་སྟོན་པ་སྤྱུ་བྱབ་པས་ཚོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། “དུ་
བ་ལས་ནི་མེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་སྐྱུ་ལས་ནི་རྒྱ་ཤེས་དང་།” ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཏན་
ཚིག་རིགས་པ་གསུངས་པ་མ་ཟད། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་།¹ “རིགས་པ་ནི་

¹ རྒྱ་གཞུང་འབྲུས། དཔོན་བཅེགས། ༧ ཤོག་གངས་ ༡༩༧-ག།

² རྒྱ་གཞུང་འབྲུས། མདོ་སྡེ། ༩ ཤོག་གངས་ ༡༧-ན།

ནམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་།
འཐད་པའི་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་པ་ལོ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་
ནི། འདྲ་བྱེད་འབྲུང་བ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་།
རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་རྣམས་འཐོབ་པ་འཕམ་
འབྱུང་བ་འཕམ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། སོ་སོའི་སྐྱེས་པ་དང་། བཤད་པ་
དང་། སྐྱེས་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་
པ་དང་། རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པའི་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་རིགས་པ་གསུངས་པ་མ་ཟད་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་སྒྲུང་དོ།

དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་དཔོན་མ་བྱོན་པའི་ཐོན་དུ་ཆད་མའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་མངོན་ཏེ། མདོ་
ཐེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས།^༢ “དེ་ལྟར་འཐད་པའི་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་
ཆད་མ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་དཔག་པའི་ཆད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཆད་མས་མཆན་
ཉིད་ལྟ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་ཆད་མའི་ཐ་སྙད་གསལ་བར་
གསུངས་པ་མ་ཟད། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་འང་མངོན་ནོ།

གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་སོགས་དང་
ཆད་མའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གསུངས་པར་སྒྲུང་སྟེ། དབྱ་མ་ཙ་ཤེ་ལས།^༣ “བདག་ལས་མ་ཡིན་
གཞན་ལས་མིན།” ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་བསྟན་པ་དང་། ཆད་མའི་ཐ་སྙད་
ཀྱང་དབྱ་མ་ཆོག་གསལ་ལས།^༤ “སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། རབ་རིབ་ཅན་མ་

༢ ཐེ་བཀལ། མདོ་ཐེ། ཆ། སོགས་གངས་ ༡༢-ན།

༣ ཐེ་གེ་བསྟན་འབྱུང་། དབྱ་མ། ཅ། སོགས་གངས་ ༡-ན།

ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས། མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་
ལ་བསྟོས་ནས་ནི། མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པ་དག་གི་ཆོག་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི། ལྷུང་ངོ་། འདྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི། ཉེ་བར་མཇལ་བ་
སྟེ། དཔེར་ན་བ་མིན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲའོ། ལྷམ་པ་ལྟ་བུའོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཆད་མ་
བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་ཆད་མ་ལ་
བཞི་གསུངས་སོ།

ཡང་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྩོད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཤིག་
མཛད་པར་གྲགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་བོད་སྐད་དུ་བཞུགས་པ་མི་སྒྲུང་ངོ་།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་བསྐྱན་བཅོས་སམ་རྟོག་གི་རིགས་པའི་
བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི། ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་པའི་མཇུག་དང་ལཱ་པའི་འགོར་སྟོང་
དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་བསྐྱན་བཅོས་རྣམས་ལ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཡིན།
དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་ཨོའི་བཤའི་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་སྐབས། རྣམ་
རིག་དང་། རྟོག་གི་བསྐྱན་བཅོས་བརྒྱ་ཅ་མཛད་པ་དེ་དག་ཐོར་བྱ་ལྟ་བུ་གཟིགས་ནས་
གཅིག་ཏུ་བརྟུས་པ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་བཅུ་མ་པར་དགོངས་ཏེ་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
བྲག་ཕྱག་དཔེན་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་བྲག་ངོས་ལ་རྩོ་ཐལ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་
པ་འགྲོ་ལ་ཐན་བཞེད་པ། ཞེས་སོགས་མཆོད་བཞེད་དང་རྩོམ་པ་དམ་བཅའ་བྲིས་པ་ཅམ་
གྱིས་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱན་བཅོས་འདི་ཕྱི་མའི་དུས་
ན་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱན་གྱི་མིག་གཅིག་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ།^༥ ཞེས་ལུང་བསྐྱན་ཐོབ་པ་ལྟར་
ལེའུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྐྱན་བཅོས་ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་^༦མཛད་པ་མ་
ཟད། ཚད་མའི་མདོའི་དོན་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་ཀྱན་བདུས་ཀྱི་རང་
འགྲེལ་^༧ཞིག་ཀྱང་མཛད། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཙ་བར་གྱུར་པ་
དམིགས་པ་བརྟག་པ་^༨ཞེས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཤིག་དང་། བསྐྱན་བཅོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་བརྟག་པའི་རང་འགྲེལ་^༩ཞིག་ཀྱང་མཛད། དེ་
བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་བརྟག་པ།^{༡༠} ཚད་མ་རིག་པ་ལ་འདུག་པ།^{༡༡} གཏན་ཆོགས་ཀྱི་

༥ སྤྱོད་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་རི་བྱག་དཔེན་པ་ཞིག་ན་སྒྲོམ་བ་ལ་བཙོན་པས་གནས་པ་ན། གནས་
སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ།
གཅིག་བྱ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ན། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཇགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱོན་ནས། བྱ་སྐྱེ་བོ་དན་
པ་དང་མེས་སུ་མཐུན་པར་སེམས་སྡང་བས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཐན་པའི་
སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ། ཅིའི་སྤྱིར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ལན་དུ་བཙོམ་ལྟན་
འདས་འཁོར་བ་ནི་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་དུ་མ་དང་ལྟན་བས་བསྐྱན་བར་མི་ནུས་ལ།
སེམས་ཀྱང་དམ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དགའ་བས་གཡོ་བར་སྤྱོད་ཅིང་། ཁྱོད་མཐོང་ཡང་བདག་ལ་
བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་ན། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བགྱིར་མཆིས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལན་དུ་རི་སྤྱིང་ས་མ་
ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ད་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་མི་སྦྱང་བར་གྱུར་དོ།
སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད། ལྟེ་བསྐྱན། ཚད་
མ། ཇོ། ༣-ན།

- ༧ ལྟེ་བསྐྱན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་གུངས་ ༣-ན།
- ༨ ལྟེ་བསྐྱན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་གུངས་ ༡༧-ན།
- ༩ ལྟེ་བསྐྱན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་གུངས་ ༤༩-ན།
- ༡༠ ལྟེ་བསྐྱན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་གུངས་ ༤༩-ན།
- ༡༡ ལྟེ་བསྐྱན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་གུངས་ ༤༧-ག།

འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་⁷²སྟེ། ཚད་མ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བདུན་མཛད་དོ།

གོང་གསལ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་བདུན་པོ་དེ་དག་བོད་སྐད་དུ་འང་བསྒྱུར་ཡོད་ཀྱང་།
སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཏན་ཆོག་གི་སྟོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཀྱང་
ཡོད་པར་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་ནའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲུར་བོད་སྐད་དུ་བཞགས་པ་མི་སྤང་།

གང་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པའི་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ངན་པ་ཕལ་ཆེར་རྩོད་པས་ཕམ་པར་མཛད་པ་མ་ཟད།
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྟེ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཚད་མ་རིག་པའི་རྩལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བསྟན་པའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། ཚད་མ་རིག་པའི་ལམ་གསལ་བར་
བྱེ་བ་ལས་ཚད་མའི་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱག་སྟེ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་
བྱོན། སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱག་སྟེས་ཀྱང་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་མཛད་
ཡོད་ཀྱང་བོད་སྐད་དུ་དེའི་འགྲུར་མི་སྤང་ངོ་།

དེ་ནས་ཕལ་ཆེར་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་པའི་ནང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པས་རང་གི་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱག་སྟེ་ལས་ཚད་མ་ཀུན་བདུས་ལན་གསུམ་གསན་
པར་མཛད་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱོད་ནི་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དང་མཉམ་པར་
འདུག་པས། བྱུང་མཐའ་ནོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟུན་དབྱུང་བའི་སྟེར། ཚད་མ་ཀུན་ལས་
བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཞིག་བཅུ་མ་པར་བསྒྲུལ་བ་ལྟར། ཚད་མ་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ།
རྒྱུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་⁷³དང་། ཅུང་ཟད་བསྟུས་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་

72 རྟེན་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་གྲངས་ 44-ག།

73 རྟེན་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་གྲངས་ 23-ན།

74 རྟེན་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་གྲངས་ 22-ན།

ངེས་པ།¹⁷ བྱིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཚད་མ་རིག་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་¹⁸ལྟེ་
ལུས་ལྟ་བུའི་བསྐྱུས་བཅོས་གསུམ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་
པ།¹⁹ འབྲེལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།²⁰ རྒྱུད་གཞན་སྤྱབ་པ།²¹ རྩོད་པའི་རིགས་
པ་²²ལྟེ། ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྐྱུས་བཅོས་བཞི་བཅས་ཚད་མ་ལྟེ་བདུན་དང་། ཚད་མ་ནམ་
འབྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་རང་འབྲེལ་²³དང་། འབྲེལ་བ་བརྟག་པའི་འབྲེལ་པ་²⁴བཅས་བསྐྱུས་
བཅོས་དག་མཛད་པའི་སྟོན་མ་ཚད་མ་རིག་པའི་ནམ་གཞན་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།

དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་པའི་ནང་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རང་གི་སྟོབ་མ་
སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་གྲོས་ལ་ཚད་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་བརྩམ་པར་བསྐྱུལ་བ་
ལྟར། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་བཅོས་ཐིག་ལན་དང་པོ་བརྩམས་ཏེ་སྟོབ་
དཔོན་ལ་ཕུལ་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྒྱས་བརྒྱས་ནས་སྤྱར་ཡང་བརྩམ་པར་བསྐྱུལ་བས་ལན་གཉིས་
པ་དེ་བརྩམས་ནས་ཕུལ་ཀྱང་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མེར་བསྐྱེགས་ནས་སྤྱར་ཡང་ཚུམ་པར་
འབད་དགོས་པ་གསུངས་པ་ལྟར། ལན་གསུམ་པ་དེ་བརྩམས་ནས། བལ་ཆེར་སྐལ་བ་
མེད་ཉིད་དང་། ཏུས་ལའང་ལྟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གོམས་པའི་ཕྱིར་ནི་མདོར་བསྐྱུས་
ནས། དཀའ་འབྲེལ་འདི་ནི་འདིར་བྱས་སོ། ཞེས་བྲིས་ཏེ་ཕུལ་བ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་

-
- 17 ལྟེ་བསྐྱུས། ཚད་མ། ཅེ། ཐོག་གུངས་ 22-ན།
 - 18 ལྟེ་བསྐྱུས། ཚད་མ། ཅེ། ཐོག་གུངས་ 22-ན།
 - 19 ལྟེ་བསྐྱུས། ཚད་མ། ཅེ། ཐོག་གུངས་ 23-ན།
 - 20 ལྟེ་བསྐྱུས། ཚད་མ། ཅེ། ཐོག་གུངས་ 24-ན།
 - 21 ལྟེ་བསྐྱུས། ཚད་མ། ལེ། ཐོག་གུངས་ 24-བ།
 - 22 ལྟེ་བསྐྱུས། ཚད་མ། ཅེ། ཐོག་གུངས་ 25-བ།
 - 23 ལྟེ་བསྐྱུས། ཚད་མ། ཅེ། ཐོག་གུངས་ 26-ན།
 - 24 ལྟེ་བསྐྱུས། ཚད་མ། ཅེ། ཐོག་གུངས་ 27-ན།

ཚིག་གི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་བྱང་འདུག་གསུངས། འོན་ཀྱང་ངའི་རིགས་པ་
འདི་གཞན་གྱི་མ་ཞོར་བར་མི་ཤེས་པར་དགོངས་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པའི་
མཐུག་ཏུ། རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐེམ་ཞིང་རྒྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
ཞེས་པ་བཅུག་ཅེས་གྲག་གོ།²³

སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་གྲོས་གྱི་སྟོབ་མ་ཤུག་སྟོས་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་གྱི་
རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ་དང་། ལེའུ་
གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་ལྟ་དབང་སྟོའི་འགྲེལ་པ་བཅས་ལ་འགྲེལ་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་
གྱི་འགྲེལ་བཤད་²⁴ཅེས་བྱ་བ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་ཀའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་མཛད་འདུག།

སྟོབ་དཔོན་ཤུག་སྟོའི་སྟོབ་མ་སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྱོད་པའམ་རྒྱན་
མཁན་པོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བྱི་མ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
རྒྱན་²⁵དང་། ལྟ་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་²⁶གཉིས་མཛད་
ཡོད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་ཐུ་རི་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས་གྱི་དངོས་སྟོབ་
ཡིན་པར་བཞེད་པའང་སྤང་བས་དབྱུད་པར་འཆོལ།

སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྱོད་པའི་སྟོབ་མ་ཉི་མ་སྤྱོད་པས། ཚད་མ་རྣམ་
འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཉིས་པ་²⁷དང་། གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་
པ་²⁸ཁག་གཉིས་མཛད་པ་དང་།

23 བྱ་སྟོན་ཚོས་བྱང་ལས་གསུངས་སོ།། ཤོག་གངས་ 722 འབྲས་སྟོ་སྤིང་གིས་དཔར་བསྟན་བ།

24 རྒྱ་བསྟན། ཚད་མ། ཇ། ཤོག་གངས་ 7-ན། ཉ། ཤོག་གངས་ 7-ན།

25 རྒྱ་བསྟན། ཚད་མ། ཉ། ཤོག་གངས་ 7-ན། ཐ། 722-ན།

26 རྒྱ་བསྟན། ཚད་མ། ཐ། ཤོག་གངས་ 724-ན།

27 རྒྱ་བསྟན། ཚད་མ། བ། ཤོག་གངས་ 723-བ།

ཡང་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྱོད་པའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གས་རྒྱལ་རྩ་བུན་པར་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འབྲེལ་བཤད་དམ་འཐད་ལྷན་ཆེ་བ།²⁸ ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཤེས་ཀྱང་བཟོད་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིས་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐབས་སུ་བབ་ནས་བཤད་པ།²⁹ རྣམ་པར་ངེས་པའི་འོག་འཐད་ལྷན་ཆེས་གྲགས་པ་དང་། རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ།³⁰ ཚད་མ་བཟླ་བ།³¹ གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་རྟུ་བྱེད་པ།³² འཇིག་རྟེན་པ་རྩོལ་བྱུབ་པ།³³ སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་བྱུབ་པ་³⁴ བཅས་ཚད་མ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བདུན་མཛད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སློབ་མ་ཚུལ་རིས་ཀྱང་། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ཤིན་རྟུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་³⁵ ཞེས་བྱ་བ་པོད་བཞི་མཛད་དོ།

སློབ་དཔོན་ཚུལ་རིས་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྟ་ལ། རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་³⁶ དང་། གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ།³⁷ འབྲེལ་བ་བཟླ་བའི་

-
- 28 རྩ་བུན། ཚད་མ། བེ། ཤོག་གུངས་ 7-ན།
 29 རྩ་བུན། ཚད་མ། རོ། ཤོག་གུངས་ 7-ན།
 30 རྩ་བུན། ཚད་མ། ཆོ། ཤོག་གུངས་ 7-ན།
 31 རྩ་བུན། ཚད་མ། བེ། ཤོག་གུངས་ 26-བ།
 32 རྩ་བུན། ཚད་མ། རྩ། ཤོག་གུངས་ 27-ན།
 33 རྩ་བུན། ཚད་མ། རྩ། ཤོག་གུངས་ 28-བ།
 34 རྩ་བུན། ཚད་མ། རྩ། ཤོག་གུངས་ 29-བ།
 35 རྩ་བུན། ཚད་མ། བེ། ཤོག་གུངས་ 70-བ། བེ། བེ། ཅ། བོད་བཞི་ཡོད།
 36 རྩ་བུན། ཚད་མ། བེ། ཤོག་གུངས་ 7-ན།
 37 རྩ་བུན། ཚད་མ། བེ། ཤོག་གུངས་ 70-བ།

ཀྱི་ཆེར་བཤད་པ།³⁰ ཀྱུད་གཞན་གྱུ་བ་བའི་འབྲེལ་བཤད།³¹ ཅུང་པའི་རིགས་པའི་
འབྲེལ་པ།³² དམིགས་པ་བཏག་པའི་འབྲེལ་བཤད་³³ བཅས་གཏན་ཚིགས་རིགས་པའི་
བསྟན་བཅོས་དྲུག་མཛད་པར་སྦྱང་། ཅུང་པའི་རིགས་པའི་འབྲེལ་པའི་མཛད་བ་པོའི་
མཚན་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟ་འདི་ཉིད་མིན་ནམ་སྟམ་ནས་འདིར་
བབྲངས་ཡོད་ཀྱང་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་པར་འཆལ་ལོ།

སྟོབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟའི་སྟོབ་མ་བྱམ་ཟེ་ཤར་རྟམ་སྟེ་བྱམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བས།
འབྲེལ་བ་བཏག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ།³⁴ སེལ་བ་གྱུ་བ་པ།³⁵ འབྲེལ་བ་གྱུ་བ་པ་³⁶
བཅས་བསྟན་བཅོས་གསུམ་མཛད་འདུག

ཡང་བྱམ་ཟེ་ཨ་ཙ་ཏས་སམ་མ་ཙ་ཏས་གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པའི་འབྲེལ་པ་³⁷ ཞེས་
བྱ་བ་ཞིག་མཛད་ཅིང་། སལ་ཆེར་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བྱོན་པར་གྲགས་པའི་སྟོབ་
དཔོན་ཞི་བ་འཆོས། ལེའུ་སུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་
ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་³⁸ དང་། ཅུང་པའི་རིགས་པའི་འབྲེལ་པ་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་³⁹
ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་མཛད་དོ།

30 རྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཐོག་གངས་ 7-ན།

31 རྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཐོག་གངས་ 34-ན།

32 རྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཐོག་གངས་ 77-ན།

33 རྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཐོག་གངས་ 78-ན།

34 རྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཐོག་གངས་ 37-ན།

35 རྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཐོག་གངས་ 117-ན།

36 རྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཐོག་གངས་ 302-བ།

37 རྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཐོག་གངས་ 717-བ།

38 རྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཐོག་གངས་ 7-ན།

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོམས་སློབ་མ་ཀམ་ལའི་ལས། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་
དཀའ་འབྲེལ་དང་།^{༡༩} རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་སྟོགས་སྟེ་མ་མདོར་བསྟུས་པ།^{༢༠} ཞེས་
བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་མཛད་པར་སྟུང་།

ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་པའི་ནང་དུ་བྱོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དགེ་སྲུང་གིས།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།^{༢༡} ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།^{༢༢} ཐོས་པ་བརྟག་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།^{༢༣} གཞན་སེལ་
བརྟག་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།^{༢༤} དབང་ཕྱག་འཇིག་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ།^{༢༥}
ཚད་མ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་མཛད།

ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་རྗེ་ཕྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་ལས་རྒྱལ་
བས། གཏན་ཚིགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་།^{༢༦} ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཏན་ལ་དབབ་
པ་^{༢༧}གཉིས་དང་། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གོ།^{༢༨} ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་མངོན་སུམ་དང་།

-
- ༡༩ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཞ། ཤོག་གངས་ ༡༡-ན།
 - ༢༠ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཟ། ཤོག་གངས་ ༡༢-བ།
 - ༢༡ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཞ། ཤོག་གངས་ ༡༣-ན།
 - ༢༢ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཞ། ཤོག་གངས་ ༡༤-བ།
 - ༢༣ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཞ། ཤོག་གངས་ ༡༥-བ།
 - ༢༤ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཞ། ཤོག་གངས་ ༡༦-ན།
 - ༢༥ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཞ། ཤོག་གངས་ ༡༧-བ།
 - ༢༦ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཞ། ཤོག་གངས་ ༡༨-ན།
 - ༢༧ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཞ། ཤོག་གངས་ ༡༩-ན།
 - ༢༨ ཕྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཞ། ཤོག་གངས་ ༢༠-ན།

གཉིས་པ་རང་དོན་ཤེས་དཔག གསུམ་པ་གཞན་དོན་ཤེས་དཔག་གི་ལེའུ་བཅས་ལེའུ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཀྱང་མཛད་པར་སྒྲུང་ངོ་།

པལ་ཆེར་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟོབ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས།
ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འབྲེལ་བཤད་མཛད་པ་དང་།^{༥༠} སྟོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་
གནས་ཞི་བས། རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་།^{༥༡} ནང་གི་བྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
བསྟན་བཅོས་^{༥༢} གཉིས་མཛད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་ནང་དུ་བྲུབ་པ་དང་མ་བྲུབ་པའི་འགྲོ་ཚུལ་
གཙོ་བོར་འབད་དེ་བཤད་འདུག

དེ་ནས་པལ་ཆེར་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དག་སྟོང་ཐར་
པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། རྟོག་གའི་སྐད་^{༥༣} ཅེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་མཛད་པ་དང་།
སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས། ཡངས་པ་དང་བྱི་མ་མེད་པ་ལྷན་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་འབྲེལ་བཤད་དང་།^{༥༤} གཞན་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་
རྟོན་མི་ཁྲིས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་དང་།^{༥༥} བུ་མ་ཟེ་མུ་ཉིག་བུ་མ་པས། སྐད་
ཅིག་མ་འཛིག་པ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་འབྲེལ་པ།^{༥༦} སྟོབ་དཔོན་ཅ་རྒྱ་གོ་མིས། རིགས་པ་
གྲུབ་པའི་སྟོན་མ།^{༥༧} རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤིན་མེད་ཀྱིས། རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་དོན་

༥༠ རྟོ་བསྟན། ཚད་མ། ཆེ། ཤོག་གངས་ ༡༧༤-ན།

༥༡ རྟོ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཤོག་གངས་ ༣༠༩-བ།

༥༢ རྟོ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཤོག་གངས་ ༣༠༩-བ།

༥༣ རྟོ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཤོག་གངས་ ༣༣༩-བ།

༥༤ རྟོ་བསྟན། ཚད་མ། ཡེ། ཤོག་གངས་ ༡-ན།

༥༥ རྟོ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཤོག་གངས་ ༣༠༣-བ།

༥༦ རྟོ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཤོག་གངས་ ༡-ཅ-ན།

༥༧ རྟོ་བསྟན། ཚད་མ། ཞེ། ཤོག་གངས་ ༡༧-བ།

བསྐྱུས་པ།⁶⁰ སློབ་དཔོན་གྱིས་བ་ཅན་གྱིས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་
བཤད།⁶¹ ཅེས་བྱ་བའི་ཚད་མའི་བསྐྱུས་བཅས་རྣམས་མཛད་འདུག་པ་དང་། ཡང་མཛད་
པ་པོའི་མཚན་མི་གསལ་བའི་བསྐྱུས་བཅས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བཤད་⁶²
བཅས་ཚད་མ་རིག་པའི་བསྐྱུས་བཅས་བོད་སྐད་དུ་གྱུ་འབྲེལ་དུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཙམ་བཞུགས་
པ་དེ་དག་གི་འགྲུར་སྟགས་ལེགས་ཉེས་ཇི་ལྟར་ཡིན་རུང་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མཇལ་ནས་སྟོན་
བསམ་བྱེད་གྱི་སྒྲི་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་སྟོན་པ་ནི། ཐུན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་
དཔོན་རྣམས་དང་ལོ་པར་དང་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་རྣམས་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་མི་
དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སེམས་སོ།

དེ་ལྟར་བྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཞི་བ་ནས་བརྒྱ་གསུམ་ཙམ་གྱི་བར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་
ཡུལ་ལ་ཚད་མ་རིག་པའི་བསྐྱུས་བཅས་དང་། དེ་ལ་འཆད་ཉན་སྟགས་དར་གྱིས་ཇི་ཙམ་
བྱུང་བ། གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བའི་མཁས་དབང་དང་། ཉམས་སྤྱོད་ཀྱི་པོས་ངག་གྱིན་
ཙམ་དེབ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ལྟར་འདིར་གཅིག་དུ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་བྱས་ནས་
བཀོད་བར་ནོར་འབྲུལ་ཡོད་མེད་སྟགས་མཁྱེན་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་བར་འཆལ་ལོ།

60 ཐུན་བསྐྱུས། ཚད་མ། བེ། སྟག་གྲངས་ 22-བ།

61 ཐུན་བསྐྱུས། ཚད་མ། དེ། སྟག་གྲངས་ 2-ན།

62 ཐུན་བསྐྱུས། ཚད་མ། དེ། སྟག་གྲངས་ 2-ན།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲིངས་སུ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱང་རིམ།

ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱད་པའམ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤྲོད་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྤྱད་སུ་ཚད་མ་
 རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱང་བར་གསལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་གཏན་
 ཆོགས་ཐེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་སྤྱད་པ་གཉིས་དང་།
 སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷའི་གཏན་ཆོགས་ཐེགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དང་། རྒྱུད་གཞན་སྤྱད་
 པའི་འབྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀམ་ལའི་ལའི་རིགས་པའི་ཐེགས་པའི་སྤྱོད་པས་
 སྤྲ་མ་མདོར་བསྟུས་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུ་བ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྟུར་བ་
 ནས་བཟུང་། ཚད་མ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་བཀལ་ལན་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་འཆད་ཉན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་ཞིག་
 ཀྱང་བྱང་བར་མངོན།

ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དང་བརྒྱ་གཅིག་ནང་རྒྱལ་པོ་སྐུང་དར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་བསྟུབས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་བཅའ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་
 ནས་ཚད་མ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཞིག་གཏན་དུ་དང་། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སྤྱོད་པས་
 ཀྱི་སྐུང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་གཉིས་ཕྱི་ལོ་
 བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཅིག་པའི་འགོར་ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་བསྟེན་ཞ་མ་སེང་རྒྱལ་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་
 བསྟུར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་དང་། ཅོད་པའི་རིགས་པ་
 དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲུའི་ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་པ་
 དང་། སློབ་དཔོན་ཤུག་སྒྲུའི་ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བཤད་སོགས་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་
 བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་བསྟེན་སྤྲོད་པའི་སློ་བྱོས་ཀྱིས་^༡བོད་སྐད་དུ་བསྟུར་བ་
 ལས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དར་བ་ཡིན་པ་ནི། གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་དེབ་ཐེར་
 སློན་པོ་ལས།^༢ “ཁྱད་པར་མ་དགེ་བའི་སློ་བྱོས་ཀྱིས་ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་དང་། དེའི་རང་

འགྲེལ་དང་། ལྷ་དབང་སློའི་འགྲེལ་པ་དང་། སྤྱུ་སློའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་སོགས་མང་དུ་
བསྐྱར་ཞིང་། འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ལས་མཆེད་ནས་དབུས་གཙང་གི་
ཕྱོགས་འདིར་ཡང་ཆད་མའི་འཆད་ཉན་བྱང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་བྱང་པོ་གྲགས་སེ་ཞེས་བྱ་བ་
མཁས་པར་གྲགས་པ་དེས་ཆད་མའི་བཤད་པ་མང་དུ་མཛད། དེ་དག་ལ་ཆད་མ་རྙིང་མ་
ཟེར།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ལོ་ལྔ་བ་དེ་དག་གིས་ཆད་མ་རྙིང་མའི་སྟོལ་གཏོད་པར་
མཛད་པར་གསལ་ལོ།

ཡང་དེ་བ་ཐེར་སྟེན་པོ་དེ་ཉིད་ལས།^{༡༠} “དུགས་པོ་དབང་གྱལ་དང་། བྱང་པོ་གྲགས་
སེ་གཉིས་གྱིས་པོ་རྒྱ་རི་དང་། དམར་པོ་རི་ལ་འབྲན་བཤད་མཛད། ལྷ་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་
གཉིས་ཀའི་ཆོས་གྲར་འགོ་བ་ཞིག་བྱང་། ཞེས་གྲགས་པའི་བྱང་པོ་དེས། ཆད་མ་རྙིང་མ་
མཁུན། སློབ་མཁའ་མང་དུ་བྱང་བའི་ཡི་གེ་འདུག་ནའང་། ཆད་མ་རྙིང་མ་དེ་ཁམས་ནས་
བྱང་བ་ཞིག་གས། མངའ་རིས་ནས་སྤྱི་ལོ་ལྔ་བས་རང་འགྲེལ་དང་། ལྷ་དབང་སློའི་བསྐྱར་
བ་ལ་བཞེན་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་མ་འཆལ་ལོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སྐབས་དེ་དུས་
ཆད་མའི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་བོད་འགྲེལ་བྱང་བ་མི་གསལ་བས་ཀྱང་འགྲེལ་རང་གི་སྟངས་
འཆད་ཉན་གྱི་ལམ་སྟོལ་ཞིག་བྱང་བ་མིན་ནམ་སྟམ་མོ།

ཀྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷ་ལས་སློབ་དཔོན་པལློ་ཏ་གཞན་ཕན་བཟང་པོས་
གསན། དེ་ལས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལོ་ལྔ་བ་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་གྱིས་གསན་ཏེ།

༡༠ ཕྱི་ལོ་ ༡༠༤༩ ས་སྐུལ་ལོར། སྤྱི་ལོ་ལྔ་བ་དགེ་བའི་སློ་བློས་དུག་སྟེན་གྱིས་སྐྱ་གཤེགས།
བོད་ཀྱི་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཤོག་གངས་ ༣༢༧ ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་བཅུ་གྲག་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་
བསྐྱར་བཅོས་དེ་དག་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བར་མཛད་ནོ།

༡༡ དེ་བ་ཐེར་སྟེན་པོ་ཤོག་གངས་ ༩༧

༡༢ དེ་བ་ཐེར་སྟེན་པོ་ཤོག་གངས་ ༩༤

སློབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས་གྱི་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་དང་། ཚད་མ་
 རིག་ཐེགས་གསུམ་དང་། སློབ་དཔོན་ཇམ་རིའི་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་
 དང་། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཆོག་གི་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་གྱི་འབྲེལ་དང་། འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་གཉིས་
 དང་། རིགས་པའི་ཐེགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དང་། ཚད་མ་བཏགས་པ་དང་། གཞན་སེལ་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་དྲུ་བྱེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་སྐྱབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མ་
 རོལ་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མའི་བསྐྱར་བཅོས་བརྒྱ་སྒྲག་ལས་བཞུལ་བ་
 ཞིག་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་སྒྲག་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་རྟེ། ཚོས་གྲུ་ཆེན་པོ་གསང་
 ཕུ་མེད་ཐོག་དུ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་གཙོ་བོར་བྱས་རྟེ་ཚད་མ་རིག་པའི་འཆད་ཉན་ལེགས་
 བར་བརྒྱགས་པར་མཛད་པས། “བྱ་སློབ་གྱི་འཁོར་ཁྲི་སྒྲག་འདུས་པ་ལས་སློབ་མ་རྣམ་
 ངེས་འཆད་མཁན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་ལ། རྒྱན་དང་ཚོས་མཆོག་འཆད་མཁན་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་
 ལྔ་སོགས་བྱུང་བར་གསུངས་སོ།”^{ཡ༣}

དེ་ནས་རྒྱ་ལོ་ཆེན་པོ་སློབ་ལྡན་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལས་ཁྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས་གྱིས་
 གསལ། དེ་ལས་ཆ་བ་ཚོས་གྱི་སེང་གེས་གསལ་རྟེ། ཆ་བ་ཚོས་གྱི་སེང་གེ་རང་ཉིད་གྱི་
 རྣམ་དཔྱད་རིགས་པའི་རྣམ་མཐུ་ལས་བོད་རང་གི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངག་འགྲོས་གྱི་
 ཁྱད་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་བསྐྱུས་གྲུ་དང་། གཞན་ཡང་གཞུང་འབྲེལ་དུ་མ་
 མཛད་པ་ནས་བོད་རང་གི་མཁས་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་མཛད་པ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་
 གྲགས་སུ་སྤང་ངོ་།

རྒྱ་ལོ་རྣམ་པ་སློབ་ལྡན་ཤེས་རབ་ནི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ཕག་ལོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༥༩
 ལོར་སྐུ་འབྱུངས་ཤིང་།^{ཡ༤} མེ་འབྲུག་ལོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༧༩ ལོར་ཁ་ཆེར་ལེབས་^{ཡ༥} ནས།

ཡ༣ གཞུང་བོད་ལྡོམ་བཤད་རྒྱན་བྱུང་རྒྱལ་བཤད་པ། ཐོག་གངས་ ༩༩

ཡ༤ བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛད་ཆེན་མོ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་། ༡༩༩༩ ཐོག་གངས་ ༣༢༧

ཅུ་སྤེལ་ལོ། ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༩༢ ལོར་བོད་དུ་འཁོར།^ཧ མཐར་ས་གྲང་ལོ། ཟ࿳་ལོ་ ༡༡༠༩
 ལོར་སྐྱ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་^ཧལ་བལྟས་ནའང་ཟ࿳་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཅིག་པའི་མཚུགས་
 ཅམ་ལ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་དུས་དང་། གསང་ཕུ་ནེའུ་
 ཐོག་དགོན་པའི་གདན་རབས་འཛིན་པ་གཉིས་པ་དང་། ཚད་མ་རིག་པའི་འཆད་ཉན་ཡང་
 བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱ་གཞུང་རང་གི་སྤྱི་དན་བཅུགས་བར་མཛད་དེ། ཚད་མ་གསར་
 མའི་ལུགས་དར་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་པར་མཛོད་ཞིང་། གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དགོན་པ་དེ་ནི་
 ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༧༡ ནས། ༡༠༧༢ བར་ཐོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པར་
 བཤད་པ་སྒྲུང་ངོ་།

ལོ་རྒྱ་བ་འདི་ནི་དེ་གིས་ཆོས་སྤེལ་བའི་ཚུལ་ལ། དེ་བ་ཐེར་སྤྲོན་བོ་ལས།^ཧ “རྩ་བ་
 གཤེགས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་ལོ་རྒྱ་བ་སྤྲོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔེ་འབྲེམས་སྤྱི་ཆོབ་ཞི་
 དང་གསུམ་སྤྱི་ལས་ལྷག་པ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་གསུངས།” ཞེས་བ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱིར་
 མདོ་སྤྱགས་གཉིས་དང་ཁྲད་པར་དུ་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་འཆད་ཉན་གྱིས་སྤེལ་
 གཏོད་ཐོག་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་། ལོ་རྒྱ་བ་འདི་སྤྲོན་དུ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་བོད་
 སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་འཆད་ཉན་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་སྤེལ་ཅམ་ལས་ཡུལ་དང་ཆོས་གྲགས་
 དུ་དར་བའི་ཚུལ་གསལ་པོར་བཤད་པ་མི་སྒྲུང་བ་མ་ཟད། སྤྲོན་གྱི་མནའ་ཤུལ་ཅམ་ཡང་
 བཛྲོད་པ་མ་མཐོང་ངོ་།

རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གོ་ལས། དེ་ནི་དེ་གི་སྤྱོད་མ་གཙང་ནག་པ་

ཧ ༧ བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲོན་ཁང་། ༡༩༤༩ ཐོག་གཤམ་ ༣༢༧
 ཧ ༨ བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲོན་ཁང་། ༡༩༤༩ ཐོག་གཤམ་ ༣༢༧
 ཧ ༩ བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ། མི་རིགས་དཔེ་སྤྲོན་ཁང་། ༡༩༤༩ ཐོག་གཤམ་ ༣༢༧
 ཧ ༡༠ དེ་བ་ཐེར་སྤྲོན་བོ། ཐོག་གཤམ་ ༡༠༠ མི་རིགས་དཔེ་སྤྲོན་ཁང་།

བཙོན་འགྲུས་སེང་གས་གསན་དེ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཤིག་ཆེན་དང་། རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་མཛད། གཙང་ནག་པ་དེ་ཉིད་ལས། “གཉའ་ཞིག་འཇམ་
 དཔལ་ཏོ་ཏེ་སོགས་གྱིས་གསན་པ་ལས་ཏོ་ནང་བ་དང་། ས་སྐྱ་བ་སོགས་སུའང་བཤད་དེ་
 ཡིག་ཆ་མཛད་མཁན་བབྱང་གི་མི་ལང་བ་བྱུང་།”^{ཧེ} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཆ་པ་ཆོས་
 གྱི་སེང་གས་བོད་རང་གི་སྐད་འགྲོས་ཐོག་ནས་ཚད་མ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་
 རྣམ་བཟུང་བོད་འགྲེལ་མཛད་མཁན་བྱུང་བ་མངོན་ནོ།

དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མཇུག་དང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་འཁོར་རྒྱ་གར་
 གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དྲུག་ལྟེན་ལས་ས་སྐྱ་བརྒྱ་དྲུག་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསན་
 དེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་གྱི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སྐར་ཡང་བོད་སྐད་དུ་དག་བསྒྱུར་
 མཛད་པ་མ་ཟད། ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་དགོན་པར་བསྐྱར་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོང་ནས་
 འཆད་ཉན་གྱི་ལམ་སྟོལ་ཡང་གཏོད་པར་མཛད་པ་དང་། བྱུང་བར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 དཔྱད་ཀྱི་རིགས་པས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་ཙུ་འགྲེལ་གཉིས་
 མཛད་པ་ལས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མ་རིག་པའི་འཆད་ཉན་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ།
 “སློབ་མའི་འཁོར་ཡང་ཁྱི་ཕྱག་བརྒྱད་ལྟེན་འདུས་པར་གྲགས།”^{ཨེ} ལྷན་འཛིན་གྱི་སློབ་
 མའི་གས་སུ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟར་གྱི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ཡང་བཤད་ཀྱི་མི་ལང་བ་ཞིག་
 བྱུང་བར་མངོན་ནོ།

མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་མ་ཁུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་
 གེ་དང་། དེའི་སློབ་མ་ཞང་མདོ་སྡེ་དཔལ་ནས་རིས་བཞིན། འཇམ་སྐྱ་ནམ་མཁའ་དཔལ།
 དཔང་ལོ་རྩ་བ་སློབ་བཏན་པ། སྤྲ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་

ཧེ གཞུང་པོད་ལྟེན་བཤད་རྒྱན་བྱུང་རྩལ་བཤད་པ། ཤོག་གངས་ ༩༢

ཨེ གཞུང་པོད་ལྟེན་བཤད་རྒྱན་བྱུང་རྩལ་བཤད་པ། ཤོག་གངས་ ༩༣

དཔལ་དང་། དེ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ཕྱི་ལོ་ཙམ་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ཇེ་
བཅུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་སློ་གྲོས་ཀྱི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་ནས་བྱུང་། ཇེ་བཅུན་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱས་བསྟུས་མང་པོ་མཛད་དེ་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་
སྒྲེལ་བར་མཛད་དོ།

དེ་ནས་ཇེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་ཇེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་སློ་གྲོས་
དང་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་གཉིས་ལས་ཆད་མའི་གཞུང་ལུགས་སྤྲ་སྤྱི་མང་པོ་གསན་
སྦྱང་མཛད་དེ། ཆད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལ་དབྱུད་པ་ཞིབ་མོས་གསུངས་པ་ནི།
ཉོག་བཛོད་མདུན་ལེགས་མ་ལས། བྱང་སྤྱོགས་འདི་ན་ཆད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ།
སྦྱངས་དང་མ་སྦྱངས་དུ་མ་མགྲིན་གཅིག་དུ། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་ཀུན་ལ་བྱང་རྒྱུ་དུ།
བགྲོད་པའི་ཉམས་ལེན་རིམ་པ་ཡོད་མིན་ཟེར། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྤྱོགས་ཀྱི་
སྒྲུང་པོ་ལ། དངོས་སུ་འདི་ཙོམས་འདི་ནི་མ་འོངས་དུས། འགོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས། གསུང་གི་གནད་བ་སྦྱལ་བའང་ཆད་མར་བྱེད། དེ་ནི་མི་རིགས་སྤྲ་བའི་སྤུལ་
བྱུང་དུ། མཐོང་ནས་ལྷག་པར་རྒྱལ་དེར་དབྱུད་པ་ན། ཆད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་
མཆོད་བཛོད་དོན། ཆད་མར་གྲུབ་པར་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྒྲོག་གིས། རྣམ་གྲོལ་དོན་
དུ་གཉེར་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཆད་མར་བསྐྱབས་ཤིང་དེ་ལས་དེ་ཡི་ནི། བསྟན་པ་ཁོ་
ན་ཐར་འདོད་འཇུགས་ངོགས་སུ། ཇེས་པ་གཉིད་ནས་རྙེད་པས་ཐེག་གཉིས་ཀྱི། ལམ་
གྱི་གནད་ཀུན་འདྲིལ་བར་རིགས་ལམ་ནས། ལེགས་པར་ཐོན་པས་ལྷག་པར་དགའ་བ་
རྙེད། རྒྱལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་ཇེ་བཅུན་
མཁྱེན་པའི་གཉེར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་འབྲུལ་པ་
དང་བྲལ་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མའི་ལམ་བསྐྱོགས་མོགས་མཛད་དེ། བོད་ཀྱི་ཡུལ་
འདིར་ཆད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤར་ལས་ཀྱང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་

ལས་ཀྱི་རྒྱན་དེང་གི་ཆར་ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དར་ཞིང་གནས་པ་མཐོང་
ཆས་སུ་བྱུང་བ་ལྟར་རོ།

ཨེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་མའི་གཙོ་བོའི་གས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། མཁས་
གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གཉིས་ལས་རྒྱལ་ཚབ་ཨེས། ཨེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཤད་
སྟོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཨེས་སུ་འབྱུངས་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་
ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། ཚད་མ་རྣམ་དཔེ་གྱི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་།
རིགས་ཐིགས་དར་རིག། ཚད་མ་མདོའི་རྣམ་བཤད། འབྲེལ་བ་བརྟག་པའི་རྣམ་བཤད།
འགལ་འབྲེལ་རྣམ་གཞག་རྣམ་འབྲེལ་བསྐྱས་དོན་དང་། རིགས་གཏེར་རྒྱུ་སྟོགས་
མཛད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་ཨེས་ཀྱང་། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
དང་། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ། རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་ལེའུ་
གསུམ་པའི་འབྲེལ་བ། མདོན་སུམ་ལེའུའི་རྒྱུ་བཅས་མཛད་ལ། ཨེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྤར་ལས་ཀྱང་རྒྱ་
ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྟོལ་རྒྱན་དེང་སྐབས་སུ་འང་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་གཅིག་
ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་ནས་བྱུང་བའི་རིམ་བཤོར་བསྐྱས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ལ་ནོར་འབྲུལ་
ཡོད་མེད་ནི་མཐུན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་པར་འཆལ་ལོ།

གཞུང་ཚད་དང་ཅ་འབྲེལ་གྱི་མ་ཕྱི།

འདིར་གཞུང་ཚད་ནི་སྡེ་དགེ་དང་སྤར་ཐར་དཔར་མ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན། ཚད་མ་
རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་དང་པོར་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉི་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པར་ཤོ་
ལོ་ཀ་ཉི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྒྱ་བདུན་དང་ཆོག་རྒྱང་གཉིས་ཡོད། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཅ་
བ་ནི། ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཅིག་པའི་དུས་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱ་བ་མ་དགེ་བའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་

བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེ་ཤེས་བརྒྱ་ཕྱག་དེའི་མཐུག་ཙམ་ལ་ལོ་རྒྱ་བོད་གསོ་ལྷན་ཤེས་རབ་
 གྱིས་འབྱུར་དེ་ཉིད་ཞུས་དག་དང་བསྒྱུར་བཅོས་མཛད། ཡང་དེའི་ཤེས་སུ་བྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་
 བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ས་སྐྱ་པའི་ཆེན་ཀུན་དག་འ་བྱུལ་མཆན་གྱིས་སྤར་ཡང་དག་བསྒྱུར་
 ལེགས་པར་གནང་སྟེ་འཆད་ཉན་གྱི་སྟོན་ས་གཏན་ལ་པབ་པར་མཛད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ཆད་མའི་བསྐྱར་བཅོས་བྱུང་ངེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

ཙ་འབྲེལ་སྤྱར་མ་འདིའི་འབྲེལ་པའི་མ་བྱི་ཡང་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་སྐྱ་ཆ་གཙུག་
 ལག་སྟོབ་ཁང་གི་དགོ་ལྷན་བྱི་ལས་ཁང་གིས་དཔར་བསྒྱུར་གནང་བའི་རྣམ་འབྲེལ་ཐར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཕྱག་དེབ་དེ་ཡིན། དེའི་མ་བྱི་དེ་ནི་ཁིང་གཤེགས་སྟོབ་དཔོན་དགོ་
 བཤེས་བྱུང་བསྐྱར་ཆེ་ངོང་མཆོག་ནས་ཞུས་དག་ལེགས་པར་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་།
 ཕྱག་དེབ་དེ་དང་གཙང་དཔར་དགོ་ལྷན་ཕུན་ཆོག་སྒྲིང་གི་ཤིང་དཔར་གཉིས་ཆོག་བསྒྱུར་
 བྱས་ཏེ་གལ་ཆེ་ཤེས་ཏོགས་དགོས་ངེས་ས་རྣམས་མཆན་གྱི་ནང་དུ་བཀོད་པ་མ་ཟད། དེ་
 བཞིན་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཙ་བ་ཡང་སྟེ་དགོ་དང་སྤར་ཐང་དཔར་མ་གཉིས་ཆོག་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ་
 ཆོག་མི་མཐུན་པའི་ངེས་ས་རྣམས་དང་། འབྲེལ་པའི་ནང་དུ་ལུང་འདྲན་མཛད་པའི་ལུང་
 རྣམས་ཀྱང་འཆོལ་ཞིབ་གྱིས་རྟོག་སྟེ་བྱུང་བའི་ངེས་ས་རྣམས་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་
 བཅུ་ཐོག་ཡོང་བའི་རེ་བས་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད།

ཡང་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཙ་བ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙ་གཅིག་པ། ཆགས་སོགས་
 རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་གྱི། ཞེས་སོགས་འདི་ལ་བྱུལ་ཆབ་ཤེའི་འབྲེལ་བཤད་མཛད་པ་མི་
 སྤང་བ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲེལ་བཤད་མ་མཛད་པའི་ཆོག་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པར་
 བལྟས་ན་བྱུལ་ཆབ་ཤེའི་རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་འདིའི་ཙ་བའི་མ་བྱི་ད་ལྟའི་སྟེ་
 དགོ་དང་སྤར་ཐང་དཔར་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྤང་མོ།

ཙ་འབྲེལ་སྐྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

ཙ་འབྲེལ་འདི་ལྟར་སྐྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ནི། དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི་འབྲེལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཟད། ཙ་འབྲེལ་ལྟན་དུ་སྐྱར་ཏེ་གོ་བདེར་བསྐྱོགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་དང་བཅས་པའི་ངང་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་དུ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་འདིས། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བྲགས་པའི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་ཆིག་དོན་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་བ་རྒྱས་པར་མཛད་ན་ཡང་། རང་འབྲེལ་དང་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུ་དབང་སློབ་དང་ཤུག་སློབ་འབྲེལ་བ་ལྟར་ཙ་ཆིག་དངོས་སུ་མ་བཞུགས་པར་བརྟེན། དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་རྒྱ་འབྲེལ་དང་ལྟན་དུ་སྐྱར་ཏེ་འཛིན་ན། སློབ་གཉེར་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཙ་ཆིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པས་ཙ་བའི་ཆིག་དོན་ལ་བཤད་པ་མཛད་སྒྲིལ་དང་། འབྲེལ་ཆིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་ཙ་ཆིག་དངོས་འཛིན་དང་། ཙ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་ཆིག་དོན་ཁོང་དུ་ཁྱད་པའི་སྒྲིལ་དུ་ཡུན་རིང་གི་ངལ་བ་ལ་བརྟེན་མ་དགོས་པར་བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོས་བསམ་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

ཙ་འབྲེལ་སྐྱར་ཚུལ།

ཙ་འབྲེལ་སྐྱར་བའི་སྐབས་སུ། དང་པོར་གཞུང་གི་ས་བཅད་དང་། གཉིས་པར་ཙ་བ་དང་། གསུམ་པར་འབྲེལ་བ་བཅས་རིམ་པར་བཞུགས་ཡོད། དེ་ཡང་ཆིག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཆིག་གི་གཅོད་མཚམས་གང་བདེ་བྱས་ཏེ། ཙ་འབྲེལ་གཉིས་ཐད་ཀར་སྐྱར་ཡང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་རྩ་བའི་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆིག་དང་། གཞུང་ཆིག་མ་ཡིན་པའི་ཆིག་གི་རིགས་རྟོག་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཙ་འབྲེལ་གང་གི་ནང་དུ་འད་ཆིག་ལྟ་བུ་ཤོར་བ་མེད།

ས་བཅད་སོགས་ལ་ཆོག་བསྐྱོན་བྱས་པ་དཔེར་ན། འདི་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་
 དང་། འབྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་རྟོ།། ཞེས་ས་བཅད་ཀྱི་མཚན་
 དངོས་སུ་སྒྲིས་ཏེ། གཤམ་དུ་མཚན་གྱི་དོན་ཞེས་པའི་ཆབ་དུ་དང་པོ་ནི་དང་། འབྱུར་ཕྱག་
 གི་ཆབ་དུ་གཉིས་པ་ནི། ཞེས་མིང་ཆབ་སྒྲིས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པོ་དང་
 གཉིས་པ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་ས་བཅད་སོ་སོའི་མཚན་དངོས་སུ་གྲག་ཤད་
 ནང་ཡིག་རྒྱུང་ཐོག་བཀོད་ཡོད་པ། དཔེར་ན། དང་པོ་(མཚན་གྱི་དོན་)ནི། ཞེས་པ་དང་།
 གསུམ་པ་(མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་)ལ་གསུམ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། དང་པོ་ལ་ཆོག་
 དོན། དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། ཉགས་འདིའི་དགོས་པ་ལོ། ཞེས་པ་དང་པོ་ལ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལས་གསུམ་གྱི་གངས་དངོས་སུ་མ་སྒྲིས་པ་དང་། དེ་བཞིན། བཞི་པ་ལ་ཞེས་
 པ་ལས་གངས་མ་སྒྲིས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ས་བཅད་གསུམ་ཡོད་ན། གསུམ་དང་།
 བཞི་ཡོད་པར་བཞི། ཞེས་སོགས་ཆོག་བསྐྱོན་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་སྒྲིན་གྱི་མིང་ཉིད་བསྐྱར་
 རྒྱུས་བྱས་པ་ཅམ་ལས་གཞུང་ཆོག་ལ་ཆོག་བསྐྱད་བྱས་པ་གཏན་ནས་མེད། ཡང་
 གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་
 ཞེས་གསུམ་པ་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དངོས་སུ་སྒྲིས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་གྲག་ཤད་
 མེད་པར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པར་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ནས་ཐུགས་སྒྲུང་ཡོད་པ་ཞུ་བྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན། གཞུང་འདིའི་ཙ་འགྲེལ་མཚམས་སྤྱར་དང་། ཞུ་དག་གི་ལས་དོན་ཐོག་
 རང་ཉིད་ནས་དཀའ་ངལ་གདོང་ལེན་གྱིས་རྒྱས་པ་ཇི་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚྱལ་བྱས་ནའང་མི་
 ཤེས་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཁྲུལ་ཇི་མཆིས་ལ། མཁས་དབང་རྣམས་པར་བཅོད་གསོལ་
 ཞུ་བྱུ་དང་། དཔར་སྐྱོན་འགན་འཛིན་བསམ་གཏན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ནས་ལེགས་ཆ་
 སོགས་བཏོན་ཏེ་དཔར་ཙ་སྤྲིག་བྱུ་སོགས་ལ་འབད་ཚྱལ་གང་ལེགས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་
 ཆེ་ཞུ་བཅས། དགེ་མིང་ཕུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ་གྱིས། ༢༠༠༡ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༥ ལ་
 སྤྱར་བ་དགོལ།

༡༡། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེན་རྒྱས་པའི་རྣམ་བཤད་
ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞགས་སོ།།

གང་གི་ཞབས་རྒྱལ་གཙུག་གིས་གྲས་མཛོས་པས།
རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་ཏུ་གས་ཤིང་།
ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱན་གཏན་འཛམས་པ།
རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མ་རྣམས་ལ་གྲས་ཕྱག་འཚལ།

རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་མ་ལུས་གཅིག་བསྐྱས་པ།
གང་ཞིག་རིང་ནས་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་པས།
ཟབ་མའི་གནས་ལ་སློ་གྲོས་རྒྱས་མཛད་པ།
འཇམ་དབྱངས་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་འདུད།

ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་ལྷམ་མེ་བ།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དག།
དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་ཀྱན་ནས་གསལ་མཛད་པ།
རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ་གྱར་ཅིག།

དོན་དམ་བདེན་པས་ཀྱན་ཏུ་འགོག་བྱེད་ཅིང་།
ཀྱན་ཏུ་སྦྱས་ཆེ་དོན་དམ་ཉམས་འགྱུར་བ།

རྟག་ཆད་མཐར་ལྷའི་གཞན་དབང་གྲུབ་པ་ཡི།།

སྟོ་དམན་རིགས་པའི་སྤང་བ་རྒྱས་སྦྱིར་དང་།།

དྲི་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་།།

ལུང་ཙམ་གཅིག་ཕྱར་འཆེལ་བའི་སྟོ་ཅན་དང་།།

གང་དག་ཀྱང་རྒྱང་ཙམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་།།

ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་གཟུང་བྱིར་བཤད།།

གསུང་རབ་མཚོ་ཆེན་སྡེ་བདུན་སྟུབ་ཤིང་གིས།།

ལེགས་པར་བསྟུབས་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩི་དེས།།

མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་ནད་བཙུག་ནས།།

སྟོ་ལྷན་འཆི་མེད་རྒྱལ་བའི་གནས་ཐོབ་བྱ།།

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་།།

གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་འདིར་བཤད་ཀྱི།།

ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པས་དཀྱགས་པའི་ཡིད་བོར་ལ།།

ཅེ་གཅིག་གསུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེམས་ཏེ་ཉོན།།

བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་སྤ།།

བདག་ནི་ཐོས་ཏུང་སྤངས་པའི་སྟོབས་དམན་ཡང་།།

དམ་པའི་བཤེས་དང་འཇམ་མགོན་སྤྲ་མ་ཡི།།

དྲིན་ལས་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འབྱེད་པར་སྟོ།།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོག་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྟོན་མངའ་
 བ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་དུངས་སུང་བ། སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་རབ་
 རིབ་ཀྱིས་སྟོ་གོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྟོན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་
 ལ་གོམས་པ། བདག་མེད་པ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐར་པར་འགྲོ་བ་དང་
 མཐུན་པ་ལས་ཉམས་པ་སྦྱབས་མེད་པ་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་སྤྲད་དུ། བདག་མེད་པ་སྟོན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་པ། ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་
 མཐའ་དག་སྦྱག་བསྡུལ་ལས་སྟོལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། སངས་
 རྒྱུས་བཙུམ་ལྟན་འདས་དཔེ་སྒྲུ་མེད་པ་དེས། འགྲོ་བ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་
 ལ་དགོད་པའི་སྤྲད་དུ། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི། གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་
 བཀའ་བསྒྲུལ་ལ།

དེ་ཡང་སྟེ་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྟེས་བྱས་དགོངས་པ་
 བཀྲུལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པས། དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་ལུང་
 བསྟན་པའི་མིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀྲུལ་ཏེ། དེ་ལ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གཞི་བདེན་པ་
 གཉིས་དང་། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་། འབྲས་བྱ་སྦྱ་གཉིས་སུ་གནས་པར་
 གཟིགས་མིང་། གཞན་དག་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོའི་
 རྣམ་གྱིས་དབུལ་བ་དག་ལུང་ཙམ་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ལུང་གི་གནད་བསྒྲུབ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 རིགས་པས་གྲུབ་པ་མི་མྱིང་སྟམ་དུ་རྟོགས་པ་བཀག་ནས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་
 པའི་རིགས་པས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཉིད་སྟོན་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབ་པར་མཛད་
 ལ། དེ་ཡང་གཏན་ལ་འཁེབས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས།
 ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་ལེགས་པར་སྟེ་ཞིང་། དེ་སྟེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་གཟིགས་ནས་སྤྱིར་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་

དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་གཙོ་བོར་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
མངོན་པའི་བསྐྱན་བཙུག་མང་དུ་མཛད་ལ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་
གྲགས་པས་ལུས་ལྷ་བྱ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྐྱན་བཙུག་སྡེ་བདུན་མཛད་ལ། ལུས་ལ་རྒྱས་
འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྒྱས་པའི་བསྐྱན་བཙུག་རྣམ་འགྲེལ་འདི་མཛད་དོ།
འདི་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་དོ།

དང་པོ་(མཚན་གྱི་དོན་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བུམ་ཆ་བུར་ཏི་ཀླ་ཀླ་ཀླ། བོད་སྐད་དུ།
ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།

རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་བུ་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་དང་པོ་དང་
རབ་སོགས་ལ་འབྱུག་ལ། བུ་ཆ་འཇལ་བ་ལ་འབྱུག་པས་དང་པོར་འཇལ་བ་ཞེས་པ་དོན་
འགྱུར་དུ་མཛད་ནས་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། བུར་ཏི་ཀླ་ནི་རྣམ་འགྲེལ། ཀླ་ཀླ་ནི་ཆོག་ལེའུར་
བྱས་པའོ། ཀླ་ཏོ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་
ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཙོད་བྱར་བྱེད་པས་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་ལ་
ཡང་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བསྐྱན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་འགྲེལ་བས་རྣམ་འགྲེལ་
དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྲགས་པའི་སྡེ་བ་སྦྱར་ཅན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའོ།

གཉིས་པ་(འགྱུར་གྱི་ཕྱག་)ནི།

ཙ་བ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཇལ་འོ།

བསྐྱར་བའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་གྲུས་
བས་འདུད་པའི་རྩལ་སྟོན་པའོ།

གསུམ་པ་(མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་)ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉི་
བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྩལ་ལོ།

དང་པོ་(བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་)ལ་གཉིས། ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ།

ཅ་བ། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་།
ཟབ་ཅིང་གྲུ་ཆེའི་སྐྱ་མངའ་བ།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་དག།
ཀུན་ནས་འཕྲོ་བར་འཕྱག་འཚལ་ལོ། ༡ །

དང་པོ་(ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་)ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་།
བསྐྱས་པ་དང་། ཆོག་དོན་དོ།

དང་པོ་(དགོས་པ་)ནི། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་དྲང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་
པར་ལ་ཕྱག་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་
སོང་བས་ནི་གནས་སྐྱབས་རྩམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོགས་དང་མཐར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བའོ། བསྐྱན་བཙུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་
དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་འགྲེལ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་སྐྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་བོན་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ས་བོན་ཡིན་ཡང་སྤྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཚུ་ལུད་ལ་བསྐྱོས་པས་བྱབ་པ་མ་
 དེས་ལ། ཚུ་ལུད་ཁོ་ན་ལས་སྤྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འཇུག་པའི་དག་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོས་འགྲེལ་གྱི་དག་ཡིན་ཡང་སྤྱབས་འགྲོའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་
 འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། དག་དེ་ཁོ་ན་ལས་འཇུག་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱས་པ་)ནི། ཀྱང་པ་བྱེད་དང་བཞིས་བསྟོད་ནས། སྤྱི་མ་བྱེད་ཀྱིས་ཡིད་
 ཀྱིས་སྤྱབས་སུ་སོང་ནས་ལུས་དག་གིས་འདུད་པའི་ཚུལ་གྱི་བར་བྱེད་པའམ་སྟོ་གསུམ་
 ཆར་གྱིས་འདུད་ཅིང་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་བསྟན་ཏོ། ། བསྟོད་པ་ལ་རང་དོན་སྤངས་པ་
 དང་རྟགས་པ་ཐུན་ཆོགས་ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ལ་ངོ་བོ་དང་དེ་སྤྱབ་
 པའི་ཐབས་གཉིས་དེ་ནས་ཀྱང་པ་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། ། དག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་
 རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པ་རིགས་སྟོར།^༡ “མངོན་སུམ་
 དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག། ལྟར་སྤང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱིར། སྤྱབ་པ་དང་ནི་སྤྱན་འབྱིན་
 དག། ལྟར་སྤང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་བྱིར།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་གཞལ་
 བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་
 འདུས་པ་སྤྲ་མ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་སྤྱི་མ་བཞི་པས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་
 ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་སྤྱི་མ་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སོ། ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་འབྲས་བྱ་སྤངས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་
 སྟོན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལེའུ་གསུམ་
 པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་ག་ནས་སྟོན་ཏོ།

༡ སྤྱབ་རྩལ་པ་དང་སྤྱན་འབྱིན་རྩལ། ལྟར་སྤང་བཅས་པས་གཞན་གྱི་བྱེད། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་
 སུ་དཔག། ལྟར་སྤང་བཅས་པས་བདག་རིག་བྱེད། ཅེས་ཆོག་སྟོར་མི་མཐུན་པ་སྤང་ངོ། ། ཚད་མའི་
 བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ། རྟེན་བསྟན། ཚད་མ། ཆེ། ༤༤-ག།

ཡང་རིགས་སྟོ་ཞེས་པ་བོད་འགྲུར་དུ་མི་སྤང་ངོ།

གསུམ་པ་(ཆིག་དོན་)ནི། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི། ལུས་ཅན་འཆིང་བར་
 བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་དུངས་ཕུང་བའི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཕུན་
 ཚོགས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྤོང་བ་ནིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་
 གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཙམ་ལས་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་མི་རྒྱས་པས་ཟབ་ཅིང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་སྤྲེལ་མི་ལྡང་བའི་རྩལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་
 ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་དག་ཡུལ་དང་དུས་དང་མཚན་ནིད་དང་། དབྱེ་བ་
 མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལག་མཐེལ་གྱི་སྤྱི་རུ་ར་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པ་ཇི་སྟེད་
 པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་
 ཐུན་པར་མངོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ལ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་
 རེས་ལེགས་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྱུབ་པའི་གཟུགས་སྤྱི་རྣམ་པ་གཉིས་
 ལ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནིད་ནི་ལེགས་པའམ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་
 དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་
 ལེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཀུན་དུ་འམ་ཀུན་ནས་བཟང་
 པོ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་གང་ལས་འབྱུབ་པ་ནི་ནི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་དང་ཕུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་གསལ་བར་བྱེད་
 ཅིང་མི་ཤེས་པའི་ཕུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་
 གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག་བརྟེན་བྱ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། འབད་རྩལ་
 ཉེ་བར་ཞི་བས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པའི་དུས་ཀུན་ནས་དང་། བསམ་དང་བསམ་པ་དང་བག་

ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཀུན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་བྱལ་བར་མཛད་
པའི་ཐབས་ལས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གང་ལ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་དེ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་གུས་པས་འདུད་པའི་རྩལ་ལོ།།

དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས་མངའ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་
བརྟེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྐབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་བྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་)ལ་གཉིས། དངོས་
བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྟོན་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། བྱགས་བསྟན་
སྟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་ལོ།།

དང་པོ་(དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྟོན་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་)ནི། རྟོག་པ་
སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་
པས་བྱ་བ་གང་ཙམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཙུགས་རྩལ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་ཁོང་
ནས་བྱང་ངོ་།། རྟོག་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་བྱལ་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་
མཐོང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྟེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་
ལེགས་བཤད་རྣམས།།

དོན་དུ་མི་གཉེར་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཕྱག་དོག་དྲི་མ་དག་གིས་སྤང་
བར་ཡང་།།

ཡོངས་གྱུར་དེས་ན་བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་
བསམ་པ་འདྲ་མེད།།

སེམས་ནི་ཡུན་རིང་ལེགས་བཤད་གོམས་པས་ལྷུང་ལེན་བསྐྱེད་
ཕྱིར་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། ༡ ॥

སློབ་དཔོན་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཙམ་པ་ལ་དགའ་བ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་ནས་ཙམ་པའི་བྱ་
བ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་རང་གི་སེམས་ནི་སྤར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་
གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་
གོམས་པར་བྱས་པས་དེས་སྤྲུགས་སྤྲོགས་ནས་ད་དུང་ལྷུང་ཏེ་དང་ལེན་ཆེད་ཆེར་བསྐྱེད་
ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།

སློབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་མ་
ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་དོན་ལྷུང་སྤངས་ནས་གཞན་དོན་དུ་མི་ཙམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པ་བདག་ལ་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་གཞན་པ་ལ་ཆེར་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཕན་པ་གྱུ་ཆེན་
པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་དེ། སྐྱེ་བོ་པ་ལ་ཆེར་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། གྱུ་དེ་ཁོ་
ནར་མ་ཟད་རང་སྤྲོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་པ་ལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། བསྐྱར་བཅོས་ལ་
ཞུགས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་ལོག་པའི་བསྐྱར་བཅོས་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཙམ་སྟོན་པའི་
པ་ལ་པ་ལ་ཆགས་ལ། བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྤྲུག་དོག་པའི་དྲི་
མ་དག་གིས་སྤྱད་དཀྱགས་ནས་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ན་སྟེ་
དེའི་ཕྱིར་རོ། ཆགས་སྤང་གིས་སྤྱད་ལེགས་པར་མ་དཀྱགས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་
བཤད་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་མེད་པས་ན་མི་འཇུག་གོ། དོན་གཉེར་མེད་ཅིང་ཡོད་
ཀྱང་གཟུ་བོར་མི་གནས། གནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། ཡང་ན་དོན་གཉེར་ཡོད་ཀྱང་

ཤེས་རབ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། ། འདི་ཞེས་ཉི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་
 རྫོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་འཇམ། ཡང་ན་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་
 པའི་དོན་རྟོ།

སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བྲགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་ནའི་ཆེད་
 ཏུ་མི་ཚོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྱུ་བོ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རྫོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་
 དང་བྲལ་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཤུགས་བསྐྱར་སྒྲོད་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བཟོས་པའི་དགོས་པ་)ནི།
 གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྒྱུ་བོ་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ཕན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྒྱུ་བོ་ཕལ་
 ཆེར་ཞེས་པ་སྒྲོས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོད་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་བ་དོར་བ་དང་
 བྱས་པ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཆད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མི་
 འགྲུབ་ལ། ཕལ་ཆེར་ལ་མི་ཕན་ཡང་མང་བོ་དག་ལ་དོན་ཏུ་འགྱུར་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་
 ཡིན་ཞེས་བསམ་པ་འང་མེད་པའི་ཆོག་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ལེགས་བཤད་རྩོམ་པ་པོ་
 ལ་ཐུག་དོག་གིས་སྒྲུབ་བ་མི་ཕན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཆད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་
 བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་ལེགས་བཤད་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དག་སྒྲོད་གྱི་
 སྒྲོན་དེ་དག་སྒྲོངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པར། “གཟུར་གནས་སྒོ་ལྡན་དོན་གཉེར་བའི། ཉན་
 པོ་སྒྲོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད།” ཅེས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་གྱིས་
 ཐིག་ཅེས་སྒྲོད་གྱི་སྒྲོན་དངོས་སུ་བསྐྱར་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་འཕངས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་
 བསྐྱར་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱར་བསྐྱར་པ་དང་། གསུང་རབ་སྒྱུ་འཁྲུག་རྣམ་འགྲེལ་ཆད་མ་ཀུན་
 ལས་བདུས་རྩོམ་པ་པོ་ལ་དོག་གེ་མི་ཤེས་ཞེས་སྒྲོད་པ་པོ་ཐུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གནས་

པའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལོག་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་རྩམ་པའི་རྒྱར་སྟོན་བཞེད་ནས་སྐྱུག་
དོག་ཅེས་དང་སེམས་པའང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། “བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་
པའང་ཡིན།” ཞེས་ཀུན་ལས་བདུས་པ་^༥འདི་ནི་སྤར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་གྱུར་
པས་ད་ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་སྟམ་དུ་སེམས་པའང་རྩམ་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པས་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་རྩམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྦྱེས་ཞེས་བཤད་དོ།།
དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་
གཞོམ་པར་བཞེད་ནས་རྩམ་པའི་བྱིར། མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་སྟོན་པའི་བཅུང་མཆོག་འདིའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་རང་ལ་སྟོང་
ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་ཚང་མ་ཚང་རྟོག་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་སྟོམ། བྱི་མར་ཡང་དེ་དག་དང་
མི་འབྲལ་བར་སྟོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། མ་ཚང་ན་ནམ་ཞིག་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་སྟམ་
དུ་དེའི་རྒྱར་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་འབད། གཞན་དུ་ན། བཞི་བརྒྱ་པར།
“འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་། དེ་ནི་སྐབ་པའི་ལྟ་བུར་མངོན།” ཞེས་པ་ལྟར། བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ།། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་སྟམ་པས།
ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྟོམ་པ་སོགས་ལ་འཕྱག་པར་བྱའི། གཞན་དང་ཁ་གསལ་གས་
འགྲེད་པ་ཅས་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། གྲགས་པ་ཇི་ཅམ་ཐོབ་ན་སྟམ་དུ་མི་བྱ་སྟེ།
གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིག་ཁམ་པོ་
ཆེ་གསོག་པས་མཁས་པ་སྤྲ་མ་དག་གསུང་པ་ལྟར། གཟུང་ན་ཆོག་མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་
མི་གོ་བསྟོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བས་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་དུ་

༥ མཆན་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྟེན་བསྟན། ཚད་མ། ༡-ན། སྒྲིབ་དཔོན་སྤྱོགས་སྒྲིང་།

༦ བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་བརྒྱ་གཉིས་པ།

གཟབ་པར་བྱའོ། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྡོད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ནས་ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས། བསྟན་པ་ལ་འཕྱག་པའི་སློང་མ་པ་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐོས་བསམ་སོང་ལ་འཕྱག་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དང་དེར་བགོད་པའི་ལམ་རང་
གིས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ།

དང་པོ་(ཐར་པ་དང་དེར་བགོད་པའི་ལམ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་)ལ་གསུམ། རྫོག་གྱུར་ངེས་
པའི་ཐབས་དང་། ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགོད་པའི་ལམ་
བཤད་པ་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་སོ།

དང་པོ་(རྫོག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་)ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་བཤད་
པ་དང་། ལོག་རྟོག་སྤྱན་པའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་ང་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་
ཚད་མ་གྱིས་བར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་)ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་
དོན་ཅི། “དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རག་ལས་
བས་སོ་”ཞེ་ན། འོ་ན་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་རིགས་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལས་
བསྐྱང་བའི་ཆད་མ་མེད་པས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཐུང་། དེར་ཐལ།
འཕྱག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དང་པོར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་རྒྱས་ལ།

དོན་བྱེད་སྐྱོང་ཅན་གྱིས་དོན་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་
བ་དང་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་དེ་བསྐྱོབ་པར་ཐུག། མངོན་
སྤྱོད་དང་པོར་བཤད་ནས་རང་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་དུས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་
རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་
སྤྱོད་པའི་གོ་རིམ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།

འོན་ཏེ་མངོན་སྤྱོད་ནི་རང་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་ལ།
རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། དོན་ནི་
ཐར་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞོད་པའི་བདག་ཉིད་ངན་སོང་
གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པ་
ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་རྣམ་པར་ལས།^e “ཕན་པ་དང་
མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
པས་ན་”ཞེས་དང་། “འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འབྱུག་པ་ན་”ཞེས་ཚད་མ་
གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་རང་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྒྱུད་དགོས་སོ་ཞེ་ན་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་བཅོས་འདིར་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཚད་མར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ངེས་པར་
བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཡང་སྤྱོད་
དཔོན་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་གདན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་

e ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ། རྒྱ་བསྐྱེད། ཚད་མ། ཅེ། ༡-༢-ན། སྤྱོད་དཔོན་ཚོས་གྲགས།

ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྦྱེས་བྱའི་འདོད་དོན་
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཐབས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུང་རབ་འབྲེལ་
 པར་བྱེད་ལ། གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་འབྲེལ་ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པར་^{༡༠}ཚད་མའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འཕྲུག་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ཡང་གིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་
 པར་གཟིགས་ནས། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཚད་མའི་
 མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རགས་པ་ཙམ་ཡང་འབྲུལ་པར་ཞུགས་པའི་གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་
 པ་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་འཕྲུག་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་ལྟན་
 པའི་ཞེས་རྒྱས་པར་ལེའུ་དང་པོ་འདིར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་ནས་
 འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་
 ཆེད་དུ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་དང་པོར་གཏན་ཚིགས་བཤད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི།
 གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་
 གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་བསལ་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

ཚད་མ་རྣམ་ངེས་^{༡༡}ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་
 པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། འོ་ན་གཞན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྟན་བྱར་
 བྱས་པ་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་བལྟས་

^{༡༠} ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ། རྗེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ༡-ན།

^{༡༡} ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ། རྗེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ༡-༢-ན།

ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་ལ། མྱེ་བདུན་འབྲེལ་གཅིག་ལ་བཅུ་མས་ཤིང་འདི་ཉིད་ཐོག་
མ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ངེས་ན་གཞན་དུ་རིམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་
པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་བཞིས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
དང་གྲངས་ངེས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལོག་
པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་ལེན་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ།

ཙ་བ། སྟོགས་ཆོས་དེའི་ཆས་”འབྲེལ་པ་ཡི།
 གཏན་ཆོགས་

དེ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་ཙན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཙན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་
སྟོགས་ཆོས་དང་། སྟོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཙན་དེའི་ཆ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་
ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད།
 མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཆོས་ཙན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ།
སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། སྟོགས་ཆོས་འབྲས་རང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟུར་རོ།

ཙ་བ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་དེ་ལས་གཞན། ༣ །

ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན། ཉགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། ཉགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཚུལ་གསུམ་མིན་པའི་བྱིར། ཀང་པ་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལྷག་མ་ཀུན་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། ཀང་པ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་ཉགས་ལས་སྐྱེས། ཞེས་པའི་བར་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་དང་གསུམ་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་དོ། ཀང་པ་གཉིས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་ངེས་མི་འབྲུབ་ན་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་བྲུབ་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གསུམ་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞུང་གི་སྟོར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ངེས་ལྷན་ལ། སྟོར་ཚུལ་དང་པོ་ནི་གྲངས་ངེས་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་བས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་སོགས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

འོ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དང་པོར་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྟོན་མེད་དོ།

ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན་ལྟར་སྒྲུང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྟན་པར་ངེས་ཟིན་པའི་བྱིར་སྐྱེས་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཀང་པ་བཞི་པ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དོན་དང་སྟེན་སྟོར་གྱི་དབང་ལས་ཐ་མར་བསྐྱར་གྱི། ཚད་མས་ངེས་པའི་རིམ་པ་ལས་ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་ཉག་པ་

ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་པ་ལྟར། ལྟར་སྒྲུང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྟན་པ་མ་ངེས་པར་
ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་སོ།

གཏན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། ཚུད་གཞི་ལ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུས་སྟོན་པ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། བྱད་པར་གྱི་གཞི་སྟོགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་
འཐད་ལ། གྲུབ་ན་སྒྲུང་ཡང་རྟགས་བཞེད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་རང་
མིང་གིས་བརྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུས་སྟོན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་
ཐལ། དེའི་སྒྲུ་ཚུད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གསུམ་ལ་འདྲུག་
པས་རིམ་པ་བཞིན། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་སྒྲུ་མི་རྟག་
པ་དང་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ཁེགས་ན་
ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་བྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཉེས་པ་མེད་
དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུས་མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན་དེའི་ཆས་བྱབ་
ཅེས་མེས་བྱབ་སྟོན་པའི་སྒྲུ་ལས་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་
སྒྲུ་སྟོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་
མེད་པར་བསྟན་པ་དང་སྒྲུ་འགལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་། ཚུད་གཞི་ལ་ཉེ་
བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།⁷²

དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་དང་། རིགས་པ་གཞན་ནོ།

དང་པོ་(མགོ་མཚུངས་)ནི། འོ་ན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུས་བརྟེན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ།
ཚུལ་དང་པོ་བསྟན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུས་ཆོག་དོན་བཟུང་ན་རྟགས་དེ་ཆོག་དོན་སྒྲུར་མ་

72 ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ། ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ནི།
སྟོན་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ 267-བ།

གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་སྐྱ་འགལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་བཟུང་ན་རྗེས་
 རྒྱབ་སྟོན་པ་དང་སྐྱ་སྟོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་གྲགས་ཀྱིས་ཙྰ་གཞི་ཁོ་ན་གཟུང་བར་གོ་
 བའི་ཕྱིར་གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་(རིགས་པ་གཞན་)ལ་གསུམ། ཙྰ་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད། གྲུབ་ཟིན་
 ལན་དུ་མི་རུང་། རང་ལན་ནོ།།

དང་པོ་(ཙྰ་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད་པ་)ནི། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་
 སྐྱ་ཙྰ་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མིན་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཚོས་ཅན་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས། གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་
 ཀྱང་སྟོས་སྟོན་དུ་མི་འཐད་པའོ།།

དང་པོ་(གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་)ནི། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་མཐུན་དཔེ་ལ་
 ཡོད་པར་གྲུབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཁྲབ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྟོས་སྟོན་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི། འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་བྱང་གིས་
 ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན།^༡ “རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཡོད་དང་
 མེད་ལ་མེད་པར་ནི། དེས་པ་” ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་སྐྱ་སྟོས་པའི་
 སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ། ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ན། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཁྲབ་པ་
 གཅིག་བཟོད་པས་ཀྱང་གཉིས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་

༡ ཀ) ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྗེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ༧-ན།

ཁ) ཚད་མ་ཀུན་བདུས་རང་འབྲེལ། རྗེ་བསྟན། ཅེ། ༡༩-ན།

ཡིན་ན་ཞེ་ན། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཡང་བརྟན་ནས་ངེས་པའི་
ཕྱིར་དུ་བརྟན་ནས་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་མི་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། དེས་ན་ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པ་ན་ཙུང་གཞི་ལ་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱེས་
སྟོན་རིགས་ཀྱི། ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྟོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མིང་གིས་སྟོས་ན་
སྟོན་དེ་དག་རིམ་བར་སྟོང་དགོས་པས་རྟོགས་དཀའ་ལ། སྟོགས་ཀྱི་སྐྱེས་སྟོས་ན་སྟོན་དེ་
དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་ཙུང་གཞི་བདེ་སླག་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ལྟག་མ་གཉིས་
ཀྱི་དོགས་གཙང་ནི་འོག་དུ་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་(མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་
ངེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་རྒྱུ་ལ་བཞི་པའི་རྒྱས་བཤད་
ཀྱི་གཞུང་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་རོ།

དང་པོ་(གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ། འབྲས་བྱ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་སོ།

དང་པོ་(འབྲས་བྱ་)ནི། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་སྒྲུབ་པ་
གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་
དང་པོ་ནི། འབྲས་བྱའི་རྟགས་སོ། “གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་གོ་བྱེད་
ཡིན་ན།”^{༡༥} མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བོ་དང་ཁམ་པ་དང་། རྩ་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས། རྩ་
བོ་སོགས་ཀྱང་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ལོག་པས་དེ་དག་ལོག་པར་

^{༡༥} ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན།
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་
ངེས་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་
བ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྩ་བ་སྐྱེ་བ་ཚད་མ། ཅ། ཤོག་ ༢༩༢-བ།

མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་སོག་མའི་མེ་དང་དེ་ཡང་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོགས་ལས་
 ཏུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་ཏུ་བའི་གོ་བྱར་ཐལ། འདྲོད་མི་རིགས་ཏེ། ལྷོག་པ་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལའི་སྒྲིང་ཏུ་ཏུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་
 ན། སྐྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལའི་ཏུ་བ་དེ་ལའི་མེ་གོ་བྱེད་ཏུ་
 ཐལ། ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རིགས་ཏེ། ཚང་མང་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་
 དཔེ་ལ་ཇེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། མེ་
 དང་གྲུབ་སྡེ་ཇེས་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེས་པ་
 བཞིན་ཏུ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ངེས་བཞིན་ཏུ་དེ་ཉིད་གྲུབ་
 མཐས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མེ་གྲུབ་ཏུས་ན་ཏུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་།
 དེ་སྐྱེས་ཏུས་ན་མེ་འགགས་པས་ཏུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་རྟག་པ་སྤྱི་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་
 རྒྱ་འབྲས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཏུ་འདྲོད་པའི་ཆོག་གི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྐྱེད་ཅིག།

མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བྱ་ནི།

གཏན་ཆོགས་ །

སྤྱི་ན་མེད་དེ་རྒྱ་མེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་
 རིགས་ཇི་སྐྱེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་
 བྱ་ཏུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོགས་སུ་འཐད་དེ། ཏུ་བ་
 ཆོས་ཅན། ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་གོ་བྱེད་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེབ་གྱི་ཚུལ་
 གསུམ་གང་ཞིག་མའི་འབྲས་བྱར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་ན་དུས་ནས་ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་སྤྱེ་བར་མཐོང་ལ། རྒྱ་དེ་སྤོན་
དུ་མ་སོང་ན་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་རྒྱུ་
སྤྱེ་འགྲོ་ལྟོག་ངེས་པ་དེ་ཉིད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་དག་མེད་ལ། ལའི་
དུ་བ་ཡང་རྟགས་སུ་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་
བ་དང་། ལའི་དུ་བ་ཚང་མང་ལ་རྒྱུ་མི་འགྲོ་བས་རྒྱུ་བ་ངེས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་
པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། མངོན་གསུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་
པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་བྱུང་བ་
ཅུང་མེད་པས་ཉེས་པ་སྤྲ་མར་འགྱུར་རོ། རྟགས་འགོད་པའི་ཆེ་དུ་བ་ཙམ་བཞོད་ལ།
སོང་བ་ནི་ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་སུ་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་
གསུམ་པོ་དེ་ལྟོག་དུ་མེད་དོ། རྟོད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་པར་
ཐལ། རྟོད་ཀྱིས་གང་སྒྲིམ་པ་དེ་རྟགས་སུ་མ་སོང་གང་སོང་བ་དེ་སྤྲ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་བསལ་ཁས་སྒྲུངས། གང་སོང་བ་དེ་སྤྲ་རྣམས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཞོད་པས་ཆོག་མོད་
ནད་འོང་བར་མཐོང་ནས་མ་བཞོད་དམ། ཡང་འགོད་པའི་ཆེ་ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་བཞོད་
ལ། རྟགས་སུ་སྤྱི་མཚན་སོང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྤོན་གྱི་སྤྱོད་བས་ན་བའི་དབང་པོ་མ་
ཉམས་པར་བྱས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ། ཡང་རྒྱ་འབྲས་བུ་དུས་སྤྱེ་བྱིར་གནས་
པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ།
དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་ཆོས་ཙན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་ན་
གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དུ་བ་གྲུབ་ན་པན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་སྤྱོགས་ཆོས་མ་
གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་རྟགས་དེ་གྲུབ་པ་འགལ་བས་སྤྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་རྒྱུ་མ་དང་མི་སྤྱིད་པ་དང་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་བསལ་བ་བསྐྱན་མི་རྣམས་པ་སོགས་
ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་གོ། དེས་ན་པ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་

འདུག་སྐམ་ཡང་ཉགས་སུ་ནི་དུ་བ་ནིད་སོང་བ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ།

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་)ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དང་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཏེ།

ཙ་བ།རང་བཞིན་ཡོད་ཅམ་དང་།

འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། ུ །

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅམ་དང་རང་ཆས་^{༡༥}སྤྱ་འབྲེལ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་ཉགས་པ་སྐྱ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་མི་ཉགས་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་སྤྱར། ཡང་ནི་འབྲས་ཉགས་སུ་མ་ཟད་འདི་ཡང་ཤོག་གྱུར་གོ་བྱེད་དོ། ཞེས་པའོ། ཡོད་ཅམ་ཞེས་བས་སྤྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ནིད་མི་ཉགས་པའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་ཡོད་ཅམ་ནས་རང་ཆས་སུ་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། འདིར་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅམ་བཤད་ནས་འོག་དུ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་མི་རུང་བའི་ཙོད་སྤང་དང་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།

གསུམ་པ་(མ་དམིགས་པའི་ཉགས་)ལ་གཉིས། མི་སྤྱང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པའོ།

དང་པོ་(མི་སྤྱང་བ་མ་དམིགས་པ་)ལ་གསུམ། ཆིག་དོན་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་

དང་། ཉགས་འདིའི་དགོས་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཆིག་དོན་)ནི།

ཙ་བ། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ།

མེད་ལ་མི་འཇུག་འབྲས་བྱ་ཅན།

གཏན་ཆིགས་..... །

ཤ་ཟ་ལ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྤྱི་བུ་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་
འཇུག་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་གི་
བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཤ་ཟ་ལ་གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཡོད་ངེས་གྱི་ཐ་
སྤང་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་གོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་
དེ་མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་ཉག་པར་བསྐྱབས་ན་དེ་གོ་
བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ཉགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། རྣམས་ནི་ལུང་གི་ཚད་མ་སོགས་མང་
ཆིག་གོ།

གཉིས་པ་(དེ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་)ནི། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཡང་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་གྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་
ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ།
དེ་ལྟ་ན་དེར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལ་དེ་མ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོན་དེ་ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མི་རུང་
བར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་
གཞིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་ངེས་པ་མེད། དེར་བྱེད་གྱིས་མ་

གཟིགས་ན་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་གཞི་གང་ན་ཡོད་ན་
 ཡང་དམིགས་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཤ་ཟ་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉམས་སོ། །གཞི་དེར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་པ་
 ཁྲིགས་པར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཁྲིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །

འོ་ན་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡང་གཞི་དེར་དེ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་
 གང་ཞིག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་ཕྱི་མ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་ཡོད་
 མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ་དེ་ལྟར་
 དེར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་ངེད་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །མ་དམིགས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཡོད་ངེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་
 འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་གང་ཡིན།
 ཉགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན་
 སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག སྤྱི་ཕྱི་འཁྲུག་པ་མེད་སྤུམ་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་
 གཟིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་སོམས་ཤིག

འོ་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་གང་ལ་བསྐྱལ་
 དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི་དེར་དེ་ཡོད་ན་
 སྤྱིར་ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱིར་བ་སྤྱི་མ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་རང་གང་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེས་དེ་ཡོད་ཅེས་
 དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་
 ན་ཁྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་སྤྱད་ཅིང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འགོད་ན་རྒྱ་
 མ་དམིགས་པར་སྤྱད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་དང་ཁྲུབ་པ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་

རོ། ། འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཤ་ཅ་ཉིད་སྤྱོད་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་
བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །

འོ་ན་རྒྱུ་ལུ་སྤྲོད་པ་དམིགས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྤྱོད་བ་ལ་
དུ་ཡོད་དགས་སུ་བཀོད་ན་འབྲས་དགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། མེ་ཡོད་དང་བདག་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མེ་ཉིད་སྤྱོད་བ་པོའི་འདོད་པས་
དམིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་།
ཤ་ཅ་ཡོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་
དོན་རྟེ། ལོག་ཕྱོགས་དམ་འཆའ་བ་ན་གཞི་དེར་ཤ་ཅ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་པས་སོ། །
དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་དགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་སྤྱོད་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་
དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱོད་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་
རུང་བས་མ་བྱུང་བ་ནི་མི་སྤྲོད་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་གྱི།
དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་ཞེས་མི་སྤྱོད་རྟེ། དེ་ལྟ་ན། གཞི་
དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་བྱེད་ལ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེར་
དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ།
སྤྱོད་དག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། སྤྱོད་དག་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གང་
དག་མི་སྤྲོད་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་མི་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་
སྟེ། བྱུང་མཐའ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་
གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་རིགས་སམ་མི་རིགས་། དང་པོ་ལྟར་
ན། སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་མི་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ན་མི་རིགས་ཞེས་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་དང་མཚུངས་སོ། ། རྒྱ་
མཚན་ཡོད་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དེའི་རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་

ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཐ་སྙད་
ལ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།

གསུམ་པ་(རྟགས་འདིའི་དགོས་པ་)ནི། མདོ་ལས།⁷⁰ “ངའམ་ང་དང་འདྲ་བས་གང་ཟག་
གི་ཆོད་བཟུང་གི། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་མི་བཟུང་སྟེ། ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་”
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་གང་ཟག་འདི་སྟོན་འདི་
དག་དང་བཅས་སོ། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སམ་འདི་དང་འདི་ལས་གཞན་
མེད་དོ་ཞེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

སྟེ་བྱ་དམ་པ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་ཤིང་སྟེ་བྱ་དམ་པ་ལ་སྟོད་པ་ནི་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་
པའི་རྒྱ་ཕུལ་དུ་སྦྱོན་པར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ནས་གསུངས་པས་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་
བཞིན་དུ་གནས་འདི་ལ་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ།
སྤར་གྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པས་སྟེ་བོ་གཞན་
དག་ལ་དག་སྤང་སྟོང་བར་མ་རྟུས་ནའང་སྟོན་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཉུང་དུ་བྱས་ན་མཛེས་སོ།

གཉིས་པ་(སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་)ལ་གསུམ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཅོད་སྤང་ངོ་།

70 འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། དོན་གྱི་དབང་དེ་གཟིགས་ནས།
དེ་བཞིན་གསེགས་པས་འདི་སྤང་དུ་ཆོས་སྟོན་དེ། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཆོད་གཟུང་བར་མི་
བྱའོ། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཆོད་གཟུང་ན་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ། ངའམ་གཞན་ཡང་དང་
འདྲ་བ་དག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཆོད་གཟུང་ངོ་། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུབ་དག་བསྟུང་བར་འདོད་པ་དེས་
གཞན་སུའི་སྟོད་པ་ལ་འང་བཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་འདི་ནི་འདི་འདྲའོ། འདི་ནི་འདི་འདྲའོ་
ཞེས་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། ཉིན་མཚན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
སྟེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། མ། 204-ན།

དང་པོ་(སྐར་རུང་མ་དམིགས་པའི་དགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་)ནི།

ཙ་བ། བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་⁷⁴ནས།

འགའ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་བྱ་ཅན། ་ །

སྐར་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་
རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་གོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ།
སྐྱ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་
ཁོལ་ལ་སྐར་རུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་བལྟོས་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་མ་དམིགས་
པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་མ་དམིགས་པའི་དགས་ཐམས་ཅད་མ་
ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་(མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་དབྱེད་པའོ།

དང་པོ་(ཆོག་དོན་)ནི།

ཙ་བ། འགལ་དང་འབྲས་བྱ་དག་གྲུབ་དང་།

ཁྱུ་དང་ངོ་བོ་བལྟར་རུང་བའི།

བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ།

མེད་དོན་ཅན་མི་⁷⁵དམིགས་རྣམ་བཞི། ཨ །

གཞི་གར་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྐར་རུང་
མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། འགོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་

74 བལྟོས་ ལྟ། བེ།

75 ཅན་མིན་ ལྟ། བེ།

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་དག་གྲུབ་ཅིང་
དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲབ་མཉམ་པའི་དོ་བོ་
ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་
རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བལྟར་རུང་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་སྦྲར་རོ།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་མཐའ་དབྱེད་པ་)ནི། དེ་ལ་སྦྱིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཕྲག་པའི་
རྒྱལ་དང་དུས་དང་གངས་ངེས་པའི་རྒྱལ་འདི་ལྟར་གནས་ཏེ། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་
དགག་གཞི་ཕྱིར་ཁྱོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
ལས། མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་གཞི་དངོས་སུ་
རྟགས་ནས་མེད་དགག་གྲགས་ལ་འཇལ་བ་མིན་པ་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་
ཡན་གར་བ་རྩེ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་
ལས།²⁰ “འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ་” ཞེས་གསུངས་པའི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དགག་གཞི་སྦྱང་མི་རུང་ངོ་།
དེས་ན། དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་ན་ངེས་པར་རྗེས་དཔག་འཕྲག་དགོས་སོ།

སྦྱང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་ཁྱོལ་
གྱིས་སྦྱང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་མི་སྦྱང་མ་
དམིགས་པ་མ་གཏོགས་རྟགས་གཞན་མི་འཕྲག་གོ། སྦྱང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་
དེར་ཕྱིར་ཁྱོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས།
རུང་ནས་རྟགས་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འཕྲག་
པའི་དུས་སོ།

20 ཚད་མ་རྣམ་ངེས། ཐེ་བཟུལ། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ 212-བ།

སྤྱིར་སྤྲུང་དུ་རུང་ནས་དགག་གཞི་དེར། མངོན་སུམ་ལ་སྤྲུང་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དེར་
དེའི་འབྲེལ་སྐྱེས་རུང་དང་འགལ་སྐྱེས་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་
རྒྱ་འབྲས་བྱ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། རོ་བོ་ལ་བྲབ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ།
བྲབ་བྱེད་སྤྲུང་རུང་ཡིན་ན། བྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཕྱག་དུས་དང་། བྲབ་
མཉམ་སྤྲུང་རུང་ན་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཕྱག་པའོ།

རྒྱ་སྤྲུང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་འཕྱག་དུས་དང་། འབྲས་བྱ་སྤྲུང་དུ་རུང་ན།
འབྲས་བྱ་ཡིན་ཙམ་བཀག་པས་འགོག་མི་རྒྱས་པས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་འཕྱག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ན། འབྲེལ་སྐྱེས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིར་ངེས་ཤིང་།
དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ།

གཞི་དེར། འགལ་སྐྱེས་རུང་རུང་བ་དེ་བསྐྱབས་ནས་འགོག་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་
ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འགལ་སྐྱེས་ཡང་འགོག་རྒྱས་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
འགལ་སྐྱེས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། རོ་བོ་ལ་རང་དང་བྲབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་། བྲབ་ཆེ་བའི་
འགལ་སྐྱེས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ། རང་གི་འགལ་སྐྱེས་དངོས་དང་འགལ་སྐྱེས་འབྲས་
བྱ་རྟགས་སུ་བཞེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་
འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྲབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ།

རྒྱའི་འགལ་སྐྱེས་ལ་ཡང་། དགག་བྱ་འགོག་རྒྱས་རྒྱའི་འགལ་སྐྱེས་དངོས་དང་། འགལ་
སྐྱེས་འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཞེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྒྱ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱ་དང་
འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་འགལ་
སྐྱེས་ལ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཙམ་གྱི་འགལ་སྐྱེས་འགོག་མི་རྒྱས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་
སྐྱེས་དགོས་པས་འབྲས་བྱ་འགལ་དམིགས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། འགལ་དམིགས་དུག་

དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ངེས་པས། རྣམ་ངེས་ལས།²⁰ “དེ་ལྟར་ན་མི་
དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྩ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་དེ་
ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་སེམས་སོ།

འདིར་ཅ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། འགལ་ཟླ་བསྐྱབས་ནས་འགོག་པ་
ལ། དངོས་སུ་གནོད་པའི་འགལ་ཟླ་དང་། དངོས་སུ་མི་གནོད་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་དངོས་སུ་
གནོད་བྱེད་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པའི་གཙོ་བོ་འགལ་དམིགས་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་
པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་ལ་དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་
མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པར་²¹གཉིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་
དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཉགས་གཞན་འཕེན་པའི་རྩལ་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་
བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྦྱར་བར་བྱ་བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་རེག་གཅིག་
སུ་འགོག་པ་ལ་ཡང་དུ་མར་དབྱེར་རུང་ངོ་། ཡང་འདིར་བཤད་པ་ཉགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འོག་ནས་བཤད་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་
ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཡིན་ལ། ཡང་འདིར། མདོར་བསྟན་དང་འོག་ནས་རྒྱས་
པར་འཆད་པས་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྒྲོས་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ། འདིས་
མཚོན་ནས། བདག་མེད་ཉགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་རྩལ་ངེས་
པར་ཤེས་པར་བྱུང་།

20 ཚད་མ་རྣམ་ངེས། རྩེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། 172-བ།

21 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། 172-ན།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ཙྰ་མྱང་)ནི། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འགལ་སྒྲའི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་
 ཏུ་ངེས་པ་ལ། འགལ་སྒྲའི་ངོ་བོ་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཙྰ་པ་མེད་ཀྱི། མེའི་རྒྱ་
 ཏང་འབྲས་བྱ་གཉིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱང་པར་མི་འཐད་པས་རྒྱས་
 འགོག་མི་རྒྱས་ན་འབྲས་བྱས་ཀྱང་མི་རྒྱས་ལ། དེས་རྒྱས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱས་པས་
 གཞི་འགར་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། བྱད་ཤིང་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ་
 ཞེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འབྱར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་བྲབ་པ་མེད་པ་ནི།

ཙྰ་བ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ།
 དམིགས་པའི་སྤྱིར་བ་གང་ཡིན་དེ།
 རྒྱ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད།
 མེད་ན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཡ ॥

དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་དྲགས་སུ་སྤྱིར་བ་
 གང་ཡིན་པ་བྱད་ཤིང་དེ་ཚོས་ཅན། རང་སྤྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱབ་པའི་གཞིར། གྲང་རེག་
 འགོག་པ་བྲབ་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་དེ། དེ་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་
 བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་དྲགས་སུ་བཞོད་པ་གང་ཞིག་གྲང་རེག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དག་དང་ནི་བྱེད་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར།

དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བ་དྲགས་སུ་བཞོད་པ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འབྱར་
 བ་ཡོད་དེ། མེས་བྲབ་པར་ནོན་པ་དེ་རང་སྤྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱབ་པའི་གཞིར། གྲང་
 འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྤྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་བྲགས་ལ་འཕངས་སོ།། སྤྱིར་བ་དེས་འཕངས་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་

དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་²³མ་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་བརྒྱད་
བསྟན་ཏོ།

དང་པོ་ལ་བྲུབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནི།

ཙ་བ། འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ནི།

དུས་ལ་སོགས་ལ་ལྟོས་²⁴པར་འདོད།

འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བས་བྲུབ་པར་ནོན་པ་དེ་ལ་ཡང་
ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་ཉིད་ཡོད་ཙམ་གྱིས་གང་རེག་
འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་འགོག་པ་མེད་ཉོད་ཀྱིས་
བྲུབ་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བ་དྲག་དུ་འཕྱར་བཞིན་པའི་དུས་དང་ལ་སོགས་པ་གང་རེག་འགོག་
རྣམས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་གནས་སྐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བལྟོས་པར་འདོད་རིགས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་དང་གང་རེག་གཞི་དེར་ཕྱིར་ཕྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་ཉེ་རུང་
བའི་ཡུལ་དང་། དུ་བ་སྒྲུབ་དུ་རུང་བའི་དུས་དང་སོགས་པས་དེ་དྲག་དུ་འཕྱར་བཞིན་པའི་
རྣམ་པའི་བྲུང་པར་ལ་བལྟོས་ཞེས་སོ།

ཙ་བ། གཞན་དུ་འབྲུལ་འགྱར་མི་གང་བ།

སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་བཞིན། ལ ॥

བྱད་ཤིང་གི་འགྱར་བ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་འགོག་པ་ལ་བྲུབ་པ་འབྲུལ་བར་འགྱར་ཏེ།
དེ་འགོག་པ་ལ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཞེད་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་སོགས་

23 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྒྲོར་བའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་
བརྒྱད་ཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ལྷེ་བསྟན། ཚད་མ། ཤོག་ 257-ན།

24 བལྟོས་ ལྷ། བེ།

ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གྲང་བ་
གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན། ཡང་གི་སྒྲིམ་འགལ་རྒྱ་
དམིགས་པ་ལྟར་འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་རྟགས་གང་བྱུང་གིས་མི་ཚོག་ཅེས་པའི་དོན་དོ།

གཉིས་པ་(གསུམ་ཉིད་དེས་པར་སྒྱབ་བ་)ལ་གཉིས། ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དུ་མ་
འདུས་པ་དགག་པ་དང་། ལྟར་སྒྲུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་དུ་འདུས་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟན་པའི་
ཙོད་སྤང་དང་། ཉུས་མཉམ་ལ་བརྟན་པའོ།

དང་པོ་(སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟན་པའི་ཙོད་སྤང་)ནི། རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་གོ་བས་རྟགས་སུ་འཐད་ཅིང་
རྟགས་ཚོས་རྫས་ཐ་དད་དང་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་
རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངས་གཟུང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མཐའ་གཅོད་པའི་རིགས་པའི་
འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྫས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་སྔ་
མ་ལ་རྟགས་པ་སྒྲིམ་གྲང་སྔ་ཕྱི་རི་རྟགས་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་
བའི་ལན་ཚོགས་པ་ཞེས་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མིན་པའི་སྟོགས་རྟགས་མིན་པ་
ནི། མི་མཐུན་ཞེས་པ་འོག་མ་དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་འབྲས་བྱ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱ་བཀོད་པ་
གཉིས་ལས། འབྲས་བྱའི་སྒྲིམ་རྒྱའི་སྒྲི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྟན་ཟིན་ལ་རྒྱའི་
ཁྱད་པར་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་མི་མཐུན་ཞེས་པ་སྔ་མ་དང་། འབྲས་བྱའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་རྒྱའི་སྒྲི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་འོག་དུ་འཆད་ཅིང་། རྒྱ་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་
ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མས་འབྲས་བྱར་མ་ཟད་རུང་བ་དཔོག་པའང་མི་རྟུས་པ་རྒྱ་མ་
ཚོགས་ཞེས་པ་དང་། སྔ་མས་འབྲས་བྱ་སྒྲི་རུང་དང་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་རུང་
བ་དཔོག་ན་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པས་གྲངས་ངས་ལ་མི་གཞོད་ཅེས་པ་ནི།

ཙ་བ། གྱུ་ཚློགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར།
 རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ།
 དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་སྟེ།
 དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན། ཅ ॥

གྱུ་ནས་དང་ཕྱུ་ལྟར་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚློགས་པ་ཚང་བའི་ཚློགས་པ་ཚོས་ཅན། རྟོད་
 ལས་རང་སྐྱོགས་གྱི་ཚོས་སུ་བྱུབ་པའི་གཞིར་རང་འབྲས་ནས་གྱི་སྐུ་གྱུ་སྐྱེ་བྱུང་བར་རྗེས་སུ་
 དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བརྟེན་རིགས་ཏེ། དེ་
 སྐུབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་ རྟོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་གྱི་སྐུ་གྱུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡང་ཁྱུ་ཀྱེན་
 དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བྱུབ་ཙམ་ནས། དེ་སྐྱེ་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་²⁵སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་ནས་གྱི་སྐུ་གྱུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་ན་བྱུབ་པ་མ་ངེས་པ་ནི།

ཙ་བ། ཚློགས་པའི་འབྲས་བྱ་ནས་བ་རྣམས།
 འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་འབྲས་བྱ་ལ།
 མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 གཤམ་བྱེད་པ་དག་སྤྱིད་ཕྱིར་རོ། ༡༠ ॥

དེ་ཚོས་ཅན། གཞིར་འབྲས་བྱ་ནས་གྱི་སྐུ་གྱུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་པ་ལ་ནི་བྱུབ་པ་མ་
 ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོད་ལས་འབྲས་བྱ་དེ་བསྐྱེད་པ་རྟོད་ཀྱི་ཚློགས་པ་སྐྱེད་ཅིག་ལྟ་
 དང་། ཕྱི་མའི་ནས་བ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

24 མི་བལྟོས་ བ།

25 རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ དགེ་ལྡན་སྐུན་ཚློགས་སྤྱིང་གི་དཔར་མ།

ཁྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་ཆེན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་དང་
བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དག་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཆུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གི་ལྷོག་པ་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཆུ་འི་
དོན་གང་ཡིན་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་སྐུ་གུའི་ཆུར་ངེས་ནས་
སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་ངེས་པ་མི་སྤྱད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་ངེས་ནས། སྐྱེ་རུང་མི་
རུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོས་ཤིག དེས་ན་ནས་དང་རྒྱ་ལུང་བྱོད་གཤེར་སོགས་
ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ལྷག་ལའི་དཔྱིད་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་
སྐུ་གུ་སྐྱེ་རུང་སྟེ། ནས་དང་རྒྱ་ལུང་བྱོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་རྟགས་དང་ཅོད་གཞིར་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྐུ་
གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པའི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རུང་བ་ཅམ་གྱི་
ཁྲབ་པ་ངེས་སོ། འོ་ན་ཞིང་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་སྐུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
འགལ་ཆེན་གྱི་གོགས་མི་སྤྱད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་
ཡོད་པ་ལ་འགལ་ཆེན་གྱི་གོགས་མི་སྤྱད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ན། དེ་མི་སྐྱེད་པ་མི་སྤྱད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་ཆེན་གྱི་
གོགས་མི་སྤྱད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་མེད་པ་མི་སྤྱད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་
ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ།

ཡང་བྱང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྷན་པའི་ལུ་ལྷན་པ་བརྒྱུད་པ་བ་སངས་ཀྱི་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཀྱང་
བ་ལ་འགལ་ཆེན་གྱི་གོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱིས་
མ་ཁྲབ་བོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པར་ཐལ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
ངེས་ནས་བསྐྱེད་ངེས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། སྤར་བཤད་པའི་ཞིང་ཡང་
ཡིན་ལ། ནས་ཀྱི་སྐུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱད་དམ་མི་སྤྱད། མི་སྤྱད་ན་

བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་མ་ངེས་པ་དང་འགལ་ལ། སྤྱིད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དེ་
 ཚོས་ཅན། ཉམས་ཀྱི་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཐལ། སྤར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་མི་རྩས་ཏེ། སྐྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞིར་ཚད་མས་ངེས་ན། སྐྱེར་མི་རུང་དུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་གཞིར་བསྐྱལ་དོན་གྱི་ཤ་ཟ་སྤྱིད་དམ་མི་སྤྱིད། མི་སྤྱིད་ན། མེད་
 ངེས་སུ་འགྱུར་བས་བསྐྱལ་དོན་ཉམས་ལ། སྤྱིད་ན། གཞི་དེར་བསྐྱལ་དོན་ཤ་ཟ་ཚོས་ཅན།
 བསྐྱལ་དོན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཞི་དེར་བསྐྱལ་དོན་ཤ་ཟ་
 ཡོད་པའང་སྤྱིད། མེད་པའང་སྤྱིད་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཤ་ཟ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་
 ལེན་མི་དགོས་པས། ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་ཞིང་
 དེས་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའང་སྤྱིད་མི་སྐྱེད་པའང་སྤྱིད་པས་ཞིང་དེ་དང་སྐྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞི་
 མཐུན་སྤྱིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་
 དགོས་པས། ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ།།

འོ་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་
 མེད་དེ། ཚོགས་པ་ཚད་བའི་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་པ་མ་ངེས་ཏེ་དེ་འདྲའི་
 ཞིང་ཡང་ཡིན་སྐྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 རོ།། དེ་ལ་བྱམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་བྱུང་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། བྱམ་པའང་ཡིན་མེད་
 པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། ཉམས་མ་གྲུབ་པར་གྱིན་དུ་གསལ་སོ།།

གཉིས་པ་(དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཙོང་ཤང་)ནི། བྱ་རམ་གྱི་རོའི་ཉམས་ལས་དེའི་གཟུང་
 ཉམས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་ཉམས་སུ་རིགས་ལ། ཉམས་ཚོས་རྣམས་ཐ་དད་
 ཅིང་། ཁྱུ་འབྲས་མིན་པས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤྱིར་གྲངས་ངེས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན།

ལན་དངོས་དཔེས་སྟོན་པ་ནི།

ཙ་བ། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི།
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་རྟོགས་པ།
 རྒྱ་ཚོས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཔག་པ་སྟེ།

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལས་ཁ་ནང་དུ་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱ་རམ་གྱི་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྟེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱ་རམ་གྱི་རོ་བྱ་རམ་
 གྱི་གཞུགས་དཔོག་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་
 མ་དེ་རྟོགས་དེས་གཞི་དེར་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྤྲ་མས་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
 ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཚོས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཔག་པའི་འབྲས་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྟེས་པའི་སྟེར། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་རྒྱ་ཚོས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཔག་གི་འབྲས་རྟོགས་དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྟེ་སྟེ། བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཞུགས་གཉིས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་འབྲེལ་བ་
 གྲུབ་པའི་སྟེར། རྒྱ་ནི་རོའི་ཉེར་ལེན་རོ་སྤྲ་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་ནི་དེའི་ཁྲད་པར་བྱེད་ཚོས་རོ་
 སྤྲ་མས་གཞུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པའོ། དེ་དངོས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཔག་པའི་སྟོབས་ལས། ཚད་མ་
 ཅིག་ཤོས་སྟེས་པ་ཡིན་གྱི། རོ་གཞུགས་རྟོགས་དང་རྟོགས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 ཙོད་པའི་བསམ་པ་ལ། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལས་གཞུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྟེས་པ་ན་
 གཞུགས་ཉིད་དཔོག་པའི་རྟོགས་སུ་འོས་མེད་དུ་འགྱུར་སྟེ་བསམས་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་
 ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤིག དེ་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་འབྲས་རྟོགས་
 མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཞེས་སྟེ་བས་ནི་ཙོད་པ་དེ་བྱུག་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་ལ། འབྲས་
 རྟོགས་ཡང་དག་དུ་ཁས་ལེན་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བར་ཟད་དོ།

དཔེར་ན།

ཙ་བ། ཏུ་བས་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བ་བཞིན། ༡༡ །

དུ་བས་དུ་ལྷན་ལའི་སྒྲེང་དུ་མེས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་སྐྱབ་པའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས། རྒྱུ་པ་དེ་དང་དུ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། ། བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སྟལ་བ་
སྟགས་སོ། ། དཔེའི་སྒྲོར་བ་ནི། དུ་ལྷན་ལ་ཚོས་ཅན། མེས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱུ་པ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ། སྒྲོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ནི།

ཙ་བ། རྒྱུ་པ་འཕྱག་པ་མེད་པར་ནི།
རོ་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་རྒྱ།

དེ་ཚོས་ཅན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་གས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། ཉེར་
ལེན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་མའི་རྒྱུ་པ་འཕྱག་པ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་མེད་
ལ། རོ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གཞན་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་འང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད། དེ་
བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལ་འང་སྐྱར་ནས་མདོར་ན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་མས་བྱ་རམ་གྱི་རོའི་
དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ལ། བྱ་
རམ་གྱི་གཟུགས་སྒྲ་མས་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཡུལ་དངོས་སུ་བསྐྱན་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་མི་
འདྲ་བ་གཉིས་སྐྱེས་ན་རྟགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་འདས་དུས་གཅིག་རྣམས་རྟོགས།

སྐར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་རང་
དུས་ན་འདས་པའི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་དང་། རང་དང་དུས་
གཅིག་པའི་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ཙ་བ། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྟེས། ༡༢ །

བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལས་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྟགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་དེ་ནི་ཚས་ཅན། རྟོད་
གྱི་རྟེན་རྟགས་བཞི་པ་ངེས་པར་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟོད་རྒྱ་ཚས་རྒྱུ་
དཔག་གི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྟེས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷ་རྒྱུ་གི་བྱུང་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། གཞན་དག་གིས་
བཞོད་པའི་རྟགས་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེར་སྒྱུབ་པ་དང་། ལྷག་ལྷན་གྱི་མིང་
དོན་རྟོ།

དང་པོ་(གཞན་དག་གིས་བཞོད་པའི་རྟགས་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་)ལ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་
བུ་སྟེ་རུང་དཔོག་པ་ཡང་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་རེ།
རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་དཔོག་རྣམས་ཏེ། ལུས་རྒྱས། དབང་པོ་དྲུངས། སྟོགས་ལ་
བ་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་སྟེ་བར་མཐོང་ངོ། དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་རྒྱུ་དཔོག་
གོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི།

རྒྱུ་ལྟ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ།

ལྷག་མ་དང་ལྷན་^{༢༧}རྣམས་མེད་བྱིར།

ལུས་ལས་^{༢༤}འདོད་ཆགས་རྒྱུ་དཔོག་བཞིན། ༡༣ །

^{༢༧} དང་ལྷག་ བེ།

^{༢༤} ལུས་ལ་ ལྷ། བེ།

ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཚོགས་པར། འབྲས་བུ་སྟུ་གུ་རྩེས་སུ་དཔོག་པར་འདོད་པ་
གང་ཡིན་པ་ཚུ་ལུང་དང་བྲལ་བའི་ནས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་
པའི་གཞིར་ནས་ཀྱི་སྟུ་གུ་སྟེ་རུང་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟུབ་
ཀྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ནུས་པ་འགྱུར་ནས་ཀྱང་
ནས་ཀྱི་སྟུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནས་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྟུ་གུ་བསྐྱེད་དེས་
ཡིན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་བྲལ་བས་ནས་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ།

སྟེས་བུའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་སྟོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་མ་མཐོང་དུ་རྒྱག་
ཀྱང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འདོད་ཆགས་རྩེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ལས་འདོད་
ཆགས་སྟེ་བར་མཐོང་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

འབྲས་བུའི་སྟེས་རྒྱུའི་ཁྱོད་པར་དཔོག་པ་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ།

ཙམ་གྱིས་^{༡༩}འབྲས་སྟེ་མཐོང་བ་ལས།

གཏན་ཚིགས་ཤེས་པ་ཚད་ལྷན་སྟངས་།

ཚིག་ལས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་བཞིན། ༡༩ །

དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུའི་སྟེ་ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྷན་མཐོང་བ་ལས་ཕྱོགས་
ཚོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དུ་
ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྷན་སྟངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱད་པ་གང་དག་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པ་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྩ་ལ་པོ་ཆགས་ཅན་དང་ཞེ་སྤང་
ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ།

ཆོག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྩ་ལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པའི་འབྲས་
ཏགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཟོད་
འདོད་ཀྱི་འབྲས་བྱར་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་སྤངས་པས་བཟོད་འདོད་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། མིང་འདོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྤྱིང་རྒྱུ་ནས་བསྤངས་ནས་ཆོག་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར། སྤྱིང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷུ་འཁྱུང་
པར་དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོགས་ཀྱུན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱམས་པ་
དང་སྤྱིང་རྒྱུ་སོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་
དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ལོ།

དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་
བདེ་བ་དང་ཕྱད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་
གི་བདག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་
པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྤྱོད་པ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་བདེ་བ་
དང་ཕྱད་འདོད་བྱམས་པ་དང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་འདོད་སྤྱིང་རྒྱུ་ལོ།

གཉིས་པ་(དེར་སྤྱོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་མ་མཐོང་བ།

ཙམ་གྱིས་འབྲལ་པ་མེད་པ་མིན།

འབྲུལ་པ་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར།

ཕྱུ་བའི་འབྲས་ནི་ཆོས་པ་བཞིན། ༡༥ །

དེ་ཆོས་ཅན། ཉགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་བྱས་འབྲུལ་པ་
མེད་པ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཙམ་ཡིན་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་འཇུག་པའི་འབྲུལ་པ་སྲིད་
པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕྱུ་བའི་འབྲས་ལྷག་མ་ནི་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
པའི་འབྲས་དེ་དང་སྟུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཙོས་པར་བྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ།
གཞོགས་མེ་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཞིག་མ་ཆོས་པ་དག་ཀྱང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(ལྷག་ལྷན་གྱི་མིང་དོན་)ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དག་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པ་
སྲ་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་ལྷག་ལྷན་
གྱི་མིང་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི།

ཙ་བ། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས།

ལྷོག་པ་རབ་དུ་སྟོན་བྱེད་པ།

དེ་ནི་ཐེ་ཆོས་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར།

དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྷན་ཞེས་བརྗོད། ༡༦ །

གཞན་དག་གིས་ཉགས་གང་ཞིག་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་
བྲལ་བྱུ་བ་པའི་ཞེས་རབ་དུ་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་སྒྲ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལ་
ངག་སྒྲ་བའི་སྟེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་སྟེས་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་
ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྟེས་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་བྱུ་བ་མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་ཡང་། མི་
མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་
 པ་ནི། བྱུང་བ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། ལྷག་ལྷན་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་
 ཡང་གང་ལ་ངག་སྒྲ་བའི་སྒྲེས་བྱ་བ་རོལ་པོ་ཆགས་བྱལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་
 ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་མཐུན་སྟོགས་ལ་
 ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དགོས་པས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་
 དེ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པ་ལ་སྟུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་
 བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུ་
 བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་བྱུང་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་
 དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་བྱུང་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། མི་མཐུན་
 སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྡོག་བྱུང་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་
 བྱུང་བའི་དོན་དང་། མཐུག་བསྟུ་བལོ།

དང་པོ་(མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྡོག་བྱུང་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་
 གསུམ། ལྡོག་བྱུང་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་བཞེད་པ་དང་།
 མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། མ་མཐོང་ཅམ་ལྡོག་བྱུང་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྟེ་
 དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ལྡོག་བྱུང་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་བཞེད་པ་)ལ་གཉིས།
 ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་བལོ།

དང་པོ་(ཚིག་དོན་)ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷོག་བྱུང་འབྱུང་པ་འབྲེལ་པ་ལ་ལྷོས་པ་
སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིགས་སྒྲུང་གི་བཞེད་པར་རིགས་ཏེ།

ཙ་བ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་།

དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བསྒྲིག་དོན་དང་།

འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར་ནི།

ངེས་བ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། ༡༧ །

དེས་སྒྲིགས་ཚོས་སུ་མ་ཟད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་
ཉིད་ལའང་ངེས་བ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིས་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་
ཉིད་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པས་སྒྲི་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ།
མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། ལྷོག་དོན་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་
གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་རྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཐའ་དབྱེད་པ་)ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་
མ་གསུམ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་
དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟག་པ་ལ་
བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མའོ། ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་མེད་ན། དུང་སེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་པར་ཐལ། དུང་ཚད་མས་གྲུབ། ལྷོན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྒྲི་
སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཉེས་པའོ།

ཚད་མ་གཉིས་པ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ།
རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་དེ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྟག་
པ་ཁེགས་ན་ཉེས་པ་དེར་འབྱུང་ཡང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའོ་ཞེ་ན། རི་

བོད་གི་མགོ་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་སྒྲིམ་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་རྩ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་
དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རི་བོད་གི་མགོའི་རྩ་ཉག་པར་ཚད་
མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྲུབ་པ་མེད་ན། མི་སྒྲིམ་བ་མ་
དམིགས་པའི་ཉག་སྒྲི་དོན་མ་ཉོག་ས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་སྐྱམ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་
ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། འདོད་ན། དེ་ལ་རྩ་ཉག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྩ་
ཉག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྩ་ཉག་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་
ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

ཚད་མ་གསུམ་པ་མེད་ན། གཞལ་བྱ་དེ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། མཚན་
གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་ཉག་མི་ཉག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིར་བ་སྒྲིར་
གཅིག་གི་ལྷོག་བྲུབ་ངེས་ན། རྒྱུ་བྲུབ་ངེས་པས་མ་བྲུབ་པར་ཐལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་
ཉག་ས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དཔག་གིས། ཉག་པ་བྱས་སྒྲིང་དུ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་པ་མི་ཉག་
པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་ཏེ།

མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་བྲུབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་ལྟོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པའི་དོན་དང་།
ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་བྲུབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་)ནི།
སྒྲིབ་དཔོན་སྤྱོད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མ་གཞུང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་དག་དང་། གཞན་གྱི་སྒྲིབ་
པ་དག་ ཉག་ས་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྒྲིབ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དེ་ཉིད་ལྷོག་པ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་བྲུབ་
འགྲུབ་པ་དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་ལྷོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་སྒྲིབ་མཐའ་དག་
ལ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་

གཞི་ངེས་དགོས་པས་རྟགས་ཁེགས་པའི་གཞི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 མཐའ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་མོལ་ལ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྟགས་དང་དགག་
 བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་མཐོང་བས་ཚིག་གི། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མཐོང་དགོས་ན་
 ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་སྤུངས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོབ་མ་དག་ནི་མ་མཐོང་ཅམ་གྱི་ལྡོག་པ་དང་
 མཐུན་སྟེགས་ལ་མཐོང་ཅམ་གྱི་ཇེས་འགྲོ་དང་། སྟེགས་ཚོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོ་ཚད་
 མས་ངེས་པ་དང་། ལྡོག་སྟེགས་སྒྱུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་བཟོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་
 གཅིག་པ་ཅན་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཚུལ་དྲུག་
 ཏུ་འདོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་
 ཚུལ་ལེགས་པར་མ་དགོངས་པའི་རྣམ་འབྱུར་དུ་གསལ་ལོ།

གཉིས་པ་(ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་)ནི། རྣམ་འབྲེལ་
 མཛོད་པས་^{༣༠} “མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་
 ཕྱིར་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་ལྡོག་པར་འདོད་པས་ནི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་འགའ་
 ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པར་འབྱུར་རོ”ཞེས་དང་། “འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་
 མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལྟོན་པར་མཛོད་པ་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།”^{༣༡} ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ལ་སྦྱར་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས།
 རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སླང་དགོས་ཏེ། དུ་བ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་
 དེ་དང་ཐ་དད་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་འབྱུང་

^{༣༠} ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རང་འབྲེལ། མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྒྲུང་ངོ་། ལྟེ་བལྟ། ཚད་མ། ཅེ། སོག་གྲངས་ ༢༩༩-བ

^{༣༡} ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རང་འབྲེལ། ལྟེ་བལྟ། ཚད་མ། ཅེ། སོག་གྲངས་ ༢༩༧-ག

ལ། མེ་ལོག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དུ་བ་ལྷོག་པ་སྦྱར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གཞི་འགར་དུ་
 བ་ལོག་མ་ལོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱབ་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་མེ་དུའི་
 རྗེས་འགྲོ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ཀྱང་གཞི་འགར་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་
 ལ་འབྲས་བུའི་གདན་ཆོགས་དགོས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཤ་པ་དང་། ཤིང་གི་འབྲེལ་བ་སྦྱབ་
 པ་ལས་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གདན་ཆོགས་འབྱུབ་བོ།། བྱས་པ་
 མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྷོག་གི་སྒྲོགས་གཅིག་དེ་གཉིས་ཐ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྷོག་པའི་རྩལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལོག་
 པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤར་རྗེས་བྱབ་འབྱུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མཐོ།། རྗེས་སྤྲོད་འགྲོ་
 ལྷོག་གི་བྱབ་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་མཐུན་
 སྒྲོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྷོག་ངེས་པ་སྤྲོད་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་
 མོ།། གལ་ཏེ་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ངེས་པ་
 འགལ་བས། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྷོག་ངེས་པ་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྦྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 སྦྱར། འདོད་ན། བྱས་པ་ལ་འགོད་རྩལ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།། གཞན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་
 སྟོང་དུ་ངེས་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་
 དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་བྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་རྩལ་བྱང་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་
 བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྩལ་བྱང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་
 པའི་བྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྩལ་བྱང་གིས་རྩལ་སྦྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྗེས་
 བྱབ་པ་ངེས་ན་བསྦྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།། སྤར་གྱི་དེ་མ་ངེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་

དཔག་སྦྱོར་གྱི་དང་བསྐྱབ་བྱ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་དེ་ཉག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་
 ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དྲོགས་སམ་མི་དྲོགས། དྲོགས་ན་ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་
 པའི་ཚད་མས་ཤེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱབ་པ་ཇི་ལྟར་དེས་སོམས་ཤིག སྤར་གྱི་བཏགས་པ་
 དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ན། ཚད་མ་དེས་ཉག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་
 ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
 རྩལ་བྱུང་ཡིན་ན། ཉག་པས་སྟོང་པའི་བྱབ་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྩལ་བྱུང་གི་གསལ་
 བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཉག་པ་ཡོད་པའི་སྟོ་འདོགས་ཚད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩལ་
 བྱུང་གི་སྟོ་ལ་ཡང་སྟོ་འདོགས་ཚད་དགོས་པས་ཤེས་བྱབ་དེས་པའི་ཚད་མས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 སྟོ་འདོགས་ཚད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། འོ་ན་རྩལ་བྱུང་གི་སྟོ་མི་ཉག་པར་
 ཉོགས་པའི་ཤེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་འདྲན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་སྤར་
 མས་སྟོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་ནས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་ནས་སྟོ་
 འདོགས་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱབ་པ་མེད་དེ། བཅད་ཤེས་ལ། ཚད་
 མ་སྤར་མས་ཉོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་གྱི་སྟོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་
 གཅོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། ཉོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཏེ། རྩལ་བྱུང་གི་ཉོགས་ལས་རྩལ་བྱུང་གི་སྟོ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉོགས་གྱི་རྩལ་འཇལ་
 པའི་ཚད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། རྩལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་སྟོ་ཉག་པས་སྟོང་པ་ཉོགས་པར་ཐལ།
 རྩལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་སྟོ་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་དེ་ལ་ཉག་པའི་ཚད་མ་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཚད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལ་སྟོགས་ཆོས་གྱི་ཚད་མས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་ཤིང་བྱབ་པའི་ཚད་མས་སྟོ་འདོགས་ཚད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཉོགས་པ་ལ་རྩལ་སྟོ་དེ་ཉག་པས་སྟོང་པའི་བྱབ་
 པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩལ་གྱིས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་དགོས་ན་རྩལ་འཇལ་པའི་ཚད་མ་ལ་དེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཉག་པ་བྱས་པའི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་བྱབ་པ་དེས་སམ་མ་དེས། དེས་ན་བྱས་པ་

ཡིན་ན། ཉག་པས་སྟོང་པའི་བྱུང་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲིའི་ཉག་པས་སྟོང་པའི་བྱུང་
པ་ཡང་དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་བྱུང་པ་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ།

སྒྲིའི་དེ་མ་དེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དཔག་སྒྲིའི་བསྐྱུབ་བྱ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་
གོ་ལ་དེ་བྱས་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ཉག་པ་ལ་འཇུག་པར་དྲོགས་གིང་སྟོ་འདོགས་
གཙོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡང་མེད་པས་རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་གི་བྱུང་པ་དེས་པའི་གོ་སྐབས་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཚད་མ་དེས་ཉག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་དེས་ཀྱང་རྒྱུ་བྱུང་པ་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་མི་འགྱུར་དེ།
རྒྱུ་བྱུང་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱུང་གཞི་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་སྒྲིའི་ཉག་པས་སྟོང་པར་བྱུང་
ཀྱང་སྒྲིའི་བྱུང་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་ཉག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ལྟར་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། སེས་བྱ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཉག་པ་ཡང་
དེ་སྟེད་ཡོད་པས་སྒྲིའི་ཉག་པས་སྟོང་པར་དྲོགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་སྒྲིའི་བ་ན་ཉག་པ་ཅམ་
གྱིས་སྟོང་པར་དེས་ཀྱང་། བྱམ་པ་དང་སྐྱམ་བུའི་སྟེང་གི་ཉག་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་གི་མང་
གི་སྒྲིའི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་མི་དྲོགས་པས་སྒྲིའི་དེ་ཉག་པའི་གསལ་
བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པར་དྲོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་སྒྲིའི་འཇུག་པའི་
ཚད་མ་དེས། སྒྲིའི་དེ་སྒྲིའི་མ་ཡིན་ཅམ་ལས་ལོག་པར་གོ་ཡང་སྒྲིའི་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་དང་
སྐྱམ་བུ་སོགས་ལས་ལོག་པར་མ་གོ་བས་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲིའི་ཁོ་ནར་མི་དེས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་སྒྲིའི་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་སྒྲིའི་ལ་ཉག་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་ཚད་ན་
ཉག་པའི་ལྟོག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཉག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་
དམིགས་པའི་སྟོ་འདོགས་ཚད་དགོས་ལ། ཉག་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པར་དེས་ན་ཡང་ལྟོག་
པ་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་དེས་དགོས་ལ།
གཞན་དུ་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྟོ་འདོགས་ཚད་པ་མི་སྟེད་པར་འགྱུར་

ཞིང་། ཉགས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྟོབ་བྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་ལེགས་པར་
བཅུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དྲོགས་པ་མེད་མོད་
ཀྱི་རིགས་པའི་གནས་ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་གང་དག་ཚད་མའི་སྟོ་འདོགས་གཙོང་
ཚུལ་གྱི་བའི་མཆེ་བ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་བྱོད་གྱིས་སྟོས་ཤིག དེས་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
རྗེས་དཔག་དེས་ཉག་པ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་སྟོག་པ་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་སྟོ་ལ་
སྟོ་འདོགས་ཚོད་ན་སྟོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ལ་སྟོ་འདོགས་ཚོད་ཀྱང་
སྟོས་སྟོང་པ་ངེས་ན་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་མི་
དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཚུངས་པས་བྱོད་གྱི་ལེགས་པར་བྱེ་ཞིག

ཤ་པ་སྦྱར་སྟོག་པོ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཁས་སྦྱངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ངེས་ན་ཤིང་དུ་མ་ངེས་པ་འགལ་བས། ཉགས་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོ་མི་ཉག་ཉགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེས་སྟོ་ཡང་ཡིན་ཉག་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྟོད་པར་ངེས་ནས་སྟོ་ཡང་ཡིན་ཤར་ན་ཡོད་པའི་ཉག་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྟོད་པར་མ་ངེས་པ་འགལ་བས་སྟོས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་
བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་བྱབ་པ་གྲུབ་པོ། དེ་ལྟ་ན། ཉག་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་
བྱབ་པ་ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་བྱབ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བས། རྗེས་
བྱོང་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ།
ཉག་པར་ངེས་ན་མ་བྱས་པ་ངེས་དགོས་ན་བྱས་པར་ངེས་ན་མི་ཉག་པར་ངེས་དགོས་པར་
འདོད་ཀྱི། ཉག་ན་མ་བྱས་པའི་བྱབ་པ་ངེས་ན་བྱས་ན་མི་ཉག་པའི་བྱབ་པ་ངེས་དགོས་
པར་མི་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་(ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དང་དུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལྷགས་གཞན་དགག་
པ་དང་། འཐད་པའི་སྟོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།

དང་པོ་(ལུགས་གཞན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་
དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(མཚན་གཞི་དགག་པ་)ནི། ཚེས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱབ་པ་རྗེས་བྱབ་དང་། མི་མཐུན་སྟོར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱབ་པར་བསྟན་པ་ལྟོག་བྱབ་གྱི་
 མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྟོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོར་བ་དེ་སྟོར་གྱི་བྱབ་
 པའི་མཚན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ལྟ་ན། དངོས་པོའི་ཉགས་གྱིས་མཉན་བྱའི་
 དངོས་པོ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་དེས་པའི་སྟོ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེས་པའི་སྟོ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པས་བྱབ་པ་དེས་པའི་སྟོ་ཡིན་ན་ཉག་ན་
 དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱབ་པ་དེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། ཉག་ན་མཉན་བྱའི་
 དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱབ་པ་དེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་ན་མི་ཉག་པའི་བྱབ་པ་དེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྔ་སྟེ་གཉིས་ཁས་
 སྐང་དགོས་ཏེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱབ་པའི་མཚན་
 གཞི་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྟོག་པ་གཞན་འཛིན་མི་རིགས་པ་དང་
 འགལ་ལོ།།

ཡང་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཚུགས་ཁོ་ན་ལ་
གྱུབ་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེའི་ལྷོག་བྱུང་གི་དོན་ལྷོག་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནའི་སྡེང་དུ་གྱུབ་
པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོག་བྱུང་གི་མཆན་གཞི་ལྷོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་
ཉམས་སོ། རྟགས་མ་གྱུབ་ན་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་གི་མ་ངས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་

པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐབས་དག་སྟོས་པ་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་སྐབས་ཀྱི་ལྟོག་བྱུང་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་
 ལྟར་བྱུང་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགལ་མ་ངེས་མ་གྱུ་བའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་པོ་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྟོས་
 པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱམས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་
 སྟེང་དུ་བྱམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(མཆན་ཉིད་དགག་པ་)ནི། ལྟོག་བྱུང་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པའི་
 ཚུལ་གང་ཞིག་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བྱུང་པ་དང་། རེས་
 བྱུང་ལ་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བྱུང་པར་འཛོག་པ་ནི་དབྱེད་མི་བཟོད་པས་སྟོ་གྲོས་དང་
 ལྡན་པ་དག་གིས་འདི་ལ་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག་སྟེ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གིས་བྱམ་པ་
 ཤེས་བྱར་སྐབས་པའི་ལྟོག་བྱུང་གྱུ་བ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 རས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྱུ་བ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་རི་
 ལྟ་བུ། མཆན་གཞི་ནི་གང་། བྱས་པ་མཆན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་དུ་མཆོན་པ་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་མཆན་ཉིད་དོ་
 ཞེ་ན། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་མ་གྱུ་བ་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་
 མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྱུ་བ་ན། ལྟོག་བྱུང་ཡིན་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྱུ་བ་པ་
 ཉམས་སོ།

དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཞོལ་བ་
 ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བཟོད་པས་
 སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཆང་མའི་

སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོང་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་
བཞོད་པ་ན་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ།

མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་གི་མཚན་གཞི་དེ་གང་ཡིན་རྟག་ན་མ་
བྱས་པས་བྱུབ་པའི་བྱུབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་གི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་
བྱས་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་བྱུབ་པ་བྱོང་གི་སྟེང་དུ་གྲུབ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་བྱུབ་པ་དེ་ཡོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་
བྱུབ་པ་དང་དེས་བྱུབ་པའི་བྱུབ་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་
ཉམས་ཏེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པས་བྱུབ་པ་དང་དེས་བྱུབ་པའི་བྱུབ་པ་ཉམས་
བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་བྱོང་པར་འབྱེད་ན་རི་བོང་གི་རྩའི་ཅེ་མོར་སྐྱུ་ལ་མོ་ཀྱང་འཆའ་
བར་ཟད་དོ།

བྱུབ་པ་མི་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་བྱུབ་པའི་བྱུབ་པ་ལོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་དཔེ་
ནམ་མཁའ་ལ་བྱུབ་པ་དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་
མཁའ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་སྦྱར་གྱི་རྒྱུ་བྱུབ་དེ་དངོས་སུ་གསལ་གང་རུང་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།
ལྷོག་བྱུང་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ་ལོ། བྱུབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱིས་
གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བྱུབ་པ་གཉིས་དངོས་
སུ་གསལ་ལ་གཞལ་བའི་དོན་མིན་གྱི་ལྷོག་བྱུང་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གཞལ་
ན་རྒྱུས་བྱུབ་གཞི་གཞན་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་སུ་གསལ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷོ་
ཁ་ན་སྐྱག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཁ་ན་འབྲང་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མིན་གྱི་ལྷོག་བྱུང་འཇལ་བའི་ཚད་
མས། དེ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ན་རྒྱུས་བྱུབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་མཐུན་དཔེའི་
སྟེང་དུ་རྒྱུས་བྱུབ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་འཛིན་གྱིས་བྱམ་པ་འཇལ་བ་སྐྱམ་བུ་
འཛིན་པའི་ཚད་མའི་སུ་གསལ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ།

འོན་ཀྱང་རང་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། བྱས་པ་ཚུལ་གཉིས་
ཀའི་མཚན་གཞིར་བྱང་ངོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་བྱས་པ་དེ་
ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྦྱར་བ་སྒྲོར་གཅིག་པོ་དེའི་ཇེས་བྱ་བ་དང་བྱས་པ་
དེའི་ལྗོགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱ་བ་ཁས་སྤངས་ཤིང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ལྗོགས་པ་
གཅིག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། བྱ་བ་པ་མེད་དེ། སྦྱ་བ་དག་གཉིས་ཀྱིས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཚུལ་
གཉིས་ཡིན་ན་དེས་བྱ་བ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བ་པ་གཉིས་
གཅིག་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཤུགས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བ་གཞུང་གི་
དོན་ཏོ། ཕྱོགས་ཚོས་མ་བཟོད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་
རང་ལྗོགས་དང་དོན་ལྗོགས་གི་ཕྱོགས་གཅིག་བྱ་བ་པ་ངེས་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རེ་ཙམ་
ཀྱིས་སྦྱ་བ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་ལ་
རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བཟོད་པ་ལ་ངེས་པར་བཟོས་ཏེ། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་
མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི། དེ་
ལྟ་མིན་ན་སྒར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤང་མི་རྒྱས་སོ།

འོན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱ་བ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་
པ་ཙམ་གྱིས་ལྗོགས་བྱ་བ་ཀྱི་བཟོད་པ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནི་བྱས་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བཟོད་པ་དང་
གཉིས་ཚོགས་ནས་བྱས་པ་བཟོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བཟོད་
དགོས་པས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་བཟོད་པར་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྗོགས་གི་བྱ་བ་པ་རྫོགས་པར་
བཟོད་པ་མི་སྤིད་དོ།

ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྤྱི་བཟོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་མེད་བྱས་པ་དངོས་སུ་
བཟོད་ནས་ཉག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཉག་པ་ལ་མེད་པར་གོ་བར་
བྱེད་དོ། རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་གི་བྱུང་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་པ་
ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་སྤང་སྟེ། གཞི་བྱས་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྤྱི་
པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྟོ་བྱུང་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྒྱུ་བྱུང་གཅིག་ཕུ་ཅན་དང་ལྟོ་བྱུང་གཅིག་ཕུ་ཅན་གྱི་ཉགས་
འདོད་པ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ།

མཐུན་དཔེའི་སྤང་དུ་རྒྱུ་བྱུང་པར་རྟོགས་པ་ན་མི་མཐུན་དཔེའི་སྤང་དུ་ལྟོ་
བྱུང་བྱུང་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འབྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་ཉག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་སྤྱི་མི་ཉག་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ།
ཉགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོད་ལྷན་ན་སྤྱི་བ་དེའི་ལྟོ་བྱུང་བྱུང་ན་བསྤྱི་བ་བྱུང་པར་
ཐལ་ལོ། དེས་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པར། “རྒྱུ་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ།
ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། དེས་པ་” ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ག་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྤང་དུ་མ་བྱུང་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་
ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བྱུང་བ་ཕན་པས་ལྟོ་བྱུང་ལོགས་སུ་
སྤྱི་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་ལན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྲུར་རོ།

ཚུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དངོས་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་སྤྱི་བ་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཡོད་པར་སྤྱོད་གྱི་འགལ་བར་སྤྱོད་པ་མིན་ནོ། རིས་ཐིགས་ལས།³² “རྒྱུ་ལྟོ་

32 རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ། བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་དེའི་རྒྱུ་ལྟོ་བ་
དང་། ལྟོ་བ་གཉིས་མེད་པར་དེས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་ལྟོ་བ་དང་ལྟོ་བ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་
གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངསོ། རྩེ་བཤུན། ཚད་མ། ཅ། ཤོག་ 226-ན།

བ་དང་ལྷོག་པ་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། ལྷོག་ཕན་བདག་མེད་ལས་ལྷོག་ན་བདག་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལྷན་བདག་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ལྷོག་པ་ཡང་ཡིན་པ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཡང་སྤྱར་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྟབས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

གཉིས་པ་(མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འབྲུལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འབྲུལ་བར་ཐལ་བ་)ལ། རིུ་སྒྲིའི་ངག་ཉམས་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཙ་བ། འབྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི།

མི་མཐུན་ཆོས་བརྗོད་གང་ཡིན་པ།

གལ་ཏེ་མ་མཐོང་འབྲས་ཅན་དེ།

དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འབྱུར། ༡༤ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ངག་བརྗོད་དགོས་པར་རིགས་སྟོར་³²བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གོ་བའི་ཆེད་

32 ཚད་མ་ཀུན་བདུས་གྱི་རང་འགྲེལ། ལྷོ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་གངས་ 30-ན། གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྤར་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རང་འགྲེལ་དེ་ཉིད་དུ་བཞགས་པ་ལས། རིགས་སྟོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་བོད་སྐད་དུ་བཞགས་པ་མི་སྤར་ངོ་།

དུ་མི་མཐུན་སྦྲུང་སྦྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་སྦྲོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། སྦྲར་ནས་མི་མཐུན་སྦྲོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཞིགས་པ་དེ་
 ཉིད་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་སྦྲར་ནས་མི་མཐུན་
 སྦྲོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་མ་བརྟོན་ན།
 ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མི་གོ་བས་བརྟོན་དགོས་ལ། མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་མ་གོ་ན་ཁྱེད་
 ལྟར་དེ་ལ་མེད་པ་ཡང་མི་གོ་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྲུང་བྱ་འགའ་ལ་བདག་མེད་མངོན་དུ་མ་གྱུར་
 ཅིང་། སྟོག་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བརྟོན་ན་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་ཡང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ།
 དེས་ན་དེའི་དོན་དུ་སྦྲུབ་ངག་བརྟོན་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་།
 དེ་མེད་ཁོ་ན་མིན་གལ་ཏེ།
 ཇི་ལྟར་མེད་རིགས་དེ་བརྟོན་ན།
 དེ་ཆེ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། ༡༩ །

དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་སྦྲོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྦྲུབ་པའི་ཆོག་
 གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། མ་
 མཐོང་བ་བརྟོན་ཙམ་མིན་པའི་རིགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྦྲུབ་ངག་
 དེས་འབྲེལ་བ་བརྟོན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་བརྟོན་ནས་མི་མཐུན་སྦྲོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་མེད་པ་དེ་གོ་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་འབྲེལ་བ་དེ་བརྟོན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འབྲེལ་བ་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་གོ་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རིགས་པ་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱས་པ་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་སྦྲུང་མི་རྟག་པ་གོ་བྱས་པར་
 ཐལ། དེ་དེ་སྦྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་མ་ངེས་པ་
 ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་དགག་དགོས་པས། དེ་ཉིད་མི་མཐུན་

སྒྲིབ་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ལྷོག་འགྱུར།

ཅི་སྟེ་ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་ཅན་ཡིན།

གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྷོག་བྱུང་བ་ལྱུང་ན། ཤིང་ཕུང་
འདི་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་དང་ལྷན་ཏེ། ལྷ་
ཟོས་³⁰པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྤྲུག་པོར་མཚུངས་པ་དང་། ཤིང་ཕུང་འདི་ལས་སྒྲེས་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཟོས་³¹པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན། ཞེས་པ་ལྷག་ལྷན་དུ་བཤད་
པའི་རྟགས་འབྲུལ་པ་ཅན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མའི་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དབང་ལུག་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་ཤིང་ཐོག་གཅིག་
ཙམ་སྒྲངས་ནས་ཟོས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མཛོན་སྤྲུལ་གྱིས་
མཐོང་གྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐོང་ན་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རོ་མངར་དང་ལྷན་པའི་
དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་གྲིད་པས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚད་བས་བྲུབ་པ་
འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་དམ།
གཞོད་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་འདི་ལ་ཡང་ཆང་བར་ཐལ། ལྷག་མ་
ཐམས་ཅད་ཚད་གཞི་ཡིན་པས་དེ་བྲུབ་པའི་སྤྲུལ་འབྱེན་དུ་བརྗོད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་

30 བཟོས་ དག་ལྷན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མ།

31 བཟོས་ དག་ལྷན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མ།

འདས་ཤིང་བཞུགས་པ་ཡང་མེ་ཆོས་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་ངེས་
ན། བསྐྱེད་བྱ་བྱ་བ་ཟེན་པས་ཉག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་མེད་དོ། ཡང་ན་ཉག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་
དུ་མ་སྐྱེད་བྱ་བ་ཉག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་གཞི་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་
ཉག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་གཞི་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་
ཉག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་གཞི་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་
ཉག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་གཞི་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་
ཉག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་གཞི་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་

ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཅ་བ། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

མདོ་མཛད་པས་མ་མཛོད་ཅུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ཅན། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

དབང་ཕྱག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཅ་བ། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཏན་ཆོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་
 ར་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན་དེ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། ལྡོག་ཁྲབ་མ་གྲུབ་སྐྱམ་དུ་དྲོགས་པ་དགག་པའི་
 ཆེད་དུ་ཅི་རིགས་པ། ཞེས་སྟོས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ལྡོག་ཁྲབ་གྲུབ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 མ་བགག་གོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། བཟླ་བ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་
 བསྐྱབ་པའམ། སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
 བཟླ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོས་ཤེ་ན། སྦྱབ་དགས་ཀྱི་ཕྱོད་ཆོས་ཤོལ་ཕྱིར་ཤོལ་
 གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་སྟོགས་ཆོས་མི་
 འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་ཕྱོད་ཆོས་ཅན་དགའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྲབ་པ་ཤོལ་ཕྱིར་ཤོལ་
 གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་
 གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྤྲ་མ་གསུམ་སྦྱར་ལ། ཐ་མ་མི་སྦྱོར་བའི་
 དོན་ནོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱབ་དྲུ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་ཕྱོད་ཆོས་མི་འགྲུབ་
 ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ལྡོག་ཁྲབ་གྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའ་སྦྱེ་བར་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་མཛད་པས།³⁵ “སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཤོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཤོལ་བ་

35 སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་སྟོའི་འབྲེལ་པ། རྗེ་བཙུན། ཚད་མ། ཇི། ཐོག་ 32-ན།

དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་
 སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ཡིན་ནོ། དེ་ལས་ནི་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཤོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཤོལ་བ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་
 བཤད་དེ། ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་།། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཟོད་པར་བྱའོ།།” ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་
 ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཟུང་ངོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 སྟོགས་ཆོས་ཤིང་སྟོན་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པས་སྟོགས་ཆོས་
 ཤིང་སྟོན་པའི་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྐབས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པས་སྟོན་པའི་གང་
 ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་གང་རུང་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་དང་ངེས་པ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
 རྣམས་གཞན་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་
 གཉིས་སུ་འདུག་པའི་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགོས་པ་ནི།
 སྟོགས་ཆོས་ཤིང་སྟོན་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དོན་རྟགས་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་མི་
 འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷག་
 གི་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་བྱེད་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་
 སྟོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོགས་ཆོས་ཤིང་སྟོན་པའི་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷག་གི་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་
 པ་དཔེ་དོན་དང་སྟོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་དགའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དཔེ་དོན་དུ་སྟུར་རིགས་ལ། ཆོས་
 ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་དགའི་ནང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་
 ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ལྷག་བྱེད་མི་འགྲུབ་པ་ནི་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྟུར་
 བའི་དོན་ཏོ།།

དགའ་པོ་འདི་དག་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷག་སྟོན་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་
 པའི་རྣམ་བཙད་ཀྱི་གནས་ཉི་པར་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་ཀྱང་

སྐྱབ་ཏགས་དང་དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སེམས་དེ། རྣོལ་ཕྱིར་
 རྣོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བཟོས་མི་དགོས་པའི་ཏགས་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩུང་
 དགོས་པའི་དགག་ཏགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཏགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་དང་མེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བྲུབ་པ་ཡང་སྤར་སྤྱོགས་སྤར་མར་བཞོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་
 འགལ་བ་ཡིན་དེ། འབྲས་ཏགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
 མེས་བྲུབ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་བྲུབ་ན་གྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཏགས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་
 གྲུབ་ན། ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེའི་ལྡོག་བྲུབ་མ་གྲུབ་པས་མ་བྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །

ཁྱེད་པར་མཉན་བྱ་ཏགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཙ་བ། ཁྱེད་པར་རྣམས་པར་གཅོད་པ་ཡི།

གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་མ་མཐོང་ཕྱིར།

ཁྱེད་པར་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་ལ་ཏག་པ་དང་མི་ཏག་པ་གཉིས་ཀ་རྣམས་པར་གཅོད་
 པ་ཡི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོགས་ཆོས་གྲུབ། དེ་
 གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པས་ལྡོག་བྲུབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

མཉན་བྱས་སྤྱ་མི་ཏག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྡོག་བྲུབ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་ཏག་
 པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི་ཏག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྤྱ་ཡང་མི་ཏག་པར་
 མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཏན་ཆོགས་མར་མེ་བཞིན་དུ་རུང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བཟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོགས་
 བྱས་པ་སོགས་སློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་རྒྱས་པར་ཐལ། མར་མེ་སློ་ཡུལ་
 དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་བདག་མེད་ལ་སྒོངས་པ་མེད་པས་འབད་པ་མེད་པར་

གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། བྱི་མ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་པའི་སྤྱགས་ཚུལ་དང་།
སྤྱག་བྱ་བའི་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱར་འབྲེལ་བ་
དཔེ་ལ་ངེས་པ་མི་སྤྱད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྤོན་པ་དཔེ་ལ་བསྤོས་
པ་ཡིན་གྱི་མཁས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་། སྤྱར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་
ཉག་ས་མཐོང་མ་ཐག་འབྲེལ་བ་བྱན་ནས་དེའི་རྒྱུ་སྤྱི་ལ་མི་ཉག་པ་གོ་བས་དཔེ་ལ་
བསྤོས་པའི་བྱིའི་བྱ་བ་མ་ངེས་ཀྱང་ནང་གི་བྱ་བ་པའི་ལོད་པས་མཉན་བྱ་ཉག་ས་
ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་ཉག་པར་ངེས་ན་སྤྱི་ཡང་མི་ཉག་
པར་ངེས་དགོས་པའི་བྱིར་རོ།

འོ་ན། མཉན་བྱ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤོན་མེད་དེ། སྤྱིར་དེ་
གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་ཅན་སྤྱི་ཚད་མས་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་
མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྤྱགས་ཚུལ་གྲུབ་པ་མི་སྤྱད་པས། སྤྱགས་ཚུལ་
སྤྱི་མ་མོང་ན་ཉག་ས་ཡང་དག་མི་སྤྱད་ལ། སྤྱགས་ཚུལ་སྤྱི་མོང་བའི་ཚེ་མཉན་བྱ་ངེས་
ནས་སྤྱི་མ་ངེས་པ་མི་སྤྱད་ལ། དེའི་རྒྱུ་སྤྱི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ན་ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་
ཉག་པའི་བྱ་བ་པའི་ནས་སྤྱི་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱ་བ་མ་ངེས་པ་མི་སྤྱད་པའི་བྱིར་རོ།

གང་དག་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ངེས་པར་སྤྱར་དགོས་པར་སྤྱི་བ་དེ་དག་གིས་
མཉན་བྱ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་
ཏེ། དེའི་སྤྱགས་ཚུལ་དང་རྒྱུ་སྤྱི་བྱིར་ངེས། དེ་ཡང་རྒྱུ་སྤྱི་བ་པའི་ཐེན་མ་
བཟེད་པའི་ངང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་སྤྱགས་ཚུལ་རྒྱུ་སྤྱི་བ་པའི་
པར་བྱར་རུང་བའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཞན་དག་གིས་ལན་གྱི་ཏུ་གདབ་པར་དགའོ།

དེས་ན་དྲོགས་པ་འདི་ལྟར་བསུས་ནས་ལན་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་མཉན་བྱ་དང་སྤྱིའི་
མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཐེས་པའི་སྤྱར་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱ་བ་པའི་ནུས་སམ་

མི་རྒྱལ། མི་རྒྱལ་ན་ཁང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁང་པ་འཇིག་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་ལོ། དེས་རྒྱལ་ན། བྲལ་པ་སྤར་ངེས་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་
 ངང་ནས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ཆས་ཆོས་སྤྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པས་
 མཉན་བྱ་སྤྱི་མི་རྟག་སྤྱི་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤར་མ་བཤེན་མོད་ཀྱི་སྤྱིས་
 མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ན། དེ་སྤྱིན་ཆད་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྲལ་པ་ངེས་པའི་ཆད་
 མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་བྲལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་
 པའི་བྲལ་པ་སྤར་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་ངེས།
 དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ངེས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་མིན་ནོ།

འོ་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གསལ་དུ་རྟོགས་
 ནས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྲལ་པ་ངེས་པའི་
 མངོན་སུམ་དང་སྤྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།

སྤར་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མི་འགལ་ལོ། རྟག་པ་ལ་མ་བྲས་པས་བྲལ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷོག་
 བྲལ་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་སྤྱི་མི་རྟག་སྤྱི་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་
 འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཉན་བྱ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་མི་རྟག་
 སྤྱོད་ཆས་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྤྱི་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན་རྟག་ན་དངོས་
 པོ་མ་ཡིན་པའི་བྲལ་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་
 པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷོག་བྲལ་ངེས་པར་བྲས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་
 མི་རྟག་པར་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཀྱུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་བྱས་སྤྱི་ལ་
 རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་རྒྱས་ཏེ།

ཅ་བ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཅེ་ན།
 དེ་ནི་མ་མཐོང་ལས་མེད་མིན། ༡༧ །
 དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་།
 ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤྱད།

དེ་འགོག་ན་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་དོ་ཞེ་
 ན། འོ་ན། དེ་ནི་ཅ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མིན་
 པར་ཐལ། མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཞན་ལ་ཡང་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ་ལ། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་
 གཞོད་པ་སྤྱད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡིད་བཟན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་བྱི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་དག་བྱས་མི་རྟག་གིས་ཐ་དད་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱི་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་
 གཞོད་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྣད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་གཉིས་སྟོང་འཇལ་
 བའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་དང་རགས་རྒྱན་^{༡༧}ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་
 འཕགས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་སྒྲོས་པ་རྒྱས་པར་
 བྱེད་དོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རགས་རྒྱན་^{༡༨}གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ཚད་

༡༧ རིགས་རྒྱན་ དགེ་ལྡན་ཐུན་ཚོགས་སྤྱིང་དཔར་མ།

༡༨ རིགས་རྒྱན་ དགེ་ལྡན་ཐུན་ཚོགས་སྤྱིང་དཔར་མ།

མས་རགས་རྒྱན་^{མེ}འཇལ་བའི་སྟོན་ཚད་མའི་གཞལ་བྱའི་ལོག་སྟོགས་གཞལ་བའི་སྟོ་
ནས་ཚད་མ་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱན་
མི་སྲིད་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་
པར་འགྱུར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་བྱས་མི་ཏག་གི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན།
ཏགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པས་སྟོག་བྱར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་ཅིང་ཐར་པ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡིད་བདུན་མི་རུང་བར་ཐལ།
ཁྱོད་ལོག་ཏོག་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་འོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ལམ་
ནས་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་དེའི་གཞལ་བྱ་འགོག་ནུས་ན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཡིད་བདུན་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་
མཛད་པས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྲིད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་སུན་བྱུང་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བདུན་དུ་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་
གསུངས་སོ།

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྦྱར་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཙ་བ། མ་མཐོང་ཕྱིར་རེག་མཐོང་བ་ལ།

མི་ལྡན་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན། ༢༢ །

^{མེ} རིགས་རྒྱན་ དགེ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་སྤྱིང་དཔར་མ།

ཕྱ་ཆ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་གང་གིས་དཔར་བསྐྱར་གནང་བའི་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་གོང་གསལ་ཕྱར་གསལ་
བས་དབྱེད་པར་འཆལ།

བྱེ་བྲག་པས་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མི་ལྟ་
ཏེ། ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལྟོག་བྱུང་ལྟུང་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུང་གི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས།^{༡༠} “གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་བཀག་
པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲུང་རུང་ལ་མ་མཐོང་བས་འགོག་དུ་
ཐུག་ན་ཡང་སྒྲུང་མི་རུང་གི་གཞི་ལ་གང་གིས་འགོག་ཅེས་དྲིས་པས། དེ་ཡང་མ་མཐོང་
བས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བདུས་ལས།^༡ “གང་ཡང་གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་
གྱིས་མི་སྒྲུང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

༡༠ ༡) ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལུ་གཉིས་པ། ས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་པ་དང་མཚུངས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་མཐོང་ཞིང་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་ལོག་པར་གྱུ་བ་
པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་ལུས་ཅན་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཅམ་
ལས། ཡིད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོག་པར་གྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ཕྱིར་
མཐོང་བ་རྣམས་ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རེག་བྱ་ནི་
མཐོང་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ལོ། དེ་རྣམས་ནི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གང་གི་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་དུ་ནི་འགྱུར་
རོ། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་རྒྱུང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཔག་པ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཕྱེ་བལྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ ༢༩-ན།
ཤ) ཤྱུ་སྟོའི་འགྲེལ་བཤད། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུང་གི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པས་
མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་ས་ལ་སོགས་པ་ལས་རེག་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ཕྱེ་བལྟན། ཚད་མ། ཇེ། ཤོག་ ༣༠-བ།

མཚན།

འདིར་རྒྱུང་གི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཀུན་བདུས་མ་བཅས་པའི་ཡོན་གྱི་བལྟན་བཅོས་ཐོར་
བྱ་བ་ཞིག་གི་མཚན་ཡིན་པར་མངོན་ནོ།

༡༡ ཚད་མ་ཀུན་བདུས་རང་འགྲེལ། ཕྱེ་བལྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ ༢༩-ན།

ལྷ་མ་ཀུན་ལས་བདུས་སུ་བྱངས་པ་ནི་རབ་བྱེད་ཐོར་བྱ་བ་བྱངས་པ་ལོ། བྱེ་བྲག་པས་སྤང་
དུ་བྱང་མི་བྱང་གི་ས་ཚུ་མེ་རླུང་ཙམ་ལ་གཟུགས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷན་པས་མཐོང་བའི་རྣམས་
ཞེས་བྱལོ།

དེས་ན་རླུང་གི་རབ་བྱེད་གྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་པས་སྤང་དུ་བྱང་མི་
བྱང་གི་ཚོས་གསུམ་པོ་ཙམ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འགོག་པར་མཛད་ལ་
ཀུན་ལས་བདུས་གྱིས་སྤང་མི་བྱང་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་མཛད་དོ། དགག་གཞི་སྤང་
བྱང་ཡིན་ཡང་དགག་བྱའི་ཚོས་སྤང་དུ་མི་བྱང་ན་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་མི་རྒྱས་ན།
གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱང་ཡིན་ན་འགོག་ག་ལ་རྒྱས་སྤང་དུ་དགོངས་ནས། འདིར་རང་འབྲེལ་
དུ།^༡ “སྤང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྤྱས་སོ།” ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་
མ་ནི། དགག་བྱའི་ཚོས་སྤང་བྱང་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ནི་དགག་གཞི་སྤང་བྱང་རོ།
དེ་ཙམ་ལ་འགོག་པ་མིན་པར་བྱེ་བྲག་པས་སྤང་དུ་བྱང་མི་བྱང་གི་སྤྱི་བཟུང་ནས་དགག་པ་
སྤྱས་པས་མི་རིགས་པ་ལོ། བྱེ་བྲག་པས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རེག་བྱ་
བྱང་སྒྲིམས་པ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་རླུང་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱབ་འདོད་ནས་ཚོས་
གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་བརྟན་པ་)ནི། སྐྱུ་རྩ་རའི་ཞིང་འོ་མས་བརྩས་པའི་ཞིང་པ་
རྣམས་གྱིས་དེ་རོ་མངར་བར་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་ན་སྐྱུ་རྩ་རའི་རྟགས་ལས་དེ་

༡ ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་བྱི་རང་འབྲེལ། རེག་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གྱུར་པ་དགག་པ་རིགས་པ་
ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཙམ་ལ་འགོག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྤྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
ལྷ་བརྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ ༢༩༥-བ།

འདྲའི་ཞིང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་རོ་མངར་དང་ལྷན་པར་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། མ་
མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྲབ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན།

ཅ་བ། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ལས།

རྒྱས་ལ་རྩས་པ་ཐ་དད་སྒྲིང་།

དེ་ལ་གཅིག་མཐོང་གཞན་ལ་དེ།

ཡོད་པར་ངེས་པ་རིགས་མ་ཡིན། ༣༣ །

སྐྱུ་རུ་རའི་རྒྱས་དེ་ལ་གཅིག་རོ་མངར་པོར་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ཡང་རོ་དེ་འདྲ་ཡོད་
པས་བྱུང་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་དུས་དང་སོ་ནམ་
ལ་སོགས་པའི་འདྲ་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་ལས་སྐྱུ་རུ་རའི་རྒྱས་ལ་རོ་མངར་སྐྱུར་དང་རྩས་པ་ཆེ་
ཅུང་ཐ་དད་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར། རོ་སྐྱུར་བ་དང་འཇུ་སྒྲིབ་དང་ནད་ནི་བའི་
རྩས་པ་སོགས་སོ།

ཡུལ་དེ་བ་རྣམས་གྱིས་ཉགས་དེ་མི་མཐུན་ལྷོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་ཡུལ་གཞན་དུ་
གནས་པ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་བས་བྱུང་པ་འབྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་བ་རྣམས་གྱི་ངོར་མ་
མཐོང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེ་བ་རྣམས་གྱི་ངོར་ལྷོག་ཁྲབ་གྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་
ལྟ་ན། ཉགས་དེའི་ལྷོག་ཁྲབ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་
སྐབས་ཡོད་ན་ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམ་
ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེས་བྱ་མཐའ་དག་གིས་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་དགོས་ན་ཉགས་གྱི་རྣམ་
གཞག་ཉམས་པར་འབྱུར་རོ། ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་པ་ཅན་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་གྱིང་
ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཅོད་གཞིར་བཟུང་བས་བྱུང་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་མི་
རྩས་ལ་འདིར་སྐྱུ་རུ་ར་ཅམ་ཉགས་དང་བྱེ་བྲག་གཅིག་ཅོད་གཞི་དང་རོ་མངར་བ་ཆོས་སུ་
གྲུབ་པས་བྱུང་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་རྩས་སོ།

གསུམ་པ་(མ་མཐོང་ཙམ་ལྟོག་བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས།

མེད་པར་རབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི།

མ་དམིགས་གང་ཡིན་དེ་ཁོ་ན།

གཏན་ཆོགས་མེད་སྐྱབ་ཡིན་ནམ་ཅི། ༢༥ །

གཏན་ཆོགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་དེ་ལ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྡེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་པ་དང་སྟེ་པ་ལོ་མ་ལ་ཞོ་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

བྱེད་བྱག་པ་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། སྟོག་ལྡན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། ལྷང་པར། འབྱུང་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཆེན་འགོག་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་ལོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལྟོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བའོ། ཡང་ན་གཞུང་འདིའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་རང་སྡེར་གྲུས་ནས་གཞན་སྡེས་བཞེད་པའི་རྟགས་དེ་དག་ལ་ཡང་ལྟོག་བྱེད་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན་དེ་དག་ལ་ནང་འགལ་བསྐྱན་མི་ཀྱས་པར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་(བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་)ལ་གསུམ། བྱེད་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ངས་པ་ལ་བཟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བཟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོ།

དང་པོ་(བྱེད་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བཟོས་པར་གྱུ་བ་)ལ་
གཉིས། བྱེད་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བཟོས་པར་གྱུ་བ། མི་བཟོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(བྱེད་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བཟོས་པར་གྱུ་བ་)ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་མི་མཐུན་
སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་གྱུ་བ་དགོས་ན་དེ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་ཐལ།
འདོད་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། རྟགས་བྱོང་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་
སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པ་མཐའ་
དག་ཕྱིར་ཤོལ་གྱིས་གྱུ་བ་དགོས་པས་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། དེས་ན་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་བྱེད་
གྱུ་བ་ཐོ་ཞེས་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། འདི་ནས་བཀག་པས་གྱུ་བ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་
པ་འཆད་དོ། ཆོས་ཅན་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་
བཟུང་ངོ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི།

ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད།

ལྟོག་པར་འགྱུར་བའམ་རྒྱ་ཡིས་ནི།

འབྲས་བུ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ༥༡ །

རྟགས་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོག་པའི་
སྟོབས་ཉིད་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་དེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་
ལྟོག་བྱེད་གྱུ་བ་པ་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱས་རྒྱ་ལོག་པ་ཡིས་ནི་ངེས་པར་འབྲས་བུ་
ལྟོག་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མི་ལྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་)ནི། ལྟོག་བྱབ་མི་ལྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལོག་པས།

ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་ལྟོག་པར་འགྱུར།

མི་ལ་ཏ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ།

ཐུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི། ༢༩ །

གཅིག་ཆོས་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་གཞན་ནགས་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་
དད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལྟོག་བྱབ་གྲུབ་ན་མི་དེ་ལ་ཏ་
མི་བདོག་ཅེས་ཏེ་མེད་པས་ཐུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ།

ཇིས་འགོ་མི་ལྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་ནི་བའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་ནི་བར་འགྱུར།

མི་ལ་ཐུགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ།

དེ་བཞིན་ཏ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི། ༣༠ །

དེ་བཞིན་དུ་ནགས་གཅིག་ཅིག་ནི་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཆོས་གཞན་ནི་བར་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་དེ་ལ་ཐུགས་
བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་ཏ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་
མེད་ལ་ཇིས་བྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བལྟས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། འབྲེལ་བ་ལྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ།
 རེས་པར་འདི་ལ་གཞི་མི་འདོད།
 དེ་དག་མེད་ན་འང་དེ་མེད་ཅེས།
 བཟློག་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། ༢༥ ॥

འབྲས་རང་གི་རྟགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷོག་བྱུང་བྱུང་པ་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་
 དག་ལ་མེད་རེས་སུ་བྱུང་པ་ལ་ལྷོས་ཀྱང་རེས་པར་རྟགས་ལྷོག་པའི་གཞི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་མཐའ་དག་བྱུང་པ་ལ་བལྟས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མ་
 བྱུང་ཀྱང་འབྲེལ་བ་རེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་ལ་མེད་རེས་སུ་འབྱུང་
 པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་བྱུང་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་རྟགས་དེ་དག་
 མེད་ཅེས་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བཟློག་ཅིང་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་
 མེད་རེས་དེ་རྟོགས་ནས་པའི་ཕྱིར།

རེས་པར་ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་བྱུང་པས་བྱུང་པར་མི་
 འདོད་པ་ཡིན་གྱི་བྱུང་པ་འང་ཡོད་ཅེས་པའོ། སྐབས་འདིར་མི་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་
 པའི་གཞི་དང་ཕྱོགས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ།

གཞུང་འདི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འང་། ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྤར་
 ལྟར་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི་དཔེར་བཞོད་པ་ཁོ་ན་ལ་
 བཟུང་ནས་དེ་རྫས་སུ་བྱུང་པ་ལ་བལྟས་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། རྫས་
 སུ་བྱུང་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ལྷོག་བྱུང་འབྱུང་པ་ལ་གཞོད་པས་སོ། དེ་ཡང་སྐྱབ་རྟགས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་ཆུ་ཁྲུང་མི་རུང་བར་ཐལ་

ལོ།། མི་མཐུན་དཔེ་ཇས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ལྷོག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་བྱས་པ་ལྟ་
བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་
པར་གསལ་གྱི། དེ་གཅིག་ཕུ་བཤད་པས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་
པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་དོགས་པར་
འགྱུར་རོ།། མ་གྲུབ་སྐྱར་བའི་འཕྲོས་རྒྱུང་པར་སྐྱར་ན་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་
དོན་བོར་བར་འགྱུར་བས་སྐར་ལྟར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་)ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཤེས་ཟིན་མ་བཤེད་ཀྱང་བྲབ་པ་གཉིས་ལ་དྲན་
བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ལོ།།

དང་པོ་(འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་།།

རྒྱ་དངོས་དེ་དག་མི་ཤེས་ལ།།

སྟོན་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི།།

གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བཤེད་པར་ཟད།། ༢༩ །

དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱུབ་བུའི་ཚོས་དེ་ཉགས་དེའི་ངོ་བོ་
དང་། སྤྱིད་བྱེད་རྒྱའི་དངོས་བོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་སྐོལ་ལ་དེ་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་མཁས་པ་
རྣམས་ལ་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་བཤེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་
སྤྱོགས་ཚོས་མ་ཤེས་ན་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བཤེད་དགོས་པར་
ཟད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(རང་ཉིད་མེས་ཟེན་མ་བཟེད་ཀྱང་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་བླ་པ་བསྐྱེད་བའི་ཡན་ལག་དུ་
བཟུན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན།
 གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྤྱིས་པས།
 དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ།
 བླ་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༣༠ ॥

འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟེན་མ་བཟེད་ན་མེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་
བཟོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་བྱུང་བ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དངོས་སུ་སྤྱིས་
པས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་མ་སྤྱིས་པ་ལ་བླ་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེར་འགྱུར་
ཏེ། གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་སོ།
དེ་གོ་སྟེ། མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་
འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར།

འབྲེལ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱུང་བ་ངེས་དཀའ་སྤྱི་མེད་པར་དོན་གཅིག་
དུ་འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟེན་མ་བཟེད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་
ཡན་ལག་དུ་བྱུང་བ་བཟོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་འབྲེལ་བ་འང་བཟོད་དགོས་
པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། གཞུང་སྤྱི་མའི་དོན་དང་འགལ་ལ། མི་དགོས་ན། དེ་ལ་བྱུང་བ་
གཉིས་ཀ་བཟོད་མི་དགོས་ཀྱི་གང་རུང་གཅིག་བཟོད་པས་ཆོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་འག་
མ་དང་འགལ་ལོ། དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཤེས་ནས་བཟེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
བཟེད་ན་ཤེས་པར་འགལ་ལོ།

འོ་ན་བྱེད་རང་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཤེད་ན་བཤེད་མི་དགོས་ལ། དེ་མ་
 བཤེད་ན། བྱབ་པ་བཤེད་མི་རྣམས་པར་བྱེད་རང་འདོད་པས་གཞུང་གྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་བསྐྱན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་པ་དེ་
 ཉིད་བྱབ་པ་གོ་བའི་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་
 སུ་སྦྱས་པས་གཉིས་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བའི་བྱིར་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བཤེད་མི་དགོས་
 པར་ལྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་དྲགས་གྱི་མཚན་གཞི་ཚད་མས་ངས། དགག་ཆོས་དང་
 སྦྱབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་ན་དྲགས་ལྟོག་པའི་འབྲེལ་བ་
 མ་བསྐྱན་ན་བྱབ་པ་ཚང་བར་མི་གོ་ལ། དེ་གསུམ་ཚང་ན་བྱབ་པ་ཚོགས་པར་གོ་བས་དེའི་
 ཡན་ལག་དུ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། བྱབ་ཟིན་མ་བཤེད་པ་སྦྱབ་དགོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགལ་
 ཡང་སྦྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ལོ།

གསུམ་པ་(ཐོག་མར་དེ་སྦྱབ་དྲགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་བྱབ་པའི་དོན་)ནི།

ཙ་བ། དེ་བྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག །

མེད་པས་ལྷོ་འགལ་ཞིག་སྦྱབ་ལྷོ་པའི་ཡང་།

གཏན་ཆོགས་ཡིན་དེ་དམིགས་པར་ནི།

དེགས་ལྟན་དེ་མི་དམིགས་པ་ལྷོ་ཡང་། ༣༡ །

གཞི་འགར་རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དག་མེད་པ་དྲགས་སུ་བཞོད་པས་འབྲས་
 བྱ་དང་བྱབ་བྱ་འགལ་ཞིག་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡང་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱར་དེ།

ལྷ མེད་པ་ ལྟ། བེ།

ལྷ བསྐྱབ་ ལྟ། བེ།

ལྷ དམིགས་པར་ ལྟ། བེ།

བྱུང་བའི་ཕ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགག་ཏུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་སུ་
ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་དེ་མི་
དམིགས་པ་ཡང་གཞི་འགར་བྱམ་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགག་ཏུགས་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

བྱམ་མེད་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཕྱིར་གོ་བྱིས་བྱུང་བའི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་དུ་རུང་སྟེ། ཞེས་འགོད་པ་
ནི་ཞིབ་དུ་མ་དབྱད་པ་སྟེ་བྱམ་མེད་བྱུང་བའི་ཐ་སྐད་མེད་ན་བྱམ་མེད་ངེས་ཟེན་པས་སྟོའི་ཐ་
སྐད་སྐྱབ་དུ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱ་མི་ཤེས་ན་མ་གཏོགས། སྐྱའི་ཐ་སྐད་ཀྱང་བཟོད་ཤེས་
པས་སོ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་སྐྱབ་ཅེས་པ་ནི། སྐྱར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་
འགོད་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་
ལ། དེའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགག་པ་ནི། ཏུགས་སུ་
བཀོད་པའི་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ནི་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་
སྟོའི་ཐ་སྐད་དོ། དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མེད་
དགག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆོགས་གྲངས་ཆང་གིས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་
པའི་ཏུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་འབྱུང་ལོ།

འདིར་མ་དམིགས་པའི་ཕ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་གོང་དུ་བཞིར་བསྟན་པ་
དང་། སྐར་འགལ་དམི་ཏ་གཉིས་ཕ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བྱུང་བ་དམིགས་པ་མ་
བསྟན་པ་དང་། ཡང་འདིར་དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་བསྟན་པ་དང་གོང་དུ་མ་དམིགས་པ་སྐར་བཤད་
ཟེན་ནས། ཡང་འདིར་བསྟན་པ་རྣམས་འགལ་བ་དང་རྫོས་པར་ཇི་ལྟར་མི་འབྱར་ཞེ་ན།

སྐར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དང་
ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། སྐར་མ་ནི་རང་

བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་སྤྱི་མ་ལ་རང་དབང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་
 སུ་ངེས་པས་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་བྱབ་བྱེད་
 མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པས། འདིར་རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་
 བསྟན་ལ། འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་སྒྲིལ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་བའི་རྩལ་གྱིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་
 སུ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

འདིར་གསུམ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དགག་ཉགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གོང་དུ་བཞིན་བཤད་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུས་པའི་སྟུང་བྱེད་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། ཡང་སྤྱི་ནི་པན་ཚུན་སྟུང་པའི་དོན་དོ།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་འདི་རྣམ་གསུམ།

བཤད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ།

དེ་དང་དེ་འགལ་ལ་སོགས་པ།

མ་རྟོགས་རྟོགས་དབྱེད་སྟོར་སྟོནས། ༣༢ །

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཉགས་འདི་བསྟུས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་། སྟོར་
 བའི་སྟོན་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེ་རུང་སྟེ། རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་
 དེ་དང་། རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་དང་འགལ་བའི་འགལ་དམིགས་གསུམ་དང་ལ་
 སོགས་པས་བསྟུས་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་
 དམིགས་པ་སོགས་འབྲེལ་སྒྲིལ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་སྒྲིལ་རྟོགས་ཤིང་
 དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(མཐུག་བསྐྱུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇ།
 རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས།
 མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པ་སྟེ།
 མ་མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན། ༣༢ ॥

རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་ལས་
 རྒྱབ་པ་གཉིས་འབྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇ། རང་
 བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ལས། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
 འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དགོས་པའི་སྟེར། དེས་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ནས། མི་
 སྟོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཙ་བ། གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་།
 ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་།
 དོན་གཞན་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་ཆོས།
 ཡིན་ན་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་ནོ། ༣༣ ॥

དོན་གཞན་གྱི་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་དོན་གཞན་གྱི་མེ་དག་ངེས་པར་ཡོད་
 པས་རྒྱབ་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་
 འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྟེར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པས་མ་རྒྱབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་དོན་གཞན་སྟེས་བྱུང་གི་ཐོ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྟེར། གོས་དཀར་པོ་དམར་

པོར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚོན་ལ་བསྟོས་པས་གྲུབ་ཅིང་ནས་དམར་པོར་མི་འགྱུར་བ་
བཞིན་ནོ།

བྱས་མི་ཉག་རྩ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི།

ཙ་བ། ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྩ་མཚན་ཅན།

ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་གཞན་ཉིད།^ལ

མི་ཉག་པ་བྱས་པའི་རྩ་ལས་རྩ་རྒྱུན་གྱི་ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྩ་མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་
ཡིན་པར་གྱུར་ན་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་པ་ལས་རྩ་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དང་
རྩ་རྒྱུན་སྐྱེ་ལས་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཚད་མས་བསལ་བ་ནི། མི་ཉག་པ་
བྱས་པའི་རྩ་འམ་འབྲས་བུ་འམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་ཡིན། གསུམ་པ་ལྟར་ན།
ཉག་པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། རྩ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཕྱིས་འབྱུང་ཕྱིར་ན་རྩ་ཉིད་མིན།

འབྲས་བུ་ན་ཡང་ག་ལ་ངེས། ༣༥ ॥

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲུབ་ཟེན་པའི་
ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱེབ་པའི་
ཁྱབ་པ་ག་ལ་ངེས་ཏེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱེབ་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་གྲུབ། མི་ཉག་
པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དོན་ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་
རིལ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱོར་

བར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའང་མིང་ཐ་དད་པར་
ཟད་དེ། དོན་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་
བསམས་ནས་དངོས་པོ་བྱམ་པ་དང་ཇས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ།^༧ དེ་ལྟ་ན་སྐྱམ་བྱ་དང་ཡང་
ཇས་གཅིག་པས་བྱམ་སྐྱམ་གཉིས་ཇས་གཅིག་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་སྐྱེ་
འགག་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་
འདོགས་པར་འགྱུར་བས། བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཇས་གཅིག་པ་མི་སྤྱད་དོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ།

དེ་ལ་གཞོད་པ་འོག་ནས་འཆད་ཅིང་། སྐབས་འདི་ནི་ཞིབ་དུ་མ་བཏགས་པ་སྟེ།
རིལ་ཇས་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། བྲངས་ཅན་གྱིས་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་དེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
དུ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལ་སྐྱེས་འགག་ཀྱང་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཤུག་སྒྲིའི་འགྲེལ་བཤད་དུ།^༨ “ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱད་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།” ཞེས་འབྱུང་བས་བྲངས་ཅན་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སེར་
པོའི་རང་བཞིན་དང་། སེར་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་
བོ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བཟློག་པ་ཡིན་པས། བྱམ་པ་

^༧ གཅིག་ཡིན་ཏེ། ལྟ་ཆ་དགེ་ལྡན་གྱི་ལས་ཁང་། ༡༩༩༩

^༨ ཤུག་སྒྲིའི་འགྲེལ་བཤད། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
འདོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། ལྷ་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་དག་ན། གཅིག་སྐྱེ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལ། འཛིག་ན་
ཡང་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། རྟེན་བཟུང་། ཇེ། ཐོག་ ༩༩-ན།

དང་དངོས་པོ་ཇས་གཅིག་ན། གཞོད་པ་དེ་དག་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ།

དང་པོ་(སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་
བསྐྱབ་བའོ།

དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། འབྲས་བྱ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ངེས་བྱེད་དོ།

དང་པོ་(འབྲས་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
རོན་བསྐྱབ་བའོ།

དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཚིག་རོན་དོ།

དང་པོ་(མཐའ་དབྱེད་པ་)ནི། རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་ཐུགས་གསུམ་
དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱམ་པས་ཚུ་
སྒྲོར་བའི་རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་ཁས་སྐྱེས་ན་
གཞོད་པ་ཅི་ཡོད། བྱམ་པས་ཚུ་སྒྲོར་བར་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པས། དེ་ལ་ཚད་
མ་གཞན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན།

འོ་ན། མེས་དུ་བ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ངེས་པར་མི་དགོས་པར་
ཐལ། མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་མཚུངས་
ཏེ། ལན་ཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་། བྱ་རིག་དང་ཉ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས། ཚད་མ་
གཞན་མེད་ན་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་འབྲུལ་བར་མི་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བྱམ་པས་ཚུ་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་
མཚུངས་སོ། གལ་ཏེ་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་ངེས་པ་ལ། མེ་དུ་མོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་

དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོས་དགོས་ཤིན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་བུམ་
པ་དང་ཕྱ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། བུམ་པས་དབེན་པའི་གཞིར། དེས་ཕྱ་སྟོར་
བའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བར་ངེས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོས་དགོས་སོ།

མེ་དུ་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་ཡིན་ལ། བུམ་པ་དང་རང་ནང་གི་ཕྱ་སྟོས་མཉམ་དུ་མངོན་
སུམ་གཅིག་གིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་ཕྱ་སྟོས་ལ་ཕན་མི་
འདོགས་པར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱེད་འདོད་ན། རང་ནང་གི་ཕྱ་སྟོས་དུ་
ལྟང་བའི་གོགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། དེས་ན་ཕྱ་སྟོར་བ་ནི། རང་གི་རིགས་འབྲས་སྒྲིལ་
ནམས་དང་། གོ་ས་མཚུངས་པར་གནས་པའི་ཕྱ་སྟོས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། བུམ་
པ་ནི་དོན་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱ་སྟོས་པས་མེ་དུ་དང་ཀྱན་ནས་མཚུངས་སོ།

འོན་ཀྱང་། ཕྱ་འབྲས་ངེས་པའི་ཆད་མ་དུ་མ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་གྱུས་
པར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱ་སྟོས་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། མི་
མཐུན་པ་གྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གོ། དང་པོ་ནི། དུ་བ་གསར་སྐྱེར་ངེས་པའི་ཆད་མས་
འགོག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་སྟོན་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅུ་དང་། དབང་པོ་
རྟུལ་ན་རྟག་དུ་ཡོད་པ་དང་རྟག་དུ་མེད་པ་ལ་གཞིར་བྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་སོ།

ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། མེའི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་མཐོང་གི། དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བར་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མ་དམིགས་པ་དང་།
མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོས་ལ། དེ་ཡང་། དབང་པོ་རྣམས་འབྱུང་
རྟུལ་གསུམ་ནི་སྟོན་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་ཡིན་ལ། ཕྱ་འབྲས་ཀྱི་
དོན་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱས་དང་བྱེད་པོར་ཤེས་པའི་ཆད་
དུ་གྲུབ་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆད་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དགོས་ལ། ལོག་
རྟོག་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་གྱུས་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་

བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཚད་མ་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་བལྟས་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་
 གྲང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྟོས།^{༡༠} རྒྱ་འབྲས་ལ་ཏ་དང་བ་སྒྲུང་གིས་མ་ངེས་པའི་ཚུད་སྒྲུང་
 མཛད་པའི་དོན་ཡང་། ཏ་དང་བ་སྒྲུང་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་འཛིན་
 པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འབྱུང་ལ། ཏུ་བ་མེ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་
 འོངས་པ་མངོན་སུམ་དེས་ཁེགས་པའི་དོན་དོ།

གཉིས་པ་(ཚིག་དོན་)ལ། ཏགས་དགོད་པ་ནི།

ཙ་བ། མེ་ཡི་འབྲས་བྱ་དུ་བ་སྟེ།

འབྲས་བྱའི་^{༡༡}ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་གིས་ཤིང་།

དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན།

རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་འབྱུར། ༣༩ །

ཏུ་བ་ཚོས་ཙ་བ། མེ་ཡི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བལྟས་ནས་དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ན་

༡༠ གྱུ་སྟོའི་འབྲེལ་བཤད་དུ། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་གྲོགས་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བྱའི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དམ། གང་དག་ཏ་སྟེ་མི་དམིགས་པ་ལས་བ་སྒྲུང་མཐོང་མ་
 ཐག་དུ་དམིགས་པས་འབྲུལ་བར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ན་ཡང་ཏ་སྟེ་མེད་
 པ་དང་། ཡུལ་གཞན་ནས་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཙན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱ་
 བར་རྟུས་ན་དེར་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། དེ་བས་ན་འབྲུལ་བར་ལྷ་ག་ལ་
 འབྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི་མི་རྟུས་སོ། ཟེ་བཟུན། ཚད་མ། ཇེ། བོག་ ༡༠-བ།

༡༡ འབྲས་བྱས་ ཟེ། འབྲས་བྱའི་ ཟེ། བེ།

མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབས་པ་ནི། མེད་པ་ན་
བྱེད་དུ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་མི་སྤྱིད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་ལྷན་པ་
ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་ མེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བསལ་བ་བསྐྱན་པ་ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར།
ཏྲ་ཏྲ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར།
དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །
འབྱུང་བ་བསྐྱོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། ༣༧ །

ཡུལ་དུས་ཏྲ་ཏྲ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་
པོ་གང་ཞིག་ རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་
སྒྲངས་པས་སོ། ཐལ་བ་དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་
རེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྒྱ་ལ་བསྐྱོས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དངོས་པོ་རེ་འགའ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས། དངོས་པོ་ཏྲ་ཏྲ་ཡོད་པ་
དང་འགར་ཡང་མེད་པ་ལ་གཞོད་ལ། དབང་པོ་རྣམ་དེ་ཁྱེད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
རྒྱ་མེད་ཁྱེད་པའི་ལ། གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་
གཞོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡང་བསྐྱན་པ་ལ་བསྐྱོས་སོ།

ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་དུ་སྤྱོད་ན་ཏྲ་ཏྲ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་གང་
རུང་གཅིག་འཕེན་པའི་ཚུལ་བསྐྱན་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་བཞིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཏྲ་
ཏྲ་ཡོད་ན་མེད་པར་འགལ་བས་སོ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་
མི་ལྟོག་ན། ཏྲ་ཏྲ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ཡོད་པའི་རྗེས་སྤྱོད་ན་ནམ་ཡང་

མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ཏགས་སོ་སོས་ཐལ་བ་སོ་སོ་འཕེན་པར་འདོད་པ་དག་ནི་དབྱེད་
པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གཉིས་ཀ་བཅོད་དུ་མི་རུང་ན། ཏག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གང་སྟོན་དང་བཅས།
སྤྱི་མཐོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེན་ཏག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ན་བཅོད་རིགས་ཀྱི་མེད་པར་ཐལ་
བ་བཅོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོན་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མ་ཡང་
བཅོད་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། སྤྱི་མ་སྟོན་དང་བཅས་ན་ཡང་དེ་བཅོད་མི་རིགས་པར་
ཐལ་ལོ། དེ་ཡིན་ན། ཏག་ཏུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་བཅོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡ་
གྲལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་ལ་བྲབ་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་གང་
རུང་གཅིག་ཡིན་པས་བྲབ་ཀྱང་། ཡ་གྲལ་སོ་སོས་བྲབ་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་
ལྟ་མིན་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་
གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས་བྱམ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

འོ་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེན་ཏག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྟེན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་
གཅིག་ཡིན་ནས། ཏག་ཏུ་མེད་པས་མ་བྲབ་པའི་སྤྱིར། ཏགས་སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་བ་
སྤྱི་མ་འཕེན་མི་རིགས་ལ། འདོད་ན་སྤྱི་མ་མི་རིགས་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གང་བཅོད་
པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པ་སྤྱད་གོས་སོ། ། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་བ་གང་འཕེན་མི་
ཤེས་པར་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱི་མལ་བ་དེ་ལ་བྲབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། བྱམ་པ་དང་
བྱམ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པས་
བྲབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་སྤྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ ཤེས་བྱ་
ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་སྤྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གྱུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་ནག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་དངོས་འགལ་ལ་གཉིས་ཡིན་
གྱི་ཐུང་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་ཡོད་དང་བྱམ་མེད་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་གིས་བཀོད་པའི་ཉིས་པ་དེར་འགྱུར་ལ། བྱམ་ཡོད་ཡིན་ན་བྱམ་
མེད་ཤེས་བྱ་ལ་ཁེགས་པ་དང་བྱམ་མེད་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་གྲུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་ཏག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་པས་
 ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འཕེན་རིགས་ཀྱི། གང་རུང་གཅིག་ལ་གནོད་པ་དང་བཅས་ན་དངོས་པོ་
 དེས་འགའ་བར་འགྱུག་པ་ལ་མི་པན་པར་འགྱུར་རོ། ཏག་ཇུས་ཡིན་ན་ཏག་ཇུས་ཡིན་པས་
 གྲང་བྱུང་མིན་པས་གྲང་བྱུང་ན། དངོས་འགལ་ལ་བྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འོ་ན། དེ་ཡིན་ན་རྟག་རྣམས་གཅིག་དང་དྲུ་མ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བས་ས་བྱུང་། བྱུང་
ན་རྒྱུད་འགལ་ལ་བྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ས་བྱུང་ན། གཅིག་དང་དྲུ་མ་ཙམ་དང་
བྲལ་བས་ས་བྱུང་བས་གཞི་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(དོན་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། མེ་དྲུ་མ་དེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལྷ་ཐལ་བས་ལྟོས་
 གྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། ལྷའི་དོན་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་མེད་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྒོས་གྱི་དོན་བརྒྱ་བ་ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་བརྒྱ་ཕྱིན་སྤྱི་བ་མེད།

རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ།

འོན་ཏེ་དེ་མེད་རང་བཞིན་མིན།

ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་། ༣༤ །

གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོད་པོ་མེ་སྤྱེ། ཏུ་བ་སྤར་མེད་གསར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་
ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྤྱོད་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེའི་རང་བཞིན་ཏུ་ཐལ་ལོ། ལོན་ཏེ་
དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས། ཏུ་བ་
སྤར་མེད་གསར་ཏུ་འབྱུང་བ་འདི་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། བྱབ་སྤྱེ། སྤར་མེད་ཀྱི་ཏུ་བའི་
ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེའི་རང་བཞིན་དང་། མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན་ཅིག་གོས་
མིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ཏུ་བའི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་མེ།
དེ་ཡི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལྷན།

ཏུ་བ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་མེ་དེ་ལ་ཏུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྣམ་
པའི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པས་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་
ལྷན་པའི་ཕྱིར། གྲོག་མའི་ཚད་ཏུ་མ་དང་ལྷན་པའི་གྲོག་མཁར་ལ་མིག་སྤོང་ལྷན་པའི་བརྒྱ་
བྱིན་དང་འབྲ་བས་བཏགས་པའོ།

དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ཙ་བ། ཏུ་བ་ཏུ་བའི་རྒྱ་མིན་ལས།
འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་འགྱུར། ༡༩ ॥

ཏུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཏུ་བ་གང་ཞིག་ཏུ་བའི་རྒྱ་མིན་པ་
ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ཙ་བ། ཇེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྷོག་པ་ལས།
གང་ཞིག་གང་གི་ཇེས་འགྲོར་མཐོང་།

དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་ཅན།

དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ལས་མི་འབྱུང་། ལོ །

བསྐྱེད་ཆོག་སྐྱེད་ཆོག་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། ལྟ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྐྱེ་མ་མེ་གང་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ལྟ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དེའི་ལྟ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེའི་འབྲས་བུར་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་ཆོག་ནི། རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ཤོར་བ་ཡིན་པས་ཅ་ཀྱང་དུ་བྱི་མི་དགོས་ཏེ། དགོས་ན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་)ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དཔེར་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱིས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤངས་པའོ།

དང་པོ་(འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་བ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་།

ཡོད་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན།

འབྲས་རྟགས་སྐྱེ་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལ་འང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཅམ་དང་། རང་ཆས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་བསྟན་ནས། དོན་ལྡོག་ལྟོན་པ་ནི།

ཙ་བ དེ་མེད་ན་ནི་ཡོད་པའི་བདག།

མེད་འགྱུར་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ། ལ།

ཡོད་པའི་བདག་ནི་ད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་ཏག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒར་བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་ཙམ་དང་འདིར་ནི་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པས་མི་སྒྲོས་ལ། ཡང་ན། སྒར་རང་བཞིན་གྱི་ཏགས་ངོས་བཟུང་ནས། འདིར་དེ་ལ་ཙོད་པ་སྟོང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འཕྲོས་བཅལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་རང་ལྡོག་དོན་ལྡོག་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གྱི་ཏགས་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་བའི་སྟོ་ནས་ཀྱན་ཇོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ལ་གཉིས། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཆོག་དོན་དོ།

དང་པོ་(མཐའ་དབྱེད་པ་)ལ་གསུམ། རང་བཞིན་ཏགས་ལས་འཕྲོས་པའི་དྲོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རྩལ་བཤད་པ་དང་། དྲོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཏོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ལྷགས་གཞན་དཔེར་བཞིན་པའོ།

དང་པོ་(རང་བཞིན་ཏགས་ལས་འཕྲོས་པའི་དྲོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རྩལ་བཤད་པ་)ནི། བྱས་པའི་ཇས་དང་མི་ཏག་པའི་ཇས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། བྱས་མི་ཏག་ཇས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇས་སུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནམ། ཏོག་པས་

བདག་པ་ཙམ་^{੨੦} གྱི་དོན་གཏན་ཚིགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཚོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཐུག་དང་མི་རྟག་པའི་
ཐུག་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་^{੨੧} གཏན་ཚིགས་
ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས། བྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་།
ཐུག་དཔག་གིས་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གོ་བ་མི་སྲིད་པས་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་
དུལ་ཕྱན་ལ་སོགས་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོན་སྤྱི་མ་གྱིས་ཀྱང་མི་
རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་མ་གྲུབ་ན། ལྷན་དང་རགས་པ་རྟགས་པ་མི་སྲིད་པས་འདུས་
བྱས་མི་སྲིད་ལ། དེ་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།

རྟག་པས་བདག་པ་པའི་དོན་ལ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིན་མེད་
དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་དེ། སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་
བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་ངེས་ན་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སྐྱ་བ་རིགས་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་
པའི་དོན་དེ་ཡིན་པར་འགལ་བས་^{੨੨} བྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་མི་
འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ།

གལ་ཏེ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྟག་པས་བདག་པ་པ་ཡིན་ཡང་།
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་བྱས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟགས་ལ་སོགས་པ་དོན་
རང་མཚན་ལ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་
ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རང་མཚན་ལ་ཐ་དད་མེད་གྱི་རྟགས་ཚོས་
ཀྱང་རང་མཚན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་མཚན་རྟགས་སུ་བཟུང་ན། ཚོས་དང་ཐ་

੨੦ བདག་པ་ཙམ་ དགེ་ལྡན་ཕྱན་ཚིགས་གླིང་དཔར་མ།

੨੧ བསྐྱབ་པའི་ དགེ་ལྡན་ཕྱན་ཚིགས་གླིང་དཔར་མ།

੨੨ དོན་དེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས་ དགེ་ལྡན་ཕྱན་ཚིགས་གླིང་དཔར་མ།

དང་ཉམས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་རྟགས་སུ་བཟུང་ན།
སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་བྲུབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེད་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་བཟོད་བྱས་སྟོང་ལ།
དེ་མེད་ན་རྟགས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་བྱར་ཟད་པའི་
རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལུགས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནི་རྟོག་ལྡན་ལ་སྤྱི་བའི་དོགས་པ་ལོ།

ཆོག་ཅམ་མཐོང་བས་ལེགས་པར་ཆོས་པ་དག་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ན་
གཞལ་བྱར་སྟོམ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་ལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་
རང་མཚན་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་སྤྱི་ཞིང་། དངོས་སུ་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲིམ་ནས་
རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཞུང་ལེགས་པར་འཇུགས་པར་བྱེད་དོ།

དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་།

གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ།

སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་ལེགས་པར་བཀག།

མདོར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་།

རྣམ་བྱང་ཆོས་རྣམས་བརྟག་པར་བྱས།

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་(དོགས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དངོས་བཟུང་བ་)ནི།
དཔེར་བཟོད་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
པར་སྒྲུང་བ་ཡང་ཁེགས་ནས་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་འ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་

པར་སྒྲུང་བའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར།

སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་ནས་ཚད་མས་སྐྱབ་
མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོ་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྤྱི་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་
དགོས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས། གཅིག་ཚད་
མར་བཟུང་ནས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པའི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་འདི།
གཞུང་ལུགས་འདིའི་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་མ་རྟོགས་པར་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྐྱབ་འཇུག་དུ་སོང་
ནས་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྒྲི་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་སེལ་འཇུག་དུ་
ཁས་སྒྲུངས་ན། དེ་དག་རང་མཚན་ལ་ཡེ་མ་རེག་པར་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་ཅམ་
འབའ་ཞིག་གོ་སྐྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

མདོར་ན། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྒྲིན་མེད་རང་
མཚན་དང་མཚུངས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ན། སྤྱིར་ལུགས་དམ་པ་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་
རྟོགས་པ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། བྱད་པར་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དང་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྒྲུངས་ན་ལུགས་འདིའི་སུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། སྤྱིའི་འཇུག་ཚུལ་སྤྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
མི་རྟོགས་པ། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་སྤྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་རྟོགས་བྱས་
པ་ཡིན་པས། འདིར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ལུགས་གཞན་དཔེར་བཅོམ་པ་)ནི། ལུགས་གཞན་ནས་དབང་ཤེས་ལ་
གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དེ་དག་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་
རྟོགས་ན་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཁེགས་ན། ཆད་ལྟ་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བས།
གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པའི་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་
པར་མཛད་དོ།

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་འབྲེལ་། གཟུགས་སྒྲུ་
སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཁེགས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་དག་
བདེན་པས་སྤོང་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིར་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞག་
པ་མ་གཏོགས་བཀག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་རུང་བའི་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་ཅུལ་དུ་བརྟོན་ནས་འཆད་པར་
མཛད་དོ།

ཡང་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་འགོག་
པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས། དེས་
འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞེད་ནས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་
གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ཅིག་ཤོས་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ།

དེ་དང་མཚུངས་པར་ས་སྤེ་སྐྱོར་དང་དབྱིག་གཉིན་དང་སྐོ་བཞན་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་
འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གསལ་བས་ལུགས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ན་མཁས་པར་འགྱུར་གྱི་
གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བ་སྐྱད་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས། གྲེ་
མེས་པ་རྒྱུང་བ་དག་དུ་ར་ཟོས་པ་མིན་ནམ་མིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱིས་ལ་སྟོས་ཤིག།

ད་ནི་འདི་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་
གནས་ལ། དེ་རང་མཚན་གྱི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྟོག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་མ་
འདྲེས་པ་ནི། བར་ན་གནས་ན་རྒྱབ་ན་གནས་པར་འགལ་བ་དང་། དུས་མ་འདྲེས་པ་སྔ་དྲོ་
སྟེས་ན་སྟེ་དྲོ་སྟེས་པར་འགལ་བའི་དོན་དང་། ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་དོན་དུ་སྟོ་བར་བྱེད་ཅིང་དངོས་པོ་དང་
རང་མཚན་དོན་གཅིག་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ།
གཞན་དག་ནི། རང་མཚན་གྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཤིང་། དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་
གྱིས་མ་བྲལ་པས་གཏན་ཆིགས་བྱས་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་མིན་པས་
དཔེ་ལ་མེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་མགྲིན་པ་བསལ་ནས་སྟོ་བར་བྱེད་དོ།

དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྔ་སྟེ་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྟོ་དེས་སྔ་དུས་ན་ཡོད་ན་སྟེ་དུས་
ན་ཡོད་པས་བྲལ་པར་གཟུང་བར་ཐལ། སྔ་དྲོ་སྟེས་ན་སྟེ་དྲོ་སྟེས་པས་བྲལ་བ་དེ་དུས་
མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྟེར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་དེས་ཤར་
ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་ཡོད་པས་བྲལ་པར་གཟུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་
དེས། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པས་བྲལ་པར་གཟུང་བར་ཐལ་ལོ། དེས་ན།
དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྟེས་གྱིས་སྔ་དུས་གྱི་
དངོས་པོ་དང་སྟེ་དུས་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་དུས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་སྔ་དུས་གྱི་
དངོས་པོ་སྟེ་དུས་མེད་པ་དང་། སྟེ་དུས་གྱི་དངོས་པོ་སྔ་དུས་ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་

ལྷ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷ་དྲུས་ན་མེད་པར་ཐལ། ལྷ་དྲུས་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་ར།
 ཉགས་བསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བར་གསལ་བས་ཆོས་ཅན་མ་
 གྲུབ་ཅེས་སྒྲིམ་ན་མཛེས་སོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འབྲེས་པར་འཛིན་པས་བྱམ་པ་ལྷ་བྱའི་རང་གི་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རྣམ་ལ་
 དྲུས་གཅིག་དུ་རེག་པ་ན། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་རྒྱབ་ལ་རེག་པར་གཟུང་གི་བྲུབ་པ་གཟུང་
 པ་མིན་པས། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས། རྒྱབ་ལ་རེག་པ་མིན་པ། ཡུལ་མ་འབྲེས་པའི་དོན་
 དང་། རོ་བོ་འབྲེས་པར་འཛིན་པས་བྲ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད། སེར་སྤྱིའི་
 རོ་བོ་ཡིན་པར་གཟུང་བས། མ་འབྲེས་པའི་དོན་ནི། བྲ་བོའི་རོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་སྤྱི་ལ་མེད་
 པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྷ་མིན་ན། བྲ་བོ་ཡིན་ཏེ་རོ་བོ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཀང་པ་བཞི། ལྷ་མ་
 གཉིས་ལ་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱི་
 དོན་ཚད་མས་ཁེགས་ན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་གོ་བར་འགྱུར་ལ།
 ཡུལ་དང་། དྲུས་དང་། རོ་བོ་མ་འབྲེས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་རང་མཚན་གྱི་དོན་ནི་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ལ་གསུམ་། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། ཡུལ་ཅན་སྤྱིའི་
 འཛིན་སྤངས་དང་། སྤྱོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་)ནི། ལྷ་ར་བཤད་པའི་ཙོད་པའི་དོན་བསྒྲུས་ན། བྱས་པ་
 ལྷ་མི་ཉག་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་ལྷོགས་གཅིག་ཉགས་སུ་བཞོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བྱས་མི་ཉག་རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ལྷ་ར། ཞེས་པའོ། ཀང་པ་དང་པོ་བཞིས་དངོས་པོའི་
 གནས་ལུགས་བསྟན་ནས། དེ་ནས་ཀང་པ་བྱེད་དང་གསུམ་གྱིས། དངོས་པོའི་གནས་
 ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབད་པ་མེད་པར་

གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། གང་གིས་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས།
 རང་རང་དོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར།
 མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས།
 ལྷོག་པ་ལ་ནི་བརྟན་པ་ཅན། ༄༢ །

དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། རིགས་མཐུན་དངོས་པོ་དང། གཞན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་
 དངོས་པོ་དག་ལས། ལྷོག་པ་ལ་ནི་བརྟན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་གི་དོ་བོ་ལ་
 གནས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུས་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷོག་པ་ལ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་པ་ལ་མཐུན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་བལྟས་
 པའི་རིགས་མི་མཐུན་བྱས་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་དང། རིགས་མཐུན་ལྷོག་
 པའི་བྱས་པ་སོགས་སོ།

ཙ་བ། དེ་སྤྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན།
 ལྷོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི།
 རིགས་དབྱེ་ །

རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྷོག་པ་དེའི་ཕྱིར། ལོག་ས་གང་དང་གང་
 ལས་དོན་དེ་ལྷོག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་བྱས་པའི་རྟོག་པ་སོགས་པའི་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རྩང་བ་ཡིན་ནོ། བསྐྱུས་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྷོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རྩང་སྟེ། རང་གི་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་
 ལས་ལྷོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

དོན་ནི། སྤྱི་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འདྲུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྤྱི་མ་
 ཡིན་པའི་བྱམ་པ་སོགས་ལས་མ་ལོག་ན་བྱམ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་དགོས་ལ། ཡང་བྱམ་པ་དེ་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས།
 བྱམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཆེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། བྱམ་པ་
 ལས་ཆེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་དང་བྱམ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
 ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ནི། རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་བཤད་པའི་ལག་ཆེས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་
 བས། དེས་མཚོན་ནས་ལྷོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྣངས་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཡི་བྱད་པར་གྱིས།

རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་དུ་བྱེད། ༧༩ །

དེ་ལྟར་སྤྱི་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་དེ་ཡི་བྱད་པར་བྱས་པ་དང་
 མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་གྱིས། དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་
 རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་
 དུ་བྱེད་དོ། སྤྱི་བྱད་ཆོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བྱད་ཆོས་གོ་དཀའ་སྤྱི་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྱི་དེས་ཡུལ་དེ་ཆེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྩལ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་བྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས།

གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ།

དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན།

དེས་ན་ཐ་དད་རྣམས་པར་གནས། ༨༠ །

བྱད་ཚོས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལས་སྤྱོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་གང་ཞིག་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོའི་ཚོས་གང་གིས་གོ་བར་
འགྱུར་བའི་བྱས་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྒོ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་རྣམ་པ་མ་
ཡིན་ལ་མི་རྟག་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེས་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ན་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་
རྣམ་པར་གནས་པས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ།

ཡང་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་གང་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཚོས་གང་
གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་མིང་
ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱར་རོ།

སྤྱོ་ལ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱད་ཚོས་ཀུན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་
ཚོས་དེ་རྣམས་དངོས་མིང་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་
གོ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྤྱོ་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོས་རྟགས་སུ་
བཞོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་གོ་དཀའ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་
གི་ཐ་དད་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་
འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཤུགས་ལས་གྲུབ་པས་སོ།

བྱས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་མི་
རྟག་སོ་སོར་གོའམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། སྤྱོ་མ་ལྟར་ན། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་གོ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་
ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། རང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། སོ་སོར་
མེད་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་གོ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དེ་ཉིད་གོ་བའི་ཚད་མ་སོ་སོར་ཡོད་པ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་སོ། དེས་ན་

བྱས་མི་རྟག་ཇས་ཐ་དད་མིན་ཡང་བྱས་པའི་ཇས་དང་མི་རྟག་པའི་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་དེ་
ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ནོ།

བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་
བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྟགས་དེའི་བྲབ་པ་ངས་པའི་ཚད་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་གཏན་ཆོགས་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཟེར་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྒྱལ་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱབ་པའི་སྤྱ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
རྒྱལ་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དགག་པའི་སྤྱ་རྟོག་རྣམ་གཅིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་
པར་བྱུང་པའི་རྩལ་ལོ།

དང་པོ་(སྐྱབ་པའི་སྤྱ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱལ་པར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱ་རྟོག་སྐྱབ་
པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་
སྤང་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྤྱ་རྟོག་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་)ནི། འདིར་རང་འགྲེལ་དུ།^{༡༢} “ཡང་
སྤྱ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པས་”^{༡༤} དངོས་པོའི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྤྱ་གཞན་
འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ།” ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྤྱ་དང་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་གཞན་
སེལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་དོན་དགག་པའི་བྱིར་
དུ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་དང་སྤྱ་གཞན་འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་

^{༡༢} ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུན། ཚད་མ། ཅེ། ༢༧་ ན།

^{༡༤} ༡༥ ཀ། རང་འགྲེལ་དུ། བསྐྱབ་པས་ ཁ། བསྐྱབས་པས་ དགེ་ལྡན་ཐུན་ཆོགས་གླིང་དཔར་མ།

ཏེ། ཚད་མ་གཞན་ནི་དགས་སོ།། དེས་ན། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱ་དང་དགས་དག་ནི་གཞན་སེལ་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་
 སྤྱར་དང་། དེ་བཞིན་པའི་སྤྱ་ལས་སྤྱ་གཞན་འཇུག་པའི་སྤྱར་ཞེས་པའི་སྤྱབ་དགས་དང་
 ཡང་སྤྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དགག་དགས་དང་གཉིས་བསྟན་
 ནས། དེའི་དགས་བསྤྱབ་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལ། བྱབ་པ་བསྤྱབ་པ་ནི་ཆ་ཤས་
 སྟོ་འདོགས་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་ཏོ།།

(སྤྱ་དག་སྤྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་)དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཚོས་ཅན་འཇལ་
 བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྤྱ་གཞན་འཇུག་པར་བསྤྱབ་པ་དང་། དེ་བྱབ་ན་
 གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱབ་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ཚོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྤྱ་གཞན་འཇུག་པར་བསྤྱབ་པ་)ལ་
 གཉིས། སྤྱར་བསྟན་པ་དང་། བྱེད་བྱ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤྱང་བ་
 དང་། དོན་བསྟུ་བའོ།།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི།

ཅ་བ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག།
 བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ།
 ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བྱ་གང་།
 མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༄༥ །

སྤྱ་ལ་སྤྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་གཞལ་བའི་ཆ་གཞན་ཚད་མ་སྤྱི་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅིང་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཆ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་

པར་ཐལ། སྤྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲུག་ཚུལ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་རྟོག་སེལ་བ་ལ་མི་འདྲུག་ན། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་ཚོས་མཐའ་དག་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེས་དྲངས་པའི་སྤྱི་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྤྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་
ཚད་མ་གཞན་འདྲུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྤྱི་ངེས་པའི་
ངེས་ཤེས་དེས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། མ་གོ་ན་སྤྱི་མ་ཡིན་དུ་
འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་གོ་བས་སྤྱིར་ཡང་མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ། སྤྱི་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སྤྱི་དེ་རྟོག་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། མ་གོ་ན། སེལ་
འདྲུག་དུ་གྲུབ་ལ། གོ་ན། དེས་མཚོན་ནས་སྤྱི་ལ་བསྟོས་པའི་ཚོས་གཞན་ཡང་གོ་བས་སྤྱི་
ལ་བསྟོས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ།

སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་གཟུང་བ་ན་སྤྱི་མི་རྟོག་པ་ཡང་གཟུང་བས་བྱུང་སྟེ།
དེ་གཉིས་བྱུང་མཉམ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་པ་དང་བོ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་མི་ཚོགས་ཏེ། བྱམ་པའི་མཚུ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེས་བྱམ་པའི་ཞབས་གཟུང་
བར་ཐལ། དེས་བྱམ་པ་གཟུང་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་བྱུང་མཉམ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱལ་ཕྱན་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ། རྟོགས་སྤྱི་མ་མ་
གྲུབ་ན་བྱམ་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཀུན་མ་མཐོང་བར་བྱམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ།

དེས་ན་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་བྱུང་ཆེ་ཆུང་
མེད་པའི་ཇས་གཅིག་པ་དགོས་སོ། འོ་ན་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་
གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། བྱོད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་

གང་ཞིག དེ་གཉིས་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་ཡང་བྱུང་ཆེ་ཆུང་མེད། དུས་སོགས་
ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་བྱུང་མཉམ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ལན་གདབ་དཀའ་ལ།
ཁོ་བོ་ནི་ཉགས་སྒྲ་མ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།

གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྤྱོད་པ་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་བྱེ་ནས་
འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
སྤྱོད་པ་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་སེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་ཉགས་བཞེད་པ་དང་
རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟར་བྱུང་སོགས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱེད་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་བྱུང་ན་ཞེས་སོགས་
བྱུང་བ་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཛད་དོ།

གཞུང་འདིའི་དོན་བསྟན་ན། ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་
འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི་སྤྱོད་པ་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་སེལ་བའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆད་མ་གཞན་དང་སྤྱོད་པ་ཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་)ནི། སེལ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་
ཞེ་ན། སེལ་བ་སྤྱོད་པ་ལ། སྤྱོད་པ་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་པ་མེད་དེ།

ཅ་བ། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས།

ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་ནམ་པ་ལྟར།

གལ་ཏེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།

ཡོན་ཏན་གཞན་སྤྱོད་པ་མི་བྱེད་ན། ༥༩ ॥

གལ་ཏེ་སྤྱི་ནང་གི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་ལ་དྲག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོང་འདྲེ་གྱིས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་ན་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་ན་ཡང་སྐྱ་ལ་དྲག་པ་སོགས་སུ་སྟོང་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུང་གི་ཚོས་ཁ་དྲིག་དཀར་བར་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་སྟོང་འདྲེ་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་གྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པས་དངུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(དོན་བསྟན་བཤུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས།

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད།

འབྲུལ་པས་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས།

སྐྱབ་པ་རབ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། ལ།

བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།

སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དང་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཡི་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། དེ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་སྐྱ་ལ་མི་དྲག་པ་སྐྱབ་པའི་དག་རབ་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་འབྲུལ་པའི་རྒྱས་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་དུ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱ་དོག་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་འདོགས་མངོན་གྱུར་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(སྐྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་ལས་ཀྱང་དངོས།

འཛིན་ན་ཆོས་གཅིག་ངེས་གྱུར་པས།

ཆོས་ཀྱན་འཛིན་ཏེ་སེལ་བ་ལ།

ཉེས་པ་འདི་ནི་ཅུ་ཐལ་མི་འགྱུར། ༧༥ ॥

སྐྱོད་པའི་ངེས་ཤེས་སྤྲུལ་མ་ཟད། སྐྱོད་མི་ཉག་ཉགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་ལས་ཀྱང་
སེལ་བ་མི་གོ་བར། དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཛིན་ན། སྐྱོད་མི་ཉག་ཉགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན།
སྐྱོད་ཆོས་ཀྱན་འཛིན་ཅིང་ངེས་པར་ཐལ། སྐྱོད་ཆོས་གཅིག་མི་ཉག་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱོད་ནས་
གཟུང་ཞིང་ངེས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་
པ་དོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་སོ་སོས་སྐྱོད་འདོགས་སོ་
སོར་གཅོད་ཀྱི། གཅིག་གིས་ཀྱན་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་དོན་ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཉགས་སེལ་བའི།

ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས།

དེ་ལྟར་ཉགས་དང་རྒྱུ་སྤྲུལ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཁྱོ་
མཚན་ཡོད་དེ། སེལ་འཇུག་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱབ་འཇུག་ལ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཁེགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།

ཙ་བ། གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་གྱུར་ན།

དེ་ལས་མ་གྲུབ་གཞན་ཅི་ཡོད། ༧༦ ॥

ཆོས་ཅན་སྐྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། ཚད་མ་དེ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་
ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་རྟོག་གཞན་དུ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

འདི་དག་གིས་ནི་སྐྱ་རྟོག་སེལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་རང་ལ་ཉེས་པ་
མེད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་འཕངས་
པའི་བྱབ་སྐྱབ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་(སྐྱ་འདོགས་མངོན་གྱུར་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། མཐོང་བ་འགའ་ལའང་ཤེས་པ་གང་།

སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་རྣམ་རྟོག་པ།

མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་འགའ་ལའང་འདི་སྤྱོད་པོའ་སྟུམ་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེལ་འཇུག་མིན་པར་ཐལ། བསལ་བུ་སྐྱ་འདོགས་མངོན་གྱུར་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདྲེད་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་དུ་ཁས་སྤངས་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཞན་གྱི་ཆ་སྐྱོ་མ་བཏགས་པ།

དེ་ཙམ་སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། ། ༡༠ །

དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདུ་བྱེད་མ་
ཉམས་པའི་བར་ལ་གཞན་གྱི་ཆ་སྐྱོ་མ་བཏགས་ཤིང་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་
པར་བཅད་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྤྱེ། དེ་ཙམ་གྱིས་སེལ་འཇུག་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཙ་བ། ངེས་པ་དང་ནི་སྐྱ་འདོགས་ཡིད།

གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དོ་བའི་བྱིར།

འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དབེན་པ་ལ།

འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། ༥༡ །

ངེས་ཤེས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་
དབེན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ངེས་པ་ཁྱོད་དང་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་དངོས་སུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་བ་མ་ཉམས་པའི་བར་
ལ་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་བཙམ་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་
ཤེས་ཡོད་དུས་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ནི་རྟག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།

འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཚད་མའི་བྱེད་བ་མ་ཉམས་ན། སྒྲ་རྟག་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྟན་སྟེས་སྟེ་འམ་མི་སྟེ། སྟེ་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཉམས་ལ། མི་
སྟེ་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་མ་ལམ་བསྒྲུམ་པ་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟེ་ན་མེད་དེ། རྒྱུ་ལྟ་བུ་དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་ལྟན་སྟེས་མངོན་གྱུར་འཛིན་མི་རུས་ཀྱི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་
མ་ཉམས་ན། ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་བཙམ་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་
གནོད་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན། ཀྱན་བརྟགས་ནི་གང་ལྟན་སྟེས་ནི་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་
དབྱུང་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྐམ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་འཐད་སྐམ་པའོ། བྱི་མ་ནི།
དེ་འདྲ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕྱ་བྱི་གཅིག་འཛིན་དང་གིས་སྟེ་བའོ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་

ལམ་དུ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་
བདགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་རྒྱན་གཅོད་མི་རུས་སོ།།

ཚད་མའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་
ལྷོག་སྟེ། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ།། ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ན་ནི་
ལུས་རྟེན་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ས་པ་ཡིན་ཡང་། ས་གོང་མའི་སེམས་ཀྱིས་མི་སྤོང་ངོ་།།
གཞུང་འདི་དག་བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་ན། སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རུང་
སྟམ་པའི་དྲོགས་གཅོད་བྱུར་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་སེལ་
བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་བཞོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། སྒྲོ་རྟོག་
སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་འཕུག་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ།།

དང་པོ་(སྒྲོ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ།།

དེ་བསལ་བྱིར་ན་ངེས་པ་དང་།།

སྒྲ་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ན་ངེས།།

དེ་དག་སྒྲོད་ཡུལ་ཐ་དད་ཅན།། ༡༢ །

དེས་ན། སྒྲོ་རྟོག་དེ་དག་སྒྲོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་སེལ་འཕུག་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲི་
ཆོས་ལ་ཆ་ཤས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་བྱིར་
ངེས་པ་དང་སྒྲ་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ན་འཕུག་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཁོ་ན། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་

ངེས་པའི་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་
 ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཚད་མ་གཅིག་གིས་སྟོ་འདོགས་དུ་མ་གཅོད་
 པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ན་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཐ་དད་བསྟན་
 དགོས་ལ། བྱ་བ་བྱེད་ན་ཡང་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ངེས་མེས་ཀྱི་ལྟོག་པ་
 དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲིའི་བྱས་སྟོང་དུ་
 ཡང་ངེས། བྱས་པའི་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་ངེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྟོ་དེ་དག་དང་དེའི་རྒྱུ་
 འབྲེ་བའི་རྟོག་པ་དེ་དག་སྟོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགལ་བ་རྩལ་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དོ།

གཉིས་པ་(སྐབ་འཕྱག་དགག་པ་)ནི།

ཅ་བ། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཕྱ་བ།
 སྟོ་འམ་སྟོ་གཅིག་གིས་བྱབ་ན།
 གཞན་ཡུལ་མ་ཡིན་དེ་ཡི་བྱིར།
 རྣམ་གྲངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། ༥༢ ॥

སེལ་བས་འཕྱག་པ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲིའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཕྱའི་ཆ་ཤས་མཐའ་དག་ལ་
 སྟོ་འམ་སྟོ་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་བྱབ་ན་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་སྟོ་དང་མི་རྟོག་
 པ་བརྗོད་པའི་སྟོ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཞན་མ་
 ཡིན་པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར།

གཞུང་སྒྲིའི་དག་སྟོ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལན་སོ་སོར་སྒྱར་ན་
 སྒྱར་དུ་རྩལ་བ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ངེས་པར་སྒྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་དེ། སྒྲིའི་སྒྲིའི་སྒྲིའི་
 སོར་བཤད་པ་མི་སྒྲིའི་ཞིང་། བྱེད་པར་དུ་བྱས་ཟེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་འཕྱག་ཚུལ་གཅིག་

གིས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། འོན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་སྤྱོད་ག་གཞན་འཇུག་པའི་རྟགས་
 གྱིས་སྤྱོད་ག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་བསྟན་ལ། རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་སུ་ལ། རྟགས་དེའི་བྲབ་པ་
 བསྦྱབ་པ་སྤྱོད་གས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། ཆ་ཤས་ཞེས་པའི་
 ཚིགས་བཅད་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཚིགས་སུ་མཛད་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་རེ།
 གལ་ཏེ་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ།⁵¹ ཆ་ཤས་ཞེས་སོགས་
 གསལ་བར་གསུངས་ཟིན་པས། རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཟིན་པ་ཡང་ཙ་བར་བཀོད་པ་ནི།
 བཟུ་ཚིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱུབ་པའི་དོན་བསྟར་ཡང་
 སྦྱར་རོ། ། སྤྱོད་ག་གཞན་འཇུག་པར་གང་གིས་བྱུབ་ཅེ་ན། འོན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་
 སོགས་དྲན་པར་བྱ་ལ། སྤྱོད་ག་གཞན་འཇུག་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུབ་
 སྟམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དགོད་པར་བྱ་བ་
 ཡང་བཤད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ།⁵² “དེས་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་འདི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་”ཞེས་དང་།
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ།
 སྤྱའམ་སྟོ་གཅིག་གིས་བྲབ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་བལྟས་ཏེ། བཀལ་ཞིང་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་
 དང་རྟག་པ་དག་ནི།⁵³ སྤྱོད་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་
 ཅན་དུ་བསྦྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེས་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་དང་རྟག་
 པ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་

51 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ། རྗེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ 204 བ།

52 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། རྗེ་བསྟན། ཚད་མ། བེ། ཤོག་ 262 ཀ།

53 རྟགས་དག་ནི། དགེ་ལྡན་ཐུན་ཚོགས་སྤྱིང་དཔར་མར།

54 སྤྱོད་དང་རྟགས་འཇུག་ དགེ་ལྡན་ཐུན་ཚོགས་སྤྱིང་དཔར་མར།

ཉིད་གཞན་མེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལོན་ལ། སྐྱབ་པས་
དངོས་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་འགལ་བས་བྱབ་པ་དམིགས་པའོ་ཞེས་
བཤད་དོ།

གསུམ་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། བྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་འཕྱག་དུ་
འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རྟོག་པས་ཀྱན་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(བྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་འཕྱག་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་བཤད་དང་།
དོན་བསྟུན།

དང་པོ་(རྒྱས་བཤད་)ནི།

ཙ་བ། གང་གི་ལྟར་ན་སྒྲོས་བྱད་པར།
 སྒྲ་ཆོགས་ཅན་དོན་ཐ་དད་འཛིན།

བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན། བྱད་པར་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲ་དང་། བྱད་
ཆོས་རྣམས་རྒྱས་ཐ་དད་ལ། ཆོས་ནང་པན་ཚུན་ཡང་རྒྱས་ཐ་དད། རྟོག་སྒྲོས་བྱད་ཆོས་རེ་
རེ་ཁོ་ནས་བྱད་པར་དུ་བྲས་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲ་སྒྲོ་རྣམ་གངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ།
སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཕྱག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་རང་གི་བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ན།
དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ།

ཙ་བ། བྱད་པར་སྒྲ་ཆོགས་ལ་པན་པའི།
 ཡན་ལག་རྟུས་ལས་དབྱེར་མེད་པའི། ར་།
 བདག་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱན་བཟུང་ན།
 པན་བྱའི་བྱེ་བྲག་གང་མ་ངེས།

དེ་ལྟ་ན་བྱད་པར་བྱས་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡན་ལག་སྤྱེད།
 དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་པ་ལས་ཇས་དབྱེར་མེད་བྱུ་བ་བདེ་གཅིག་པའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་ནམ་མིན། དེའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱེད་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 སྤྱེད་རང་གི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཟུང་ཞིང་ངེས་པར་
 ཐལ། དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་པ་སྤྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུང་ཞིང་ངེས་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། ཕན་གདགས་བྱའི་བྱེ་བྱག་བྱས་སོགས་གང་མ་ངེས་ཏེ་ཀྱན་ངེས་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། བྱུ་བ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དེ་དག་བདག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བྱིར།

གཅིག་ཤེས་ན་ནི་གཉིས་ཀ་བཟུང་། ། །

ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྤྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་
 གཟུང་ཞིང་ཤེས་ན། གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དེ་དག་སྤྱེད་བྱས་པའི་བྱད་གཞིར་ངེས་ན་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་
 ངེས་དགོས་ལ། བྱས་པ་སྤྱིའི་བྱད་ཆོས་སུ་ངེས་ན་སྤྱེད་པ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་
 ལ་འབྲེལ་ཞིང་བཟོས་པའི་བྱིར།

དེས་རྟ་སྤྱོད་པ་བྱང་ས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། ། དཔེར་ན་མེ་
 ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱེད་འཇུག་ཡིན་ན། མེས་དུ་བ་ལ་ཕན་འདོད་པའི་རྒྱུ་པ་ངེས་
 དགོས་ལ། དེ་ངེས་ན་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཡང་ངེས་དགོས་པས། དེ་
 ལྟ་ན་དུ་བ་ཡང་ངེས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཇས་གཅིག་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་།

ཙ་བ། ཆོས་ཕན་རྒྱུ་རྣམས་ཐ་དད་ན།

དེ་དག་དེའི་ཅི་ཡིན་གལ་ཏེ།

དེ་ཡིས་དེ་དག་ལ་ཕན་མེད།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱག་མེད་འགྱུར། ༡༩ ॥

བྱད་ཆོས་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱ་ལས་རྗེས་སུ་དང་ཡིན་པས་སྤྱ་
གཟུང་ན་དེ་རྣམས་གཟུང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤྱ་དེས་རྒྱས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་
འདོཾ་སམ་མིན། མིན་ན། རྒྱས་པ་དེ་དག་སྤྱ་དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། སྤྱ་དེ་
ཡིས་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་མེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་རྗེས་སུ་དང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་བྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོཾ་སོ་ཞེ་ན།
སྤྱས་བྱད་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱ་དེས་
རང་གི་བྱད་ཆོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཕན་གདགས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱ་བྱད་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོཾ་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་ནམ་ཡང་
མི་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱད་ཆོས་ལ་ཕན་འདོཾ་པའི་རྒྱས་པ་མི་ངེས་པར་སྤྱ་མི་ངེས་ལ།
རྒྱས་པ་ངེས་པ་ཡང་། རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཕན་འདོཾ་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པ་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། གཅིག་ལ་ཕན་བྱེད་བཟུང་ན་ནི།⁵⁷

དེ་ལ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ།

ཕན་པ་གཞན་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་བཟུང་⁵⁸ན་ནི་ཐམས་ཅད་བཟུང་⁵⁹། ༢༠ ॥

57 གཟུང་ན་ནི། ལྟ། བཤ།

58 དེ་གཟུང་ ལྟ། བཤ།

59 གཟུང་ ལྟ། བཤ།

སྤྱི་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་རྟག་པ་གཟུང་ན། དེའི་བྱང་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་བྱང་ཆོས་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་
 གཟུང་བ་གང་ཞིག དེ་ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་མཐོང་ན། དེ་དང་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་
 པན་པ་གཞན་མིན་པར་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་རྟགས་ཁས་སྤངས།
 འདོད་ན། སྤྱི་སྤྱི་ལྟངས་པར་ཐལ་པའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ།

གཉིས་པ་(རྟག་པས་ཀྱན་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དགག་བ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར།

བཟུང་བ་ལྟེ་ལ་ཡང་གཞན་འདོད་ན།

གལ་ཏེ་དངོས་སོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་གྱིས་མ་གཟུང་བའི་ཆ་མེད་མོད་
 འབྲུལ་པའི་རྒྱས་ཐེན་པས་ངེས་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ལ། འབྲུལ་པ་དེ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། ངེས་
 ཤེས་སྤྱི་མས་གཟུང་ཐེན་པ་ལ་ཡང་ཆད་མ་གཞན་འབྱུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་སེལ་
 བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དཔེར་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ། དེ་ནི་རྣམ་གཅོད་ཡུལ་ཅན་གྲུབ།

དེ་ལས་གཞན་པའང་དེ་དང་འདྲ། ༡༥ ॥

སྤྱི་འདོགས་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི།

འབྱུག་ཕྱིར་ ॥

ངེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་
 རེ་རེ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རྟག་ཕྱི་མའང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། ངེས་ཤེས་སྤྱི་

མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ངེས་ཤེས་ཕྱི་མའང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་གཅོད་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་མེད་ཅིང་དཔེན་པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པའི་རྣམ་པས་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ངེས་པས་གཟུང་བ་མ་ངེས་པར་འགལ་བ་ནི།

ཙ་བ། གཞན་ཡང་ངོ་བོ་གང་།

ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་བ།

དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ཡུལ་ཡིན། ༥༩ ॥

ཉེས་པ་གཞན་ཡང་སྤྱི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་ཉག་པའི་ངོ་བོ་གང་ཁྱོད་
 ཀྱིས་མ་ངེས་པ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་བ་
 པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེའི་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཉོག་མེད་ལ་གྲུབ་བདེ་ཇུས་གཅིག་པའི་ཆོས་
 སྤྱང་མི་སྤྱང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། འོ་ན་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་
 བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྤྱང་བ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་
 བདེ་ཇུས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། སྤྱང་མི་སྤྱང་ཆ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་མེད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་སྤྱི་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས། སྤྱི་ངེས་པ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་
 ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་དེ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དང་གྲུབ་བདེ་
 ཇུས་གཅིག་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་བ་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ངེས་པ་འགལ་ལོ། ཉགས་མ་གྲུབ་ན་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པར་འགལ་ལོ།
 དེས་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་གྲུབ་བདེ་ཇུས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལ། ཉོག་མེད་ལ་སྤྱང་མི་སྤྱང་ཇུས་

འགལ་ཡང་རྟོག་པས་ངེས་མ་ངེས་ཇས་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་མི་འགལ་བས་སྒྲིན་མེད་ལ།
 ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཀྱང་ཇས་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་འགལ་བ་
 ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིས་རང་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ལ་ངེས་ཡུལ་གྱིས་བྱབ་
 པར་བསྐྱན་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པས་ཏེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་རིགས་པ་སྤྱོད་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། ། འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྤྲང་མི་སྤྲང་ཇས་འགལ་བ་ལྟར་རྟོགས་མ་
 རྟོགས་ཀྱང་ཇས་འགལ་བས་ཚད་མ་སྤྱི་མ་དོན་མེད་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམ་སྤངས་པ།
 མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བཟུང་བ་ལའང་།
 བྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི།
 རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཅུ་ ॥

སྤྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་དེའི་བྱབ་བདེ་ཇས་གཅིག་པའི་བྱད་པར་
 གྱི་ཆོས་སྤྲང་མི་སྤྲང་གི་ཆ་ཤས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་སྤྱོད་ནས་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱུབ་
 པའི་སྤྱོད་ནས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར། དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱན་གཟུང་ན་ཀྱན་རྟོགས་པས་མ་
 བྱབ་མེ། དེའི་བྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡི་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བར་ཡོད་ཅིང་།
 འགལ་རྒྱུན་མེད་པ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་གོང་བྱ་གཅིག་མཐོང་བ་ན།
 གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་མེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་དང་མཁན་སོ་མ་ཡིན་
 པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་འདོགས་རིམ་ཅན་དུ་གཅོད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ངེས་
 དཀའ་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་བྱད་པར་ལས་སོ།

གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲིག་པའི་ཡུལ་ཅན་
དུ་བསྐྱབས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་དཔེ་བཅའི་སྒྲིག་པའི་དཔེ་དཔེ་སྐྱབས་པའི་མ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(གཞན་པའི་ལ་འདྲུག་པར་བསྐྱབས་པ་)ལ་གསུམ། ལོག་ལྟོག་དང་སྒྲིག་པའི་
མཚུངས་པའི་ཚོད་སྤང་དང་། གཞན་པའི་སྒྲིག་པའི་གཞན་པའི་དང་། བཅའི་ཡུལ་དོས་
གཞན་པའོ།

དང་པོ་(ལོག་ལྟོག་དང་སྒྲིག་པའི་མཚུངས་པའི་ཚོད་སྤང་)ལ་གསུམ། སེལ་བ་སྐྱབས་པའི་ཉེས་
པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིག་དངོས་དབང་གིས་འདྲུག་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ན་བཅོད་
འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འདྲུག་རིགས་པའོ།

དང་པོ་(སེལ་བ་སྐྱབས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་)ལ་གསུམ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚོད་སྤང་
དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྐྱབས་པའོ།

དང་པོ་(ལན་དངོས་)ནི། སྒྲིག་པའི་སྒྲིག་པ་གཞན་ལ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ། སྒྲིག་
དཔེ་སྒྲིག་ཀྱི་སྒྲིག་པའི་གཞན་པའི་སྐྱབས་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཇས་ཐ་དང་པ་དངོས་
པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྒྲིག་དོན་དུ་འདོད་པར་གོ་ནས་ལོག་པ་དང་སྒྲིག་པ་ཇས་
གཅིག་གསུམ་ཐ་དང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲིག་པ་ཐ་དང་དུ་མི་འདྲུག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། སྒྲིག་དོན་གཞན་ལ་སྒྲིག་པའི་མིང་གིས་བཅོད་པས། དེ་ལ་བཅོད་པའི་ཉེས་པ་
ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་པོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ལ་འང་གཞན་ལས་སྒྲིག་པ་དང་།

གཞན་ལས་སྒྲིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི།

སྒྲིག་དངོས་པ་ཉིད་དག་ནི།

བཅའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ཡིན། ༡༧ ॥

བ་སྐྱང་ལས་གཞན་རྟ་ལས་ལོག་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་པ་དང་། གཞན་རྟ་ལས་ལོག་ཅིང་། བ་སྐྱང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལོག་པ་བཅོད་པའི་སྤྱོད་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་ངས་པའི་རྟ་གཉིས་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སེལ་བ་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་དེ་ལའང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ཐ་སྤྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཇས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འབྱུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅ་ཐ་དད་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅམ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བཤད་དོ།

སྤྱོད་པ་པ་དྲོགས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ནི། དངོས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟ་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་སྐྱང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཇས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་ནས་ཅོད་པ་ཡིན་ནོ། ལྷོག་པ་ནི། ལྷོག་པ་ཆོག་གྱང་སྤྱོད་པའི་ཞེས་པ་ནི་ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོགས་བྱེ་བྲག་གོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཅོད་སྤང་)ལ་གཉིས། རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྤྱོད་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་པའི་^{ལྟ་}དགོས་པ་ལོ།

དང་པོ་(རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ནི། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བཅོད་པའི་སྤྱོད་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྤྱོད་ཇས་ཐ་དད་དུ་བཅོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་རིལ་པ་ཞེས་པ་བཞིན། དེ་ལྟ་མེན་ན། སྤྱི་རྣམ་དབྱེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཅོད་པའི་བཅོད་བྱ་ཇས་ཐ་དད་ཁོ་ནར་མ་ངས་པར་ཐལ།

ཅ་བ། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བཅོད་མོད་ཀྱི།

བཤེད་བྱའི་གཤམ་གྱི་ལྷ་བྱུང་པར་གྱིས།

རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་འབྱེད་པ་ཡིས།

ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྦྱབ་པར་བྱེད། ༦༢ །

གཞི་གཅིག་ལ་བལྟས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཤེད་པའི་སྦྱ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷོག་པ་
གཅིག་ཅིག་བཤེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྦྱ་ལ་ཐུགས་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐུགས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་
སྦྱ་ཡིས་ཐུགས་ཐ་དད་པའི་དོན་བཞིན་དུ། སྦྱ་ཡུལ་དུ་སྦྱབ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། བཤེད་བྱ་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐུགས་ཐ་དད་ལ་སྦྱར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པས་ཤན་རྒྱབ་
པའི་ཤུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཐུགས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་གོ་བའི་ཕྱིར།

སྦྱར་གྱི་ཚུད་པའི་གཞི་དང་འདི་མི་འབྲ་སྟེ། སྦྱ་མ་ནི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལྷོག་པ་ཐ་དད་
ཅིང་བྱུང་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་ལ་བཅུད་པའི་ལན་དུ་དེ་གཉིས་ཐུགས་ཐ་དད་མེད་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ལ། འདིར་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ལྷོག་པ་གཅིག་ཉིད་སྦྱའི་སྦྱར་
ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དཔེར་
བཤེད་ན། སྦྱ་མི་ཉག་ཅེས་བཤེད་པའི་ཆོ། སྦྱ་ཆོས་ཅན་དང་མི་ཉག་པ་ཆོས་སུ་གོ་བར་
བྱེད་ལ། སྦྱའི་མི་ཉག་པ་ཞེས་བཤེད་པ་ན། སྦྱ་བྱུང་ཆོས་དང་མི་ཉག་པ་བྱུང་གཞིར་གོ་བ་
བྱེད་པས། ཆོག་སྦྱ་མའི་སྦྱ་ཞེས་བཤེད་པའི་ངག་དང་སྦྱ་མའི་སྦྱ་ཞེས་བཤེད་པའི་ངག་
གཉིས་བཤེད་བྱ་སྦྱའི་ལྷོག་པ་གཅིག་ཤིང་ཟད་ཀྱང་སྦྱ་མས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དང་སྦྱ་མས་
ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་དོ། བ་སྒྲུང་གི་རྒྱ་ཞེས་བཤེད་པའི་ཆོ། རྒྱ་བྱུང་གཞི་དང་བ་སྒྲུང་བྱུང་
ཆོས་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོག་པར་འདོད་པས་ནི། ལེའུ་གཉིས་པར། “དེ་སྦྱ་ཡན་ལག་དུ་
བྱས་ཏེ།” ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་མ་ཉྦྱགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ།

གཉིས་པ་(སྐྱ་ཐ་དད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་)ལ་གསུམ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་
པའི་ཇེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཇེས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་
བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་སྒྲོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་པའི་ཇེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱད་པར་གཞན་ནི་སྤྱོད་བ་དང་།

མི་སྤྱོད་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི།

བད་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི།

འདོད་པའི་ཇེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། ༤༢ །

ཆོས་བཟློད་ཀྱི་སྐྱས་ལྟོག་པ་དེ་ཉིད་བྱད་པར་གཞན་གྱི་རྟོན་དུ་རུང་བ་སྐྱ་དེའི་ཇེས་སུ་
འབྲང་བའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་བ་དང་ཆོས་ཅན་བཟློད་པའི་སྐྱས་མི་སྤྱོད་བ་དག་ཆོས་ཅན་
དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་
རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་འདོད་པའི་ཇེས་སུ་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་འཇུག་པའི་གཞི་ཙམ་དུ་
འབྲ་བའི་ཕྱིར་བྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟོན་དུ་རུང་བ་དེ་དང་མི་རུང་བ་ལྟར་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོ་སོར་
གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཇེས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཀུན་ལ་ཇེས་དང་དངོས་བཟློད་པའི།

སྐྱ་ཡི་བྱད་པར་འདི་ཉིད་དོ།

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བཟློད་བྱ་ལ།

བྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ༤༣ །

ཡུལ་ཀུན་ལ་ཇས་ཆོས་ཅན་དང་། དངོས་པོ་ཆོས་བཟོད་བའི་སྤྱོད་དག་ཆོས་ཅན།
ཇས་ཐ་དད་ལ་ཞེན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་བཟོད་བྱ་ལ་ཇས་ཐ་དད་གྱི་བྱད་པར་འགའ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་གཅིག་ཉིད་བཅས་ཐ་དད་གྱིས་གོ་བའི་བྱད་པར་འདི་ཉིད་དུ་ཟད་པ་
དེའི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལྡན་
སོགས་བཟོད་བའང་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ཡང་། རྟོག་པས་བཏགས་བའི་ཐ་དད་ཅམ་དུ་
ཟད་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་(སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྟོན་དེ་མེས་པར་བྱེད་འདོད་པས།

དེ་ལ་ཕན་པའམ་བྱེད་ལྡན་ནམ།

གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བཟོད་ཀྱང་རུང་།

དེ་ལས་བྱད་པར་གཞན་མེད་དོ། ཅེ ॥

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྟོན་དེ་མེས་པར་འདོད་པས་རྟོན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱས་
ཀྱང་ཇས་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་མཇུག། དེ་གོ་བར་འདོད་ནས་དེ་ལ་ཕན་པའམ།
བྱེད་ལྡན་གྱི་རྟོན་ནམ། གལ་ཏེ་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྟོན་གྱི་མཐའ་ཅན་གཞན་གྱིས་བཟོད་ཀྱང་
རུང་། བྱད་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཅམ་དེ་ལས་བཟོད་བྱའི་བྱད་པར་ཇས་གཞན་མེད་
བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཉེས་བ་མེད་པའི་རྟོན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི།

དེ་ལྟ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་བསལ།

གཞན་སེལ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི། སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྟ་པ་ཇས་གཞན་དུ་
འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པས་ཅིང་མེད་དེ། ལྷགས་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱན་རུང་
བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱ་དངོས་དབང་གིས་འདུག་པ་ལ་ཉེས་བ་ཡོད་པ་)ལ་ཉེས་པ་གསུམ་བཞུན་པ་ནི།

ཅ་བ། རིགས་དང་དེ་དང་ལྟ་པ་དག།

ཐ་དད་ཉིད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར། ༤༤ ॥

རིགས་དང་རིགས་དེ་དང་ལྟ་པའི་གསལ་བ་དག་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་མི་རིགས་
པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱང་གིས་བཞོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟ་པ་མིན།

བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྤྱིད་ཕྱིར།^ཡ

དེའི་དོན་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྟ་པའི་སྤྱོད་པས་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་
སྤྱི་འདུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་རང་དབང་སྟེ་དངོས་མིང་
དུ་འདུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་ན་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་
ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ།

མང་ཚིག་སྤྱོད་པ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འདུག་པར་བཞུན་པ་ནི། ཚས་ཚས་ཅན་ཇས་

ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། ཏུག་པའི་སྤྱོད་དང་གཅིག་ཆིག་དང་མང་ཆིག་ལ་སོགས་པའི་ནྟམ་དབྱེ་
མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གང་དག་གི་ཆིག་དངོས་པོའི་དབང་།
ལྟར་བཞེད་བཞེད་འདོད་མི་རྟེན་པ།
དེ་དག་ལ་ནི་ཏུག་པ་དང་།
ཆིག་དབྱེ་ལ་སོགས་སྐྱན་ཀ་རིགས་༥༧ །

བད་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་པ་གང་དག་གི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཏུག་པའི་
ནྟམ་དབྱེ་དང་མང་ཆིག་ལ་སོགས་པ་ཆིག་གི་ནྟམ་དབྱེ་མི་རུང་བའི་སྐྱན་ཀ་འཕྱག་རིགས་
པར་ཐལ། ཆིག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཕྱག་པ་ལྟར་སྒྲངས་ནས་བཞེད་ཅིང་། བཞེད་
འདོད་ལ་མི་རྟེན་པར་འདོད་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(དེས་ན་བཞེད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཕྱག་རིགས་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
གཞན་ལ་མང་ཆིག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཅ་བ། བྱེ་རྩལ་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི།
ཆིག་གང་སྤྱོད་པོས་ཇི་ལྟ་བུར།
ཇོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་བྱེད་པ།
དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཇོད་བྱེད་ཡིན། ༥༨ །

སྤྱི་རལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་འབྲུག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཆོག་གང་སྤྱི་བ་པོས་བད་ཇི་
ལྟར་སྤྱར་བ་ལྟར་དོན་བཟློང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་མང་ཆོག་སོགས་མི་རུང་བའི་ཁྲན་ཀ་མི་འབྲུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཟློང་བྱེད་དེས་སྤྱི་བ་
པོའི་བཟློང་འདོད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་བཟློང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྤྱི་
བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་ལ་མང་ཆོག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཙ་བ། བཙུན་མོ་རྣམས་གྲོང་དུག་ལ་སོགས།
 ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་པའམ།
 ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་མཁའ་ཉིད་ཅེས།
 བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ༤༧ ॥

བྱད་མེད་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཐ་དད་པའི་མང་ཆོག་
བཞག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་ས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གྲོང་དུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་ཁང་བཟང་གི་སྤོང་བ་ཞེས་ཐ་དད་མིན་པའི་གཅིག་ཆོག་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལ་སོགས་པ་བྱེ་མ་ཉག་མ་གཅིག་ལ་མང་ཆོག་སྤྱར་བ་
སོགས་སོ། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་དུག་སྤྱི་སྤྱིར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ནམ་མཁའ་
དང་དེའི་རང་བཞིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། ནམ་མཁའི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་དེ་
ཕན་གྱི་རྒྱུན་སྤྱིར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཇས་ཐ་དད་དུ་
མེད་པའི་སྤྱིར།

གྲོང་ཁྱེར་དུག་ལ། སྤྱད་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པས་གཅིག་ཆོག་
འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། གྲོང་ནི། རྒྱལ་རིགས་མི་མཐུན་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ།

རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐུག་མི་ཚུལ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས། ཡོན་ཏན་
 རོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱོད་རང་ལྟར་ན་འགལ་བར་འགྱུར། བྱོད་ནི་ཐུག་རིགས་མི་མཐུན་
 སྤང་བའི་ལྟ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བར་འགྱུར་དེ།
 ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལའང་ཞེས་པ་
 ནས་འདི་ཡན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་གཞན་སེལ་དོན་གཞན་དུ་བཟློག་པར་
 རྟོགས་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། རང་འགྲེལ་དུ་གཞན་སེལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་དོ།

གཉིས་པ་(གཞན་སེལ་གྱི་སྦྱོངས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། ཡུལ་སྦྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་
 སྒྲུང་གི་སྟོང་འཕྲུག་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(ཡུལ་སྦྱིའི་གནས་ཚུལ་)ལ་ལྟ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དང་།
 དེ་ལ་སྒྲུང་བ་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་
 དང་། དེས་ན་དེ་འཛིན་འབྲུལ་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འབྲུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་
 ཐལ་བ་སྒྲུང་བལོ།

དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་)ནི། སྤར་དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི་
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྟོག་པ་སྦྱི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱི་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།
 ཅེས་བཤད་ནས། ཡང་གཞུང་འདིའི་མཚམས་སྟོར་དུ་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་ཇི་ལྟར་སྦྱི་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤར་གྱི་སྒྲ་བས་དེར་བཤད་ཟིན་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

འོ་ན་གཞུང་འདིའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། དེ་སྟོང་བསམ་
 པའི་དབང་གིས་སྦྱི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་འདིར་འཆད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྤར་གྱི་རང་འགྲེལ་ལ་གཞུང་འདི་འཕྲོས་སོ།

ཙ་བ། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས།
 དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྒྲུང་བའི་སྟོ།
 གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས།
 གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། ༥༠ ॥
 སྒྲིབ་བྱེད་ ॥

ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཤིང་གི་སྒྲིབ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཚུལ་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲིབ་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་ཤིང་གསལ་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་།
 ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྒྲིབས་པ་ཡིས།
 དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས།
 ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་། ༥༡ ॥

ཤིང་གསལ་རྣམས་ཇས་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲིབ་སྟོ་ལ་རིགས་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོ་དེས་ཇས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབས་ཤིང་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་སྐྱང་བ་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི།

སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་དུ་བསྐྱགས།

སྤྱི་དེ་ལ་སྐྱང་བའི་སྤྱི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་ཚུས་ཅན། བསམ་པའི་
དབང་གིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་རབ་དུ་བསྐྱགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་སྐྱང་བ་གང་ཞིག
དམ་པའི་དོན་དུ་མི་བདེན་པའི་བྱིར།

ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་དེའི་མཚན་
གཞིར། ཤིང་རང་མཚན་དང་ཤིང་གི་སྤྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་དོན་དང་
བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་སྐྱང་གི་སྤྱི་ནི། ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤྱི་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་
གྱི་འཕྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་ནི་
བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ཚོད་བདེན་པར་གནས་པས་སོ།

གཞུང་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྤྱི་བཤད་འཕྲུག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་
གཞན་དུ།^མ “གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།” ཞེས་དང་། ཡང་གཞན་
དུ།^མ “གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། ཡང་དག་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད།” ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདིར་ཡང་འགྱུར་རྒྱུ་དུ། གཞུང་སྤྱི་མ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་བ་བྱེད་
པ། ཀུན་རྫོབ་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་པར་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་(དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་པའི་རྒྱུ་བྱི་
རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ།

མ་ སྤྱི་བ་དཔོན་རྒྱ་གཞས་གྱི་དབྱེ་མ་ལ་འཕྲུག་པ། རྟེན་བསྐྱར། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠-བ།

མ་ སྤྱི་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བའི་བདེན་གཉིས། རྟེན་བསྐྱར། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་ ༢-བ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ།
 དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད།། ༡༢ །
 གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ།།
 རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྤང་བ་མེད།།

ཤིང་གི་སྤྱི་སྟོ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ནི་
 ཚོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་
 དང་རྗེས་གཅིག་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རྗེས་ཐ་དད་པ་རྣམས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་གི་སྤྱི་རྗེས་
 གཞན་སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་འདི་དག་གི་སྤྱོད་གསུལ་སྤྱོད་
 པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་སྟོ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
 པར་སྤང་བ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་འཕེན་ནོ། འདོད་ན། ཤིང་གི་སྤྱི་སྟོ་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་ཅན་དུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟོ་གང་ལ་སྤང་ཡང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་
 རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་སྤང་བས་ཁྱབ་པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཚོས་ཅན། རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཐལ།
 སྟོ་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། དེས་
 ན་སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་གསལ་བ་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གསལ་བ་དང་སྤྱི་དོན་
 གཞན་གང་ཅུང་དུ་སྤང་བར་ཐལ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར། ཡུལ་ཆ་ཅན་གྱི་རྣམ་
 པར་མི་འཆར་བ་གང་ཞིག་ ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཤིང་གསལ་བ་རྣམས་ལ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་སྐྱབ་དང་སྐར་མ་ལྟར་སྤྱི་དང་དེའི་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་དགོས་
ལ། ཡང་ན་ཁྱེད་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ། ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ་སོར་མི་སྤང་བ་
ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤང་ཚུལ་གཞན་ཤིན་དུ་ཞིབ་པའི་སྒོས་བཏགས་ཀྱང་མི་རྟོག་དོ།
རིགས་པ་འདི་དག་ཞིབ་དུ་མ་བཅུལ་ན། སྤྱི་སྒོའི་སྤང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་བཞག་ན།
བྱས་པ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོར་སྤྱབ་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་ཡང་མི་ཁེགས་པར་མཐོང་ནས། དངོས་པོ་བཏགས་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་
ལེན་དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་འབྲུལ་ངོར་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྤྱར་བ་མ་
གཏོགས་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རྒྱས་པའི་ཤིན་དུ་སོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།
ཁ་ཅིག་རང་མཚན་ནི་རང་མཚན་མིན་ཏེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཆེས་སུ་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤྱི་བ་ནི་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཏགས་སྤྱབ་ན་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་ལ་
དམ་བཅའ་བྲུབ་ན་ཏགས་མི་འགྲུབ་པས་སོ།

གཉིས་པ་(ཤེས་པའི་ཆས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ། “གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡི།” ཞེས་པས་སྤྱི་
འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་ཆས་སུ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པར་^{ལྟར་པས་}དེ་ནི་དམ་པའི་
དོན་དུ་མེད། ཅས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཤེས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ།

ཇི་ལྟར་དོན་གཞན་འབྲང་བར་འགྱུར། ༥༢ །

ཤིང་མ་ཡིན་པས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་གྱི་ཆེས་
སུ་འབྲང་བའི་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་ཆས་

༥༢ དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ དགེ་ལྡན་སྤྱན་རྟེན་གསལ་གྱིང་གི་དཔར་མར།

ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་ནས་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་འགོག་པས་རྫས་
སྤྱོད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རོ་བོར་བཤད་པ་ནི་དེ་དང་རོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་གཅིག་ཏུ་
སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ལ་རྫས་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་(དེས་ན་དེ་འཛིན་ལུལ་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེས་ན་དོན་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ།
འཛིན་བའི་རྣམས་ཏོག་འདི་ལོག་པ།

ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤིང་
གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམས་ཏོག་འདི་ཚོས་ཙན། ལོག་ཅིང་ལུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་མིན་པ་ཤིང་དུ་
སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་འི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་པ་(ལུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། ལུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་
བ་དང་། དུ་མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་བསྟེན་པའི་དཔེར་རྒྱུན་གསུམ་དགོད་པ་དང་། སྟོན་
དགོད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ལུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ། སྤྱི་དོན་གཞན་
གཅིག་ལས་མི་སྟེན་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུ་མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་བསྟེན་པ་
མི་སྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

ཙ་བ། མིང་དོན་གང་ལྟན་པན་ཚུན་དུ།
ཐ་དད་འདི་ཡི་ས་བོན་ཡིན། ༡༧ །

ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཤིང་དེ་རྩལ་ལུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཤིང་
གསལ་ཕན་ཚུན་དུ་ཐ་དད་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་འདིའི་བརྒྱད་པའི་ས་བོན་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱད་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་རྒྱུན་གསུམ་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཅིག་རྟོགས་དོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ།
 དོན་གཅིག་སྐྱབ་ལ་འགའ་ཞིག་ནི།
 ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས།
 རེས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། ཡ་ ॥

ཤིང་གསལ་ལྷས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ལྷས་ཐ་
དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རང་འབྲས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་རེས་ཏེ། རྟོད་ཤིང་གསལ་
རིགས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་དང་། དོན་ཤིང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་
སོགས་པར་རང་འབྲས་ཀྱི་དོན་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ལ་རྣམས་པ་རེས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན།
མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཡང་ན། རྟེན་རང་བྱེ་བྲག་པ་ཡང་བདག་དང་
དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་། དེ་དག་བྲད་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་གི་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་
གཅིག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(སྐན་དགོད་པ་)ནི། འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་རེས་
པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དཔེར་སྤྲན་ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་།
 ལྷན་ཅིག་པ་འམ་སོ་སོ་ཡིས།
 རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་པར།

མཐོང་གི་^{ལྔ}གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་བཞིན། ༥ ॥

སྤྱན་པར་པ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱར་བའམ་སོ་སོར་སྤྱར་བ་ཡིས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་
 གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི། ཐ་དད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཞོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་
 པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དང་། བཞིན་ཞེས་པ་གཉིས་དཔེ་འདྲེན་པ་དང་གྲུབ་ཟིན་གོ་
 བར་བྱེད་པའོ།

སྤྱན་དེ་དག་ལ། སྤྱི་གཞན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བྱད་པར་མེད་ཕྱིར་སྤྱིས་མ་ཡིན།

དེ་དག་ཞིང་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་།

བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར།

བརྟན་པས་ཕན་འདོགས་མེད་ཕྱིར་ཡང་། ༥ ॥

སྤྱན་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། རྒྱས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་བྱད་པར་
 མེད་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་ནད་ཞི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱན་དེ་
 དག་ཞིང་དང་སོ་རྣམས་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་ནད་ཞི་བའི་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་མེད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱན་ལ་ནད་ཞི་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་
 དེས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ཅིང་བརྟན་པས་སོ།

གཞན་དེ་དག་གིས་ནི་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྤྱི་སློ་ལ་གཟུང་དོན་དགོས་ཤིང་གསལ་བ་དུ་
 མ་དེར་མི་འཐད་པས། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྤྱི་སློ་གྱུ་མེད་

དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱུ་པའི་དྲོགས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་སྐྱུ་གི་སྒྲིའི་འཕྱག་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སྒྲིའི་འཕྱག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།
གྲུས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(སྒྲིའི་འཕྱག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་
དང་། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་། ཆོག་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།

དང་པོ་(གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་)ནི།

དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི།

སྒྲི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྟུགས། ཞེས་པ་ལས་སོ།

གཉིས་པ་(ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་)ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་དེ་སྒྲི་རྩལ་གྱི་
གསལ་བ་རྣམས་ལ་མེས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་སྒྲི་ཡིན་ནམ། སྒྲིའི་སྐྱང་བ་ཁོ་ན་ལ་མེས་ཀྱི་འགྲོ།
དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
སྐྱང་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པས། རང་མཚན་རྟོག་པའི་སྐྱང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་
སྲངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། བྱོད་ཀྱིས་ཤིང་གསལ་རྣམས་འབྲས་
བྱ་མཚུངས་ཤིང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་ཡང་མཚུངས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
པ་དང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་གཉིས་དེ་དག་གི་སྒྲིར་བྱོད་ཀྱིས་བཞག་པ་
དང་འགལ་ལོ།

མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་པའི་སྐྱང་བ་ཅམ་ཁོ་ནར་
ཟད་པས། སྒྲིའི་སྐྱང་བ་ཅམ་ལས་ཐ་དད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་དངོས་
པོའི་གནས་ཚད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་
བསྟན་བཅོས་སུ་སྒྲི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་

མ་ཞིག་གྲུས་བ་དགོས་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ཞེས་པའོ།

ལན་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲིབ་བ་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་
 ཀྱང་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་བ་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་བ་ལས་ལོག་པར་སྒྲིབ་བ་ཡིན་བ་ལ་
 འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་སྤྱི་གསལ་དུ་འཐད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་མཚན་
 རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་ཡང་
 ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲིབ་། རང་ལ་གྱུངས་ཆད་དུ་སྒྲིབ་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་
 གཟུང་བྱ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲིབ་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
 བ་ཡིན་བ་དང་མ་ཡིན་བ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འདྲེས་ནས་སྒྲིབ་
 ཞིང་སོ་སོར་མི་སྒྲིབ་བས་དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲིབ་བ་དེས་བསྐྱེབས་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་
 ལས་ལོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དེ། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་མི་ནུས་
 པས་ཤིང་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་གལ་འགྱུར།

སྤྱི་གཞི་མཐུན་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་
 བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞིར་དངོས་པོའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བས། སྤྱིའི་ཚོས་
 ལ་འཇུག་ནས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་རྣམས་གོ་བར་བྱེད་པས། དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྲུས་པས་དགོས་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
 ཞེས་གཞུང་འོག་མ་ཀུན་གྱིས་སྟོན་ཏོ།

གསུམ་པ་(ཚིག་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་)ནི།

འོ་ན་དེ་འདྲའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དེའི་འཇུག་ཚུལ་དང་སྤྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
 བཟློག་པར་བྱ་སྟེ།

ཙ་བ། རང་བཞིན་དེ་འཛིན་རྣམས་རྟོག་སྟོ།

དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་ལང་།

དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས།

ཐ་དད་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བ་གང་། ༡༤ །

ཤིང་གི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བག་ཆགས་ལས་གཟུང་དོན་མེད་
ཀྱང་། ཤིང་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ནམ་པར་
རྟོག་པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཤིང་དེ་ཡི་འབྲས་ཀྱི་ཅན་མིན་པ་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་
ལས་བཟུང་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། ཤིང་གསལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ལ་ངོ་བོ་བྱེ་རྩལ་དང་།

གཅིག་ལྟ་གཞན་ལས་ལོག་ལྟ་བུར།

སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་བཏགས་པ་ཡི།

ཡན་ལག་མེད་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མིན། ༡༥ །

ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ལ་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་བྱེ་རྩལ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་ལྟ་བུ་དང་།
གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་ཉིད་
མིན་ཏེ། ཤིང་དོན་གཉེར་གྱིས་བཏགས་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཤིང་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་རུས་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་འདིས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་
བའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཤིང་དུ་ཐལ། རང་འཛིན་མ་འབྲུལ་པ་ལ་
ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་ལ་རྟོག་བའི་སྒྲོ་གང་ན་ཡོད་པ་

དེར་ཤིང་ཡོད་པས་འགའ་ཡང་ཤིང་གིས་སོངས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་
རོལ་དུ་སྤྲང་བ་དང་ཤིང་གཅིག་དུ་སྤྲང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྤྲར་རོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྣད་འཕྲུག་
པའི་རྩལ་དང་། ཐ་སྣད་དེ་དག་འཕྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་རྒྱས་པའི་
དགོས་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྣད་འཕྲུག་པའི་རྩལ་)ནི།

ཅ་བ། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས།

འདི་ལྟར་ལྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན།

དེས་ན་ཐ་དད་མིན་ལྟ་བུར།

རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྤྲང་བའི་དོན་དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་སྤྱི་ལྟོད་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་རྟོག་གིས་སྤྱི་ལྟོད་ཐ་སྣད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་རིགས་མི་མཐུན་
ལས་ལྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བ་དེས་ན་འདི་ལྟར།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་པར་ཡང་། ༥༠ །

སྤྲང་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ནི།

གཞི་མཐུན་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི།

ཤེས་པ་དང་ནི་བརྟོག་པ་ཡིས།

ཐ་སྣད་མོར་དོན་ཅན་རྒྱས་བྱེད། ༥༡ །

བྱོད་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་བརྟོག་པ་ཡིས། གཞི་མཐུན་
གྱི་ཐ་སྣད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་གཞན་རིགས་མཐུན་ལས་ལོག་པར་ཡང་སྤྲང་བའི་

ཐུང་། ཐ་སྐད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། རྩོམ་ཞིང་འབྲུལ་བའི་དོན་ཅན་ནོ།

ཤ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ལ་བསྟོས་ཏེ་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་བསྟོས་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་ཀྱང་ལོག་ཤ་བ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ཐུང་། ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་ཀྱང་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཤ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་
ཀྱན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་ཐུང་། ཐ་སྐད་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན་རང་མཚན་འཐོབ་
པར་འགལ་ལོ་ཞིན།

ཙ་བ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཀྱན་ཡང་།^ཡ
ཕན་ཚུན་མེད་ལ་བརྟན་པ་སྟེ།
དེས་ན་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་དང་།

སྤྱི་མི་ཏྲག་ཅེས་བཞེད་པའི་སྤྱི་དང་དེ་ལྟར་ཏྲགས་པའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྐད་དེ་ཀྱན་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། འབྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྟུན་ནས་བརྟན་པའི་
ཐ་སྐད་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཐུང་།

ཙ་བ། གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ། ༥༢ །
དངོས་པོ་རྟེན་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ།
རྒྱུ་སྤྲུལ་ཇི་སྐད་བཤད་ཇི་བཞིན།

བྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་དངོས་པོ་དང་བརྟུན་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྐད་དོན་
མཐུན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྟེན་ཅིང་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཐུང་། སྤྲུལ་འབྲས་རང་གི་ཏྲ་

ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱི་བར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།

འདི་གང་དུ་བཤད་ན། “གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད།” ཅེས་པའི་རང་
འགྲེལ་དུ།^{༡༩} “རྗེས་སུ་དཔག་བར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་ལས་མ་སྦྱེས་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྤང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་འབྱུལ་བ་མེད་པ་
དག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ”ཞེས་བཤད་དོ། ཅུ་འགྲེལ་སྤྱི་
ཕྱིར་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཕྲུག་པ་གཅིག་གིས་བརྩམས་པས་ཉེས་བ་མེད་དོ།

ཅུ་བ། འབྱུལ་པར་འདྲ་ཡང་གཞན་ལས་མིན།

མར་མེད་འོད་ལས་ནོར་བྱ་བཞིན། ༥༢ ॥

འབྱུལ་པར་མཚུངས་ན་བསྐྱེད་པར་མཚུངས་པས་མ་བྲལ་པར་ཐལ། གཞན་སྤྱི་ཏྲག་
འཛིན་ལས་དོན་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བྱར་གཟུང་ཡང་མར་མེད་འོད་ལས་
ནོར་བྱ་ཐོབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཐ་སྐད་དེ་དག་འཕྲུག་བའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཅུ་བ། དེ་ལ་དུ་མའང་འབྲས་གཅིག་ཅན།

དེ་འབྲས་ཅན་མིན་གཞན་བརྟེན་ཅན།

བཞེད་དང་ཤེས་པས་གཅིག་ཉིད་དུ།

ཐ་སྐད་རབ་ཏུ་འཕྲུག་པར་བྱེད། ༥༣ ॥

དེ་ལ་འབྲས་བྱ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གསལ་དུ་མའང་ཚོས་ཅན། བཞེད་པ་
དང་ཤེས་པས་སྦྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་གི་ཐ་སྐད་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་འཕྲུག་པར་བྱེད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོད་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་གཞན་ལ་བཞེན། ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་ལོག་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་ཐ་སྣང་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནས། གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྣང་འཇུག་པའི་རྒྱ་
མཚན་སྟོན་པ་ནི།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་དུ་མ་བྱེད།
 དེ་དངོས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས་ནི།
 ཐ་དད་པས་ཆོས་སྒྲོགས་ཤེས། ༥༧ ॥

དེ་བཞིན་ཞེས་སོ། ཤ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྣང་
འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ཀྱང་ཐ་དད་ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པས་སྒྲོགས་ཆོས་སྒྲོགས་ཅན་དུ་ཆད་མས་
ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྟོད་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོད་
དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནས་སྒྲོགས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ནམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱི་གཞི་མཐུན་རྟོག་པ་ལ་
གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་། བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་གཞི་མཐུན་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྤྱོད་ན་འདི་དང་གཞི་མཐུན་ཉིད།
 ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར།

གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཟློང་བ་སྟེ།

དངོས་ལ་འདི་ནི་མི་སྲིད་དོ། ལཱ ॥

སྤྱི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་གི་སྤྱི་འདི་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོགས་
གྱི་གཞི་མཐུན་འདི་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་
པ་མི་སྲིད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་
བཞིན་དུ་བཟློང་བའི་བྱིར།

རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཟློང་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་(བཞག་པའི་དགོས་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་།

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ།

དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བཞགས་པར།

འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། ལཱ ॥

དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི།

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཀུན་བཞག་པ།

དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་བྱིར།

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ལཱ ॥

རྒྱས་གཅིག་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མིན་
པ་ཅི་འདྲ་པའི་གཞི་མཐུན་དང་། སྤྱི་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་
མཐུན་པར་གྲུབ་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བཞགས་པར་ཆོས་
འཇིག་རྟེན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་ཤིང་སྤང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་བྱིར།

རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྒྱུ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་བར་བྱེད་པ་
ཀུན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་དོན་ལ་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། བསྐྱན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་
བསྐྱན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་
རྣམས། འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་མཛད་
ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ནི་
བའི་འགོག་བཞུག་ཐོབ་བྱར་བཟུང་ནས། དེའི་ཐབས་སུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་
པར་བྱེད་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་སྤྱོད་པའི་མི་ཉག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་
སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་དེ་དག་
མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏན་ཆེགས་ལ་ངེས་དཀའ་སྤྱི་མེད་ན་གོ་བོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་
བས། གཞི་རྒྱུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་མ་བྱེད་
དགོས་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་
སོགས་པ་རྟོག་པས་བཏྲ་བའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པ་
ཡང་དམ་པའི་དོན་སྤྱོད་པའི་མི་ཉག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་དང་ཐར་པ་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མཁས་པ་སྐྱོ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་མཛད་དོ། ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་ལགས་
ལྟན་འབྱེད་གྱིས།^{༤༠}

༤༠ དབྱུ་མ་སྤྲང་བ་ལེན་གསུམ་པ། རྩེ་བསྐྱམ། དབྱུ་མ། ར། ཤོག་ ༧ ར།

“ཡང་དག་ཀྱན་ཇོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས།

མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་བ་ཡི།

སྟོང་དུ་འཛེག་པར་བྱ་བ་ནི།

མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲགས་པས།⁴⁷

“ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་བྱུར་བ་དང་།

དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་བྱུར་བ་སྟེ།”

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱི་ཚུལ་མཚུངས་པས། འདིར་ཡང་། ཀྱན་ཇོབ་
རྟོགས་པའི་སྟོ་ཐབས་དང་སྟོ་བའི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཐབས་བྱུང་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ།

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་དེ་དག་གི་རང་ལྡན་རྟོག་པས་བཏགས་
པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡིན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་
ཀྱན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལུགས་གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་
སྟོང་ཡིན་ན་དེས་མ་བྱུང་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

འོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་རྟོག་པས་བཏགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་ངོར་
གཞི་སྒྲིལ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྤར་
མེད་གསར་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཐིམ་པ་འདི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་གོ་བྱ་
གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

47 དབྱུ་མ་ལ་འཕྲག་པ་མེམས་བསྐྱེད་དུག་ག། སྟེ་བསྐྱར། དབྱུ་མ། ལ།

འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྤྲོ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྤྲོ་མེད་གསར་དུ་སྤྲོ་བ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་ན།
 ལྷ་འབྲས་སུ་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྲོ་བའི་ངོ་བོ་སྤྲོ་མེད་གསར་དུ་བྱུང་ནས་
 དེའི་རྒྱུ་ལྟུང་བྱས་པ་འཁར་གཞོང་ལ་སྤྲོ་བྱུང་བཞིན་པ་སྤྲོ་རམ། བྱུང་བཞིན་གྱི་སྤྲོ་བ་བྱུང་
 ཚོས་སུ་མོང་བ་ལྟར། སྤྲོ་བ་ཡང་རང་མཚན་ཡིན་ན། སྤྲོ་བྱེད་ཅིས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་
 བར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་(རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་
 དང་། སྤྲོ་དོན་དུ་མི་རིགས་པ་ལོ།

དང་པོ་(རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི།
 རང་གིས་འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད།
 དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་།
 དུ་མ་སྤྲོ་ཡིས་བསྐྱད་པ་ཡིན། ༥༩ ॥

རྒྱུ་ལྟུང་པ་དང་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་ལྟུང་པ་དུ་མའི་ཐ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་ལྟུང་པ་
 ཡིས་བསྐྱད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ཐ་
 དད་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས། རྒྱུ་ལྟུང་པ་རྒྱུ་ལྟུང་པ་དང་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྲོ་དོན་དུ་མི་རིགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་སྤྲོ་བྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བའི།
 བྱེད་བྱུང་འདི་ནི་སྤྲོ་དོན་ལ།

རྒྱུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདི་ནི་སྤྱོདོ། འདི་ནི་བྱུང་པར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་
དད་པའི་ཆ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ། སྤྱོདོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ནི་དེ་ལ་གཞན་ལས་ལྟོག་པས།

ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་དུ་བཞག། ཅུ ॥

སྤྱི་རྒྱུ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྟོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་རབ་དུ་
བཞག་དུ་རུང་སྟེ། དེ་ནི་དེ་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལྟོག་པས་སོ།

ཆོས་ཆོས་ཅན་རྟོག་པའི་སྤང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་
རོ་སྤྲུལ་ན། འདིས་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ཏེ། འབྱེད་པའི་གཞི་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་དེ་
ལ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཆ་བཞགས་ཡོད་དུ་ག་ལ་འགལ་སྤྲུལ་དུ་དགོངས་
སོ། དེ་དག་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་དབག་
གིས་སྤྱོད་རང་མཚན་ལ་མི་ཞག་པ་རང་མཚན་སྤྲུལ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་པར་རྟོག་པ་ལ།

དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱུ་བ་བྱ་དང་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་རང་
མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་རྣམ་
པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྤང་བ་དང་རྟོག་པའི་སྤང་བ་རང་མཚན་མིན་པ་
འགལ་སྤྲུལ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པའི་སྟོན་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་
མཛད་དོ།

འོ་ན། སློབ་དཔོན་སློགས་སྤང་གིས་གཞན་སེལ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱད་པར་
འཛིན་ཏོ། ། ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་སྤྱིའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པས་
མོངས་སོ། ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

ཙ་བ། བྱད་པར་སྤྱི་དང་འབྲེས་པ་འདིར།

རང་གི་མཚན་ཉིད་གཟུང་བྱ་མིན། ཅ། ॥

རྒྱུ་དཔག་གིས་བྱད་པར་རང་མཚན་སྤྱི་དང་འབྲེས་པ་འཛིན་པར་བཤད་པ་འདིར་
ཡང་རྒྱུ་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་སྟམ་དུ་
གཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་
རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དེ་ནི་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གྱི།

རྣམ་སོགས་ཅིར་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན།

བྱེ་བྲག་བྱད་པར་མང་པོ་རྣམས།

དེ་གཅིག་ལ་ནི་མི་རུང་ཕྱིར། ཅ། ॥

རང་མཚན་གཅིག་ཕྱ་དེ་ནི་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་སོགས་
སྤྱིར་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོར་གྲུབ་པར་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྟོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་མང་པོ་
རྣམས་རང་མཚན་གཅིག་ཕྱ་དེ་ལ་རྟག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྱི་སྤྱི་འཕྲུག་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཀུན་ལས་ལོག།
 དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི།
 སྤྱི་ཡོད་མ་ཡིན་རྟོག་པ་ཡང་།
 སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་འཕྲུག་གིས་རོ། ཅེ །
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

སྤྱི་རང་མཚན་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དང་། རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དེའི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལས་ལོག་པས་དེ་སྤྱི་དུ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྤྱི་ག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱེད་སྤྱི། སྤྱི་རྟོག་ཡུལ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་འཕྲུག་པའི་བྱིར།

དེས་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཅས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་སྤྱི་རྟོག་སྤྱི་བ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཕྲུག་པ་བཀག་ཅིང་། སྤྱི་འདོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲོས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནོ།

ཡང་“དེ་སྤྱི་བྱུང་པར་ཞེས་བྱ་བའི།” ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲོས་པ་དང་། “དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། སྤྱི་ཡོད་མ་ཡིན་”ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་སྤྱི་སྤྱིར་བའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ལན་དུ་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་འབྱུང་བས། དོན་བསྟུའི་ཆོགས་བཅད་འདི་བད་སྤྱིར་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྤྱི་བཞེད་ནས། གཞུང་འོག་མའི་ཚོད་པའི་སྤྱི་བས་འབྱེད་པའི་བྱིར་ཡང་བཞེད་དོ། གཞུང་དེ་དག་སྤྱི་རྟོག་སྤྱི་བ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཕྲུག་པ་འགོག་པ་ཚོད་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་འཕྲུག་པར་བསྟུ་བ་པ་ཚོད་སྤང་དང་བཅས་པར་འདུས་སོ།

གསུམ་པ་བཤའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་བཤའི་ཡུལ་ཡིན་
པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བཤའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་
འཐད་པའི་ཚུད་སྤང་ངོ་།

དང་པོ་(སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་བཤའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་
སྣོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱང་པ་མི་རུང་། སྤྱི་རྒྱང་པ་མི་རུང་། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་བསལ་བ་
བཤའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའོ།

དང་པོ་(དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་སྣོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱང་པ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས། མཐའ་དབྱུང་
པ་དང་། ཆོག་དོན་ནོ།

དང་པོ་(མཐའ་དབྱུང་པ་)ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་ལྷགས་དང་། དེ་སྤྱན་དབྱུང་བ་དང་།
རང་གི་ལྷགས་སོ།

དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལྷགས་)ནི། གྲངས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དང་
དོན་དམ་པ་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་འདོད་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་
གཏན་ཆོགས་ལྷ་གྲངས་ཅན་རང་གི་གཞུང་ལས་བཞུད་དེ།

ཁྱད་པར་ཆད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར།

རྣམས་པའི་སྒོ་ནས་འཕྲག་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར།

འཇིག་རྟེན་སྒྲ་ཆོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།

མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ།

ཞེས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དུས་ནམ་ཡང་མཛོན་དུ་འབྱུང་མི་མྱོད་པས་མི་
གསལ་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རང་བཞིན་དེའི་ངང་ལས་རྣམས་འབྱུང་སྒྲ་ཆོགས་པ་

ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པས།
བྱམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དང་། སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བྱམ་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཤས་གྱི་
དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱིད་དང་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ།

རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རང་སྤོང་དང་རྩན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་གསལ་གཉིད་དུ་འདོད་ལ། རང་
བཞིན་ཉག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཉེས་ཚོགས་ཀྱན་གྱི་
འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ངོ་མ་འབྲོད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་
འཁོར་བ་ཅིའི་རྩ་བ་ཡིན་སྣམ་དུ་ཉོག་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་བསྟོམས་ནས་ལྟའི་མིག་
བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས། ཉེས་པའི་གཞི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་འཕྲུལ་གསལ་པར་འབྲོད་པ་དང་།
རང་བཞིན་ཐེམ་བོ་ཡིན་ཡང་སྦྱངས་པའི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་སྤྱལ་པར་མི་བྱེད་
པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་ནས་འཇིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་རིག་པ་ཁ་གང་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉག་གཅིག་གནས་པ་ན་
ཐར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་བདེ་བར་གསལ་བ་དག་གི་ལུགས་
སུ་འཆེལ་བའི་སྤངས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་གཞིར་བཞག་ནས་གྲངས་
ཅན་གྱི་འཁོར་བར་འབྱུག་ལྟོག་འདོད་པའི་རྩལ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་
སྐབས་དོན་ངེས་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་མ་བཤད་དོ།

བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་དུ་གཏུ་འདུས་པར་འདོད་ཅིང་། སྦྱི་ལ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་ཉི་ཆེ་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་ཕྱི་མ་
ནི་བསྐྱང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། སྦྱི་དེ་དག་ཀྱང་གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་དང་། དེ་ཉིད་
བདའི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ།

དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་གི་བད་སྒྱར་བས། རྟག་སྒྱར་སོགས་བ་གླང་དུ་གོ་བའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། བད་སྒྱར་བའི་ཡུལ་སྤྱི་ཡིན་ལ། དཀར་ཟལ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ནག་སྒྱར་
ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་བ་གླང་དུ་གོ་བ་
ཡིན་ནོ། དེ་གཉིས་ལ་ཆ་འདི་ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་
ཆོས་གཅིག་མེད་ན་དཀར་ཟལ་དེ་བ་གླང་ནག་སྒྱར་དང་ན་གཉིས་ལ་དཀར་ཟལ་གྱི་ཆ་འདྲ་
ནག་སྒྱར་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་ལ་ན་ལ་མེད་པའི་བྱད་པར་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ལོ།
འདྲོད་ན། དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་གི་བད་སྒྱར་ནས་ཕྱིས་ནག་སྒྱར་མཐོང་བ་ན་བ་གླང་ངོ་
སྒྲུལ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་ལ། ན་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱི་བའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་དུ་བསམས་སོ། གྲངས་ཅན་ཡང་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཐ་
མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་མཐོང་ཡང་བད་སྒྱར་བའི་སྤྱི་ཡུལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པས་དེ་
ཉིད་བདའི་ཡུལ་དུ་འདྲོད་དོ། རང་རྟགས་དང་གཅིག་ལ་བད་སྒྱར་བས་ཕྱིས་གཞན་ཡང་
གོ་བར་འདྲོད་པ་འདྲ་ཡང་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་འདྲ་ཞིང་གཞན་དག་བད་སྒྱར་བ་དེ་མིན་
ནས་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདྲོད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་ཐུན་དབྱེད་བ་)ནི། དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་གི་བད་སྒྱར་བ་ན་དེའི་སྤྱི་དུ་
ནོག་སོགས་དང་མི་ལྟན་པ་བ་གླང་ཡིན་པ་བཀག་གམ་མ་བཀག་བཀག་ན། དེ་མིན་ནས་
པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འགལ་ཞིང་དཀར་ཟལ་དང་ནོགས་སོགས་འདུས་པའི་ཆོགས་
བ་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། མ་
གོ་ན་ཆོགས་པ་དེ་བ་གླང་དུ་མ་གོ་བར་ཐལ། འདྲོད་ན་བད་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། བད་དུས་སུ་ནོགས་སོགས་དང་མི་ལྟན་པ་བ་གླང་ཡིན་པ་མ་བཀག་ན། ཐ་སྤྱད་
གྱི་དུས་སུ་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྟན་པ་ཡང་བ་གླང་དུ་དྲོགས་པ་སྤྱི་བས་བད་བྱས་པ་
དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་འདྲོད་པས་ཀྱང་བད་སྒྱར་བ་དེ་མིན་

རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན་བད་ཏུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཏུས་སུ་ཁས་ལེན་
དགོས་སོ།། གཞན་དག་འདོད་པའི་སྤྱི་འགོག་ཚུལ་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

གསུམ་པ་(རང་གི་ལྷགས་)ནི།

བད་སྤྱིར་བའི་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཚས་ནི་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་
ཙམ་སོ།། དཀར་ཟལ་གཅིག་བུ་དེའི་སྤྱིར་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པ་དང་། རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་
ཁྲབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བ་སྐང་གི་བདའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ།། དཔེར་ན་ཉན་ཤེས་
ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་ཏུས་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་དང་། སྤྱི་མི་
རྟག་ཅེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཞི་དཀར་ཟལ་གྱི་སྤྱིར་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པ་བ་
སྐང་བུ་གོ་ཞིང་། དེ་དང་མི་ལྟོས་པ་བ་སྐང་ཡིན་པ་ཞེགས་ན། ཕྱིས་གཞི་གཞན་གྱི་སྤྱིར་བུ་
དེ་མཐོང་བ་ན་ཡང་བ་སྐང་བུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ།། འོ་ན་སྤྱིར་བུ་མ་མི་རྟག་པར་རྟགས་
ནས་ཕྱིས་སྤྱི་ཐོས་ན་དེ་ཡང་མི་རྟག་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས་གཏན་ཆོགས་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མི་མེད་དེ། བསྐྱབ་བུའི་ཚས་ཀྱི་ལྷོག་པ་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་གཞི་རགས་
པ་བུམ་པ་དང་སྤྱིར་ནས་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་ངེས་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་
འགྱུར་ལ་ལོག་རྟོག་གི་དབང་ངམ་གཞི་བྱ་བ་དང་སྤྱིར་ནས་རྟགས་ལས་ངེས་དགོས་ན་སྤྱི་
བའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གྲུབ་པའི་ཏུས་ལས་ཏུས་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པ་
དེ་ཚོས་གཅིག་དང་ཚོགས་ན་རང་གྲུབ་ཏུས་དེ། ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུའི་ཡུན་ཚད་འགྱུར་ལ།
ཏུས་ཀྱི་སྤྱིར་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཚོར་ན་ཞེས་པ་གཅིག་གི་ཏུས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན་སྤྱི་མར་ཡང་བ་སྐང་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་བ་སྐང་བུ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་
སྤྱིད་དོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དོན་ལེགས་པར་སྐྱབ་

དགོས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཟུམ་པ་དང་སྤྱ་གཉིས་སྤྱ་མི་ཏག་པར་ངེས་སྤྱ་བར་འགྱུར་དེ། སྤྱ་
ལ་རིགས་འདྲའི་སྤྱ་མེད་ཅིང་། དུས་ཀྱང་བུམ་པ་ལས་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན། དེ་ནི་
ལོག་པར་རྟོག་པའི་དབང་ལས་ཡིན་དེ། བྱངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སྤྱ་དེ་ནམ་མཁའ་ཏག་
པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཏག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཆིག་དོན་)ནི། གཞན་སེལ་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བར་སྤྱོར་
རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟེན་བཏགས་སྟོན།
དེ་ནི་ཐ་སྣད་ཆེད་དུ་བྱས།
དེ་ཆེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད།
དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་མ་ཡིན། ཅེ ॥

དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་དེ་ལ་བ་
ལྱང་གི་བར་བྱ་བར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་ལྟོས་ན་བར་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་
སྣད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ལ། ཐ་སྣད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་བར་དུས་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཚན་
ཉིད་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། བར་དེ་ནི་ཐ་སྣད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་
དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་བ་ལྱང་ངོ་ཞེས་པའི་རག་སྤྱས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་དེ་ལ་བ་ལྱང་
གི་བར་སྤྱོར་བར་མི་རྟུས། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ནོག་སོགས་
འདུས་པའི་གོང་བྱ་དེ་ལ་བ་ལྱང་གི་བར་མི་སྤྱོར་བའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་མིང་གི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བར་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་གཞན་
སྟོན་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། སྤྱི་དོན་གཞན་བཅད་ཡུལ་དང་། ཡང་ན་
བཅད་དུས་གྱི་དོན་དེ་ཐ་སྣད་གྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་བཅད་དུས་པ་ཐ་སྣད་གྱི་
དུས་སུ་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་(སྤྱི་རྒྱུད་པ་མི་རྒྱུད་པ་)ནི། རྩེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་བ་མེད་ཅིང་། བཅད་
དུས་གྱི་གསལ་བ་ཐ་སྣད་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་བྱུང་པར་མེད་པར་
རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་བཅད་སྒྲུབ་བས་ཐ་སྣད་གྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཅི་ནས་སྤྱེས་བྱ་དོན་བྱེད་པར།
 རྒྱས་པ་ཤེས་ནས་དེ་སྤྱབ་ཕྱིར།
 འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་དོན་རྣམས་ལ།
 རྫོང་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། ཅེ་ ॥

བཅད་སྒྲུབ་པ་པོས་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་འདི་བ་སྐྱང་ངོ་ཞེས་རྫོང་
པར་བྱེད་པའི་བཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གཙོད་གྱི་དགོས་བ་ཡོད་དེ། ཅི་
ནས་ཀྱང་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཉན་པ་པོའི་སྤྱེས་བྱ་འདི། གོང་བྱ་འདིས་འདོད་དོན་
དེ་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་ཤེས་ནས་དོན་དེ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ།

ཙ་བ། དེ་ལ་རིགས་དོན་བྱེད་རུང་མིན།

རིགས་དོན་གཞན་ཆོས་ཅན། བ་སྐྱང་ཞེས་པའི་མིང་ཁྱོད་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་
དངོས་མིང་དུ་སྤྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་
དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྱི་དང་བཅས་པའི་བསལ་བ་བདའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟན་རྣམ་པ་ །

རིགས་གྱི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་རིགས་དེ་དང་ལྟན་པའི་གསལ་བས་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་དེ་
ལ་སྦྱར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཡང་ནི།

ཅི་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྦྱར་མི་བྱེད།

གལ་ཏེ་མཐའ་ཡས་ཕྱིར་འདི་མཚུངས། ༢༩ །

རྒྱུ་བྱེད་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་ཅི་ཕྱིར་སྦྱར་བར་མི་
བྱེད་དེ་སྦྱར་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྟན་པའི་གསལ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་
གང་ཞིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མི་སྤྱི་དཔའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྤྱི་མེད་ན་གསལ་བ་མཐའ་
ཡས་པའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་དགོས་ན་དེ་མི་རྣམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤྱི་ལྟན་གྱི་གསལ་བ་
ལ་ཡང་སྦྱར་མི་རྣམས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྤྱིས་གསལ་བ་མང་པོ་ཉུང་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་བྱེད་དེ་བྱེད་མ་ཡིན་ལས།

ལོག་པར་མཚུངས་ལ་ཅིས་མ་བྱས།

དེ་ལྟན་ཉེས་མཚུངས་ཕྱིར་ཞེ་ན།

བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དཀར་ཟལ་དེ་བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་གཞན་སེལ་ལ། ཅིས་ན་བདེ་མ་བྱས་དོན་མེད་པ་བདའི་
ཡུལ་དུ་ཉོག་བར་བྱེད་ཅིས་བྱས་པས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟན་མིན། ཞེས་པའི་ཉེས་
པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྒྲ་སྟེ་རིགས་གཞན་མི་དགོས་སོ། ། ༢༧ །

ཉེས་པ་མི་མཚུངས་མོད། མཚུངས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་སྤྱི་ཉེས་པ་མཚུངས་མི་མཚུངས་
 གྱི་དཔྱད་པ་ེ་ཤིག་ཞོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དོ། ཉེས་པ་མཚུངས་ཀྱང་སྤྱི་ཉེས་པ་
 དོན་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་མེད་ཁས་སྐྱངས་ན། རིགས་དོན་གཞན་ཁས་
 སྐྱངས་པ་དགོས་པ་མེད། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཅིག་གོས་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་
 པ་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་སེལ་བདེ་ཡུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

ཅ་བ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས།

འདུག་འགྱུར་ཞེས་གྲང་ཟླ་བརྗོད་དེ།

རང་གི་སྤྱན་མེད་མ་ཡིན་པ་འི་སྒྲུ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་
པོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་གོང་ཁུ་དེ་ལ་སྤྱན་མེད་མ་ཡིན་
པར་འབྱུག་པར་འབྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཀྱང་གི་སྒྲུ་ལ། སྤར་བསྒྲན་པའི་ཡོངས་
གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྤྱད་དོ། ། བད་སྤྱར་བའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། བ་སྤང་ཞེས་
པའི་སྒྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་གཅོད་དམ་མི་གཅོད།

ཅ་བ། དེ་ཡིས་དེ་དག་རྣམས་ལས་འདི།

མི་གཙོད་ན་ནི་དེ་མི་ལྟར༥ ༥ ॥

གལ་ཏེ་གྲུ་དེ་ཡིས་བ་གྲང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལས་བ་གྲང་འདི་རྒྱན་མོང་མ་
ཡིན་པར་ཡོངས་ལྷ་མི་གཙོད་ན་བད་ལྷུར་བའི་དགོས་པ་ཇི་ལྷུར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་ལྷ་གཙོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ལྷུར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འདི་ལ་རྣམ་གཅོད་ཡོད།

སྤྱི་རྣམས་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ།

ཟད་པ་མིན་ནམ་ཁྱེད་ལ་དེར།

སྤྱི་གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། རེ །

གལ་ཏེ་སྤྱི་འདི་ལ་བ་སྤྱང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང་། བ་སྤྱང་མ་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བར་སྤྱོད་བའི་སྤྱབས་དེར་བྱེད་ལ་སྤྱི་
དོན་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་
པ་གང་ཞིག་སྤྱི་རྣམས་སྤྱར་བའི་དགོས་པ་དེ་མ་ཡིན་བཅད་ནས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པར་གོ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་བའི་ཙུང་སྤང་)ལ་གསུམ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་
ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སློ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བ་དགག་ སྤྱི་སྤྱི་དོན་ལ་
མི་སྤྱི་བར་བསྐྱན་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སློ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་)ནི། སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་དུ་ངོ་ཤེས་པ་
མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། སྤྱི་སྤྱི་པན་ཚུན་རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་ལྟོ། རྒྱུ་སྤྲུལ་ལྟོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་།

བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི།

དོན་རྣམས་མཐོང་ནས་གཞན་མཐོང་ཡང་།

དེ་ལས་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཡི། ༡༠༠ །

ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་སྒྲི་རྣམས་ཀྱིས།

ལྷན་ཅིག་སྒྲུར་ནས་ངོ་ཤེས་བྱེད།

ཅུ་སྒྲོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ནང་གི་སྒྲི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་སྒྲི་རྣམས་ཇས་ཐ་དད་ཅིང་། སྒྲི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུར་ནས་དེ་ཉིད་འདོམ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅུ་སྒྲོར་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི་བྱ་མ་པའི་དོན་སྒྲི་མ་རྣམས་མཐོང་ནས་དེ་ལས་རིགས་འདྲ་གཞན་མཐོང་ཡང་དྲག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲི་གཅིག་ཏུ་སྒྲོར་བའི་བྱེད།

གཉིས་པ་(སྒྲི་འཛིན་སྒྲི་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། སྒྲི་འཛིན་སྒྲི་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་སྒྲིས་ཕན་བདགས་པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དགག་གསལ་བས་ཕན་བདགས་པའི་སྒྲིས་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(སྒྲི་འཛིན་སྒྲི་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ་)ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།

ཙ་བ། གཞན་གྱི་ལྷར་ནང་སྒྲོ་དེ་ནི།

སྒྲི་ནི་འབའ་ཞིག་ཉིད་ལས་མིན། ༡༠༡ །

དྲག་ཏུ་དེ་ཙམ་རྣམ་ཤེས་ན།

གསལ་བ་མི་ཤེས་ཐལ་འགྱུར་བྱེད།

དེ་ཡི་ཆོ་ན་ནམ་ཡང་ནི།

དེ་ལྷན་འབྲེལ་བ་མ་བརྒྱུང་བྱེད། ༡༠༢ །

དེ་དང་ལྡན་ངེས་མི་འགྱུར་བས།

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྟད་འདོགས།

བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་འང་སྤྱི་སྡོད་ཅི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འབའ་ཞིག་ཉིད་གཟུང་དོན་
དུ་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་བ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
གསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། རྟག་དུ་སྤྱི་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
དུས་ནམ་ཡང་སྤྱི་དེ་དང་། སྤྱི་ལྡན་གསལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གཟུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྟད་འདོགས་ཏེ་འདོགས་མི་
རྣམ་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་སྡོད་
འཇུག་ཅིང་ཐ་སྟད་འདོགས་ལ། དེ་མ་མཐོང་ན་ཐ་སྟད་མི་ཐོགས་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་
པ་བཞེད་པ་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཀུན་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བཞེད་པ་ནི་ཁས་སྤངས་
གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྤྱི་སྡོད་ཐ་སྟད་གསལ་བའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དབག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དངོས་གཅིག་གོགས་བྱེད་པའི།

གསལ་རྣམས་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཞེ་ན། ༡༠༢ །

གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་ཐན་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་
འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཁོ་ན་ཤེས་པ་མིན་པས་ཐ་སྟད་མི་ཐོགས་པའི་སྤྱི་ན་མེད་
དོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།

ཙ་བ། དངོས་པོ་གཅིག་དེས་དེ་རྣམས་ཀྱི།
 ཐ་དད་པ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི།
 ཐ་དད་ཕྱིར་ཡང་དེ་རྣམས་ལ།
 གཅིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྒྱར་མི་འདོད། ༡༠༥ ॥

སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཕྱ་དེས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་སེལ་
 ཏམ་ཅི་བསལ་བར་ཐལ། དེས་གསལ་བ་དུ་མ་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྒྱར་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་བ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྤྱར་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་
 དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་རྒྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་
 དགག་པ་ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དུ་མའང་གཅིག་ལྟོས་^ལནས།
 ཐ་དད་མིན་སྟོ་སྐྱེད་ཅེ་ན།

གལ་ཏེ་གང་ལའང་བལྟོས་མེད་དུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི།
 གསལ་བ་དུ་མའང་སྤྱི་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་ཐ་དད་མིན་པར་སྒྲངས་པའི་སྟོ་གཅིག་བསྐྱེད་
 ཅེ་ན།

ཙ་བ། དེ་དག་སོ་སོ་མེད་པར་ཡང་།
 དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་བའི། ༡༠༦ ॥
 སྟོ་ལ་དེ་རྣམས་རྒྱས་མེད་ཕྱིར།
 སྟོ་ཡིས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན།

སྤྱི་སྤྱོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོ་ནས་ཕན་
འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤར་ཕན་འདོགས་པའི་གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོ་ཕན་
བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་། སྤྱིས་ཀྱི་གསལ་བ་གཞན་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སྤྱི་གཅིག་གིས་ཀྱང་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱོ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར།
འདོད་ན། དེ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་སྤྱིར།

གཞུང་དེའི་དོན་བསྐྱུས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་
འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ།

རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། སྤྱོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པས་སྤྱོན་
པོ་ལ་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་མིན་པ་ལྟར་སྤྱོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོ་དང་ཕྱད་
པའི་སྤྱིས་སྤྱི་སྤྱོ་བསྐྱེད་པས། སྤྱོན་པོ་ལ་སྤྱི་སྤྱོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། མི་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། སྤྱོ་སོགས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ།
རྒྱས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ༡༠༩ །
ཚོགས་ལའང་རྒྱས་བྱུབ་གསལ་བ་ལ།
ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་དེ་ལྟར་མིན།

སྤྱོ་སེར་སོགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་མཐོང་
བར་ཐལ། སྤྱོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོས་སེར་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད། སེར་པོ་མེད་པར་ཡང་
སྤྱོན་པོས་སྤྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྤྱོ་སེར་ཚོགས་པ་ལའང་མིག་

ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་དང་། ཚོགས་པས་ཀྱང་སྡོ་སེར་
གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་
སྤྱི་སྡོ་གཟུང་དོན་གྱི་སྡོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ལས་
སྤྱི་སྡོ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འཆར་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར། རྟག་ཏུ་སྤྱི་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་
འཆར་བའི་བྱིར། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ།

ཁ་དོག་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་འཆར་
བ་མཐོང་བས་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། གསལ་བ་ཀུན་ཚོགས་སམ་གང་
རུང་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྡོ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱིར་པར་མེད་པར་ཁས་སྐྱེད་པས་
གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(གསལ་བས་མན་བདགས་པས་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཐལ་བ་
དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། སྤྱི་གཞན་ཁེགས་པ་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བཤོ།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གང་རུང་ལ།

བཞུགས་ནས་དེས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་མིན། ༡༠༧ །

གལ་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བཞུགས་ནས་སྤྱི་དེས་
ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་རྒྱས་ཀྱི། སྤྱི་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་མིན་པས་གསལ་བ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐགས་བཟང་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཐགས་བཟང་གཞན་གྱིས་རས་ཡུག་
འཐག་པ་ཡེ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རས་ཡུག་འཐག་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་དག་དེ་གཅིག་ལ་ཕན་ན།
 ཇི་ལྟར་སློབ་གཅིག་ཉིད་ལ་མིན།།

གསལ་བ་དུ་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མི་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སྦྱོར་གཅིག་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་གཞན་གཅིག་ལ་
 ཕན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འདི་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར།།
 ཕན་འདོགས་གང་ཡིན་སྦྱེད་པ་ཡིན།། ༡༠༥ །

སྦྱོར་འདི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་
 འདོགས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ལ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
 རྩལ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་སྒྲུང་སློ།།
 ཐ་དད་རྣམས་ལ་མི་འདོད་དུ་ན།།

གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱོར་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་སློབ་ལ་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཤར་ན།
 སྦྱོར་མི་འགྱུར་བས། གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྦྱོར་སྦྱེ་བར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི།
 སྦྱོར་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྦྱེད་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སློབ་ཡི་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་དེ།།
 དེ་དག་མཚུངས་ཞེས་འཛིན་ཕྱིར་རོ།། ༡༠༦ །

ཙ་བ། གཤམ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་ན་ནི།

ཇི་ལྟར་ཐ་དད་སློས་གཟུང་བ།

སྤྱི་སློ་ཚོས་ཅན། སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་རྣམས་པ་ཤར་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་
ཞེས་འཛིན་པའི་བྱིར།

བྱུང་བ་འགལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འཛིན་ན། མཚུངས་ཚོས་ཐ་དད་མེད་པ་
གཅིག་ཀྱང་གཟུང་མཚུངས་པ་པོ་དུ་མའང་གཟུང་དགོས་པས་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་ཁོ་ན་སློས་
གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འབྲས་བྱ་གཅིག་འདྲ་དེ་དག་གི།

འབྲས་སློ་དེ་ཡང་ཐ་དད་དོ། ༡༡༠ །

ཞེ་ན་ །

བྱུང་གསལ་དུ་མ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་གི་སློ་ནས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། འབྲས་བྱ་འདྲ་བ་གཅིག་བྱེད་པའི་སློ་ནས་མཚུངས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
དག་གི་འབྲས་བྱ་རང་འཛིན་དབང་པོའི་སློ་རྣམས་ཇུས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཅིག་དུ་རྟོགས་ཀྱི་བྱིར།

སློ་ནི་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིས།^༤

སློ་གཅིག་ཀྱི་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས།

གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མི་དད། ༡༡༡ །

བྱམ་འཇིན་དབང་པོའི་སློ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་པའི་སྤྱི་སློའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་སློ་གཅིག་གི་རྒྱའི་དངོས་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་དང་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེའང་དེ་འབྲས་ཅན་མིན་བྲལ།

རྒྱ་སློར་བ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱམ་གསལ་དེའང་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྱི་གཞན་ཁེགས་པ་དྲན་པ་ལ་སྤྱར་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱུ་འགྲོ་བའི།

དངོས་མ་མཐོང་ཕྱིར་བཀག་ཕྱིར་ཡང་།

གཞན་སེལ་དེ་ལས་རྒྱུ་གཞན་པ་གསལ་བ་ལ་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཆད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། རྒྱུ་འགྲོ་གཞན་ནི་སྤང་བ་མེད་ཅེས་པར་རོ།

ཙ་བ། བཅའི་དེ་རིགས་དོན་ཅན་ཡིན། ༡༡༢ །

དེ་འབྲའི་སྤྱི་མེད་ན། བཅའི་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅའི་གཞན་སེལ་དེ་རིགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྱི་སྤྱོད་ནི་ལ་མི་སྤྱོད་པར་བརྟན་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱུས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་

བསྐྱ་བའོ། དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པས་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་ན། བད་བྱས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་མི་
སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རོལ་ན།

ཙ་བ། དེ་བྱེད་མིན་ལ་དེ་བྱེད་དང་།
འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་བ་ཅན།
དངོས་པོ་ཐ་དད་དངོས་ཅམ་གྱི།
ས་བོན་ཅན་དོན་མེད་པའི་སྤྱོད། ༡༡༩ །
སྤྱིད་པར་བྱེད་པའང་དེ་མི་བྱེད།
ཡོངས་སྤངས་ཡན་ལག་ངོ་བོའི་སྤྱིར།
དངོས་པོ་ཐ་དད་རྟེན་ཅན་སྤྱིར།
དོན་ལ་མི་སྤྱི་ཡོད་པར་འདོད། ༡༢༠ །

བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་ཅན། བྱོད་རང་ལ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པའི་རྟོག་
སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྒྱ་
སྤྱོད་པའི་དོན་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས་དེ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་གི་
ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པ་ལ་
བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྣང་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རིགས་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ།
བྱོད་སྤྱིའི་ཐ་སྣང་གང་ཞིག་བྱོད་ཀྱིས་བདག་རྟེན་བྱས་པའི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རྒྱ་སྤྱོད་
པའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་ཞིང་། རིགས་མི་
མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པའི་གཞན་པའི་གྱི་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་ས་བོན་
ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ཙ་བ། དེ་བྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཏེ།

དེ་བྱེད་བརྟན་པའི་ངོ་བོའི་བྱིར།

དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཅུ་སྟོར་གྱི་དོན་མི་
བྱེད་པ་བཟོད་བྱར་སྤོང་ཞིང་། དོན་དེ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཐ་སྟེན་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར།

འདི་ཡན་ཆད་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོང་དོན་གཞན་ཡུལ་
གྱི་སྟོང་ནས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་དོན་གཞན་
མཐོང་བའི་སྟོང་ནས་སྟོང་འཇུག་པར་ཡང་འདོད་ལ། སྟོང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་ཏག་པ་ཁོ་ན་གཟུང་
ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་པའོ།

གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་(གསུམ)། རྟོག་པ་པན་ཚུན་
བརྟན་པར་ཐལ་བ་སྤང་། ཟློན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་
ཐལ་བ་སྤང་། དངོས་པོ་སྒྲིམ་བཟོད་ན་སྒྲིམ་དང་ཆད་མ་བྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟན་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་།
ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟུ་བ་པའོ།

དང་པོ་(ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་)ནི། སྟོང་པ་པའི་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་
ཁ་གཅིག་ན་རེ།

ཙ་བ། བྲིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་ཡིས།

བྲིང་དོན་འཛིན་ན་གཉིས་པོ་དག། ༡༡༥ ॥

ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་གཅིག་འཛིན་པ།

མེད་ན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་འགྱུར།

ཁྱེད་སེལ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་དོན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་
པར་བཅད་པའི་སྤྱོད་ནས་འཛིན་དགོས་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཉིས་སོ་དག་རྟོགས་པ་ཕན་
ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་སྤྱོད་ནས་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པའི་བྱིར།
བྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཤིང་གོ་བའི་སྤྱོད་དེས་ཤིང་ཐོག་མར་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ཤེས་
དགོས། གཅད་བྱ་ཤིང་མ་ཡིན་མ་ཤེས་པར་དེ་བཅད་པ་མི་ཤེས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ཤེས་
དགོས། དེ་ཡང་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་དེའི་སྤྱོད་ལ་ཉུ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཤིང་
བཅད་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྤར་འཛིན་པ་མེད་པར་
ཐལ། དེ་འདོད་ན། ཉུ་གཅིག་ཉུ་ཡང་མི་ཤེས་པས་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ།

ཅ་བ། དེ་ཡི་བྱིར་ན་བཅད་བཏགས་པ།

མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྤྱོད། ༡༡༩ ॥

དེའི་བྱིར་གཞན་སེལ་ལ་བཅད་འདོགས་པ་མི་སྤྱོད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་
ན་མཛེས་སོ་ཞེས་སྤྱོད།

མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་དག་གི་ནི་བཅད་འདོགས་ལ།

ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན།

གལ་ཏེ་རྣམ་གཅོད་ཤིང་གི་དོན།

འཛིན་པ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས། ༡༢༠ ॥

དེ་དག་གི་ལྷན་ན་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཤིང་གི་བད་འདོགས་པ་ན་ཤིང་
མིན་ནམ་པར་གཙོད་དམ་མིན། གལ་ཏེ་ནམ་པར་གཙོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལྷན་ན་ཤིང་འཛིན་
པའི་གོང་དུ་ཤིང་མ་ཡིན་ཇི་ལྷན་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེའི་གོང་དུ་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བད་ལས་དེ་དག་མི་སེལ་ན།
 ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནམས།
 དེ་ཡོངས་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་ནི།
 མི་འགྱུར་ཤིང་གི་བྱད་པར་བཞིན། ༡༡༤ ॥

ཤིང་གི་བད་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་ན། ཤིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་
པ་ནམས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས། ཤིང་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ལས་སང་ལྗེང་སྤངས་ནས་ཤིང་གི་བྱད་པར་ཤ་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་
འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གཞན་བཞག་མི་སྐྱབ་པར།
 མདུན་གནས་གཅིག་གཅིག་རབ་བསྟན་ནས།
 འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བད་བྱེད་ལ།
 ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་། ༡༡༥ ॥
 དེ་རྟོགས་འགྱུར་ལ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
 ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་སྟམ་ན།

གལ་ཏེ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་བཞག་ནས་ཤིང་མི་སྐྱབ་པར་མདུན་ན་གནས་པའི་ཤིང་སྐྱུ་
གཅིག་ཅིག་རབ་དུ་བསྟན་ནས། འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་སྐྱབ་པའི་སྐྱོ་ནས་བད་བྱེད་ལ་ཐ་སྙད་

འདོགས་པའི་ཆེན་པང་། དེ་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཤིང་སྤྱི་དེ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྙམ་ན།

ཙ་བ། འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་འདི་ཁོ་ན།

ཞེས་བྱའི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད། ༡༢༠ ॥

ཤིང་སྤྱི་དོན་གཞན་བཤད་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་
བ་ལྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། བཤ་སྤྱིར་ཚུལ་འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་པའམ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་
བྱ་བའི་རིགས་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། གང་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་པ་འཕྱག་བའི་ཕྱིར།
འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྟོས་རྣམས་གཙོད་དུ་སྤྱིར་ན་སྤྱིར་གྱི་ཉེས་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་ལ།
འདི་ཁོ་ན་ཞེས་གཞན་ལྟོས་རྣམས་གཙོད་དུ་སྤྱིར་ན་ཉེས་པ་དང་པོར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(ཉེས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཅིག་རྟོགས་ཞེས་བྱའི་ཤེས་པ་ནི།

གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོས།

དེ་དང་དེ་མིན་རྒྱ་དོན་རྣམས།

བདག་ཉིད་རྣམས་པར་འབྱེད་པར་བྱེད། ༡༢༡ ॥

ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་རིགས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་
སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཡལ་ག་
ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པའི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་དང་མི་ལྟོས་པའི་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
སོ་སོར་རྣམས་པར་འབྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་
ལྟན་པ་དེ་མེ་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མེ་འབར་བའི་རྒྱ་མིན་པ་རིགས་སོ་
སོར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཙ་བ། སློ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་དངོས།
 སློ་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་།
 རྒྱ་མིན་ངོ་བོ་བྲལ་བ་དང་།
 ངོ་བོ་གཅིག་འདྲར་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ༡༢༢ །
 ཐ་དད་པར་ནི་ཤེས་འགྱུར་བས།
 ཐ་དད་པ་ལ་སྐད་སྦྱར་ཏེ།

ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་སྐད་སྦྱར་བ་ལ་རྟོགས་པ་མན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སློ་
 དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོའི་རྣམ་པ་གཏོད་
 པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་
 བ་དང་ངོ་བོ་རིགས་གཅིག་འདྲར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་སྦྱོ་ནས་བདའི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་ཡལ་
 ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རིགས་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བསྐྱུས་ན། གཞན་སེལ་ལ་བདུ་སྦྱར་བ་ལ་རྟོགས་པ་མན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྦྱོན་མེད་
 པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་སྤིང་པོར་ཡོད་པའི་སྦྱོ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་
 པ་ལ་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བདུ་སྦྱར་བ་གང་ཞིག་དེ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་བདའི་སྤྲོ་རྩལ་
 རྣམ་མངོན་སུམ་གྱིས་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་ཐ་སྐད་
 ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཤིང་ཤིང་དུ་མི་རྟོགས་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དེ་ལས་དེ་རྟོགས་འགྱུར་བའི་སློ།
 འབྲལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། ༡༢༣ །

ཤིང་གི་བད་བྱས་པ་དེ་ལས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་སྟོ་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་
 ཤིང་གི་དངོས་པོ་སྟེ་བྱི་གཅིག་ལ་རྟོ་རྟོགས་ཤིང་ཞེན་པའི་བྱིར། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ངེས་པའི་
 སྟོས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་ན་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྟོན་སྟོང་མི་
 རུས་ལ། དངོས་སུ་ངེས་ན་དགག་སྟབ་གྱི་རྟོག་པའི་བྱུང་པར་དབྱེ་དཀར་བས་བྲལ་ས་
 རྟོགས་སོ།

གཉིས་པ་(རྫོང་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་
 གཉིས། གཞན་སེལ་གྱི་སྟོ་བྱེད་བྲག་པ་ལ་སེལ་འཇུག་གིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་
 དང་། སེལ་བའི་སྟེའི་རང་ལྡོག་ལ་དེས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(གཞན་སེལ་གྱི་སྟོ་བྱེད་བྲག་པ་ལ་སེལ་འཇུག་གིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ནི། བྱམ་པ་
 སོགས་བརྗོད་པའི་སྟོ་ལ་གཅད་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། སེལ་བས་འཇུག་པར་རིགས་ཀྱང་ཤེས་
 བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆོག་ལ་གཅད་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མེད་པའི་བྱིར།
 སེལ་འཇུག་དུ་མི་འཐད་པས་རྫོང་བྱེད་ཀྱན་རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྟོ་དོན་འགའ་ལས་རྣམ་བཞོག་ནས།
 དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་བྱའི་བྱིར།
 སྟོ་ནི་རབ་དུ་སྟོར་བྱེད་དེ།
 དེ་དོན་ངེས་པར་གཟུང་བྱིར་རོ། ༡༢༥ །
 གཞན་དུ་སྟོར་བ་དོན་མེད་འབྱུར།

རྫོང་བྱེད་གྱི་སྟོ་རབ་དུ་སྟོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོན་
 ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ་ཉན་པ་བའི་སྟོ་མི་
 འདོད་པའི་དོན་འགའ་ལས་རྣམ་པར་ལྡོག་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་

བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲི་བཞིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དུ་སྒྲི་སྒྲུབ་བ་དོན་
མེད་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།

ཙ་བ། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག།
 ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཛོག་རྣམས་ལ།
 རྣམ་པར་གཙོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། ༡༢༥ ॥

དེས་ན་དབག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དངོས་མེད་ཤེས་བྱའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞལ་བྱའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་རྣམ་གཙོད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོའི་སྒྲོ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་
ལ་འཕྱག་པ་ལྟོག་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཞེས་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཡན་གར་བ་ལ་བཅོམ་བྱ་མེད་པར་འདོད་པ་
མི་འཐད་དེ། དེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པ་བཅོམ་ཅིང་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སེལ་བའི་སྒྲི་རང་ལྟོག་ལ་དེས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། བཤའི་
ཡུལ་ངོས་གཟུང་། དེ་སྟོགས་སྒྲུང་གི་བཞེད་པར་བསྟན། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(བཤའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། སྒྲི་སྟོགས་འོད་བྱེད་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་འདི་
གསལ་བ་སོ་སོའི་སྒྲེང་ན་གཅིག་ཡིན་ནམ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲི་དོན་གཞན་
བཤའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་གསལ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པས་བཤ་སྒྲུབ་མི་
རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་གཞན་སེལ་འདི་ཉིད་སྒྲིའི་བཅོམ་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། སྒྲིས་སྒྲིའི་
དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་བྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཡིན་
ན། སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅོམ་དམ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅོམ། དང་པོ་

ལྟར་ན་གཞན་སེལ་བཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན། གཞན་སེལ་བཅོད་
 པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་བཅོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཡིན་
 རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྤྱི་རྣམ་བཅོད་དགོས་པ་སོགས་སྟབས་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཞུང་འདིས་ཚིག་ཀྱན་ངེས་གཟུང་གི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་གཞུང་འཇུགས་སུ་བྱས་
 ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་ཅིང་ངེས་གཟུང་གི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་གཞུང་གི་ཆ་དང་
 མི་འགྲིག་པའི་ལན་དུ་སྦྱར་རོ།

ཙ་བ། གང་ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པ།
 དེ་རྣམ་བསྟོག་ནས་དེ་དག་ལས།
 ཐ་དད་བྱུང་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱ།
 རྣམ་པ་སྤྲང་བ་ཅན་ལ་འགོད། ༡༢༩ །

ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གི་བྱུང་པར་རྣམས་ཤིང་དུ་མཚུངས་པའི་ཐ་
 སྤྱང་འཇུག་པའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ཉོགས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རྣམ་པར་
 སྤྲང་བ་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བད་འགོད་པ་ལ་གསལ་བྱེད་པའི་^ལསྤྱི་རྣམ་དེ་དག་མེད་
 པར་ཐལ། ཤིང་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་རྣམ་པར་སྟོག་ནས་བྱོད་ལ་བད་
 འགོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་བཞེད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་གཞན་ལས་སྟོག་པ་ཡིས།

དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག།

རྟོགས་འགྱུར་ཞེས་པས་རབ་དུ་བཤད།།

ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་བདེ་ཡུལ་དུ་སྐྱོགས་སྒྲུང་གིས་རབ་དུ་
བཤད་དེ། “དོན་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་
འགྱུར་” ཞེས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། “སྤྱི་མཐོན་དོན་གཞན་ལས་ལོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ན་བཟོད་དོ་” ཞེས་དང་། “སྤྱི་མཐོན་སྤྱི་དང་དོན་གཞན་སེལ་
བར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་དོན་བཟོད་པར་བྱེད་དོ་” ཞེས་སོ།།

ཅུ་བར་དངོས་སུ་བཞག་པའི་གཞུང་དེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཤིང་གི་
དངོས་པོ་དེ་དེའི་ཆ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་བསྟན་ལ།

༤༤ ཀ། རྒྱུ་སྒྲིའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སྤྱི་བ་དཔོན་སྐྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་སྤྱི་ནམས་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་
དུ་སྟོན་པ་ན། དེ་ལས་བརྟོག་པས་དངོས་པོའི་ཆ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའམ། དེ་བཞིན་དུ་དེས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཤད་དེ། བརྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཐོན་ལོག་པ་
བཤད་ལ། དངོས་པོའི་ཆ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཐོན་ལོག་པ་ལྟར་སྤྱི་ལྟོ་བ་བཤད་དོ། རྒྱུ་བསྟན། ཚད་མ།
༤༤ ཤོག་ ༡༧༣-ན།

ཁ། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་བྱི་རང་འགྲེལ་། རྒྱུ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ ༡༧༤-ན།

༤༥ ཀ། ཚད་མ་ཀུན་བདུས་རང་འགྲེལ་དུ། དེས་ན་སྤྱི་ལྟོ་བ་གཞན་སེལ་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་བ་བཟོད་པ་
ལྟར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལྟོ་བ་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་གནས་སོ། རྒྱུ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ ༤༤-བ།

ཁ། རྒྱུ་སྒྲིའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། འདིས་ནི་སྤྱི་མཐོན་དང་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་དོན་
བྱེད་པར་བཟོད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་རྣམས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ།
ཤོག་ ༡༧༣-ན།

ལུང་གཉིས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་བཞག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་།
གསུམ་པས་དེས་ན་སེལ་འདུག་ཏུ་འཐད་པ་སྟོན་རྟོ།།

གསུམ་པ་(ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་)ནི། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་འདི་ལའང་ཞེས་པའི་གཞུང་
ཚུགས་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་འབྱེད་དག་གི་རྟོགས་པ་དགག་
པའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་རོ།། དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན།

ཙ་བ། འདི་ལའང་ངོ་བོ་རུང་ཟད་མེད།། ༡༢༧ །

སྒྲོ་རྣམས་ལས་དེ་རྟོགས་ཉིད་ཀྱིས།།

ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་འདི་ལའང་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཁྱོད་
རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མེད་དགག་དེ་ལ་བད་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་སྦྱར་ཞེ་ན། ཤིང་ལ་བད་སྦྱར་པའི་ཆེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་ལ་བད་དངོས་སུ་
སྦྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་ལས་ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཤིང་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་ཤིང་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པ་སེལ་བ་གཞན་དུ་མཛད་དོ།། ཡང་ན་གཞུང་སྔ་མའི་རྟོགས་ཆོས་སྔ་མ་ལ་
གཞི་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་འདི་ལའང་ཞེས་སྦྱར་རོ།། དེས་གསལ་བྱེད་པ་
ལྡོག་པ་ཇས་སུ་ཡོད་ན་མིང་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྦྱ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་བརྟོག་རྟོགས་འགྱུར་དེ་ལ་ནི།

འགའ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ།

རྟོག་པར་འགྱུར་བ་གཞན་འགའ་མེད།། ༡༢༨ །

ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཤིང་གི་སྐྱ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཤིང་གི་སྐྱ་ནམས་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཤིང་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྲགས་ལ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་
 ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་ལྡོག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་བ་རྟོགས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ཤིང་གི་ལྡོག་པ་
 དོན་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སྐྱ་གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་མིན་ཕྱིར་འདི།
 དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལྟན་ཉིད་དུ།
 མཐོང་བ་སྟོ་ཡིས་བསྐྱད་པ་ཡིན། ༡༢༩ །
 དེ་ཉིད་ཕྱིར་འདི་དོན་དམ་མིན།

དེས་ན་ཤིང་བརྗོད་པ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཅོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་སྦྱར་བར་བྱེད་དགོས་
 པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་མ་ཡིན་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་ཕན་ཚུན་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མིན་པར་བྱུང་གསུམ་མེད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདིས་ལུང་གསུམ་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་འདི་
 ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་
 དུ་མཐོང་བ་སྟོ་ཡིས་བསྐྱད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གཞན་དུ་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པ།
 དངོས་པོར་མི་འགྱུར་འདི་འདི་ལས།

ཐ་དད་ཅེས་ནི་ཞི་བཤེད་ཕྱིར་རོ། ༡༢༠ །

དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲུང་བ་
 ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་དངོས་པོར་ཉེ་ཤིང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཤིང་འདི་ཡིན་ན། ཤིང་མ་ཡིན་འདི་ལས་ཐ་དད། ཅེས་དེ་ལས་
 ལྡོག་པས་བྱབ་པར་བཤེད་པའི་ཕྱིར་རོ། བཤེད་ཅེས་པ་ནི། ཚད་མའི་མདོ་ལས་དོན་འདི་
 བཤེད་པའོ།

ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲུང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་
 ལ་དེ་ལྟ་ན་ཤིང་དུ་འགྱུར་རོ། འདི་དག་གི་རིགས་པ་ཡང་སྒྲུང་བཤད་ཟེན་དོ།

གསུམ་པ་(དངོས་པོ་སྒྲུས་བཤེད་ན་སྒྲུ་དང་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་སྒྲུང་བ་)ལ་གཉིས། སྒྲུ་
 དང་ཚད་མ་སྒྲུ་ཕྱུ་ལ་ཐ་དད་དུ་བསྒྲན་པ། སེལ་བ་སྒྲུ་བ་ལ་ཐ་སྒྲུད་ཀྱན་འཐད་པའོ།

དང་པོ་(སྒྲུ་དང་ཚད་མ་སྒྲུ་ཕྱུ་ལ་ཐ་དད་དུ་བསྒྲན་པ་)ནི། སྒྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་རང་མཆོན་
 སྒྱིའི་བཤེད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སྒྲུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆ་ཀྱན་
 བཤེད་པས་སྒྲུ་དང་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན།

སྒྲུའམ་རྟགས་ནི་གཅིག་བྱ་ཡིས།

བྱ་བྱེད་དེ་ལ་བཅད་པ་ཡི།^ཨ

དངོས་པོའི་བཤེད་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ༡༢༡ །

ཨ ཕྱིར་ནི་ སྒྲུ་ བེ།

ཨ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་ངོ་། སྒྲུ་བསྒྲན་ན། ཚད་མ། ཅ། ཤོག་༢༩༩-བ།

ཨ བཅད་པ་ཡིས། སྒྲུ།

རྟོག་དོར་སྐྱ་དང་འབྲེས་པའི་རྟག་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བཤེད་
པའི་སྐྱ་འཕ་དེ་སྐྱ་བ་གྱི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེ་ལ་རྟག་པ་བཅད་པ་ཡི་སྐྱོན་ས་དངོས་
པོའི་ཆ་མ་ལུས་པ་བཤེད་བྱ་དང་རྣམ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་གཅིག་པོ་གཅོད་པ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པར་ཐལ།

ཙ་བ། གང་གི་ཤོད་པར་བྱེད་པ་ལས།
 མ་ལུས་པར་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བ།
 དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ངེས་ན།
 འབྲས་བྱ་དུ་མ་རྟོན་གཅིག་འགྱུར། ༡༣༢ ॥

དངོས་པོ་གང་གི་ཆོས་གཅིག་ཤོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཆ་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
བ་དངོས་པོའི་རྣམ་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ནའང་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
སྐྱ་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་བཤེད་པའི་སྐྱ་རྟོན་གཅིག་ལ་སྐྱོ་
འདོགས་གཅོད་པའི་འབྲས་བྱ་དུ་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱན་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་
སོགས་འཐད་པ་དང་། དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་(སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་པ་)ནི། མེ་རྟོག་འདི་ཡུལ་སྐྱོན་པོ་ཞེས་
བཤེད་པ་ན། སྐྱོན་པོའི་སྐྱས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་ཡུལ་པའི་སྐྱས་ཇས་དོན་གཞན་བཤེད་
གྱི་ཇས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ན། སྐྱ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའམ་སྐྱ་རྣམ་གངས་པར་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་
མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱི་སྐྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་སྐྱོན་པ་ན།
 གང་ཆེ་གཞན་མི་སྐྱོང་བར་གནས།

དེས་ནི་དེ་བྱུང་མཁའ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་།

དེ་ཆོ་སྒྲོ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། ༡༣༣ །

གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར།

གང་གི་ཆོ་སྒྲོ་པའི་སྒྲུབ་ནམ་གཅོད་གཅིག་ཅིག་སྒྲོན་པ་ན། རྒྱུ་ལ་མི་སྒྲོང་ཞིང་མི་
སྒྲུབ། རྒྱུ་ལ་མི་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་ན། གཞན་སྒྲོན་པོ་མི་སྒྲུབ་མི་སྒྲོང་བར་གནས་
པའི་ཕྱིར། མེ་ཏོག་འདི་རྒྱུ་ལ་སྒྲོན་པོ་ཞེས་བཞེད་པ་དེའི་ཆོ། ཉིག་སྒྲོ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས་
གཞི་མཐུན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། རྣམ་ཐ་དད་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟན་པའི་དོན་མིན་པར་ཐལ།
དེའི་ཆོ་རྒྱུ་ལ་སྒྲོན་པའི་མེ་ཏོག་དེ་ལྟོག་པ་གཉིས་པོ་ལ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལྟ་བུར་
སྒྲུབ་ཞིང་དོན་ལ་ཡང་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཡིན་སྒྲོན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྒྲོ་ནི་ནམ་གཅོད་བྱེད་པ་ན།

དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་རེག་འགྱུར་བ།

དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། ༡༣༤ །

དངོས་པོ་གཅིག་ནི་རྫོང་བྱེད་ལྟ་མིན།

སྒྲོ་ལ་སྒྲུབ་མིན་སྒྲུབ་རུང་ལ།

དངོས་པོ་མེད་པས་ངེས་ཕྱིར་རོ།

སྒྲུབ་ནམ་གཅོད་བྱེད་པ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
ཐོབ་པའི་ནུས་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་བཞེད་པར་

བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་
ལས་སློལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་དངོས་པོ་མ་
དམིགས་པ་ལ་མེད་བས་བྱེད་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཆོགས་
སུ་བཤད་དོ།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱི། ༡༢༥ །

སྤྱི་རྣམས་དང་ནི་སློ་ཉིད་ཀྱང་།

སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་ཏེ།

དངོས་ལ་དེ་དག་མི་སྤྱིད་ཕྱིར།

སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་རྣམས་དང་སློ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་གས་གྲང་གིས་གཞན་སེལ་
གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། གཞན་སེལ་བཅོམ་པ་ལ་གཞི་མཐུན་
སྤྱོད་གས་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་བཅོམ་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་གཞི་
མཐུན་སྤྱོད་གས་དེ་དག་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་)ལ་གསུམ། གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པ་
དང་། སྤྱི་སྤྱི་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་སློ་མི་འཐད་པ་ལོ།

དང་པོ་(གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པ་)ལ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི།

ཙ་བ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། ༡༢༦ །

ངོ་བོ་ཐ་དད་སློ་གང་ལས།

གཅིག་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི།

དོན་གཅིག་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན།

སྒྲ་སེར་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། སྒྲོན་པོའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་སེར་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 སྒྲོན་པོའི་རང་བཞིན་སེར་པོའི་རང་བཞིན་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྒྲོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བས་རང་བཞིན་སོ་སོར་དམིགས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། མི་རིགས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་
 སྒྲོག་གཉིས་ཀའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སྒར་བཤད་པ་ལས་འདི་ཡི་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ།

བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི།

ཙ་བ། ཐ་དད་གྲུར་ན་ལྟ་དབྱེར་མེད་པའི། ༡༢༥ ॥

ཐ་སྒྲུང་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་འགྲུར།

སྒྲོག་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཐལ་འགྲུར་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད།

ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་ཇེས་དབྱེར་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྒྲུང་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་
 འགྲུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་ཇེས་ཐ་དད་པར་འགྲུར་པའི་སྤྱིར། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་
 མདོར་བསྟན་པ་ནི་སེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྤྱི་གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་
 དག་མེད་པར་ཐལ། རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་སྒྲོག་པ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་སྤྱི་སྒྲུབ་མོང་བ་སྒྲུབ་པ་དགོས་པ་མེད་པར་
 འགྲུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་བསྟན་ཕྱིར། ༡༣༥ ॥

ཐ་དད་འབྲས་བྱ་གཅིག་དག་ལ།

གན་པོས་སྒྲ་གཅིག་བདར་བྱས་པ།

དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་ཅན།

ལྷོག་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཅན་ཡིན། ༡༣༦ ॥

བྱས་གསལ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བྱ་རིགས་གཅིག་པ་དག་ལ་གན་པོ་བདར་ཤེས་པས་བྱས་
པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་བདར་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་
འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་གསལ་ནམས་ལ་སྒྲི་བྱ་སྐྱོར་
བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་ཅན་ལས་ལྷོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་
སྒྲིས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་སེལ་མེད་ན། སྒྲི་གཞན་ནམ་ཡང་མེད་པས་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་བདར་སྐྱོར་
དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ།

ཙ་བ། ཐ་དད་པ་དག་བསྟན་པ་ནི།

དཀའ་དང་མི་རྒྱས་འབྲས་མེད་ཕྱིར།

དངོས་པོ་ལ་མིན་དངོས་པོ་ཀྱན།

རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། ༡༣༧ ॥

དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་ལ་བདར་སྐྱོར་བ་རུང་བ་མིན་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཀྱན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྒྲེ། དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐ་དད་པ་
དག་མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་པ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་མ་ཡིན་མ་བཅད་ན། གཞན་དང་མ་

འབྲེལ་པར་བསྟན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྟད་ཀྱི་ཚེ་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམས་པར་བཅད་པ་ལ་བལྟས་ཏེ། མི་ལྟོས་ན་ཞེས་རྟགས་
གསུམ་པོ་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། རྟགས་སྔ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།

ཙ་བ། བྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་།
དེ་ནི་སེར་སྒྱུ་ལ་ཡོད་མིན།

བ་སྒྲུང་བྲ་བོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ། བ་སྒྲུང་སེར་སྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སེར་སྒྱུའི་
ངོ་བོ་དེ་བྲ་བོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱི་སྦྱ་གཅིག་མི་འདུག་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་བསྐྱོག་པ།
གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། ༡༢༡ །
དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་།
སྦྱ་ཡི་ཐ་དད་མི་རིགས་སོ།

དེ་གཉིས་ལ་བ་སྒྲུང་ཞེས་པའི་སྦྱི་སྦྱ་འདུག་པར་ཐལ། བཞོ་བཀལ་སོགས་དེའི་
འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་ལྟོག་པའི་བ་སྒྲུང་དེ་གཉི་ག་ལའང་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱི་སྦྱ་འདུག་པ་ལ་སྦྱི་དོན་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་
གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་སྦྱི་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྦྱི་སྦྱ་འདུག་གི་སྦྱ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་
འདུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཞན་
སེལ་དེ་སྦྱི་སྦྱ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྒྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་འབྲས་འདོད་ན་ཡང་།

དེ་འབྲས་མེད་ལས་ཐ་དད་ཉིད། ༡༧༢ །

བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་
བའི་གཞན་སེལ་འདོད་དགོས་པ་ཉིད་དེ། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཡང་ན། འབྲས་བྱ་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་
ལས་ཐ་དད་བའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྤྱི་གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལ་འཐད་ཅིང་སྤྱི་
སྤྱོད་དང་སྤྱི་སྤོ་འཐད་པར་བསྐྱན་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱན་བའི་དགོས་པ་ནི། བྱུང་མཐའ་
བཟང་ངན་འཛིག་ཉེན་དང་བསྐྱན་བཅོས་ལ་གྲགས་བའི་ཐ་སྤྱད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཐད་
མི་འཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བྱེད་ལ། ཐ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷགས་འདི་ལ་འཐད་པར་སྤྱུབ་
བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས།
རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བྱ་ཅན།
གང་ཕྱིར་བྱུང་པར་མེད་འབྲས་དེ།
སྤྱོན་པ་དག་ནི་སྤྱིད་པར་འགྱུར། ༡༧༣ །

སྤྱི་སྤྱོད་འཐད་པའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། མིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་ཆོས་
ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱུང་པར་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ནས་
སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་གིས་སྤྱོན་པ་དག་ནི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་
ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཏེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྤྱོན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འགའ་ཞིག་ཅིག་ཅར་ཀུན་རྟོགས་ཕྱིར།
དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་ནི།

ཐ་དད་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཡང་།

བད་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བྱ། ༡༧༧ །

ཤྱིན་གསུམ་དེའི་ངོ་བོ་རང་གི་སྤྱི་ལས་ཇས་ཐ་དད་དུ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཡང་། བད་ལས་
བྱུང་བའི་སྤྱི་སྤྱོ་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཚོར་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་རྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱི་སྤྱོ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཟོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་སྤྱིར།

མང་པོ་དག་ལ་འང་མཉན་པ་གཅིག།

གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་སྤྱིར་
ཡང་མཉན་པ་བྱན་མོང་བ་གཅིག་འཇུག་སྟེ། སེལ་བའི་སྤྱོ་ནས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། གནས་པ་རྟོན་ནམ་ཅུག་གསལ་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་དེ་ལ་མི་རིགས་སོ། ༡༧༨ །

སྤྱི་དོན་གཞན་གསལ་བ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་པ། གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་
གྱིས་བརྟན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྤྱོན་མེས་གཟུགས་ལྟར་གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་

པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱི་དེ་ལ་གཉི་ག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱལ་བཤད་)ལ་གཉིས། རྟན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་དུ་མི་
འཐད་པའོ།

དང་པོ་(རྟན་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྟག་ལ་ཕན་འདོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསལ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྟན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་མེད་དེ། ཕན་མི་འདོགས་པའི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་
ཤུག་བརྟན་པར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྟན་མིན་ལྟར་བའི་རྩལ་ཅན་གྱི།

རྒྱ་ཤུག་སོགས་ལའང་དེ་ཡི་ཡུལ།

སྤྱི་དུ་པ་^ལའཁར་གཞོང་སོགས་པས་རྟུས། ༡༥༩ །

དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སྤྱི་དོ།

འཁར་གཞོང་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ཤུག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་རྟན་བྱེད་པ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་གོགས་མེད་ན་ཐུར་དུ་ལྟར་བའི་རྩལ་ཅན་གང་ཞིག་ བྱོད་གྱིས་དེའི་
རིགས་འདྲ་བྱི་མ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་། ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་
རྟུས་པའི་ཕྱིར། སོ་ཏ་པས་གཞན་སྤྱད་དོ། རྩལ་དེ་ཡང་སྤྱི་དེ་ལ་མི་སྤྱི་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྟན་མིན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟན་ཡིན་པས་སྤྱི་
གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་ལྟོག་བྱལ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་མེད་ན་ཡང་གནས་པའི་ཕྱིར།

གནས་མིན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པ་ཡི། ༡༧༦ །

རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་མི་རིགས་ཉིད།

སྤྱི་ཚུལ་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ཉེན་དུ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ།
དེ་མེད་ན་ཡང་ཁྱོད་ཏྲག་པའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཏགས་
ན་བཏགས་མི་བཟོད་པ་ནི། དེ་ཚུལ་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ཉེན་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་ཁྱོད་ལས་ཇས་ཐ་དད་དང་། ཇས་ཐ་དད་
མིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་དབྱུང་ན་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཇས་ཐ་དད་ན་གནས་
པ་མིན་པས་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། ཇས་གཅིག་ན་གནས་པའི་ངོ་བོར་ཏྲག་པས་གནས་
བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར།

གཉིས་པ་(གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། མི་མན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད།
སྤྱི་གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་ལྟན་དུ་མི་འཐད།

དང་པོ་(མི་མན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་ལ་རྣམ་ཤེས་སྦྱེད་རུང་ལེ་བའི།

དོན་དུ་གཞན་གྱི་ངོར་བྱེད་གང་།

གསལ་བྱ་ཡིན་ལ་རུང་ཉིད་ཀྱི། ༡༧༧ །

བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱ་རྩ་འདོད།

འདི་ནི་སྤྲ་ནས་རུང་ཉིད་ན།

སྤྲ་རུང་གི་བྱས་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲོན་འོད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་བའི་རྒྱུ་དོན་དུ་འགྱུར་བ། གཞན་སྤྲོན་
 འོད་ཀྱི་ངོར་བྱེད་པ་ལ་བལྟས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་རིགས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་རང་
 འཛིན་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་
 ཀྱི་སྤྲ་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་ཏེ། ཉག་དངོས་ཡིན་པས་
 སོ། ། དེ་ལྟ་འོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་སྟེ།

འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི། ༡༧༧ །

སྤྱི་ལྟན་པ་ལས་གང་ལས་ཡིན།

སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བལྟས་པ་མི་རུང་
 བར་ཐལ། དེའི་སྤྲ་ནས་ཉག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལྟན་གསལ་བ་ལས་གསལ་བར་
 བྱས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གིས་དོན་གཞན་གྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་གནས་པ་ཡིན་
 ལ་ཉག་པ་ལ་དེ་མི་སྤྲ་ཅེས་བསྟན་པ་དང་། ཡང་གསལ་བས་སྤྱི་ལ་མན་བཏགས་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། སྤྱི་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་གསལ་བོ་བསྐྱེད་པས་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མིག་སྒྲན་སོགས་བཞིན་གསལ་བ་ལས།
 དབང་པོའང་འདྲ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ནི་ཡོད་མེད་དུས་དག་ལ། ༡༥༠ །
 རྟོགས་པ་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་པོ་གསར་
 དུ་འདྲ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འཕེལ་
 འགྲིབ་གྱི་དུས་དག་ལ་མིག་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འང་གི་སྒྲས་སྒྲོ་དེས་ཀྱང་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། མིག་སྒྲན་ལ་སོང་བས་
 མིག་དབང་ལ་གསལ་བའི་བྱད་པར་བྱེད་རྒྱས་ཏེ། དེས་མིག་དབང་གི་སྒྲོན་བསལ་བའི་སྒྲོ་
 རས་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བའི་བྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ་མི་མཐུན་དཔེའོ།

གཉིས་པ་(སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་ལྟར་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།
 གལ་ཏེ་རིགས་དང་ལྡན་འདོད་ན།
 སྒྲོན་མེ་ལ་སོགས་གསལ་བྱེད་ནི། ༡༥༡ །
 བ་ལང་ནིད་སོགས་དེ་ལྡན་འཐོབ།

གལ་ཏེ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་དོན་
 གཞན་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། སྒྲོན་མེའི་འདྲ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། བ་སྒྲང་ནིད་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་འཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྒྲོན་འདྲ་ལ་བ་སྒྲང་ངོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་ཐལ་ལོ། རྟོགས་མ་གྲུབ་ན། མིག་ཤེས་གྱིས་
 སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ཉམས་སོ།

གསུམ་པ་སྤྱི་སྤྱོ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་འོ་བོ་དགག་པ། སྤྱི་བྱེད་ལྷར་སྤྱང་དུ་
བསྟན་པ། རང་ལ་རྩྱེད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་འོ་བོ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ། གཟེགས་ཟན་གྱི་ལྷགས་
གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱིར་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས།
 གཞན་ནམ་གཞན་མིན་ཡོད་ཉིད་དེའི།

བྱེ་བྲག་པ་དང་གངས་ཅན་གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ནམ།
གཞན་མིན་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལྷགས་ལ།

ཙ་བ། སྟོན་མེད་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། ༡༣ །
 སྤྱི་ཡི་སྤྱོ་གྲོས་ཇི་ལྷར་ཡིན།
 གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ནི།
 གཞན་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ཕྱིར།

སྟོན་མེད་གསར་བྱུང་གི་བ་སྤང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འདི་བ་སྤང་འོ་སྤྱི་པའི་སྤྱི་
སྤྱོ་གྲོས་སྤྱི་བ་ཇི་ལྷར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་བྱུང་གི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་
པར་མཐོང་བ་ནི་གསལ་བ་གཞན་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར།
ནྟགས་སྤྱི་མ་བསྟུན་པ་ནི།

ཙ་བ། གཞན་ཉིད་མིན་ན་རྒྱུ་འགྲོ་མེད། ༡༣ །
 གཞན་ཉིད་ན་ཡང་རྟོན་མིན་ཕྱིར།

གསལ་བ་སྔ་མ་ལས་རྒྱས་གཞན་མིན་པར་གཅིག་ན། གསར་བྱང་གི་གསལ་བ་ལ་
རྒྱས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ། སྔ་མ་དང་རྒྱས་གཅིག་ཆ་ཤས་མེད་པའི་བྱིར། རྒྱས་གཞན་ནིད་
ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དོན་གཞན་གྱི་འབྲས་མིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(གཟེགས་ཟན་གྱི་ལྷགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གསལ་བའི་བར་ན་
སྤྱི་མེད་པའི་ལྷགས་དགག་ ཡོད་པའི་ལྷགས་དགག་པོ།

དང་པོ་(གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལྷགས་དགག་པ་)ནི། གསར་བྱང་གི་བ་སྤང་ལ་སྤྱི་
མེད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། མི་འགྲོ་ །

སྔ་ནས་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བ་སྤང་གི་སྤྱི་དེ་དེ་ལ་རྒྱས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་སྤྱི་ལ་ཆ་
ཤས་མེད་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་བྱང་བཞིན་རང་གི་གནས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱང་བ་
ལྷན། སྔ་མ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་བྱི་མ་ལ་བྱབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་དཔེར་མི་རུང་མེ། བཞིན་
མ་འཕོས་བཞིན་དུ་འབྲལ་པའི་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེ་ན་ཡོད་པའང་མིན།

སྤྱིས་ཡོད་ཆ་དང་ལྷན་པའང་མིན།

རྟེན་སྔ་མ་ནི་ཡོངས་མི་འདོར། ༡༣ །

ཀྱེ་མ་ཕོངས་པའི་གྱི་ནིད་ཡིན།

ཡུལ་དེ་ན་སྤྱི་སྔ་ནས་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་ཁས་མ་
སྤངས་པའི་བྱིར། གསལ་བའི་བྱིས་སྤྱི་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བས་སྤྱོད་པའི་

སྤྱི་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཆ་གཅིག་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་ཕྱི་མ་
ལ་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། རིལ་པོ་ཕྱི་མ་ལ་
འཕྲོ་བའང་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ས་རྟེན་སྤྱི་མ་ནི་མི་འདྲར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཅེ་བས་ན་གྲེ་
མ་སྤྱི་འཛུགས་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱི་ས་ཕྲོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་
པར་ཁས་སྤངས་ན་ཕྱི་མ་ལ་མི་རུང་། ཕྱི་མ་ལ་ཡོད་ན་སྤྱི་མ་ལ་མི་རུང་། གཉིས་ཀ་ལ་
ཡོད་ན་འདྲོད་པའི་སྤྱི་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་རང་གི་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྤངས་པ་
ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཡིན་ལ། གཞན་སྤྱི་ཉམས་ནི། སྤྱི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་
ལེན་པས་ཡུལ་དུ་མའི་གསལ་བ་ལ་བྱུང་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་དུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་
གཅིག་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། དེ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆ་མེད་ནི། རང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ཆ་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་མ་དང་མི་ལྡན་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་ཆ་ནི་རང་ཡིན་དུ་མ་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བའི་ལྟ་བུ་པའི་ཆ་ཡིན་པས་
སྤྱི་ཆ་མེད་དོ།

སྤྱི་ཆ་དེ་དག་བཤད་པ་ནི།

ཅ་བ། གཞན་ལ་གནས་པར་བྱུར་པ་ནི།
 རང་གི་གནས་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་།
 དེ་ལས་གནས་གཞན་སྤྱི་བ་ལ། ཏཏྌ །
 གནས་ན་ཤིན་དུ་རིགས་པར་ལྡན།
 གང་ན་དངོས་དེ་གནས་བྱུར་བ།
 དེར་ནི་འབྲེལ་པའང་མ་ཡིན་ལ།

དེ་དག་ཡུལ་ཅན་ལ་བྱུང་བ། ༡༣༩ ॥

ཅི་ག་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ།

སྔ་མེད་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་སྦྱེས་པའི་གསལ་བ་ལ་སྦྱི་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་རིགས་
པར་ལྡན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྦྱི་ནི་
རང་གི་གནས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་སྦྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱི་དེ་ཆོས་ཅན།
གསལ་བའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལ་བྱུང་བ་འོ་
མཆར་ཆེ་སྟེ་མི་རིཾ་པར་ཐལ། གང་ན་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་
གྱུར་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་སྔ་ནས་ཁྱོད་འབྲེལ་ཞིང་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན།
གཡོ་བ་མེད་པའི་སྦྱི་གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་གནས་པར་འགལ་ལོ།

གཉིས་པ་(གསལ་བའི་བར་ན་སྦྱི་ཡོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་)ནི། དཔེ་ལུ་ཀ་ན་རེ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཀུན་ན་རིགས་ཡོད་ན།

གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན། རིགས་དུས་ཅིག་
ཅར་དུ་འབྱོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པས་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་དེ་གསལ་ཉིད།

ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཀུན་དུ་མཐོང་། ༡༤༠ ॥

སྦྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བས་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཡུལ་ཀུན་ཏུ་འདུག་པ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་གང་ཞིག་ ཡུལ་
གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པར་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསལ་བ་མཐོང་ནས་དེས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བལྟས་པས་གསལ་བ་མེད་པའི་
ཡུལ་དང་གསལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཡང་གསལ་བ་ལ་བལྟས་མིན།

གསལ་བྱེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན།

གསལ་བྱ་ཡང་དག་རྟོགས་པ་མིན།

སྤྱི་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་
བལྟས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཐོང་བའི་སྤྱི་ནས་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་འཕྱག་དགོས་པ་
གང་ཞིག་གསལ་བྱེད་སྤྱི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། གསལ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མིན་
པ་འཐད་གྱི། གསལ་བྱ་མ་རྟོགས་པར་གསལ་བྱེད་མི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
གསལ་བ་སྤྱི་གསལ་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཟིན་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་དག། ༡༥ ॥

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བསྐྱོག་པར་འདོད།

གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བ་ལ་བལྟས་པ་སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་ཅིའི་
ཕྱིར་ན་རྟོགས་ཚུལ་གོ་ལྟོག་པར་འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱི་མཐོང་ནས་གསལ་
བ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་འཕྱག་དགོས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱི་བྱེད་ལྟར་སྤྱི་དུ་བཟུན་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱི་བྱེད་མ་དེས། སྤྱི་སྤྱི་མི་
འཐད། གཞན་སེལ་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུར་རིགས་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་བྱེད་མ་དེས་པ་)ནི། སྤྱི་ཡོད་དེ། དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་དང་སྤྱི་སྤྱི་བ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། སྤྱི་མེད་ན་དུ་མ་ལ་དུ་མ་ཁོ་ནའི་སྤྱི་སྤྱི་ཕྱན་མོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་མི་སྤྱི་པར་

ལས་བྱ་མ་འདི་ཡི་རིགས་ཚོས་ཅན། སྤྱི་བྱ་བྱ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྤྱོད་འཇུག་པའི་
 རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ལས་ལ་དངོས་སུ་འབྲོད་འདྲ་འབྲེལ་ཞིང་། སྤྱི་བྱ་ལ་དངོས་སུ་
 འབྲོད་འདྲ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཉེན་པ་གཞན་ལས་ལ་
 དངོས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབ་འཇུགས་པའི་ལས་འགགས་པའི་
 སྤྱི་བྱ་བྱ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་སྤྱོད་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་ཀྱང་འགགས་ནས་
 གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་བཞི་ཀའི་བྲུབ་པ་ཁས་སྐྱེས་སོ།

ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་དང་དེ་སྤྱི་བྱ་ལ་འབྲོད་འདྲ་འབྲེལ་བས་བརྒྱད་ནས་ལས་ཀྱི་
 རིགས་སྤྱི་བྱ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་སྤྱོད་ཡི་རྒྱ། ༡༩༠ ॥

སྤྱོད་ཡིན་མི་རིགས་མིན་པ་མིན།

ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ལས་འགགས་པའི་སྤྱི་བྱ་བྱ་མ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་
 མིན་པ་མིན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་འགགས་པའི་སྤྱི་བྱ་དང་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པས་སོ།

ཙ་བ། ཏ་ཅང་ཐལ་ཕྱིར་ལས་མེད་ནའང་།

ཤེས་པོ་དང་དབག་གི་མ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། ༡༩༡ ॥

བྲུབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ད་
 ལྟ་ལས་འགགས་ནས་མེད་ནའང་མ་འགགས་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་ད་ལྟར་སྤྱི་བྱ་བྱ་མ་ལ་

འཆོད་པ་པོའི་ཤེས་བརྗོད་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྤྱོད་འཇུག་
པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་པ་སྟོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་སྤྱོད་སྤྱོ་མི་འཇུག་
པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། ད་ལྟ་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཀྱང་སྤྱར་བྱས་ཤིང་ད་དྲུང་བྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པས། རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་འཆོད་པ་པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྗེས་འགྲོ་མེད་ཕྱིར་རྒྱས་པ་འང་མིན།

སྤྱིས་བྱ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དུ་མ་འང་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བྱ་དུ་མ་ལ་
གཅིག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གསུམ་དུ་བསྒྱུས་ནས་
དགག་པ་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་(སྤྱིས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞན་དེར་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འཆོད་པོ་ཉིད་སོགས་སྤྱི།

དང་པོ་ཉིད་དུ་དེ་ཡོད་སོགས།

བཞིན་དུ་གསལ་འགྱུར་མིན་ན་ནི། ༡༩༢ ॥

ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་བྱིས་མི་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་འཆོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
དང་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅུ་ནས་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ།
ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་བ་གྲང་དུ་སྤྱིས་ན་བ་གྲང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
བཞིན་ཏེ། དོན་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ནི། འདི་ཡི་སྤྱི་བ་
དང་ལྟན་ཅིག་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དག་ཡིན་ཅོ། ཞེས་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

འབྲས་འཆེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འཆེད་པ་པོ་སྐྱེས་
དུ་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞེན་ནོ། དང་པོ་ནས་གསལ་བ་མིན་ན་ཕྱིས་འབྲས་
འཆེད་པའི་དུས་ནའང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤར་མི་གསལ་བ་གང་ཞིག
སྤྲ་ཕྱི་ལ་འཆེད་པ་པོ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་པའི་དངོས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བྱ་བས་ཕན་འདོགས་ལྟོས་གསལ་^{༡༡}བྱེད།

ཡིན་ན་ །

དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བའི་ཀྱུ་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཐབ་འཛུགས་པ་
ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེས་བྱ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་
དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འགྱུར་མེད་ལྟོས་པ་^{༡༢}མེད།

འདི་ནི་ཕུལ་བྱང་ཡོད་ན་ཡང་། ༡༩༣ །

འོ་ན་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། མི་འགྱུར་ན། བྱ་བའི་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་
པ་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དོན་དུག་གི་ནང་ནས་རྒྱུར་པའི་
སྐྱེས་བྱ་འདི་ནི་བྱ་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་པར་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེ་ནའང།

ཙ་བ། སྤང་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་བྱ་གང་ལས།

༡༡ བསྟོས་བསལ་ ལ། བེ།

༡༢ བསྟོས་པ་ ལ། བེ།

འབྲས་འཆད་པའི་སྒྲིམ་བྱ་སྒྲིམ་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དུས་ཕྱིས་འབྲས་འཆད་པའི་བྱ་བས་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་འཆད་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་བཟོས་ནས་སྒྲིའི་གསལ་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བའི་དུས་ན་བཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(གཞན་མེལ་སྒྲ་སྒྲིའི་རྒྱ་རིགས་པ་)ནི། སྒྲི་དོན་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྒྲི་ཡི་སྒྲ་
 སྒྲི་འཇུག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་རིགས།

ཉེ་བ་གང་གིས་འགའ་ཞིག་ལ།

རབ་འཇུག་གཞན་ལ་མིན་དེ་ཉིད། ༡༩༧ ॥

སྒྲི་དང་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།

ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་བ་སྐྱང་སྒྲི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་
 ཡིན་ན་ཡང་། ཤིང་གི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་སྒྲ་སྒྲི་རབ་དུ་འཇུག་ལ། གཞན་བ་
 སྐྱང་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་རྣམས་
 ལ་ཉེ་བ་གང་གིས་ཤིང་གི་སྒྲི་དང་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བ་ལང་ལ་རིགས་དེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རང་ལ་ཙོད་པ་སྐྱང་བ་)ལ་གཉིས། སྐྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་།
 རིགས་པ་དེས་གཅིར་བྱ་བའང་ཁྱེགས་པར་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་(སྐྱངས་ཅན་གྱི་ལུ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟོད་པ། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྟེན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ལྟོག་པ་སྤངས་པ་ཡི།

དངོས་པོའི་རྒྱུ་འགྲོ་གཞན་མེད་ན།

གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་མིན། ༡༥༥ །

ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་བྱིང་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པའི་གཞན་སེལ་སྤངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་ནམས་ལ་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞན་མེད་ན་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད། ས་སོཌ་གྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་བོན་ལ་མེད་པས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་བཟོས་ནས་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་བྱིང་། རྣམས་པ་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཁོ་ན་བྱེད་རང་ལྟར་ན། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས།

དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན།

གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལྟར་ན། ས་བོན་གྱིས་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་སོགས་ཀྱི་འང་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་གང་ཞིག་ས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་བོན་གྱི་འང་ཡིན་པས། རང་བཞིན་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིས་རྒྱ་དུ་མ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(དེ་དག་དགག་པ་)ལ་གསུམ། རྒྱ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་
འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ། འབྲུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(རྒྱ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་)ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་
དང་། རྒྱ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་)ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།

ཙ་བ། བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། ༡༩༩ །

ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར།

ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ།

མི་འགོ་བྱེད་པར་རྣམ་ངེས་བྲལ།

སྤྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚུ་ལུད་སོགས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་
བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པོ་ལའང་། སྤྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ས་
བོན་ལ་རྒྱུ་སྤྱ་མི་འགོ་བ་དང་བྲལ། ཚུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་རྣམས་ས་བོན་ལ་ལྷན་
པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གྱི་བྱེད་པར་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་དྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐལ་བ་སྤྱ་མས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
ཚད་མ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། ཐལ་བ་གོང་མའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ། གཅིག་དང་བྲལ་ན་འབྲས་མེད་ཕྱིར། ༡༩༩ །

བྱེད་བྲག་རྣམས་ལས་དེ་དག་འབྱུང་།

ས་བོན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྤྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་
བསྐྱོས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། བྱོད་སྤྱུ་གུ་རི་རྒྱ་གང་ཞིག་ ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གཅིག་དང་
བྲལ་ན་འདྲ་བྱོད་ལས་འབྲས་བྱ་སྤྱུ་གུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཙོ་བོས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་
གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་ག། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ།
དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་རྒྱུ་འགྲོ་མེད་གང་ཞིག། ༡༩༤ །
རྒྱུ་འགྲོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་།

དེས་འབྲས་བྱ་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག་ དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་རྒྱ་ལུང་སྟོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མན་
ཚུན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་མ་དང་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་
ལྟ་བུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉོག་པས་བདགས་པ་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གང་དག་འདི་དག་གི་རང་འགྲེལ་དུ།^{༡༩} “དེ་བས་ན་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་སྟོགས་འབྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡིན་ན་འབྲས་བྱ་མི་སྐྱེད་པས་བྱེད་པར་བསྐྱེད་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགྲེལ་

༡༩ ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྟན། ཆེ། ཤོག་ ༢༠༤-ན།

པ་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་དུ་མ་བདགས་པའི་གཟུ་ལུས་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་གྲངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒོས་སུ་དགག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་སྒོས།^{༡༠༧} “དེ་བས་ན་དེ་ལྟར། གཞན་དག་གིས་བདགས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་བཞིན།

དང་པོ་(རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་)ནི། རང་བཞིན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས། ནས་ཀྱི་སྤྱི་གཙོ་རྒྱ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་།

འགའ་ཞིག་རྒྱ་ཡིན་གཞན་པ་མིན།

སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དེས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱི་སྤྱི་གཙོ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་འགའ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

¹⁰⁷ སྒྲུ་སྒོའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ངོ་བོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་གསལ་བས་དབྱེད་པར་འཇལ། རྗེ་བསྟན་ཚད་མ། རེ། ཤོག་ 124-ན།

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་)ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་
མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(ཉ་ཅང་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ཐ་དད་པ། ༡༩༩ །

མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་འགྱུར།

དེ་ལས་ཐ་དད་པས་དེ་ལྟར།

མི་འགྱུར་ཞེ་ན་ །

ནས་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་
ལུའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པས་ཉེས་
པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཅིག་འཇིག་ཆོ།

བདག་གནས་ན་ནི་དེ་ཡི་མིན། ༢༠༠ །

དེས་ན་སྐྱེ་བྱུང་སྒྲོར་མི་འགྱུར།

གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འཇིག་
པའི་ཆོ། གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཉག་པའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་
ལ་སྐྱེ་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་མིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་།
ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། གཞན་སེལ་ངོས་
གཟུང་བའོ།

དང་པོ་(ཚིག་དོན་)ནི། གསལ་བ་འཛིག་པའི་ཆོ་སྤྱི་འཛིག་མི་འཛིག་བརྟགས་ན་སེལ་
བ་སྤྱི་བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།

ཅ་བ། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར།
གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་མིན།
སྤྱི་ཡི་སྒོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། ༡༧༡ །
དེ་ཕྱིར་སྤྱད་དབྱུང་བ་ཡང་མེད།

མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བ་འཛིག་པའི་ཆོ། མི་འཛིག་པར་གནས་པ་
དང་། མི་གནས་པར་རྟོག་པས་སྤྱད་དབྱུང་རྣམ་པ་མིན་ཏེ། ལྷོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་
སེལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིའི་གཞན་སེལ་ཡང་འཛིག་མི་
འཛིག་བརྟགས་ནས་སྤྱད་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། སྤྱི་ཡི་སྒོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ན་ཅམ་
དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་དབྱུང་དུ་མེད་དེ།
དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ལ་གཙོ་བོའི་མཚུངས་པས་སྤྱད་
དབྱུང་རྣམ་པ་འང་མེད་དེ། སེལ་བ་གསུམ་ག་ལ་སྤྱད་འབྱེན་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་
གྱི་གཞན་སེལ་དངོས་སུ་མ་བཞོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་གསལ་བ་འཛིག་པའི་
ཆོ་མི་འཛིག་གམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཀྱང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བ་)ལ་གཉིས། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་(གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། དེ་མ་ཡིན་བསལ་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སྤྲོད་པའི་སྒྲིན་ས་དངོས་སྤྲོད་ཀྱི་ཉེན་ས་བར་བྱ་བའོ།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ལ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ནི། བྱམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བྱམ་འཇིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བ་སྒྲུབ་པའི་སེལ་བ་དང་། གཞི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་མ་ཡིན་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་འོ།

བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བྱམ་མ་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་མེད་པ་བྱམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཇད་པར་སྒྲུང་ངོ་། ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་ཀུན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་ལ་དགག་པས་བྱམ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་བྱམ་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགག་པར་ཡང་ཐལ། རིགས་མི་མཐུན་འགོག་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་ལ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲོལ་ཤར་བ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་ཡང་མཆུངས་སོ། དེས་ན་སྤྱུ་སྒྲོལ་༡༠ “གང་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ”ཞེས་དང་། ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པར། ༡༡

“འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ།

མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།”

༡༠ སྤྱུ་སྒྲོལ་འགྲེལ་བཤད་དུ། ལྷ་བསྟན། ཆད་མ། ཇེ། ཤོག་ ༢༠-བ།

༡༡ ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་པར། འདི་ལྟར་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་པའོ། མ་ཡིན་དགག་པའང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། ལྷ་བསྟན། ཆད་མ། ཟེ། ཤོག་ ༣༧-བ།

ཞེས་གསུངས་པའི་འབྲེལ་བར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས།^{༡༠༧} “མ་
ཡིན་པ་དང་མེད་པ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་
དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ”ཞེས་གསུངས་པས་དགག་པ་དང་སེལ་
བ་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་
པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་བྱ་གང་ཞིག་ ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། མ་
ཡིན་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་
པར་དགག་པ་བྱེད་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། ལྷགས་ལ་
འཕངས་པ་དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ལོ།

དེ་ལྟར།

དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་།

ཆིག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་།

དེ་ལྟར་རང་ཆིག་མི་སྟོན་པ།

མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་(ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྐང་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཡི་སྐྱེད་བྱེད་འོ་བོ་གང་།

དེ་ལས་གཞན་པས་ཇི་ལྟར་སྐྱེད།

^{༡༠༧} དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེན་ཉེར་གཅིག་པའི་དཀའ་འབྲེལ་དུ། མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་པ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་མེད་པ་སྟེ། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མེད་པར་དགག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། རྟེན་བསྟན། ཚད་མ། ༣། བློག་ ༢༢༧-ན།

ཅུ་ལུང་གིས་ཇི་ལྟར་སྐྱུ་གུ་སྦྱེད་དེ་མི་སྦྱེད་པར་ཐལ། སྐྱུ་གུ་དེའི་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་
གང་ཡིན་པའི་ས་བོན་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསྦྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ལས་གཞན་པ་དེ་སྦྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བས་སོ།

དེས་ན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་བ་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་
སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཐ་དད་བྱེད་པར་ཉིད་སྦྱེད་བྱེད།། ༡༧༢ །

སྐྱུ་གུ་བསྦྱེད་པ་ལ་ས་བོན་དང་ཅུ་ལུང་སོགས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་དགོས་པ་མིན་པར་
ཐལ། དེ་ན་མས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་ཁོ་ནས་བསྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའང་ཡོད།།

ཙ་ན་ །

དེ་ན་མས་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་མོད་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའི་གཙོ་བོའང་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་
ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་བསྦྱེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེས་དེ་སྦྱེད་མིན་པ་བཤྲོད།།

གཙོ་བོ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བསྦྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་པ་བཤྲོད་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། གཙོ་བོ་མི་སྦྱེད་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ནི།

ཙ་བ། སྤང་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས།།

ཐ་དད་བྱེད་ཡིན་དེ་ཉིད་དོན།། ༡༧༣ །

དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན།།

དེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་བཤད།།

གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྲུར་རྣམས་ལ་ར་བཞིན་འབྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ།
ས་སྒྲུག་སོགས་སློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བའང་། གཞན་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་སྤང་བ་ལ་མི་
བརྟེན་པར་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ་སློ་མ་འབྲུལ་བས་རྒྱས་ཐ་
དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་དེ་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་སྤྲོ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱད་པར་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་
པར་ཡོད་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལོག་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་དང་
འབྲས་བྱར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད།།

དེ་ནི་སྤང་དོར་འབྲས་ཅན་པས།། ༡༧༥ །

སྦྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན།།

བྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེར་མི་
རིགས་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསལ་བ་རང་མཚན་ཡིན་གྱི་སྦྱེ་གཙོ་བོས་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱའི་
འདོད་དོན་སྦྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རང་མཚན་དེ་ནི་སྤང་དོར་གྱི་འབྲས་བྱ་
བསྐྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟར་བ་)ནི།

སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྦྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ཐ་དད་མེད་བྱད་མེད།
 ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སྐྱབ་མིན།
 དེ་བཞིན་ཐ་དད་བྱད་མེད་ནའང་། ༡༧༥ །
 ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན།

གངས་ཅན་བྱོད་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པའི་གཙོ་བོའི་
 རང་བཞིན་དུ་བྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀྱན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གནས་སྐབས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 འདོད་ན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལའང་གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་ཇེས་ཐ་དད་དུ་
 བྱད་པར་མེད་ནའང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀྱན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་
 ནའང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྤྱིར་བྱེད་པ་རིགས་མཚུངས་ལ་སྒྲིག་གོ།

ཙ་བ། ཐ་དད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཡི།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འགའ་བྱེད་པོར་འགྱུར།

ཡང་ཐལ་ཆོས་སྤྲོ་མ་ལ་གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་ཇེས་ཐ་དད་ནའང་དངོས་པོ་ཡི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་)ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཆོལ་བར་
 ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཐ་དད་མེད་ནའང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། ༡༧༦ །
 བྱེད་དང་མི་བྱེད་འགལ་བར་འགྱུར།

ཐ་དད་ཡོད་དེའི་ཕྱིར་བྱ་མེད།

ཅེ་ན་ །

ས་ལུའི་ས་བོན་དེ་ས་ལུའི་སྐྱ་གྲུ་གཅིག་ཕྱ་ཉིད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དང་། རས་ཀྱི་སྐྱ་གྲུ་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་ལུའི་ས་བོན་གྱིས་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་མི་བྱེད།

འོན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བྱེད་པོ་ཉིད། །༡༧༧ །

ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཆུ་ལུང་སོགས་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གྲུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ནས་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། རས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཀྱན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དམ། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པ་ཉེ་བར་སྒྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཅི་དངོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འམ།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱ་ཕྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྐྱས། རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་ཐོབ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཚལ་བར་ཐལ་བ་)ནི། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་
བའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན།

ཙ་བ། དེ་ལྡན་དངོས་པོ་ཤིན་དུ་ནི།
ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་བའམ།

སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འབྲེས་པའི་སྤྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ཤིན་དུ་ཐ་དད་དུ་
ཐལ། རྣམ་འགྱུར་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཚྱོགས་པར་འབྲེས་པའི་སྤྱིར། འཕ་
གླུ་ཐལ་བ་ཕན་ཚུན་སྤྱད་དོ། དེ་ལྟ་མིན་ན།

ཙ་བ། འབྲ་དང་མི་འབྲའི་བདག་ཉིད་ཅན། ༡༧༤ ॥
རྣམ་གྲངས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་འགྱུར།
དེ་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་ཞེ་ན།

སྤྱི་གསལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་འབྲ་བ་ཐུན་མོང་བའི་གཙོ་བོ་དང་མི་འབྲ་བའི་བདག་ཉིད་
ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙོ་བོ་
དེ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཐ་
དད་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་དེ། སྤྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྒྱས་པའི་
ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་
མངོན་པར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བདག་ཉིད་གང་གིས་དེ་དག་གི།
བྱད་པར་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ། ༡༧༥ ॥

གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་ན།

ཐ་དད་ཉིད་འགྱུར་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་།

ཇི་ལྟར་བྱམ་སོགས་པམ་ཚུན་བཞིན།

སྦྱི་དང་བྱད་པར་དུ་འདོད་པ་འདྲ་། ༡༥༠ ॥

སྦྱི་དང་བྱད་པར་ཅན་མི་འགྱུར།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་བྱད་པར་དང་། སྦྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཇས་ཐ་དད་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་དང་། མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་གང་
གིས་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཇོག་རྣམ་པའི་སྦྱིར། འདོད་ན། ཇི་ལྟར་བྱམ་
སྦྱུ་སོགས་པམ་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་སྒོ་མི་སྦྱེ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དུ་འདོད་
པའི་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་འགྱུར་ལ་འདྲ་སྦྱི་དང་བྱད་པར་གྱི་སྒོ་སྦྱེ་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་འདྲི་སྦྱིར། འད་སྦྱས་ཐལ་བ་སྦྲ་མ་སྦྱད་དོ།

གསུམ་པ་(འཕྱག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་)ལ་གཉིས། རང་ལ་འཕྱག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་
པ་མེད་པ། གཞན་ལ་ཡོད་པ་ལོ།

དང་པོ་(རང་ལ་འཕྱག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱས་ནས།

བསྐྱབ་བྱ་དེ་འབྲས་འདོད་པ་ཅན།

སྦྱེས་བྱ་འདི་ནི་འཕྱག་པར་འགྱུར། ༡༥༡ ॥

དེ་དྲིན་ཐ་དད་ཐ་དད་མེད།

དབྱད་བྱ་ ॥

རང་གི་བསྐྱུ་བ་བྱ་བ་ཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲེས་བྱ་
འདི་ནི་ཚོས་ཅན། དང་པོར་རང་གི་འབྲས་བྱ་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དེ་ཐ་དང་པའི་གསལ་བ་
རང་མཚན་ཡིན་ནམ། ཐ་དང་མེད་པའི་སྒྲི་ཡིན་སྒྲི་སྒྲི་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་རིགས་ན་ཡང་།
གསལ་བ་ལ་འཇུག་རིགས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་མི་རིགས་པར་
ཐལ། བ་སྒྲུང་གང་གི་བདག་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་ལ་མ་མཐོན་སྒྲིམ་གྱིས་མདུན་དུ་བྱས་ནས་
འཇུག་པར་འགྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ན། གཙོ་བོས་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་ཏེ།

ཙ་བ། རང་བདག་ཉིད་ཐ་དང་།

ལྷོག་པ་མཚུངས་པ་འདི་དག་ནི།^{༡༠༢}

ཡོད་ཉིད་ །

རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དང་པའི་བྱེད་པར་རང་མཚན་ཁོ་ནས་རྣམས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
གཙོ་བོ་མེད་ན་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དང་གྱི་བྱེད་པར་མི་ཤེས་པས་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱན་ལས་ལྷོག་
པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་ལ་ཡོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དངོས་པོ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལེན་པའི་ལུ་ལྷོ། ༡༤༢ །

འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར།

བྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ། མི་འདོད་པ་ཚུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲི་
འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེད་རང་བཞིན་དང་ཚུའི་རང་

བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། མེ་ཚུའི་རང་བཞིན་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་སྒྲིལ་ཞིག་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིགས་པ་དེས་གཅེར་ཕྱ་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། རིགས་པ་སྒྲིལ་
མས་ཁེགས་པར་བསྟན་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ།

དང་པོ་(རིགས་པ་སྒྲིལ་མས་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཛེམ་མེད་པ།

ཐུན་སྒྲུལ་གང་ཅིའང་རུང་སྒྲིལ་བ།

དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན། ༡༥༣ །

མཐའ་གཅིག་པ་ནི་སྲིད་ཕྱིར་རོ།

མེ་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
གཅེར་བྱའི་བརྟལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་འཛེམ་མེད་པ་རྗེས་ཞོར་འགྱུར་ཞིང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ཐུན་སྒྲུལ་གང་ཅིའང་རུང་བ་སྒྲུབ་དོར་བྱ་མི་རུང་བ་སྒྲིལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
རྗེས་ཐའ་གཅིག་ཏུ་རྗེས་ཐ་དད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དོན་ལ་འཇུག་པ་འཚོལ་
བར་ཐལ་བ། ཡུལ་ཅན་སྒྲིལ་བ་དང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(དོན་ལ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད།

དེ་ཡི་ཁྱད་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར།

ཞོ་འབྱུང་ཞེས་ནི་བསྐྱལ་བ་ན། ༡༥༧ ॥

ཅི་ཕྱིར་རྩ་མོ་ལ་མི་རྒྱལ།

ཞོ་དོན་གཉེར་ཞོ་འབྱུང་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ན་རྩ་མོ་འབྱུང་བ་ལ་ཅི་ཕྱིར་མི་རྒྱལ་རྒྱལ་
 རིགས་པར་ཐལ། རྩ་ཞོས་མཚན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་མ་ཡིན་གཉིས་
 ཀའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འོན་ཏེ་ཕུལ་བྱུང་འགའ་ཞིག་ཡོད།

གང་གིས་བྱུང་པར་འཇུག་འགྱུར་ན།

འོན་ཏེ་ཞོ་ལ་རྩ་མོ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་པར་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བྱུང་པར་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི་རྩ་མོ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་དེ་གཞན་ལ། ༡༥༨ ॥

མེད་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མིན་གཞན་མིན།

འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཞོ་འོ་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྩ་མོ་དེ་ཞོ་རྩ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། འོ་མའི་
 རྣམ་འགྱུར་དེ་གཞན་རྩ་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡུལ་ཅན་སྒྲ་སྒོ་ཐ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་ཀུན་བདག་ཉིད་ཡིན་ན།

སྒོ་སྒྲ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར།

ཐ་དད་བསྐྱུས་པར་སྐྱ་བ་ལ། ༡༥༩ ॥

དེ་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྲིད་འགྱུར།

དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱ་སྟོ་ཐ་དད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་སྐབས་ཐ་དད་རང་བཞིན་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པར་སྦྱ་བའི་གཅེར་བྱ་པ་ལ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། སྦྱ་སྟོ་ཐ་དད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དགག་པའི་སྦྱ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་)ལ་
གཉིས། ཆིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(ཆིག་དོན་)ནི། དངོས་མེད་བཟློད་པའི་སྦྱ་རྣམས་སྦྱབ་པའི་སྟོ་ནས་འཇུག་གམ།
སེལ་བས་འཇུག་ཅེ་ན།

ཙ་བ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ངོ་བོ་བཟློད་པ་དབྱུང་བྱ་ཉིད།

མ་ཡིན་སྦྱ་ནི་དེ་དག་ཉིད། ༡༥༧ ॥

རྣམ་གཅོད་ཟློད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ།

དངོས་མེད་བཟློད་པའི་སྦྱ་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྦྱ་དེས་བྱམ་མེད་དེ། ངོ་བོ་སྦྱེ་སྦྱབ་
པའི་སྟོ་ནས་བཟློད་དམ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོ་ནས་བཟློད་པ་ཡིན་སྦྱམ་ཏུ་
དབྱུང་བྱ་ཞི། དེ་ལྟར་དྲོགས་པ་སྦྱེ་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཟློད་པའི་ཆེ་
བྱམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བཟློད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར།
ཡང་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་སྦྱ་དེ་སྦྱབ་འཇུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་
སྦྱར་རོ།

བྱམ་པ་མེད་ཅེས་སྦྱ་ལྟང་གིས་བཟློད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་
དངོས་སུ་གོ་བས་སྦྱབ་འཇུག་ཡིན་ནམ་སྦྱམ་ཏུ་དྲོགས་པ་སྦྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་

འཆར་བ་སྒྲིངས་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་སྟོན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་མེད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་རྟགས་
སུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་སྐྱ་འཕྲུག་ཚུལ་གཉིས་སུ་དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱམ་དུ་
དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ཅེས་འགོད་པ་དང་འདྲའོ།

གལ་ཏེ་གཉིས་སུ་དབྱེད་པ་མ་བྱེད་ཅེས་ཞོར་བྱ་ལ་སྟགས་པའི་སྐྱག་བྱིན་ཡང་དབྱེད་
བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་མི་རྣམས་སོ།། རྗེ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་གཅོད་
གཞན་སེལ་བཞེད་པ་དང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་རྟོག་ཀུན་
དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་)ནི། གཞན་སྟེ་དག་སྐྱ་རྟོག་ལ་སྐྱབ་འཕྲུག་གི་
དྲོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཆེ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་འཆར་
གྱི། དགག་པའི་རྣམ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་བར་མཐོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་བཅད་པའི་
སྟོ་ནས་འཕྲུག་ན། རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བཞེད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་པ་དང་། བར་དུས་ཀྱི་དངོས་
པོ་འགའ་ཞིག་ཐ་སྐད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ན་བར་བྱས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྱུབ་ལ། ཡོད་ན།
དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་སྐྱམ་པས་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་
འཕྲུག་པ་དང་། འཕྲུག་ཚུལ་ཡང་སྐྱབ་པའི་སྟོ་ནས་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

སྐྱབ་པའི་སྐྱ་རྟོག་སྐྱབ་འཕྲུག་ཡིན་པ་དྲོགས་པའི་གནས་ཤིན་དུ་ཆེ་བས། དེ་ལ་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། དགག་པའི་སྐྱ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྐད་ལ་སྒྲིངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དྲོགས་པ་རུང་བའི་སྦྱིར་
གཞུང་ཉུང་པར་མཛད་དོ།

འོ་ན་བཞེད་བྱ་ཉུང་བས་ཐོག་མར་འཆད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྟོགས་རེ་ནས་འཆད་རིམ་
གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་མེད་ལ། འདིར་ནི་

རིགས་པ་སྤྱ་མ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། འདི་ཡང་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་
གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐུག་དུ་མཛད་དོ།

གསུམ་པ་(རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དཔེར་བཅོམ་པ་)ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་དཔེར་
བཅོམ་པ་དང་། དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བ། སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་(གཏན་ཚིགས་དཔེར་བཅོམ་པ་)ནི།

ཙོད་བ། རང་བཞིན་བྱུང་པར་བྱེ་བྲག་ལ།

སྒྲུབ་པའམ་ལྟ་ལྟ་ཉེ་འབའ་ཞིག་པ།

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་དེ། ༡༧༧ །

འཇིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན།

རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན།
སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྱ་འཇིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་རྟ་སྤྱ་བཞོད་པ་བཞིན་དུ།
ཉགས་བཅོམ་པའི་སྤྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཕངས་པ་ལ་བསྐྱོས་པ་བྱུང་པར་
བསྐྱོས་པ་བ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉགས་སྤྱ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་
མི་སྐྱོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱ་འཇིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་ཉགས་སྤྱ་བཞོད་པ་ཡང་བསྐྱོས་པ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། དངོས་པོ་སྤྱ་ཡུལ་དུ་འབྱར་བ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་སྤྱ་ཡུལ་དུ་འབྱར་བ་ལ་བསྐྱོས་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ངེས་པ་སྤྱོན་དུ་
འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་བཅོམ་པའི་སྤྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་འཕེན་པའི་ངེས་

བ་མེད་དོ། དེས་ན་བྱས་ཞེས་བཤད་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་ལྟར་བསྟོས་པའི་
དོན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཙྰ་བ་སྐར་བ་)ནི།

ཙྰ་བ། གཤམ་ཏེ་གཏན་ཆོག་ལས་ཡོད་རང་བཞིན།
 ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་མིན།
 བྱེད་པར་རྒྱུ་ལྟོས་པའི་ཡོད་པ་ནི། ༡༤༩ ॥
 གཏན་ཆོག་ལས་བསྐྱབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས།

གཤམ་ཏེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གཏན་ཆོག་ལས་སུ་རིགས་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་
ཇི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རིགས་པ་མིན། དེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་
ཡོད་ཅམ་གྱུ་བ་ཟེན་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་ན་རྒྱུ་ལྟོས་པའི་
པས། གཙོ་བོ་དང་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོག་ལས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྟོན་ནི་གཏན་ཆོག་ལས་ཡང་མཚུངས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་
རུང་ན་གཏན་ཆོག་ལས་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། བྱེད་གཏན་ཆོག་ལས་འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། བྱེད་པར་རྣམས་རྒྱུ་ལྟོས་པའི་བར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་སྟོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་
བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི།

ཙྰ་བ། ཡོད་པའི་བྱེད་པར་ཅམ་དུ་ནི།
 བསྐྱབ་བྱ་སྟོ་ཡི་ཆོས་ཅན་ལ།
 དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྱུ་བ་མི་འགྱུར། ༡༥༠ ॥

ཁྱད་པར་རྣམས་མེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ཚོས་ཅན་དྲག་གཅིག་
 སོགས་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་ལ། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་
 ཅམ་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལས། ཡང་ན་སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་སྐྱབ་འདོད་
 ནས་ཁྱོད་བཀོད་པ་གང་ཞིག བྱི་མ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་ལྡན་
 ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པས་གངས་ཅན་གྱི་མངོན་པར་འདོད་
 པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལྡན་
 ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས། ཁྱོད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྐྱབས་པས་འདོད་དོན་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་ཐན་པའི་བྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་
 ན། མེར་སྤང་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པས་མེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

ཙ་བ། འདི་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད།

སངས་རྒྱས་པའི་སློ་ངོར་ཡང་ཁྱོད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་
 བསྐྱབ་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་བྱིར།

གངས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་
 ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་
 བསམས་ནས་བཀོད་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནི་དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན་སྤྱོད་པའི་པས་
 དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཤེད་བྱ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་པས།
 ཇོལ་བྱིར་ཇོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས།^{༡༧} “ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་

^{༡༧} ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་བྱི་རང་འབྲེལ་དུ། ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་བཤེད་པར་བྱ་བ་དང་
 གསལ་བྱ་དག་ཏུ། ཞེས་སྤང་ངོ་། རྩེ་བཟུན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ ༣༧-ན།

གཞུག་བྱ་དང་། བཞིན་བྱ་དག་དུ་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ན་ད་ཅི་ཤེས་
བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་གྲ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་”
ཞེས་བཤད་དོ།

འདིར་གང་དག་ཆོས་ཅན་ངེས་བཟུང་མེད་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་དང་པར་
སྒྲུབ་ན། སྒྲུབ་པའི་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ། སྤྱི་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བཞེད་པ་དོན་མེད། ཆོས་
ཅན་གཙོ་བོ་འཇམ། གཙོ་བོའི་སྤྱོད་ན་ལ་སྒྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྒྱུ་མེད།
ཅེས་པའི་ལན་གཞུང་སྤྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་དབྱུང་མི་བཟོད་དེ། བསྒྲུབ་
བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་ཡོད་པའི་བྱ་དང་པར་དེ་རྟག་གཅིག་སོགས་བྱ་དང་ཆོས་ལྡན་བྱ་དང་པར་
དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་པའི་བྱ་དང་པར་ཅམ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་མ་ལྟར་ན། གཞུང་
འོག་མའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། དཔེ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱོད་བསྟན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་
པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་གཞི་ཆོས་ཅན་གང་གི་སྤྱི་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མི་
སྤྱིད་པས། སངས་རྒྱས་པས་བཀའ་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ།

ཡང་ཁ་ཅིག གཙོ་བོའི་སྤྱོད་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡོད་ཅམ་
དང་། རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་བྱ་དང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འདོད་ན།
གཞུང་འདིས་གནོད་པ་སྟོན་ལ། སྤྱི་མ་འདོད་ན། གཞུང་འོག་མས་གནོད་པ་སྟོན་པར་
འདོད་པ་ཡང་དབྱུང་མི་བཟོད་དེ། ཡོད་པ་ཅམ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་
ནམ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
གཞུང་འདིས་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་དོན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། སྤྱི་
མ་ལྟར་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱོད་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སུ་བཞེད་པའི་ཡོད་པ་
ཡང་དེ་ལ་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལ་ནི་དགག་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

རང་གི་གཏན་ཆེགས་སུ་དངོས་པོ་ཙམ་འཛིན་ལ། གཞན་ལ་བདག་པ་བྱེད་པ་ན། དེ་
ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཡོད་པ་ཙམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཅོད་
པ་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། རི་ལྟར་ཅོད་པའི་རྩལ་མ་རྟོགས་པའི་ནམ་འགྱུར་དང་།
བསྐྱབ་བྱ་བྱའི་ཟིན་ན་སྦྱོན་ཡོད་ལ། སྐྱབ་བྱེད་བྱའི་ཟིན་པ་ལ་སྦྱོན་དེ་མེད་པའི་དོས་ནས་
ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སྐད་བྱེད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་སྐྱབ་
ཁྱད་གི་གཟུགས་ལ་ལག་པ་བྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ།

ཙ་བ། བྱད་པར་བཞུག་བྱ་བཟུང་ན་ ་་་ ༥

ཡོད་པའི་བྱད་པར་དངོས་པོ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འདིར།

གཏན་ཆོག་ས་རྒྱུ་མེད་ཅན་འགྱུར།

ཡོད་པ་བཟུབ་བྱ་ཡིན་ན་དེས། ༡༩༡ །

ཁྱད་པར་དག་ནི་བཟུབ་བྱར་འགྱུར།

གདན་ཆོགས་བྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་ལྟ་
ལམ་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དངོས་པོར་སྦྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་རྗེས་འགྲོའི་བྱབ་པ་མེད་པ་
ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོགས་ཆོས་བྱབ་པ་གང་ཞིག་དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་
བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྲོད་དུ་ཡོད་པ་བསྦྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡོད་པའི་
བྱད་པར་དག་ནི་བསྦྱབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱངས་
ཅན་དེ་ཉིད་གང་རུང་གཅིག་སྦྱབ་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཡོད་ཅམ་བསྦྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར།

མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་སྤྱོད་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་
མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་པས་
དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་ཁྲུབ་པ་མི་འགྱུབ། ཁྲུབ་པ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་
ཆོས་མི་འགྱུབ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཁྲུབ་གཉིས་ཀ་
གྲུབ་ན། སྤྱོད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར། དེས་ན་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
པ། ཡོད་ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྒྱུ་ལྟོས་འགྲོ་མེད་པའི་གནོད་པ་བཟོད་པ་ན། རྟག་གཅིག་
སོགས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ན།
དངོས་པོ་འཇ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གྲངས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་ཁྲུབ་པར་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ལྟོས་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་འགོད་པས་ན། དེའི་དོན་མ་རྟགས་པས་ཏེ། ཁྲུབ་པར་ནི། བདེ་སྤྱི་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྒྱུ་ལྟོས་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཅམ་ལྡན་རྒྱུ་
འགྲོ་ས་ཡིན་པས། དོན་ནི། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དེ་
གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དེ་ཅམ་ལྡན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི།
གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཁྲུབ་པར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ལྟོས་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་གྲངས་ཅན་གྱི་
རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཁྲུབ་པར་རྣམས་ལ་ཞེས་མ་སྦྱར་ཞིག་ ཁྲོད་ལ་སྦྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་མི་རིགས་པས་ཁྲུབ་པར་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་ལྟོས་
མེད་པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ལ།

ཙ་བ། དེ་ཡི་ཁྲུབ་པར་གཟུང་མེད་པར།

དངོས་པོ་ཅམ་ན་སྤྱོད་པ་ན།

དེ་ཙམ་བྱུང་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། ༡༧༢ །

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པ་མེད།

ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་བྱུང་པར་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར། དངོས་པོ་
ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞེད་པ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན། བསྐྱབ་བྱ་
ཡི་ཆོས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་རྗེས་འགྲོའི་བྱུང་པ་ཉམས་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་
ཀྱང་གྲུབ། མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གང་དག་རིགས་པ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཁས་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་ཚད་
མས་སྐྱབ་ཡི་ཤེས་པར། རྟག་པ་ཡིན་ན་སྒྲིན་པོ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་སྐྱ་བྱི་གཅིག་དུ་
གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་བཟུང་ནས། ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་
ཞེས་སྐྱ་བར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་
ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཁས་མ་སྦྱངས་པ་སོམས་ཤིག དེ་འདྲི་དོ་
ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མི་རྟག་ན་ཅ་བའི་བྱུང་པ་དང་འགལ་ལོ།

ཁོ་ལོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། སྒྲིར་ཡོད་ན་
མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ཆོས་ཅན། མི་
རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས་སྦྱངས། འདྲི་དོ་ན། ཚད་མས་
མ་གྲུབ་པ་འགལ་ལོ། ཁོ་ལོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པས་བྱུང་ཅས་
ཟེར་གྱི། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སྒྲིར་མི་རྟག་པས་བྱུང་ཅས་མི་སྐྱ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
སེལ་ངོར་མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲི་དོ། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་
སྒྲི་འདོགས་པ་སྤྱིད་པས་དེའི་ངོར་མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་
མེད་པས་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་བྱུང་པའི་དངོས་
འགལ་ལས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྟག་ངོར་བྱུང་པ་དེ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། སེལ་བའི་ངོར་སྐར་བས་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་དུ་རེ་ན་ནི། མི་གྲོལ་བར་མ་ཟད། ཉེས་
པའི་གོང་བྱར་གྱུར་པས། ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག།

རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་ནགས་མཐར་དུར་སྤྱ་འབྱིན།
ཕ་སྤྱེས་གོང་མཐར་གནས་ནས་ལྷས་ངན་སྒྲོག།
མཁས་པ་རིགས་པའི་གནས་ལྷགས་ཐོག་ལྷར་འཕེན།
སྤྱན་པོ་ལྷག་ཆོད་དུག་མདའ་མདེའུ་མེད་འཕེན།

ཞེས་སོ།

སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་ལ་དགག་པ་ནི།

ཙ་བ། མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ཆོས་མེད།
 གཉིས་ལ་བརྟེན་འབྲལ་པ་ཅན།
 མེད་པའི་ཆོས་ནི་འགལ་ཡིན་ན། ༡༩༩ །
 ཡོད་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར།

མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙུག་པོར་སྤང་བ་དེ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆོགས་དོན་ཇི་
ལྟར་ཏགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་གྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཏགས་སུ་གང་
བཞོད་ཀྱང་། ལྟར་སྤང་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱབ་པ་ནི།
ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལྷ་བྱ་ཏགས་སུ་འགོད་དམ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་
ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་བྱ་ལྷ་བྱ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ལྷ་བྱ་གང་
ཏགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱབ་ཀྱི་
ཏགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་སྤྱ་
མ་ལ། ཏགས་ནི་ཁྲབ་པ་འབྲལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། གསུམ་པ་ལྟར་ན།

དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱུ་སྟོང་ནི་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་སྡེ་མ་ལ། ཉགས་ནི་
བྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སོ།

དེས་ན། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱུ་ལཱ་ལེ་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ཉགས་སུ་འགོད་དགོས་པར་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་མཚོན་ནས་དོན་བྱེད་རྒྱུ་ལཱ་ལེ་བྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་གང་
ཉགས་སུ་འགོད་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པ་ལས་མ་འདས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་
དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཧེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཞལ་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་དང་ལུས་ཅན་
མ་ཡིན་པ་སོགས་གང་བཞོད་ཀྱང་བྱབ་པ་འབྲུལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

ཉགས་སུ་བཞོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་རྒྱུ་སྟོང་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་དངོས་
མེད་གྱི་ཆོས་གང་ཉགས་སུ་བཞོད་ཀྱང་། བྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་
པས། གང་བཞོད་ཀྱང་ཡང་དག་དུ་མི་འགྱུར་བར་མཐའ་དབྱུང་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། གཞི་
མ་གྲུབ་ཉགས་སུ་བཞོད་ན་ལྟར་སྟངས་དུ་ཉིགས་སྡེ་བས་འདིར་དེ་འགོག་ཚུལ་མ་བསྟན་ལ།
ཚད་མས་བྱབ་པའི་ལྷོག་པ་གང་ཉགས་སུ་བཞོད་ཀྱང་། ལྟར་སྟངས་གསུམ་ལས་མ་འདས་
པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྡེ་བྱི་གཉིས་ལ་ཆོས་ཞེས་སྟོས་ལ། བར་བ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་
ཞེས་སྟོས་སོ།

དེས་ན་གྲངས་ཅན་ལ་ཉགས་གང་འགོད་ཅེས་འདྲི་བ་མིན་གྱི། བྱད་པར་རྣམས་ཧེས་
སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་ལྟ་བཞོད་ཅིང་། བཞོད་པ་དེ་ཉིད་སངས་
རྒྱུ་པས་ཀྱང་ངེས་ཟིན་པས། གྲངས་ཅན་རང་གིས་བཞོད་པའི་ཉགས་དེས་མཚོན་ནས།
གང་བཞོད་ཀྱང་ལྟར་སྟངས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།

མེད་ཆོས་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི། སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ཅམ་
གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། བུམ་མེད་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ། བྱབ་པ་འབྲུལ་པའི་ཁོངས་སུ་
འདས་པའི་ཕྱིར་ནོ།

གསུམ་པ་(སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རང་བཞིན་སྒྲུབ་པ་^{༡༡}གོ་བྱེད་ཡིན།

དེ་ལ་བྱེད་བྱེད་རེས་པ་ཡིན།^{༡༢}

རང་བཞིན་རེས་པ་གོ་བྱེད་ཡིན། ༡༢ ॥

འདི་ལྟོག་པ་ན་དེ་ལྟོག་བྱེད།

བསྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་བྱེད་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པའི་གོ་བྱེད་
ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཆད་མས་རེས་ཤིང་། བྱས་པ་དེ་
ལ་བྱེད་བྱེད་དུ་རེས་པ་ཡི་མི་ཉག་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་དུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མི་ཉག་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མི་ཉག་ཀྱིས་ཉག་པས་སོ། མི་ཉག་པ་འདི་ལྟོག་
པ་ན་དེ་ལྟོག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་ལྟོག་པར་བྱེད་དེ། བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་
པའི་བྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུབ་པ་དཔེར་བཞིན་པ་ནི།

ཙ་བ། དཔེར་ན་མི་ཉག་ཉིད་བྱས་པ་འཇམ།

མ་བྱས་པས་ན་མི་འཇིག་བཞིན།

གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་ཡིན་པས་བྱེད། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། སྒྲུ་ཡང་བྱས་
ཞེས་བཞིན་པའི་དག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་དང་ཙ་བ་
གཞི་གཉིས་ཉག་པས་ཆོས་སྒྲུ་མཐུངས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡༡ གྲུབ་པ་ བེ།

༡༢ རེས་པ་ཡི། སྒྲུ་ བེ།

ཡང་མི་འཇིག་པ་ཡིན་ན་མ་གྲུས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་འདུས་མ་གྲུས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་བཞིན།
སྒྲིལ་བྱས་ཞེས་བཞོད་པའི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་
ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཚད་གཞི་གཉིས་རྟགས་ཆོས་སུ་ཆོས་མི་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲུབ་
ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ།

སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་ཤེས་དཔག་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱིར་གྲོལ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་
བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟགས་པ་སྦྱོར་བ་ལྟར། གྲོལ་བས་དངོས་སུ་བཞོད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བསྟན་
བཅོས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟགས་པ་སྦྱོར་ཞིང་། དེ་
ཡང་སྦྱར་བའི་སྟོན་པ་གཉིས་ཡིན་ན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་(འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་
སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགོད། སྒྲུགས་ཆོས་བསྒྲུབ། དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགོད་བ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། ༡༥ ॥

རང་གི་ངོ་བོས་ཤེས་འབྲེལ་ནི།

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནིད་ཀྱིས་རང་ཆས་སུ་
ཤེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་
རིགས་གཞན་མེད་པར་ཁྱོད་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་ནིད་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པའི་
ལག་ཤེས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དོན་ནི། བྱས་པ་མི་འཇིག་པའི་ཤས་སུ་མེད་དེ། དེར་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་
སོགས་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་མ་ལཱ་འི་ཡུན་
ཚད་དུ་མི་འཇིག་པའི་ཤས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འཇིག་གོ་ཞེ་ན།

བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འཛིག་ངེས་མིན་པར་ཐལ། འཛིག་པར་འགྱུར་བ་
 བྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་བཟོས་པའི་བྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། ལྷམ་བུའི་དངོས་པོ་མེར་
 པོར་འགྱུར་བ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་བྱིས་བྱུང་གི་ཆོན་ལ་བཟོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི།
 ངེས་པར་མེར་པོར་འགྱུར་བའི་བྱབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར།

འོ་ན། ཆོས་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་
 པ་ཆོས་གཉིས་ལ་བཟོས་པའི་བྱིར་ཅེ་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་ཟླ། དོན་གྱི་བཟོས་ས་རྒྱ་ཡིན་
 པས་ཆོས་གཉིས་ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་
 ཆོས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན། ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཆོས་གསུམ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། དེ་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཅེ་ན། བྱབ་པ་མེད་དོ། ལྷར་གྱི་ཐལ་
 བ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། འཛིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པས་གཅིག་དང་མ་སྟངས་ཀྱང་གཞན་དང་
 ངེས་པར་སྟངས་པས་བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བཟོས་ཀྱང་འཛིག་ངེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། ༡༩༩ །

འགའ་ཞིག་ལ་ནི་མི་སྟོན་འགྱུར།

བྱས་པ་དེ་ལ་འཛིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འཛིག་པ་མི་
 སྟོན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་མ་སྟངས་པ་སྟོན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(དོན་བཟུ་)ནི།

ཙ་བ། དེས་ན་འབྲས་གནས་མེད་པའི་བྱིར།

འཛིག་པ་རྒྱ་ལྡན་སྤྲུ་རྣམས་ཀྱི།

འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་དག། ༢༠༠ །

འབྲུལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན།

ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་དང་མ་ཕྱད་པ་སྤྱིད་པ་དེས་ན་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལྟན་དུ་སྦྱོར་བ་
 རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དག་འབྲས་བྱ་འཇིག་པ་ལ་འབྲུལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་
 པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་བ་སོགས་ཡོད་ན་འབྲས་བྱ་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་གནས་
 པའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་རྒྱ་རྣམས་པ་མེད་སྤྱིར་ཡང་།

ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་སོགས་དེ་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་པ་མེད་དེ། དེ་དངོས་པོ་བ་དང་དངོས་མེད་གང་
 ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ནི་བྱམ་པ་རང་གི་རྣམས་མ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་
 ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གི་སྦྱས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་
 པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་འབྲས་བྱར་འགྱུར་རོ།
 དངོས་མེད་བྱེད་ན། དངོས་པོ་མི་བྱེད་པས་དངོས་མེད་འབྲས་བྱར་ཐལ་བ་དང་དངོས་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་གི་
 སྦྱས་བཞུན་ཏོ།

ཙ་བ། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་།

གང་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་དེ་ལས། ༡༥ ॥

གཞན་ལ་འང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་།

སྒོག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་སྒོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལའང་ཚོས་ཅན།
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འཇིག་

ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འཇིག་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱལ་ས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུར་རོ།

གཉིས་པ་(སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་)དོན་བསྒྲུབ་བ་ནི།

ཙ་བ། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི།

ཇེས་སུ་དཔོག་གང་རྣམས་གཉིས་ཏེ།

འབྲས་དང་ངོ་བོ་དེ་དག་ལས། ༡༩༩ །

རང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་ངེས་ཕྱིར།

འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བསྒྲན་པ་དེས་ན། བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཇེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་གཏུག་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་རང་གཉིས་སུ་
ངེས་ཏེ། སྐྱབ་རྟགས་ལ། འབྲས་བྱ་དང་ཁྲབ་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་རྟེན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཅོད་སྤང་ངོ་།

དང་པོ་(དངོས་)ལ་གཉིས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་
བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ།

དང་པོ་(མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་)ལ་གཉིས། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བརྩུང་བ་
དང་། དེ་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བརྩུང་བ་)ནི།

ཙ་བ། འཇུག་པ་སློ་སྤོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་ན།

འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས། ༢༠༠ །

མི་དམིགས་པ་ནི་ཚད་མར་བཤད།

ཤ་ཟ་རང་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དེས་
ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་རིགས་པ་འགོག་པ་ལ་ཚད་མར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དེའི་ངོ་བོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པར་མི་བྱེད་
པས་བྱུང་བས་དེ་སྙད་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
འཇུག་པ་དེ་དམིགས་པའི་སློ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གང་དུ་བཤད་ན། “ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ་” ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་འོ།
སྤར་སྐབས་དེར་བྱུང་བ་མ་སྐྱབ་པར་འདིར་སྐྱབ་བཞེད་ནས། འཇུག་པ་སློ་སྟོན་ཅན་ཉིད་
ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། སྤར་རང་འགྲེལ་དུ་” “ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྐྱ་དང་ཐ་
སྙད་དགག་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་སློན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་
སྤར་གསུམ་ག་འགྲེལ་བ་འདིར་སྤར་བཤད་ཟེན་ལ་སྟོར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

ཅིའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་སྐྱབ་མི་ནུས། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་
ཚད་མ་གསུམ་གང་རུང་གིས་དམིགས་པས་བྱུང་བོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བསྐྱན་བཅོས་སྐབས་དང་འགྲེལ་མེད་དང་།

དོན་རྣམས་དབང་པོ་ལས་འདས་པ།

བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་བསྐྱལ་བཅོས་ཀྱི་བཟོད་བྱར་བྱེད་པའི་བྱབ་པ་མེད་དེ། བསྐྱལ་དོན་
འགའ་ཞིག་བསྐྱལ་བཅོས་ཀྱི་བཟོད་བྱར་བྱས་ན། ཚུམ་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་བཟོད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་དོ་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་བཟོད་བྱར་བྱས་
ཀྱང་ཉེས་མཁོ་མེད་ཅིང་། སྤྱིས་བྱའི་རྣམ་ཏོག་གི་གྲངས་སོགས་འགའ་ཞིག་བཟོད་བྱར་
བསྐྱལ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་རང་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། བསྐྱལ་དོན་རྣམས་ཡོད་
ཀྱང་། དེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྤིད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཉགས་མེད་པ་ཅན་དེ་རྣམས་ནི༥ ༢༠༡ ༥

མི་དམིགས་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་མེད༥

ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན༥

ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར༥

བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན། བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྐབས་ཉགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དབག་གིས་དམིགས་པས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ངོར་སྐབས་ཉགས་ཡང་
དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དེ་
རྣམས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་ན་མེད་པས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་
ན་དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཚད་མས་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་དེ་བསྐྱལ་དོན་ཡོད་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། མེད་པ་བསྐྱབ་པ་གང་ལ་ཡང་། ཚད་མ་སྟེ་
ཉགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་ངེས་པའི་
འབྲས་བྱ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་)ནི།

ཙ་བ། ཉགས་ཀྱི་སྤལ་བྱང་ཡོད་པ་ཅན། ༡༠༢ ॥

ལ་ལ་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར།

རང་བཞིན་ཤེས་བྱེད་མི་ཤེས་ལ།

རིགས་པ་འདི་ནི་བཟོད་པ་ཡིན།

མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ལ་ལ་མེད་ངེས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉགས་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་
 ཏེ། ཉགས་ཀྱི་སྤལ་བྱང་སྤང་རུང་གི་ཁྱད་པར་ལ་བསྐྱོས་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་དེ་སྤྱོད་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། སྤང་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འགལ་ཏེ།
 མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་མི་འགྱུར་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རང་
 བཞིན་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ལྷ་མི་ཤེས་ན་འབྲས་བྱ་ནི། ༡༠༣ ॥

མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད།

དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཉགས་ཅན་ལ།

རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན།

ལྷ་མི་མི་ཤེས་ཤིང་མེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་སྟོབས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར།
 འབྲས་བྱ་དུ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བཀག་པ་ཉགས་སུ་སྐྱར་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་འགར་ཁྱབ་བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་
 ཡོད་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་མེད་

དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། ཤ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་གིས༥ ༢༠༥ ॥

དེ་མེད་པར་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར༥

གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་བྲབ་བྱེད་མེད་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་
ཕྱིར་ཚོལ་འགའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་དང་། ཡང་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་དང་བྲབ་བྱེད་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་འཕྲུག་དུས་ནི། གཡས་ཀྱི་རིའི་ངོས་ལ་ཤིང་གི་
ཚོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲན་ཞིང་། ཤ་བ་དང་ཤུག་པའི་བྲད་
པར་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རྒྱས་པའི་ཤིང་གི་ཚོགས་དཔེར་བཞག་ནས། དེ་དང་ཐག་མཉམ་
པའི་གཡོན་གྱི་རིའི་ངོས་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་ན། གཡས་རི་ལྷར་མངོན་
སུམ་གྱིས་ངེས་རྒྱས་ཤིང་ཤ་བ་དང་ཤུག་པའི་བྲད་པར་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་རི་ལྷར་ངེས་མི་
རྒྱས་པའི་ཤིང་གིས་དག་པའི་གཡོན་རིའི་ངོས་ན་ཤ་བ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚཱ་ཟ་བ་ན། དེར་ཤ་
བ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་རྟོགས་འཕྲུག་པ་ཡིན་ནོ༥

གཞི་དེར་ཤ་བ་ཡོད་ན། ཚོལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་འདྲན་མི་རྒྱས་ན།
ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲིས། གཞུང་རྒྱུང་བ་གཉིས་པོ་འདི་ནི། རྒྱ་བྲབ་བྱེད་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ༥ རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཚད་མར་
བསྐྱབ་པ་ནི་ཅི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་ཅི་ན།

ཙ་བ། སྤང་རུང་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ༥

མི་སྲིད་པ་ནི་གྱུར་བ་ན༥

སྒྲུང་རྩལ་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི།། ༢༠༥ །

དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཡོད་ན་སྒྲུང་རྩལ་གི་བྱམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་སྤྲིབ་བྱེད་ཅིག་པ་སོགས་མི་སྤྲོད་
པར་གྱུར་པ་ན། ཡོད་ན་སྒྲུང་རྩལ་གི་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ལས།
གཞི་འགར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་དེ། སྒྲུང་རྩལ་གི་བྱམ་པ་ཡོད་ན་
དམིགས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་།།

དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཕྱིར།།

དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི།། ༢༠༦ །

མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར།།

དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཀྱང་རང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སུ་
གྲུབ་པའི་གཞིར། དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་སུ་འགྱུར་
བ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་ན།
གཞོད་བྱ་བྱང་རེག་དེ་རྒྱ་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་
གི་སྤྲིབ་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ལྟར་དོ།

རྟོགས་འདི་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། སྤྲར་གྱི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ངེས་
པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་ལ། རྟོགས་ཀྱི་འབྲུག་ཚུལ་ནི་སྤྲར་བཤད་ཟིན་དོ།

གཉིས་པ་(དགག་རྟོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་ཙོད་སྤང་)ལ་གཉིས། དགག་རྟོགས་
གཉིས་ཀྱི་བྱངས་ངེས་ལ་ཙོད་སྤང་། མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ལ་བྱེད་བྱག་དུ་
ཙོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(དགག་ཏྲགས་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་ལ་ཙྰ་སྤང་)ལ་གསུམ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་
དོན་ངོས་བཟུང་། དེ་དགག་མི་རྣམས་པར་བསྟན། དེ་ལ་ཡུང་འགལ་སྤང་བལོ།

དང་པོ་(གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
བསྟན་པ་དང་། དེ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མཚུག་བསྟུ་བལོ།

དང་པོ་(རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་)ནི། བྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ལ་
ཡོད་ངེས་འགོག་པ་དང་། མེད་ངེས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་རྒྱུས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར།^{༡༡༥} ཞེས་པའི་ཏྲགས་འདི་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡང་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདི་
ལྟར་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་ན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་
པའི་སྤྱི་སྒྲུབ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བཟོད་བྱ་མེད་ན་ཟོད་བྱེད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་གཅིག་བཟོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དགག་
པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་དགག་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འཇུག་ན་ཡང་
མེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཙྰ་སྤང་པ་འདི་ནི་མ་
དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་གངས་ངེས་ལ་ཙྰ་སྤང་བལོ།

ཙྰ་བ། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི།

རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་བསྒྲུབས་བ།

༡༡༥ ཚད་མ་ཀུན་བདུས་རང་འགྲེལ། མྱེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅ། ཐོག་ ༥༧-ན།

གལ་ཏེ་འདིར་གཙོ་བོ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསལ་བས་དཔྱད་པར་བྱལོ།

ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ། ༢༠༧ །

སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ།

གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲུར་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
ཡོངས་སུ་བསྒྲུབས་ཤིང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་
དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོར་
མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྒྲ་དོན་ངོས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་
རང་མཚན་མེད་ཀྱང་། རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲའི་དོན་ཡོད་པས་སྒྲ་སྒྲུར་བ་མི་
འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོགས་སྒྲུང་གི་སྒྲུར་བ་འདིའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་རང་མཚན་དེ་
ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་དེ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་མངོན་ལ། དེའི་དགོངས་
པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཀྲལ་བ་ན། གཙོ་བོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་ཉེར་
ལེན་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལྟར་སྒྲུང་། འདི་དག་
གི་དགོངས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀམལ་སྤྲེལ་ས། གཙོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་
དགག་དགོས་གྱི། དེ་མིན་ན། དེ་རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་ཁེགས་
ཀྱང་། གཙོ་བོ་རང་ལྗོག་ནས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། རྟོགས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གཞི་
ནི་གཙོ་བོར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། ཕྱིར་ཤོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་ལ་བལྟས་ནས་གཙོ་བོ་
དང་དེ་སྒྲུང་གཉིས་གང་བཞག་ཀྱང་འདྲ་བར་སྒྲུང་ལ། རང་ལུགས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་མ་
གྲུབ་ཁྱད་ཤིན་དུ་ཆོདོ།

ཙ་བ། དེ་དངོས་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཅན།
 སྐྱབ་ལ་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་ནི། ༢༠༤ ॥
 མེད་པ་མ་ཡིན་སྐྱ་སྐྱར་བྱིར།

དེས་ན་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་གཙོ་བོ་རང་མཆན་གྱི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཅན་དུ་
 བསྐྱབ་པ་ལ་ཉགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་
 ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
 སྐྱར་བ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཡང་ན། གཙོ་བོ་རང་མཆན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 འགྱུར་སྐྱ་ཆོགས་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་
 ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་
 པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་སྤེང་དུ་གཏན་
 ཆོགས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་རང་མཆན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མཚུག་བསྐྱབ་)ནི།

ཙ་བ། དོན་དམ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ཉིད་ཅན།

དེ་ལྟར་མིན་པར་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་
 པ་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན།

ཙ་བ། མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི།
 དོན་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱ་རྣམས་ནི། ༢༠༥ ॥
 ཁྱུ་མེད་ཅན་འཇུག་མི་འགྱུར་དང་།

འདས་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་།

ཆོག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བརྟན་པ་ཡི།

དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱིར། ༢༡༠ །

དེ་དག་སྒོ་དོན་ཡུལ་ཅན་འདོད།

ཕྱི་ནང་གི་མཐོང་བའི་རྒྱལ་ཐ་དང་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་རེ་རེ་བ་ན་མས་
ལ་སྐྱ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་གྱིར། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་
པོར་མེད་པའི་གྱིར། ཆོག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྟན་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གྱིར། ཉོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྒོས་བཏགས་པའི་དོན་
གཟུང་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དངོས་པོར་མི་འཐད་
པའི་གྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་དག་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱ་དོན་དག་མི་རིགས་པ་དང་།
བསྐྱབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉིས་པའི་གཙོ་བོ་མིན་པའོ།

དང་པོ་(སྐྱ་དོན་དག་མི་རིགས་པ་)ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ།

དང་པོ་(ཆོག་དོན་)ནི།

ཅ་བ། སྐྱ་དོན་བསྟོན་པ་སྐྱབ་པ་ལ།

ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསལ་བའི་གྱིར།

ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ། ༢༡༡ །

ཡན་གར་ཆོས་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན།

གཙོ་བོའི་སྤྱོད་ན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བསྟན་ན་ཉགས་དེའི་
 ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཉན་ཚོས་ཅན་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་མེད་ན།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ། དེ་འདྲི་དོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཡན་གར་བ་
 ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚོས་ཡན་གར་བ་ནི། དཔེའི་སྤྱི་དུ་
 གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཐའ་དབྱེད་པ་)ནི། གཞུང་འདི་དག་གི་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་ན་མེད་དོ། ཞེས་ཁོ་
 བོ་ཅག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་རང་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱོད་ན་
 ལ་བསྟན་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་ངག་དུ་བཟོད་མི་རུས་པས། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཉར་ལེན་དུ་མེད་དོ་
 ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བཟོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་ནི་གཞི་གཞན་དུ་མ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ནི།
 དེ་ཚད་མས་ཁེགས་པ་ཉིད་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བར་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་
 ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མིན་པ་)ནི།

ཅ་བ། སྤྱོད་ན་བསྟན་པ་མེད་རྣམས་ཀྱིས།

ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས།

དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དབྱེད་བྱ་སྟེ། ༢༡༢ །

འདི་ལས་འབྲས་འབྱུང་རག་ལས་ཕྱིར།

སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གཙོ་བསྐྱེད་དོན་གཉེར་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཆང་མང་ན་མེད་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་དམ་མེད་སྐྱམ་པའི་
 བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་གིས་དབྱུང་བར་བྱ་རིགས་ཀྱི། རྟོག་པ་ལ་མེར་སྒྲུང་ཡོད་དམ་མེད་སྐྱམ་
 ཏུ་འབྲས་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དབྱུང་མི་རིགས་ཏེ། མེ་འདི་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་བྱའི་
 འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་རག་ལས་ཤིང་། རྟོག་པ་ལ་མེད་དོན་སྒྲི་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་
 འདོད་དོན་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱུ་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ལ།
 དོན་གཉེར་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།
 མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། ༢༡༢ །
 འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཅི་པན།

དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། འབྲས་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཡོད་མེད་དུ་བརྟགས་
 པས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ལྡན་འབྲིག་པ་དོན་
 གཉེར་གྱི་བྱུང་མེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ནིང་ཁྱུང་
 གཞིར་བཟུང་ནས། གཟུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་བརྟགས་པས་ཅི་ཡང་མི་པན་པར་
 ཐལ། དེས་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་ཏུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཐེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱར་བསྟན་
 པར་བཞེད་པ་ནི་གིན་ཏུ་དབྱུང་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཇི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་ཐེས་དཔག་དང་སྒྲོ་
 འདོགས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ལ་ཁྱུང་པར་དབྱེ་དཀའ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་གཞི་འགར་ཆོས་དེ་འཇལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡོད་པར་འཇལ་བ་དང་མེད་པར་
 འཇལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་མེ་མེད་ཀྱི་མཆོལ་དུ་བ་མེད་པར་གཞལ་བ་ཉིད་དུ་བ་གཞལ་

བའི་དོན་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། འོན་ཆད་མ་དེས་མཆོལ་དུ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། བཟ་ཤིས་མ་དང་སྦྲ་ནག་
མ་བཞིན་དུ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཆེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་བས།
དང་པོ་ཉིད་ནས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྩོལ་བ་མ་གྱུས་ན་ལེགས་སོ།

ཡང་དེར་དུ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དུ་མེད་བསྐྱབ་པ་མི་ན། ཞེས་སྒྲོ་བས་ཀྱང་ཞིབ་དུ་
མ་བཏགས་པ་སྟེ། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ཀྱང་བཀག་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་མ་
གྲུབ་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་མི་ཁེགས་ལ། བཀག་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་ལ་གྲུབ་
ཀྱང་། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་མི་ཁེགས་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་མི་ཁེགས་སོ།
དེ་ལྟ་ན། མཆོལ་དུ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་། དུ་མེད་མ་ཡིན་པར་
འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་བས་དགག་སྐྱབ་ཀྱན་ཉམས་ལ། ཡང་སྒྲོ་
འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ། ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ།
ལྷགས་དེ་ལ་ཆེས་དཔག་གི་འཛིན་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན།
བཙོ་བསྐྱེད་དོན་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་མེད་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མའི་དོན་སྐྱེ་ཤར་བ་
ཡོད་མེད་དབྱུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱར་ནོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་)ནི། བྱེད་སྒྲོ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྒྲོན་པར་མི་བྱེད་ན།
སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོགས་གྲང་གིས། བཏགས་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་པ། ཞེས་སྒྲོ་དོན་གཏན་
མེད་དུ་བསྐྱར་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས།

སྒྲོ་ཡི་དོན་ནི་བཏགས་པ་ཡིན།

དངོས་རྟོན་མ་གྲུབ་འདི་ཆོས་སུ། ༢༧ །

རིག་པ་སྒྲོ་བས་གསུངས་པ་ཡིན།

སྒྲོ་དོན་མེད་པར་རིགས་པ་སྒྲོ་བས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དངོས་བོ་བའི་རྟེན་ཅན་དུ་མ་གྱུབ་པ་འདི་དེའི་བྱུང་ཆོས་སུ་སྒྱུབ་བཞེད་ནས་ལུང་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྒྱིར། འོ་ན་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།

ཡང་ན་སྒྲོགས་སྒྲུང་གིས་གཙོ་བོ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོས་སུ་བཞག་པ་དང་། བྱེད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་བོ་བའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྒྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་དགས་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་ཙོད་པ་སྒྲུང་བ་)ལ་གསུམ། ཆོག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྒྱིར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(ཆོག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྒྲིམ་བུའི་ཆོག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པ་འོ།

དང་པོ་(སྒྲིམ་བུའི་ཆོག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཆོག་ཙམ་དགག་པ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་དགག་པ་འོ།

དང་པོ་(ཆོག་ཙམ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། འགལ་བ་སྒྲུང་བའོ།

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ནི། ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པས་དངོས་བོ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་ལོག་པས་དངོས་བོ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྒྱིར་ཏེ། ལུང་ཀླན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྱིར། དེས་ན་ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་

བྱེད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྤྱ་རྣམས་དངོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།
 མེད་ན་མི་འབྱུང་ཉིད་མེད་ཕྱིར།
 དེ་ལས་དོན་གྲུབ་མིན་ །

ཇིང་བྱེད་གྱི་སྤྱ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་གྱི་རྟགས་ལས་བྱེད་རང་གི་ཞེན་པའི་བཇོང་
 བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ཞེན་པའི་བཇོང་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གང་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་དག། ༢༡༥ །

སྤྱ་པོའི་བསམ་བ་སྟོན་པར་བྱེད།

ཆོག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། སྤྱ་བ་པོའི་བཇོང་
 འདོད་གྱི་བསམ་བ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། བྱེད་དེ་དཔོག་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འགལ་བ་སྤང་བ་)ནི། ལུང་ཚད་མ་མིན་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས།^{༡༡}

ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་སྤྱ་བའི།

སྤྱི་ལས་ཇེས་སུ་དབག་བ་ཉིད།

༡༡ ཀ། ཚད་མ་ཀྱན་བདུས་ལེའུ་གཉིས་པར། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ཀྱང་མི་སྤྱ་བར། བཙུངས་ཕྱིར་ཇེས་སུ་
 དབགས་བ་ཉིད། གྲེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཐོག་ ༩-ན།

ཁ། ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་རང་འབྲེལ་དུ། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་སྤྱ་བ། སྤྱི་ལ་ཇེས་སུ་དབག་བ་
 ཉིད། གྲེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཐོག་ ༣༢-ན།

ཅེས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་སློ་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལུང་
དེའི་ཆོག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།

དང་པོ་(ལུང་དེའི་ཆོག་དོན་)ནི།

ཙ་བ། ཡིད་ཆད་ཆོག་ནི་མི་སྐྱ་བའི།

སྐྱེ་ལས་རྒྱུ་དཔག་པ་ཉིད།

སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས། ལུང་ཆད་མར་གསུངས་པའང་ལུང་གང་ཡང་རུང་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོག་དེ། གཞལ་བུའི་གནས་གཉིས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱེ་ལས་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བར་རྒྱུ་དཔག་པར་
བྱ་བ་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གསུམ། ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་
གཟུང་བ་དང་། དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་དགོས་པའོ།

དང་པོ་(ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་སྐྱིན་པ་དང་
ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། འཆེ་བ་སོགས་ལ་
འཇུག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཐོས་ཤིང་། པན་ཡོན་དང་ཉེས་
དམིགས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ངེས་པའི་ཐབས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆད་མ་
མ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་
སྒྲུང་དོར་མ་བྱས་ན། དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་སུ་དྲོགས་པ་དག་སྒྲུང་དོར་དེ་དག་ཇི་ལྟར་
བྱ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པ་དག་རྒྱུ་དཔག་པར་ཕྱིར།
གང་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཞུགས་ན་མི་སྐྱ་བའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

ཙ་བ། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། ༢༡༩ །

སྐྱེས་བྱའི་དོན་ནི་རྗེས་བྱེད་དག།

ཡོངས་བཏགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི།

དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན།

སྐྱེས་བྱ་ཐར་པ་དང་། དེ་ལེན་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་། རྟོག་བྱ་སྐྱེས་ཀྱི་གཉིས་
 ཏེ། འཁོར་བ་འཕྱག་ལྟོག་གིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱེས་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་བྱའི་དོན་
 རྣམས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྐྱེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱེས་བྱའི་འདོད་
 དོན་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་དག་བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་
 དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེས་བྱའི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྗེས་བྱེད་པའི་དག་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བར་བསྟན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་གི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མིན་ནོ། དེ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་ནི། ཡོངས་སུ་བཏགས་ནས་དབྱད་པ་དག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱད་པ་མ་དག་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དོན་བསྐྱས་ན། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་བསྟན་བྱ་སྐྱེས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
 བ་མིན་པར་ཐལ། དབྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་སེཌ་བཅུ་པའི་དག་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་དང་།
 འཛིག་པའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་མན་དག་ལྟ་བུ། དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཐབས་སྟོན་
 པ་དང་། བྱ་རིག་པོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པ་དག་ཚད་
 མ་ཡིན་པ་སྤངས་ནས། སྤྲ་མས་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་སྟོན་སྤངས་པའི་སྟོན་སྤྲེལ་བྱའི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ཚད་མར་
 བསྟན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། ༢༡༧ །

དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་།

རྒྱུ་དཔག་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་།

གཞོད་མེད་འདི་ཡི་མི་སྤྱོད་པའོ།

མཐོང་བ་མངོན་གྱར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། སྟོན་
པོ་མངོན་གྱར་དུ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་
དག་མངོན་གྱར་དུ་འདོད་པའི་སྤྱོད་དོན་གཞན་སོགས་མངོན་གྱར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་
གཞོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། མཐོང་བ་སྟོན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་
ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
དངོས་སྟོབས་རྒྱུ་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པ་དང་།
གཞན་དག་སྟོན་གྱི་དོན་འདོད་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གྱི་མ་ཡིན་པར་
བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་སྟོན་གྱི་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། མ་མཐོང་བའི་
དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱི་དོན་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ།
ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དཔག་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། རང་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་འགལ་བ་
དང་དངོས་སྤྱགས་འགལ་བས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་སྤྱི་བའི་
ཙ་བ་ཡང་ཡིན། ཁྱུས་དང་མར་མེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཀག་པ་ལ་ནང་
འགལ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དཔག་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པའོ།
འདི་དག་ནི་ལུང་འདི་ཡི་མི་སྤྱོད་པར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ།

དོན་བསྟུས་ན། ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཅན།
རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་དེ། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིར་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཕ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྟོན་མིག་མཐོང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་བཤྲོད་དོན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སློག་གྱུར་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ།། མིན་ཏུ་སློག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཕྲ་ཕྱི་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། ད་དུང་དེ་མ་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མིན་ཏུ་སློག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རང་འགལ་མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། མིན་ཏུ་སློག་གྱུར་གྱི་དོན་དེ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་ལྟར་ཟས་ཟོས་པ་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེས་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་ལ། ཆོར་མ་བྱུག་པས་སྦྱག་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེས་སྦྱག་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་པ་ཁེགས་པས། བདེ་སྦྱག་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་དངོས་འགལ་དུ་དངོས་སུ་མ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན། སྦྱོན་པ་བཏང་བས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་ཕྲ་ཕྱིར་བསྟན་པ་མཐོང་ན། ཆོག་དེ་ལ་རང་འགལ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས། མེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་མེད་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བའི་སློ་འདོགས་ཚད་ཀྱང་མེས་བྱ་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མིན་ཏུ་སློག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཙམ་ཡང་མ་གཟིགས་པར་སྒྲུང་ན། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོན་མིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(ཚད་མར་སྦྱབ་པའི་དགོས་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་སྦྱ་བའི། ༢༡༤ །

སྦྱི་ལས་འདི་ཡུལ་སློག་གྱུར་ནའང་།

གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སློན།

རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་ཉིད་དུ་གསུངས།^{༡༧}

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་ཤིན་དུ་སྒྲོག་གྱུར་སྒྲོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཡུལ་ཤིན་
དུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་དང་པོ་
གཉིས་སྒྲོན་པའི་གསུང་གཉིས་དང་མི་སྤྱི་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱི་རྟགས་ལས་རྟགས་
པའི་ཕྱིར། ཤིན་དུ་སྒྲོག་གྱུར་གསར་དུ་རྟགས་པའི་སློན་མེད་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལེན་
དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་འཇུག་པའི་གོ་
སྐབས་མེད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
ལུང་ལ་མ་བཞེན་པའི་སློ་ཙམ་གྱིས་དེ་རྟགས་མི་རྒྱས་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ནམ་འགྲེལ་མཇེད་པས་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། ༡༡༩ ॥

ཐབས་བཅས་རབ་དུ་ངེས་པ་ཡིས།

གཙུག་པོའི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་ཕྱིར།

གཞན་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་ཡིན།

གཞན་ཤིན་དུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལྟ་
བུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། གཙུག་པོའི་དོན་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ། དེས་ཇི་ལྟར་
བསྟན་པ་ལྟར་མི་སྤྱི་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་བྱའི་དེ་ཉིད་

^{༡༧} ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་སྤྱི་བ། སྤྱི་ལས་འདི་ཡི་སྒྲོག་གྱུར་
པའི། ཡུལ་ལའང་གོ་སྐབས་མེད་སློན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ ཚད་མ།
ཅ། ཤོག་ ༡༡༡-བ།

འགོག་བདེན་དང་། རོར་བྱའི་དེ་ཉིད་སྤྱག་བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་
གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས་སོ།།

འདི་ནི་དཔེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཅ་བའི་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་
པར།^{༡༡༠} སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་དཔེར་བྱས་ནས། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་གསུང་
ཙོད་གཞིར་མཛད་པ་དང་འབྲེལ། རོན་ནི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྦྱ་བས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་བཞིན།
ཚུལ་བྲིམས་བསུངས་པས་ལྟར་སྟེ་བར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡང་། ཞེས་
རྟགས་དང་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་(བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་དག་གི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་
ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ། འཐད་པའི་སྟོགས་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(གཞན་དག་གི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ།

ཅ་བ། སྦྱེས་བྱ་བྱུང་ལ་ལྟོས་པ། ༢༢༠ །
 ཇི་བཞིན་དོན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས།།

༡༡༠ ཀ། བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སྒྲོག་གྱུར་ལ། གང་ཞིག་
ཐེ་ཚོས་སྟེ་འགྲུར་བ། དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ།
སྟེ་བསྟན། དབྱ་མ། ཤོག་ ༡༢-ན།

ཁ། རྒྱ་འགྲེལ་དུ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་གསུང་མཛད་སུམ་མ་ཡིན་
པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོཞེས་རྟགས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་དང་པར་
བྱེད་པའི་གསུང་བཞིན། སྟེ་བསྟན། དབྱ་མ། ཡ། ཤོག་ ༡༢-ན།

སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱིས་སྐྱས་པ་ལ་བཏྲོས་
པའི་ཆོག་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པས་དེ་ཉིད་ཆད་མར་ཁས་
ལེན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཕུལ་དུ་བྱང་བ་དེ།
 ཤེས་པར་ནུས་ན་དོན་འདི་འདོད།

གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་དེས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་གྱི་
དོན་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུས་སྐྱས་པའི་ཆོག་ཉེས་ཟད་གྱི་ཆོག་དུ་ཁས་
ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་ཆད་མས་ཤེས་
པར་ནུས་ན། དེས་གང་སྐྱས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་རིགས་ནའང་དེ་མི་ནུས་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལྟར།

ཙ་བ། འདི་ནི་འདི་ལྟར་མ་མིན་ནོ་ཞེས། ༢༢༡ །
 གཞན་ལ་སྐྱོན་ལྡན་སྐྱོན་མེད་པའམ།
 ཆད་མ་རྣམས་ནི་རྟེན་དཀའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་དཀའ་ཞེས་ནི་གཞན་གྱིས་ཤེས།

གང་ཟག་དེའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་མ་ཏྲོས་པར་ཉེས་ཟད་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་
འདྲ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་མི་རྟོགས་སོ། ། ཞེས་གཞན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་མ་
ཏྲོས་པར་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ་མིན་ནོ། ། ཞེས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱོན་ཡེ་མེད་པའང་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྣམས་ནི་རྟེན་དཀའ་ཞིང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

གང་དག་གཞུང་འདིས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མི་རྟོག་པར་སྟོན་པ་
 ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མས་ཉེས་པ་ཟད་པ་སྲིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་ཆེས་མི་
 རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཉེས་ཟད་མ་གྲུབ་པ་འགལ་ལ། མ་
 གྲུབ་ན་སྤང་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། དེས་
 ར་འདིས་ནི་གསུང་རབ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉེས་ཟད་རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། འོག་མས་
 ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་སྤྱིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(འཐད་པའི་སྟོགས་བཞག་པ་)ལ་གསུམ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་འགོད། ཐར་པ་ལ་ཡོད་བརྟན་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤང་། ཉེས་པའི་རྩ་བ་ངོས་
 གཟུང་བལྟ།

དང་པོ་(ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་སྐྱབ་པའི་རིགས་འགོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། འགྲིབ་དང་སྤུལ་བྱུང་བརྟན་པ་ཀུན། ༢༢༢ །

མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར།

དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས།

ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར།

སྐྱེས་བྱ་ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱ་ལ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་ལས་སྟོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ངང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་
 དེ་འགྲིབ་པ་དང་། འགྲིབ་ན་དེ་སྤུལ་བྱུང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ཤེས་རབ་དེའི་གཞི་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐར་པ་ལ་ཡིད་བཏན་མི་རུང་བའི་ཙོད་པ་སྤང་བ་)ནི། ལན་ཅིག་ཉིས་པ་ཟད་
 གུང་། ཉིས་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་བ་ན་སྤྲོད་ཡང་འབྱུང་བས་གཏན་ཟད་པ་མི་སྤྲོད་དོ་ཞེ་
 ན། སྤངས་པ་སྤྲོད་མཁེ་ན་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། འབད་
 པ་མི་བྱེད་གུང་རང་གི་རང་གིས་ལྟོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྲོན་མཐོང་བས་ཡིན་
 ནམ། སྤྲོན་མ་མཐོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཡིན། སྤྲོན་མཐོང་ནས་དེ་
 བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་མི་བྱེད་དེ།

ཙ་བ། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། ༢༢༢ །

ངོ་མོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས།

འབད་དུ་ཟེན་གུང་མི་བསྐྱོག་སྟེ།

སྤྲོ་ནི་དེ་སྤྱོད་ས་འཛིན་ཕྱིར་རོ།

འཁོར་བའི་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བས་དེ་བསྐྱོག་
 པའི་འབད་པ་མི་བྱེད་དེ། ཉིས་ཟད་གྱི་སྐྱེས་བུའི་སྤྲོ་ནི་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་མེད་ཏོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དེའི་སྤྱོད་ས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་རང་གི་རང་གིས་བསྐྱོག་
 པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ཡང་
 དག་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་ཤིང་། ཤེས་པ་གྱི་ངོ་མོ་ཉིད་ལ་འབྲལ་
 མི་རུང་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་ཟེན་གུང་། སྤངས་པ་མི་
 ལྟོག་སྟེ། དེ་བསྐྱོག་པའི་ཀུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྐྱུས་ན། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ལྟོག་མི་སྤྲོད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟོག་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཉེས་པའི་ཙ་བ་ངོས་གཟུང་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག། ༢༢༥ ॥

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན།

དེ་མ་རིག་དེར་དེ་ལ་ཆགས།

དེ་ལས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་འབྱུང་།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་རྣམས་ཀྱི། ༢༢༥ ॥

རྒྱ་ནི་གཏི་ཟུག་ཡིན་པར་གསུངས།

ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་དེ། རང་རྒྱ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་ཉེས་པའི་ཙ་བར་བཤད་པ་དང་མ་རིག་པ་ཙ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་བདག་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་དེར་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་གཏི་ཟུག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཉེས་པ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གཞན་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་སྟེ།

དེ་སྤངས་པ་ན་སྤོང་བྱེད་རོ།

མདོ་གཞན་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ན། འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ངོས་མ་གཟུང་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། འཇིག་ལྟ་དེ་སྤངས་པ་ན། ཉེས་པ་ཀྱན་སྤོང་བར་ནུས་པས་ཉེས་པའི་ཙ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཇིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་སྟོན་བཞེད་པ་ན་འཇིག་ལྟ་བསྟན་ན་མི་མཁས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པས་
རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེས་པས་ཆད་མ་ཡིན་པ་
དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་ཆད་
མ་ཡིན་པ་དགག་པ་བྱས་པ་དགག་པ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་
དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོག་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། ༢༢༩ །
 ཉེས་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར།
 སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་བདེན་དོན་ཅན།
 ཞེས་ནི་ལ་ལ་ཇོད་པར་བྱེད།

ཆོག་རྣམས་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཅེ་བ་མེད་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་
ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་རིག་བྱེད་པ་ལ་ལ་ཇོད་པར་བྱེད་དོ།

རྩ་བ། ཆོག་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། ༢༣༠ །

ཡོན་ཏན་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར།

སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ལོག་པའི་དོན།

ཅིས་མིན་ཞེས་ནི་གཞན་དག་བཟོད།

སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཚིག་རྣམས་དོན་བདེན་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ཁོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་བཟོད་དོ།

གཉིས་པ་(རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་)ལ་གསུམ། བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་
དགག་སྟེ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་ཟེད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དོན་གོ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་
དགག་པ་དང་། དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དོན་གོ་བྱེད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་ག། དོན་ཤེས་བྱས་པ་དག་གི་རྒྱ། ༣༣༥ །

བད་ནི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པས།

ཚིག་རྣམས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་མིན་ཡང་།

དེ་ཕྱིར་ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྤྱིད།

རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཟྱོད་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཡང་དོན་ལོག་པ་
ཉིད་དུ་སྟོན་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཟྱོད་ལས་དོན་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ་དག་གི་
བད་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ལས་དོན་གོ་བ་འདི་ཡི་དོན་འདིའི་ཞེས་བཤད་
པ་ལ་བཟློས་པས་སོ།

ཙ་བ། འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་མིན་ན། ༢༢༩ ॥

རིག་བྱེད་སྤྱོད་ནི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པས་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བད་རིག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར།

བད་ལས་དེ་ནི་གསལ་ཡིན་ན།

འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བད་སྤྱར་བ་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་སྤྱོད་ཐོས་ཙམ་གྱིས་དོན་
རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བའམ། བད་
སྐྱེས་བྱས་ལ་མ་སྤྱོད་པར་རྟོག་པར་གནས་པའི་བྱིར།

རིག་བྱེད་དེ་ནི་དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་ཡང་། འཆད་པ་པོའི་ངག་གི་བད་
ལས་ཉན་པ་པོའི་སྒྲ་ཡུལ་དུ་གསལ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། བརྟགས་པ་གཞན་དག་ནུས་མེད་འགྱུར།

འོ་ན། དོན་གོ་བ་ལ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་གཞན་དག་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་དགོས་
ནུས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ངག་གི་བད་ལས་དོན་གོ་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ལྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ།

དང་པོ་(ལྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྫོང་བྱེད་
དུ་ངེས་སམ། དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན།

ཙ་བ། ཆོག་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་ན། ༢༣༠ ॥

དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

འཆད་པ་པོས་བཤད་ཀྱང་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་
ན་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་གཅིག་འཆད་པ་པོ་མི་
མཐུན་པས་བཤད་ན། གང་རུང་གཅིག་ལ་གོ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྦྱེད་བར་ཐལ་ལོ།

ཙ་བ། དོན་དུ་མ་དང་མངོན་འབྲེལ་ན།

འགལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་བ་ཡིན།

སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་། ༢༢༡ །

ཀུན་ཏུ་བདགས་པ་དོན་མེད་འགྱུར།

དོན་དུ་མ་དང་མངོན་བྱེད་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་རང་གི་བཟོད་
བྱའི་དོན་དུ་འགལ་བ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཡང་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
བདེ་ལས་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མར་སྦྱབ་པའི་དོན་དུ་སྦྱེས་བྱས་
མ་བྱས་པ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ཀུན་ཏུ་བདགས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་
པ་དེའི་ཕྱིར།

འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི།

ཙ་བ། ཐ་དད་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་།

རྣམ་པར་གཞག་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་བཟོད།

རིག་བྱེད་སྦྱ་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
དེ་ཡོད་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོག་ཡང་དག་
བཟོད་དགོས་ན། དེ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་ཐ་དད་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱེས་བྱས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ། ༢༣༢ །

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་མེད་འགྱུར།

ལེགས་བྱས་ཁས་ལེན་ན་འདི་ནི།

དངོས་སུ་སྒྲང་ཆེན་བྱས་འབྲར་འགྱུར།

རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཟོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་རྣམ་མེད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོག་གང་ཞིག་སྐྱེས་བྱས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་
པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་སྒྲང་བར་འདོད་ནས་སྐྱེས་བྱའི་བཟོད་འདོད་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་
སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། རིག་བྱེད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་དངོས་སུ་སྒྲང་ཆེན་གྱི་བྱས་དང་འབྲ་
བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་སྐྱེས་
བྱས་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། དོན་སྟོན་པའི་རྣམ་མེད་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པར་ཁས་
ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་
དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྟ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་(རྟགས་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་ཕྱིར། ༢༣༣ །

འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་ཡོད་མ་ཡིན།

རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན། རྟོད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་སྒྲ་ཡི་དེ།

སྒྲེས་བུའི་སྒྲོ་ཡིས་ལེགས་པར་བྱས།

དོན་དང་སྒྲའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲེས་བུའི་སྒྲོ་རྟག་པ་ཡིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱས་
པར་ཐལ། བད་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དོན་གྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་
དགག་ རྟེན་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(དོན་གྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་དགག་པ་)ནི། རྟེན་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་འཇིག་
པས་ཕྱིན་ཆད་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ནི་ཞིག་ འབྲེལ་བ་
གཞན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དོན་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་ན་ནི། ༢༣ །

སྒྲ་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་དག།

རྣམ་པར་བརྟོག་པ་མི་རིགས་སོ།

གསར་བྱང་གི་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་སྒྲེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ལྡར་གསར་བྱང་གི་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་གྱི་རང་བཞིན་དག་གསར་དུ་
རྣམ་པར་བྟོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རྣམ་བཟགས་འབྲེལ་ལ་ཉེས་འདི་མེད།

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་མེད་པར་
ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྟེན་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་མི་འཇིག་བའི་ལན་དགག་བ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རྟེན་འདི་འཇིག་ན་ཡང་། ༢༢༥ ॥

འཇིག་མིན་རྟག་གྱིར་རིགས་དང་འདྲ།

གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བ་ཅན་འཇིག་ན་ཡང་། བརྟེན་པ་འབྲེལ་བ་འཇིག་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟག་བའི་གྱིར། གསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མི་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བས།
སྤར་གྱི་རྟགས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྟག་རྣམས་ལ་བརྟེན་རྒྱས་པ་གང་།

གང་གིས་དེ་རྟེན་འདོད་པ་ཡིན།

གྱུ་མཚན་གང་གིས་གསལ་བ་དེ་དོན་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་
དེ་བར་ཐལ། རྟག་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་གྱིས་པན་འདོད་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་གྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡང་སྤར་རོ། བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་། མངོན་བར་གསལ་
བར་བྱེད་བས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིས་^{༢༢༠} ॥ ༢༢༦ ॥

ལྷན་ཅིག་བྱེད་གྱུ་རྣམས་ཚོགས་ན།

དེ་སྐྱེད་^{༢༢༡}པར་ནི་རུང་ཉིད་གྱིར།

རིག་པ་^{༢༢༢}ཤེས་བས་བྱམ་སོགས་ཀྱང་།

༢༢༠ བྱེད་པ་ཡི། ལྟ།

༢༢༡ དེ་བསྐྱེད་ ལྟ།

༢༢༢ ບིགས་པ་ ལྟ།

སྒྲེ་བ་ལ་ནི་གསལ་བར་འདོད། ༢༣༧ ॥

དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་བྲབ་པ་ནི། སྤྱན་བྱང་གི་བྱམ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན།
སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མི་ཕན་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བྱུ་བ་ཟེན་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྒྲེ་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ།
རིགས་པ་ཤེས་པས་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་དབང་པོ་དང་ཡིད་
བྱེད་རྣམས་ཆོགས་པའི་ཆེ་ན། སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཤེས་པ་དེ་བསྒྲེད་པར་རུང་བ་ཉིད་
དུ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་ལ་མེད་པ་ནི།

ཙ་བ། འགྱུར་བ་མེད་རྣམས་བྱང་མེད་པས།
 གསལ་བྱེད་རང་གིས་དོན་ཅི་བྱས།
 གང་ཕྱིར་དེས་དེ་གསལ་འདོད་པ།

སྒྲ་དོན་དེས་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་གསལ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བྱེད་སྒྲ་དོན་རང་གིས་དེ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ལ་སྤྲ་བྱིའི་བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་བ་ཅན་དང་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་གྱུར་མོད། ༢༣༨ ॥
 ཐ་དད་ཕྱིར་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་འགྱུར།

སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་རྒྱུ་མོད། སྒྲ་དོན་གཉིས་དང་ཇས་

གཅིག་གསུམ་ཐ་དང་། སྤྱི་མ་ལྟར་ན། སྤྱི་མ་ལྟར་བ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་སྤྱི་
ཆོག་པ་གསུམ་དུ་སྤྱད་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྤྱི་སྤྱད་རུང་གི་རྒྱུ་ཐ་དང་བ་གསུམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ།

དང་པོ་ལྟར་ན།

ཙ་བ། དེ་ལས་ཐ་དད་མིན་དེ་ཉིད།

སྤྱི་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་ལས་རྒྱུ་ཐ་དད་མིན་པ་གང་ཞིག་དེ་གསུམ་
ཁྱབ་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་ཉམས་སོ།

གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་མིན་ན། འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱི་
དོན་རང་མཚན་གཉིས་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤྱོད།

ཙ་བ། འདི་ལས་གཞན་དངོས་ཡོད་མ་ཡིན།

དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཕྱིར། ༢༣༥ ॥

འབྲེལ་བ་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱུ་ཐ་དད་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན། འབྲེལ་བ་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གྱི་དངོས་
པོའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཡོད་རྒྱུ་ཐ་དད་ལ་རག་ལུས་པའམ།

གཞན་གྱི་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

སྤྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཙམ། གཞན་སྤྱི་དོན་གཉིས་ལ་རག་ལུས་པའི་གཞན་དབང་
གི་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།

འམ་གྱི་སྤྱི་གཞན་དེ་གཉིས་དང་ཇས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་ཇས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་པ་འདི་གཉིས་ཇས་གཅིག་དང་
ཐ་དད་ཀྱི་བཏག་པའི་འཕྲོས་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་བཏག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་བསྐྱས་
ནས་བསྐྱན་པའོ།

གསུམ་པ་(རྫོང་བྱེད་ལ་བཏགས་ལ་དགག་བ་)ནི། བརྫོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་
བ་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཡོད་དམ། དེ་བསགས་པའི་ངག་ཆོག་སོགས་ལ་ཡོད། དང་
པོ་ལྟར་ན།

ཙ་བ། ཡི་གེ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར་ཞིང་། ༢༥༠ །

མིང་ཆོག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བརྫོད་བྱའི་དོན་དང་
འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་བརྫོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་
ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་འོག་མ་སྤྱད་པའོ།

འདི་ནི་དོན་གྱི་ངོ་པོ་དང་བྱུང་པར་སྟོན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ལ་དོན་སྟོན་པའི་
རྒྱས་པ་མེད་པར་བསྐྱན་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་ཡིན་ན། དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་བྱང་བའི་མཐར་བྱག་པ་ཡི་གེར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་བྱང་ཏུ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སོགས་ལས་དོན་གོ་བའི་
རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། འདི་དག་ནི། བྱོད་པ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཏག་ཅིང་དེ་ལས་
དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཏག་ཇས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྫོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན།

ཙ་བ། ཆོག་སོགས་ཀྱན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ།

དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འདི།

ཇི་ལྟ་བུར་ནི་འབྱུག་པར་འགྱུར།།

རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཚིགས་སོགས་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དང་དངོས་པོ་ཡི་འབྲེལ་བ་
ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བཤེད་བྱའི་དོན་ཇོད་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དེ། རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་རང་འབྲེལ་དུ། ཇོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་གི་ཡན་ལག་གིས་དེ་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་ན་ཞེས་ངག་ཚིག་སོགས་དོན་ཇོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
ངག་ཚིག་སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པས་ནི། སྡེ་བདུན་གྱི་
བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛོག་པའི་རིགས་པའི་གསང་མ་གོ་བའི་
རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་བཤེད་པའི་སྐྱུས་ལྟོ་ལྟོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཇོད་
པར་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། སྐྱ་དེའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྟོད་ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མི་ཉག་པ་བཞེན་དུ་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་
ངེས་མི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས། བད་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་སྐྱ་དེ་མོས་ནས་ཡིད་གཏད་ན་སྟོ་
ལྟོར་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་སྟོ་ལྟོར་བ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་བཤེད་པའི་སྐྱའི་བཤེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ། དེའི་
བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་དེས་བཤེད་པ་བད་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟ་ན། བད་མི་ཤེས་པས་སྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་བ་ན་ཡང་། བུམ་པ་ཞེས་བཤེད་པ་དེ་
དེའི་དངོས་མིང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་བཤེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ཀུན་ཇོབ་ཙམ་
དུ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་མ་ཤེས་པས། རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་ལ་བད་ལ་མ་སྟོས་པར་དོན་གོ་བའི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། གཞན་ཡང་། ཚིག་ཀུན་སྦྱང་
གི་འདུ་བྱེད་ལས་སྦྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱབ་
དུ་བསྐྱན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཚིག་ལ་བཞགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་(མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱབ་དུ་བསྐྱན་པ་)ལ་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་ཉགས་
སྟུ་མི་རུང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་ཉགས་སྟུ་མི་རུང་བའོ།

དང་པོ་(བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་ཉགས་སྟུ་མི་རུང་)ནི།

ཙ་བ། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་དྲན་གྱིར། ༢༡ ॥

སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱང་འདོད་ལོ།

འདི་ལའང་ཇེས་སྟུ་བཞེད་པ་ཡོད།

དེས་ན་ངན་པའི་ཐུན་པས་བྱེད།

རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་དྲན་པའི་གྱིར། མ་བྱས་ཀྱང་
ཚད་མར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེད་པ་པོ་ཚོས་ཅན། ལོག་རྟོག་ངན་པའི་ཐུན་པས་བྱེད་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱབ་འདི་ལའང་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་པོ། ཇེས་ཇེས་སྟུ་
བཞེད་པ་ཡོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེས་ནི་གྱིར། མི་དྲན་པའི་ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་པ་དག་གིས་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱགས་རྣམས་བཅུད་པ་དང་། མིུ་བྱང་དང་།
མིུ་བྱང་ལྟ་དང་། སྐྱ་ཚོགས་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱས་པར་དྲན་ལ། གཟེགས་ཟན་
བས་དབྱིག་གི་སྦྱང་པོས་བྱས་པར་དྲན་པའི་གྱིར།

གཉིས་པ་(འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་ཉགས་སྟུ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཞེད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཟོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རི་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་འདི་གཞན་ལས། ༢༧༢ །

མ་ཐོས་པར་ནི་ཡི་གེ་དང་།

ཆོག་བཞོད་པ་ནི་བཟོད་རྒྱས་མེད།

དེ་ལྟར་གཞན་ལའང་འགའ་ཞིག་སྤྲོ།

རི་ལྟར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བྱ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་ནི།
 རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་ཆོག་དང་། ཆོག་གི་བཞོད་པ་དག་བཟོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། དེ་
 ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གཞན་དེ་ལའང་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རྒྱས་པ་མེད་པས། ད་ལྟར་རིག་
 བྱེད་འདོན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་ཐོག་མ་མེད་པར་བྱུང་ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་བྱས་ས་བྱས་པ་དང་། དེ་
 ལས་ཆད་མར་བྱུང་བོ། ཞེས་སྟོད་པ་པ་འགའ་ཞིག་སྤྲོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་བྱུང་།
 ཐོག་མེད་དུ་བྱུང་པས་མ་བྱས་པར་མི་འབྱུང་། དེ་བྱུང་གྲང་ཆད་མར་མི་འབྱུང་བོ།

དང་པོ་(ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་བྱུང་པ་)ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་ནི།

ཙ་བ། སྤེལ་བ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞན་ཡང་། ༢༧༣ །

མན་ངག་ལས་གཞན་གཞན་དག་གིས།

འདོན་པ་གང་མཐོང་གང་གིས་ན།

དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱས་མི་དཔོག།

ནག་མོ་འབངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བྱས་སྤེལ་ཞིང་བཅུམས་པར་མཐུན་སྒྲུང་དུ་
གྲུབ་པ་ཡི་གཞུང་གཞིན་ཏུ་བྱུང་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྷ་མཚན་
གང་གིས་ན། རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་རྗེས་སུ་
མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་མའི་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་
ད་ལྟ་གཞན་དག་གིས་འདོན་པ་གང་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། རིགས་གང་གང་ལས་གྲུབ་པ་དེ༥ ༢༧༧ ॥

བྱུང་པར་མེད་དེ་མེ་ཤིང་བཞིན༥

ལྷ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གཞན་ཡང་༥

དེ་ལས་འགྱུར་བར་ཡང་དག་ཤེས༥

དེ་ལ་འབྲས་མཚུངས་མཐོང་བའི་བྱིར༥ ༢༧༧ ॥

ཙྰ་མ་པའི་ལྷ་སྐྱེས་བྱ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་གཞན་ཡང་ཆོས་
ཅན། རང་ལྷ་སྐྱེས་བྱ་དེ་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། ཙྰ་མ་པ་པོ་དངོས་
སུ་མཐོང་བའི་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་དང་གཉིས་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཏུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། བྱུ་
བ་ཡོད་བར་ཐལ། མེ་དང་བྱུད་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱའི་རིགས་གང་སྐྱེས་བྱ་གང་ལས་
གྲུབ་པ་དེ་དང་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་ན་སྐྱེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱུ་བའི་བྱིར། རང་
བཞིན་བྱུང་མེད་གྱི་ཉགས་གྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་གནོད་པ་བཟོད་པའོ།

ཙ་བ། བྱུང་པར་དག་ནི་མ་བཟུན་པར༥

གཏན་ཆོགས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་གང་༥

དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་པ་ཅན༥

སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ལས་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་དག་ནི་མ་བསྐྱུ་པར་རིག་
བྱེད་མ་བྱས་པར་སྐྱུ་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱེས་པ་སྐྱུ་པ་བཞོད་པ་གང་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་བྱུ་པ་འབྱུ་པ་ཅན་དུ་ཐལ།

དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བྱར་
མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མགྲོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་འདི་ཆོས་ཅན། མེ་
གཞན་ཕྱོད་དུ་སོང་སྟེ། མགྲོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འདྲོ།

སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། སྐྱ་དཀའ། བསྐྱུ་དཀའ། རྒྱས་པའི་བྱང་
པར་མི་རེངས་དུག་ཞི་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། རིག་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་གེ་ཏག་པར་འདོད་པའི་གྱུ་ནི། ཡི་གའི་སྐད་
དོད་ཨྲ་རྒྱ་ར་ཞེས་པ་འབྱུར་མེད་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་དོན། གཞན་དག་ཡི་གའི་ངོ་བོ་མི་
འབྱུར་བར་འདོད་ཅིང་རང་ལྷགས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འབྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཐོག་མེད་དུ་གྲུབ་པས་མ་བྱས་པར་མི་འབྱུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྣམ་ཀུན་ཐོག་མེད་གྲུབ་གྱུར་མོད། ༢༥ ॥

དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིན་རྟེན་ཅན་མིན།

དེ་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ནིད།

གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་རྟེན་གྱུར།

རྣམ་པ་ཀུན་དུ་རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་པར་གྱུར་དུ་ཚུགས་མོད་ནའང་། དེ་ལྟར་
སྐྱེས་མིན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། མིས་བྱས་པ་གཞན་
ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་ཞིང་། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ནིད་དུ་འབྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ལྷ་ལྷོ་ལ་སོགས་མ་སྙད་དང་། ༡༧༧ །

མེད་པར་སྤྲ་བའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་།

ཐོག་མེད་ཕྱིར་ན་དེ་བཞིན་འགྱུར་།

སྤྲོན་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར་།

འདི་ལྟར། ལྷ་ལྷོ་ལ་སོགས་པས་མ་བག་མར་ལེན་པའི་མ་སྙད་དང་། རྒྱང་ཕན་པས་
ལས་འབྲས་མེད་པར་སྤྲ་བའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྤྲོས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲོན་མ་སྤྲོན་མས་འདུས་བྱས་
པའི་རྒྱའི་རྣམས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་འདྲའི་སྤྲོས་བྱས་མ་བྱས་ཉིད་། ༡༧༨ །

གྲུབ་ནའང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་།

དོན་གྱི་འདུ་བྱེད་བྱང་པར་རྣམས་།

མཐོང་ཕྱིར་ཐེ་ཆོས་དག་ཀྱང་ཡིན་།

རིག་བྱེད་སྤྲོས་བྱས་མ་བྱས་པར་གྲུབ་པས་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེ། རྒྱང་ཐད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མ་སྙད་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པས་
སྤྲོས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། བཟླ་བྱའི་དོན་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆད་པ་པོ་མི་
མཐུན་པ་དུ་མའི་འདུ་བྱེད་གྱི་བྱང་པར་རྣམས་ལ་དོན་གྱི་བྱང་པར་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ལ་
སྤྲོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ།

གཉིས་པ་(ཡི་གེ་དང་ཚིག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། ཡི་གེ་མ་
བྱས་པ་དགག་པ་དང་། རག་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡིག་རྣམས་གཞན་དང་བྱད་མེད་ཕྱིར། ༡༧༧ །

སྐབ་པར་བྱེད་ན་འབྲས་ཅིར་འགྱུར།

གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ན། ཡི་གེ་འམ་རག་མ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན།
རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་སྐབ་པར་བྱེད་ན། ཆོད་
མར་འགྱུབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་
གཞན་དང་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་དང་། སྐྱེས་བྱས་བྱས་མ་བྱས་བྱད་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རག་མ་བྱས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཡི་གེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་
པའི་རག་དགག་པ་དང་། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་བྱད་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་རག་ཡིན་པ་
དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཡི་གེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་རག་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད།
ཕྱོགས་ཆོས་སྐབ་པ་ལོ།

དང་པོ་(རྟགས་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད།

ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་ཕྱིར།

ངག་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལས་
 རྒྱས་ཐ་དད་དྲུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་
 པའི་སྐྱེད།

གཉིས་པ་(ཐོགས་ཆོས་སྐྱབ་བ་)ལ་གཉིས། དེ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་
 དགག་བ་དང་། ཆ་མེད་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དེ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་དགག་བ་)ལ་གཉིས། ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་
 བསྟན་པ་དགག་སྟོན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་བསྟན་པ་དགག་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཡན་ལག་དྲུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན། ༢༡༠ །

དེ་རྣམས་ཐ་དད་དོན་མེད་ཉིད།

དེ་དངོས་ཅན་མིན་དེ་དངོས་ཅན།

བརྟགས་པ་སང་གེ་ཉིད་སོགས་བཞིན།

རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཆ་ཤས་གྱི་ཡན་ལག་དྲུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཆ་དེ་རྣམས་ཐ་
 དད་རེ་རེ་ནས་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ་ཡོད། མེད་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་བཟློད་བྱ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཅན་མིན་བཞིན་དུ་དེའི་དངོས་པོ་
 ཅན་དུ་འདོད་པས་བརྟགས་པར་ཐལ། བྱོད་དོན་ཟློས་བྱེད་གྱི་ངག་ཆ་ཅན་གང་ཞིག་བྱོད་
 གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དོན་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྐྱེད། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་བྱིའུ་
 ལ་སང་གེ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་སོགས་བཞིན། འདོད་ན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་
 ཉམས་སོ།

གཉིས་པ་(སྟོན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། རེ་རེ་དོན་བཅས་ཉིད་ཡིན་ནའང་། ༢༧༡ །

དུ་མ་ཉིད་བཏགས་ལོག་པ་ཡིན།།

ཡན་ལག་གཅིག་ནི་རྟོགས་པས་ཀྱང་།།

ངག་གི་དོན་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཆ་རེ་རེ་ནས་བཞུང་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཆ་སྡེ་བྱི་རྣམས་པན་ཚུན་བསྟོས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། བཞུང་བྱ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཆ་སྡེ་བྱི་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལོག་
 ཅིང་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེས་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་བྱིར། བྱོད་
 ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་རྟོགས་པས་ཀྱང་། ངག་གི་དོན་དག་རྟོགས་པར་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་སྡེ་མཐོ། ཆ་སྡེ་བྱི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པ་ཡིན་པས་
 སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པ་ནའང་། ༢༧༢ །

དུས་ཀྱི་བྱོད་པར་མི་རུང་ངོ་།།

རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཞག་རིལ་པོ་དང་། རྒྱ་བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱོད་པར་
 ལ་བསྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པས་
 བྱོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ཆ་མེད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་མེད་མི་སྲིད། སྲིད་ཀྱང་
 མི་འཐད།

དང་པོ་(རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད།

རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཐུང་།

རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཚུལ་ཅན། ལྷ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཆ་
མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཐུང་། བྱུང་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན། ལྷ་ཕྱི་
རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་བྱུང་པའི་ཐུང་།

གཉིས་པ་(སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། མི་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། རྟག་པ་དགག་
པའོ།

དང་པོ་(མི་རྟག་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། མི་རྟག་ན་ནི་ །

ངག་ཆ་མེད་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཚུལ་བྱུང་ཐུང་། ༣༡༢ །

དེ་ཅིས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན།

ཁྱུ་དང་ཁྱེན་ལ་བཟློས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱུ་གཞན་མ་མཐོང་བས་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་
ཚུལ་ཅན། བཟོད་འདོད་གྱི་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་
གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྔ་བྱེད་པར་མཐོང་གི་ཁྱུ་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཐུང་། འདོད་ན། ཅིས་ན་
སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཐུང་།

གཉིས་པ་(རྟག་པ་དབག་པ་)ལ་གཉིས། མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་།
ཐལ་བ་གཞན་གྱིས་དབག་པའོ།

དང་པོ་(མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རྟག་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྟག་པར་ནི།

དམིགས་འགྱུར་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་སྤྱིར་རོ།

དག་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། རྟག་པར་དམིཌ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཐོས་པ་གང་
ཞིག་དེའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་དེ་ཐོས་པའི་འགལ་རྒྱུན་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་
གཡོཌ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འགའ་ཞིག། ༢༧ ॥

མ་ཆང་ཐོས་པ་མིན་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ། སྐབས་འགར་མ་ཐོས་པ་དེ། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་
མིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཚུལ་བ་སྐབས་འགའ་
ཞིག་ཏུ་མ་ཆང་བས། རྟག་ཏུ་ཐོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཅིས་ཀྱང་གཞན་ལྟོས་^{༢༨}ཡིན་སྟེ།

ངེས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན།

རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱ་ཐོས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རིག་
བྱེད་གྱི་དག་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྒྱན་གཞན་ལ་བལྟས་པའི་ཕྱིར། སྤྲེལ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད་ཁོ་པོ་ཅག་
ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེད་དོ། ཞེས་མི་སྤྲེལ། རྒྱུ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་(ཐལ་བ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མ་ཁྱབ་པ་དགག་ ཁྱབ་ཆེས་པ་
དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(མ་ཁྱབ་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཁྱབ་བྱེད་མིན། ༢༡༥ ॥

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་མི་འགྱུར།

ངག་དེ་དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་མིན་ནོ་
ཞེ་ན། རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་ཁའི་དུང་མ་གཏོགས་སོ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་
ཤེས་གྱིས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་རྟག་པ་གང་ཞིག་
རྣ་བའི་དབང་པོས་སྤྲེད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྒྲངས་སོ།

གཉིས་པ་(ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས།

ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་དག་དུ་འགྱུར།

གལ་ཏེ། ངག་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཁྱབ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་
སྤྲེལ་ཐམས་ཅད་ཉན་པའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི་སྤྲེལ་བུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཅིག་ཅར་ཐོས་
ཤིང་། དམིགས་པ་དག་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་ཤེས་གྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག་ རྟག་ཁྱབ་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ། དབང་པོ་
འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་(སྐྱ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། འདུས་བྱས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ༢༧ །
འགྱུར་མེད་གང་གིས་འདྲ་བྱེད་འགྱུར།

འཆད་པ་པོའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐོས་རུང་དུ་འདུས་བྱས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་
ཅད་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་འདྲ་
བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབང་པོ་འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་
དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།

ཙ་བ། དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱས་གྱུར་ན།
དེས་ཀྱང་མ་ལུས་ཐོས་པར་འགྱུར།

གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེས་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི།
གཞན་གྱིས་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་གཅིག་ཕུ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན།
རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་
ཐོས་རུང་གང་ཞིག དེ་རྟག་བྱུང་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ལེགས་བྱས་བྱང་པར་ལས། ༢༧ ॥

ཐ་དད་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ངེས་ཡིན།

གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྱི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་
དུ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་
རིག་བྱེད་ངེས་པ་འཆད་པའི་དུང་དུ་བསྐྱད་པའི་བྱང་པར་ལས། རྣ་བའི་དབང་པོས་སྤྱི་
ཐོས་པའི་རྣམས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྤྱི་ཡི་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཡི།

ཅ་ཅ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པར་འགྱུར།

རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱི་ཡི་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཡི་ཅ་ཅ་ཅིག་ཅར་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པར་འགྱུར་
བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྤྱི་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡན་གར། ༢༨ ॥

ཐོས་འགྱུར་ཇོད་བྱེད་མ་ཡིན་ན།

དེ་ལ་གལ་ཏེ། བཇོད་བྱ་མི་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཙམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་ཐོས་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཇོད་བྱེད་དུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྤྱི་ལས་ཐ་དད་ཡོད་དོ་ཞེས།

འདི་ལ་ཤིན་དུ་ཆེས་དད་བྱ།

ཡུལ་གཅིག་དུ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་དུ་མས་རིག་བྱེད་ཅིག་ཅར་བཤད་པའི་ཚོ། སྤྱི་

ཅམ་ལས་རྒྱུ་མ་དང་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དང་པར་བྱ་བ་ཅམ་
ཡིན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་
བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྐྱ་གཞན་དག་ནི་གནས་པ་ན། ༢༡༥ ॥

རྫོང་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ཡིན།

ཡང་ན་རྒྱས་པ་ངས་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་མ་དང་སྐྱ་རྟོགས་འགྱུར།

སྐྱ་གཞན་དག་མི་འདོན་པར་གནས་ནས་རིག་བྱེད་གཅིག་ཅིག་འདོན་པ་ན་ཡང་། སྐྱ་
ཅམ་ལས་རྒྱུ་མ་དང་པའི་རྫོང་བྱེད་ཐོས་དགོས་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་
ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱ་ཅམ་རྒྱུ་མ་དང་
དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྐྱ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་
བའི་རྒྱས་པ་ངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱ་ཅམ་ལས་རྒྱུ་མ་དང་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡོད་དེ། སྐྱ་ཅམ་གྱི་ཆ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་མི་
རུས། ཆ་སྐྱ་ཕྱི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། སྐྱ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་རྫོང་
བྱེད་དེ། གོ་རིམ་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཅམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྫོང་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་
དོན་སྟོན་མི་རུས་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་། ༢༡༦ ॥

སྐྱ་ཅམ་རྫོང་བྱེད་མི་འདོད་པ།

སྐྱ་ཅམ་དག་གིས་གསལ་བ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ལ་དེ་མེད།

ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱ་ཙམ་རྫོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་རྗེ་ལྟར་
རྫོད་བྱེད་ལ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྫོད་བྱེད་ལ་སྐྱ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་
ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་ཙམ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡི་གེའི་གྲོ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ།
དགག་པ་དངོས་དང་། ཡི་གེའི་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་མེད་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་
ལ་སྐྱར་བ་དང་། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ལ་གཉིས། ཡི་གེ་སྐྱ་ཕྱིའི་བཞོད་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་
དགག་གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཡི་གེ་སྐྱ་ཕྱིའི་བཞོད་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ །

གལ་ཏེ། ཡི་གེ་སྐྱ་ཕྱི་བཞོད་པའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཡི་གེ་རིམ་པ་དག། ༢༩༡ །

ཡིག་རྣམས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་མིན།

དེ་དག་རྣམ་པར་གཞག་པའང་མེད།

གོ་རིམ་གཞན་ནི་འགལ་ཕྱིར་རོ།

ཡི་གེའི་གྲོ་རིམ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱས་བྱས་
པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་ཇས་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པས་གོ་རིམ་གཞན་

དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྟེ། འདོད་པས་བཞག་པའི་གོ་རིམ་ལས་
གཞན་ནི་འགལ་ཞིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ན། ཉག་པ་ཡིན་ན། གོ་རིམ་གཞན་དུ་
བསྐྱར་ནས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ།

ཙ་བ། བྱ་བ་དང་ཉག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ༢༩༢ །

ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད།

མི་ཉག་བྱ་བ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི།

སྟོན་ཡང་སྒར་ནི་བཞེད་པ་ཡིན།

ཉེས་པ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆས་ཅན། མདུན་ནས་བྱ་བ་དུ་འགོ་བ་ལྟ་བུའི་
ཡུལ་གྱི་གོ་རིམ་དང་། སྔ་དོ་མེད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ།
ཆ་ཤས་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་པ་དང་། དུས་ཉག་པ་ཡོད་པར་བཞེད་
རིགས་བའི་ཕྱིར། མི་ཉག་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལྷགས་དེ་ལ་མི་རུང་བར་ཐལ།
དེའི་སྟོན་ཡང་སྒར་བཞེད་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་གྲས་བའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་བ་)ལ་གསུམ། ཉག་པ་ལ་
གསལ་བ་མི་སྟོན། སྟོན་ན་མི་ཉག་པར་ཐལ་བ། གསལ་བའི་དོན་བཞགས་ལ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཉག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྟོན་པ་)ནི། འཆད་པ་པོའི་སྟེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
གྱིས་གསར་དུ་མི་སྟོན་ཀྱང་གྲུབ་ཟེན་རྒྱུ་གྱིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་སྟོས་བྱས་མ་བྱས་
པའི་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གསལ་བའི་རིམ་པ་འང་ངག་མིན་ཏེ། ༢༩༣ །

ཉག་ལ་གསལ་བ་བསལ་ཕྱིར་རོ།

ཚུལ་བ་ལས་གསལ་བའི་ཡི་གེའི་རིམ་བཤང་མ་བྱས་པའི་ངག་མིན་ཏེ། ཉག་བ་ལ་
ཉེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བསལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་(སྤྱི་ན་མི་ཉག་བར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཉིད་ལས།

དེ་གྲུབ་ཕྱིར་ན་འབྲས་ཉིད་ཡིན།

རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཚུལ་ཅན། གསར་དུ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པར་
ཐལ། ལྟེ་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་གསར་དུ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གྲུབ་པའི་དོན་ལ་རབ་ཤེས་^{༢༥}པས། ༢༩༥ ॥

གཞན་སློའི་རྒྱ་ནི་གསལ་བྱེད་འདོད།

དཔེར་ན་སློན་བཞིན་གཞན་དུ་ནའང་།

བྱེད་པོ་ལས་འདི་བྱེད་པར་ཅི།

བྱེད་པ་པོ་ཉེར་ལེན་ལས་འབྱུང་བ་དང་འདི་བསྐྱོད་ཚུལ་བྱེད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་
ཐལ། གསལ་བྱེད་ཅུམ་ལས་གཞན་དུ་ལྟེ་རྣམས་ལས་ལྟར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཤེས་པའི་སློན་ས་རིགས་འདྲ་གྲུབ་ཟེན་པའི་གསལ་བྱའི་
དོན་གཞན་དེ་འདྲིན་གྱི་སློའི་རྒྱར་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
ཐུན་བྱང་གི་བུམ་གཟུགས་དང་སློན་མེ་བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། བྱེད་པ་ནམས་ཀྱི་ཚློགས་པ་ཡི། ༢༥༧ །

བྱ་བ་ལས་ནི་ངེས་པར་ཡང་།

དམིགས་སྤྱིར་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

གསལ་བྱེད་ལ་དེ་མི་སྤྱིད་སྤྱིར།

རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚུལ་ཅན། བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཚློགས་པ་ཡི་བྱ་
བའི་སྤྱར་མེད་གསར་བའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་གསར་དུ་ངེས་པར་ཡང་
འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་སྤྱིར། བྱ་བ་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ལ་རིགས་འདྲ་
སྤྱར་མེད་གསར་དུ་བྱེད་པ་དེ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་(གསལ་བའི་དོན་བཞགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱ་ཐོས་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་དང་
བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད། ཉན་ཤེས་སྤྱིས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱ་ཐོས་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། སྤྱ་རྒྱ་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ངོ་བོའི། ༢༥༨ །

སྤྱིབ་བྱེད་བྲལ་བ་གསལ་ཡིན་ན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། ལྟེ་རྒྱ་གྱིས་སྤྱ་དེའི་ངོ་བོ་ཐོས་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་
བྱས་པ་ཅམ་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཅི་སྤྱིར་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི།

ཚློགས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་རུང་འགྱུར།

སྤྱོད་དང་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། ༢༩༡ ॥

གཞན་དག་ཀྱང་གསལ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

སྤྱོད་ཐོས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདུག་རུང་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་
དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་དག་ཀྱང་གསལ་བྱེད་
ཙམ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟེ་ཀན་གྱིས་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་བྱུང་བར་མེད་པ་
གང་ཞིག་དེ་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁས་ལེན་ན།

རྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར།

དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནི་ཞེ་ན། རྒྱ་རྣམས་ཀུན་དོན་མེད་པར་ཐལ། རོ་བོ་སྤྱོད་མེད་
གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད། དེ་མེད་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱོད་ཀྱི་ཐོས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། རོ་ཤེས་པ་དང་ཡོད་སྤྱོད་སོགས། ༢༩༢ ॥

གང་ཡིན་སྤྱོད་བྱེད་འདོད་ན་ནི།

འདིའི་ཞེས་རོ་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་ཟིན་དོན་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གང་
ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་སོགས་པའི་དཔེ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོས་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་རྣམས་ནི།

སྤྱོད་ཅིག་གིས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་རོ།

ཏགས་དོན་གཞན་ཡང་སུན་དབྱུང་བ། ༢༩༣ ॥

དངོས་པོ་ཉག་པར་སྐྱབ་བའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་
པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཉག་པར་སྐྱབ་བའི་ཉག་ས་
དོན་གཞན་ཡང་སྐད་དབྱེད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་ས་དོན་དེ་དག་འཆད་འགྱུར་གྱི་
རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཉན་ཤེས་སྐྱེས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་གསལ་
བའི་དོན་ནི། བྱུ་བ་ཐིན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་མན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་ཉན་
ཤེས་ལ་གསར་དུ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྐྱོ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན།

ཁས་བླངས་མངོན་སུམ་གྲགས་པ་དང་།

རྩིས་སྤྲོད་པའི་ཅིག་ཅར་གཞོད།

དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཤེས་ཉག་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ལ། རིགས་
མཚུངས་པས་སྐྱོ་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཉིད་ཆད་མ་དུ་མ་དང་
འགལ་དེ། སྐྱོད་པ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱོ་ཆགས་སོགས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་
ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱར་སྐྱོ་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་བླངས་པས་
གཞོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྐྱབ་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོ་ཉན་ཤེས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་
ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པར་སྐྱབ་བའི་
རྩིས་སྤྲོད་པས་གཞོད། མངོན་རྩིས་ཀྱིས་བྱུ་བ་བའི་དོན་ལ། གྲགས་པས་ཀྱང་ཅིག་
ཅར་དུ་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་རིས་འགའ་ཐོས་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་རྟག་
ན་ཉན་ཤེས་ལ་གསལ་བ་འཕོ་འབྱུག་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཉན་ཤེས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟ་ན། སྒྲིས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པ་ལ་ཡང་གཞོན་
པ་བསྟན་ཏོ། ། ཡང་ན། ཉན་ཤེས་ཉིད་དབང་ཡིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་
གྲིས་བྱ་བ་ཅིང་། ཐ་སྙད་རྗེས་དབག་གིས་བྱ་བ་པས་དེས་ཀྱང་གཞོན་ཅེས་སྟོར་རོ།

གཉིས་པ་(ཡི་གེ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་རིམ་བ་མེད་བ་བཤད་ཟེན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི། ༢༧༠ །

རིམ་བའང་གསལ་བར་དབྱུད་ཟེན་ཏོ།

རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་རིམ་བའང་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་
ངག་རྟུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་སྤར་རིགས་པས་གསལ་བར་དབྱུད་ནས་བཞག་ཟེན་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྒྲིས་བྱས་བྱས་པར་བྱ་བ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ནི་རྟོག་པས་སྟོ་བདགས་ན།

ཇི་ལྟར་སྒྲིས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན།

ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྒྲིས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྟོག་པས་ཚོས་རྟུ་མ་ལ་སྟོ་བདགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིག་བྱེད་རྟག་པ་ཡིན་པ་དབག་པ་ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་བསྟུ་བ་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲུབ་
པའི་རྟགས་གཞན་དབག་པའོ།

དང་པོ་(རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་མི་ཏག་པར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་བྱུང་སྐྱབ་གྱི་ཏག་
དགོད། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བལྟ།

དང་པོ་(ཅ་བ་དང་བྱུང་སྐྱབ་གྱི་ཏག་ས་དགོད་པ་)ནི།

ཅ་བ། འཇིག་པ་ཡོད་ཙམ་འབྲེལ་བ་ཅན། ༢༧ ॥

ཉིད་བྱིར་སྐྱ་ནི་མི་ཏག་ཉིད།

རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཏག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་བྱིར་
དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། བྱིར་ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་མེས་སུ་འབྲེལ་
བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱིར་འཇིག་པ་བྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བསྐྱོས་པ་མེད་པར་རང་ཡོད་ཙམ་
དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱའི་རིག་ས་དེ་ལས་བྱིར་གྱི་འཇིག་པའི་ལག་མེས་བཞག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། བསྐྱོས་མེད་གྱི་ཏག་ས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་།
གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་། ཅ་བའི་ཏག་ས་མ་ངེས་པ་སྤང་བལྟ།

དང་པོ་(བསྐྱོས་མེད་གྱི་ཏག་ས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་
པ། མས་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་པལྟ།

དང་པོ་(འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པལྟ།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི།

ཅ་བ། མེ་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པ་དག།

སྐྱེ་ན་འཇིག་པ་མེད་པའི་བྱིར།

ཤིང་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ༢༨ ॥

མེ་ལས་ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་ བྱིས་སྟེ་བས་བྱིས་
བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། མེས་བསྐྱེད་པ་ཤིང་སྐྱེ་ཡང་ཤིང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྤར་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ ཤིང་འཛིག་པའི་རྣམ་སྐྱེ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་འདི་ཡི་འཛིག་ཅེ་ན།

རི་ལྟར་གཞན་ནི་གཞན་འཛིག་འགྱུར།

སྒྲ་སྟེ་ཅེ་བྱིར་ཤིང་མི་སྤྱང་།

བྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདི་ཡི་འཛིག་པ་ཡིན་པས་བྱིས་མི་སྤྱང་
ངོ་ཞེ་ན། མེ་ལས་བྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་པ་གཞན་ནི་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་གཞན་ཤིང་གི་འཛིག་
པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཡིན་
ཡང་སྒྲ་སྟེ། མེས་བསྐྱེད་པ་ཤིང་སྐྱེ་ཅིའི་བྱིར་ཤིང་མི་སྤྱང་སྟེ་སྤྱང་རིགས་པར་ཐལ། སྤར་
སྤྱང་བ་གང་ཞིག་ བྱིས་མི་སྤྱང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེས་གཟུང་བྱིར་མིན་ཞེ་ན་མིན། ༢༧ ॥

གང་བྱིར་དེ་ཡིས་མི་སྒྲིབ་སྟེ།

འཛིག་པ་དོན་གཞན་དེས་གཟུང་ཞིང་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་བྱིར་སྤྱང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
ཤིང་གི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་བར་མ་སྟེད་པར་འཛིག་པ་དོན་གཞན་དེས་
ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་བྱིར་ན། དེ་ལྟ་ན། དེས་དེ་ཉམས་པར་མ་བྱས་
པར་བསྒྲིབས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ དོན་གཞན་དེ་ཡིས་དེ་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱིར།
གོས་ཀྱིས་བུམ་པ་བསྒྲིབས་པ་ལྟར་རོ།

ཙ་བ། སྐྱེ་སྤྱིར་འཇིག་པ་འཇིག་ཅན་འགྱུར།
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིང་མཐོང་འགྱུར།

ཤིང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་དུ་ཐལ། རང་གྱུ་ལས་སྐྱེ་
 བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བྱོད་རང་གི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་བྱོད་ཞིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་སྤྱིར། དེ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དུས་དེར་ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་
 དེར་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་གྱུ་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཞིག་པའི་སྤྱིར། བྱམ་པའི་སྐྱིབ་བྱེད་
 གོས་བསལ་བ་ལྟར་རོ། འདི་དག་གི་དོན་མ་ཉོགས་པར་ཞིག་འཇིག་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་
 ལྷགས་སུ་བྱས་ནས། གཞོད་པ་བཟོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་
 དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། དེས་ན། དངོས་པོ་དེའི་རྣམ་ཉམས་པའི་ཞིག་པ་ཉིད་དེའི་འཇིག་
 པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་མིན་ནོ། བྱབ་པ་མེད་དེ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན། ༢༧ ॥
 ནག་པ་སྐྱར་འབྱུང་མིན་ཇི་བཞིན།
 འདི་ལའང་དེ་བཞིན་ཡིན་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན། བསད་ཟིན་གྱི་ནག་པ་སྐྱར་འབྱུང་བ་མིན་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལའང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱར་ཤིང་མི་འབྱུང་བ་སྐྱ་མ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན།

དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་ཀྱང་ནག་པ་སྐྱར་མི་འབྱུང་བ་
 ལྟར་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞིག་ཀྱང་། ཤིང་སྐྱར་མི་འབྱུང་བ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ།

ཙ་བ། གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།

ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྟོག་འགགས་པའི་ཆ་ཉིད་མ་ཡིན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་ཞིག་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ཁས་སྤངས་སོ། ། ཡང་ན། ཐལ་ཚོས་སྡུ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ནག་པ་བསད་ཤེས་སུ་མི་དེ་བསད་ཀྱང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིས་ཀྱི་མི་དེ་ནག་པའི་བསད་པ་ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་སོ། །

འོ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་སྟེས་བྱ་དེའི་གསོད་བྱེད་ངས་བྱིས་བསད་དོ། ། ཞེས་བའི་ཐ་སྟངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཅོད་པ་པོས་ཤིང་ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ངས་བཟུང་དུ་བྱས་ནས། དེས་ཤིང་མེད་པར་བྱས་པའི་དཔེར་བཞོན་པ་ལ་གནོད་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟག་པ་གྲུབ་དུས་ལས་བྱིས་བྱུང་གི་མི་དེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་དུ་ངས་གཟུང་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྟོག་འགགས་པའི་ཆ་སྟེད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནག་པ་སྟོག་འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་མས། དེ་བྱིན་ཆད་ཁོ་ནར་བྱུང་གི་སྤར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྟེས་བྱ་གཅིག་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན། དེ་ནག་པ་ལས་བྱིས་བསད་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

འོ་ན། རྟག་པ་ཤི་བའི་ཤེས་སུ་འདིས་ནག་པ་བསད་དོ་ཞེས་བ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། འདིའོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ན། སྤྱི་བྱིའི་ཆ་ཅན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟག་པ་ཤི་བའི་སྤར་མེད་པའི་བྱིས་ཀྱི་མི་འདི་ཁོ་ནས་བསད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐ་སྟངས་སྟོན་ཅན་ཁོ་ནལོ།

གཉིས་པ་(ངས་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

ཅུ་བ། འཇིག་པ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན། ༢༧ ॥

ཤིང་ཉིད་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

དེ་མེད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་མིན་ཉིད།

འདི་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པའང་མེད།

དེས་ན་ཤིང་ཉིད་འཇིག་པའི་རྒྱ་མིན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་
རྒྱས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་
གི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་ཕྱོད་དུ་སོང་བ་མེད་པར་
ཡང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱས་གཅིག་
དང་ཐ་དད་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྒྱས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་
བ་སྤང་བལྟ།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་བ་)ནི།

ཙ་བ། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ནའང་། ༢༧ ॥

ཏག་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇིག་པ་དག།

ལྷན་ཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

བྱམ་པའི་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ན་ཏག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན།
བྱམ་པའི་དངོས་པོ་དང་དེའི་འཇིག་པ་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བྱམ་པ་གནས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
རྒྱུ་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཐོབ་སོགས་རྒྱུ་བྱམ་པ་ཞིག་པ་ལ་བྱམ་པའི་འཇིག་པར་བསམས་ལ།
དེ་མི་འཐད་དེ།

ཙ་བ། མེད་པ་ཏག་ཉིད་གང་ལས་ཡིན།

བྱམ་པའི་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། རྟག་པའི་རྒྱས་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་དང་།
དེ་ཉིད་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྐྱན་པ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་ཡིན་
ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་པ། གཞུང་འདིས་བསྐྱན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་
ན། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཞིག་འཛིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷགས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། རྟགས་
མ་གྲུབ་ན་ཡང་། འཛིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། རྟགས་སྡེ་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་ནས་ཞིག་
པ་མི་སྲིད་ན། རྟག་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གངས་ ཅན་གྱི་ལྷགས་ལེགས་པར་
གནས་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་གང་ཟག་གི་འཛིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱད་པ་དེས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་
གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡང་། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་
ཡང་ཁོང་དུ་མི་རྒྱད་བས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། འདི་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་ལ་ཇི་སྲིད་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཟུང་
ཡང་། སྤང་ཉིད་བསྐྱན་པའི་སྤྲོད་དུ་མི་རྩང་བས་སློ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་
བསམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་)ནི། དངོས་པོ་འཛིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་འཛིག་པ་མེད། བྱམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་ཡང་བྱེད་
ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་

ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།

ཙ་བ། མེད་ལ་དངོས་འཛིག་མེད་ཉིད་ཀྱི། ༢༧༧ །

ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཛིག་པ་ཡིས།

འཛིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་དོ།

བྱམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱང་གི་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། བྱམ་པའི་
དངོས་པོ་ཡེ་ནས་འཛིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་
རུང་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་ཕྱིས་བྱང་གི་འཛིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིས་
འཛིག་པ་དག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་ཀུན་རང་གི་རྒྱ་ལས་འཛིག་པའི་རང་ཅན་དུ་
འགྱུར་བར་འདོད་རིགས་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བ་ནི། འཛིག་པའི་ཇས་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་ཞེས་དུག་སྒྲུ་
མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་རྒྱ་ལས་འཛིག་པར་སྒྲེས་ན། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཛིག་པ་ནི།
ཞེས་བྱེད་རང་གིས་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དངོས་འཛིག་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་པ་ཕྱིར། ༢༧༨ །

དེ་ཤེས་དོན་དུ་སེམས་ཀྱིས་ནི།

དེ་ཡི་ཐ་དད་སྒྲོ་བཏགས་ནས།

གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་མེད་ཅན་བཤད།

དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་

དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་བསྟོས་
 པ་མེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་ཇས་ཐ་དད་བས་
 གྲུག་སྒྲ་འཕྱག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དེའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་
 ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དུག་སྒྲ་སྒྲར་བའི་ཕྱིར།

རང་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་སྒྲིས་པ་ལ་བཏགས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

ཙ་བ། མེད་པ་རང་ཉིད་ལས་ཡོད་ནའང་༥ ༢༧ ॥

རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་མཚུངས་ཤེ་ན༥

བྱམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་བྱམ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱམ་
 པའི་འཇིག་པ་བྱམ་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་
 བྱམ་པ་དང་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཏགས་ན། ཞིག་ཇེས་སུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལ་
 སྐྱེས་པའི་སྒྲོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཡི་ཅུང་ཟད་འགྱུར་མེད་དེ༥

མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན༥

ཡོད་ལ་རྣམ་རྟོག་འདི་འགྱུར་ཏེ༥ ༢༨ ॥

སྒྲུབ་པ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ༥

བྱམ་པའི་ཞིག་པ་ཚོས་ཙན། བྱམ་པ་དང་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་དེ་
 ཡི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་དུ་ཡང་འགྱུར་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་བྱམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་
 ཞིག་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་ཇས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཇས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་བཏགས་ན། སྤར་བཤད་པའི་སྒྲོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་འགྱུར་བར་འགྱུར་
 ཏེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ངེས་བར་དངོས་པོ་དང་

རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན།
མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཞིག་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན།

ཅ་བ། མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འང་ཡིན།

དངོས་པོ་སྤྲད་ཅིག་མར་སྤྲད་པས་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན།
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན།
མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན།
ཅམ་ཞེས་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ལེན།

ཅ་བ། གཤམ་ཏེ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག། ༢༤༡ །
ཡོད་ན་གཞན་ལ་སྤྲོས་འགྱུར་^{༢༤༢}གྱི།
དངོས་གང་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་ལ།
ཅི་སྤྲོ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲོས་འགྱུར།^{༢༤༣}

ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན།
པ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་གཞན་གྱི་སྤྲོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟོས་པའི་ལེན།
འཇིག་པ་ལ་མན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ལེན། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལེན།
བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། དོན་གཞན་དེ་ལ་སྤྲོས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་པའི་ལེན།

༢༤༢ སྤྲོས་འགྱུར་ ལྟོ།

༢༤༣ སྤྲོས་འགྱུར། ལྟོ།

ཙ་བ། དེས་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ནའང་། ༢༤༢ །

མ་སྐྱེས་པ་ལས་འཇིག་འགྱར་ཕྱིར།

ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཇིག་ཡིན་སྐྱོན།

ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན།

རང་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེ་བར་བསྐྱན་པ་དེས་ནི་ཚུལ་ཅན། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རྒྱ་
ཡེ་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ལས་སྤར་འཇིག་པར་འགྱར་
བ་ཐལ་བ་དང་། སྤར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་
ཡིན་ན། ཏག་ཏུ་ཡོད་པས་སྐྱེས་པའི་སྤར་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདྲོད་ན།
འཇིག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་གཉིས་གང་སྐྱེས་པའི་སྤར་ཡོད་པར་ཐལ་
ལ་ཞེས་ཅོད་དོ།

གསུམ་པ་(ཙ་བའི་ཏགས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཉིད། ༢༤༣ །

ཐོགས་བཅས་ཉིད་འདྲོད་དེ་བཞིན་དུ།

ཡོད་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན།

སྐྱེ་ལྟར་མིན་པ་མིན་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ལྟར་གྱི་བུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད། ཐོགས་བཅས་ཉིད་དུ་འདྲོད་ཀྱང་སྐྱོ་
ལ་སོགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྟར་གྱི་ཡོད་པ་བུམ་སོགས་རྣམས་འཇིག་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་ལྟར་མིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་
མིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པས་བྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ།

ཙ་བ། ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ངེས་པ་ལས། ༢༥ ॥

འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་སྟེ།

ཐ་དད་ལྷ་རྣམས་མེད་ཉིད་ཐུར།

མི་རྟོག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད།

འབྲས་བུ་སྟོང་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཐུར། དངོས་སོ་ལ་
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྣམས་
མེད་ཅིང་། དངོས་སོ་འཇིག་པས་སྐྱེས་པས་བྲབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུར།

གཉིས་པ་(དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཐུར་དེ་རྣམས་འབྲེལ་བ་ཡང་། ༢༥ ॥

རྟག་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན།

སྐྱ་ཡི་རྣམས་པའང་སྤར་བཤད་པའི།

འབྲེལ་བའི་སྟོན་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན།

དངོས་སོ་ལ་འཇིག་པས་བྲབ་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དང་དོན་དེ་རྣམས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་པའི་དངོས་སོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་ཡིན་ན་
འཇིག་པའི་བྲབ་པ་བྱུང་བ་དེའི་ཐུར། སྟོན་པ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བཅ་མ་སྤར་ཡང་དོན་
སྟོན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་
སྟོན་པའི་རྣམས་པའང་ཆོས་ཅན། སྟོན་འབྲེལ་བ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
ཟུར་དུ་མ་སྐྱོས་པའི་ལྷ་མཆན་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་དངོས་སོ་བ་འགོག་པའི་
སྟོན་གྱིས་བསལ་བ་གོ་རྣམས་པས་མ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཐུར།

གསུམ་པ་(རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་གཞན་དགག་པ་)ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་ཚད་
མར་སྐྱབ་པའི་སྤར་གྱི་དྲགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་བསྟན་པ། དྲགས་གཞན་དགག་པ།
སྤགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་སྤར་གྱི་དྲགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྤེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ནིད། ༢༤༩ ॥

ཇི་བཞིན་དོན་ཤེས་སྐྱབ་བྱེད་མིན།

སྤེས་བྱའི་ཉེས་བས་སྟོན་མེད་པའི།

མེ་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་།

སྤེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་སྤར་ཇི་
ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
མིན་པར་ཐལ། སྤེས་བྱའི་ཉེས་བས་བྱས་པའི་སྟོན་མེད་པའི་མེ་དང་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འབྱུང་ཤེས་གྱི་རྒྱར་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ནི་མ་བྱས་པར་འདོད་ན། ༢༥༠ ॥

ཤེས་པ་ནིད་གྱི་རྒྱར་མི་འབྱུར།

དྲག་པ་དག་ལ་དངོས་ནུས་པ།

འགའ་ཡང་སྤྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།

ཡང་རིག་བྱེད་གྱི་དག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ནིད་གྱི་རྒྱར་མི་འབྱུར་བར་
ཐལ། མ་བྱས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྤྱེ། དྲག་པ་དག་ལས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་
གི་དངོས་པོའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་འབྱས་བྱ་འགའ་ཡང་སྤྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ནམ་མཁའ་ལོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་སྒྲུ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཉག་པས་རང་
འཛིན་གྱིས་པ་ཙམ་ཡང་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། ༣༤༤ ॥

སྒོ་བཏགས་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་སྒོ་དག།

འགའ་ཞིག་དེ་ལས་སྒྲུ་འགྱུར་གྱི།

དོན་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་དག་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་སྤངས་འབའ་
ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱ་ལས་སྒྲུ་བར་འགྱུར་གྱི། གཟུང་དོན་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དེས་སྒོ་བཏགས་
པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྟགས་གཞན་དགག་པ་)མི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་བྱས་ངག་ལོག་ཉིད་དུ། ༣༤༥ ॥

མཐོང་ཉིད་ཕྱིར་ན་མ་བྱས་པའི།

ཆོག་ནི་བདེན་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ།

བསྐྱོག་པས་འགལ་བ་བྱུང་སྒྲིབ་རོ།

གལ་ཏེ་སྒྲུས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་པས་བྱུང་སྒྲིབ་
རྟགས་སྒྲིག་པ་སྒྲུས་བྱས་པས་བ་དེས་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་
ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུས་བྱས་བྱས་པའི་ངག་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་
མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ལྷོག་བྱབ་དང་ལྷོགས་ཆོས་ཡོད་པས་ལྷོག་པ་གཅིག་ཕུ་ཅན་གྱི་གཏན་
 ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ངོས་གཟུང་
 བ་དང་། ལྷོག་བྱབ་གཅིག་ཕུ་ཅན་མི་སྲིད་པའོ།

དང་པོ་(གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། མེད་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་བསྟན་ནའང་། ༡༩༠ །

དེ་ནི་ཡོད་པར་དྲོགས་འགྱུར་ཏེ།

གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ལྷོགས་ལ་ཡོད་པར་དྲོགས་པར་འགྱུར་གྱི།
 དེ་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྷོག་བྱབ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་
 མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་མེད་དེ། སྦྱེས་བྱས་བྱས་
 པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པ་མཐོང་བས་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡོད་
 པ་དགག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་།

བྱབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།

ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་ཤེས་བྱས་ཐུན་
 མོང་དུ་བྱབ་པར་བྱེད་པས། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ལྷོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་མ་བྱས་པའི་ཆོག་མེད་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་
 གནོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཀུན་ལ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས། ༢༠༡ ॥
 མི་འགྲུབ་ཅེས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།
 མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་ན།
 ལྟོག་པ་ཉིད་ལ་མེ་ཆོས་ཟ།

མི་མཐུན་སྟོགས་ཀུན་ལ་མེད་པ་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ།
 དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉགས་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པ་ཉིད་
 ལ་མེ་ཆོས་ཟ་བར་ཐལ། དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ། ཡོད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་(གོ་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོག་པ་དང་། ༢༠༢ ॥
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉིད།
 དེ་དེས་འབྲས་ཅན་ཤེས་པ་ཡིས།
 གྲུབ་པར་གྱུར་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཉགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
 ཚུལ་གསུམ་ངེས་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ལྟ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ཁོན་
 ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོག་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོང་ལ་མེད་པ་ཁོན་ངེས་པའི་ལྟོག་
 པའི་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ལྟོག་བྱེད་གཅིག་ཕྱ་ཅན་མི་སྤྲོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་སྟོགས། ༢༠༣ ॥

བསྐྱོག་པ་ཉིད་བཟོད་དེ་ཉིད་ནི།

འདི་ཡི་ཆོས་མཐུན་འགྱུར་དེས་ན།

གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགྲོ་ཅན།

ཐོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཅན་དུ་ཐལ།
 ཉགས་གང་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཐོགས་ལས་བསྐྱོག་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་
 བཟོད་པའི་ཉགས་དེ་ཉིད་ནི། འདི་ཡི་ཆོས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་
 ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ཀྱང་ཐོག་ཁྱབ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་བསྐྱན་གྱི།
 ཉགས་ལ་སྒྲེ་ཡོད་ན་ཆུ་ལ་ཉ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(སྐགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐགས་སྐྱེས་
 བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། སྐགས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱེས་བྱས་མ་
 བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱང་དུ་བསྐྱན་པའོ།

དང་པོ་(རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐགས་སྐྱེ་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྐགས་ཀྱི་ཞི་སྐགས་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་བདའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྣམ་
 པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(སྐགས་ཀྱི་ཞི་སྐགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་བདའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་)ནི།

ཅ་བ། འགའ་ཡིས་བད་བྱས་ཉིད་ཡིན་ན། ༢༩ ॥

སྐགས་རྣམས་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།

དུག་ཞི་བ་སྐགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པའི་སྐགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་ཕལ་པ་
 ལ་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐགས་

ཚོམ་པའི་མཐུ་བྱད་པར་ཅན་གྱུ་བ་པའི་སྤྱེས་བྱ་འགའ་ཡིས་བད་བྱས་བའི་དབང་ཉིད་ལས་
འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་འགྱུ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་མི་ལྟོས་བར་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་
བ་དང་། གོ་རིམ་དོན་གཞན་དགག་བཞག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཅི་སྤྱེ་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན།

ཅི་སྤྱེ་བད་ལ་མི་ལྟོས་བར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལས་ཞི་སྟགས་གྱི་འབྲས་
བྱ་འབྱིན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བྱད་པར་མེད་ཕྱིར་གཞན་ལའང་འགྱུར།

འདོན་པ་དང་ཆོ་ག་སྟགས་ལོག་པར་སྦྱར་བ་གཞན་ལའང་འབྲས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་བྱད་པར་མེད་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གོ་རིམ་དོན་གཞན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དགག་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་དང་།
རིག་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དགག་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་)ནི། གོ་རིམ་ལོག་པར་སྦྱར་བ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་
འགྱུ་བ་སྟེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཞི་སྟགས་གྱི་འབྲས་བྱ་
འབྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཅོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི། རེལ་ ॥

བཞོད་པའང་སྤར་ནི་བསལ་བ་ཡིན།

རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི་བཞོད་པའི་རིམ་པ་སྤྲགས་སུ་
མི་འཐད་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བཞོད་པའང་སྤར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་བ་)ལ་གཉིས། སྤྲགས་གྱི་འབྲས་བྱ་ངེས་མེད་དུ་
ཐལ་བ་དང་། སྤྲགས་བརྒྱས་མི་རྣམས་པར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(སྤྲག་གྱི་འབྲས་བྱ་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་དོན་རྟག་དུ་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།
བསྟོས་པ་ཡིན་ན་ ॥

སྤྲགས་མ་བརྒྱས་ཀྱང་དུག་ཞི་བ་སོགས་གྱི་དོན་རྟག་དུ་འབྱུང་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དངོས་པོའི་རྣམས་པའི་དབང་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་
འབྱིན་པ་ཆོག་བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྣམས་མེད་འགྱུར།
གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་འདྲ་ན། ༣༤༩ ॥
དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤྱུང་བྱེད་འགྱུར།

ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་དབང་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་
ཐལ་ལོ། གལ་ཏེ་བད་ལ་མི་བསྟོས་པར་སྤྲགས་གྱི་དངོས་པོའི་རྣམས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་
བྱ་འབྱིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གདོལ་བ་སོགས་
ཀུན་གྱི་འབྲས་བྱ་སྤྱུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བད་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་
རྣམས་པ་ཁོ་ན་ལས་དེ་སྤར་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བྱ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་
དང་ཆོ་ག་སོགས་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པའི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལེགས་བྱས་མིན་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོའི།

ཁྱད་པར་ལ་ཡང་ལྟོས་མི་རུང་།

དངོས་པོ་འདུས་བྱས་པ་ཡི་ཡང་། ༢༡༡ །

དངོས་པོའི་ཐ་དད་ཐ་དད་བྱེད།

བྱེད་པོའི་ཁྱད་པར་ལས་རྒྱས་པ།

ངེས་པ་མ་ཡིན་བད་ལས་འགྱུར།

རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲགས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་
བལྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྟེན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་
གྲུབ་ན། སྒྲགས་སྦྱ་རྟག་པ་བྲམ་ཟེ་དང་དམངས་རིགས་སོགས་བྱེད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་ལས་
སྒྲགས་གྱི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྟེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་
ཡི་ཡང་། འབྲས་བྱའི་ཁྱད་པར་འབྱིན་པ་རིགས་བཟང་ངན་ཅམ་གྱིས་བསྐྱར་རྒྱས་པ་མ་
ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་རྒྱ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱིས་འབྲས་བྱ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་
དད་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིགས་བཟང་ངན་ཡང་བད་ལ་མི་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ་
སོར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བདའི་དབང་ལས་སོ་སོར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བདའི་དབང་ལས་སྒྲགས་གྱིས་ཞི་སོགས་གྱི་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པ་དེའི་
ཆོ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱིན་མི་འབྱིན་སོ་སོར་ངེས་
པ་མིན་ཏེ། སྦྱོས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བད་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཞི་སོགས་གྱི་འབྲས་
བྱ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྐགས་བརྒྱས་མི་རྣམས་པར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། བྱད་པར་བྱར་མེད་ཅན་ཡིན་ན། ༢༧ ॥

ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་བྱེད་པོར་འགྱུར།

བྱས་ཟེ་ཚོས་ཅན། བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་ཀྱང་སྐགས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐགས་རྒྱུན་གྱིས་བྱད་པར་བྱར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་མངོན་གསལ་སྦྱོར་ཡིན་ན།

དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་ཟིན་ཏོ།

གལ་ཏེ་སྐགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་ཟིན་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ཅམ་སྐར་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐགས་སྒྲ་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་མི་འཐད་
བར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གང་ལས་སློ་དེ་གསལ་ཡིན་ལ། ༢༨ ॥

དེ་ནི་འབྲས་བུར་གལ་ཏེ་སྦྱོར།

གལ་ཏེ་སྐགས་བརྒྱས་པའི་རྒྱུན་གང་ལས་སྐགས་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་སློ་དེ་སྐགས་སྒྲ་
གསལ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་དེ་ནི་དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྒྲ་བ་པོ་གསལ་གྱི་ཡིན་པས།

ཉན་པ་པོ་ཡང་འབྲས་འབྲེལ་འགྱུར།

སྐགས་མི་བརྒྱས་པའི་ཉན་པ་པོ་འང་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་

བར་ཐལ། སྤྱོད་པ་པོ་སྤྲུགས་སྤྱོད་གསལ་བའི་ཉན་ཤེས་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག
རིགས་བ་མཚུངས་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། མངོན་པར་གསལ་མེན་སྤྱོད་པའི་གྱི། ༣༠༠ །

བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཕྲ།

ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་འབྱར།

སྤྱོད་པ་པོ་སྤྲུགས་སྤྱོད་པའི་ལུ་

མངོན་པར་གསལ་བོ་མེན་པར་སྤྲུགས་སྤྱོད་པའི་གྱི་བྱེད་པ་ལྟེ་ཉན་པ་སྤྲུགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་པོ་སྤྲུགས་སྤྱོད་པའི་ལུ་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་འབྱར་བར་ཐལ། ཞི་
སྤྲུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟེ་བའི་སྤྲུགས་སྤྱོད་པ་པོ་སྤྲུགས་སྤྱོད་པའི་ལུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། བསྐྱེད་པས་དེ་ལས་བསྐྱེད་ཉིད་བྱིར། ༣༠༡ །

སྤྱོད་པའི་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

བསྐྱེད་པས་སྤྲུགས་སྤྱོད་པའི་ལུ་ཡིད་སྤྱོད་པའི་གྱི་བྱིར། ཡིད་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིད་སྤྱོད་པའི་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དོན་ཅན་ཡིན་མི་འབྱུག།

རྒྱ་པའི་རྗེས་སྐྱོད་པའི་བྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་ཡིད་སྤྱོད་པའི་ལུ་ཡིད་སྤྱོད་པའི་གྱི་བྱིར། གལ་ཏེ་དོན་ཅན་ཡིན་མི་འབྱུག་
བར་ཐལ། རྒྱ་པའི་བསྐྱེད་པའི་གྱི་བྱིར་ཡིད་སྤྱོད་པའི་བྱིར།

ཡིད་སྤྱོད་པའི་ལུ་ཡིད་སྤྱོད་པའི་གྱི་བྱིར། གལ་ཏེ་དོན་ཅན་ཡིན་མི་འབྱུག་
འབྲས་བུ་འབྱེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རང་དང་སྤྱི་ཡི་རང་བཞིན་རྣམས། ༣༠༢ །

ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཅོད་འདོད་ནས།

བད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བཅོད་པའི་ཕྱིར།

མི་འགལ་དངོས་པོ་ལ་མ་ཡིན།

ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། སྤྱི་ལྟངས་ལྟངས་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱས་པ་སོགས་ལས་འབྲས་བྱ་
འབྲས་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྤྱགས་ཀྱི་བད་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱགས་སྤྱི་རང་མཚན་བ་
དང་། ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྤྱི་རི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྤྱིར་ཞི་སོགས་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཅོད་པར་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བད་
བཅོད་པའི་ཕྱིར།

བད་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་
འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱགས་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྟེར་བ་བད་ལ་བལྟོས་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གོ་རིམ་མེད་ན་ནི། ༣༠༣ །

རོ་དང་མཚོ་ཞེས་ཐོས་པ་ལས།

འབྲས་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམ་མེད་ན། རས་ཞེས་ཐོས་པ་ལས་རོ་
དང་། ས་རེ་ཞེས་པ་ལས་མཚོ་གོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་

གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གོ་རིམ། དོན་གཞན་
མི་འདྲ་བར་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
འབྲས་བྱ་རོ་མཚོས་སོར་མི་གོ་བའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དེ་ནི་སྒྲིས་བྱའི་རྟེན་ཅན་ཡོད།

སྒྲིས་བྱའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ། གོ་རིམ་ཉིད་བཤད་པ། དེ་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པར་
སྒྲིབ། མ་བྱས་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(གོ་རིམ་བཤད་པ་)ལ། ལྷའི་གོ་རིམ་ནི། ཡི་གེ་ར་སུ་ས་རུ་ཚོས་ཅན། ལྷའི་
གོ་རིམ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། ཡི་གེ་ཀུན་སྒྲོང་ཤེས་པ་ལས། ༣༠༧ །

སྒྲིས་ལ་ཤེས་ལས་སྒྲ་སྒྲོའོ།

སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྒྲི་མ་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིས་ལ།
ཤེས་པ་རིམ་ཅན་ལས་སྒྲ་བྱོད་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲི་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་དངོས་འབྲས་
ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཡོད་དེ།

ཙ་བ། དེ་ཡི་བྱད་པར་ཅན་དེ་ནི།

ན་བས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

ཡི་གེ་སྒྲ་སྒྲི་དེའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ནི། རང་འཛིན་ན་བའི་ཤེས་པས་
གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཡོད་དེ།

ཙ་བ། ཤེས་དེས་སྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅན། ༣༠༥ ॥

དེ་ཐོས་སྤྱར་མིན་ཐོས་པ་ཅན།

དེ་བློས་པ་ལ་བལྟས་ནས་ནི།

སྤྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ལ་བློས་བྱེད།

ཉན་ཤེས་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་
དག་ཐོས་པ་སྤྱར་མིན་དལ་བྱས་ཐོས་ན། སྤྱ་མ་དེ་བློས་པ་ལ་བལྟས་ནས་སྤྱིས་སྤྱི་མའི་
བདག་ཉིད་ལ་བློས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར།

ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་འདོད་པ་དང་། གང་དག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་
ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས། ཚོགས་སྤྱོད་ལེགས་
པར་འཇོག་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པའི་ལྷག་ཚད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པར་སྤྱོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ནི་རྒྱ་དང་འཛིན་སེམས་ཀྱི། ༣༠༦ ॥

ཡིག་རྣམས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉིད།

གོ་རིམ་དག་ན་ཡིན་ཞེས་བཟྩོད།

དེ་དག་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་དག་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་རང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་སེམས་དང་རང་འཛིན་པ་དང་བློས་པའི་འབྲས་བྱའི་སེམས་ཀྱི་

ཁ་ཅིག་གི་རྒྱ་དང་ཁ་ཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་བུས་བུས་
བའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། དེ་སྤྱིར་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ། ༣༠༧ །
ཆོག་དང་ཆོག་ལས་གཞན་ཉིད་དེ།
བྱེད་པོའི་འདུ་བྱེད་ལས་ཐ་དད།
ལྷན་ཅིག་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་བྱེད།

ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལ་བྱེད་པར་བྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོག་སྤྱི་མ་
དང་ཆོག་སྤྱི་མ་དེ་དག་ལ་རྒྱས་གཞན་ཉིད་དུ་གནས་བས་བྱབ་པ་དེའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ།
འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་འདུ་བྱེད་ལས། སྤྱི་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་བའི་སྤྱིར། ཡི་གེ་
དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་དོན་གཞན་ཡོད་པས། རོ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཕན་
ཚུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ན། བདའི་དབང་གིས་རོ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་བའི་འབྲས་བུའི་བྱེད་
པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་(མ་བུས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱེས་བུས་བུས་བའི་དཔེལ།
དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེའང་། ༣༠༨ །
སྤྱིལ་བར་བྱེད་ལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ།
འདོད་དང་མི་འགལ་བྱུང་ཅན་གྱི།
གོ་རིམ་གནས་པ་འགལ་སྤྱིར་རོ།

ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱིའི་གོ་རིམ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་

བྱའི་འདོད་པས་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཅིང་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་བར་ཐལ།
 སྟེལ་བྱའི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་བྱུབ་པ་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ན་ཏྲག་བར་གནས་པ་
 འགལ་བའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སྟེལ་བྱས་བྱས་པའི་དཔེ་)ནི།

ཙ་བ། སྟེལ་བྱ་དང་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་༥ ༣༠༧ ॥

སྟེ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུབ་པའི་བྱིར།

ཡི་གེའི་རིམ་ཀུན་སྟེལ་བྱ་ལས།

མེ་དང་ཤིང་གི་རིགས་པ་བཞིན།

རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་སྟེལ་བྱ་ལས་སྟེ་བར་བྱུབ་སྟེ། སྟེལ་བྱ་དང་འཇིག་
 རྟན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་སྟེ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུབ་པ་གང་ཞིག་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་འཇིག་
 རྟན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱར་མཚུངས་པའི་བྱིར། རིགས་འབྲེལ་དཔེ་ནི།
 མེ་གཅིག་བྱེད་ཤིང་ལས་སྟེ་བར་བྱུབ་པ་ན། དེ་དང་མེར་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་ལས་མེ་
 གཞན་ཡང་བྱེད་ཤིང་གི་འབྲས་བྱར་བྱུབ་པ་བཞིན་རོ།

གཉིས་པ་(སྟེལ་སྟེལ་བྱས་བྱས་པར་སྟེལ་པ་)ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྟེལ་ལ་སྟེལ་པའི་ཞི་
 སྟེལ་གྱི་འབྲས་བྱ་སྟེར་བ་དེ་དག་འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། བྱེད་པ་པོའི་
 སྟེལ་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པར་བསྟུབ་པ་ནི།

ཙ་བ། སྟེལ་མཐུ་དག་གིས་སྟེལ་ཞེས་པའི༥ ༣༡༠ ॥

གོ་རིམ་བྱེད་ཚུལ་ཅན་སྟེལ་བྱ།

ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་བྱུབ་སྟེ།

གཞན་ལ་དེ་དག་མེད་བྱིར་རོ།

དུག་ཞི་མི་རེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྤྲུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་གསར་དུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དང་། ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་ཙོམ་ཤེས་ཤིང་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་སུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་མཐུ་དག་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་མཐུ་དེ་དག་དང་མི་ལྷན་པའི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུས་སྤྲུགས་བརྒྱས་པ་ལས་དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེའི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གང་ཡང་རྒྱུད་རིག་འགའ་ཞིག་གིས། ༣༡༡ །
 གསང་སྤྲུགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་འགྱུར་བ།
 དེ་དག་གིས་དེ་གཙོ་བོའི་མཐུ།
 དེ་བཤད་རིགས་པ་འཕྲུག་ཕྱིར་རོ།

གང་ཡང་ནམ་མཁའ་མྱིང་གི་རྒྱུད་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས། དེའི་གསང་སྤྲུགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྤྲུགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཙོ་བོ་རྒྱུད་ཙོམ་པ་པོ་དེའི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བཤད་པའི་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།

ཙ་བ། འབྲས་བུ་འདོད་པས་སྤྲུགས་ནྟམས་ནི། ༣༡༢ །
 བྱས་དང་སྐྱེས་བུས་བྱས་བཅོད་བྱ།

ཐུགས་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་
སྐྱེས་བྱ་དེས་ཐུགས་རྣམས་སྐྱིར་བྱས་པ་དང་ཁྱད་པར་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་བཟོད་པར་བྱ་
རིགས་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཐུགས་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། དངོས་དང་།
བན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བྱས་བཏགས་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་
ཁྱད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་འདོད་པ་འགལ་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱེས་བྱ་རྣམ་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ནི།
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གསལ་བ་ཡིན།
སྟོ་དབང་སྤྱ་དང་སྐྱེས་བྱ་ཉིད། ༢༡༢ །
ལ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་གང་བཟོད་པ།

སྐྱེས་བྱ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི།
སྐྱེས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སྐྱེས་
བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
ངག་སྤྱ་བའི་སྐྱེས་བྱ་འདི་དག་ཚས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རྣམ་
པ་མེད་དེ། སྟོ་དང་དབང་པོ་དང་ལྟན་པ་དང་ངག་སྤྱ་བ་དང་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གང་བཟོད་པའོ།

ཙ་བ། ཚད་ལྟར་སྤང་ཡིན་ལྟག་ལྟན་པས།
ཇི་བཞིན་དོན་དོགས་ཡོད་ས་ཡིན།

ཉགས་དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་ཉགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
དག་ཚད་མ་སྟེ་ཉགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(བདེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྦྱེས་བྱས་བཏགས་པ་)ནི། རྒྱལ་
དཔོག་པས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་ དེས་ངེད་སྦྱོད་པ་པ་ལ་བཤད་བས། རིག་བྱེད་ཀྱི་
དོན་ངེས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྦྱ་ནི་ངོ་བོ་འདི་དོན་དང་། ༢༡༥ །
 འདི་དོན་མིན་ཞེས་ཆོད་མི་བྱེད།
 སྦྱེས་བྱས་དོན་འདི་བཏགས་པ་སྟེ།

རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པའི་དོན་འདི་སྦྱོད་པ་པའི་སྦྱེས་བྱས་བཏགས་པར་ཐལ།
སྦྱོད་པ་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག་ རིག་བྱེད་ཀྱི་སྦྱ་ནི་ཁོ་བོས་དོན་འདི་བཆོད་པར་བྱེད་
བས་བྱུང་ཞིག་ འདི་ཁོ་བོའི་དོན་མིན་ཞེས་བཆོད་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། སྦྱོད་པ་པས་
འདོད་པའི་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ལྟན།
 དེ་གཅིག་དེ་ཉིད་རིག་གཞན་མིན། ༢༡༦ །
 བྱེད་པར་ཡང་ནི་སུ་ཡིས་བྱས།
 དེ་བཞིན་སྦྱེས་ཉིད་ནྟམ་འགས་ཀྱང་།
 བྱེད་ཅི་ཤེས་ལྟན་འགའ་མི་འདོད།

སྦྱོད་པ་པ་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་

བཞིན་དུ་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་བྱེད་ཅི། རིག་
བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་འགའ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་རིག་པ་གང་ཞིག་ དེ་གཅིག་བྱས་དེ་ཉིད་རིག་ལ།
གཞན་གྱིས་མིན་པའི་བྱེད་པར་ཡང་ནི་སྤྱ་ཡིས་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར།

སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་སྤོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་མཐུན་དཔེ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་འགོད་པ་ལྟར།
འདིར་ཡང་། དཔེ་རྒྱལ་དཔོག་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
བཀོད་ནས། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཁྱོད་གྱིས་སྐྱབ་
རིགས་ཞེས་པའོ།

དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གང་ཆོག་ཚད་མ་ཡིས། ༣༡༩ ॥

མི་སྐྱ་དེ་དོན་རིག་ཡིན་ན།

གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་མང་ཡང་། གང་གི་ཆོག་རང་གི་བཟོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་
བའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་རིག་བྱེད་དོན་
ངེས་རིག་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བློན་དུ་སྐྱོག་དུ་གྱུར་རྣམས་ལ།

ཚད་མ་ཡོད་པ་སྤིད་མ་ཡིན།

གང་གི་ཆོག་ནི་ཚད་མ་ཡིས། ༣༢༠ ॥

མི་སྐྱ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཆོག།

དེ་ལུང་ཞེས་ཐོབ་དེ་ཡི་བྱིར།

སྐྱེས་བྱས་བྱས་མིན་དོན་མེད་ཡིན།

ལྷ་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པའི་མངོན་
 ལྷ་མ་ཚད་མ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིན་དུ་སློག་དུ་གྱུར་པའི་
 བྱིར། ལྷ་མ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གང་གི་ཚིག་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྦྱ་བ་མངོན་ལྷ་མ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྦྱེས་བྱ་དེ་
 ཡིས་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་ལྷ་མ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཐོབ་རིགས་པ་དེ་ཡི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཤིན་དུ་སློག་གྱུར་དོན། ༣༡༥ ॥
 ལྷ་མེད་པར་ནི་ཤེས་སྤྱིད་ན།
 དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རིག་འགའ།
 ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མངོན་འདོད་འགྱུར།

དེས་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྦྱེས་བྱ་འགའ་ཡོད་དོ་ཞེས་
 མངོན་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིན་དུ་སློག་གྱུར་གྱི་དོན་ལྷ་མ་ཚད་མ་བཟོས་པ་
 མེད་པར་མངོན་ལྷ་མ་གྱིས་ཤེས་སྤྱིད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(སྦྱེས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་རིག་འདོད་པ་འགལ་བ་)ལ་གཉིས། མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་སོགས་ལྡན་པའམ། ༣༡༦ ॥
 གཞན་ལས་རིག་བྱེད་དོན་རིག་མིན།
 རིག་བྱེད་རིག་པར་བྱེད་མིན་ན།
 རིག་བྱེད་དོན་ནི་གང་ལས་ཉོགས།

རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་སྤྱོད་པ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་མི་ཤེས་པའི་
 རྒྱ་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། སྤྱོད་བྱ་གཞན་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་
 རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་
 གཞན་ལ་བཟོས་མེད་དུ་དེ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་ཐོས་བསམ་
 ཀྱིས་དོན་ངེས་གོ་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཨ་ཁྱིའི་རྒྱ་རྒྱ་ལྟ་ཉི་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་
 ཀྱི་སྒྲ་ལྡགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་མར་མེ་ནང་དུ་ལྷགས་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་དུ་ཚད་མ་གང་
 ལས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེས་ན་མཐོ་རིས་འདོད་མི་ལ། ༣༡༠ ॥

སྤྱིན་སྤྱེག་སྤྱིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལས།

བྱི་ཤ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱེ།

དོན་མིན་ཞེས་འདི་ཚད་མ་གང་།

དེས་ན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྤྱིན་སྤྱེག་སྤྱིན་པ་ལ་འཕྱག་ཅེས་ཐོས་པའི་
 ཨ་ཁྱི་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱི་ཤ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་
 པ་འདི་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བདུ་སྤྱར་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་ཟློན་བྱེད་དུ་
 འཕྱག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། རིག་
 བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་རྟོགས་པའོ།

དང་པོ་(ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་)ལ་གཉིས། འཛིག་རྟོན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་མི་
 རྟོགས་པ་དང་། ལུང་ལས་མི་རྟོགས་པའོ།

དང་པོ་(འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་མི་རྟོགས་པ་)ལ་གསུམ། གྲགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་
གྱུ་ཡིན་པ། ལོག་རྟོག་གི་གྱུ་ཡིན་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་གྱུ་ཡིན་པའོ།

དང་པོ་(གྲགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་གྱུ་ཡིན་པ་)ནི།

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་ཆོག་རབ་གྲགས་ཤེ་ན། ༣༢༡ །

འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོག་ལས་སྤྱེད་འོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པས་དོན་དེ་ཁོ་ནར་
ཤེས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ལ་སྤྱེད་ཆོགས་དོན་ཅན་སྤྱི་ལོ།

གང་གི་དོན་འདི་རྣམ་དབྱེ་བ།

དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་མཐོང་གང་།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གང་གིས། ཨ་གྱི་བའི་སྤྱི་ལོ་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་དེ་སྤྱེད་ཆོགས་
པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་
གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྤྱེད་མ་ལ་རྟོགས་ནི།

ཙ་བ། གྲགས་མིན་དོན་བརྗོད་མཐོང་རིས་གང་། ༣༢༢ །

ལྷ་མོ་ལ་སོགས་སྤྱེད་མཐོང་ངོ་།

རིག་བྱེད་ལས་མཐོང་རིས་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱེད་ཆོག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་མིན་
པའི་དེ་ལས་དོན་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཐོང་རིས་འབྲིག་པ་དང་ལྷ་མོ་
གཙུབ་སྤྱན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་ངོ་།

ཨ་ཁྱི་བའི་སྐྱ་དེའི་འབྲེལ་བས་བཤད་པའི་ཚེ། སྐར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་
གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་འདྲའི་སྐྱ་གཞན་དག་ལ་ནི།
དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཙ་བ་དེ་འདྲའི་སྐྱ་གཞན་རིག་བྱེད་འབྲེལ་བ་དག་ལ་ནི་ཚས་ཅན། ཙ་བའི་དོན་
དེས་^{༡༢༤}སྐྱ་བ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་གྱི་དོན་
དེས་^{༡༢༥}འདོད་པ་ལ། ཙ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱ་བྱི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལོག་རྟོག་གི་རྩ་ཡིན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྲགས་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཚིག། ༣༢༢ །
དེ་ཡང་ཚད་མར་མི་འདོད་ན།
སྐར་ཡང་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ།
ངས་འདོད་^{༡༢༦}འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

སྐྱོད་པ་བ་ཚས་ཅན། སྐར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲགས་པ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་
ངས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲགས་
པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་གིས་བསྐྱས་ལ། ཚིག་དེ་ཡང་
ཚད་མར་མི་འདོད་པར། དེ་སྐྱ་བ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྐར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡༢༤ དོན་ངས་སྐྱ་བ་ དགོ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མར།

༡༢༥ དོན་ངས་འདོད་ དགོ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མར།

༡༢༦ ཀ། སྐར་འདོད་ མེ། ཁ། སྐར་འདོད་ ཕྱ་ཆ་དགོ་ལྡན་སྐྱི་ལས་ཁང་གི་དཔར་མར།

ཙ་བ། གཤམ་ཏེ་གྲགས་པ་ལས་འགལ་བའི། ༣༢༧ །

རྟོག་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

གཤམ་ཏེ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲགས་པ་ལས་བཀལ་ནས། བྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་
འཇུག་པར་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། རབ་གྲགས་ཚད་མ་ཉིད་མིན་གྱིར།

དེར་འཇིན་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད།

མེ་ལ་སྤྱིན་སྤྱིག་བྱེད་པ་ཨ་ཁྱི་བའི་སྤྱི་དོན་དེར་འཇིན་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་མིན་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་དུ་
གྲགས་པ་མིན་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་དུ་གྲགས་པ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་
མིན་པའི་གྱིར།

གསུམ་པ་(ཐེ་ཚོ་ཁྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གྱི། ༣༢༨ །

ངེས་ལ་དྲོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤྱི་རྣམས་དོན།

སྤྱི་ཚོགས་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་མཐོང་།

འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དྲོགས་པ་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་གོ་བྱེད་ཞེས་པ་ལ་སྤྱི་རྣམས་མེ་མེའང་དོན་
སྤྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་མཐོང་བའི་གྱིར།

གཉིས་པ་(ལུང་ལས་མི་རྟགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། རེས་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས། ༣༢༩ །

སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་ཅན་སྒྲ་རང་ཉིད།

རེས་པར་དྲོགས་པ་འགྱུར་བ་སྟེ།

གཞན་དུ་མི་སྲིད་མེད་ཕྱིར་རོ།

ལུང་གི་སྒྲ་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་བཟོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་དུ་རེས་པར་འདོད་པ་ལ་
དྲོགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་སྒྲུབ་མི་རྣམས་པར་ཐལ། དོན་
གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་རེས་བྱེད་ཡང་དག་མ་མཐོང་བ་དག་གི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་
གཞན་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དེ་དོན་སྒྲ་
ཚོགས་སྟོན་རྣམས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་རྟགས་པ་)ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རེས་འདོད་
པ་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཚེད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། བད་ལ་
བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་རེས་པའི་རྒྱལ།

དང་པོ་(རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པ་)ནི། རིག་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་
བཟོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་དུ་རེས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་བཤད། རྒྱལ་དཔོག་པས་རེད་
སྐྱོད་པ་པ་ལ་བཤད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འགའ་ཞིག་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས། ༣༣༠ །

སྔོང་དུ་མ་འདི་ནི་སྒྲ་འགྱུར་ཞེས།

གཞན་ནི་བདག་ཉིད་སྒྲ་དེ་ལྟར།

དེ་དག་བྱེ་བྲག་བཏགས་པར་གྱིས།

སྐྱེས་བྱ་གཡོན་ཅན་འགའ་ཞིག་ གྲོང་ཁྱེར་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་གཡས་མ་འདི་ཡིན་
 ཏེ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྔོང་དུ་མ་འདི་ནི་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྤྱི་བ་དང་། སྐྱེས་བྱ་གཞན་
 གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་ལམ་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་བ་
 གཉིས། སྐྱེས་བྱ་རང་གི་འདོད་པར་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་དེ་
 གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་གང་ཞིག་ སྔོང་དུ་མ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེ་དེ་ལྟར། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ལ་བསྟན་བཅུགས་ནས། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་
 སྤྱི་བ་དང་། རྒྱ་སྟེགས་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྤྱི་བ་
 པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་གྱི་བྱེ་བྲག་བཅུག་པར་གྱིས་དེ་བྱེ་
 བྲག་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་སྟེགས་དེ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་གང་ཞིག་ རིག་བྱེད་ལ་
 བད་ལ་མ་སྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དོན་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཆོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་ལ་རུང་དོན་གཅིག་གི།། ༣༢༤ །
 གསལ་བྱེད་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན།།
 བཤྲོད་འདོད་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར།།
 གང་གིས་དབང་བོ་ལས་འདས་ཤེས།།

ཆོད་བྱེད་གྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། བད་སྤྱི་བ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་སྤྱི་
 མ་ལ་ཏུགས་ནི། བཤྲོད་འདོད་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་གྱི་ངེས་པ་མ་གཏོད་པར། གང་གིས་
 གུང་བད་ལ་མ་སྟོས་ཤིང་དབང་བོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བད་ལ་བཞེན་ནས་དོན་སོ་སོར་ངེས་བའི་རྒྱ་)ལ་གསུམ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་
ལ་རྒྱ་དེ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། མཚུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་དེ་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། བཟླ་འདོད་ངེས་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ༣༢༩ ॥

བད་ནི་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན།

དེ་ནི་སྐྱེས་མིན་ལ་མེད་ན།

དེ་དོན་གཅིག་ཅན་དེ་གང་ལས།

བཟླ་འདོད་དེ་བཟླ་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བཟླ་འདོད་ལ་སྣང་
བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་བཟླ་བའི་ཕྱིར། བད་ནི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་གི་སྒོ་ནས་དང་པོར་གཞན་གྱི་སྒོ་ལུ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་
བའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དོན་སོ་སོར་ངེས་བའི་རྒྱ་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས་
སྤངས་སོ།

གཉིས་པོ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་ཡིན་ན། ༣༣༠ ॥

བད་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཞན་ལ་དེས་ཀྱང་མི་རུང་ངོ་།

བད་ཡང་དོན་མེད་ཅན་ཉིད་འགྱུར།

བད་ལས་རང་བཞིན་བྱད་པར་གྱི།

གསལ་བའི་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན། ३३१ ॥

འཆད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་ལ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱེད་
མི་ཅུང་བར་ཐལ། འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་འཆད་པ་པོས་བད་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། སྐྱོན་མེད་དེ། བད་ལས་ཇོད་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་
ལ་འབྲེལ་བའི་བྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཆོས་
ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བའི་ངེས་པ་འང་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་
གོ་བ་བད་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མཚུག་བཟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱད་པ།

དེ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་གང་།

དེས་ན་བད་ནི་ཅུང་བ་ཉིད།

འདོད་པ་ཁོ་ན་གསལ་མི་འགྱུར། ३३२ ॥

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཀྱང་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱད་པས་རང་དགར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། དེས་
ན། ཡུལ་བའི་སྐྱ་སྐྱོད་པ་བའི་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་
བདའི་དབང་གིས་དོན་དུ་མ་ལ་འཚུག་དུ་ཅུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐུགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱ་བས་ཆད་མ་ཡིན་བ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཙོད་པ་དང་།
དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ཚུད་པ་ནི།

ཙ་བ། གང་སྤྱིར་རིག་བྱེད་སྤྱོད་གས་གཅིག་སྤྱིར།
 གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ་དཔེར།
 མེས་གྲང་^{༡༣}བསྐྱོག་དག་བདེན་པ་བཞིན།
 དེ་སྤྱད་གཞན་དག་ཟེར་རོ་ལོ། ༣༣༣ །

གང་གི་སྤྱིར་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། མེ་གྲང་བ་སྐྱོག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་སྐྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་ཡིན་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་དག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ། ཞེས་སོགས་རིག་བྱེད་དག་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་དེ་སྤྱད་སྤྱོད་པ་པ་གཞན་དག་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤྲད་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤྲད་དུ་བསྟན་པ་)ལ།

ཙ་བ། རོ་འདྲ་ངོ་བོ་མཚུངས་ཉིད་སྤྱིར།
 སྤྱོད་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོས་པ་བཞིན།
 ལྟག་ལྟན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་སྤྱིར།
 རིགས་པ་ཤེས་པས་འདི་འདྲ་བཞག ༣༣༤ །

རིགས་པ་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་གྱི་གྲང་པོས་འདི་འདྲ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ།
འདི་དང་མཚུངས་པ་ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་
ཐོག་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་པོར་འདྲ་སྟེ། རོ་བོ་སྟེ་གཟུགས་སྐྱབ་པོར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤར་ཐོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་བཞིན་དང་། སྤར་ནང་
གི་འབྲས་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཐོས་པའི་འབྲས་དང་སྤྲོད་
གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལ་ཡང་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤར་ཐོས་པའི་འབྲས་བཞིན་
ཞེས་པའི་རྟགས་རྣམས་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་བསྟན་པ་)ནི། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་
བཀག་པའི་དོན་བཟློག་པར་ཐལ།

ཙ་བ། སྤྱིས་བྱ་རྟག་པ་བྱེད་པོ་ཉིད།
དངོས་རྣམས་རྟག་དང་དབང་པོ་འདས།
དབང་པོས་གཟུང་བྱ་དང་དངོས་རྣམས།
རྒྱ་དང་གནས་འཛིག་མི་མཉམ་དང་། ३३༥ ॥

སྤྱིས་བྱ་རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་རྣམ་སྟོན་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བཟློག་པའི་
ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྤྲ་མ་ལ། རྟགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་དབང་
པོས་གཟུང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པ་རྒྱར་
བཟློག་པ་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་བྱུབ་ཟིན་རྒྱུས་གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་མི་
མཉམ་པ་སྤྱིས་བྱུང་གི་རྒྱས་འཛིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གཞན་ཡང་ཚད་མ་རྣམས་གཉིས་གྱིས།
 རྣམ་པར་བསལ་བའི་སྟོད་ཡུལ་ལམ།
 ལུང་ལ་བསྟོས་པ་རྗེས་དཔག་དང་།
 འགལ་བ་དག་ནི་རྫོད་བྱེད་པ། ༣༣༦ ॥

གཞན་ཡང་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་རྫོད་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་རྣམས་གཉིས་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་བཞག་པའི་སྟོད་ཡུལ་ལམ། ལུང་ལ་བསྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་བཤད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

སྟོ་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་མདོན་སྟུང་གྱིས་བསལ་བ་དང་། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་། བྱུས་ལ་སྟགས་པ་སྟོག་པ་འདག་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཁས་སྐྱེས་གྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ།

ཙ་བ། འགལ་བ་ཀུན་དུ་མ་བསལ་ཞིང་།
 བསྟན་བཅོས་སྟོན་ཡང་མ་བསྟན་ལ།
 དེ་བདེན་དོན་བཅས་ཁས་ལེན་པ།
 གཡེམ་མ་ཐུ་ཙོར་གྱིས་རྒྱལ་ལོ། ༣༣༧ ॥

དེས་ན་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་གཡེམ་མ་ཐུ་ཙོར་གྱི་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཚད་མ་དང་འགལ་བ་ཀུན་དུ་མ་བསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་། སྟེས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་བསྟན་པར་སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྟུ་བ་ཙོར་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཚད་བྱུ་ན།
 འོ་ན་འདི་ལ་ཚད་མིན་ཅི།
 སྐྱེས་བྱ་མང་དུ་སྐྱ་བ་ལ།
 བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན། ༣༣༤ ॥

གལ་ཏེ་སྐྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱུ་བ་ཙམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 ཚད་མར་སྐྱུ་ན། འོ་ན། ངག་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བྱ་འདི་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཆོག་ཅི་ཡང་མེད་
 པར་ཐལ། སྐྱོགས་གཅིག་ཙམ་མི་སྐྱ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་མང་དུ་སྐྱ་
 བ་ལ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོག་གཅིག་ཙམ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱུ་བྱེད་ཡིན་པ་)ལ་སྦྱར་དགག་པ་ནི།

ཙ་བ། རྗོད་པ་པོ་ལ་སྐྱ་གནས་པས།
 འདི་དངོས་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་མིན།
 འདི་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པས་ཀྱང་།
 འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༣༣༥ ॥

རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་
 ཐལ། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གྱི་འབྲས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗོད་པ་པོའི་
 བརྗོད་འདོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་མ་ལ་བྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་
 ན། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པས་ཀྱང་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རྗོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི།
 བརྗོད་བྱ་མཐོང་བས་བྱེད་ཅེ་ན།

ཚེད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བཟློང་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བཟློང་བྱའི་དོན་ཚད་མས་མཐོང་
བས་བྱེད་པས་དོན་ལ་བརྟུན་ནས་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བན་ཚུན་དག་ནི་འགལ་བའི་དོན།

དེ་ནི་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༣༥༠ ॥

སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཉག་མི་ཉག་དུ་བཟློང་བའི་སྐྱ་ཐ་དད་སྦྱོར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཉག་
མི་ཉག་པན་ཚུན་དག་འགལ་བའི་དོན་དེ་ནི། སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་
ཇི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བཟློང་བྱ་བྱེད་ཡིན་པ་)དོན་བསྟུ་བ་ལ། ལུང་ཡོད་ན་
ཞེན་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བས་མ་བྱུང་བ་ནི།

ཙ་བ། དེས་ན་ལུང་དང་དངོས་པོ་རྣམས།

རྟོགས་པ་པོ་ཡི་རྣམ་འགལ་ཡང་།

མེད་ན་མི་འབྱུང་མི་འགྲུབ་ན།

དེ་ལས་དོན་གང་ངེས་པ་ཡིན། ༣༥༡ ॥

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ལོག་ན་ཡང་།

དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་མི་འགྱུར།

དེས་ན། ལུང་དེ་ལས་རྟོགས་པ་པོའི་ཞེན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འགལ་ཡང་ངེས་ལྟས་པ་
ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དང་ཞེན་པའི་བཟློང་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལོག་པས་དོན་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་
ནི། ལུང་དེ་ནི་དོན་ཚེད་བྱེད་ཡིན་པ་ལོག་ན་ཡང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་མི་

འགྲུར་བར་ཐལ། ལུང་ཞེན་པའི་བཞེད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བསྐྱལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་གྲུབ་པ་ནི།

ཙ་བ། དེས་ན་མེད་ངེས་འབྲས་བྱ་ཅན།

མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། ༣༧ ॥

ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་ཚད་མས་མི་དམིགས་པས་ནི། དོན་དེ་མེད་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་དུ་
མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་དམིགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེས་
ནའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བྱེད་རང་ཡང་། “ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་སྤྱི་བའི། སྤྱི་ལས་” ཞེས་སྟོགས་གཅིག་
བདེན་པའི་དྲགས་ཀྱིས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
ནི་མིན་དུ་སྤྱི་བའི་གནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོག་གྱུར་དང་། སྤྱི་ལ་
སོགས་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་གནས་ནམས་ལ་དབྱུང་བ་ལེགས་པར་དག་ཅིང་། མིན་དུ་སྟོག་
གྱུར་གྱི་གནས་ལ་ཡང་། རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་མེད་པའི་དབྱུང་བ་དག་ནས་མིན་དུ་
སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བར་རྒྱུ་དཔག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དབྱུང་བ་མ་དག་
བཞིན་དུ་སྟོགས་གཅིག་བདེན་པས་ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་སྤྱི་བར་དཔག་པ་དང་། གཞལ་བུའི་
གནས་གཉིས་ལ། ལུང་གཞོད་སྤྱོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ།

དེས་ན། ལེན་དང་པོ་འདིར། རང་དོན་རྒྱུ་དཔག་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཡན་ལག་
དུ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པ་
ལས་ཡིན་པས། གཞན་སེལ་དང་དེའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་དོ།

ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེན་ལྟུང་བུས་པའི་རྣམས་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་ལྟེང་།

དེ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་དཔག་སྟེ་བ་ལ་སེལ་བའི་རྣམས་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་
ནི་གོ་ལ་བ་དོན་གཉེར་འདུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་བས། དེ་ལ་སེལ་བའི་རྣམས་དབྱེ་མ་ཤེས་ན་སྟོ་
འདོགས་མ་ཚད་བ་ལ་ཚད་སྒྲུབ་བ་དང་གཅད་མི་དགོས་པ་འཇལ་དགོས་པོ་སྒྲུབ་དུ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བསྟོན་པའི་དོན་དུ་ཡང་
མཛད་དོ།

དེ་ནས་ཕྱིར་གོ་ལ་གྱི་མདོན་རྒྱུས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་།
ལུང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་
དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལུང་རྩོམ་བས། ཡོད་ན་ལུང་ལས་བཤད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མི་སྒྲུབ་པ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགོག་པར་མཛད་དེ། སྦྱར་ཕྱིར་གོ་ལ་གྱིས་
ལུང་ལས་བཤད་པར་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
ཕྱིར་གོ་ལ་གྱིས་མཐོང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྒར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལུང་ཙམ་ལས་གསར་དུ་གོ་བར་བྱེད་ན་བད་ལ་བསྟོས་ལ།
ལུང་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་
སྦྱོས་བྱའི་ལུང་སྟོན་བྱེད་དུ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་སྦྱོགས་གཅིག་ཙམ་མཐོང་བས་མི་འགྲུབ་ལ།
ལུང་དེ་ཡང་སྦྱོས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དོན་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ།

༡༢༢ བཅད་མི་དགོས་པ་ དགོ་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཚིགས་གླིང་གི་དཔར་མར།

སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་། དེས་སྒྲིམ་པའི་ཆོག་
ལ་བཏགས་ནས་དབྱུང་བ་ལེགས་པར་དག་ན་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཉེས་ཟད་
ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་ཚད་མར་བསྒྲུབས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དེས་སྒྲིམ་པའི་ཆོག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་
བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་ལོག་ཏོག་སྒྲིམ་པའི་ཉེས་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་བ་ནི། སྒྲིམ་བ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན།
ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉེས་ལྟ་ཚད་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་ དེར་ཐལ།

ཙ་བ། རིག་བྱེད་ཚད་མ་དག་ནི་འགས་བྱེད་སྒྲིམ་།

ཁྱུས་ལས་ཆོས་འདོད་དང་ནི་རིགས་སྒྲིམ་བྱེད་སྒྲིམ་།

སྒྲིམ་བ་གཞོན་སྒྲིམ་བ་དང་བ་ཙམ་ཞེས་བ།

སྒྲིམ་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་ཉེས་ལྟ་ཡིན། ༣༣ ॥

མ་བྱས་པ་དང་སྒྲིམ་གཅིག་ལ་མི་སྒྲིམ་པའི་ཉེས་ཀྱིས་འགལ་བ་དུ་མ་སྒྲིམ་པའི་
རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་དང་། བདག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འགས་འབྲས་བྱ་བྱེད་
པར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་དང་། འབབ་སྒྲིམ་གྱི་ཁྱུས་ལས་ཆོས་འཇལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིམ་དང་།
ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱམ་ཟེའི་རིགས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེགས་པའི་སྒྲིམ་དང་།
སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་གཞོན་པའི་སྒྲིམ་དུ། མེར་མཆོང་བ་སོགས་གདུང་བ་དུ་མ་ཙམ་པའི་
སྒྲིམ་ ཞེས་བ་རྣམས་སོ།

བྱུང་བྱོལ་གྱི་འབྲས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་གྱི་དང་།

ཚད་མའི་བཅད་དོན་ཚད་མས་འགོག་པ་དང་།

དངོས་སྒྲིམ་ལྟ་ལ་ལུང་གི་གཞོན་སྒྲིམ་འདོད།

སྒྲིམ་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་ཉེས་ལྟ་གསུམ་ཡིན།

ཙ་བ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་རང་དོན་རྗེས་
 སྤྱད་པའ་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའོ།

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སྤྱད་པའ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལེའུ་དང་པོའི་
 འགྲེལ་པའོ། འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོགས་ཐམས་
 ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེན་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལེན་གནིས་པ་
ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ།

ཇི་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།

གནིས་པ་རྟོགས་བྱ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་
པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།

དང་པོ་(སྤྱི་དོན་)ལ་གསུམ། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲང་གིས་བཤད་པ་དགོད་པ་དང་།
དེའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲང་གིས་བཤད་པ་དགོད་པ་)ནི། “ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་
བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གསེགས་སྟོབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། རྟོག་གེ་ངན་འབྱུལ་འགྲོ་བ་ལ་
བཅེ་བས། ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ།” ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདིའི་བསྐུས་
པའི་དོན་ནི། བྱེད་སྒྲ་མས་མཛོད་བཛྲོད་དང་། བྱི་མས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་ཏེ།
མཛོད་བཛྲོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་ཕུན་ཚོགས་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གནིས་ཀྱིས་
བསྟོད་དོ།

རྒྱ་ཕུན་ཚོགས་ལ་གནིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས། བསམ་པ་ནི། འགྲོ་

༡ ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྩེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅི། རྟོག་གངས་ ༡-ན།

ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གསེགས་སྟོབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།

ཚད་མར་བསྐུས་བྱིར་རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས། བདུས་ཏེ་སྐྱ་ཚོགས་འཐོར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྱ།

བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་བྱུགས་མེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྦྱར་བ་ནི། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་ལོ། ། འབྲས་བྱ་ལ་
ཡང་། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རང་དོན་ནི། སྤངས་བ་
དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
དང་། གཞན་དོན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་
བ་སྒྲོ་བ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། ། དེ་ལྟར་སྦྱ་ཕུན་ཕུན་ཕུན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་དོན་
གཉིས་ཕུན་ཕུན་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚད་མར་འབྱུངས་པར་གྱུར་པའི་སངས་
རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། ། ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི།
དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་གེ་ངན་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་སྦྱར་བས། གནས་ལུགས་ལ་འབྲལ་པའི་འགྲོ་བ་དག་མེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་
བཤད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་དོན་རྣམས་འགྲེལ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བའི་ཚུལ་)ནི། ཆོགས་བཅད་བྱེད་
སྒྲུ་མ་དོན་ལྟར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མར་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ་དང་།
སྟོན་པ་དང་། བདེ་གསེགས་དང་། སྦྱོབ་པ་ལོ། ། དེ་ཡང་། དང་པོ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཁྱད་
པར་གྱི་གཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། ། དེ་ལ་
ཆོགས་བཅད་ཀྱི་གོ་ངེས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལུགས་འབྱུང་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་
བཤད་པ་ལུགས་ལྡོག་གི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཉིས་མཛད་པའི་སྦྱ་མཚན་ཡང་། ཚད་མ་སྒྲོག་གྱུར་དོན་ཤེས་ཡིན། དེ་གྲུབ་
བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་
གང་ཞིག་གོམས་པས། དེར་འབྱུར་པའི་ཀུན་མཁྱེན་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱ་མེད་པར་གྲོལ་བ་དང་།
ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བྱའམ་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་ཞོལ་བ་དག་གི་ལོག་པར་
རྟོག་པ་དང་པོ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ལྷགས་འབྱུང་གི་བཤད་པ་མཛད་ལ། གཉིས་པ་དགག་
པའི་ཆེད་དུ་ལྷགས་ལྟོག་གི་བཤད་པ་མཛད་དོ།

བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་
དངོས་སུ་བསྟན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚྏགས་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོད་པའི་གཙུག་པོ་
ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་སྦྱོར་བ་དང་ཆུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡང་སྟོན་པས།
འཆད་ཆུལ་དང་པོས་ནི། སྟོན་པ་ལ་མ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཆུལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
འཆད་ཆུལ་གཉིས་པས་ནི། ཐོག་མར་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལས་རྟོགས་པ་
ཕུན་ཚྏགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས།
ལམ་དེ་ནས་ཆུལ་རྗེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

གསུམ་པ་(དེ་དག་གི་དགོངས་པ་)ནི། གྲོལ་བ་དོན་གཉེས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་
དོན་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་དུ། བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས། སྟོན་པ་བཙམ་ལྟར་
འདས་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། སྦྱོར་བའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱུང་
བ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་དག་ལས་དེ་འགྲུབ་པའི་
སྦྱོར་ཞེ་ན། དོན་གང་ཡང་རུང་བ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བྱུང་བ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི།
མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་ཚད་མར་
བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཡང་། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་
དང་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་དངོས་སྦྱོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་
སྐྱངས་པའི་སྦྱོར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཐོག་མར་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མ་

བརྟེན་པར། བདག་མེད་པ་དང་། སྤ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་ལ་རྟོག་བ་ཙམ་ཡང་མི་
འབྱུག་ན། དེ་དག་མེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐོག་མར་བཙམ་ལྟན་འདས་
ཀྱིས་མངོན་མཐོངས་ལེགས་དང་། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་རིགས་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་
སྤྱུ་ཚད་མ་ལ་བྱག་བ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟན་པ་དག་མཐོང་བ་ན། རྣམ་དབྱེད་དང་ལྟན་པ་
དག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་བར་དབྱད་
པ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྩལ་དེ་དག་མེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས། སྐབ་བ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་
མའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྐབ་བ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ལྷགས་འབྱུང་གི་སྟོན་ས་སྟོན་པ་ལམ་
གང་ནས་བྱོན་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་དང་། ལྷགས་ལྡོག་གི་སྟོན་ས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་
བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(ལྷགས་འབྱུང་གི་སྟོན་ས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ཚད་
མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེར་བབྱོད་པའི་
ལམ་ངོས་གཟུང་བ་ལོ།

དང་པོ་(ཚད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་)ལ་
གཉིས། ཚད་མ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐབ་པ་འང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྟན་པར་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཚད་མ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། བྱད་བར་རོ།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་)ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་
གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངོས་བྱེད་དོ།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ། མི་སྤྱོད་པ་ལོ་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་བྱུང་བ་སྤང་བ་དང་། བྱུང་ཆེས་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(མི་སྤྱོད་པ་ལོ་གཟུང་བ་)ལ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་ཐུབ་པ་ཉག་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚད་མ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཚད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ།

སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་བཅོས་སུ་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྣམས་གཅིག་པའི་མི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དོན་བྱེད་རྣམས་པར་གནས་པ་ནི།

མི་སྤྱོད་ །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཙོ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་རང་གིས་རི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་གནས་པ་ནི་ལས་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིང་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་མ་བྱུང་བ་སྤང་བ་)ནི། ལས་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ནི། ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ན།

གང་ཡིན་པ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན།
གཞུང་སྔ་མའི་དོན་ཡང་སྤྱད་བྱེད་མ་དང་མཐུན་པར་སྤྱར་རོ།

གསུམ་པ་(བྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བ་)ནི། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་དེ། མི་སྤྱོད་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཞུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་ལྡོག་ནི།
 མི་འདོད་ །

སྤྱོད་ཀུན་ལྡོག་པ་དྲན་པ་བཅད་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། རང་
འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་གཞུང་ཞིང་རྟགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
སྤྱར་ཡང་དྲན་པས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི་)ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀྱང་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྤྱོད་ཉི་ཚད་མ་ཉིད།

རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱོད་ནས་གསར་དུ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཉི་ཚད་མ་ཅན།
ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་དེ། ཚད་མས་ཚད་པ་དང་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱུ་བ་བྱེད་ཡིན་དེ།

ཙ་བ། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི།
 འཕྱག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། ༡ །

སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་འདོར་ལེན་ལ་སྐྱེས་བུ་འཕྱག་པ་ལ་གྱུར་གཙོ་
བོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚད་མས་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱུ་བ་བྱེད་ཡིན་དེ།

ཙ་བ། ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་བས།

སྟོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཐྱིར།

དེ་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་ཐྱིར་རོ།

དེ་ཡོད་ན་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བར་མ་ཆད་དུ་འཛོག་རྒྱས་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཐྱིར།
དེར་ཐལ། སྟོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱས་ཀྱི་སྟོ་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་
བས། སྟོ་ཡིས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་རྒྱས་པའི་ཐྱིར།

གསུམ་པ་(མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་)ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་མི་སྟུ་
བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་སམ། ཚད་མ་བྱི་མ་གཞན་ལ་བལྟས། དང་པོ་ལྟར་ན། འགའ་ཡང་
ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་སྟོངས་བར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཡང་། བྱི་མ་གཞན་ལས་མི་སྟུ་བར་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་
བལྟས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། ལ ॥

ཐ་སྟོད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད།

ཚད་མ་ཀུན་རང་ལས་ངེས་པའམ་གཞན་ལས་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཐྱིར། དེར་ཐལ། རང་
སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་སྟེ་
རྫས་གཅིག་པའི་མི་སྟུ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་མཐོང་བའི་
ཐྱིར་དང་། ཚད་མ་ཁ་ཅིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་དུས་ལས་བྱིས་འབྱུང་བའི་ཐ་སྟོད་
བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས། མི་སྟུ་བའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཐྱིར།

ཡང་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་
མེད་དེ། དེའི་ངོར་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བའི་མྱོང་བ་གཉིས་མེད་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་
དད་ཀྱིས་སྦྱང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་མེད་ན་རྣམ་དབྱེ་དེ་མི་
འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། མ་བཞགས་པར་འདུག་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས།
ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བའི་ཆ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞུང་སྤྲ་མས་བསྟན་ཅིང་། རང་ཉིད་རང་གི་གཞུང་གྲུ་ལ་ཚད་མ་
ཡིན་པ། ཏུས་ཕྱིས་བྱུང་གི་དོན་བྱེད་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞུང་སྤྲ་མས་བསྟན་
པར་འདོད་པ་ནི། རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྦྱར་དེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྷ་
བྱའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་དང་
གྲུབ་སྟེ་ཇས་གཅིག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚད་
མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ཏུས་ཕྱིས་བྱུང་གི་དོན་བྱེད་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས་
རྟོགས་དགོས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཞེས་པ་དེ་ཅི་
ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ལས། ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འབྲེན་མི་འབྲེན་གྱི་དབང་ལས་
ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྦྱི་མ་བཅད་

❧ ཚད་མ་རྣམ་འགྲུལ་གྱི་དཀའ་འགྲུལ། སྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཆེ། ཤོག་གྲངས་ ༥-ན།

སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ནི། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། རང་རིག་པ་ལས་ཚད་མ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དེའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
པ་ནས། དེས་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དམིགས་པ་ན་ཚད་མ་ཉིད་བཟུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་བཟུང་བ་དང་
འབྲ་བ་ཡིན་དེ། རང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཏེ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཐ་སྟད་
ཀྱིས་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཏུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པས་སོ། ཞེས་པ་སྒྲུང་
ཡང་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་འཆལ།

ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཚད་མ་སྤྲུམས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་ཆ་གང་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་
 གྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲན་ན་ཐེ་ཚོན་གྱང་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཉོགས་པ་ཅུང་ཟད་
 གྱང་མི་གཅོད་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལས། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་
 སྟོ་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་རྒྱས་མི་རྒྱས་གཉིས་ལས་འབྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་སྟོ་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གྱིས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་
 ཡོད་ཅམ་དུ་རང་སྟོང་རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱིས་རང་སྟོབས་གྱིས་མ་ཉོགས་པ་ཚད་མར་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་རང་སྟོབས་གྱིས་
 ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལས་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་ཐ་སྙད་མ་ཉོགས་པའི་
 བྱིས་པ་དང་། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་ལས་ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།
 མཚན་ཉིད་མི་སྦྱ་བ་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་མི་ངེས་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་ན་ཡང་། རྒྱང་
 ཕན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བསྦྱ་བས་བྱུང་བར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། འདི་ནི། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་
 གྱི་ཚད་མ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། རང་གི་གཞལ་བུའི་ཆ་གང་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་
 གྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན། མི་སྦྱ་བའི་ཆ་རང་སྟོབས་གྱིས་
 ངེས་ན་རང་ངེས་དང་། གཞན་སྟོབས་གྱིས་ངེས་ན་གཞན་ངེས་སོ།

འོ་ན་རྗེས་དཔག་ལ་རང་ངེས་གྱིས་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། རྒྱང་
 ཕན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་དེ། ཇི་ལྟར་
 རྟགས་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་དང་ས་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱ་བའི་དོན་
 ལེགས་པར་གྱུབ་པོ། ཚད་མ་རང་ཉིད་དང་ཕྱིས་བྱུང་ལས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་སོ་སོར་
 ངེས་ན་བསྟན་བཅོས་བཅུམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བསྟན་བཅོས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིག་བྱེད་ཡིན།

བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་བྱེད་པ་སོགས་ཐར་པའི་
ཐབས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེད་དུ་ཙ་བའི་ཐུང་། ཡང་
ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ།

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་)ནི། མི་སྤྱོད་བཅས་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལྟོགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།

སྤར་མ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དེ། དང་པོ་འཇམ། གསལ་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྒྲིབ་དགོས་པའི་ཐུང་། འདིས་ནི། ཚད་མའི་སྒྲིབ་དོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཤད་
པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོར་མི་སྤྱོད་བཅས་ཀྱིས་གསལ་དུ་མི་སྤྱོད་བཅས་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ།

ཁ་ཅིག་སྤར་མ་དང་འདི་གཉིས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནམ་གངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། འདི་གཉིས་ལ་དོན་སྤྱོད་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཆར་བའི་ཐུང་། མཚན་བྱེད་
སྒྲིག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་དགོས་སོ།

ཡང་སྤར་མས་ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདིས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་ནོ།^༡ ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཐ་

^༡ ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ཀྱན། སྤོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤོབ་དཔོན་གྱན་མཁན་
པོ། རྗེ་བསྟན། ཚད་མ། ཏེ། ཤོག་གངས་ ༢༩-བ། ཐ་སྤྱད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་
བཤད་དེ། དེ་ལས་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤར་མ་ནི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱད་པོ།

སྣང་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མ་ཡང་དོན་
དམ་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་
པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་མ་ཤེས་པ་གསལ་རྟུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཞེ་ན། སྤྱི་མས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ།
དོན་དམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིབ་པས་ཆོག་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པས་སོ་སོར་གཙོད་པ་མི་འཐད་དོ། །

འོ་ན་གྱན་མཁན་པོས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན།^༥ དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞི་ལ་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ལྡོག་པ་སོ་སོར་བསྟན་འདོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཚད་མ་སྤྱི་འཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསལ་རྟུ་གསལ་
བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྤྱི་པོ་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་གསལ་རྟུ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྤྱི་མེད་དེ།

ཙ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་འོག་ཏུ། ༥ །

སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ།

སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་པོའི་ཐུན་མང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་
འོག་ཏུ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་
དབང་དུ་ཡུལ་གཙོད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྤྱི་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་
པའི་འོག་ཏུ་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱིས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་

༥ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཁྱད་སྤྱོད་དཔྱད་པའི་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྱི་བའམ་གྱན་མཁན་པོ།

སྤྱི་བསྟན། ཚད་མ། ཏེ། ཐོག་གུངས་ ༢༩-བ། བཤད་པ་ནི་གོང་གསལ་ལུང་དེ་ཉིད་དོ།

རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གཞུང་ལོག་མ་དང་སྤྱར་རོ།

རང་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་འཕ། རང་མཚན་གྱི་ནྱ་མ་
བ་ཤར་བའི་སྤྱི་འཛིན་ཚད་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་རང་རྒྱད་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མི་
སྤྱིད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ།

ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱར་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེའམ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་འཛིན་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཡང་།
བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་མཐར་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱར་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་
ཡིན་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཕྲུག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དགོངས་ནས། སྤྱི་འཛིན་ཚད་
མ་དེའི་ཐབས་སུ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྒྲིམ་པའི་
ཕྱིར། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་མཐར་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་
འཕྲུག་དགོས་ཏེ།

ཙ་བ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱུང་ཕྱིར་རོ། ཅ །

དེས་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིགས་གཉིས་སུ་བྱེ་
ནས་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲིབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲིས་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞལ་

ཙ ཚད་མ་ནྱ་མ་འབྲེལ་གྱི་དཀའ་འབྲེལ། རྩེ་བཞུན། ཚད་མ། ཆེ། ཤོག་གངས་ ཅ-ན།

ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཚད་མར་འདོད་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་ལ་གཞི་བཤད་སྟེ་བཤད་ནས་རང་མཚན་ལ་
བརྟེན་པས་བྱ་བ་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་དུ་མཛད་དོ།

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་
ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས། བཅད་ཤེས་འདིས་ཀྱང་སྦྱིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པས་
ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། ཤེས་གང་རིག་མེད་སྦྱིར་བསམ་
པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱུང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འདོན་ཏེ། སྦྱི་རང་གྱུད་པ་འཇལ་བ་ཚད་
མར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱུང་བ་ན།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོད་ལུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་མི་འདྲ་
བ་གཉིས་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྦྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
མེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན།
གཞུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྦྱོང་བའི་གཉིས་མེད་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ཚད་མའི་དོན་བཤད་
ཟིན་དང་སྦྱར་བ་དང་། བྱར་པའི་དོན་བཤད་པའོ།

རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱུང་ཕྱིར་རོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་དོན་
དུ་སྦྱོས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་འདོད་པ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཚལ་བར་བྱེད་ཀྱི།
དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་ལུང་འདི་གོང་དུ་ཡང་གཟིགས་
པར་འཚལ།

༤ ལས་བྱེད་པ་ན། དགེ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མ།

དང་པོ་(ཚད་མའི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་སྒྲུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད།

སྒྲུབ་པ་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཚས་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཞིང་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྟ་དབང་སྟོའི་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལྟར་ན།^ཁ དེ་བཞིན་ཞེས་དཔེ་དང་སྒྲུབ་རོ།

ད་ནི་འདི་དབྱེད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་
མིན། མིན་ན། བསྟན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་ས་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ངལ་བ་
བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་སྟོན་པ་དང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་
ཇེས་སུ་གཞུག་བྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། དང་པོ་ལྟར་
ན། རྣམ་མཁྱེན་སྟེད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་གཟིགས་
པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་མོད། སྟེད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚད་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ།
གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་། སྒྲུབ་མ་རྟོགས་པའི་
གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པས། ལམ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་
བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ། ཡང་མི་སྒྲུབ་ཅམ་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་
ནོ་སྟམ་ན། དང་པོ་འམ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
བཅད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ།

ཁ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། ཚད་མ། ཆེ། ཤོག་གངས་ ༩-བ།

དེ་བཞིན་བཅོམ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད། འདི་ཚད་མ་དང་ཡང་ཅི་ཞིག་མཚུངས་ན། ཞེས་པ་ནས་ཚད་མ་
ཉིད་ཀྱི་ཚས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་འཆད་པར་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་གསར་
 ཏུ་སྦྱོས་སམ་མ་སྦྱོས། བྱི་མ་ལྟར་ན། ཉག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་
 ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱིས་གསར་ཏུ་རྟོགས་པས་ཚད་མར་ཁས་
 ལེན་དགོས་སོ།། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་འབྱུང་
 འགྱུར་ཏུ་རྟོགས་པས། ཡང་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཏུས་ན།
 དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་བྱང་ཟིན་ནམ་མ་ཟིན། བྱང་ཟིན་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཞིབ་
 བྱ་དོན་མེད་ལ། མ་ཟིན་ན། དེ་བྱང་ཟིན་གྱི་ཆ་ལ་གསར་རྟོགས་བྱར་ཡོད་པས་ཚད་མ་
 མེད་པ་ཉམས་སོ།། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྦྱོས་བྱིན་ཆད་ཤེས་བྱ་གསར་ཡོད་མི་
 སྲིད་ན། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཉག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན། གསར་ཡོད་དེ་ཉིད་གསར་ཏུ་
 རྟོགས་དགོས་པས། གསར་རྟོགས་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ།།

ཡང་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སམ་མ་རྒྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྦྱོམ་སྤངས་
 རྒྱུ་ཏུ་འབྲིང་མ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་
 པས་གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཁྱད་པར་
 དོན་མེད་ལ། སྲིད་ན། དེ་སྤར་མེད་པས་བྱིས་དེ་གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ། དེ་གསར་
 རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཏུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ།།

ཁོ་བོ་ཅག་ད་ལྟར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན། བྱང་ཟིན་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་
 དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བྱུགས་ལ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མི་སྲིད་པས། སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ལ་གཞལ་བྱ་གསར་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསར་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱར་
 མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཏུས་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་ཤེད་པ་མ་ཉམས་

པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིམ་ན། ལན་ཅི་ཡོད། ཚེས་ཉིད་ཙམ་གྱི་ལྷོག་པ་ལ་གསར་
 ཏུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་ཀྱང་། ཚེས་ཉིད་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོ་གསར་ཏུ་རྟོགས་དགོས་
 པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དངོས་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ནས་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་
 རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱུང་ཟིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཏུ་གསར་ཏུ་རྟོགས་པར་
 བྱར་ཡོད་དོ།

འདས་མ་འོངས་ལ་འབྱུང་འབྱུར་མི་སྲིད་པས་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་
 བྱུང་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱུང་སེམས་སྒྲོར་ལས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་ཟིན་ཏུ་ཐལ།
 སྒྲོང་འབྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཟིན་ཏུ་ཐལ། སངས་རྒྱ་འབྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྒྱིར་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྱུང་
 འབྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤར་
 བྱུང་མ་ཟིན་པའི་བྱུང་ཟིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ལ་གསར་ཏུ་རྟོགས་ཡོད་པར་འབྱུར་ལ།
 རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པ་གསར་ཏུ་ཟད་པ་སྲིད་ན།
 སྒྲིབ་པ་གསར་ཏུ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་གསར་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པས། གསར་ཏུ་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་མ་
 མེད་པ་ཉམས་སོ། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁོ་བོས་ནི། ཁ་ནང་
 ཏུ་སྒྲོགས་ནས་ཇི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དང་། ཚད་མ་ལ་
 གསར་ཏུ་རྟོགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་མ་ཚོར་རོ།

གཉིས་པ་(གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ་)པ་ལ་གཉིས། གྱུར་པ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་
 ལ་ཅོད་སྤང་རོ།

དང་པོ་(གྱུར་པ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་)ནི། མཚོད་བཟོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཏུ་གྱུར་པ་སྒྲོས་པ་
 ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། མ་སྒྲིམ་པ་ནི་བརྒྱུག་དོན་དུ།

གྲུར་པ་ཉིད་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

སྐྱབ་བྱེད་ལ་སྟོས་ཚད་ཡིན་རིགས། ཡ །

ཀུན་མཁྱེན་དེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོག་པའི་དོན་དུ། དེར་གྲུར་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཙོ་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཐམས་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོས་ནས། ཚད་མར་འབྱུངས་པ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཚད་དུ་གྲུར་པ་སྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བྱར་རིགས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་བསྟོས་ནས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་སྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་དབང་ཕྱག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་དབང་ཕྱག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན།

དངོས་ཡོད་རྟགས་པ་ཨོ་ཚད་ཕྱིར་དང་།

ཤེས་བྱ་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ནི་མི་བཏན་ཉིད་ཐུང་རོ། ༥ །

དབང་ཕྱག་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཐུང་། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་ན། དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དེ་ནི་མི་བཏན་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཐུང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མཐོ་འཚམ་པ་གང་དག འདི་དག་གིས་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མ་ཏྲག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཏྲག་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཏྲག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་སྟེ། ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཏྲག་པ་ཡོད་ན། ཏྲག་དངོས་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་དང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པ་དང་། ཐ་སྐད་ཀྱི་བྱང་པར་ཅི་འདུག་སོམས་ཤིག

མིག་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ན་གཟུགས་རིས་གྱིས་འཛིན་ཡང་། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་མེད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་མི་ཏྲག་པས་དབང་ཕྱག་གི་ཤེས་པ་མི་བཏན་པ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པར་བྱེད་པ་སོ་དབང་ཕྱག་ཏྲག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རིམ་བཞིན་སྟེ་བ་ཅན་དག་ནི།

ཏྲག་ལས་སྟེ་བ་མི་འཐད་ཐུང་།

༡༠ རྟགས་པ་ ལྟ། བཤ།

༡༡ མི་བཏན་ ལྟ། བཤ།

སྒྲོམ་པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར།

དབང་ཕྱག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྒྲོམ་པ་མི་རུང་བ་ཆོས་ཅན་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་བསྒྲོམ་ནས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བ་
མེད་ན་ཡང་། སྒྲོམ་པ་འཛིན་དུས་ན་ཕྱི་མ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཅ་བ། རྣམ་འགས་ཕན་གདགས་བྱ་མིན་ཕྱིར། ཅ །

མི་རྟག་ན་ཡང་ཚད་མེད་ཉིད།

དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྒྲོམ་པ་འཁོར་བའི་དུས་སུ་ཆགས་སོགས་
ཉམས་སུ་སྒྱུར་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་སྐྱེན་སོགས་གོམས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བསྒྲོམ་པ་མ་
ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་དུ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲོམ་
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དབང་ཕྱག་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྒྲོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་སྐྱད་ཅིག་སྒྲོམ་པ་གང་ཡང་སྒྲོམ་པ་འཁོར་བའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་གྱི་རྟག་གྱི་རྣམ་པ་
འགས་ཀྱང་གཞིན་བྱའམ་ཕན་གདགས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ལྟ་དབང་སྒྲོ་བྱོས་གྱི་
བཞེད་པ་ལྟར་ཀྱང་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱར་རོ།

༡༢ བསྒྲོམ་ ལྷ། བེ།

༡༣ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། ཚད་མ། ཆེ། ཐོག་གུངས་ ༡-བ།

རྣམ་འགས་ཕན་འདོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(སྐབ་བྱེད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྐབ་བྱེད་ལྷར་སྒྲུང་དུ་བསྐྱན་པ་དང་། ཀུན་
བྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྐྱན་བའོ།

དང་པོ་(སྐབ་བྱེད་ལྷར་སྒྲུང་བསྐྱན་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྐྱན་པ་)ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཚོས་ཅན།
བྱེད་པ་པོའི་སློ་སྤྱོད་དུ་སོང་སྟེ།

ཙ་བ། སྤྱོད་འཇུག་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་།

དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག།

སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྤྱེའུ་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་
ལྷན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སོགས་བཞིན། དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དག་སྒྲ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་དག་ལས། སློ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་དབང་
ཐུག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་སློ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ན།

ཙ་བ། འདོད་པ་གྲུབ་པའམ་དཔེ་མ་གྲུབ། ༡༠ །

སངས་རྒྱས་པའི་འདོད་པ་སྤར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
རྒྱ་སེམས་པའི་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་སངས་རྒྱས་པས་གྲུབ་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་ཕྱིར། འམ་
སྐྱས་བཏག་པ་ཕྱི་མ་སྤྱད་དོ། སློ་རྟག་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་སྐྱབ་ན། གཏན་ཆོགས་དེའི་
དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྟག་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཡང་ན་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ཡིན།

ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ན། བྱེད་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ།
དབང་ཐུག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་ནས་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དབང་ཕྱག་སྟོད་ཅིང་འཕྱག་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འཕྱག་པ་མ་ཐོང་
བས། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ལ་རིམ་ཅན་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ལ་བཏག་པ་བྱེད་
པ་མ་གཏོགས་སྟོར་བ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་ལྟར་སྒྲུང་གསུམ་གའི་གནོད་པ་འཕྱག་པ་
མི་སྤྱིད་དོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ། སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དོན་བཏགས་ལ་དགག་ དེས་རིགས་
ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།

དང་པོ་(སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དོན་བཏགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དབྱིབས་གྱི་དོན་ཏགས་སུ་མི་
རུང་བ། དབྱིབས་གྱི་སྐྱ་འཕྱག་པ་ཏགས་སུ་མི་རུང་བའོ།

དང་པོ་(དབྱིབས་གྱི་དོན་ཏགས་སུ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས། དབྱིབས་བྱེད་པར་ཅན་སྟོགས་
ཆོས་མ་གྲུབ། དབྱིབས་ཅམ་མ་ངེས་པའོ།

དང་པོ་(དབྱིབས་བྱེད་པར་ཅན་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱིན་རྫོབ་ལྟོ་ཡོད་མེད་ཇེས་འཕྱག་ཅན།

དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་རབ་གྲུབ་པ།

དེ་ལས་ཇེས་སུ་དཔོག་གང་ཡིན། ༡༡ །

དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

རང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་ཇེས་སུ་འཕྱག་པ་ཅན་གྱི་
དབྱིབས་ལྟར་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོད་སྐྱེས་བུས་
སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྐྱབ་བུའི་ཏགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་སོགས་

ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་རབ་དུ་གྱུ་བ་ན། ཁྱོད་ལས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབྱིབས་ཙམ་མ་ངེས་པ་)ལ་གསུམ། མ་ངེས་པའི་དཔེ། དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
བ། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(མ་ངེས་པའི་དཔེ་)ནི།

ཙ་བ། ཐ་དད་དངོས་ལ་རབ་གྱུ་བ་བ།

སྐྱ་མཚུངས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།⁷⁷

རྗེས་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། 72 ॥

སྐྱ་པོའི་རྗེས་ལས་མེ་བཞིན་ནོ།

བུམ་པའི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་
ལས་དེ་དག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དབྱིབས་
སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་གྱུ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བར་རབ་དུ་གྱུ་བ་
པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་དེ། དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདུག་པར་མཚུངས་
པས་སོ། དཔེར་ན། སྐྱ་པོའི་རྗེས་ལས་རང་ཡོད་པའི་གཞིར་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྗེ་མཁན་གྱིས།

བུམ་པ་ལ་སོགས་འཇིམ་པ་ཡི།

ནམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། 73 ॥

77 སྐྱ་མཚུངས་པས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར། སྐྱ་ པེ།

གྲོག་མཁར་ཡང་དེས་བྱས་བྱལ་འགྱུར།

དེ་ལྟ་མིན་ན། གྲོག་མཁར་ཡང་ཇ་མཁན་དེས་བྱས་པར་བྱལ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དེ་དང་ཇ་མཁན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཇའི་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་
ཞིག་མཚུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚད་དུ་ཐལ་བ་)ནི། ཉགས་སུ་བཞོད་པའི་སྤྱི་དང་བྱང་
བར་ལ་བཏགས་ནས་སྒྲོན་བཞེད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚད་ཡིན་ཏེ། བྱང་རང་སྐྱུ་བ་
བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཉག་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བསྐྱུ་བ་བྱུ་སྐྱུ་བ་
རྟུས་ཀྱི་སྤྱི་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་ལ། བྱང་བར་ལ་བཏགས་ནས་སུན་འབྱིན་ན། སུན་འབྱིན་
བ་པོ་རང་གིས་སྐྱུ་བ་བྱེད་གང་བཞོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འཕྱག་བས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་
ལྷག་ཚད་ཡིན་གྱི། སྐྱུ་བ་བྱེད་ལྷར་སྐྱར་བཞོད་པ་ལ་སུན་འབྱིན་བཞེད་པ་ལྷག་ཚད་དུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། དུང་སྐྱ་འབྲས་བྱར་བསྐྱུ་བ་པ་ལ། ཚྭ་བྱང་ཉགས་སུ་བཞོད་པའི་
ཚོ། ཚྭ་བ་ལས་སྐར་ཡོད་གསལ་བ་ཉགས་སུ་འགོད་ན་མ་དེས། སྐར་མེད་གསར་བྱང་
འགོད་ན་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཚོད་པ་འདི།

ཙ་བ། བསྐྱུ་བ་བྱའི་རྗེས་འགྲོ་བྱིར་འབྲས་བྱ།

སྤྱིས་ཀྱང་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ལ།

འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་བྱིར། ༡༩ ॥

ཐ་དད་སྒྲོན་བཞེད་འབྲས་མཚུངས་འདོད།

འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཚོད་པ་དེ་ཚྭ་བྱང་གི་སྤྱིས་ཀྱང་
དུང་སྐྱ་འབྲས་བྱར་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་རྟུས་པ་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཐ་
དད་ལ་བཏགས་ནས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོན་བཞེད་པའི་ལན་ལོག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་དེས་

བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་ནུས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱུང་པ་དང་། སྤྲུགས་ཚས་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གཏན་ཚིགས་དེ་རྒྱང་མིག་པས་བཞོད་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པས་བྱུང་པར་ལ་
བཏགས་ནས་སྒྲིན་བཟློང་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚད་ཡིན་པ་རྒྱང་མིག་པ་འདོད་ཅིང་།
སྒྲིབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་དོ།

འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་མིང་དོན་ནི། འབྲས་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚས་སུ་བྱས་ནས་ཚོལ་བྱུང་
ཅམ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཚོ། བྱུང་པར་ལ་བཏགས་ནས་སུན་འབྲིན་བཟློང་པ་ནི། སུན་
འབྲིན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་གང་བཟློང་པ་ལ་ཡང་། ཏུང་སྐྱ་ཚོལ་བའི་སྤར་མེད་
གསར་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནམ། སྤར་ཡོད་ཚོལ་བས་གསལ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་
བཏགས་པ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་བཏགས་པ་འཇུག་གོ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། མདོར་ན།
འབྲས་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚད་ཅེས་བྱའོ།

ཡང་ན། དེ་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གིས་བཞོད་པའི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཡང་
འབྲས་བྱ་ཉིས་པ་དེ་མཚུངས་པས་འབྲས་བྱ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མི་
རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལ་ཡང་། གཞན་དག་གིས་སྐྱའི་བྱས་པ་རྟགས་
སུ་བཞོད་ན་འགལ་བ་དང་། བྱམ་པའི་བྱས་པ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་རྟག་པ་ལ་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ལྷར་སྤྲང་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་
ཚད་པ་ཡང་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚད་དོ།

གཉིས་པ་(དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོང་
བ་ཅམ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་དཔེ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོང་བ་ཅམ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་དཔེ་)ནི།

ཙ་བ། རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གྲུབ་པ།

སྤྱི་ཡི་སྤྱི་ནི་མཐོང་བ་ལས།

སྤྱབ་བྱེད་མི་རིགས་ངག་ལ་སོགས། ༡༥ ॥

གོ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྩ་ཅན་བཞིན།

དབྱིབས་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱས་པ་སོགས་ལ། དབྱིབས་ལྡན་གྱི་སྤྱི་
འཇུག་པར་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་སྤྱི་སྤྱོར་བར་མཐོང་བ་ལས་གནས་
ལུས་སོགས་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པར་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྱབ་པའི་
བྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ངག་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། གོ་ཉུ་ཞེས་པའི་སྤྱི་
མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དཔོག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཉ་ཅང་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རྫོང་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཕྱིར།

སྤྱི་རྣམས་གང་ལའང་མེད་མ་ཡིན།

དེ་ཡོད་པས་ནི་དོན་གྲུབ་ན། ༡༦ ॥

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་གྲུབ།

སྤྱིས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱི་
ཡོད་པས་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྫོང་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། འདིས་ནི་སེར་སྤྱི་ས་སོགས་ཀྱི།

མི་རྟག་སོགས་ཕྱིར་ཡང་སེམས་མེད།

སོགས་དང་ཤུན་པ་བཤུས་ན་ནི། ༡༧ ॥

འཆི་ཕྱིར་སེམས་ལྡན་དབྱེད་པ་ཡིན།

དབང་ཤུག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུན་འབྱེན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
བརྟེན་ནས་སེར་སྐྱ་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲར་སྒྲང་གཞན་ཡང་
དབྱེད་པ་བྱས་ནས་འགོག་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སེར་སྐྱ་པས་སློབ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་
དང་སོགས་པས་བཅ་པོ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་དང་། ཡང་གཅེར་བྱ་པས་སྐྱོན་གྱིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་ཤུས་
ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་བརྟགས་ནས་འགོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེས་གྲུབ་པའི་དོན་)ལ། རོ་བོ་དང་། བྱད་པར་གཉིས་ལས། རོ་བོ་གཙོ་བའི་
དཔེ་ནི། གཏན་ཆོགས་ལ་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉིས་ལས་རོ་བོ་གཙོ་སྟེ།

ཅ་བ། དངོས་པོའི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་ན།

ཚུལ་འདི་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་།

བྱད་པར་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ༡༨ ॥

སྐྱ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་བཞིན།

རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་འཐད་ཀྱི། དེ་གྲུབ་ན། བྱད་པར་ཆོས་ཅན་
ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱས་པའི་རོ་བོ་སྐྱའི་སྟངས་དུ་
འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ན། བྱད་པར་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་
འདྲ་བའི་བྱས་པ་སྐྱ་ཡི་སྟངས་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན། ཡང་ན་སྐྱ་ཡི་

སྤྱི་དུ་གྲུབ་ན་བྱུང་པར་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞིན་བྱེད་མིན་པ་
བཞིན།

ཙ་ག། སྤྱི་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི།
 གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར།
 འུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། ༡༩ །
 ལུས་སོགས་སྤྱི་བྱེད་བཤད་པ་བཞིན།

མིང་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་བའི་དཔེ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དེ་བྱོད་བཟོད་
པའི་སྤྱི་འི་བཟོད་བྱར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཏག་པར་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱི་གས་ཆོས་གྲུབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱོད་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་
པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞིན་དུ་ལ་
ཕན་ཆོས་ཅན། མི་ཏག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྤྱི་བྱེད་དུ་བཤད་པ་
བཞིན། སོགས་པས་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་བཟུང་ངོ་། ལུས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྤྱོར་ས་
ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་མཐུན་སྤྱི་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་
དོན་དུ་ག་དུ་འདུས་པར་འདོད་དེ། རྣམ་དང་ཡོན་ཏན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལས་དང་འདུ་
བཅོ། རྣམ་ལ་ཡང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་
ཡིད་དོ། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྣམ་ནི། བདག་དུས་སྤྱི་གས་ནམ་མཁའ་བཞིན།

ཚད་ནི་ཆོག་དོན་དུ་ག་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཚད་ལ་དབྱེ་ན། ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུ་
དུ་དང་། རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་ལོ། ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཏག་པ་དང་མི་ཏག་པའོ། ཏག་པའི་ཆེན་
པོ་ནི་རྣམ་སྤྱི་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་མོ། མི་ཏག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། དུ་ལ་ཕན་
གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་མོ།
དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དུ་ལ་ཡང་། ཏག་པའི་རྒྱུ་དུ་ནི། དུ་ལ་ཕན་ཡིད་ལ་སྤྱི་པོར་སྤྱི་དང་བའི་

མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། མི་ཉག་པའི་རྒྱུ་དུ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལ་བཞེན་
པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། རིང་ཐུང་ནི། མི་ཉག་པའི་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུ་གཉིས་དང་འབྲེལ།

དེ་ལ་ཉག་པའི་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་གཞན་ན་མས་ལ། ལུས་ཅན་གྱི་སྤྱི་
འབྱུག་པར་འདོད་ལ། ལུས་ཅན་གྱི་དོན་རེག་བྱ་ཅན་ནི། འབྲུང་བཞིའི་སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་
ལྟར་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་དུལ་ཕྱན་ཐོགས་
མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་གྱི་དོན་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་ས་འགགས་པ་སངས་
རྒྱས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། དེས་ན་རེག་བྱ་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་དེ།
བྱེ་བྲག་པའི་དོར་འབྲུང་བཞིའི་དུལ་ཕྱན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་དོར་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲུང་
བཞིའི་དུལ་ཕྱན་མི་ཉག་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་མ་གྲུབ་
ཀྱང་། དོན་ཁྱོད་དེའི་དོར་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་སྡེ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་འབྲུལ་ལ་སོགས་ཡིན་ན།

སྤྱི་ནི་འབྲུལ་པ་མེད་ན་ཡང་།

སྤྱི་བ་བྱེད་སྤྱོད་ལྟན་ཤེས་བྱ་^༡སྤྱི་ ༢༠ ॥

དངོས་ལས་དངོས་པོ་^༢གྲུབ་ཕྱིར་རོ།

དོན་དེ་ཉིད་འབྲུལ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ནི་
འབྲུལ་པ་མེད་ན་ཡང་སྤྱི་བ་བྱེད་སྤྱོད་ལྟན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྤྱི་ འབྲས་བྱ་དང་བྲུབ་བྱའི་

^༡ ༢ ཞེས་བྱ་ སྤྱི་ བཤ།

^༢ དངོས་ལས་དངོས་ནི་ སྤྱི་ བཤ།

དངོས་པོ་ལས་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་བྱུབ་གྱི། སྒྲ་ཙམ་ལས་དོན་མི་འབྱུབ་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན།

ཙ་བ། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་ལག་ལྡན་ཕྱིར།

རྩ་ཙན་སྒྲང་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད།

འདི་ཡི་སྒྲ་ཡི་བཟོད་བྱ་ནི། ༢༠ །

གྲགས་པ་ཡིན་གྱི་བཟོད་འདོད་མིན།

བ་སྒྲང་ཁྲ་པོ་ཆོས་ཙན། རྩ་ཙན་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲང་པོ་ཆེའི་ཕྱག་གྱུ་
ཆོས་ཙན། སྒྲང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་བཞོད་པ་ན། རྩ་
ཙན་དང་སྒྲང་པོ་འདི་ཡི་མིང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་། ལག་ལྡན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་
གྱི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱའི་དོན་རྩ་ཙན་དང་སྒྲང་པོ་ལ་མི་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཁྱོད་དེ་
དག་གི་མིང་དུ་སྒྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འབྱུབ་ཡང་གྲགས་པའི་དབང་ལས་ཁྱོད་སྒྱར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱི་བཟོད་བྱར་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྡན་གཉིས་རྩ་ཙན་དང་
སྒྲང་པོ་ལ་མི་འབྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཆགས་ལ་ཡང་མཐོང་
བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ཉག་པ་རྒྱར་
མི་རུང་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲང་པོ་ལོ།

དང་པོ་(ཉག་པ་རྒྱར་མི་རུང་བ་)ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་ནི།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་དངོས་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ།

དེ་ལྟ་དེ་ཉིད་གང་གི་ཆོ།

རྒྱ་མིན་གང་གིས་དེ་ནི་རྒྱར། ༢༡ །

འདོད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་མི་འདོད།

དབང་ཕྱག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་རྒྱ་མ་འདོད་པའི་དུས་དེ་
 ཉིད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་དུ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་
 ལས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་དུས་གང་གི་ཚེ་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་
 སྤྱིར། འབྲུག་པ་མེད་ན།

ཙ་བ། མཚོན་དང་སྤྲན་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས།

ནག་པའི་མ་དང་འདྲུབས་ཡིན་ན།

འབྲེལ་མེད་སྤྲང་དུ་མ་ཅི་ཡི་སྤྱིར། ༢༢ །

རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོག་མི་བྱེད།

འབྲེལ་མེད་གྱི་སྤྲང་དུ་མ་ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་མ་སོས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་
 མི་བྱེད་དེ་རྟོག་རིགས་པར་ཐལ། སྤྲ་མ་ལ་འབྲུག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། མཚོན་དང་སྤྲན་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས། ནག་པའི་ལུས་ལ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 འདྲུབས་ཤིང་སོས་པ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་ནི།

བྱེད་པར་ཡང་ནི་མི་རུང་ངོ་།

རྟོག་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ༢༣ །

རྣམས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ།

དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་རུང་ལྟེ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་
 དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། ཁྱོད་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་

ས་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱ་གཉི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱ་གཉི་སྤྱེད་
 པའི་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་སྤྱ་གཉི་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། ཞིང་དེ་ལྷག་པར་མོ་བ་སོགས་སོ་ནམ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ན། སྤྱོན་སོག་
 དེ་ཡི་བྱུང་པར་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་མཐོང་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དབང་པོ།

ཚོགས་པ་བྱུང་མེད་སྟོ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ལྟར་འདི་ཡིན་ཞེ་ན་ །

གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་བྱུང་
 པར་མེད་ཀྱང་། དབང་སྟོའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་སྤྱག་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མིན། ༢༡ །

དེ་ལའང་བྱུང་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ།

སོ་སོ་སོ་སོར་རྣམས་མེད་རྣམས།

རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པས་ན།

ཚོགས་ཀྱང་རྣམས་པ་མེད་འགྱུར་བས། ༢༢ །

དབང་པོ་སོགས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་གསལ་
 མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་
 དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་ཚོགས་པའི་སོ་སོ་སོ་སོར་
 རྣམས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག དེ་རྣམས་དང་ཚོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེ་བྱིར་བྱུང་པར་གྱུ་བ་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་སོ་སོར་གང་ནུས་མེད།

ཚོགས་ན་ཡོན་ཏན་སྲིད་འགྱུར་བ།

དེ་དག་གྱུ་ཡིན་དབང་ཕྱག་སོགས། ༢༩ ॥

མ་ཡིན་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་མ་ཚོགས་ལ་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚོགས་མ་
ཚོགས་ལ་དབང་ཤེས་སྦྱེ་མི་སྦྱེའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་སོགས་ཚོས་
ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་གྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་སྦྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ལ་སོ་སོར་སྤྱན་མོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་བསྦྱེད་པའི་ནུས་པ་
མེད། ཚོགས་ན་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་སྤྱན་མོང་གི་འབྲས་བུའི་
གྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་
བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ཚྱོད་པ་ནི། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་དང་། སྦྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་
ེ། ཁྱེད་ཀྱིས་དབང་ཕྱག་བཀག་པ་དེ་ལྟར། ཁྱེད་རང་གི་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཡང་ཉེས་པ་
མཚུངས་ཏེ།

ཅ་བ། ཚད་མ་སྒྲིག་གྱུར་དོན་ཤེས་ཡིན།

དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༣༠ ॥

ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་དུ་བཞིན།

ཚད་མའི་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་ན་སློག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། གང་
བསྐྱེམས་པས་ཀུན་མཁུན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཐབས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་མ་ཟད། ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་དུ་བཟོད་དོ།

འདི་ལྟར། མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྒྲགས་དང་སྦྲན་ལ་སོགས་པས་ཀུན་
མཁུན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་མཁུན་ཡོད་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སློག་གྱུར་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་གྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། བར་དུ་
ཚོད་པ་སོགས་ལ་འཕྱག་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་སྦྱོས་ཀྱང་སློག་གྱུར་
ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཚིག་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་
མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། ཟད་མཐའ་
ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་ཤེས་ན། འཁོར་བ་ལ་སོགས་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་
གང་དུ་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁུན་ཡོད་པ་རྟགས་ལས་
མི་ཤེས་ཏེ། ཚིག་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་མེད་ལ། ཚིག་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྦྱ་བ་སྐྱེས་
བྱ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྦྱ་བར་གྱུ་བ་ན། དེ་ཉིད་ཀུན་མཁུན་དུ་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུ་བ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁུན་དུ་འགྱུར་རོ། རང་གིས་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར། འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སོ་ཞེས་ངེས་མི་རྣམས་པས།
ཀུན་མཁུན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཀུན་མཁྱེན་ཚལ་བའི་རྒྱ་མཚན། ཚལ་བའི་རྩལ། ཀུན་
མཁྱེན་ངོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་(ཀུན་མཁྱེན་ཚལ་བའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཙ་བ། . མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ།

འབྲུལ་པར་དྲོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས།

དེས་བཤད་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར། ༣༡ ॥

ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཚལ་བར་བྱེད།

སྤྱག་བསྐུལ་ཞི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་
ལ་སྟོན་པར་བཟུང་ནས། སྟོན་པ་ཡང་དག་ཏུ་འབྲུལ་པར་དྲོགས་པ་ཅན་གྱི་གྲོལ་བ་དོན་
གཉེས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན། སྤྱག་བསྐུལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་
འགའ་ཞིག་ཚལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་དེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བཤད་པའི་དོན་
ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚལ་བའི་ཕྱིར།

གྲོལ་བ་དོན་གཉེས་རང་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་ནོར་བ་བྱུང་
དྲོགས་ནས་བཤེས་གཉེན་ཚལ། ཞེས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཚལ་བའི་རྩལ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་བསྐྱུབ་བྱ་ཅུ།

གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དབྱེད་བྱའི།^{༣༢}

འདི་ཡིས་སྤྱོད་བྱའི་གྲངས་མཐུན་པ། ༣༢ །

ངེད་ལ་འགར་ཡང་ཨོ་ཉེར་མཁོ་མེད།

སྤྱོད་པ་འདི་ཡིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེ་ཡི་མངོན་པར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཏུ་གྱུར་
བའི་འཁོར་བའི་འབྲུག་ལྷོག་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་སྟུང་། དེ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་
མེད་ནམ་པར་དབྱུང་པར་བྱ་ཡི། སྤྱོད་བྱའི་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་ཡིན་མིན་ཐོག་མར་
དབྱུང་པར་མི་བྱ་སྟེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ངེད་ལ་སྤྱོད་བྱའི་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ།
རེ་ཞིག་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེའི་སྤྱིར།

འོ་ན། དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་ཆེ་སྤྱོད་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་དུ་དེ་ལ་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་
མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ཤེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཞི་
བའི་ཐབས་ཤེས་ཟིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོས་བ་དོན་མེད་ལ། མི་ཤེས་ན་བསྤྱོད་པར་བྱ་བ་དང་།
བསྤྱོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་དབྱེ་མི་བྱེད་པར། ཐོག་མར་གང་ཤུག་བ་དེ་བསྤྱོད་པར་
རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། འདི་ནི་དོག་ལྷན་གྱིས་བཤེས་གཉེན་ཆོས་བའི་རྩལ་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དོན་རགས་པ་ཚད་མས་ཤེས་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཕྱ་བའི་ཡོན་ཏན་
ཡོད་བ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལ་བྱིས་པ་དང་། གྲགས་པ་
སོགས་ལས་ཀྱང་སྤྱོགས་ཅམ་དོགས་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་(ཀུན་མཐུན་ངོས་གཟུང་བ་)ནི།

ཙ་བ། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི།

ཐབས་དང་བཅས་པ་རིགས་མཛེད་ཨོ་པ།

༢༠ འགར་ཡང་ ལྷ། བེ།

༢༡ རིག་མཛེད་ ལྷ། བེ།

གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་གྱི། ༢༢ །

ཐམས་ཅད་རིགས་མཛད་མ་ཡིན་ནོ།

ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་
རིགས་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་འཕྱག་ལྡོག་ཐབས་དང་བཅས་པ་མངོན་
སྤུམ་དུ་རིག་པ་མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཐུབ། སྤྱིན་བྱའི་གངས་ཐམས་ཅད་
རིག་པར་མཛད་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་ཚྡགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཅམ་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཐུབ།

ཙ་བ། རིང་པོ་མཐོང་བའམ་མིན་ཡང་རུང་།

འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན།

གལ་ཏེ་རིང་མཐོང་ཚད་ཡིན་ན། ༢༣ །

ཚུར་ཤོག་བྱ་གོད་བསྟེན་པར་གྱིས།

དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐག་རིང་པོ་མཐོང་ངམ། མིན་ཡང་རུང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་
གྱི་ལྟོན་པར་རིགས་ཏེ། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་མཐར་
ཐྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཐུབ། དེ་ལྟ་མིན་པར་གལ་ཏེ་ཐག་རིང་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མའི་
སྤུམ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཚྡགས་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཚུར་ཤོག་བྱ་གོད་སྟགས་
ལྟོན་པར་བསྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ་ལོ།

དེས་ན། གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ། དཔེར་

༢༢ རིག་མཛད་ ལྷ། པ།

༢༣ འདོད་པ་འདོད་ཉིད་ ལྷ། པ།

ན། བྱིས་དང་། མགར་བ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བྱེད་ཤེས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་
ཐ་སྙད་འཛིག་ཏེན་ན་བཟོད་པ་ལྟར་རོ། རིགས་པ་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་
ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ན། ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེས་བྱས་པས། ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བདགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་བྱའི་
གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་(ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། བྱད་
པར་གྱི་ཆོས་བཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཆད་མར་གྱུ་བ་པོ།

དང་པོ་(བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ངོས་གཟུང་བ་
དང་། དེ་ལས་སྦྱར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་
གྱུ་བ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ངོས་གཟུང་བ་)ལ་གཉིས། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་པོའི་
སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་གྱུ་བ་པ་སྤང་བལོ།

དང་པོ་(བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་བ། སྐྱུ་བ་བྱེད་ཐུགས་ཤེས་གོམས་ལས་དེ།

ཐུགས་ཤེ་ཆེན་པོ་དེ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོར་སྟོན་དུ་སོང་
དགོས་ཏེ། དང་པོར་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་ཤེ་བསྐྱེད་ནས།
དེའི་ཤེས་སུ་སྤྱག་བསྐུལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོན་པར་འགྱུར་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཐུགས་ཤེ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། རང་

གི་རིགས་འདྲ་ལྔ་མ་གོམས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཐོག་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་
དང་། སྐྱོབ་པ་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་། ཐོག་མར་འདི་གྲུབ་
དགོས་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཚྱད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཚྱད་པ་)ནི། བྱང་པན་པ་ན་རེ།

ཙ་བ། སྒོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་ན། ༣༧ །

སྤྱིང་རྩེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཡིད་སྒོ་རྟོག་པ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པས། ལུས་ཞིག་པ་ན། དེ་ཡང་འཇིག་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲོན་མེ་ལ་འོད་ལྟར། ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུའམ། ཆང་དང་སྟེན་པའི་རྣམ་
པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནས། ཅིག་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་
ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་དང་།
གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། བྱས་
བཤད་དོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། མ་ཡིན་རྟེན་ནི་བཀག་ཕྱིར་རོ།

ཡིད་སློ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེས་ལེན་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཁྱེད་པར་
ཅན་གྱི་རྟོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟོན་ཡིན་པ་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་ཡང་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤིང་ཇི་སྐྱེ་བ་དུ་མ་གོམས་སུ་མི་
རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པ་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་འདིར་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་ཚད་མས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས། འོག་ནས་འཆད་པའི་
ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟོན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་གོ་
འཕང་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་ལ། དེ་གཞིར་བཞག་ནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་ལས་ངེས་པར་ལེགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་
ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་སྤིང་ཇི་མཐའ་མེད་དུ་
འཁེལ་བའི་རྩལ་གྱིས་བརྒྱན་ནས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་
འགྱུར་བའི་རྩལ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་འགྲུབ་པས་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་དང་།
ངེས་ལེགས་ལ་ཡང་ཐར་བ་ཙམ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་
རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྩལ་ལེའུ་འདིར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

མངོན་མཐོའི་ཁྱེད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་
ཐིན་དུ་སྐྱོག་དུ་གྱུར་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལེའུ་དང་པོར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དེའི་རྒྱབ་རྟོན་གྱི་
མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ལེའུ་གསུམ་པར་སྟོན་ཏོ། ཚད་མ་ནམ་ངེས་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་དུ་
སྟུང་ན། འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་འདུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་
ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་
དང་། མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ།

དང་པོ་(སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་)ལ་གཉིས། ཉགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་
གནོད་པ་སྤང་བལོ།

དང་པོ་(ཉགས་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན།

འབྱུང་རྒྱུ་དབང་པོ་སྟོ་དག་ནི།

རང་གི་རིགས་ལ་སྟོས་མེད་^{༡༥} ཅན། ༣༩ ॥

ཐ་མལ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། དབང་པོ་དྲུངས་བ་དང་། སྟོའི་
བྱུང་པར་གཡེར་བག་ལ་སོགས་པ་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། རང་གི་
རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་སོགས་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོ་གཡེར་བག་སོགས་རང་རྒྱ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་བར་མེས་སུ་འགོ་སྟོག་
ངས་པས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱན་མེད་བར་ཐལ། དེ་
ལྟར་ངས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མིན།

ཏེ་ཅང་ཐལ་ཕྱིར་ ॥

ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། འབྱུང་བའི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། སྟོ་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ནས་འབྱུང་
བ་ཀྱན་སྟོག་ཆགས་སུ་ཐལ། ཡིད་སྟོ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། མཚམས་སྦྱར་བར།

རྒྱས་ལྡན་མཐོང་བ་གང་དེ་ལ།

ཅི་ཞིག་ཡོད་འགྱུར་གང་མེད་པ། ༣༧ །

གང་གིས་སྤྱི་ནས་མཚམས་སྦྱར་མེད།

སྤྱི་ནས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཆེ་ཡང་རྒྱའི་ཆ་གང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་
དབང་སོགས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་རང་གི་
རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཚང་བ་གང་ཞིག་སྤྱར་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བར་
རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྒྱ་གཞན་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་
གྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར།

དོན་བསྐྱུས་ན། ཐ་མལ་པ་སྤྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་ན་
དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་འཆི་ཁའི་ཡོད་སྟོང་གི་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྤྱི་མ་
མཚམས་སྦྱར་དེ། ཆགས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འབྱུང་བ་ཀྱན་སྟོག་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་དེ། རྟོ་ལ་སོགས་པ་དབང་སོ་དང་སྟོ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་སྟོག་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གང་དུ་བྱོད་གཤེར་ལ་སོགས་པ།

སྤྱི་བོ་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་པའི།

ས་སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད། ༣༨ །

དེ་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ས་བོན་བདག།

འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ། གང་དུ་བྱོད་

གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་དེ་
འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོག་ཆགས་སུ་འགྱུར་
ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་སོན་གནས་སོ།།

ཡང་ན། རྒྱ་རྩི་མ་མེད་པ་བཙགས་ནས་བཞག་པའི་ནང་དུ་སྟོག་ཆགས་མགོ་དམར་
ལ་ལུས་སེར་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་
ཙམ་གྱིས་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།
སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་ས་སོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་དབང་སོགས་རང་རིགས་ལ།

ལྷོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ཡིན་ན།

ཇི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཡོངས་འགྱུར་བཞིན། ༢༩ །

ཀུན་འགྱུར་བྱེད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་གཅིག་སྟོག་ཆགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་འགྱུར་བར་
ཐལ། དབང་སོགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་འབྱུང་
བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་སྟོག་ཆགས་སུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་རྒྱ་རྒྱུན་
བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བྱེད་རང་ཡང་དབང་པོ་ལས་བརྒྱད་ནས་ཡིད་སློང་ཏོག་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། སྐྱིར་ཕན་འདོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ལ།
ཡིད་སློང་ཏོག་པ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་དབང་པོ་ལྷོག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། དབང་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཞོད་ན།

ཡིད་སློང་ལ་གཞོད་ཡོད་མ་ཡིན།

འདི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་༥ ༥༠ ॥

འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན༥

ཡིད་སློ་ཉོག་པ་འདི་ཚོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེན་
ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་
ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེན། ཁྱོད་མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཉེན་ཁྱད་པར་
ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་དོན་གཞན་ཀྱི་ཉེན་གང་ཞིག་ ཁྱོད་སྦྲ་ངན་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་ན་དེ་
དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་སྟེན།

འོ་ན་ཡིད་སློའི་ཉེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟར་རྣམ་སྟོན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིད་སློ་ཉོག་
པ་འདི་ཉེན་མེད་ཏུ་གནས་པའི་སྟོན་མེད་དེ།

ཙ་བ། དེ་སྟེར་སློ་གནས་པ་ཡི་ཉེན༥
སློ་ཉིད་ལ་ནི་བཞེན་པ་འགའ༥
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས༥ ༥༡ ॥
དེ་སྟེར་སློ་ལས་དབང་པོ་ཡིན༥
དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་གྱུར་ན༥
སྟེས་ཀྱང་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡིན༥

རིགས་མཐུན་སློ་སྤྲ་མ་ཉིད་ལ་བཞེན་པའི་སྟོན་གྱི་སེམས་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་ད་
ལྟར་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡིད་སློ་འདི་གནས་པའི་ཉེན་ཡིན་པ་དེའི་སྟེན། ཡིད་སློ་ཉོག་པ་ལས་
དབང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་
མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་སྟེན། སྟེས་ཐ་མལ་བ་འཆི་
ཁའི་དབང་སོགས་ཀྱང་སྤྲ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་མཚམས་སྟོར་བར་འགྱུར་

བ་ཡིན་དེ། རིགས་འདྲ་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ལྷང་འགལ་སྤང་བ་དང་། རིགས་པ་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་ལྷང་འགལ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སྟོན་པས་ལུས་དང་སེམས་ཉིད་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་
བྱེད་པ་ཅན་ལོ། ཞེས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ།

ཙ་བ། དེ་ཡི་ཤེས་པས་ཕན་འདོགས་ཕྱིར། ༄༣ །

ཡིད་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད།

ལྷང་ལས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་དེ་ཡི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་གྱི་
རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་སྟོ།

མ་ཡིན་ །

གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་སྟོ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཡང་དེ་མེད་པར།

དེ་ལྟ་འང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཉིད་པས། ༄༣ །

དེ་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་གྱི་ཅན་ཡིན།

དབང་པོ་དེ་ཡང་ཡིད་སྟོ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་དབང་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་། རྒྱན་ལ་བསྟོས་ནས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ནིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕན་ཚུན་རྒྱན་ལ་བསྟོས་ནས་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལུས་ལ་བརྟེན་ན། ལུས་ཏག་པའམ་མི་ཏག་པ་ལ་བརྟེན་དང་པོ་མི་འཐད་དེ།

ཙ་བ། རིམ་ཅན་མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན།།

ཁྱད་པར་ཅན་མིན་བསྟོས་པའང་མེད།།

ལུས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སློ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རིམ་ཅན་མིན་པའི་ཏག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལ་བསྟོས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའང་མེད་དེ། རྒྱན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་སློ་འགྱུར་ན། ལྷ །

ཡིད་སློ་སྤྲ་མ་རིམ་ཅན་དང་ཚོགས་པའི་ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་ཡིད་སློ་བྱི་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་ལུས་གཅིག་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེའི་ཡང་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད།།

ལུས་དེའི་ཡང་སྤྲ་བྱི་རིམ་པ་ཡོད་པ་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་སློ་སྤྲ་མ་ལ་བསྟོས་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སློ་བྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གོ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཙ་བ། སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ནི།།

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྤྲ་མེད་དེའི།།

རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་བྱིར་ན་རྒྱ། ལྷ །

ཐམས་ཅད་ཆེན་མཐོང་བ་ཉིད།

ཡིད་སློའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལུས་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ནི་སྔན་མེད་པའི་ལུས་སེམས་
སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེ་དང་ཚྱོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་
ན། འཆི་ཁ་དང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེན། ལུས་སེམས་པན་ཚུན་གྱུར་མཐོང་བ་
ཉིད་དུ་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། རྟགས་མ་ངས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ།

དང་པོ་(རྟགས་མ་ངས་པ་)ནི། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
མཆམས་མི་སྦྱར་བས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། ཆགས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་བཞིན། ཐ་མལ་
པའི་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འཆི་སེམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་
པར་གྲུབ་ལ། འོན་ཏེ་ལོག་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་འདི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལོག་
པ་ལ་ཡང་འདིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། ཞེས་ཟེར་དོ།
དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཅུ་བ། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་།

མཆམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད།

ཐ་མ་འཆི་ཁའི་སེམས་ནི། རིགས་འདྲའི་སེམས་གཞན་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་འགལ་
བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དཔེ་མ་གྲུབ་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་

ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་བཞི།

དང་པོ་(དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དགྲ་བཙམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་། ༥༩ །

གང་ལས་མཚམས་སྦྱར་མེད་པར་འདོད།

དགྲ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་
རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་
དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར།
རྟོགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་འགལ་ལོ།

འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་དགྲ་བཙམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། དང་པོ་
ལྟར་ན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་བྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་དེ། རིག་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་རྟོགས་མ་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། བྱི་མ་མི་རིགས་དེ། ཚད་མ་
ནམ་པར་ངེས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། རང་
ལུགས་ལ་དགྲ་བཙམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་དེ། སྦྱོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་
སྟོ་^{༢༥} དང་། ཉི་མ་སྤྲས་པས།^{༢༦} སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཐ་མལ་པའི་
འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ལུང་དེ་ཚད་མ་

༢༥ ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། སྦྱོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ། བླ་པུ་ན། ཚད་མ། ཆེ། ཐོག་ ༢༢-ན།
༣༡ དགྲ་བཙམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ལ། དཔེ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།
༣༢ རྟོག་ཆོས་ཚད་མ། ཆེ། ཐོག་གྲངས་ ༡༢-ན། སོ་སའི་སྒྲི་བོ་དང་དགྲ་བཙམ་པར་འདོད་པའི་སྒྲི་
བྱ་དང་འགྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཐ་མ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི། མཚམས་མི་སྦྱར་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྷ་
བྲལ་བྱིར་བྱ་བ་འདིས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པར་བལྟན་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

མིན་ན། དགྲ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་དེ་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་། དགྲ་
བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས།²⁰
དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། དགྲ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་
ཀྱིས་མ་ངེས་པ་བརྟེན་པ་ན། “སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་
བྱེད་པས་ཐ་མ་”ཞེས་བུད། འབྲས་བུ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་
ཤེས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སེམས་
ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་མི་སྟོར་བར་བཞེད་པར་གསལ་ཡོ།

སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས།²¹ རེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ནི། དགྲ་བཙམ་ཐ་མའི་
སེམས་འབའ་ཞིག་མཆམས་སྟོར་བ་དང་འགལ་བར་སྟོན་གྱི། འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་མ་

20 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། སྟོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲུལ་པ། རྟེན་བཞུན། ཚད་མ། བེ། ཤོག་གུངས་
327-ན། དགྲ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་གཞན་དང་མཆམས་མི་སྟོར་བ་ཚད་མ་གང་གིས་
ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་དཔེ་ལ་བསྟུབ་པ་མ་ཆང་བ་སྟོན་ཏོ། ཞེས་པ་ནས། འདིའི་དོན་ནི་གྲུབ་
པའི་མཐའ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་ཚད་མ་མིན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་སྟུང་བས་དབྱེད་པར་འཆལ།

21 ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས། རྟེན་བཞུན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ 200-ན།
དངོས་བོའི་མཆན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། རྒྱས་པ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ་ནི་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་མེད་
པར་ཐལ་ཡོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ནི་
མཐའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

22 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱན། སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་སྤྲུལ་པའམ་རྒྱན་མཁན་པོ། རྟེན་བཞུན། ཚད་མ།
ཏེ། ཤོགས་གུངས་ 17-བ། གལ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་ལས་འགལ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་དགྲ་བཙམ་པ་འཆི་བའི་སེམས་ཉིད་འགལ་བར་སྟུབ་པའི་དོན་དུ་འཇུག་
པའི་བྱིར་རོ། གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་ནི། སྟུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་
སེམས་ནི་མཆམས་སྟོར། ལ་ལར་དེས་ནི་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ཉི་མ་སྤྲུལ་པས་²⁰ མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་བེམ་རིག་གྱུན་ཆད་
 པར་བཤད་པ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མི་ལེན་ན་
 ཉོན་མོངས་དག་པའི་སེམས་འབའ་ཞིག་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱར་རོ། ཞེས་ཟེར་དོ། དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདི་
 དག་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
 གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་སོ།

འོ་ན་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་པའི་དྲགས་མ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་
 པའི་འགྲེལ་པར་²⁰ སྤྱི་བ་དཔོན་ཀླུམ་ལ་ཤིལ་ས། “གང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གིས་ཉེ་བར་བྱང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་བསྐྱེད་པར་རུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱར་གྱི་གནས་སྤྲུལ་གྱི་སེམས་བཞིན། ཐ་མལ་པ་
 འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཆོགས་སོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་(ཚད་མ་ཡང་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ལུང་གི་སྤྱི་བ་བྱེད་མི་འཐད།
 རིགས་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ།

20 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ། སྤྱི་བ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲུལ་པ། རྩེ་བསྟན། ཚད་མ། བེ། ཤོག་322-བ།
 འོ་ན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་གྱུན་འཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཡོད་དོ། མར་མེ་བཞིན་དུ་
 སྤྱི་བ་རྣམས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་བ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་ལྱུ་ལ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

20 ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ། སྤྱི་བ་དཔོན་ཀླུམ་ལ་ཤིལ། རྩེ་བསྟན། ཚད་མ། ལེ་
 ཤོག་ 107-བ། མ་འོང་བ་བསྐྱུབ་པའི་སྤྱི་བ་ཚད་མ་བྱེད་པ་ནི་འཆི་སྤྱད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྤྱི་བ་ཏེ། གང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

དང་པོ་(ལུང་གི་རྒྱལ་བྱེད་མི་འཐད་པ་)ནི། ཉེས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་བྱེད་གྱི་ལུང་ལས་
བཤད་པས་དེས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་གྱི།

གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི།

སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི་སྟེ་དེ་རྒྱལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་
ཐལ། གྲུབ་མཐའ་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་
ལུང་དོན་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིགས་པའི་རྒྱལ་བྱེད་མི་འཐད་པ་)ལ་གསུམ། ཉགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཚྱོད་
པ་སྤང་བ། འབྲས་བུ་ལྗོག་པའི་རྒྱ་ཁྲད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བལྟ།

དང་པོ་(ཉགས་ལ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱ་བྲལ་ཕྱིར་ན། ལ། །

དགྲ་བཙམ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆས་ཅན། རིགས་འདྲ་མཚམས་མི་སྦྱར་དེ། དེའི་རྒྱ་
དབྱེད་འབྲུང་རྒྱལ་དང་དབང་པོ་སྟེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཅིས་མ་བཟོད།

དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འདིར་ནི་རྒྱལ་
བྱེད་དུ་ཅིས་མ་བཟོད་དེ་བཟོད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་དང་སྤར་གྱི་ཉགས་གང་རུང་གཅིག་
བཟོད་འདོད་ནས། སྤར་གྱི་དེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི། མིག་སྟགས་དབང་པོ་ཡིད་སྟོན་གྱི་པ་ལྗོག་བྱེད་

གྱི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་དང་བདག་རྒྱུན་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་སྤྲ་མ་
འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང་། བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་སློ་བཞིན་དུ་འཛིན་འགྱུར་བྱིར།
དབང་པོ་བཅས་ལས་ཡིད་ཤེས་མིན།
ཤེས་སྦྱང་རྣམ་པ་ཐ་དད་བྱིར། ུ །
ཀྱན་ལས་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་སྦྱོ་བ་མིན་པར་
ཐལ། དེ་ལྟ་ན། གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་སློ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་
པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དབང་པོ་ཀྱན་ཚོགས་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་སྦྱོ་དགོས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྦྱང་བའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་
རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར། ཀྱང་གི་སྦྱས་ཚོས་སྤྲ་མ་ལ། རྟགས་ནི། དབང་པོ་གཅིག་
མ་ཚད་ན་ཡང་འདི་མི་སྦྱོ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པས་ཡུལ་དུག་ཀ་གསལ་
བར་འཛིན་ན། དེ་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྦྱང་པས་དབང་པོ་གཞན་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ།

ཙ་བ། སེམས་མེད་ཉིད་བྱིར་གཞན་ལས་མིན།

ཤི་བའི་ལུས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡིད་སློ་བདག་རྒྱུན་གྱི་སློ་ནས་སྦྱོ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་
ཉེར་ལེན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཙྰ་བ་སྤང་བ་)ནི། འོ་ན་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྒྱ་གཅིག་བྱིར་ན་ལྟན་ཅིག་གནས།

དབང་བཞིན་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། ༧༩ ॥

ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དབང་ཡིད་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་
རུང་སྟེ། སྤྲིན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྦྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་པོ་ལྔ་བཞིན་
དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། དུག་
ལ་སོགས་པས་ཡིད་སྦྲོང་སྦྲོང་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རོན་གྱི་སྒོ་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན།

བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་
པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་སྦྲོང་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འབྲས་བུ་ལྷོག་པའི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་པར་
ཅན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མར་མེའི་འོད་ཚོས་ཅན། མར་མེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་པར་
ཅན་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། རྟེན་ཏུ་དེ་ཡི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར།

གང་ཞིག་ཡོད་པས་ཕན་འདོགས་བྱེད།

དེ་རྒྱ་དེ་ཕྱིར་བདུན་པ་དང་། ༨༠ ॥

སྦྱས་ཕྱིར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།

མར་མེ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་
འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་ཏུ་ཁྱོད་མར་མེ་དེ་ཡི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་ལེན་གྱི་
རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས།³⁷ འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱ་

37 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་པོ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྐྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཐེ་བཀའ།

མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐྱེ་ཞེས་ལྷ་པ་འབྱུང་བྱངས་ཀྱི་སྐྱ་
བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་
དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཆགས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པས་བྱུ་
པས། དེ་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་དང་སྐྱར་ནས་བསྐྱབ་པ་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་
གྲུབ་པས་འབྱུང་རྒྱུ་ཅམ་དཔགས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཚད་པ་དེ་
མི་འཇུག་གོ།

ཅ་བ། འགའ་ཞིག་ཆེ་ན་སེམས་རྒྱན་ལ།
ཕན་འདོགས་བྱེད་པའང་ཡིན་སྟེ།
བྱམ་སོགས་ལ་ནི་མེ་སོགས་བཞིན། ༡༡ །
དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ལྷོག་པ་མིན།

དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ན། ལུས་དེ་སེམས་རྒྱན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་
པ་སྟེ། དེ་ཅམ་གྱིས་ལུས་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལྷོག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཇས་ཐ་
དད་ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཇའི་བྱམ་པ་སོགས་ལ་མེ་ལ་
སོགས་པས་གནས་སྐྱབས་ཕན་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། ལུས་སྒྲིའི་ཉེན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ།

མདོ་སྟེ། ཚ། ཤོག་གངས་ ༡༢༢-བ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་སོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྩེན་གྱིས་འདུ་བྱེད།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེན་འབྲེལ་གསུངས་སོ།

དང་པོ་(ལུས་སྒྲིམ་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྒྲིམ་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྒྲིམ་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྟེན་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(རྟེན་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྤྲ་སྤྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཏུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྤྲ་སྤྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རྟེན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས།

ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

གི་བའི་ལུས་ཚས་ཅན། བྱོད་ལ་སེམས་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་དེའི་རྟེན་ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མཐུན་རྟེན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་རྟེན་གྱིས་བཙམ་པའི་ལན་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(མཐུན་རྟེན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་)ནི། རྟེན་ལེན་ལུས་ཡིད་ཀྱང་རྟེན་དབྱགས་མེད་པས་ལྷོག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཡོད་ཡོད་དང་དབང་གྱུར་ཕྱིར། ༥༢ ॥

དེ་ལས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་མ་ཡིན།
 རྒྱུ་འབྱེན་པ་དང་འབྲེན་པ་ནི།
 འབད་ཚུལ་མེད་པར་གང་ལས་ཡིན།

ཡིད་སློ་རྟོག་པ་དེ་ལས་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་འབྱུང་གི། དེ་ཡིད་སློ་རྟོག་པའི་བདག་
 རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་སློ་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་པས་སྟོབས་ཀྱིས་དབྱགས་དེ་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་དྲག་ཞན་དུ་རྒྱ་བ་ཚུལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སྟེས་བྱའི་རྒྱུ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་དང་། རང་དུ་འབྲེན་པ་ནི་འབད་ཚུལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་
 འབྱུང་གི། དེ་མེད་པར་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་གཉིད་མཐུག་གི་དུས་ན་འབྱུང་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་སློའི་ཚུལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ད་ལྟའི་གཉིད་མཐུག་གི་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་
 ཀྱང་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྟོན་གྱི་སེམས་པའི་ཡིད་རྟོག་གིས་འཕངས་པས་བྱུང་བས། དུ་
 བ་ཡིན་ན་བྱུང་གིང་སྟོན་དུ་སོང་བས་བྱུང་ན། དུ་བ་ཡོད་པའི་དུས་དེ་ན་བྱུང་གིང་ཡོད་པས་
 བྱུང་ག་ལ་དགོས།

ཙ་བ། དེ་དག་ཕྱུལ་བྱུང་འབྲིབ་པ་ལས། ༡༢ །
 ཕྱུལ་བྱུང་འབྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 དེ་དག་ལ་ཡང་ཐལ་བ་མཚུངས།

དབྱགས་དེ་དག་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་པ་ལས་ཡིད་སློ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་
 པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དེའི་བདག་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དབྱགས་དེ་དག་གི་བའི་ལུས་ལ་ཡང་སྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཉེར་
 ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟེན་ཡང་ཚང་བས་ཡིད་སློ་མི་སྟོག་པར་ཐལ་

བ་སོན་གནས་སོ།།

འོན་ཀྱང་རང་ལ་ཡང་གི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་
སེམས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སེམས་རྒྱ་ཡིན་ན་མཚུངས་མ་ཡིན།།

གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་གཞན་དག་ཀྱང་། ༥༧ །

གང་ཕྱིར་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད།།

སེམས་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་གི་བའི་ལུས་ལ་མི་ལྡོག་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
གཞན་དག་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་།
དེའི་ལན་དགག་པའོ།།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་སྔོང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན།།

ཉེས་པས་མི་མཐུན་ལུས་རྒྱ་མིན།།

གལ་ཏེ་ཐུགས་ཀྱིས་བདབ་པའི་སྔོང་བྱ་ལ་སོགས་ལ་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་
པ་རྒྱང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པས་སེམས་གནས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་གི་བའི་ལུས་
སེམས་རྒྱ་རྒྱ་མིན་པས་ཐལ་བ་དེ་དག་མི་འདུག་སྟེ། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུ་མི་སྦྱེད་པ་བྱེད་རང་ཡང་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གི་བས་ཉེས་པ་ཉམས་གྱུར་ཆོ། ༥༨ །

སྤར་ཡང་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར།

ཤི་བའི་ཚེ་ལུས་ལ་སྤར་ཡང་སེམས་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་ལུས་
གནས་ཤིང་། འགལ་རྒྱུན་ཉེས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐལ་བ་
སྤར་མ་ལ། ཉགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་མེ་ནི་ལྷོག་ན་ཡང་།
 ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་ལྷོག་བཞིན།
 དེ་ནི་ལྷོག་པ་མེད་ཅེ་ན། ༥༩ ॥

གལ་ཏེ་མེ་ལྷོག་ན་ཡང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ།
འགལ་རྒྱུན་ཉེས་པ་ནད་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ལོག་ཀྱང་། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཤི་བ་དེ་
ནི་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མ་ཡིན་གསོ་སྦྱར་ཡོད་ཕྱིར་རོ།
 སྤར་མི་འབྱུང་བར་འགའ་ཞིག་ནི།
 ལ་ལར་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད།
 འགའ་ཞིག་ལྷོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར། ༦༠ ॥
 ཤིང་དང་གསེར་ལ་མེ་བཞིན་ནོ།

ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལྷོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་གསོ་བའི་སྦྱར་བ་དོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེས་བྱས་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་དང་། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དཔེ་དོན་མི་
མཚུངས་པར་ཐལ། ཤིང་ལ་མེས་བྱས་པ་བཞིན། འགྱུར་བ་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ལར་

སྐར་མི་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན། འབྱུར་བ་རྒྱུང་ཡང་ལྡོག་མི་
 སྲིད། གསེར་ལ་མེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ལྡོག་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན་འབྱུར་བ་ཆེ་
 ཡང་ལྡོག་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་མཚའས་ན། ནད་ཀྱི་འབྱུར་བ་རུང་ཟད་
 དེམས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ཡང་ལྡོག་མི་སྲིད་པར་འབྱུར་རོ།

ཙ་བ། དང་པོ་རྒྱུང་ཡང་ལྡོག་པ་མིན།

སྐར་ལྡོག་རུང་བར་འབྱུར་བྱས་གང་།

དེ་ནི་སྐར་ཡང་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། ༥༥ །

གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ།

འབྱུར་བ་དང་པོ་རྒྱུང་ཡང་ལྡོག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་སྤྲ་ནག་ཙམ་ཡང་ཤིང་དུ་ལྡོག་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྐར་ལྡོག་དུ་རུང་བར་བྱས་པའི་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེ་ཡང་སྐར་
 ཡང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་རྒྱ་བཞིན་དུ་སོང་ཡང་སྤྲ་བ་ཉིད་དུ་
 ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནད་ཀྱི་འབྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ལྡོག་པས་བྱས་པར་ཐལ། འབྱུར་བ་
 རྒྱུང་དུ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་བཤེད་པ།

འཆོས་བྱེད་རྙེད་པར་དཀའ་ཕྱིར་རམ།

ཆེ་ཟད་ཕྱིར་རོ་ །

རུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་པར་བཤེད་པའི་ནད་ཆོས་ཅན། བྱོད་གསོ་མི་རུང་གི་རིགས་
 ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། བྱོད་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲ་དང་སྤྲ་བ་རྙེད་པར་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར་རམ། བྱོད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནད་པ་ཆེ་ཟད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཉེས་འབའ་ཞིག། ༥༩ །

ཡིན་ན་གསོ་མིན་མེད་པ་གཉིས།^{༣༢}

ཤི་བའི་དུག་སོགས་ལྷོག་ཕྱིར་རམ།

དེ་ཡི་སོས་ཟིན་བཅས་ལས་ཀྱང་།

འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་ན། ༥༠ །

དེ་ཅིས་སྐྱར་ཡང་འཆོ་མི་འགྱུར།

མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉེས་པ་རྒྱང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་འབའ་
 ༥༩ ཞིག་འཆི་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། གསོ་རུང་མིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། འགལ་རྒྱུན་
 གཞན་མེད་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་ན་ནད་ངེས་པར་གསོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དུག་གི་ཤི་བའི་ལྷས་དེ་
 ཅིས་ན་སྐྱར་ཡང་འཆོ་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་ལྷས་གནས།
 འགལ་རྒྱུན་ཤི་བའི་དུག་སོགས་སྐྱགས་ལ་སོགས་པས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རམ། དུག་སྐྱུལ་
 དེས་སོས་ཟིན་པའི་དུག་སྐྱུལ་ཁར་འདུས་པ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
 ལྷས་སེམས་ལ་མེད་པའོ།

དང་པོ་(ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་)ནི།

ཙ་བ། ཉེར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི།

ཉེར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བར་ནི།

བྱེད་པར་མི་རྣམས་དཔེར་འཛིན་པ། ༩༡ ॥

འགྱུར་བ་མེད་པ་བྱམ་སོགས་བཞིན།

སྒྲོན་མེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་སྒྲོན་མེའི་འོད་གྱི་ཉར་ལེན་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་
མེད་པར་ཉར་ལེན་ཅན་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་མི་རྣམས་པར། དེའི་
ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུ་དངོས་སུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། འཛིན་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་སོགས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟས་སེམས་ལ་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དངོས་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི།

དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྣམ་འགྱུར་བ།

དེ་དེའི་ཉར་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ༩༢ ॥

བ་སྒྲུང་བ་མིན་ལ་སོགས་བཞིན།

སེམས་དང་ལྟས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།

སེམས་དང་ལྟས་ཀྱང་ཉར་ལེན་དང་ཉར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་དང་བ་
མིན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་སུ་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྒྲོ་ རྒྱུ་དངོས་པོ་
གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་དེའི་ཉར་
ལེན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་ལང་དང་བ་མིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། འོ་ན་
ཆོགས་པ་གཅིག་དུ་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས།

སྒྲེ་བའི་འབྲས་བུ་ལྷན་ཅིག་གནས། ༩༣ ॥

མེ་དང་ཟངས་མའི་ཞུ་ཉིད་བཞིན།

འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉིད་ལེན་གྱི་ཁྱུ་
གཉིས་ལན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་བྱེད་པ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་དང་ཟངས་
མའི་ཞུ་བ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དུས་མཉམ་ལ་བཟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་
དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། རོན་བསྐྱ་བའོ།

དང་པོ་(དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་
མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་ཕྱིར།

མ་ཡིན་ ॥

ཡིད་སློ་ཚས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཇས་སུ་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་ཇས་གཞན་རོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡོད་པའི་གནས་སྒྱུ་ནི།

རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན་ ॥

མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཅིན་དུ་ཡོད་པའི་གནས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུ་རྟེན་གྱི་རོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འདི་རྟེན་མེད། ༥༥ ॥

གནས་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར།

དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་
པ་པོ་ཁྱོད་རང་ལས་གཞན་མིན་པར་རང་རྒྱ་ལས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།

ཙ་བ། གཞན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་རྒྱ་ཉིད།

དེས་ནི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་བྱས།

རྗེས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ལུས་དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་
ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་དེའི་
རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། བློ་ ༥༡ །

དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་དུས་
གཉིས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་འཇིག་རྒྱ་ལས་འདོད།

གལ་ཏེ་དེ་འཇིག་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་འདོད་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་གྲུབ་
ཟིན་གནས་པ་ལས་ཕྱིས་འཇིག་རྒྱས་འཇིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དེ་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན།

གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱས།

དེ་ལའང་ཡིད་སྤོའི་འཇིག་པ་ཡིད་སྤོ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན། ཐལ་

བ་སྐྱ་མ་དང་སྐྱོན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་པས་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱ་དང་མ་ཕྱད་ན་གྲུབ་ཟིན་གནས། ཕྱད་ན་གནས་རྒྱས་གནས་པར་བྱེད་
མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་ཕྱད་པར་དུ༥ ༥ ॥

དེས་གནས་ ॥

གལ་ཏེ་གནས་རྒྱ་མེད་ན་སྐར་ནས་འཇིག་པ་ལ་འཇིག་རྒྱ་དང་ཕྱད་པའི་བར་དུ་
གནས་རྒྱ་དེས་གནས་པར་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འཇིག་པ་དངོས་ཆས་ཉིད༥

ཡོད་པ་འདི་གཞོད་མེད་ཕྱིར་ཟེར་༥

གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ༥

འཇིག་པ་དངོས་པོའི་ཆས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་
རྒྱ་དང་མ་ཕྱད་པར་ཡང་འཇིག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་
བྱ་གྲུབ་ཟིན་གནས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དབེར་ན་རྒྱ་སོགས་ཀྱི༥ ༥ ॥

དེན་བཞིན་ཞེ་ན་ ॥

གལ་ཏེ་དབེར་ན། ས་སྐྱོགས་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་དེན་དུ་མངོན་སུམ་

གྲིས་བྱུབ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོད་ཀྲིས་ཚུ་བྱུབ་ཟིན་གནས་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། འདི་ལའང་མཚུངས།།
དངོས་རྣམས་སྤྲད་ཅིག་རེ་རེར་ནི།
འཇིག་ན་དངོས་རྒྱན་ལྔ་དེ་ལྟ་བུར།
སྟེ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་རྟེན་ཡིན།། ༩༥ །

དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལའང་དོན་ལ་བཞོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱ་སྟོད་ཆོས་ཅན། རྟོད་རང་ནང་གི་
རྒྱའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྤྲད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་གྱི་རང་ནང་གི་རྒྱའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཕྱི་མ་སྤྲ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རིགས་པ་མ་ཡིན།།

ཕན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།
མི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་འཐད་ཀྱང་། རྟག་པ་ལ་མི་འཐད་དེ།

ཙ་བ། འཛོ་བ་ཡིས་ནི་གོགས་བྱས་ཕྱིར།།
རྒྱ་སྟོགས་ཀྱི་ནི་རྟེན་འགྱུར་གྱི།།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དུ་འཛོ་བ་ཡི་
གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འགྲོ་བ་མེད་ཅན་ཡོན་ཏན་སྤྱི། ༩༩ ॥

ལས་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་ཅི་དགོས།

ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་དང་། ལས་རྣམས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅི་
དགོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྤྱི་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡོན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། འདིས་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་།

འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་དང་།

རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གནས་ཉིད། ༡༠ ॥

རྟེན་མེད་སྤྱིར་ན་བསལ་བ་ཡིན།

གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚས་ཅན། ཡོན་ཏན་རྣམས་
ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། རྣམ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་པ་བསལ་
བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་
རྟེན་མེད་ན་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་འདུས་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ལ་སོགས་པ་
གསལ་བ་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་གནས་པའི་སྤྱིར། ཡང་ན་གསལ་བ་དེ་རིགས་གྲུབ་ཟེན་
གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལ་རྟགས་སྤྱི་མཐོ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་འཕྲོད་
པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་པ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བཞོད་པའི་
རྟགས་སྤྱིར་རོ།

གསལ་བ་(དོན་བསྐྱེད་པ་)ལ་གསལ། སྤྱིས་འབྱུང་གི་འཛིག་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་གྲུབ་ཟེན་
གནས་པའི་རྟེན་མི་འཐད་པ་དང་། གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་ཡོད་ན་མི་འཛིག་པར་ཐལ་བ།
རང་གི་ངང་གི་བརྟགས་ན་དེ་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་སྤྱིས་འབྲུང་གི་འཛིག་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ན་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྒྱ་མི་འཐད་པ་ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་དངོས་འཛིག་ན།

དེ་ཡི་གནས་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ།

དེ་གཞན་མེད་པར་འཛིག་ན་ཡང་། ༥༡ །

གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལྟས་མེད་ཡིན།

དངོས་པོ་དེའི་གནས་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་གཞན་ལས་དངོས་པོ་འཛིག་དགོས་ཀྱི་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་མ་སྤྱིས་པའི་སྤྱིར། དེ་འཛིག་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཛིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟུས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

གཉིས་པ། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡོད་ན་མི་འཛིག་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཙ་བ། རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་གནས་ལྡན་དང་།

སྤྱི་བ་ཅན་ཀུན་རྟེན་བཅས་ཡིན།

དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། ༥༢ །

འགའ་ཞིག་ཆོ་ནའང་འཛིག་མི་འགྱུར།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ནའང་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་བ་ཅན་ཀུན་མཐར་བཏག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། རྟེན་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཛིག་པར་གནས་པ་དང་ལྡན་པས་བྱུང་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ། རང་གི་ངང་གིས་བརྟགས་ན་དེ་མི་འཐད་པ་ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རང་འཇིག་ངང་ཚུལ་བདག།
 ཡིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་།
 གལ་ཏེ་རང་འཇིག་ངང་ཚུལ་བདག། ༡༢ །
 མིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་
 གནས་བྱེད་གཞན་གང་གྲུབ་ཟིན་གནས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་མིན་ན། དེ་གནས་
 བྱེད་གཞན་གང་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།

གཉིས་པ་(ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་
 དང་། ལྷས་སེམས་རྒྱུ་གཅིག་དགག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་འོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ལ་གཉིས། ལྷས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཀྱིན་ཡིན་པ་
 དགག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཀྱིན་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ལྷས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཀྱིན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ། ཉགས་དགོད་པ་ནི།

ཙ་བ། ལྷས་ཀྱི་ཕུལ་བྱང་འགྲིབ་མེད་པར།
 གློ་ཡི་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས།
 ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཕུལ་བྱང་དང་། ༡༣ །
 འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

ཤེས་རབ་དང་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། ལྷས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་པར་ཅན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་ཕུལ་བྱང་དང་འགྲིབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མེད་པར་གློ་སྤྲོ་མ་གོམས་པ་
 ཡི་འདྲ་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཕུལ་བྱང་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བྱལ་སྒྲེ།

ཙ་བ། འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས།

དེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།

རྣགས་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཉིར་ལེན་ལུས་ལ་བདེན་པ་རྣམས་ལ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལས། ཤེས་
རབ་སོགས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ལས་ཀྱང་འདི་བྱུང་འགྱུར་ཏེ། ལ་ ༥ ॥

སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་མེད་པར་མིན།

ལུས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སོགས་འདི་ཅུང་ཟད་བྱུང་པར་དུ་
འགྱུར་མོད། ལུས་དེ་དེན་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཤེས་
ལ་དངོས་སུ་ཕན་བཏགས་པའི་སྒྲོ་ནས། ཤེས་རབ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་
དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆགས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཆགས་སོགས་ལུས་
ལས་དངོས་སུ་མི་སྦྱེ་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ། ཉོན་བསྐྱབ་པོ།

དང་པོ་(ཆགས་སོགས་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྦྱེ་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ་)ནི། ཆགས་སོགས་
ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་དེ། ལུས་རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། བྱུང་པ་
ལས་ཞེ་སྤང་འཕེལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འགའ་ཆེ་ཆགས་སོགས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི།

འཕེལ་བ་བདེ་སྤྱག་ལས་སྦྱེས་ཡིན།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ལུས་རྒྱས་རྒྱད་
སོགས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱས་པའི་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་
བདག་རྒྱན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེར་བ་བདེ་སྤྱག་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཡང་ཁམས་སྟོམས་ལ་སོགས་པ།^{༣༣} ༥༩ ॥

ནང་གི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ལས།

ཚེར་བ་བདེ་སྤྱག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྒྱན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་
སྟོམས་པ་དང་མ་སྟོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་རེག་བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་
ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། འདིས་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ།

དྲན་པ་ཉམས་སོགས་བཤད་པ་ཡིན།

ནང་དོན་བྱད་པར་ལས་སྦྱེས་པའི། ༥༩ ॥

སྟོས་ནི་འགྱུར་བར་བྱེད་བྱིར་རོ།

ཚུལ་འདིས་ནི། འདུས་པའི་རིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉམས་པ་སོགས་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྱང་ནང་གི་རེག་བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་
ཡོད་པའི་བྱད་པར་ལས་སྦྱེས་པའི་དབང་སྟོས་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དཔེར་རྒྱུད་^{༣༤}བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ།

རྟོག་ཉིད་དང་ནི་བྲག་ལ་སོགས།

༣༣ ལ་སོགས་ལས། ལྷ། བཤ།

༣༤ དཔེར་རྒྱུད་ བཤ། དཔེར་རྒྱུར་ ལྷ།

ཐོས་པ་དང་ནི་མཐོང་བ་ལས། ༡༤ །

མྱོངས་པ་ལ་སོགས་འབྱུང་འབྱུར་བཞིན།

དཔེར་ན། ལྷན་སྤར་མའི་བྱུང་བར་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྲག་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཐོས་པ་
དང་། གཞན་བསད་པའི་བྲག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་སེམས་
མྱོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་
ཆོར་བས་འཕེལ་བར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་བྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི།

འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་ནི་རྗེས་འཇུག་པའི།

སེམས་ནི་དེ་མེད་མི་འབྱུང་བ། ༡༥ །

དེ་བྱིར་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།

སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བ་དེའི་བྱིར། ཉེར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་སེམས་སྤྲ་མ་གང་
ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པའི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་དགག་པ་)ནི། གལ་ཏེ་བྱུང་ལུས་ནི་པ་མའི་ལུས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་བའི་བྱིར་དེ་ལས་སྦྱོས་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱང་ལུས་ལས་ཐ་མི་དད་
བའི་བྱིར། སེམས་སྤྲ་མའི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བསྐྱབས་པས་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་
པར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རི་ལྟར་སེམས་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།

ཐོས་སོགས་འདྲ་བྱེད་སེམས་ལ་ནི།

དུས་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར། ༥༠ །

དེ་ལྟར་ལུས་ལ་^མཡོན་ཏན་འགྱུར།

ཇི་ལྟར་རང་གི་སེམས་སྤྲ་མ་ལ་བཞེན་པར་བྱས་ནས་གོམས་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པའི་འདྲ་བྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་སད་པའི་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཆེ། གསལ་བར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ལུས་ལ་འང་གསལ་བར་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་གཏད་ན་ངེས་རུང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་ལུས་སེམས་རྒྱས་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(འཁོར་བའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བ་)ལ་གཉིས། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས།

སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བཀྱི་མིན་པར།

བདེ་སྤྱག་དོར་ཐོབ་འདོད་པས་ན། ༥༡ །

དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན།

ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྤྱེད་པས་མངལ་ལ་སོགས་པའི་དམན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་ཏེ། དབང་སྤྱག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བཀྱི་བ་མིན་པར་བདག་ལ་ཆགས་

པ་དང་ལྷན་པས་དེ་དག་ལེན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་རང་དགར་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ།

ཙ་བ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སློ་དང་།
 སྲེད་པ་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི།
 སྤྱེ་རྒྱ་གང་ལ་དེ་མེད་པ། ༥༢ ॥
 དེ་ནི་སྤྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།

སྤྱེས་བྱ་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་འཁོར་བར་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ལ་ལོག་སྲེད་དེ་ཡེད་པའི་དགའ་བཙུན་པ་དེ་ནི་དེ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྤྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཙ་དཔ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འགྲོ་འོང་མ་མཐོང་ན།

གལ་ཏེ། སྤྱེ་བ་གཞན་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་མེད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དབང་པོ་མི་གསལ་ཕྱིར་མ་མཐོང་།
 དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས། ༥༣ ॥
 དུ་བ་རྒྱུད་དུ་མི་མཐོང་བཞིན།

རྒྱུད་ཐན་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཐན་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན། མིག་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་ལ་ཐོགས་བ་སྲིད་པ་ལ། དེ་མ་དམིགས་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་ཕྱ་བའི་ཕྱིར།
 འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དེ།
 རྩ་བ་ཞིན་གསེར་ལ་དངུལ་རྩ་བ་ཞིན། ལ། །
 མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན།

བར་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཚོས་ཅན། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་ལ་ལར་
 ཐོགས་མེད་དུ་འདྲུག་སྟེ། ཕྱ་ཞིང་དང་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ར་སོ་མ་ལ་རྩ་
 བ་ཞིན་དང་། གསེར་ལ་དངུལ་རྩ་བ་ཐོགས་མེད་དུ་འདྲུག་པ་བ་ཞིན་ནོ། དེས་ན་རྒྱུང་པ་ན་
 གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་རྒྱུང་པ་ན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་
 སྤྱི་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ལུས་
 རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་སློའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྩལ་ཕྱན་དེ་ཡིན་
 པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་སློའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཡན་
 ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལོ།

དང་པོ་(ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྟགས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་
 དགོད་པ་ལོ།

དང་པོ་(རྟགས་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགའ་འདུ་དང་། མཐོང་བ་
 ལ་བརྟེན་པའི་འགའ་འདུ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགའ་འདུ་ལོ།

བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགའ་འདུ་ནི།

ཙ་བ། ལག་སྟགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག།

གཡོ་བར་འགྱུར་སྒྱིར་འགལ་བ་ཅན།

སྒྲེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ལག་པ་ལ་སྟགས་པ་ལ་འདྲུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་
ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་དག་གཡོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆ་མེད་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ལས་ནི་གཅིག་ལ་མི་རུང་སྒྱིར། ལ་ ༥ ॥

གཞན་དུ་ཐ་དད་གྲུབ་པར་འགྱུར།

གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དུ་ཆ་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཡོ་མི་
གཡོ་འགལ་བ་འདྲུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། མཐོང་བ་ལ་བརྟན་པའི་འགལ་འདྲུ་ནི།

ཙ་བ། གཅིག་བསྐྱིབས་པ་ན་ཐམས་ཅད་དག།

བསྐྱིབས་པར་འགྱུར་བའམ་ ॥

སྒྲེས་བུའི་གདོང་གཅིག་ཕུ་གོས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་དག་གོས་
ཀྱིས་བསྐྱིབས་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱས་ཡན་ལག་གོས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་མ་
བསྐྱིབས་པས་དེ་ལ་བསྐྱིབས་མ་བསྐྱིབས་ཆ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མ་སྐྱིབས་ན།

མཐོང་འགྱུར་ ॥

འོན་དེའི་ཆོ་གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མ་བསྐྱིབས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དེ་མ་བསྐྱིབས་པར་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི།

ཙ་བ། གཅིག་ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་ན། ༥༩ ॥

བསྐྱར་བའམ་ ॥

གདོང་གཅིག་ཕྱ་སྟོན་པའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་ན་ལུས་རིལ་ཁ་བསྐྱར་བར་སྒྲུང་བར་
ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྐྱས་ཡན་ལག་
ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། འོན་དེའི་ཆོ་

ཙ་བ། མ་བསྐྱར་དོགས་པར་འགྱུར། ॥

དུས་གཅིག་དུ་ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་གདོང་སྟོན་པོ་གཅིག་དང་ཚོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་
བའི་གདོང་གཉིས་སོ་སོར་དོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་གདོང་སྟོན་
པོ་མངོན་ཅུམ་དུ་མཐོང་། དུས་དེར་དེ་གང་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྱུ་བ་པའི་གཞི་ཚོན་གྱིས་ཁ་མ་
བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་མི་ཤ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་སྤྱིར་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡོད་མིན། ॥

སྤྱིས་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་ཀྱི་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་དག་ཕྱི་དོན་
རགས་པ་ཆ་བཅས་ཡིན་ན། ཆ་དང་ཆར་བྱེ་ནས་དཔྱད་ན་དུལ་ཕྱན་བསགས་པ་ཅམ་ལས་
མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྤྱི་བ་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བས་

ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།

གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཚོགས་པ་
དང་ཚོགས་པ་ཅན་ཇས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ནི། ཚོགས་རྒྱན་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ལོག་
པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་གོ། ཡན་ལག་ཅན་འདི་བྱེ་བྲག་པའི་རྩ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་།
རྒྱང་ཕན་ལུས་ཡིད་སློའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་དུ་འདོད་པ་ན། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
དབྱུད་ནས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། གཞུང་འདི་དག་གི་སྤྱིར་སྟོལ་ནི་རྒྱང་ཕན་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བཞག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། བྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་
པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་
དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ།

དང་བོ་(བྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ནི། རགས་པའི་བྱི་དོན་རྒྱལ་
ཕྱན་ལས་ཇས་ཐ་དད་མེད་ན།

རྩ་བ། དུ་མ་ཉིད་ན་སྤྲུམ་བཞིན།

བྱད་མེད་སྤྱིར་དང་ཕྱ་རབ་སྤྱིར། ༥༧ ॥

རྟོགས་མིན་ཞེན་ ॥

རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་སྤྲུལ་ནང་། སྤྲུམ་རྒྱལ་
ཕྱན་བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བཞིན་དུ། བྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མིན་
པར་ཐལ། སྤྲུམ་དང་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
རྟོགས་དང་བོ་མ་གྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། བྱད་མེད་པར།

མ་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི།

དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་ །

དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཀྱིན་བྱེད་པའི་གཞུགས་དེ། དམིགས་ཀྱིན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲུལ་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་རྣམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་བ་མ་གྲུབ་པ་ནི།

ཙ་བ། རྟུལ་བྲན་མིན།

བྱམ་བ་ཚོས་ཅན། རྟུལ་བྲན་མིན་པར་ཐལ། དབང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲན་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིའི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོས།^{༢༤} དེའི་ཆེ་རྟུལ་བྲན་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པ་ནི། དབང་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་མི་རྟོགས་པའི་དོན་དེ། དབང་ཤེས་ངེས་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པའི་ཐ་སྙད་འདྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ། གཞུང་འདིས་རྟུལ་བྲན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་དོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་དེ། སྟོན་བོ་ཚོས་ཅན། རྟུལ་བྲན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་གང་ཞིག་རགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་སྤྲུལ་པ་དང་འགལ། འདོད་ན། རྟུལ་བྲན་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་

༢༤ ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོ་བྱོས། སྤེ་བསྟན། ཚད་མ། ཆེ། ཤོག་གུངས་ ༩༠ན། དེའི་ཆེ་རྟུལ་བྲན་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་དེ་དག་ཡིན་དེ། ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་བའི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་སྟུལ་མ་རྣམས་ལ་སྟུལ་མ་ཞེས་མི་བརྟོག་གི། འོ་ན་ཀྱང་སྤྲུལ་བའི་སྟུལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ལུས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་རྟུལ་བྲན་རྣམས་ལ་ཡང་རྟུལ་བྲན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔན་བོ་མི་མཐོང་བར་ཁས་ལོང་ཞིག་དབང་བའི་
 མངོན་སྲུང་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགལ་བར་ཐལ། རྩལ་སྤྲན་དེའི་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར་བ་མི་སྲིད། རགས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རྩལ་ཉིད་ན་
 ཞེས་པའི་རྩྱུང་པ་སོར་བཞག་ནས། སྤྲ་མ་བཞིན་ཞེས་པ་ལན་དུ་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྷས་
 འདི་རྩལ་སྤྲན་དུ་མ་ཡིན་ན། རགས་པ་མི་སྲིད་པས་སྤྲ་མ་རྩལ་སྤྲན་སོ་སོར་གནས་པ་
 བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་
 མེད་མི་སྲིད་ན་རྩལ་སྤྲན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས། རྩལ་སྤྲན་སོ་སོར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་
 སྤྲམ་པ་ལ། འོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གོང་དུ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་
 ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་(དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཁེགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། འདིས་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ། ༥༥ ॥

མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན།

རྩལ་སྤྲན་བྱེད་པར་ཅན་བསྒྲུབས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རགས་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་
 ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་རྩལ་སྤྲན་བསགས་པས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པར་བསྒྲན་པའི་^{༣༥}བྱིར།

གསུམ་པ་(ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྲག་རྩ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།
 དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་
 ལ་བསྒྲན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་ན་ཏུ་ཅང་མལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དངུལ་ཚུ་གསེར་དང་འདྲེས་པ་འཇམ།

དྲོ་ཚོན་ལ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་།

དངུལ་ཚུ་གསེར་སོགས་དང་འདྲེས་པ་འཇམ། དྲོ་ཚོན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་དབང་
ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དངུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་གོང་དམར་
འབར་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་མེ་ལུགས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཇུས་
གཅིག་ཏུ་ནམ་ངེས་སུ་བསྐྱབས་པ་དང་། འདི་དང་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་དེའི་འཐད་ཀྱི་
འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ ཀྱིས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། དབང་སོགས་སོ་སོར་རྟེན་མེད་ན་མས། ༥༩ །

རྟོགས་པ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན།

གཞན་ཡང་དབང་སོགས་རྟོན་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་
བ་དག་ཇི་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ན་མས་མ་ཚཱ་པའི་སོ་སོར་

༥༩ ཚད་མ་ནམ་པར་ངེས་པ། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས། བྲེ་བལྟན། ཚད་མ། ཅེ། ཤོག་ ༡༩༡-ན།
ལུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་ཡང་མེ་དང་འགྲེལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲེས་པའི་དོན་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་
རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཇུས་དག་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་མ་བྱེད་བཞི་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཇུས་དེ་ཡི་
རྟོན་ནམ་པར་གནས་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟོག་ཅིང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་སྟོས་པ་ཅན་གྱི་
གང་བའི་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གཞན་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནང་ཡིན་
ཤིང་སྤང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།

༦༠ ཚད་མ་ནམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ བྲེ་བལྟན། ཚད་མ། ཇི། ཤོག་
གངས་ ༡༡༩-བ། ལུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལས་མེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

ནུས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག དེ་རྣམས་ཚོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ལྷན་ལས་ཤེན་ །

ཤྱེན་གསུམ་ཕྱད་པའི་ལྷན་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཤྱེན་གསུམ་གྱིས་ལྷན་པ་
བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། འདིར་ཐལ་མཚུངས།

ལྷན་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་། ཚོགས་མ་ཚོགས་གྱི་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གསེར་དང་དུལ་ཚུ་ནི།

ལྷན་པས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅུ་ །

གལ་ཏེ། གསེར་དང་དུལ་ཚུ་འདྲེས་པ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་དུལ་
རིགས་མི་མཐུན་ཕྱད་པའི་ལྷན་པ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་ཏོགས།

བརྟེན་པ་དུལ་ཕྱན་ཕྱད་པ་གང་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་གྱིས་དངོས་སུ་ཏོགས་པ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། རྟེན་དུལ་ཕྱན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། དབང་ཤེས་གྱིས་དུལ་ཕྱན་
མི་མཐོང་དུལ་ཕྱན་བསགས་པ་མཐོང་ཞེས་སྒྲུབ་དག་ལེགས་པར་བཀག་བ་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལྷན་པར་འགལ།

རྒྱས་རིགས་མི་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་བརྟེན་བ་ཚོས་ཅན། རོ་ཞིམ་པ་དང་།
གཟུགས་བཟང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་འགལ་པར་ཐལ། དེ་ལྷན་པའི་

གཞི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས།

འདོད་ན་ །

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཡན་ལག་གི་རོག་གཟུགས་ཉིད་ལ་ཉེ་
བར་བཏགས་པ་ལས་བརྟུང་བ་རོ་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོན་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གྲོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར། ཅེ །

བརྟུང་བ་དེ་ལའང་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རོག་གཟུགས་ལ་སོགས་མ་འདྲེས་
པར་སྒྲུང་བའི་གྲོ་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་སོགས་སུ་མ་འདྲེས་པའི་
ཡན་ལག་གི་རོག་གཟུགས་ལ་རོ་ཞིམ་པ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་
ན། འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་འབྲངས་པའི་རོ་སྒྲོང་བའི་གྲོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཇས་སྒྲ་
ཚོགས་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལ་རོ་གཞན་སྒྲོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་རོ་ལ་རོ་
ཞིམ་པ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རོ་མེད་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། ཇི་ལྟར་འཕྲེང་རིང་ཞེས་བྱར་འགྱུར།

ཇི་ལྟར་མེ་ཏོག་གི་སྒྲ་ཚར་དུ་དངར་བའི་ཕྲང་བ་ལ་ཕྲང་བ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད། ལྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་
ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བསྐྱེན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཏགས་དགོད་པ་
དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(རྟགས་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟན་རང་གི་ངོ་བོ་དང་།

བཞེད་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པར།

གྲངས་ལྟན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། ཅེ །

ངོ་བོ་སྟོ་ལ་མི་སྤང་ངོ་།

གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྟན་པའི་བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། བྱམ་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་
སྒྲ་དག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལས་ཇས་ཐ་དད་པར་བྱམ་པའི་གྲངས་དང་ལྟན་པ་དང་ལས་ལ་
སོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་སྟོ་མ་འབྱུལ་བ་ལ་སྤང་དགོས་པ་ལས། སྟོ་མ་
འབྱུལ་བ་ལ་མི་སྤང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པས་དོན་ཇས་ཐ་དད་
ཀྱབ་པ་དགག་ དེ་མ་གྱུབ་ན་སྒྲ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པས་དོན་ཇས་ཐ་དད་ཀྱབ་པ་དགག་པ་)ནི། བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་གྲངས་སོགས་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོང་པའི་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྒྲ་ཤེས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི།

ཇས་འབྲང་རྣམ་ཏོག་བཏགས་དོན་ཅན།

སྒྲ་དང་ཏོག་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དོན་ཇས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱམ་པའི་གཅིག་མེད་ཀྱང་། བྱམ་པ་གཅིག་མ་
ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཇས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་ཏོག་གིས་
བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ། ཅེ །

ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་དག་ལ་བཞིན།

དཔེར་ན། ཡོན་ཏན་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་ཀྱང་སྒྲོན་པོ་
གཅིག་ཅེས་པ་མཐོང་བའམ། བྱམ་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་
གཞན་མེད་ཀྱང་། གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འདིར་ནི་བཏགས་འདོད་ན།

གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲོར་བ་འདིར་ནི་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་
དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལྷ་མཚན་གང་གིས་དེ་འདོད་པ།

དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། ཅེ །

དེ་དག་གི་རྒྱས་ཅིས་མི་འདོད།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་རྒྱས་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་
རིགས་པར་ཐལ། བྱད་ཚོས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འདས་མ་འོངས་ལ་
གྲངས་སོགས་ཀྱི་མིང་དེ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་
མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་མཚུངས་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཀྱན་ལ་ཉེར་བཏགས་མིན།

ཐ་དད་བྱད་པར་གཙོ་བོ་ཞེས།

གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་མིང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཕྱག་པ་མིན་ཏེ། དངོས་མིང་མི་ལྷིད་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཇས་ཐ་དད་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་
པས་ཏེ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་འཕྱག་པ་བཏགས་མིང་ངོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བྱ་ཉིད་གང་ལས་ །

བྱུང་ཆོས་དོན་གཞན་ལས་མིང་འཕྱག་པ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་
བཏགས་མིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་
མཚན་མེད་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་མ་གྲུབ་ན་སྐྱ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། སྐྱ་ཐ་དད་དོན་
མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དུག་སྐྱ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(སྐྱ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཐ་དད་པ། ཅུ་ །

མེད་ལ་ཐ་དད་དོན་མེད་ན།

བཞིན་བྱའི་དོན་ཇས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་སྐྱ་ཐ་དད་སྐྱར་བ་དོན་མེད་དེ། སྐྱར་ཡང་
རྣམ་གངས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཞིན་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་
ཡིན་ན། རྣམ་གངས་པར་འགྱུར་བས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཙན་མིན་ཡང་།

དཀར་ལ་སོགས་པ་གངས་སོགས་དང་།

ལྷན་པའི་སྐྱ་ནི་རྣམ་གངས་མིན། ཅུ་ །

དཀར་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཙན་མིན་ཡང་། དཀར་པོ་གཅིག་

གཉིས་ཞེས་བཤེད་པའི་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། གྲངས་དེ་དང་ལྡན་པའི་དཀར་པོ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱ་ནམ་གྲངས་པ་མིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལའང་དོན་གཞན་ན།

གལ་ཏེ་དཀར་པོ་དེ་ལའང་གཅིག་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཡོན་ཏན་ཇས་ནི་བྱད་མེད་འགྱུར།

ཡོན་ཏན་དང་ཇས་ནི་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་ཇས་
གཞན་གཉིས་པ་བཞེན་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐྱ་ཏོག་ཐ་དད་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ནི་ཇས་ཐ་དད་
དེས་བར་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དོན་གཞན་མིན་ཡང་ལྟོག་པ་ཡི།

དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ག །

ལས་ཇས་མིན་པའི་སྐྱ་བཞེན་ནོ།

ཇས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ལྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་ཐ་དད་
འབྱུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ལས་ལ་ཇས་མིན་པ་དང་། ཇས་ལ་ལས་མིན་པའི་
བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཇས་འདི་ལས་མིན། ལས་ཇས་མིན་ཞེས་པའི་སྐྱ་བཞེན་ནོ།

གཉིས་པ་(དུག་སྐྱ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྐར་བ་)ལ་གཉིས། ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་བཤེད་
པའི་སྐྱའི་བྱད་པར་དང་། རིགས་བཤེད་དང་ཆོགས་བཤེད་ཀྱི་སྐྱའི་བྱད་པར་རོ།

དང་པོ་(ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་བཤེད་པའི་སྐྱའི་བྱད་པར་)ནི། འོ་ན་བྱམ་པའི་གྲངས་ཞེས་བཤེད་
པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དུག་སྐྱ་
སྐར་པའི་དགོས་པ་ནི།

ཙ་བ། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས།
 གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས།
 ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་གང་དེའང་། ཅལ །
 ཆོས་གཞན་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

དངོས་པོ་སྤྱི་རྣམས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་
 ལས་ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་དེའང་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱམ་པའི་བྱུང་
 ཆོས་གཞན་ལས་བྱམ་པའི་གྲངས་བྱུང་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་བྱུང་པར་གཞན་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ། དེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ།
 གཞན་ཀུན་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི།
 ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྡན་པ་ཞེས། ཅེ །
 ཐ་དད་ཆོས་བཞིན་རྗོད་པར་བྱེད།

སྐབས་ལ་ལར་སོར་མོ་ཡི་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཅན། སོར་མོ་དེ་སོར་མོའི་
 ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོར་མོའི་
 གཤིབས་པ་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲོག་པ་གཞན་ཀུན་སྤྱོད་ལྟལ་
 དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་བྱིར། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པས་བྱུང་པར་
 གཞན་མི་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ། དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི།
 འཕེན་བྱིར་སོར་མོ་ལྡན་འགྱུར་ཞེས།
 ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་ཡིན་ཏེ། ༡༠༠ །

སོར་མོ་ལྷན་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཅན། ཚུལ་ཅན་བཤེད་པར་གྲགས་
པ་ཡིན་ཏེ། སོར་མོའི་བྱུང་ཚུལ་དུ་མའི་ནང་ནས་གཤེགས་པའི་དོན་གཅིག་པོ་བཤེད་
ཀྱང་། སོར་མོའི་བྱུང་ཚུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ལུ་དུ་འཕེན་པ་སྟེ་མ་སྤངས་པའི་སྤྱོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་བཤར་ནི་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། དོན་གཅིག་བཤར་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་བྱུང་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་སྤྱོད་
ནས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིགས་བཤེད་དང་ཚོགས་བཤེད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱུང་པར་)ནི། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་
མེད་པར་ཡན་ལག་ཅམ་ཡིན་ན། བྱམ་པ་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི། བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་མི་རྩང་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཞེས་བཤེད་པའི་སྤྱོད་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། གཟུགས་སོགས་རྣམས་པའི་བྱུང་པར་ནི།

སྤྱོད་བས་དེ་མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི།

རྒྱ་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ། ༡༠༡ ॥

བྱམ་པའི་སྤྱོད་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར།

བྱམ་པའི་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་པོ་དེའི་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཡི་རྒྱ་མིན་པ་
རྣམས་པར་གཅོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ། བྱམ་པ་ཞེས་བཤེད་པའི་སྤྱོད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེས་ན་བྱམ་པ་གཟུགས་སོ་ཞེས།

གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྐྱ་མ་ཡིན།

བྱམ་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བཅོད་པའི་སྐྱ་དེ་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པའི་གཟུགས་གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་ཅན་ཏེ། གཞི་མཐུན་བཅོད་པའི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། (གཟུགས་སོགས་རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། སྤང་བས་)བྱམ་པ་ཞེས་བཅོད་པའི་སྐྱ་དེས་བྱམ་པའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པའི་བྱང་པར་བཅོད་བྱར་སྤང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

དེས་ན། བྱམ་པ་ཞེས་བཅོད་པའི་སྐྱ་དེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོས་ནས་ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། གསེར་བྱམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོས་ནས་རིགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་སྐྱ་མ་བཅོད་བྱར་སྤང་ཞིང་། བྱི་མ་མི་སྤང་བ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རིགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ལ་བྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། འཇིགས་བྱེད་ཅེས་བཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། བྱི་མ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི། གཟུགས་ཞེས་བཅོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་བཅོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ།

ཙ་བ། དེས་ན་འདི་ནི་རིགས་དང་ནི། ༡༠༢ །

ཚོགས་པ་བཅོད་པའི་བྱང་པར་ཡིན།

དེས་ན། རིགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱས་རིགས་དོན་གཞན་དང་། ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱས་ཡན་ལག་ཅན་ཁྲིམས་གཞན་ངེས་པར་བཅོད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མས་རིགས་ཅན་བཅོད་བྱར་མི་སྤང་། བྱི་མས་ཚོགས་པ་ཅན་བཅོད་བྱར་སྤང་བ་འདི་ནི། རིགས་བཅོད་དང་ཚོགས་པ་བཅོད་པའི་བྱང་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་དུ་བྱས་ཏེ།
 བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོགས་ཞེས།^༡
 དེ་ནུས་བྱང་པར་སྟོན་པར་བྱེད། ༡༠༢ ॥

ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་བཟོད་པ་དག་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བྱམ་པའི་གཟུགས་བྱང་གཞི་དང་། ཚོགས་སྤྱི་བྱམ་པ་དེ་
 བྱང་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པས་བྱམ་པའི་གཟུགས་དེས་རང་འཛིན་གྲེས་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་བྱང་པར་སྟོ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སྤྱོགས་འདིས་གཞན་ལའང་བཟོད་པར་བྱ།

བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱོགས་འདིས་ཅན་དན་གྱི་ངོ་ཞེས་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ལའང་དེ་
 ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཅན་དན་གྱི་ངོ་ཞེས་བཟོད་པ་ལ་
 འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཆེ། ཅན་དན་བྱང་ཆོས་དང་།
 དེའི་ངོ་བྱང་གཞི་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དུལ་ཐུན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དུལ་ཐུན་ཀྱན་ཚོགས་པ་ཡིད་སློའི་
 རྒྱར་དགོས་པ་དགག་ རེ་རེ་རྒྱང་པས་ནུས་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དུལ་ཐུན་ཀྱན་ཚོགས་པ་ཡིད་སློའི་རྒྱར་དགོས་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། མ་ལུས་སྐྱེ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི།
 ཡན་ལག་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་^༢མིན།

^༡ གཟུགས་སོ་གྲེས། ལྟ། བེ།

^༢ འབྲལ་ན་ ལྟ། བེ།

ཡན་ལག་པ་མོ་གཅིག་དང་བུལ་ནའང་། ཡིད་སློ་སྦྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་
ཆ་མ་ལུས་པ་དེའི་རྒྱ་ནིད་དུ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(རེ་རེ་རྒྱང་པས་རྒྱས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རེ་རེ་རྒྱས་པ་ནིད་ཡིན་ནའང་། ༡༠༥ །

ཅིག་ཅར་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར།

དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཡིད་སློ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ། རྒྱལ་ཐུན་རེ་རེ་ནས་བསྐྱོས་མེད་དུ་ཡིད་སློ་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ནིད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དབྱལས་ཀྱི་རྒྱེན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྦྱེ་
བ་དགག་པ་དང་། དང་པོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྦྱེས་ཀྱང་བྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྦྱེ་
བ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དབྱལས་ཀྱི་རྒྱེན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྦྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དབྱལས་རྟག་པ་
ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ་མི་རྟག་པ་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ་རང་ལ་ཉེས་པ་སྤོང་བའོ།

དང་པོ་(དབྱལས་རྟག་པས་སྦྱེ་བ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། དུ་མ་ནིད་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར།

འབྱུང་རྒྱུ་དག་ནི་ངེས་བྱེད་མིན།

དབྱུགས་འབྱུང་རྩལ་དག་ཚུལ་ཅན། ཆ་དུ་མ་མེད་པས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྤྱོད་པར་
ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ལུས་དང་རྩལ་གྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།
དེ་མ་གྲུབ་སྟེ།

ཙ་བ། གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་ །

དབྱུགས་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་།

ཙ་བ། ... མང་གསལ་འབྱུང་། ༡༠༥ །

དེ་རྒྱ་རྟག་དུ་ཉེ་སྤྱིར་རོ།

ཡིད་སློ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་འབྱུང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་རྟག་པ་རྟག་དུ་
ཉེ་བའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ན།

གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་དུ་ཡིད་སློ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
དབྱུགས་ཚུལ་ཅན།

ཙ་བ། རིམ་གྱིས་ཀྱང་མིན་བྱེད་མེད་སྤྱིར།

རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་སློ་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་མིན་པ་གང་ཞིག་རྒྱས་
པའི་བྱེད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། དབྱུགས་རྟག་པ་ཞིག་སྤྱིར་ཀྱང་། ཡིད་སློ་རེ་རེ་
ཁོ་ནའི་རྒྱར་མི་འཐད་པ་ནི།

ཙ་བ། དབྱུགས་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དུ་མ། ༡༠༦ །

འཛིན་སྤྱིར་དེ་ལས་ངེས་མ་ཡིན།

དབུགས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་འབྱུང་རྒྱལ་གང་རུང་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་། རོན་སྤྱི་བྱེད་མ་འཛིན་པའི་ཡིད་སློ་བྱེད་
 མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཏུ་མ་སློ་གཅིག་གིས་ཤེ་ན།^༥

སྤྱི་བྱེད་མ་ཡིད་སློ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་སློ་བྱེད་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 ཡིད་སློས་རོན་སྤྱི་བྱེད་མ་རྣམས་ལྟན་ཤེས་སམ། རྣམ་མེད་ཏུ་ཤེས། དང་བོ་ལྟར་ན། ཡིད་
 སློ་བྱེད་མར་གྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན།

ཙ་བ། དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ནིད་འགྱུར་ཏེ།

འགལ་བ་མེད་ཕྱིར་ །

ཡིད་སློ་ཚོས་ཅན། རོན་སྤྱི་བྱེད་མ་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ནིད་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རིམ་གྱིས་ཀྱང་། ༡༠༧ །

མི་འགྱུར་བྱུང་པར་མེད་ཕྱིར་རོ།

ཡང་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། རྣམ་བའི་བྱུང་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབུགས་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དབུགས་ཏུ་མ་རིམ་གྱིས་

༥ ཡུན་ལ་ཡང་ དགོ་ལྟན་ཕུན་ཚོགས་སྤྱིང་དཔར་མ།

༥ ཤེས་ན། སྤྱི་ བེ།

འབྱུང་བས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དགག་ ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་དུ་མས་གཅིག་
བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དབྱུགས་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། རང་རིགས་མིན་པའི་དུས་ཅན་གྱི།
 དབྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དག
 གལ་ཏེ་དེ་འདྲི་སེམས་ཉིད་ཀྱི། ༡༠༥ ॥
 རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་རྟོགས་བྱེད་ན།

གལ་ཏེ་ལུས་ལས་འབྱུང་གི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པའི་དུས་
རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དབྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དག་སྒྲ་བྱིར་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་བའི་
སེམས་རེ་རེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ཡིད་སློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་
འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གོ་རིམ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མེད་བར།
 དེ་དག་རིམ་ལྡན་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

དབྱུགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བྱི་རིམ་ལྡན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། གོ་རིམ་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་དེ། ལུས་རྟག་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། མ་གྱུ་བ་དེ།

ཙ་བ། རང་རིགས་སྒྲ་མ་རྒྱ་ཉིད་ན། ༡༠༦ ॥

རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དང་པོ་འབྲུང་བར་མི་འབྲུར་ཏེ།

དེ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོད་མ་ཡིན།

དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དབྱགས་འབྲུང་བར་མི་འབྲུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེའི་
རྒྱ་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་སྲ་མ་མེད་བར་
འགལ་ལོ།

ཙ་བ། དབྱགས་འབྲུང་ཐ་དྲད་ཡུལ་ཅན་སྤྱིར།

ཡོད་ཀྱང་དུ་མ་ཉིད་དུ་ངེས། ༡༡༠ །

དེ་སྤྱིར་སློ་ནི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ།

སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབྱགས་འབྲུང་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་དུ་མ་
ཅན་ཉིད་དུ་ངེས་བར་ཐལ། གོ་ས་ཐ་དད་དུ་མའི་ཡུལ་ན་བྱབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
འདོད་ན། ཡིད་སློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཉག་པ་དང་། རྒྱུན་
དབྱགས་དུ་མ་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་བར་ཆང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(ཅིག་ཅར་འབྲུང་བའི་དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དུ་མའང་གཅིག་དུས་ཅན།

སེམས་གཅིག་གི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ན།

གལ་ཏེ་དབྱུར་དུ་མའང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དུ་མའི་
རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དབྱགས་རྒྱ་ཞན་པ་ལ་སོགས་སུ། ༡༡༡ །

གཅིག་མ་ཆང་ནའང་མི་འབྲུང་འབྲུར།

འོན་དབྱགས་རྒྱ་བ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབྱགས་རྒྱ་བ་དྲག་པོ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་མ་ཚང་ནའང་ཡིད་སློ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་ཚོགས་བ་ཡིད་
 སློའི་རྒྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་རྒྱ་ཡིན།

ཅི་སྟེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དྲག་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་སློའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱད་ཡོད་འགྱུར།

གང་ཞིག་གང་གི་ཐ་དད་ལས། ༡༡༢ །

ཐ་དད་མིན་ཏེ་དེ་འབྲས་མིན།

དབྱགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་
 པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱགས་དྲག་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་སློའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་སྟེ། འབྲས་སུ་གང་ཞིག་གང་གི་འཕེལ་འགྱིབ་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་
 པ་དེ་དེའི་དངོས་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རང་ལ་ཉེས་པ་སྦང་བ་)ནི། ཡིད་སློ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྟེ་བར་འདོད་པ་
 བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་འགྱུར་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྣམ་ཤེས་རྣམས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཅིག་ནི་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་ཤེས་སྡུ་མ་གཅིག་ནི་རིགས་འདྲ་གཅིག་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
 འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

ཙ་བ། རྣམ་ཐེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། ༡༡༩ ॥

ནུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་གྱིར།

ཡིད་གྱི་རྣམ་ཐེས་དོན་གཞན་གཟུགས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ཡིས་དེའི་ཆོ་དེ་ལས་
དོན་གཞན་པའི་སྒྲ་མི་འཛིན་པའི་གྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དེ་འཛིན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
གྱི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་མེད་པའི་གྱིར།

གཉིས་པ་(དང་པོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱོ།

སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིས་ནི་རང་རིག་ལས།

ངེས་ན་ ॥

གལ་ཏེ་དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་ཡིད་སྒྲོ་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་།
ཕྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་ཡིད་སྒྲོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པས། ཕྱིས་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་ནི། ༡༢༠ ॥

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ལྟོག་པ་ཡིན།

ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་སྒྲོ་དུ་མ་ཕྱིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟོག་པ་ཡིན་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་ ཉག་པའི་གྱིར།

སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱེན་པ་ནི། ཡིད་སྒྲོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུགས་ལྟོག་གི་སྐབས་སུ། རྒྱ་མེད་
གཞན་ལ་མི་ལྟོས་གྱིར། ཞེས་པ་དང་། འདོད་རྒྱལ་མིན་ཞེས་པ་དང་། སྤར་མེད་པ་

འབྱུང་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། རྒྱ་ཡོད་ན་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ།
དང་པོ་མི་འཐད་པ་ལ། བྱུང་བའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་
སོགས་བ་ཞེས་པས་སྟོགས་དང་དུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་ཏེ་མི་འཐད་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། མ་ཁྱབ་པའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། གོང་དུ། རིམ་ཅན་
མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།

མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། ཡིད་སློང་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་གས་མི་རྟག་ དང་པོ་མི་འཐད་པ་
ནི། འོག་དུ་བདག་རྟག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་
ཅིང་རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། ལུས་སེམས་རྣམས་ཅིག་གས་ཐ་དད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་
ནི། དེ་ལྟར་ལུས་ལ་འང་ཡོན་ཏན་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། བྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱ་
བཅ་པོ་ལས་སྐྱེས་སམ། རིག་པ་ལས་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སློང་ལྟན་
ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཅམ་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པས་མི་འགོག་ལ། རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་བྱེད་ན་ཉེར་
ལེན་བྱེད་དམ། བདག་ཀྱིད་བྱེད་པར་ཅན་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱ་བྱི་དང་དུས་
མཉམ་ལ་བརྟགས་ནས། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། ཞེས་པ་དང་། ཡོད་མེད་
དག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། བྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་
པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། ཡང་ན། གཞུང་འདི་ཉེར་ལེན་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་
སྟེ། རིགས་པ་བྱན་མོང་བར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། བདག་ཀྱིན་འགོག་ན་མིག་གི་དབང་པོས་
མིག་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྩྭ་ལྟར་གནས་པ་འགོག་པ་དང་སྦྱར་རོ།

ཉེན་བྱེད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ལུས་དེའང་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་
མེད་པ་ཡིན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ། སྤ་པོ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་མི་
འཐད་པ་ནི། དེ་སྟོབ་ཞེན་དུ་འཛིན་འགྱུར་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། གསུམ་པ་མི་
འཐད་པ་ནི། ལག་སོགས་གཡོ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་སྐབས་དེར་ཡན་

ལག་ཅན་རྣམས་འགོག་གི་རིགས་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློབ་ཐར་བྱུང་དུ་
གསུངས་པས་དཀྱུས་མའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི། ལེའུ་དང་པོར་སྤྱོད་གི་འཕྲུག་ཚུལ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྱོད་ཅན་གཞན་སོགས་འགོག་པའི་སྐབས་དེར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།
དུལ་བུན་དུ་མའི་ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སློའི་ཉེན་ཁུད་པར་ཅན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། མ་
ལུས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ།

ཡང་ལུས་ལ་རང་ལུས་དང་པ་མའི་ལུས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་འགོག་པ་དངོས་སུ་
གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། པ་མའི་ལུས་གྲུབ་ཅམ་གྱིས་
དེའི་སྤྱོད་བ་སྤྱུ་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཡིད་སློའི་རིག་པ་སྤྱུ་མ་ལས་སྤྱེས་ན། རང་
གི་རིག་པ་སྤྱུ་མ་དང་། པ་མ་ལྟ་བུའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་སྤྱུ་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྤྱི་
མ་ལྟར་ན། དེས་རང་གི་ཡིད་སློའི་ཉེར་ལེན་ནམ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཁུད་པར་ཅན་བྱེད་ན།
པ་མ་བཟོ་མཁས་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཡིན་ན་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། པ་མ་
སློ་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་ནི། དེ་སྤྱིར་
ངེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པའི་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་སོ། རང་གི་རིག་པ་སྤྱུ་
མ་ལས་སྤྱེ་ན་འདོད་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ།

དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ན། སྤྱེས་མ་ཐག་གི་ཡིད་སློའི་ཆོས་ཅན། ຢིག་པ་སྤྱུ་མ་སྤྱོད་དུ་
སོང་སྟེ། ຢིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟར་ཀྱི་ཆགས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བར་
མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཡིད་སློའི་ཆོས་ཅན། ຢིག་པ་སྤྱི་མ་
མཚམས་སྦྱར་ན། ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་སྤྱུ་མ་བཞིན་ནོ། ཉུགས་
དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུགས་བྲུབ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྤྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པའི་དྲགས་ཀྱི་བྱང་བར་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པས། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྟོན་དོ།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་)བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དེ་
ལ་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉར་ལེན་ངོས་བཟུང་བའོ།
དང་པོ་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ལུས་ནི་ལྷོག་པ་ན།
 ཉེན་མིན་ཕྱིར་ན་སེམས་འབའ་ཞིག།
 གནས་འགྱུར་ཞེ་ན་ །

གལ་ཏེ་ཤི་བའི་ཆེ་ལུས་ལྷོག་པ་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེའི། ༡༡༥ །
 ལྷ་འཕྲག་ཐོབ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་ལྷན།
 གནས་ལྷ་ཡན་ལག་མི་འགྱུར་ན།

གལ་ཏེ་ཆེ་འཕྲོས་མ་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཤི་བའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དེ་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་མི་བཞེན་པར་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་
དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལྷན་ཕྱི་མ་གནས་པའི་ལྷ་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་ཕྱི་མའི་ལུས་དེའི་ལྷ་
འཆི་ཁའི་ལུས་དེའི་རྣམ་པ་འཕྲག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤི་འཕྲོས་མ་ཐག་འདོད་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཤི་མ་ཐག་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དེ་ལུས་ལ་བཞུགས་མེད་ཡན་གར་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་དེ།

བྱོད་གྱི་འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་པན་ཚུན་གྲོགས་བྱས་ནས་སྤྱི་མའི་ལུས་
སེམས་ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆེ་སྤྱི་མའི་ལུས་གྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གསུམ། དངོས་དང་། བཞིན་བྱེད་
སྤང་བ་དང་། སྤྱབ་བྱེད་དགོད་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ། ཆེ་འདི་ཉིད་གྱི་སྤྱི་མཆེད་ལ།

ལུས་གཞན་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། ༡༡༩ །

སྤྱིས་བྱ་སྤྱི་མ་དེའི་ཆེ་འདི་ཉིད་གྱི་མིག་སོགས་སྤྱི་མཆེད་ཐ་མ་ལུ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མའི་
ལུས་གཞན་སྤྱི་མཆེད་ལུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ངོ་བོའི་ལག་རྒྱུས་དངོས་སུ་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནི་འདི་དབྱུང་པར་བ་སྟེ། འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དང་། དེ་ནས་འདོད་པར་
སྤྱིས་མ་ཐག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེའི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན། གཟུགས་
མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་གྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བཅ་རིག་པན་ཚུན་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་
འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་གཟུགས་གྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་
པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འདོད་པ་ནས་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་གི་འཕོས་མ་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་སྤྱི་བ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེས་སྤྱི་མའི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་པའི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཐད་ན་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་
མེད་དུ་ཅིག་ཅར་སྤྱི་བ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། སྤྱོན་མེད་དེ། སྤྱར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་

ཐ་མ་དེས་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཅན་དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཚང་ན་དེ་ལྷན་ཡིན་ཡང་།
 དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སྤར་མེད་པས་སོ་
 ཞེ་ན། འོ་ན་སྤར་གྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེས་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་
 ཁའི་སེམས་དེ་སྦྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱད་ནས་དེ་སྦྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆོག་པ་ནས།
 བྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་དངོས་སུ་བསྦྱེད་དམ། གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་སེམས་ཐ་མ་དེའི་སྤར་ལ་དུ་འགགས།

དང་པོ་ལྷན་ན། རྟག་དངོས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱི་མ་ལྷན་ན། བྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤར་གྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེ་
 ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྦྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཁྱོད་རང་
 གི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་འགགས་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་མེད་ན།
 འོག་ནས། དེ་ཆེ་མེད་བྱིར་དོན་ལས་མིན། ཞེས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ནམ་འགྱུར་དུ་
 གསལ་ལོ། སྤར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེའི་ཆེ། བྱིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་དང་པོ་དེ་སྦྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུས་ཡིན་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་སེམས་ལུས་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་གནས་པའི་
 ཐེས་བྱེད་དུ་འཆི་ཁའི་ལུས་ཀྱིས་བྱི་མའི་ལུས་བསྦྱེད་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཇུག་པ་ད་
 དུང་མ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྷན་ཡིན་བསམ་དགོས་སོ།

དེས་ན་བྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་དུང་ཐེ་ཆོས་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་
 གི་བར་དུ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་། རིགས་གཞན་དུ་མས་བར་མ་ཆོད་
 བས་ལན་འདེབས་པ་དེ་དག་གིས་སྤར་གྱི་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤར་མི་རྒྱས་པས་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤང་ན་གཟུགས་བསྦྱེད་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་
 ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། དེ་ལྷན་ཡང་གཟུང་མེད་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་དེ། དེ་ལྷན་

མིན་འདྲ་བྱེད་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་མཐུག་ལས་
སད་མ་ཐག་གི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཉེན་གཉིད་དུས་ན་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བ་ཡོད་
པས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མཁས་པའི་དབང་སྟོ་ཀླམ་ལ་ཤིལ་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་སྤང་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་(གནོད་བྱེད་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཡི་ཡན་ལག་དངོས་སྟོ་དང་།

རྒྱ་ཉིད་འགོག་ལ་མི་དམིགས་པ།

ངེས་འབྱེད་མིན་པར་རབ་དུ་བཤད།

དབང་སྟོགས་ཀྱང་ནི་ལྷག་ལྷན་ཡིན། ༡༡༧ །

འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཕྱི་མའི་སེམས་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་
དངོས་སྟོ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱང་ཕན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་
དམིགས་པ་ཅམ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་མེད་ངེས་གོ་
བྱེད་མིན་པར་རབ་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དབང་སྟོ་ཡིན་པ་སྟོགས་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་མེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྱོད་བྱེད་དགོང་བ་)ནི།

ཙ་བ། དབང་སྟོ་སྤྱོད་པ་རང་རིགས་ལས།

རྒྱུས་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་ཡིན།

འགྱུར་བ་མཐོང་ཕྱིར་གཞན་དང་གཞན།

སྤྱོད་པ་དག་ཀྱང་འགྱུར་པ་ཉིད། ༡༡༨ །

ཆེ་འདིའི་དབང་སྟོ་སྤྱོད་པ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུས་པ་དག་ནི་ཆོད་

མས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་སྔ་མ་དྲང་བ་དང་རྫོག་བ་སོགས་ལས་སྤྱི་མ་དྲང་བ་དང་
རྫོགས་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་མའི་དབང་པོ་གཞན་དང་གཞན་
རིགས་འདྲ་ལས་སྤྱི་བ་དག་ཀྱང་འགྱུ་བ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་སྤྱི་ཚུལ་
མཚུངས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ལྷས་ལས་དེ་སྤྱིད་ན།

གལ་ཏེ་ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་དེ་ལྷས་ལས་སྤྱི་ལ། དེས་སྤྱི་མའི་དབང་པོ་ལྷས་ལས་སྤྱི་
བར་མི་འགྱུ་བ་བོ་ཞེ་ན། དེའང་བཏགས་ན་མི་འཐད་བར་ཐལ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་
ལྷས་ལས་སྤྱི་ན་རྟེན་འདྲ་ལས་སྤྱི་བར་གྱུ་བ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉིར་ལེན་ལས་སྤྱི་ན།

ཅ་བ། སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།

ཉེས་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། སྔར་མདོར་བསྟན་དུ་དབང་པོ་དང་
བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་བཏགས་པ་བྱས་པ་ལྟར་རོ།

ཅ་བ། སེམས་ལས་སྤེན་ །

ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྤྱིའོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལྷས་གཞན་ཡང་།

འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྤྱི་བར་འགྱུར། ༡༡༩ །

སྤྱི་མའི་ལྷས་གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་སྤྱི་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོ་འདིའི་
དབང་པོ་སེམས་ལས་སྤྱི་བ་གང་ཞིག་ སྤྱི་སྤྱིའི་ལྷས་སྤྱིའི་རིགས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།
འདོད་ན། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་གྱུ་བ་བོ།

གསུམ་པ་(སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའི་)དོན་བསྐྱེད་པའི།

ཙ་བ། དེས་ན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ལྷོ་ཕྱིར།

ཐམ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་ཀྱི།

མཆམས་སྦྱར་མེད་པ་མིན་དེའི་ཕྱིར།

དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་ལྷན་འདོད། ༡༢༠ །

ལུས་ཡིད་སློའི་ཉེས་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཐམ་ལ་
པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམ་ཡི་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་
མཆམས་སྦྱར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷན་སྦྱར་བའི་རྒྱ་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོད་པ་ལྷོ་ཕྱིར་རྣམས་ཉགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ།
དེ་ལྷན་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོད་པ་དེ་
འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་ལྷན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་ཆོས་བྱུག་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཆོས་ལ་མ་
མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་
བ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ།

དང་སོ་ཚྱོད་པ་ནི།

ཙ་བ། གོམས་ལས་ཁྱད་པར་འབྱུང་ན་ཡང་།

མཆོངས་དང་ཆུ་ཡི་དྲོད་བཞིན་དུ།

༧༧ འབྲལ་བའི་ ལྷོ་ བ།

༧༩ དགོད་པ་ དགོ་ལྷན་ཕྱན་ཆོགས་གླིང་གི་དཔར་མ།

རང་བཞིན་ལས་འདས་མིན་ཞེ་ན།

བརྟེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་གོམས་པས་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་།
 ཚད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ།
 དཔེར་ན། མཚོངས་པ་གོམས་པས་ཅུང་ཟད་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། མཐའ་མེད་དུ་མི་
 འཕེལ་བ་དང་། རྩའི་དོད་མཐར་དམར་འབར་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ་(གསུམ)། མཚོངས་པ་དང་རྩའི་དོད་ལ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་
 མེད་པ་དང་། བརྟེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(མཚོངས་པ་དང་རྩའི་དོད་ལ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་)ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་
 བྱད་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། བྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་
 དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(རྟགས་ཀྱི་བྱད་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱས་ཏེ་གལ་ཏེ་སྤྲུང་ཡང་ནི། ༡༢༡ ॥
 འབད་རྩོལ་ལ་ནི་ལྟོས་འགྱུར་རམ།
 རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན།
 བྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ན།
 རང་བཞིན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། ༡༢༢ ॥

བརྟེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རང་
 བཞིན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་སྤྲད་ཅིག་གྱི་མ་བསྐྱེད་པ་སྤྲུང་
 ཡང་འབད་རྩོལ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་རམ། རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་བྱད་པར་

དག་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མིན་བའི་ཕྱིར། མཚོངས་པ་ཚོས་ཅན།
གོམས་བས་ཅུང་ཟད་བྱེད་པར་དུ་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་
མིན་ཏེ།

ཙ་བ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་རྣམས་པ་རྣམས།

བྱེད་པར་བྱི་མ་དག་ལ་ནི།

སྐྱབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་ཕྱིར་དང་།

ཁྱོད་ཚོལ་བས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་རྣམས་པའི་
ཚོལ་བ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱི་མ་དག་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཉག་དུ་རྟེན་གནས་མ་ཡིན་ཕྱིར། ༡༢༢ །

བྱེད་པར་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་ཉིད།

མིན་ཕྱིར་ །

ཅུའི་དོད་ཚོས་ཅན། བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་
བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། ཉག་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཅུ་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱམས་ནས་གྱུན་
ཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བ་)ནི། མཚོངས་པ་དང་ཅུའི་
དོད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་སྲིད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། གང་ཆེ་བྱས་གྱུར་པ།

ཡང་ཚོལ་ལ་ལྟོས་མི་འགྱུར་ན།

ཚོལ་གཞན་བྱེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༡༢༣ །

གང་གི་ཆེ་གོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཚུལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་བལྟོས་པར་མི་འགྱུར་
བར་ཚུལ་བ་སྤྱི་མས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་གཞན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར། རྟ་ཁས་སྤངས། ཡང་ན་བཙེ་སྟེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རང་གྱུད་དུ་བྱའོ།

གཉིས་པ་(བཙེ་སྟེ་གས་ལ་ཡོད་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། སེམས་ལ་བཙེ་སྟེ་གས་གོམས་སྤྱི་བ།

རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ།

མེ་ལ་སྟེ་གས་པས་ཤིང་དག་དང་།

དདུལ་ཁྱེད་དང་ནི་གསེར་སྟེ་གས་བཞིན། ༡༢༥ ॥

བཙེ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སྟེ་གས་པ་ཆོས་ཅན། རྟ་བཙེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གསལ་
རིག་ཅམ་ལ་བཙེན་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་གོམས་པ་ལས་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། བྱེད་ཀྱི་
སྤྱི་ཅིག་སྤྱི་བྱེད་ཅེ་ཅེ་ནས་ཚུལ་བ་མི་འདྲ་བ་ཅེ་ཅེ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གོམས་
པར་བྱས་པས་སེམས་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལ་
སྟེ་གས་པས་ཤིང་དག་ལ་ཐལ་བར་སྟེ་གས་པར་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། དདུལ་ཁྱེད་
འདྲུལ་སྤྱོད་ལེགས་པ་གསེར་ལ་སྟེ་གས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།

ཡང་ན་དདུལ་ཁྱེད་དང་གསེར་འདྲུལ་སྤྱོད་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་པ་རང་གི་ངང་གིས་
རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་གཞན་ལ་སྟེ་གས་པ་དང་བྲལ་བར་སྤྱི་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་མ་དག་པར་
བྱེད་པ་ཡང་རྒྱུ་ཁྱེད་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟ་བཙེན་པ་ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་ཏེ།
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་ཡིན།

གོམས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་བཙེ་བ་སོགས་ཚོས་ཅན། རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གོམས་པ་འབད་ཚྱལ་སྐྱར་
མ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་གོམས་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ངེས་པར་
ཚྱལ་བ་མི་འདྲ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། དེས་ན་ཚྱལ་བ་ཕྱི་མ་དང་།
ཕྱི་མ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ༡༢༩ ॥

བྱོད་གོམས་པའི་ཚྱལ་བ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་ཚྱལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་
དུ་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྡེ་མ་ཡི།
ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན།
བཙེ་བ་ལ་སོགས་སྟོ་དེ་དག།
གོམས་པ་གྱུར་ན་གང་ལ་གནས། ༡༣༠ ॥

བཙེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་
གོམས་པར་གྱུར་ན་ཚད་ཅན་དུ་གང་ཡང་གནས་པ་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་
རིགས་མཐུན་སྡེ་མ་ཡི་ས་བོན་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། གྱིན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཙྰ་ད་པ་
སྤང་། ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(གྱིན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བ་)ནི། མཆོངས་པ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་
འཕེལ་བར་ཐལ། གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙྰ་བ། དེ་ལྟར་མཆོངས་ཉིད་ལ་^{༡༠}མཆོངས་མིན།

དེ་རྒྱ་སྟོབས་དང་འབད་ཙྰ་ལ་དག།

བརྩེ་སོགས་དེ་ལྟར་མཆོངས་པ་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ཉིད་ལས་མཆོངས་པ་ཕྱི་མ་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་ཙྰ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ལས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཙྰ་བ། རྣམ་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

མཆོངས་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན། ༡༢༤ །

དེས་ན་མཆོངས་པ་ཚད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ལུས་སྟོབས་དང་
འབད་ཙྰ་ལ་དག་མཆོངས་པ་ཚད་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོ་ན་
ལུས་སྟོབས་ནར་སོན་པས་མཆོངས་པ་ཇི་ཙམ་སྤངས་ཀྱང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མི་སྤིད་པར་
འབྱུང་ལ། འདོད་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙྰ་བ། དེ་ནི་དང་པོ་ཕྱིས་ཉིད་དུ།^{༡༡}

མཆོངས་མིན་ལུས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

༡༠ ཉིད་ལས་ ལྷ། བེ།

༡༡ ཕྱིས་བཞིན་དུ། ལྷ། བེ།

དང་པོར་མཆོངས་པ་སྤྱོད་པའི་ཐ་མལ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱིས་
མཆོངས་པའི་ཚད་བཞིན་དུ་མཆོངས་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་ཤྱེན་ཚང་ཡང་བད་ཀན་སོགས་
ཀྱིས་ལུས་ཡང་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ།

བསལ་ན་རང་སྟོབས་ཉིད་དུ་གནས། ༡༢༩ ॥

རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་སོགས་བསལ་ནས་བྱང་ན་ཡང་མཐའ་
མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གི་ལུས་སྟོབས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཚད་
གནས་བའི་བྱིར། མཆོངས་པ་རིགས་འདྲ་ལས་སྦྱེས་ན་མཆོང་བའི་བྱིར་དུ་རྐང་པ་
བཏེག་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་རིང་པོར་མཆོངས་པར་ཐལ་བ་དང་། གོམས་པ་ཙམ་མཐའ་
མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་བྱ་བྱང་དང་སྤྱུ་གོམས་པ་མཉམ་ན་མཆོངས་པ་མཉམ་པར་
ཐལ་བའོ།

གཉིས་པ་(ཉིར་ལེན་རིགས་འདྲ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། བཙེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་རང་གི་རིགས་འདྲ་
ལས་སྦྱེ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ།

བཙ་བ། བཙེ་རང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།

གལ་ཏེ་རང་ས་བོན་རྒྱ་ཅན།

མི་མཐུན་སྤྱོགས་ཀྱིས་གཞོད་མེད་ན།

སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར། ༡༣༠ ॥

རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་བཙེ་བ་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སེམས་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འདུག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།

མཐོང་ལམ་པ་དེས་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྤྱི་ཇེ་གང་ཞིག དེའི་རྒྱུ་ལ་རང་གི་རིགས་
འདྲའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་བྱིར།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། བྱོད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་
རྒྱུ་ལ་སྦྱོས་ཀྱང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱིས་བཙོམ་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་པལ་པ་ལ་སྦྱོས་པའི་
རང་གི་གཉེན་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་ན་སྤྲོས་པ་ནི་བརྟེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
སྤྱི་ཇེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ལོ། ། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ཀུན་ལ་དེ་
ཙམ་སྦྱོ་མ་སྦྱོང་བ་མི་སྲིད་དེ། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕ་དང་མ་
བྱེད་མ་སྦྱོང་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ཞེ་སྤང་གིས་མ་བཙོམ་ན་དུས་
གཅིག་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱི་ཇེ་
ཆེན་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་བརྟེ་བ་
ཙམ་སྦྱོས་ཀྱང་། ཡང་དེ་ཞེ་སྤང་གིས་བཙོམ་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །

མཐུན་ཀྱིན་གོམས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ནི།

ཙ་བ། འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྤྲ་མ་དང་།

སྤྲ་མའི་སེམས་ཆོས་བརྟེ་བ་དང་།

ཆགས་བྲལ་སྟོ་སོགས་གཞན་དག་གི།

གསལ་བ་ཡི་ནི་ཙ་བ་ཡིན། ༡༢༡ །

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྟེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། བྱོད་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཙམ་རིགས་འདྲ་ལས་སྦྱོ་ཡང་བྱོད་ཀྱི་གོམས་པ་སྤྲ་མ་དང་དེའི་ཡང་སྤྲ་མ་ནམས་
བྱོད་པར་ཆོས་གསལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཙ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་མེད་པའི་
བྱིར། དཔེ་ནི།

ཙ་བ། གོམས་ལས་བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ།

ཆགས་བྲལ་ཆགས་དང་ཡིད་ལོག་བཞིན།

སྒྲོར་བ་གཉིས་ལྷན་གཉིས་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུག་
བའི་བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དགྲ་བཙེམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་།
ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྤྱག་པ་བསྒྲུམ་པ་ལ་ཡིད་ལོག་གི་སྒྲོང་ངག་གིས་འབྱུང་
བ་མཐོང་བའི་བྱིར།

དོན་བསྟུས་ན། དང་པོར་རྩལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་
བསྒྲུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་ཇི་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་ཡང་རྩལ་བ་ཆེན་
པོས་བསྐྱེད་པ་ན་རྩལ་བ་རེ་རེས་སྒྲིང་ཇི་ཤུགས་འབྱུང་མ་བསྐྱེད་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་
པར་བྱས་པས་ཇི་ཞིག་ལྟར་རྩལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུག་
བའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་རྩལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
མཆོངས་པ་ནི། ལུས་གོ་ས་གཞན་དུ་བབྱོད་པའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
རྩལ་བ་རེ་རེ་དགོས་ཏེ། རྩལ་བ་གང་དུ་སྒྲོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ལུས་ས་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར་
བས་སོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་སྒྲོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྒྲེ་རྩལ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། གྲུས་བཤད།
དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། བཙེ་ལྷན་སྤྱག་བསྒྲུལ་གཞོམ་པའི་བྱིར།

ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མདོན་སྒྲོར་མཛད། ༡༣༢ །

ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྒྲོག་གྱུར་བ།

དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན།

བཙེ་ལྷན་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བ་ཚོས་ཅན། ཐོག་མར་རང་ཉིད་སྦྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་
 ཐབས་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གོམས་པར་
 མཛད་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་གཞིམ་པར་བཞེད་པའི་སོ་སྦྱེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐབས་ལས་བྱང་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་དང་། འགོག་པའི་
 བདེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྒྲོག་ཏུ་བྱུར་བ་ཡིན་ན། ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་ཤེས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བ་ཡང་
 དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོན་མ་ཐོན་སོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དོན་སྤྱི་ལ་
 གསལ་སྒྲུང་ཐོན་པ་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
 སོགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ས་བདག་
 མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་ལྷན་བཞིན་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་
 བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་(རྣམ་བཤད་)ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས། གཉིན་པོ་ལ་རྟོག་
 པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དགོས་པའོ།

དང་པོ་(སྤང་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས་)ནི། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་སྦྱོད་པའི་
 ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། བྱང་དང་རིག་པས་^{༥༢}རྣམ་དབྱེད་པ།

ཐོག་མར་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ནས་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱི་རིག་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཐབས་
 སོ་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གན་དུ་སྒོག་གྱུར་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དང་།
 གནས་གཉིས་ལུང་གི་གནོད་སྐྱབ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱིས། ༡༣༣ ॥

སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་དེ་མི་རྟག།

ལ་སོགས་རང་བཞིན་རྟོག་པར་མཛད།

གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱ་གནས་ན།

འབྲས་ལོག་གཟིགས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ༡༣༤ ॥

དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐལ་རང་གི་རོ་བོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན་སྤྱག་བསྐལ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་
 མེད་དང་། རྒྱ་དེ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་པར་མཛད་རིགས་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱག་བསྐལ་དེ་གཞོས་བཞེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མེད་དམ།
 རྒྱ་རྟག་པར་གནས་ནས་འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐལ་གཉེན་པོའི་སྒོ་བས་གྱིས་ལོག་པ་གཟིགས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། (སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱིས།) དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་
 བཅས་དང་། རྒྱ་དེ་མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་
 དང་། འཕེལ་འབྱེད་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྒོང་འདོད་དང་། འགོག་པ་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བསྐྱར་རོ།

གཉིས་པ་(གཉེན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་རྒྱ་གཞོམ་སྤྱིར་དེ་ཡི་ནི།
 མི་མཐུན་སྤྱོགས་ལ་བདག་པ་མཛད།

 ཀུན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་གཉེན་པོ་ལ་བདག་པ་མཛད་པར་རིགས་ཏེ། སྤྱག་
བསྐྱལ་དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་ནས་གཞོམ་བཞེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་
བདགས་པ་ན།

ཙ་བ། རྒྱ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར།
 དེ་མི་མཐུན་སྤྱོགས་ཀྱང་ངེས་འགྱུར། ༡༢༥ ॥

 ཀུན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་ཀྱང་ཚད་མས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་བདག་འཛིན་
དེའི་ངོ་བོ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག དེའི་འཛིན་སྤྱངས་ཀྱི་ལོག་སྤྱོགས་འཛིན་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ལམ་བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་བསྐྱེན་ཏོ།

ཙ་བ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པ།
 འདུས་བྱས་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་ནི།
 རྒྱ་ཡིན་ ॥

 བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་ལྷང་པོ་ལྟ་
སྦྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆགས་པའི་སྦྱོད་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི།
 བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། ༡༢༦ ॥

 བདག་མེད་མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་དེ་ཡི་གཞོད་

བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སྒྲོན་ནས་དེ་ཙུ་བ་ནས་སྤུན་འབྲིན་ནུས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན་སྤེད་པ་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་
རྒྱུ་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྤྱར་རོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་)ལ་གསུམ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ཡོན་གསལ་བ་རབ་
གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། དེས་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་བྱེད་ཞུགས་པའོ།

དང་པོ་(ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ཡོན་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་)ནི། ལྷང་དང་རིགས་
བས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བསྒྲོམས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཙུ་བ། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ།
 ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས།
 དེ་ལ་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དག།
 རབ་དུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ༡༣༧ །

ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤང་བའི་སྒྲོན་དང་། གཉེན་པོའི་ཡོན་
ཏན་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་རབ་དུ་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་གངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་སྤྱད་བསྐྱལ་ཞི་བའི་ཐབས་མང་
པོ་མཐའ་ལས་ཡས་པ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་
གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཡང་ན་བདག་འཛིན་སྤངས་པས་ཆགས་བྲལ་དུ་
འགྱུར་མེད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆགས་བྲལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་མཁྱེན་
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱི་མའི་མཐར་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཀུན་

མཁའ་དབྱང་འགྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ཞེས་སྤྲད་ནས། ཉག་ས་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་སྤར་སྤོང་རྒྱུ་
སྤོངས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྤྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནྤམ་པ་དུ་མར་སྤངས་པའི་སྤོ་ནས་འཁོར་འདས་
ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་
གྱུར་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ཡུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་བྱིར།

རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཐུག་བཟུལ་གྱི་རྒྱུ་བག་ཆགས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཐུགས་ཀྱང་རབ་དུ་གསལ་བའི་མཐར་བྱིན་པའི་བྱིར། ཐ་ན་དག་མ་བྱུང་
བ་ཙམ་ཡང་ལོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དེས་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི།

བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། ༡༢༥ ॥

ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བསེ་རུ་ལ་སོགས་པའི་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་
པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་འདི་མཐར་བྱིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(དོན་བསྐྱེད་པ་)ནི། ཐབས་གོམས་པ་སྤོན་པར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
སྤོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་སྤྲད་དུ་ཡང་སྤྱོད་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་སྤོན་པའི་བྱིར་སྤོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་བ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤོན་པ་མཐར་
བྱུག་ཁོ་ན་སྤོན་པར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། དེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ།

དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད།

ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་
བྱས་པའི་སྟོབ་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན།
སྟོན་པར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བྱལ་ལས་དང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་རྩ་བཤད། ༡༣༩ །

སྟར་བཤད་པའི་བསམ་སྒྲུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་
མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱ་རྩ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བདེ་
གསེགས་དང་། སྟོབ་པ་ལས་དང་པོ་ཁྱོད་ལམ་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་གོམས་
པ་ལས་དེ་དག་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གྲུབ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དང་པོ་འབྱུང་
བ་ཞེས་བསམ་སྒྲུར་གཉིས་དང་པོར་གྲུབ་པ་དང་། མཆོད་བཟླ་དེ་གི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དང་
པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྩ་བཤད་ཅེས་སོ།

གསུམ་པ་(དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་
དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སོ།

དང་པོ་(རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་)ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གསེགས་སུ་བསྟན་
པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གསེགས་སུ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་།

རྒྱལ་བཤད་དོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས།

སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་
 གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལེན་འདིར་ཉོན་སྤྱིབ་དང་། མི་རྒྱལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་
 ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྤྱིབ་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཙ་བདེ་གཤེགས་སུ་
 ལྟོན་གྱི་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་བ་ལ་ཤེས་སྤྱིབ་དུ་བྱས་པའི་སྤངས་པ་
 མ་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྟན་མོང་གི་སྟོན་
 པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བདག་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཙ་བ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། འ་
 ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་
 ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཙ་བའི་སྟོན་པ་དེ་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ངས་པར་བསྐྱབས་པ་ཞིག་
 བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཉིད་ཡིན་སྤྱག་བསྐལ་རྟོན་མིན་ཕྱིར།

ལེགས་ཡིན་ །

སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྟོན་མིན་
 པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྡེ་རྣམས་ལ་སྤངས་པ་ཙ་བ་ཡོད་ཀྱང་

སྤྱག་བསྐལ་དང་འབྲེལ་བས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཙ་བ། དེ་ནི་བདག་མེད་པ།།

མཐོང་བའམ་སྦྱར་བ་ལས་ཡིན་ནོ།། ༡༥༠ །

དེ་ནི་ཚས་ཅན། ཐབས་ལེགས་པ་སྦྱོར་དུ་སོང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་
སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ནི་སྦྱར་ཞིང་གོམས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འམ་གྱི་སྦྱས་རྟགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་དང་སྦྱོམ་སྤངས་སོ་སོར་སྦྱོང་བ་
ལྷུང་དོ།། སྦྱོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྦྱོ་ལྟར་ན།^{༡༥} བདག་མེད་མཐོང་བ་དང་རིགས་པ་ནི་ད་གྱི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་དངས་ནས། རིགས་པ་ནི། རིགས་པས་མཐོང་བའི་ཐབས་བདག་མེད་
རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་ལས་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱགས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ།།
སྦྱར་ལྟོག་པའི་སྤངས་པ་གང་ཡིན། གང་སྤངས་པས་སྦྱར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷན་
ཞུགས་སྟེད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཚས་ཅན།

ཙ་བ། སྦྱེ་དང་སྦྱོན་ནི་ཀུན་འབྱུང་དག།

སྦྱར་ཡང་ལྟོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།།

སྦྱར་ཡང་འཁོར་བར་ལྟོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྦྱེ་བ་སྤྱག་
བསྐལ་དང་། སྦྱོན་ཆགས་སོགས་ནི་བྲིད་པ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་
བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར།།

^{༡༥} ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ། སྦྱོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྦྱོ། སྦྱེ་བསྐྱན། ཚད་མ། ཆེ། ཤོག་༡༥༤།

སྦྱར་བ་ཡང་དག་གིས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།

སྤྲུལ་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༧༡ །

སྤྲུལ་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྲུལ་མི་ལྷོག་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་
ལྷའི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན།
བདག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་བདེན་ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཀྱིས།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་དེ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཆགས་བྱལ་གཞན་ལ་སྤང་བྱ་གང་ལུས་པ་ཡིན། གང་
སྤངས་པས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ཚོས་ཅན།

ཙ་བ། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན།

ཉོན་མོངས་མེད་དང་ནད་མེད་དང་།

ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་

སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གྱུར་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་སྤྱིད་པའི་དབང་གི་དེན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། བདག་མེད་མཐོང་བ་ལྟན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་སྤྱིར་བྱའི་ཡང་བདག་
དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མི་དམིགས་པའོ། རིགས་
བ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། རིགས་པས་ཡོངས་སུ་མཐོང་བའི་ཐབས་བཤད་མ་ཐག་པས་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་
བསྐྱེད་པར་གཤེགས་པ་སྤྱེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའོ། དེ་དེ་ལྟར་ན་ནམ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པར་གཤེགས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ།

སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤར་འཁོར་བར་ལྷོག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཉན་མོངས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཡིད་གདུང་
བའི་ནད་མེད་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། ལམ་བཤད་མི་གསལ་ཉིད་ལུས་ཡིན།^{༡༡} ༡༧༢ ॥

གཞན་ལ་ཐར་ལམ་བཤད་པ་ལ་སྒོ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
མོངས་ཙམ་སྤངས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟད་བར་མ་སྤངས་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། གོམས་བྱིར་མ་ལུས་སྤངས་བ་ཉིད།

སྤར་གྱི་སྤངས་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་ལུས་པའི་སྤངས་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་
གོམས་པ་མཐར་བྱིན་པས་ཐོབ་པའི་སྤངས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་(དེ་ལ་ཙད་བ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཁ་ཅིག་སྤྲོ་སྟོགས་བྱིར་ན་སྒྲིན།

ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར་ ॥

ལྷ་དཔོག་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་ཟད་པ་མིན་ཏེ།
ངག་སྤྲོ་བའི་བྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟོགས་པའི་བྱིར། ལམ་པོ་ཆེའི་སྤྲོས་བྱ་
བཞིན་ཟེར་རྟོ།

ཉགས་དེ་མ་ངས་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ། འདི་ལྟོག་ལ།

ཐེ་ཚོས་ཟ་བ་དེ་ཕྱིར་འབྱུང་། ༡༧༢ ॥

རྟགས་འདི་ཚོས་ཅན། ལྟོག་བྱུང་འབྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོས་ཟ་བ་དེའི་
ཕྱིར། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་ངག་སྐྱ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་
འགོག་པར་བྱེད་པས་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐེ་ཚོས་ཟ་ལ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ངོར་ཡང་ཐེ་ཚོས་
ཅས་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། རྟགས་འདི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་
བཞོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཉེས་ཟད་སྐྱ་བ་གྲུབ་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ཐེ་ཚོས་
འདྲེན་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐུབ་པ་འདི་^{༡༥} ལྟོན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་པས་ཚོས་
གསུངས་པ་ལྟར་ངག་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཆགས་བཅས་ངག་སྐྱ་
བ་ལྟར་སྟོན་མ་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོས་གྱི་བཞག་པ་བྱས་ནས་ཚོལ་བ་ལ་དྲིས་པ་ན། ད་
དུང་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟོག་བྱུང་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་དོན་ནོ། གང་དག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་དེ་དག་གྱུ་
དཔོག་པ་ལེགས་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།

རིགས་པས་མཐའ་དབྱེད་ནས་དགག་པ་ནི།

ཙ་བ། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར།

ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར།

སྟོན་ནམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས།

བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་དང་ན། ༡༧༣ ॥

ཉེས་པ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཉག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 སྟོང་མི་རྒྱས་སམ། རྒྱས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན། ཐབས་དངོས་
 བོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་^{༡༥}གཞན་དག་དོན་
 གཉེར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་གཉེར་སྦྱི་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 འདོམས་པའི་བརྩེ་བ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་
 ཉོག་གང་ན།

ཙ་བ། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི།
 གཉེན་པོ་གོམས་བས་ཟད་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས།
 དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། ༡༥ ॥

ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཚས་ཅན། ཉག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བྱོད་སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཡི་གཉེན་པོ་
 གོམས་བས་ཟད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བྱོད་སྟོང་བའི་ཐབས་དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ལན་དང་བཅས་པ་ནི། སྤར་བརྩེ་ལྡན་ཞེས་པ་དང་། འོག་སྟོབ་པའི་སྐབས་ནས་གོ་བར་
 འགྱུར་བས་འདིར་མ་བཞོད་དོ།

གཉིས་པ་(གཞན་དོན་ཕྱན་ཆོགས་)ནི།

ཙ་བ། སྟོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ།

ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐྱིན་ཅིང་གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལན་དང་
གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་གཞན་ལ་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་
པའི་ཐུང་། གཟིགས་པ་མཐར་ཐྱིན་ཏེ། གྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཐུང་། དེས་ལྷ་བདེ་
གསེགས་ལས་སྐྱོབ་པ་གྲུབ་པའི་རྩྱལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་གཞན་ལ་ཐར་ལམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གསུང་ངམ།
ཐྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། བདེ་གསེགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་བཤད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཁོང་རང་གིས་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་སྟོམ་
ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཐྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། རང་ཉིད་ཐྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་བཞེད་པ་
ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱོབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བདེ་གསེགས་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འགྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཐྱིན་པ་ངན་པ་ལྟར་བདག་ལ་ཆགས་ནས་རང་འདོད་མ་གྲུབ་
དུ་གས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལ་དམིགས་པའི་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པས་ཡིན། དང་པོ་མི་
འཐད་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། སྟོན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
ཐུགས་ཇེ་བཞོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ།

ཙ་བ། འབྲས་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་མི་གསུང་།

དེས་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཐར་ལམ་རྟུན་པ་ཐྱིན་ཅི་ལོག་མི་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གང་ལ་བསྟོས་ཀྱང་འདོད་བྱའི་འབྲས་བྱ་མེད་པར་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཐུང་། གཞུང་འདི་དག་གིས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། སྟོན་
པ་དང་ཐུགས་ཇེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཚེས་ཅན། ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་

པའི་ཐར་ལམ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་དེ།

ཙ་བ། ཐུགས་བཅེ་ལྡན་ཕྱིར་ཚྭ་ཀུན་ཡང་།

གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱར་ཕྱིར་རོ། ༡༥༥ ॥

སྦྱར་སྦྱོབ་ལམ་དུ་མི་ཉག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྦྱོམ་པའི་ཚྭ་པ་ཀུན་ཀྱང་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་ཞིང་གོམས་པར་མཛད་ལ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་
པའི་ཕྱིར། འདིས་སྦྱོན་པ་ལས་བདེ་གསེགས་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་དོ།

དེ་འདྲའི་ཚྭ་པ་ཀུན་གཞན་དོན་དུ་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱར་སྦྱོབ་ལམ་དུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་མཐར་
ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཐུགས་རྗེ་ལས་སྦྱོན་པ་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་དོ།

དེ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་འདིར་སྦྱོབ་པ་ཉག་གི་བསྐྱུབ་བྱར་བྱས་ནས་གཞན་
གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། མཐར་གཏུགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ན་
ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ་དང་།
ཐབས་དང་སྐྱབ་བྱེད་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ། ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ལ་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་སྦྱོན་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་ཆད་མར་བྱུབ་པ་ནི།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་ཆད་ཡིན་ ॥

དེ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་བསྐྱོས་ནས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་དེ། གྲོལ་བ་
དོན་གཉིས་ལ་ཐར་ལམ་བསྟན་པའི་སྦྱོན་ས་དེའི་སྐྱབས་མཛད་ཅིང་དེ་སྦྱོབ་པའི་ནུས་པ་

མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོབ་མི་ནུས་ན་སྐྱབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ལ། སྐྱབས་མི་
བྱེད་ན་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པས་སྟོན་པ་འདི་ལ་དགོས་ནུས་གཉིས་ཀ་
ངེས་པར་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལུགས་ལྡན་གི་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། བྱེད་
ཚོས་དེ་དག་སྔ་མ་ལས་སྐྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་
ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(བྱེད་ཚོས་དེ་དག་སྔ་མ་ལས་སྐྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་)ལ་བཞི། སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་
བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གསེགས་དང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་བཅེ་བ་
འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་
དུ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་
དབབ་པའོ།

དང་པོ་(བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་བ། ཡང་ན་སྐྱོབ།
བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ།

དེ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གིས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་གསེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་
ཡང་ན། དེ་ལྟར་གསེགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལུགས་ལྡན་གི་སྟོ་
ནས་སྟོན་ཞེས་པའོ། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་
ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་
པའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་
དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།

དང་པོ་(སྤྱི་དོན་)ལ་བཞི། བདེན་བཞིའི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་།
མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལོ།

དང་པོ་(བདེན་བཞིའི་གྲངས་ངེས་པ་)ནི། ཐར་པ་དོན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་
བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འཁོར་བ་དང་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པས་བསྐྱས་པའི་སྤྱོད་གས་གཉིས་སུ་
ངེས་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་འཛིང་བྱེད་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཅིངས་
པ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། རྣམ་བུང་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་
བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་འཁོར་བ་འདུག་ལྡན་གི་རྒྱ་འབྲས་བཞིར་ངེས་སོ།

གཉིས་པ་(གོ་རིམ་ངེས་པ་)ནི། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀྱན་འབྱུང་དང་
ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་འགོག་པ་སྤྱིས་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་
པར་གོ་རིམ་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀྱན་
འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་སྟེ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེད་བྱ་གི་ཉེས་དམིགས་
ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས། དེ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ།
དེ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་དེའི་རྒྱ་ལ་སྤང་འདོད་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་རྒྱས་
སམ་མི་རྒྱས། འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟམ་དུ་ཀྱན་འབྱུང་
ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཆེར་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་སྤང་མི་རྒྱས་པར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ལས་དང་ཉན་མོངས་པ་གཉིས་དེའི་རྒྱར་ཁོང་

དུ་ཅུད་ནས་དེ་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་བས་ཀྱན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་རྟོ།། ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་འགོག་རྒྱས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས་དགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་རྟོ།། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དུས་བཞི་པར་བསྟན་རྟོ།།

གལ་ཏེ། དུས་དང་པོར་སྤྱག་བསྐྱེལ་འགོག་རྒྱས་སུ་མཐོང་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་འགགས་པ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས་བྱུང་བས་འགོག་པ་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་རིགས་ལ། ཡང་ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་ནས། སྤྱག་བསྐྱེལ་འགོག་རྒྱས་སུ་མཐོང་དགོས་པས་ཀྱན་འབྱུང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤར་བསྟན་པར་རིགས་སོ།།

ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཐོག་མར་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་འཁོར་བ་ལ་མེའི་དོང་ལྟར་དུ་མཐོང་ནས། དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་དང་པོར་བསྟེན་པ་ཡིན་གྱི། འབྲལ་རྒྱས་སུ་གོ་བ་མིན་ནོ།།

དེ་ནས་དུས་གཉིས་པར་ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་རྒྱས་སུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས། ཀྱན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པ་དང་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་རིགས་སོ།། ལམ་ཐ་མར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ།། དེས་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(མཚན་གཞི་)ནི། ད་ལྟར་མཁལ་མའི་བྱག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ནི།

སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། ཟས་ཡིད་དྲུ་འོང་བ་ལ་སྤྱག་བར་སྤེད་ནས་རོ་སྤྱང་བའི་
 ཚོར་བ་སོགས་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། ལམ་ཉོན་གྱིས་ལག་རྒྱུས་བཞག་བའི་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐུལ་འགགས་པའི་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་
 པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ།

བཞི་པ་(དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་)ལ་གཉིས། ལོག་རྟོག་བརྩ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
 དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྩ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བ་ལོ།

དང་པོ་(ལོག་རྟོག་བརྩ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཙང་
 པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཉག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ལོག་
 པར་ཞུགས་པ། སྤྱག་བསྐུལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱར་འཛིན་པ་གཉིས།
 བྱི་མ་ལ་ཡང་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 གྱིས་སློ་སློན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཉག་ལ་གནས་སྐབས་
 འགྱུར་བར་འཛིན་པ་ལོ།

འགོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གྲུ་ནོམ་
 པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་སྤྱོག་པར་འཛིན་པ་ལོ།

ལམ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་
 ལམ་དུ་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐར་
 ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་མི་སྤྱོག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་
 འཛིན་པ་ལོ།

གཉིས་པ་(དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། ལྷག་བསྐལ་གྱི་
 ལྷག་བསྐལ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་བསྐལ་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་སྦྱར་བ་
 པའི་^{༥༩}བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་
 གི་ངོ་བོར་མ་གྱུ་བའི་ཕྱིར།

ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། ལྷའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྱས་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཙ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་སྤྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤུགས་དྲག་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྱས་ལྷག་
 བསྐལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་བསྐལ་གཏན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་ཚུལ་
 པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེས་པར་འབྱུང་བའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན།
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བགྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱུ་བ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

^{༥༩} དབང་བསྦྱར་བ་པའི་ དགེ་ལྷན་སྦྱོར་ཆོག་སྒྲིང་གི་དཔེར་མ།

ངེས་པར་འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་སྤར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གཞུང་དུ་མཆམས་སོ་སོར་གཅོད་པ་གསུངས་ལ། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་གཞུང་གི་མཆམས་སོ་སོར་བཅད་ན་སྦྱར་ས་སྒྲུང་མོད་ཀྱི། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་རྣམ་པ་ལྷག་མ་དུག་གོ་རྒྱས་པར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པར་བཤད་དོ།

མདོར་ན། རྟོག་ལྷན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་འཁོར་བ་འཇུག་ལྷོག་གི་ཚུལ་བསམས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི། གཞུང་འདི་ནི་ད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཤོས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བས་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་བསེས་གཉེན་དག་ཁ་ཕྱིར་བལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་འཁོར་བ་སྦྱིད་དང་བྱུག་གི་ཉིས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཅི་སྦྱེད་དང་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་ཅི་སྦྱེད་བྱ། དེ་ལྷར་སྦྱེས་པ་ན་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་གཞིར་བཟུང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་ཡང་ཇི་ཅམ་སློབ་དང་འཆམ་པ་རེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས། དེ་ནས་ལེའུ་འདིར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྟོམ། དེ་ལྷར་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་རང་གི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྦྱིང་པོ་ལེགས་པར་ལོན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱའི། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་ཇི་ཅམ་ཐོབ་ན་སྤྲུལ་ན་སྤྲིག་ལྷུང་གིས་རྒྱད་ལེགས་པར་རྒྱུད་ཐོས་ནས་གཟུང་ན་ཆོག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། བསྟོམ་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེད་བས་ཆེ་གང་པོ་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པ་སྤྲད་བྱས་ཀྱང་སློབ་དང་དགའ་བའི་འགྲོས་འདོད་པ་ཆེ་རྒྱུད་དང་སྦྱོ་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་སོགས་ཞིང་པ་རང་དགའ་བ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར་བས་ལམ་སྟེའི་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་

སྤྱི་ལོ་པོ་བར་བསྐྱེད་ལ་ནན་ཏན་དུ་འབད་པར་བྱའོ།། ཐར་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
གཞན་དག་གིས་ཐར་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ངོས་གཟུང་ནས་སློབ་དཔོན་
གྱིས་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་
སློབས་ཞུགས་གྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་རྩལ་སོགས་ནི་ལོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་བཞི། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་
བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་བདེན་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་
བསྐྱབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་
མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་(འཁོར་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱེད་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱག་བསྐྱེད་ངོས་གཟུང་བ་)ནི།

ཅ་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་འཁོར་བ་ཅན་སྤང་བོ།།

ཉིས་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོགས་རྒྱན་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དག་འཆི་ཁའི་གང་ཟག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཞུགས་ན་ཏག་
པར་འགྱུར་ལ། སྤྱིད་པ་ཕྱི་མའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འཁོར་བར་མི་འཐད་དེ། དེས་སྤར་གང་
དུ་ཡང་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་པ་འབྲུལ་སྤང་ཅན་ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་དང་། ཡང་གང་ཟག་ཏག་པ་འཁོར་བར་འདོན་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་
བའི་རིགས་པ་འདི་དག་གི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྒྲིབ་བའི་རིགས་པ་)ལ་གསུམ། ཐོག་མ་མེད་བའི་རིགས་
འདྲ་ལས་སྒྲིབ་པར་སྒྲིབ། རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲིབ་དགག་ མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཐོག་མ་མེད་བའི་རིགས་འདྲ་ལས་སྒྲིབ་པར་སྒྲིབ་པ་)ནི།

ཙ་བ། གོ་མས་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ། ༡༥༧ །

མཐོང་ཕྱིར་ །

འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་སྤྲོན་དུ་སོང་སྟེ།
རང་ཉིད་གོ་མས་པ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་རང་གི་ངང་གིས་ཆོས་གསལ་བར་སྒྲིབ་པ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲིབ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། འདོད་རྒྱལ་ཉིད་མིན་ཏེ།

རྒྱ་མེད་སྒྲིབ་འགལ་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཆོས་ཅན། ལུ་ལ་ཡང་བཟོས་མེད་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་མིན་ཏེ། རེས་
འགལ་སྒྲིབ་འཕྲིམ། ལྷུ་བ་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ན་སྒྲིབ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱང་སོགས་འབའ་ཞིག་
ལས་སྒྲིབ་དགག་ འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲིབ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(རྒྱང་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲིབ་དགག་པ་)གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་

གྱུ་བ་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱལ་པར་བཤད་པོ།

དང་པོ་(རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྱུ་བ་པ་མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་
ལན་དགག་པོ།

དང་པོ་(ཐལ་བ་དགོད་པ་)ནི། བད་ཀན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་ཞེ་
སྤང་དང་། རྒྱུང་ལས་གཉི་ཕྱག་སྦྱོར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འབྲུལ་ཕྱིར་རྒྱུང་སོགས་ཆོས་མ་ཡིན།

ཆགས་སོགས་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་ཅན་འདོད་ཆགས་རྒྱུང་ལ་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། ༡༧༤ ॥

སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན་ ॥

གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་བད་ཀན་ལ་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར།
ཞེ་སྤང་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་འབྲུལ་པའི་སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ཡི་ཆོས།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་།

འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་མཁྲིས་པ་དེ་ཡི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་དུས་མིན་གྱི་སྒྲ་དཀར་དང་
ག་མེར་རྒྱལ་མང་སྟོ་གསལ་བ་སོགས་ཞེ་སྤང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་

རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཁྲིས་པ་ཚང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཁྲིས་པས་དྲག་གསུམ་ག་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དྲ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ནི།

ཐལ་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན། ༡༧༩ ॥

ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་
པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དྲག་གསུམ་ག་ཉིས་པ་
ཀུན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉིས་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གཟུགས་སོགས་བཞིན་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན།

རྒྱ་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་
མཚུངས་པ་བཞིན་དྲ་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་བྱད་པར་ཅན།

ལས་རྣམས་བདག་པོ་མ་ཡིན་ན།

དེར་ཡང་རྩོད་བ་མཚུངས་པ་ཡིན། ༡༨༠ ॥

སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དེར་ཡང་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྩོད་བ་ལྔ་མ་དང་མཚུངས་པར་
འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དེ་ལ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིན་གྱི་ལས་
རྣམས་བདག་པོའི་རྒྱུ་དྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་རྒྱ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་བས་རྒྱ་འབྲས་
མིན། ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་བས་རྒྱ་འབྲས་མིན་པ་)ལ་གཉིས། ཉགས་དགོད། ཚུལ་
བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(ཉགས་དགོད་པ་)ནི།

ཅ་བ། ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

ཆོས་ཡིན་བར་ཡང་འདོད་ན་གོ།

རྒྱས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པས་ན།

འབྲས་བྱ་མི་མཚུངས་གང་ལས་ཡིན།།^ཅ ༡༡ ॥

སྒྲིན་རྣམས་བྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་།

བྱད་པར་མེད་ཕྱིར་ ॥

ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱང་མཁྲིས་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་རྣམས་བྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ན་འང་བྱད་རྣམས་བྱད་པར་དུ་
འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་འཕེལ་ནས་ལུས་གྱུད་ན་ཆགས་པ་འགྲིབ་
བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་ ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཉེས་སོགས་སྒྲིན་ལ་འདི་ཉིད་སྒྲར་ཐང་དང་ཐེ་ཅིང་དབར་
མ་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ། “སྒྲིན་གཅིག་སྒྲིན་འདི་དཔེ་གཞན་ལ་མེད།” ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།
རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲིན་དཔོན་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་དྲགས་བྱེད་ཅེས་བའི་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བའི་ནང་
གི་ཅ་བར་ཡང་སྒྲིན་ལ་འདི་མི་གསལ་བ་མ་ཐད། འགྲེལ་བ་འདིས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་མཚན་བ་གསལ་
བར་མི་སྤང་བས་དབྱེད་པར་འཚལ།

གཉིས་པ་(ཚུལ་བསྐྱབ་པ་)ནི། མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ནས་ལྷུས་གདུངས་པས་
ཞེ་སྒང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མ་གྲུབ་ཉིད།

མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་ཡིས།

འགྱུར་ཕྱིར་ཀུན་ལས་སྟེ་བའང་མིན། ༡༣ ॥

དེ་ཙམ་གྱིས་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་
ཡིས་ཞེ་སྒང་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་དེ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བྱུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྒང་
དེ་ནད་ཀུན་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པའང་མིན་པར་ཐལ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཞེ་སྒང་
མཚུངས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཙ་བ། ལྷ་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན།

འབྲས་བྱུ་འགྲིབ་པར་མི་རུང་སྟེ།

ཆ་བ་སོགས་བཞིན་ ॥

སྒར་གྱི་ཙ་བའི་ཉགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་བད་ཀན་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན་
འབྲས་བྱུ་འདོད་ཆགས་མི་འཕེལ་ཡང་འགྲིབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁྲིས་པ་
འཕེལ་ན་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ།

འོ་ན་དེ་དག་གི་ལྷ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཆགས་སོགས་ཀྱི།

འབྱུང་བ་བདེ་སྤྱག་ལས་སྐྱེས་ཡིན། ༡༧༢ ॥

ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རང་རྩ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཆ་མི་མཉམ་སྐྱེས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས།

གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེད་ན།

གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་གོགས་བྱས་ནས་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ལ་ལར་འགལ་སྟེན་གྱིས་ཟེན་པས་
འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྩ་འབྲས་འཇིག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཅིས་སྐྱེད་པ་སྐྱོས་ཤིག་ཆ་མཉམ་ལས།

ཁྱ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན། ༡༧༣ ॥

འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཅིས་བསྐྱེད་སྐྱོས་ཤིག་ཅིས་བྲིས་པས། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་
ལས་ཁྱ་བ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལ་ལྟོག་པ་འབྱུང་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ཆ་མི་མཉམ་ལ་ཆགས་ཅན་མཐོང་།

གཞན་ནི་མ་མཉམ་ན་ཡང་མིན།

གཞན་ནི་ཟད་ནས་ཁྱག་འཇིག་ཀྱང་།

༡༧ ཅིས་བསྐྱེད་ ལྟ། བཅ།

༡༨ ཆ་མཉམ་ན་ ལྟ། བཅ།

འགའ་ཞིག་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལའང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
 དེ་ལ་ཇེས་འགྲོ་འབྲུལ་བར་ཐལ། སོ་སོར་རྟོག་བའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ནི་དེ་
 གསུམ་ཆ་མཉམ་ནའང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཁྱེད་པ་འཕེལ་བ་ལ་ལྷོག་
 པ་འབྲུལ་བར་ཐལ། ཆགས་ཅན་གཞན་ནི་ཁྱེད་པ་ཟད་ནས་ཁྱེད་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེ་བར་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཁྱེད་སྐྱེ་བའོ། ༡༣༣ །

དེ་གཅིག་ལ་ཆགས་དྲག་མི་འགྱུར།

ཆགས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱད་མེད་གཟུགས་མཛེས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་
 པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྱེད་པ་
 འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡན་ལག།

གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་སྦྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་
 བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་པར་ཅན་ལས་ཆགས་པ་ཁྱོད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མ་ཡིན་ཀྱན་མ་ངེས་ཕྱིར་རོ།

ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའང་མིན། ༡༣༤ །

ཡོན་ཏན་མི་འཛིན་པ་ལའང་འགྱུར།

དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ངེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་
ཀུན་དེའི་རྒྱ་མ་ཡེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཛེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་པར་ཆགས་པ་
འབྱུང་བའང་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཆགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་མཛེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པ་ལའང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བར་ཐལ། གཟུགས་དང་སྤྱོད་རྩལ་མཛེས་པ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གཤམ་ཏེ་ཡོན་ཏན་འཛིན་དེ་ཡང་།

ཡན་ལག་ཡིན་ན་ ॥

གཤམ་ཏེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དེ་ལ་རྒྱ་ཅི་དགོས། ཡུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས།

ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ཅན་འགྱུར་ཏེ། ༡༥༥ ॥

རྒྱ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ།

བྱད་མེད་གཟུགས་དང་སྤྱོད་རྩལ་མཛེས་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་
ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལ་བྱད་པར་
མེད་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད།

དེ་འདྲ་ཞེ་སྤང་ཅན་མི་འགྱུར།

དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་ཕྱིར། ༡༧༤ །

འདི་ལ་ངེས་པར་མཐོང་བའང་མེད།

གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་ལྷག་པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་ཚོས་
ཅན། དེའི་ཚེ་ཞེ་སྒྲུང་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་འདོད་
རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སྒྲུང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་
མཚུངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་
ལ་ངེས་པར་ཞེ་སྒྲུང་མི་འགྱུར་བས་བྱབ་པར་མཐོང་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེས་འགལ་
ཞེ་སྒྲུང་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རང་ལ་མཚུངས་བ་སྒྲུང་བ་)ནི།

ཙ་བ། གང་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ།

རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་བྱད་པར་ལ།

རག་ལས་པས་ནི་འཇུག་འགྱུར་བ། ༡༧༥ །

དེ་ལ་སྒྲོན་འདིར་ཐལ་བ་མེད།

རིགས་པ་སྐྱ་བ་གང་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་དུ་མི་
འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་འདིར་ཐལ་བ་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ་)ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྐྱར་
བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིུ་བ་གཞན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བཤད་ཟིན་ཏུ་པ་ལ་སྐར་བ་)ནི།

ཙ་བ། འདིས་ནི་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་བཀག།
 རྟེན་ཡང་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ།

ཆགས་སོགས་ནད་གསུམ་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་
ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ།
དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བཞི་ཆགས་སོགས་གྲུབ་ཟིན་
གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་མེད་དག་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་
ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྐྱར་བ་)ལ་
གཉིས། དཔེ་དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དཔེ་དགག་པ་)ནི། བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་བར་ཁས་སྦྲངས་པ་
བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཁས་སྦྲངས་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དཀར་པོ་ལ་སོགས་ས་སོགས་ལ། ༡༩༠ །
 བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱེད་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་གྲུབ་
ཟིན་གནས་པའི་རྩལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་དེ་ལས་རོན་གཞན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་རྟེན་སྒྲ་ཡང་གྱུ་དོན་ནམ།

ཡང་ན་རང་གི་རྟེན་དག་དང་།

དབྱེར་མེད་པར་ནི་གནས་པའི་ཕྱིར། ༡༩༡ །

རྟེན་ཡིན་གཞན་དུ་འཐད་མ་ཡིན།

དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྒྲིའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་གཅིག་
པ་ལ་རྟེན་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྒྲ་མས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟེན་དུ་བསྐྱན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་
ལས་གཞན་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་སྒྲ་མ་རྒྱུའི་
དོན་ནམ་ཡང་ན་དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟེན་དག་དུ་
བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་སོགས་རྣམས་པ་བཞིན།

དབྱེར་ཡོད་ཅེ་ན་ །

གལ་ཏེ་ཆང་དང་སྒྲིམ་པའི་རྣམས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་
པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་
ཆོགས་པ་དབྱེར་མེད་ཅམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆང་དང་དེའི་རྣམས་པ་
དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དངོས་པོ་ལས།

རྣམས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན། ༡༩༢ །

དངོས་པོ་འཇིག་འགྱུར་རྟེན་ཆང་བར།

གནས་ན་བརྟེན་པ་འཇིག་པ་ཡིན།

ཆང་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་རྣམས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་

ཕྱི་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆང་ཚ་བར་གྱུར་བའི་ཚོ། ཆང་གི་དངོས་པོ་འཛིག་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཕྱོས་པའི་རྣམ་པ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ཆང་ཚ་བར་གནས་ན་
བརྟན་པ་ཕྱོས་པའི་རྣམ་པ་འཛིག་པ་སྟེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཤེ་ན་ །

གལ་ཏེ་ཆང་དང་ཕྱོས་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ལེམས་དེ་འང་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མིན།

སྒྲུང་བ་ཐ་དད་ཅན་རྟོགས་པས། ༡༩༩ །

འབྱུང་ལེམས་ཐ་དད་ཉིད་ཕྱིར་རོ།

མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། འབྱུང་ལེམས་ཚུལ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཁྱོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་བ་རེག་བྱའི་རྣམ་
པ་ཅན་དང་། ཚོར་བ་ལེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དོན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཇི་སྲིད་ལུས་ནི་འགྱུར་བར་དུ།

གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོ་བོ།

མཚུངས་འགྱུར་ །

ཇི་སྲིད་ལུས་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་གང་ཞིག་ དེ་ལ་བདག་རྒྱུན་ཁྱད་བར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་རྣམ་བཞིན་
པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འཕེལ་གྱི་བ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།

དམིགས་ཀྱིན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ༡༥༧ །

དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་།

གང་ཆེ་ལུས་ལ་བསྟོས་མེད་བར།

ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས།

བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ། ༡༥༧ །

དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཡིན།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་ལས་ཀྱང་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་སེམས་ཉིན་
དང་བཞེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་གང་གི་ཆེ་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་བསྟོས་བ་མེད་པར་
ཤེས་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྟོས་བ་མེད་
པར་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་
དེས་ན་འི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་བྱུང་བྱེད་
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་
པའོ།

དང་པོ་(འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི།

ཉིར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲུབ།

རྟགས་གཞན་གྱིས་ཡང་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྤར་མེད་
གསར་དུ་སྟེ་བའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིར་
ལེན་དུ་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གཤམ་ཉེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། ༡༩༩ །

རྣམ་ཤེས་ནུས་ལྡན་ཕྱིར་འདོད་ན།

གཤམ་ཉེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཉིར་ལེན་གྱི་ནུས་པ་རྣམས་ཤེས་
མི་གསལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ཤེས་པའི་ཉིར་ལེན་མིན་པ་གྱུ་བ་ཟེན་
སྟུབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཙ་སོགས་ཅེ་ན་གྲང་ཆེན་བརྒྱ།

སྟོན་ཆེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས།

དེ་སྐད་གྲངས་ཅན་སྟུགས་ལས་གཞན། ༡༩༩ །

ངོ་མཆར་བཅས་པ་སྟུ་བརྟེན་ཚོལ།

རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ། ཞེས་གྲངས་ཅན་ལས་གཞན་
སྟུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་བརྟེན་པའི་ཚོལ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱང་ཕན་སྟོད་ངོ་ཆ་དང་
བཅས་པར་སྟོམ་པའི་ཕྱིར། རྟུབ་པར་ཐལ། སྟོན་ཆེ་རྒྱ་རྣ་སོགས་ཅེ་ན་འབྲས་བུ་གྲང་ཆེན་
བརྒྱ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། ཞེས་དེ་སྐད་སྟུས་པ་གྲངས་ཅན་སྟུགས་དང་འབྲས་བུ་
འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟུགས་དང་འབྲས་བུ་འདི་རྒྱ་མཆན་ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམ་ཕྱེ་ཡང་།

ངོ་བོ་གང་ཞིག་སྒྲུང་གྱུར་པའི།

ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤར་མི་སྤང་། ༡༩༤ །

ཇི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར།

ཇི་ལྟར་ཡང་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་རྒྱུ་འོ་བོར་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
རྒྱུ་འོ་བོར་ཡོད་ན་རྒྱ་ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་སྤེ་ཞིང་བཞགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་བྱའི་ངོ་བོ་
གང་ཞིག་སྤང་ཅུང་དུ་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤར་རྒྱུ་དུས་ན་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་དགག་བ་)ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་འཕེན་
པའི་ཐལ་བ་བཞེད་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་བའོ།

དང་པོ་(རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་བཞེད་བ་)ནི།

ཅ་ག། སྤར་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལས།^{༡༩}

ཆགས་སོགས་ངེས་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར།

ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་མ་ཐག་ཆགས་ཅན་སོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ངེས་བ་མེད་
པར་འགལ་ཞིག་ཆགས་བྲལ་དུ་སྤྱོད་བ་སྤིད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤར་ན་མེད་
བ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་འཕངས་བ་ནི་འགལ་བྱུང་
དམིགས་པའི་ཉགས་སོ།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་བ་)ལ་གསུམ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་བ་དང་པོ་
ཆགས་བྲལ་མི་སྤིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད། ཐྱིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མི་སྤིད་པའི་
རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད། དེའི་དཔེ་དགག་བའོ།

དང་པོ་(ཉི་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་བ་དང་པོ་ཆགས་བྱལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་བ་)ནི།

ཙ་བ། འབྱུང་བའི་བདག་ལས་མ་འདས་ཕྱིར། ༡༩༩ །

གལ་ཏེ་ཀུན་ཆགས་སོགས་ལྡན་ན།

གལ་ཏེ་སྤྱི་བོ་ཀུན་རྒྱ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པས་བྱུང་བའི་དང་པོ་ཆགས་བྱལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་འགྱུར།

ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཉི་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བྱུང་ལས་ཡིན་ན།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་བར་ལས་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འབྱུང་རྣམས་སྟོག་ཆགས་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ༢༠༠ །

སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྟོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉི་ལེན་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ།

ཙ་བ། བྱུང་བར་འདི་རྟོག་གང་ཡིན་ལ།⁶⁵

64 འབྱུང་བྱུང་ ལྷ། བེ།

65 གང་ཡིན་གྱི། ལྷ། བེ།

དེ་ནི་སྤུལ་བྱང་འགྲིབ་པ་བཞིན།

དེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་མེད་འགྱུར།

དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་འདིའི་ཉིན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤུལ་
 ཏུ་བྱང་བ་དང་འགྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
 ཉིར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་བཞིན་དུ་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྟོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྟོག་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་ཆགས་ཅན་ལ་ཆེས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
 བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆགས་སོགས་དེ་སྤར་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཡེ་མེད་དུ་
 འགྱུར་བ་སྟིང་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཕྱིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མི་སྟིང་པའི་སྐྱེ་མཚན་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། ༡༧༡ །

སྐྱེ་མཚུངས་བདག་ཉིད་མི་ལྟོག་ཕྱིར།

མིན་ན་ །

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་
 འགྱུར་བ་སྤུ་ཡང་སྟིང་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་མཚུངས་བདག་ཉིད་མི་ལྟོག་པས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བདག་ཉིད་འདྲ་སྐྱེའི་ཕྱིར།

ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་འདྲ་བར་འགྱུར།

ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཡང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་
 འདྲ་བ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བའི་ཉིར་ལེན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་བ་སྒྲུང་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བ་སྒྲུང་དང་ཆེས་བ་
ལང་དང་ཆེས་ཤིན་དུ་བ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རིམ་པ་ཅན་དུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། མཚུངས་བདག་ལས་བྱུང་བ་སྒྲུང་གི། ༡༧༢ ॥

ཤེས་པ་འཕམ་འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལ།

སྟོག་ཆགས་ཉིད་སོགས་བྱུང་པར་གྱི།

རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན།

བ་སྒྲུང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྟེར། འཕམ་གྱིས་སྒྲུས་རྒྱུང་པན་གྱི་ལྷགས་འདིར་ཡང་
ཆོས་ཅན། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྟོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་
མཚུངས་པའི་སྟེར།

གསུམ་པ་(དེའི་དཔེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཆཏ་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་བ། རྫོང་རིམ་བྱུང་པར་ཡོད་ན་ཡང་། ༡༧༣ ॥

རྫོང་མེད་མེ་འགའ་ཡོད་མིན་པ།

དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཞེ་ན་ ॥

རྫོང་བ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ན་འང་རྫོང་མེད་པའི་མེ་འགའ་ཡང་ཡོད་
པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཆཏ་པ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་ཆཏ་པ་ལེ་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མིན།།

རྩོལས་མེ་གཞན་བཀག་སྤྱིར་རོ།།

དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྩོལ་ལས་མེ་རྩས་གཞན་ཡིན་པ་ཚད་མས་
བཀག་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། གང་ཞིག་གཞན་ཡོད་ཡོན་ཏན་ནི། ༡༧༠ །

བྱད་པར་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ།།

དེ་དག་དེ་ཡི་བྱད་པར་ནི།།

ལ་ལར་ཆད་འགྱུར་དཀར་སོགས་བཞིན།།

གང་ཞིག་ལུས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཚས་
ཅན། འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་ཁྱོད་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྤྱིད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་
འཁེལ་འགྲིབ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཁྱོད་འཁེལ་འགྲིབ་གྱི་བྱད་པར་དུ་
འགྱུར། ཁྱོད་དེ་དང་འབྲེལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷན་བྱའི་ཚོས་དཀར་སོ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན།

ཙ་བ། གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ངེས་མིན་ཏེ། ༡༧༡ །

དེ་དག་འབྱུང་དང་དབྱེར་མེད་སྤྱིར།།

ཆགས་སོགས་ཚས་ཅན། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་
གནས་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་འབྲེལ་མི་རུང་ཡིན།
ཁྱོད་དེ་དང་འབྲེལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཤེན་ །

གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྲུང་བ་ལ་འབྲུལ་དུ་མི་རུང་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མིན།

ཆགས་སོགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཐལ་བྱིར།

མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་སྤང་སོགས་ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྲུང་བ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱིར། ཞེས་བལྟ། དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལྷུ་ལ་ཡིན་བྱིར། ༡༧༩ །

ཡུལ་ཡང་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ།

ཆགས་སྤང་ཚོས་ཅན། རྩོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁྱོད་རེས་འགལ་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ཆགས་ཅན་མི་སྤྱད་པར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར།

ཆགས་སོགས་ངེས་པ་མེད་པའམ།

ཐ་མལ་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་འབྲུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་དེ་ཡེ་མེད་དུ་ཐལ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། འབྲུང་བ་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྒྱ་ནི་ཉེ་བྱིར་སྟོ་རྣམས་ཀྱན། ༡༨༠ །

ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཆོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་རྣམས་ཀྱན་སྤྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀྱན་གྱི་ཆོ་སྤྱོད་
བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཏག་པ་ཉི་བར་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ།

ཙ་བ། དེ་ནི་རེས་འགའ་དམིགས་པའི་བྱིར།

མི་ཏག་ཉེས་པའི་རྟོན་བྱིར་དང་།

རྒྱ་དབང་བྱིར་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ཡིན། ༡༧༤ ॥

བྱུང་ཆོས་བཞི་དང་པོ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ཏག་སྟེ། རེས་འགའ་སྤྱོད་
བར་དམིགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐུལ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་
རྟོན་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། སྒོན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡང་ངོ་།

ཙ་བ། བདག་མིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་མིན།

རྒྱ་མིན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མིན།

གསུམ་པ་ནི། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། མི་ཏག་པ་དང་གཞན་དབང་
ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའང་མིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པོ་ཆོས་ཅན། བདག་དེས་བྱུང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མིན་
ཏེ། དེ་བྱུང་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཏག་པའི་བྱིར། བྱིར་བར་ཐལ།

ཙ་བ། ཏག་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན།

དེ་བྱིར་གཅིག་ལས་དུ་མ་ནི། ༡༧༥ ॥

དུས་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་མི་འགྱུར།

ཉག་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། བདག་ཉག་པ་གཅིག་ལས་
ཐུང་པོ་དུ་མ་དུས་སྤྱི་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉག་པ་སྐྱེ་མིན་
པ་དེའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། གྱུ་གཞན་དག་ནི་ཚོགས་ན་ཡང་།
འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གྱུ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་འབྱུང་ན། ༡༥༠ །
དེ་ནི་ཏག་ནམས་ལ་ཡོད་མིན།

གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་གཞན་ཡོད་པར་
 རེས་སུ་དཔོག་རྩས་པར་འགྱུར་རྟེ། སྐབས་འགར་རྩ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཚོགས་ན་ཡང་
 འབྲས་བུ་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མེད། སྐབས་འགར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ཉག་པ་རྒྱར་མི་རུང་
 བར་ཐལ། རྩ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་དེ་ནི་ཉག་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱན་འབྲུང་བདེན་པ་ལ་བཞི། རྩའི་རྣམ་པ། རྒྱན་འབྲུང་གི་རྣམ་པ། རབ་
རྩའི་རྣམ་པ། རྩོན་གྱི་རྣམ་པ་ལོ།

དང་པོ་གྱི་རི་རྣམ་པ་ནི།

ཅ་བ། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན།
 ལྷག་བསྐྱེད་ཉིད་ལྷ་བཅས་ཉིད་གྲུབ།
 ལྷ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་ཐུང་། ༡༥༡ །
 ཉག་རྟུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར།

སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། གྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རེས་འགའ་
སྟེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་བསྐྱེལ་བ་ནི། གྱུ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བར་
ཐལ། གྱུ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉག་དུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་
འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ཆེར་མ་ལ་སོགས་ཀྱི།

རྣེ་བ་ཉིད་སོགས་གྱུ་མེད་པ།

དེ་ལྟར་འདི་དག་གྱུ་མེད་འབྱུང་། ༡༤༢ །

ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་དུ་བཞིན།

ཇི་ལྟར་ཆེར་མ་དང་སྤན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣེ་བ་ཉིད་དང་རྒྱུ་མ་པོ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་བྱེད་པ་པོའི་གྱུ་སུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར། དངོས་པོ་འདི་དག་གྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་
བར་འབྱུར་རོ། ཞེས་བྱང་པ་ན་པ་དང་སྦྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་དུ་བཞིན་དོ།
ཆེར་མའི་རྣེ་བ་སོགས་ཀྱི་གྱུ་ཡོད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། གང་ཡོད་ཉིད་ན་འང་གང་སྟེ་བའམ།

གང་འབྱུར་ན་ཡང་རྣམ་འབྱུར་བ།

དེ་ནི་དེ་གྱུ་རབ་དུ་བཞིན། ༡༤༣ །

དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད།

དོན་གཞན་སྤྲ་མ་གང་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཕྱི་མ་གང་སྟེ་བའམ། སྤྲ་མ་གང་འབྱུར་ན་ཡང་
རྣམ་པར་འབྱུར་བའི་སྤྲ་མ་དེ་ནི་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱར་རབ་དུ་བཞིན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྔ་གྲུ་ས་
དེ་ནི་ཆེར་མའི་རྣེ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་
རེག་པ་གཟུང་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རེག་པ་གཟུགས་སྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཐུང་།

འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་པན་ཡང་
དེའི་སྒྱུ་མཚན་ཅམ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དེའི་སྐལ་མཉམ་མམ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྒྱུ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཐུང་། འདི་ནི་དུས་མཉམ་ཚེ་པ་གཅིག་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཅམ་སྒྱུར་བཏྲ་བའོ།

ཙ་བ། མཐོང་བ་ལ་ནི་སྒྱུ་མཚན་ཡིན།

དེས་ན་འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འབྱུང་འབྱར་གྱི་གཟུགས་མཐོང་
དབང་ཤེས་གྱི་སྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་གཟུགས་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྒྱུ་ཡིན་པའི་ཐུང་།

ཙ་བ། ཏག་ནམས་བཀག་ཅིང་དབང་ལྷག་ལ། ༡༥ ॥

སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྲིད་མིན་ཏེ།

ནུས་མེད་ཐུང་རོ་ ॥

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་ནམ་པ་ནི། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་གཅིག་ལས་ཀྱང་
ལྷག་བསྐལ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཐུང་།
དེར་ཐལ། ཏག་པ་ནམས་སྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ཟེན་པའི་ཐུང་།

འདིས་ནི་བཟོས་མེད་གྱི་རེ་རེ་བ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་སྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་སྒྱུ་ཚོགས་པ་
ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་རབ་སྐྱེའི་ནམ་པ་ལ། རབ་སྐྱེའི་རོ་བོ་དང་། ལུང་འགལ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(རབ་སྐྱེའི་རོ་བོ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ཡི་ཐུང་།

སྲིད་འདོད་རྒྱ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།

མི་རྣམས་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི།⁵⁰ ༡༥ ॥

ཡོངས་འཛིན་དེ་ཐོབ་བསམ་པས་བྱས།

རྒྱ་མེད་དང་ཉག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་
སྲིད་སྲིད་རང་འབྲས་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་རྣམས་གནས་ལུས་
ཡོངས་སྲོད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལེན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་སྲིད་པའི་བསམ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་འཛིན་དང་ཀུན་འཛིན་ཅེས་པ་
འདིར་ལེན་པ་ལ་བཟོད་པས། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་འབྲས་བསྐྱན་པ་ཡིན་མོ།

གཉིས་པ་(ལུང་འགལ་ཐང་བ་)ནི། འོ་ན་མདོ་ལས།⁷⁰ སྐྱག་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྱུང་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་སྲིད་པ་ཞེས་སོགས་སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱུར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་གནས་ལུས་
ཡོངས་སྲོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱུར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ།

ཙ་བ། དེ་ནི་སྲིད་འདོད་གང་ཕྱིར་ཡང་།

སྐྱག་ཆགས་བདེ་སྐྱག་ཐོབ་པ་དང་།

འདོར་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི། ༡༥ ॥

འདོད་དང་འཛིག་སྲིད་ཡིན་པར་འདོད།

⁵⁰ བྱད་པར་བགྱི། ལྷ། བེ།

⁷⁰ མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། མདོ་ལྷ། ས། སོག་གངས་ 57བ། སྐྱག་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྱུང་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཡང་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པ་དེ་
དང་དེ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

གང་གི་སྤྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱད་པ་དེ་ནི་སྤྱད་པ་འདོད་པའི་
སྤྱད་སྤྱད་ཡིན་ལ། ཡང་སྟོག་ཆགས་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་
འདོར་བར་འདོད་པས་ཡུལ་ལ་འཕྱག་པའི་སྤྱད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་སྤྱད་
དང་འཇིག་སྤྱད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱད་པ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་
དགོད་པ་དང་། མཚུངས་པ་སྤང་བལྟ།

དང་པོ་(སྤྱད་པ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱར་བ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས།
 བདེ་མིན་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས།
 ཀུན་ལ་རབ་དུ་འཕྱག་འབྱར་བ། ༡༥ ॥
 དེ་སྤྱིར་སྤྱད་པ་སྤྱིད་རྟེན་ཡིན།

སྤྱད་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྤྱད་སྤྱི་མའི་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱད་པ་དེ་དེ་ལྷན་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་མིན་པ་ལ་བདེ་
བར་འདུ་ཤེས་པས་ཉམས་པ་དག་དམན་པའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་རབ་དུ་འཕྱག་པར་འབྱར་བ་
དེའི་སྤྱིར། འདུ་ཤེས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དེ་རྒྱ་མེད་མིན་ཏེ། དེ་བདག་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་
ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི། སྤྱད་པ་ཡང་སྤྱད་སྤྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ཆགས་བྲལ་སྤྱི་བ་མ་མཐོང་སྤྱིར།
 ཞེས་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

ཆགས་བྲལ་དགྲ་བཙམ་པ་སྟེད་པ་ཟད་པར་སྦངས་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྟེད་ཕྱི་མར་
སྟེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཐོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མཚུངས་པ་སྦང་བ་)ནི།

ཙ་བ། ལུས་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་ཕྱིར། ༡༥༥ ॥

ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་།

འོ་ན་ལུས་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འབྱུང་སྟེ། ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆགས་བྲལ་སྟེ་བ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་སྟེད་པར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཙམ་དུ་སྦྱབ་ན་གྲུབ་ཐེན་སྦྱབ་སྟེ།

ཙ་བ། རྒྱ་མཚན་ཁས་སྦངས་ཕྱིར་ན་འདོད།

རྒྱ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཙམ་དུ་སྦྱར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྦྱར་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན། ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། ཉེར་ལེན་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན།

ཉེར་ལེན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རིགས་འདི་རྗེས་སུ་འདོད་ན་ནི། ༡༥༦ ॥

རང་ཉིད་རང་འདོད་ལ་གཞོད་འགྱུར།

རྒྱང་ཕན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ་བ་སྦྱ་ཕྱི་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ཆགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་

འབྲངས་ཤིང་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་ནས་ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་ཕྱིར།

སྐྱེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞེ་ན།

གཤམ་ཏེ་ལུས་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་སྐྱེ་
བ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་ཆགས་འབྱུང་གི་སྤར་མ་ཡིན་པས་ལུས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་
ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སྐལ་མཉམ་སྐྱེ་ཕྱིར་སྤར་གྲུབ་ཡིན། ༡༥༠ །

འདོད་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤར་འདོད་ཆགས་སོང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྤེད་པ་གཅིག་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ན། མ་
རིག་པ་དང་སྤེད་པ་དང་ལས་གསུམ་ག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མི་ཤེས་སྤེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་།

མ་བཟོད་ །

མི་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྤེད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་།
སྐབས་འདིར་རྒྱ་རུ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་
མིན་པས་མ་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། སྤེད་པ་ཉིད་བཤད་པ།

རྒྱན་ནི་འཕེན་པ་བྱེད་ཕྱིར་དང་།

དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་ .. །

སྲིད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱན་བསྐྱལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། མིན།། ༡༩༡ །

དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཕྱིར་རོ།

ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་ངང་གིས་
 ཡོད། སྲིད་པ་དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་མེད་ན་
 ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་འདོར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གསུམ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་
 པ་དང་། བྱ་ཚུལ་པའི་རྣམ་པ་ལོ། རེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་རེས་
 པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཕྱག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

དང་པོ་(འགོག་པའི་རྣམ་པ་)ལ་གཉིས། འགོག་བདེན་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་།
 ཙོད་པ་སྤང་བལོ།

དང་པོ་(འགོག་བདེན་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་)ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་
 དབྱེད་པལོ།

དང་པོ་(ཆོག་དོན་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ།

ཁྱུ་ལ་གོགས་སོགས་སྲིད་ཕྱིར་རོ།

ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱུ་ན་འགག་དུ་མི་རུང་བའི་བཟན་དུ་བ་མིན་ཏེ།
རང་གི་ཁྱུ་ལ་འགལ་ཆེན་གྱི་གོགས་སྟོབས་ལྡན་དང་མཐུན་ཆེན་མ་ཆང་བ་སོགས་སྲིད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཐའ་དབྱེད་པ་)ལ་གཉིས། ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྐྱབ་
པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་)ནི། གང་རང་གི་རྒྱུ་རི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུ་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པས་བྱབ་
སྟེ། དཔེར་ན་གང་རེག་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བས་གང་འབྲས་སྐྱུ་ཡོང་བྱེད་གྱི་
རྒྱུ་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་འདིའི་ཡང་རྒྱུ་རི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་
སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་གཏན་ཆིག་ཡང་
དག་སྟེ། འདིའི་བྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། སྟོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ་དེའི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་
ལྡན་ཡོད་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་
འདོགས་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་
ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་
བས་སྐྱབ་བསྐྱུ་གྱི་ཁྱུ་ལ་གཞོད་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱུ་རེས་
པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ལས་སོ།

དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། ཞེས་བས་བསྟན་པ་ལྟར་གང་ཟག་
གི་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལས་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲེད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་

བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དབང་སོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྲེད་བ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཚོར་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་སྒྲེ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆེ་འདིའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་བདག་འཛིན་གྱི་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། འཆི་ཁའི་སྲེད་པ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན། མཚམས་སྦྱར་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱལ་ཞེས་ཐ་སྐད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཕྱི་མའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་གྱི་འབྲས་སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་སོ།

རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་དོན་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ཡང་ཆེ་འདིའི་ལས་ཉོན་དང་དེ་གཉིས་གྱི་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྡེད་དུ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་ལྷོག་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཅུས་ཤིང་། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་དོན་ལྷོག་དུ་དངོས་སོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆད་མས་ངེས་ཅུས་ལ། དེ་ངེས་ཟེན་མ་བཤེད་པ་ན་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆེད་དུ་ལས་དང་སྲེད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བར་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྐད་ཀྱང་སོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་སོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་གྲུབ་སོ།

དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། འོག་ནས། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་

དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོ་ལྟར་སྟེས་འདི་ལ། སྤང་པོའི་ཚྲིགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་དང་
 སྤྱན་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་དེར་^ཡ སྤྱད་པ་པོར་ཞེན་བ་ཡོད་དེ། ཞེན་
 པ་དེས་སྤང་པོའི་ཚྲིགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་གང་ཟག་དུ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་
 སྤང་པོ་འདི་དང་ལྟའི་ལུས་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་བྱུང་བར་ཅན་བཟེ་ས་བྱུང་ན་ངེས་པར་སྡུ་མ་
 འདོར་ཞིང་སྤྱི་མ་ལེན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་སྤྱིར། དེས་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་
 ཙམ་ལ་གང་ཟག་དུ་ཟད་པར་བཏགས་པའང་མིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་སྟོ་མི་གསལ་པ་དང་ཀུན་
 མཁྱེན་གྱི་སྟོ་ལྟ་བུ་བཟེ་ས་བྱུང་ན་ཚོང་པ་ཚོང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་བཟེ་པོད་
 བའི་བཟེ་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་སྤྱིར། ཚོང་པ་ལ་ཚོང་ཟོང་དེ་ཉིད་ལ་ཚོང་
 པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་
 རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཚོང་ཟོང་གི་གཏར་ཤོར་དྲོགས་བྱེད་ཅིང་རང་གི་ཚོང་ཟོང་དེ་ལས་ལྷག་
 བའི་གཞན་གྱི་ཚོང་ཟོང་ཐོབ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་དོད་དུ་མ་སོང་དྲོགས་བྱེད་པ་འདི་འགལ་བའི་
 སྤྱིར་རོ། དེས་ན་སྤང་པོའི་ཚྲིགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་
 མིན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་
 དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྣད་དུ་བྱས་པའི་ཏགས་ཀྱི་དགག་བྱའོ།

གཉིས་པ་(དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་)ནི། གང་ཟག་ཚོས་ཅན། སྤྱད་སྤང་པོ་ལ་
 བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཚད་མས་
 དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་འགྲུབ་
 ལ། ཡང་ན་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པས་
 འབྲུག་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་དང་རང་
 བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། འབྲུག་པ་ངེས་སྟེ་ལ།

^ཡ གང་ཟག་དང་ དགེ་ལྡན་བྱན་ཚྲིགས་སྤྱིང་གི་དབར་མ།

སྤྱགས་ཚོས་ནི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དང་གྲུབ་སྡེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་
 རྒྱུ་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་
 དམིགས་སུ་རྩང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་པར་བཅད་པ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བདེན་པའི་ཁྱད་
 ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་འགྲུབ་ལ། ཅ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
 འཛིན་ལྡན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་གྲུབ་བོ།

གསུམ་པ་(བདག་མེད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་
 ངོས་ཟེན་ནས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་རིགས་པ་རེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཟག་རང་དབང་བའི་ཚུལ་
 དུ་གྲུབ་པ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟུང་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
 པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་གོམས་པས་བཙམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་
 ཟག་ཅས་བྱ་བ་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་སྟུང་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོད་ལ་བྱའོ། དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱན་གཏན་ཟད་པ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ་
 ཟད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཐར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུ་བ་པའི་ཚུལ་)ནི། གང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་
 གི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པས་
 ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཏེ་བའི་གཞིར་གཞོད་བྱ་གང་རེ་གི་རིགས་མཐའ་དག་
 ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བདག་མེད་པ་སོགས་བདེན་བཞིན་
 གནས་ལུགས་རྟགས་པའི་སྟོ་འདི་ཡང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་
 རྟགས་ལས་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་རྟགས་པའི་སྟོ་རང་གི་གཞོད་བྱ་བདེན་བཞིན་
 གནས་ལུགས་ལས་གོལ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡོད་

པར་གྱུ་བ་ལ། ཅི་མ་མཐའ་དག་གིས་དཔེན་པ་དང་ཚོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པའི་སློ་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་བྱའོ།

ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློ་ཚད་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྐྱབས་པས་ཀྱང་
ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཚོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
སློ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ། སློ་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ། འདི་ནི་སྐྱབས་འདིའི་ཞར་བྱང་ངོ་། ཚུལ་
འདི་དག་ལ་དཔགས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོའི་སྐྱབས་ཀྱིས་
ཞུགས་པའི་རིགས་པས་འགྱུ་བ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཆོག་དང་
དོན་གྱི་སློས་པ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་ན་ཡང་ཡིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་
དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་པས་མ་སློས་སོ།

གཉིས་པ་ཚད་སྤང་ལ་གསུམ། ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་
གཉིས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐར་པ་ཐོབ་ཟེན་སྲིད་པར་སྤང་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་ཏུག་པ་མེད་ཅིང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན།

ཙ་བ། འཁོར་བྱིར་ཐར་པ་མེད་ཅེ་ན། ༡༩༢ །

སྤར་མ་ཐར་པ་བྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཚོས་ཅན་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གཞན་སྟེ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཚུད་ལ། ཡང་ན། ཐར་
པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྟོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་ན་ན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མེད་དེ་དྲི་
མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་འཁོར་བའི་ཚོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་

རོ། ཞེས་ཟེར་དོ།

ཙ་བ། མེད་ན་འདོད་^ཡདང་མ་གྲུབ་ཕྱིར།

འཁོར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ཐར་བ་མེད་པར་སྐྱབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་
ཟག་གི་བྱུང་པར་ལ་བཟློས་ནས་འདོད་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་
ན་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་
ཟག་དེ་ལ་བཟློས་ནས་འདོད་ལན་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐར་བ་དོན་གཉེར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ནི། གལ་ཏེ་སྤྲར་འཁོར་བར་
བཅིངས་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་བར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ན་ཐར་ལམ་ལ་འབད་བ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་སྲིད་བདག་ཆགས་མ་བཅོམ་ཞིང་།

དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་འགྱུར་བ།

དེ་སྲིད་སྐྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཏགས་ནས། ༡༩༩ ॥

རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད།

གྲོལ་བ་པོ་ནི་མེད་ན་ཡང་།

ལྷག་པར་སྤྱོད་འདོགས་^ཡགཞོམ་ཕྱིར་བཅོམ་།

ས་ས་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཇི་སྲིད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཅོམ་པ་
དེ་སྲིད་དུ་སེམས་བྱུང་ཐར་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གནས་པ་མེད་དེ། དེ་སྲིད་དུ་སྐྱག་

ཡ ༡ མ་ཡིན་འདོད་དང་ ལྷ། བེ།

ཡ ༢ སྤྱོད་བཏགས་ ལྷ། བེ།

བསྐྱལ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བདག་ལ་ནས་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་གྱུར་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་མེད་ན་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་ངེས་པར་བཙོན་དགོས་ཏེ།
དེ་མེད་ན་ཡང་བདག་ཏུ་ལོག་པར་སྒྲོ་བདག་ལ་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཐར་བ་ཐོབ་ཟིན་སྲིད་པར་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྦྱང་བ་)ནི།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ན་དགྲ་བཙོམ་པ་འཁོར་བར་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ།
བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། ༡༩༥ ॥
 བརྩེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན།།
 འཕངས་ལས་ལྷོག་མེད་འདོད་ཕྱིར་རོ།།

ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཙོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་
ཅུང་ཟད་གནས་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་
པའམ། ཡང་ན་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་ཆའི་ལྷག་མ་མ་རྒྱགས་པས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་ཆའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ལ་འགལ་བ་
མེད་དེ། དེ་དེ་མ་ཐག་ལྷོག་པར་འདོད་པ་མེད་པར་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཀྱང་
གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགྲ་བཙོམ་པ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་ལས་དེ་
ལས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཞུལ་བའི།།
 ལས་གཞན་འཕེན་རུས་མ་ཡིན་ཏེ། ༡༩༦ ॥
 ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ།།

སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞུལ་བའི་དགྲ་བཙོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་

གྱི་ལས་དེས་སྲིད་པ་གཞན་འཁོན་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྲིད་
བ་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ། ཆགས་བྲལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་
བ། སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཏ་
ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(ཆགས་བྲལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ།

དང་པོ་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པས་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་
ཐལ། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་བཅེ་བ་ཡོད་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལྷག་བསྐལ་ཤེས་ལ་འགལ་མེད་པས།

འདྲ་བྱེད་སྤྲ་མ་འཕྱག་པ་ཅན།

དངོས་ཆོས་བཅེ་བ་སྦྱི་བ་དེ། ༡༥ ॥

སེམས་ཅན་ཤེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན།

དག་བཅོམ་པའི་བཅེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་དུ་བལྟ་བ་དང་ཤེས་
སྤྲ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་གདུངས་པར་མངོན་
སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་གོམས་པའི་འདྲ་བྱེད་སྤྲ་
མའི་ཤེས་སྤྲ་འཕྱག་པ་ཅན་ལས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སྤྱི་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ན་གཞི་ཆོས་སྤྲ་མ་ལ་ཉགས་ནི། བྱིད་སྤྲ་བསྐལ་མི་ཉག་སྐགས་སྤྲ་མངོན་སུམ་དུ་
ཤེས་ཤིང་། རང་གི་འགལ་སྤྲ་ཞེས་མེད་པའི་རྒྱུ་ལ་གོམས་པའི་འདྲ་བྱེད་སྤྲ་མའི་ཤེས་
སྤྲ་འཕྱག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སྤྱི་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ཆོས་ཅན་ལ་

སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིང་ཇི་སྒྲེ་ཞེས་པའི་དོན་དོ།

གཉིས་པ་འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་དེ།
སེམས་ཅན་ལ་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིང་ཇི་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་སྒྲུ་དང་
རྣམ་པ་སོགས་ཀྱན་དུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ།

ཙ་བ། དེ་བདག་མིན་པའི་ཆོས་ལ་ནི།

བདག་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས།

སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱན་རིག་ཅམ་ལས་ནི། ༡༩༧ །

བརྩེ་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།

གཙང་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་དེར་འཛིན་ཅིང་ད་ལྟར་གྱི་
བདག་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་གནས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྒྲེ། བདག་གིས་དཔེན་
པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་རིག་པ་ཅམ་ལས་བརྩེ་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆགས་བྱལ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་འགྱུར་དེ།
བརྩེ་བའི་ཡུལ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཞེ་སྤང་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཉི་སྤྱག་ཉེས་པའི་ཙ་བ་སྒྲེ།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན།

དེ་མེད་ཉེས་སྒྲུ་ལས་ཁྲོ་མིན། ༡༩༨ །

དེས་ན་བརྩེ་བ་ཉེས་མེད་འདོད།

དགྲ་བཙམ་བ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པའི་རྒྱ་ལས་ཁྲོ་སྒྲེ་བ་མིན་དེ། བདག་འཛིན་དེ་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། གཏི་ཐུག་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཙ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱོད་ཀྱི་
ཐུང་ཀྱི་བཅེ་བ་ཉེས་མེད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་དེས་
ནའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ནི།

དགྲ་བཙུགས་པ་ལ་ལས་ཀྱིས་འཁངས་པའི་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐུག་བདེན་ཡིན་པས་
ཐུག་བསྐྱེད་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གྲོལ་མེད་མ་ཡིན་མཛོན་འདྲུ་བྱེད།

ཟད་ནས་གཞན་མཆམས་མི་སྦྱར་བྱིར།

དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བཙུགས་
པའི་སྒོ་ནས་སྦྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་ཟད་ནས་སྲིད་པ་གཞན་ཉིང་
མཆམས་མི་སྦྱར་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། འདྲུ་བྱེད་ནུས་པ་མ་གྲང་ལྟ་ན། ༡༩༩ །

གང་དེ་གནས་པ་ཉེས་མེད་ཉིད།

སྦྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་མ་ཟད་ན་ཡང་གང་དེ་
སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་

པར་གནས་པར་འདམ་གྱི་པད་མ་ལྟར་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཚྲིགས་གཉིས་ཀྱི་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཟད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་བྱིར།

སྤྱིང་རྩེས་སྤྱིད་པར་གནས་ན་དེའི་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པས་རྟག་དྲུག་གནས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྤྱིང་རྩེ་དམན་པ་ཉིད་བྱིར་ཡང་།

གནས་པའི་འབད་རྩལ་ཆེན་པོ་མེད།

ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་
གནས་པའི་འབད་རྩལ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྤྱིང་རྩེ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་གོམས་པ་དམན་པ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར།

ཙ་བ། གང་དག་བརྩེབ་ཆེན་པོ་བ། ༢༠༠ །

གཞན་གྱི་ངོར་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན།

ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་རྩལ་མཐའ་དཔའ་གང་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་པ་ཇི་
སྤྱིད་པར་གཞན་གྱི་ངོར་གྱི་ངོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩེབ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གོམས་པར་བྱས་པ་གང་ཞིག དེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(བདག་འཛིན་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འཛིག་ཚྲིགས་ལྟ་བུ་བྱིར།

ལམ་དང་པོར་ནི་སྤྱིད་མེད་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འཛིག་ཚྲིགས་ལ་བཟླ་བ་འཁོར་བའི་ཙ་བ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་
མཐོང་ལམ་དང་པོར་སྤྱོད་མ་ཐག་ནས་ཡང་སྤྱིད་བྱི་མ་མཚམས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་

བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་འཛིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་མ་ལུས་པ་དང་བལྟ་བའི་བྱིར། ཞེས་འཛིག་
ལྟ་ལྟན་སྒྲིལ་མི་འདོད་པ་དག་གིས་ཙོད་དོ། ལྟན་ཞུགས་ཚོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་ཟད་པར་
སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡང་སྲིད་བྱེ་མ་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ལྟན་ཅིག་སྒྲིལ་བ་མ་སྤངས་བྱིར། ༢༠༡ །

སྤངས་ནའང་སྲིད་པ་ག་ལ་ཡོད།

འཛིག་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིལ་བ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ། ཟད་པར་
སྤངས་སོ་ཞེ་ནའང་། ཡང་སྲིད་པར་སྒྲིལ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་ན། ལྟན་
ཞུགས་མཐོང་ཚོས་ཞི་ཚོས་ཅན། ཡང་སྲིད་པར་སྒྲིལ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།
འཕགས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་ལས་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་འཛིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་ནས་སྤང་
འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྒྲིལ་པའི་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུབ་
མཐས་སློ་མ་བསྟར་བར་སྲིད་པར་སྒྲིལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིལ་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྟག་བསྟལ་བར།

མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་ན།

ང་འོ་སྟམ་པའི་སློ་གང་དེ། ༢༠༢ །

སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིལ།

བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའམ་སྟག་བསྟལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡུལ་འདོད་
པ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་ཅིང་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་དབང་

བའི་ངའོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་དུ་ལྟ་བ་ལྟན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ངའོ་སྐྱམ་པའི་སློ་ཙམ་འཛིག་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པ་ནི་
ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ཏྟིག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ལྟ་ཟད་པར་
སྤངས་པའི་དག་བཙུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངའི་ལྟ་བུ་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཞེས་པ་སོགས་
ངའོ་སྐྱམ་པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན། དག་བཙུག་པའི་ཆོས་གོས་དང་ལྟ་བུ་བཟེད་
བརྟུས་པས་ཕམ་པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། དེར་མ་ཟད། སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་
འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཇེས་སུ་སྟོན་པའི་དཀོར་བརྟུས་པ་སྟོམ་པོ་ཙམ་མ་གཏོགས་
ཕམ་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་དོགས་གཙོད་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་
པར་མཛད་པ་ཡང་། སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་གོང་དུ་ང་དང་ངའི་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དོགས་གཙོད་མཛད་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

དེས་ན་འཛིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་ནི། སྤང་པོའི་ཚོགས་རྒྱན་གང་ལ་ཡང་མ་བཏགས་
པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་
ང་རང་དབང་བ་དེའི་དབང་བསྐྱུར་བྱར་འཛིན་པ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་
གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྟན་སྐྱེས་
གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།

དེ་ལྟ་མིན་པར་ངའོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་
ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། གང་ཟག་ལྟ་སྟོན་ནོ་མཆོད་སྟོན་ནོ་
སྐྱམ་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བས། གང་ཟག་དེ་ནི་ད་གང་ཟག་གི་
བདག་དུ་འགྱུར་རོ། དེ་འདོད་ན། སྤང་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
ངའོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པ་སྟོན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་སྟོན་པ་གཏོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

བསྐྱེད་པོ་སྣམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྒྲིན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་ལོ།

དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་བྱུང་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་སྒྱུབ་ན་ངར་
འཛིན་ཅམ་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། ང་ཅམ་ཁས་སྒྲུངས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྣམ་པ་ནི། བདག་ཏུག་པ་ཁས་ལེན་པའི་ལྷགས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲགས་
ལེགས་པར་གཞོལ་བ་ཞིག་གོ། གང་ཟག་པ་རོལ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེད་པོ་ལ་བདགས་
པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་དབང་ཏུ་གྱུབ་པར་ཞེན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་
འཛིག་ལྟ་མིན་ནོ།

ཙ་བ། ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི།

འགའ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་མ་ཡིན།

བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པར་ཡང་། ༢༠༢ །

བདེ་བ་འདོད་པས་མངོན་གྱུག་མིན།

གྲུན་ཞུགས་སོགས་འགའ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་བདེ་བ་འདོད་
པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་མངོན་པར་གྱུག་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུ་ལོ་པའི་རྣམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན། སྤར་བཅིངས་པ་ལས་
གྲོལ་ནས་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པའི་བྱེད་པར་ཐོབ་པས་ཐར་པ་དེ་གྲུ་ལོ་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ན། བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པས་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་
ཏུག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི།

འཆིང་ཡིན་ཏུག་ལ་དེ་གང་ལས།

ཉོན་མོངས་ཚོས་ཅན། སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱི་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟག་པ་ལ་འཆིང་བྱེད་དང་བཅིངས་པ་དེ་དག་གང་
ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གྲུར་མི་རུང་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་སྲིད་ཀྱི་ཉིད་ནི། ༢༠༥ ॥
ཐར་ཡིན་རྟག་ལ་དེ་གང་ལས།

བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་ཐར་བྱེད་
ཡིན་ཏེ། ཡང་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། རྟག་པ་ལ་ཐར་བྱེད་དང་ཐར་པ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
འབྲས་བྱར་མི་རུང་བའི་བྱིར།

གནས་མ་བྱ་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་
ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མི་རྟག་ཉིད་དུ་བཟོད་མེད་གང་།
དེ་ནི་འགའ་ཡིའང་༡༡ ལྟ་མ་ཡིན།
བཟོད་བྱ་མིན་ལའང་བཅིངས་དང་ཐར། ༢༠༦ ॥
ཇི་ལྟ་བྱར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་པ།
དེ་ལ་མཁས་ན་མས་རྟག་ཅེས་བཟོད།

༡༥ མི་བསྐྱེད་ ལྟ་ བ།

༡༦ འགའ་ཡིན་ ལྟ་ བ།

གང་ཟག་གང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་འགའི་འང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་
 ཉིད་དུ་བཟློང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ལ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པའང་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་འང་བཟློང་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞི་གང་ཞིག་འཇིག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། རང་
 གི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་རྟག་པ་ཞེས་བཟློང་པའི་ཕྱིར།

འདིས་འཇིག་པ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྟག་པར་འཐད་པ་བསྐྱན་ནས་རྟག་པ་
 ཡིན་ན་དངོས་པོས་བྱུང་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་གོ།

ཅ་བ། དེས་ན་ངོ་ཆའི་ལྟ་བ་འདི། ༢༠༩ །

སྤོངས་ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྤོས།

གནས་མ་བུ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་འགལ་ལ་ཕྱང་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཆའི་ལྟ་བ་
 འདི་སྤོངས་ལ་གང་ཟག་དེ་ནི་རྟག་པར་སྤོས་ཏེ་སྤྲ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་འཇིག་པ་མེད་
 པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ཕྱིར།

ཡང་ན་དེ་ཡན་ཆད་རྣམ་པ་ལྟག་མ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བཅད་པར་འགོག་པའི་རྣམ་
 པའི་འཕྲོས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར་རོ།

བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྲིད་པ་ལས་
 གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ། བདག་འཇིན་སྤྲིད་པའི་ཅ་བར་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།
 གྲོལ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཚྱད་པ་སྦྱང་བའོ།

དང་པོ་(གྲོལ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་)ནི།

ཙ་བ། བཤད་ཟིན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས།།

གནས་གྱུར་ །།

སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་བྱེད་གོམས་པ་ལས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་གནས་གྱུར་མཐར་ཐྱིན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཙྱེད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། སྤངས་པ་སྤར་ལྡོག་པའི་ཙྱེད་སྤང་། དྲི་མ་ལྡོག་དུ་མི་རུང་བའི་ཙྱེད་སྤང་། ཅུང་ཟད་ལྡོག་ཀྱང་གཏན་ལྡོག་མི་སྤྲིད་པའི་ཙྱེད་སྤང་ངོ་།།

དང་པོ་(སྤངས་པ་སྤར་ལྡོག་པའི་ཙྱེད་སྤང་)ལ་གསུམ། སྤངས་པ་མཐར་ཐྱིན་ལྡོག་མི་སྤྲིད་པ། དེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་མི་སྤྲིད་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་(སྤངས་པ་མཐར་ཐྱིན་ལྡོག་མི་སྤྲིད་པ་)ལ་གཉིས། གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའོ།།

དང་པོ་(གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། ལྱས་བཤད། རོན་བསྟུ་བའོ།།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གནས་གྱུར་གྱང་།།

ལམ་བཞིན་སྦྱོན་ནི་འབྱུང་ཞེ་ན། རྟེན་ །།

གལ་ཏེ་རེ་ཤིག་ཉེས་པ་ཡེ་མེད་དུ་གནས་གྱུར་གྱང་ལམ་སྤར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་ཆགས་སོགས་སྤར་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།

འདི་ནི་འགོག་ལམ་གཉིས་ངེས་འབྱུང་དང་། ངེས་འབྱིན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཙྰ་པའོ།

ཙྰ་བ། མ་ཡིན་རྣམས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།

གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྐར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡེ་མེད་དུ་
བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གཉིས། (དང་པོ་)སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དག་དུ་
བསྐྱན་པ་ནི།

ཙྰ་བ། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཆོས།

ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་དང་།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་གནས་ལྷགས་
ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེའི་གནས་
ལྷགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙྰ་བ། ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ། ༢༠༥ །

འདི་ཡི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།

རང་བཞིན་འདི་ཡིན་འདི་ལས་དེ།

དེ་བཞིན་དུ་དེ་རང་གི་གནས་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་
པ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདི་ཡི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་གཟུགས་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། གྲི་མ་སྐྱོ་བྱུར་བར་བསྐྱན་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་གནས་ལྷགས་མི་ཉག་པ་དང་

བདག་མེད་སྟོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནས་སྟོ་མ་འབྲུལ་བས་མཐོང་ན་འབད་བ་མེད་པར་གྲོལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། རྒྱན་གཞན་གྱིས་ནི་གོལ་འགྱུར་ཞིང་།

སེམས་དེ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གཞན་གྱིས་གནས་ལུགས་འདི་
ལས་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་འཕྲལ་གྱི་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བས་ཚུའི་ཆ་བ་བཞིན་དུ་
རང་ལོག་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་རང་ལོག་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། ལྷོག་པ་ལ་ནི་རྒྱན་ལ་ལྷོས་^ཡ། ༢༠༩ །

མི་བཟན་སྤྲུལ་གྱི་སྟོ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལྷོག་པ་ལ་ནི་རྒྱན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་ན་ལྷོག་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་ཙ་བ་ཅན་
ཡིན་པས་མི་བཟན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་ལ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དོན་བཟུ)ནི།

ཙ་བ། སེམས་ཀྱི་^ཡརང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་བས་
ཇི་ལྟར་བསྐྱིབས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་། སེམས་དེ་འཛིག་པ་
ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡ ༥ རྒྱན་ལ་བལྟོས་ ལྷ། བེ།

ཡ ༩ སེམས་འདིའི་ ལྷ། བེ།

དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མས་མ་བསྐྱབས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལ་
བདག་འཛིན་གྱི་ཐུན་པ་བབས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་
བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་མེད་ཅིང་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།

ཙ་བ། དྲི་མ་རྣམས་ནི་སློབ་རྒྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་སྤྲུང་ཡང་རྒྱས་མེད་རྣམས། ༢༡༠ །

དེ་བདག་ེ་གྱུར་ལ་ཕྱིས་རྒྱས་མེད།

ཆགས་སོགས་དྲི་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སློབ་རྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་
ལྷགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཕྱིས་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་
གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། སྤྲུང་
སྤྲུང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སློང་བའི་རྒྱས་ན་ེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱས་ཡོད་ན་ཡང་གཞོད་པ་ཅན།

སྐྱེད་རྒྱས་ེ་སྐྱེད་པོ་ཅན་དངོས་ལ།

ཡུན་དུ་གནས་རྒྱས་ཡོད་མིན་ཏེ། ༢༡༡ །

ས་སློན་ལ་ནི་མེ་བཞིན་ནོ།

༥༠ དེ་དག་ ལྟོ བེ།

༥༡ སྐྱེད་པའི་རྒྱས་ དགེ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་སྤྱིང་གི་དབར་ལ།

༥༢ བསྐྱེད་རྒྱས་ ལྟོ བེ།

ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡུན་རིང་
དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དང་སྤང་པོ་ཅན་གྱི་དངོས་
པོར་གྱར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་སྒྲོན་པ་ལ་མེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟོག་པའི་ཐབས་མི་སྤྱིད་པ་)ནི།

ཙ་བ། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན།

རང་བཞིན་ལ་ནི་ཕྱིན་ལོག་གིས།

འབད་དུ་ཟེན་ཀྱང་མི་སྒྲོགས་ཏེ། ༢༡༢ །

སྒྲོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ།

དགྲ་བཙུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ལོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་མི་བྱེད་
ཅིང་། འབད་ཀྱང་ལོག་མི་རྒྱས་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་འཁོར་བའི་ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་མེད་
ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་གྱུད་ཀྱི་སྒྲོས་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་དོན་རྣམས་ནི་སྤར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་
ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་(བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་)ལ་
གསུམ། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་འཛིག་ལྟ་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པར་བསྐྱབ་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཉིད་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཉེན་པོར་བསྐྱན་པའོ།

དང་པོ་(འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་)ནི། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་
ཙམ་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འགྱུར་ལ། ཆགས་སྤང་

ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བདག་འཛིན་གྱི་གཅིག་ཅན་ཉིད་དང་།

གྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར།

འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་ཕན་ཚུན་དུ། ༢༡༢ །

ཐ་དད་ན་ཡང་གནོད་མ་ཡིན།

འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཕན་ཚུན་དུ་འཛིན་སྒྲུངས་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡིན་ན་ཡང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དུ་འཛིན་པའི་གྱི་གཅིག་གི་སྒྲོབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་གྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱེམ་པ་སོགས་གཉེན་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བྱམས་སོགས་སྔོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར།

ཤིན་དུ་ཉེས་པ་ཚར་གཅོད་མིན།

ཉེས་ཀྱན་དེ་ཡི་ཙ་བ་ཅན། ༢༡༣ །

དེ་ཡང་འཛིག་ཚིགས་ལྟ་བུ་ཡིན།

བྱམས་སོགས་ཚོས་ཅན། ཤིན་དུ་ཉེས་པ་ཙ་བ་ནས་ཚར་གཅོད་པའི་དངོས་གཉེན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྔོངས་པ་དང་འཛིན་སྒྲུངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པར་ཐལ། ཆུ་སོགས་ཉེས་པ་ཀྱན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེའི་ཙ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་ཚིག་ལྟ་བུ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཛིག་ལྟ་ལས་ཇས་གཞན་མིན་པར་བསྐྱབ་པ་)ནི། མ་རིག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཛིག་ལྟ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་

པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱིར་དང་།

སེམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། རིག་པའི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། ༢༡༥ །

གསུངས་ཕྱིར་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན།

བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་བདག་མེད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལས་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཏུ་རྒྱ་བ་སྒྲིན་མའི་མདོ་ལས།^{༤༢}

“དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་སྒྲི་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ”ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ས་བརྩུ་བ་

༤༢ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་མཚན་གཞན་རྒྱ་བ་སྒྲིན་མེ རྒྱ་བཀའ། ༥། ཤོག་༢༩༩-ན།

དེ་ལ་མ་རིག་པ་སྒྲིང་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མིན་ནམ་སྐུམས་ཀྱང་དབྱེད་པར་བྱའོ།

ལས་ཀྱང་།¹⁰ “འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྦྱང་བ་སྦྱེ་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
 བདག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་
 མི་འབྱུང་ངོ་”ཞེས་གསུངས་སོ།། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་
 འགལ་འཇིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ན་བདག་འཇིན་མ་རིག་པར་
 བསྟན་པ་ཤིན་དུ་གསལ་ཏེ། བདག་དུ་མ་གཟུང་བར་དེའི་དངོས་འགལ་འཇིན་པ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ།། ས་བརྩ་པའི་མདོ་འདིས་ཀྱང་བདག་འཇིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པར་ཐལ།
 གཞན་དུ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་སྐབས་
 སུ་བབ་པའི་ཆོ། དེ་དོར་ནས་བདག་འཇིན་སྟོན་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 མདོ་དེས་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་
 འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཡིན་པས། མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྟོན་ས་མ་རིག་པ་
 འཕངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ལུང་ལས་མཚུངས་ལྟན་དུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་ཁས་སྲུངས་ན་དེ་གཉིས་མཚུངས་
 ལྟན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདིར་འགལ་བའི་སྟོན་ཅི་ཡང་མེད་
 པར་ཐལ། མཚུངས་ལྟན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེས་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 པ་ལ་ཤ་དང་ལྟན་པའི་ནགས་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་
 སྟོན་པར་བཤད་པར་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་
 རྩབ་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ལ་མ་རྩབ་སྟེ། རྟག་འཇིན་ལྟན་སྦྱེས་སོགས་ལ་མ་རིག་པ་དེ་

¹⁰ ས་བརྩ་པའི་མདོ། ཐལ་ཆེན། ཁ། ཤོག་གུངས་ 272-ག། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟོ།། དེ་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་།
 འཇིག་པ་ལ་ལྟ་བའི་ཆོ་འདི་ལྟ་མ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་དུ་རྩ་བའི་སྦྱེ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་བདག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། བདག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་འབྱུང་བ་
 ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་གྲགས་པས་ཀྱང་འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པ་
ཡིན་པ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འབྲེལ་པར་མཛད་དོ།

གསུམ་པ་(བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་སྣོན་ས་གཉིན་པོར་བསྐྱན་
པ་)ནི། བྱམས་སོགས་མཛུངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་ན། འོ་ན་འགལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འགལ་བ་གང་ཡིན་འདིར་བཤད་བྱ།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར།

ཉིན་མཛུངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་དེ་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་
བའི་ཕྱིར།

ཀར་པ་ལྟ་མ་འདིའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་དགོས་ཀྱི་འགལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་སྟོན་ན།
ཆོག་གི་འདྲན་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉེས་ཀྱན་དང་། ༢༡༩ །

འགལ་བར་རབ་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན།

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་འབྲས་
བྱ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱན་དང་འགལ་ཞིང་གཞོད་པར་རབ་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་
པ་དེ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྣོན་ས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འི་མ་རྟོག་དུ་མི་རུང་བའི་ཙྰ་ཐང་)ནི།

ཙ་བ། ཟད་མིན་སྟོབ་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིར།

གཟུགས་སོགས་བཞིན་ །

ཉེས་པ་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། ལྷོག་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།

གཉེན་པོའི་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན། ༢༡༧ །

ལྷོག་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ཕྱིར་རོ།

ཉེས་པ་ཟད་དུ་མི་རུང་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན་ཡེ་ནས་ལྷོག་པ་
དག་ཀྱང་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཅུང་ཟད་ལྷོག་ཀྱང་གཏན་ལྷོག་མི་སྲིད་པའི་ཚད་ཐང་)ནི། ཉེས་པ་རེ་ཞིག་ཟད་ཀྱང་
གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲར་ཡང་ལྷོག་གོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགགས་པ་ནི།

སྤྲ་ཞིང་སྤྲར་ཡང་སྤྲེ་མེད་དེ།

དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་དང་། ༢༡༨ །

ཉེས་པ་གཉེན་པོའི་ལྷོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགགས་ཤིང་ཟད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་
བཞིན་དུ་སྤྲར་ཡང་སྤྲེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ལ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངང་གཅིག་དུ་
གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། གཞོད་བྱེད་ལོག་ན་གཞོད་བྱ་ལྷོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་ཕྱིར།

མེ་ལོག་ཀྱང་ཐལ་བ་ཤིང་དུ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་ཙ་བར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་
གྱི་ཙ་བར་བསྐྱན་པ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྲིད་པ་
ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པའོ།

དང་པོ་(བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་ཙ་བར་བསྐྱན་པ་)ལ་གཉིས། ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་ཙ་བར་
བསྐྱན་པ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་ཙ་བར་བསྐྱན་པའོ།

དང་པོ་(ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་ཙ་བར་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི།
ང་ཞེས་ཏག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར།
ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྲིད་འགྱུར་རྟེ། ༢༡༩ །
སྲིད་པས་སྦྱོན་ན་མས་སྦྱིབ་པར་བྱེད།
ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྲིད་པ།

སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ང་ཞེས་ཏག་ཏུ་བདག་དང་མི་
འབྲལ་བའི་སྲིད་ཞེན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་རྟེ། བདག་དང་མི་འབྲལ་བར་ཞེན་པས་སོ།
དེ་ལྟ་ན་དབང་སྟེ་བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱོན་ན་མས་སྦྱིབ་པར་བྱེད།^༥ མེད་པའི་ཡོན་
ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པས་སོ།

ཙ་བ། ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་ལེན།
དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། ༢༢༠ །

^༥ བསྦྱིབ་པར་བྱེད། དགེ་ལྡན་ཐུན་ཚོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མ།

དེ་སྤྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།

དེས་ན་ངའི་ཞེས་བདག་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་ཚོས་སྤྲ་
མ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་སྐྱ་
སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། བདག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་འདིར་གཞན་སྡེ་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་
འགལ་འདྲ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགལ་འདྲ་དང་བོ་ནི། འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱག་
བསྐྱལ་རྒྱུ་ཆད་པར་འདོད་པ་དང་དེ་དག་གི་ཙ་བ་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དྲག་
པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་མ་ལོག་པར་འབྲས་བྱ་ལྡོག་པ་མི་སྤྲིད་ཅིང་དྲག་པའི་དངོས་པོ་
དུས་རྣམ་ཡང་ལྡོག་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲ་ནི་སྐྱག་
བསྐྱལ་གྱི་བྱང་པོ་འགགས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
རིགས་པས་བྱུང་བ་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་ན། འཁོར་བའི་སྐྱག་
བསྐྱལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་ཙ་བ་ར་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས།

བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་།

འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ༢༢༡ །

ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར།

དེ་ཚོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ། བདག་དུ་འཛིན་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་དུ་འདྲེང་

ཤེས་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་བདག་གཞན་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་དང་ཆ་སོ་སོར་སྒྲེ་བ་ལས་
རང་སྟོགས་ལ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྟོགས་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་འདི་
དག་དང་རྒྱད་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྤྱིད་པ་)
ལ་གསུམ། བདག་ཁས་སྤངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་
རྩང་། དབང་སྒྱུག་གི་བཀའ་ལྟར་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རྩང་། ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་
ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རྩང་ངོ་།།

དང་པོ་(བདག་ཁས་སྤངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རྩང་བ་)ལ་
གསུམ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྤྱིད། སྤྱིད་ན་གྲོལ་
བའི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ། དེས་ན་འཛིག་ལྟ་སྤོང་དགོས་པར་
བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྤྱིད་པ་)ལ་གསུམ། ཉགས་
དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚྩད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྟུ་བའོ།།

དང་པོ་(ཉགས་དགོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ནི།།

བདག་གི་ལ་ཆགས་མི་འབྲལ་ཞིང་།།

གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་ཚོས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་དེ་མ་དོར་
བར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། དེས་པར་བདག་ལ་གྲུབ་མཐའི་དབང་
གིས་ཀྱང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཉེས་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། ༢༢༢ །

བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

བདག་ལ་ཆེད་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་དེ་སྤྲོད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
དེ་འཁོར་བའི་རྣམ་འཛེལ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཙྰ་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། བདག་སྦྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་
སྤོང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྦྱོམ་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་
འཐད་དོ།

དང་པོ་(བདག་སྦྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས།
དྲིས་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དྲིས་ལན་གྱིས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་ཆགས་པ་སྦྱོན་བཅས་ན།

གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བ་སྦྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་ན་འཁོར་བར་འཆིང་
བས་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྦྱོན་བཅས་སུ་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་སྤོང་འགྱུར།

དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྦྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་
ཞེན་ཆགས་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྦྱོན་
ཅན་དུ་སྦྱོམ་པ་ཅམ་གྱིས་སྤོང་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། འདི་ཡུལ་སྤྱན་སྤྱང་མེད་པ་ནི། ༢༢༣ །

དེ་སྤྱོད་བར་ནི་རྣམ་མ་ཡིན།།

ཡོན་ཏན་སྤྱོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི།།

འདོད་དང་སྤང་སོགས་སྤྱོད་བ་ནི།།

དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས།། ༢༢༥ །

ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་གང་གིས་མིན།།

ཁྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་རིགས་པས་སྤྱན་ཕྱང་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་སྤྱོད་མེད་དུ་
བསྐྱབས་པ་ལས་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱོད་
མཐོང་བ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་དང་སྤང་བ་སོགས་སྤྱོད་བ་ནི། ཇི་ལྟར་གཟུང་
བ་ལྟར་སྤྱོད་ཡོན་དེ་དག་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ཆེར་མ་
འདོན་པའི་ཚུལ་དག་གིས་སྤྱོད་བ་མིན་པའི་སྤྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
སྤྱོད་ཅན་དུ་བསྐྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་སྤྱོད་བར་རྣམ་པ་མིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ཆགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆགས་མིན་གྱི།།

དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིན།།

ཆགས་པ་ཁྱོད་རང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་བྱུང་བ་མིན་གྱི། ཁྱོད་
ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་
ན་ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཅན་དུ་མཐོང་ཡང་། ཆང་གི་རོ་
ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གཟུང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་འདོར་བ་བཞིན་ནོ།།

ཙ་བ། མ་ཆང་མེད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།། ༢༢༦ །

འབྲས་བུ་གང་གིས་སྤྱོད་པར་བྱེད།།

བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཐབས་གང་
གིས་ཀྱང་སྒྲོག་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། དེའི་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་དངོས་རྒྱ་བདག་ལྟ་
དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དུ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཆགས་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་།

བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ་མཐོང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གྲོལ་
བའི་བདག་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་སྐྱག་བསྐུལ་རྟེན་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་སྲིད་པའི་སྐྱག་བསྐུལ་གྱི་རྟེན་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ལྟ་འང་འདི་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན། ༣༣༩ །

བདག་གིར་མཐོང་ཕྱིར་དཔེར་བདག་བཞིན།

བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། སྐྱག་བསྐུལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། ངའི་སྒོ་ཞེས་བདག་གི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་བདག་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་བདག་རྟུ་གཟུང་བས་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཡང་ན། ཉགས་ལ་བདག་སྐྱོན་མེད་གྱི་ཡུལ་
ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་བདག་སྐྱག་བསྐུལ།

རྒྱ་མིན་ །

གལ་ཏེ་ཞེན་ཆགས་དང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་བདག་
ཡན་གར་བ་སྤྱག་བསྐྱུ་གྱི་རྒྱ་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ།

དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྒྲོན་མེད་པ། ༢༢༧ །

དེ་བྱིར་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན།^{༤༥}

བདག་ལ་ཞེན་ཆགས་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྲོན་མེད་དུ་
ཐལ། བཅིང་གོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་མེད་པའི་ཁྱོད་ཡན་གར་བ་སྤྱག་བསྐྱུ་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་དེ་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་
པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྒྲོན་མེད་པ་དེའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱག་བསྐྱུ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱུ་སྒྲོམ་བ་གོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པ་)ལ་གསུམ། བྱེ་བྲག་
པའི་ལྷགས་དགག་པ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱུ་སྒྲོམ་པར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ་དང་། རྟོན་དགག་པ་འོ།

དང་པོ་(དཔེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རང་ལྷགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་
རྒྱ་མཚན་འཐད། གཞན་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་དོ།

དང་པོ་(རང་ལྷགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་དཔ་)ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་
རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན།

ཙ་བ། གཤམ་ཏེ་སྤྱུལ་བཟུང་ཡན་ལག་བཞིན།

སྤྱུག་བསྐལ་བསྐྱོམས་པས་སྤྱོད་འགྱུར་ན།

དུག་སྤྱུལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། དབང་སྟོང་
བདག་གི་བ་དང་བདག་ལ་ཆུ་པ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱོམས་པས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པས་ཡུལ་མ་བཞག་ན། དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤྱོད་མི་ནུས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན།

འདི་ནི་འདུ་བྱེད་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོར་བ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་
སྤྱུག་བསྐལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐྱོམ་པ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་སོ།

ཙ་བ། བདག་གི་བ་སྤྱོད་བཙུག་པས་འདི། ༢༢༥ ॥

འདོར་བ་ཡིན་གྱི་བསྐྱོག་ལ་མིན།

དུག་སྤྱུལ་གྱིས་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་གི་བར་ཞེན་མེད་
ལས་ལྷོག་པ་ཞེན་པ་མ་དོར་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱུས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་
འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བར་འཇིན་པའི་སྤྱོད་བཙུག་པས་ཁྱོད་ལ་ཞེན་པ་འདི་
འདོར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དབང་པོ་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་གྱི།

རྟེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་^ལལ།

རང་སྤྱོད་གང་གིས་བསྐྱོག་འགྱུར་^ལདེ། ༢༢༦ ॥

^ལ བཟུང་བ་ ལྟ། བེ།

^ལ སྤྱོགས་འགྱུར་ ལྟ། བེ།

མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། བདག་ལ་ཉེར་མཁོ་མ་དོར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་
རང་གི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་བདག་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས།

དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བ་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལྟར་མ་གཟུང་བ་དེར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ལྟས་ལས་བོག་པའི་སྒྲ་སོགས་ལ།

ཡིད་བྱུང་སྒོ་ནི་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་།

གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྒྲེ་འགྱུར་བ། ༢༣༠ །

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན།

ལྟས་ལས་བོག་པའི་སྒྲ་སོན་སོགས་བདག་གི་ཉེར་མཁོར་མ་གཟུང་བ་ལ་ཡིད་འགྱུར་
གི་སྒོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བའི་ལྟས་གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་
བ་སྒྲེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྱུ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་ལྟགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་འཐད་བ་)ལ་གཉིས།
འདུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་མི་འཐད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་མི་འཐད་བ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལ་འདུ་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས།

རང་གི་སྒོ་ནི་སྒྲེ་འགྱུར་བའི།

འབྲེལ་དེ་ལྟེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ཕྱིར། ༢༣༡ །

མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤོང་མི་འགྱུར།

བདག་གི་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེན་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་རྒྱས་
པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་འདུ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་དབང་
སོགས་ལ་རང་གི་བའི་སྤོ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་འབྲེལ་བ་དེ་སྤར་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་སྤོམ་
པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྤྱག་སོགས་བདག་ལ་
འདུ་འབྲེལ་དང་། ལུས་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལྡན་འབྲེལ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་
ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་གཟུང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ལ་འདུས་
པར་འདུ་བ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་བདག་ལ་
ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་བདག་
གི་བའི་སྤོ་མི་སྤྱེ་བར་ཐལ། དེ་དག་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
བདག་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་བདག་གི་བའི་ཞེན་པ་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། འདུ་བ་ལ་སོགས་མེད་ན་ཡང་།

ཕན་འདོགས་ཉིད་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད།

ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ཀུན་ལ་བདག་ལ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་
ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ལས་སྤོ་དེ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་བསྤྱེད་ཕྱིར་སོར་སོ་བཞིན། ༢༣༢ །

རང་གི་སློ་ནི་མི་འགྱུར་ན།

དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་ཕན་པ་མཐོང་ཡང་སྐྱག་བསྐྱུང་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར།
དྲག་གིས་བབྱང་བའི་སོར་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་བའི་སློ་སྤྱོ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཅིག་དུ་དེ་ནི་སྐྱག་བསྐྱུང་མིན།

དབང་སོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་དུ་སྐྱག་བསྐྱུང་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། རེས་
འགའ་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། ཕལ་ཆེར་དྲག་བཅས་ཟས་བཞིན་ནོ།

དྲག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཞིན་དུ་ཕལ་ཆེར་སྐྱག་བསྐྱུང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཞེན་པ་འདོར་རོ་
ཞེ་ན། ཕལ་ཆེར་སྐྱག་བསྐྱུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཞེན་པ་མི་སྤྱོ་བས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་ཆགས་པས། ༢༣༢ །

དེ་འགའ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་འགྱུར།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དང་འགའ་བ་ཕལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཡང་། དེ་མ་རྟོག་ན་ཕལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར།
དེར་ཐལ།

ཙ་བ། ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་སྤྱིར་ཞུ་བས།

བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་།

བྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཟས་སོགས་རྙེད་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་པས་བདེ་བ་རྩུང་
 ཟད་ཅམ་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ལ། མ་རྙེད་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་
 པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བསམ་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། ༢༣༮ ॥

ཇི་ལྟར་རྙེད་བཞིན་ལ་འཇུག་སྟེ།

བྱད་མེད་དག་ནི་མ་རྙེད་པར།

དུད་འགྲོ་ལ་འདོད་སྤྱོད་མཐོང་བཞིན།

སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་སལ་པ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་ཅན་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་བཞིན་གྱི་བདེ་
 བའི་རྒྱ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བསམ་བ་མེད་ཅིང་། བདག་ལ་
 ཆགས་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་སྤྱེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ལྡན་དག་
 བྱད་མེད་དག་མ་རྙེད་པར་དུད་འགྲོ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དོན་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཉག་པའི་སྤྱེས་བྱས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་མི་སྤྱིད།
 སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དབང་སོགས་སྒྲོན་ཅན་དུ་མཐོང་
 བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་ལ་(ཉག་པའི་སྤྱེས་བྱས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་མི་སྤྱིད་པ་)ལ་གཉིས། བདག་མི་ཉག་
 པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་འབྲས་བྱ་མེད་པའོ།

དང་པོ་(བདག་མི་ཉག་པར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ། ༢༣༩ ॥

ཇི་ལྟར་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདོད།

གང་ཟག་གི་བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་པས་བདག་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་དེ་ནི་
འཇིག་པར་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། མྱོང་བ་དང་ནི་ཐ་སྙད་དང་།
 ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ལོག་པ།
 ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་འདོད་དེ། ༢༣༩ །
 ཞེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མིན།

གྲོལ་བའི་བདག་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བདག་སྐྱེས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡིན་པར་
འདོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་སྐྱུག་སོགས་མྱོང་བ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་དང་།
བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
པར་ཐལ། བདག་སྐྱེས་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དེ་འདྲ་མིན་པར་བཅིང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་
གཞིར་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱར་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་འཛིན་ནི།
 བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟེན་པར་བྱེད།
 དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པ་ཡི། ༢༤༠ །
 ས་བོན་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས།

གྲོལ་བའི་བདག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བདག་གིར་ཞེན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་
གནས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མ་འཕོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་

ཐལ། དེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་བཏན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་གིར་ཞེན་
པའི་ས་བོན་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བཙོན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་རྟེན་ནས།

འཇུག་ལྡན་བདག་གི་བ་ལ་ནི།

ཆགས་བྲལ་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ༣༣༥ །

དེ་ཡི་སྟོན་ཡང་བསྐྱབས་བ་ཇ་ཡིན།

ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན། བདག་གི་བ་སྤྱལ་
བསྡུལ་དུ་བསྐྱོམ་བ་ལ་བཙོན་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་
ཀྱི་བདག་ལྟ་དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་།
དེའི་སྟོན་ཡང་སྐྱབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆ་གཟུང་བ་ལ་བཏན་ནས། དེ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་བདག་ལའང་ཆགས་བྲལ་ན།

གལ་ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལའང་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ད་ནི་ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་མེད།

དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་འདོར་བ། ༣༣༦ །

སྤྱལ་བསྡུལ་བསྐྱོམ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།

དེ་ནི་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་
ཐལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ནས་སྤྱུག་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁོ་ལ་བའི་བདག་
ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐར་འདོད་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་
གི་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་བདག་ཀྱང་འདོར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་)ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་
བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའོ།

དང་པོ་(ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་)ནི།

ཙ་བ། དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྒྲོམས་པས་ཀྱང་།
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་ནི་རྣམ་ཤེས་བྱེད།
དེ་ནི་སྤྱར་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད། ༡༥ ॥
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆགས་བྲལ་མེད།

རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་
ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱར་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཟིན་
པའི་ཆེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱར་བའི་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་
ཉེས་པ་མཐོང་ན་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་པ་ཆགས་
བྲལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡིས།
སྤྱད་ཅིག་དེ་ཡི་སྒྲོ་ལྷོག་ཀྱང་།

དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་འགྱུར་ཏེ། ༢༡ ॥

འདོད་ལྡན་བྱད་མེད་གཞན་ལ་བཞིན།

བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་
གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་ཐར་ཐལ། ཉེས་པ་མཐོང་བའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཅམ་ལ་ཆགས་
པ་དེ་ཡི་སློ་ལྷག་ཀྱང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དམི་ན་འདོད་ལྡན་བྱད་མེད་
གཅིག་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་བྱད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་
ཞིང་། ཡང་ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་
གཏན་ཟད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། སྤང་དང་དོར་བྱའི་བྱད་ཡོད་ན།

གཅིག་ལས་བྱང་ལྷ་བའི་ཆགས་གང་ཡིན།

དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཆོ། ༢༢ ॥

ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན།

ཡུལ་གཅིག་ལ་སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱར་མཐའ་གཅིག་དུ་ཞེན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་
བྱིར། བྱང་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་ཞེན་གྱིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་རང་འབྲས་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྤང་པ་)ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཚོས་ཅན། མཐའ་
གཅིག་དུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། སྒྲོན་མེད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དང་།

སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ནི་སྒྲོན་མེད་ཡིན།

བདག་སྒྲོན་མེད་དེ་དོན་གཉེས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དོན་དུ་
གཉེས་བ་ལྟར་རོ། དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྒྲོན་
མེད་དེའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཆོད་བ་ལྟར་རོ།

ཙ་བ། འགྲོ་བའང་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། ༢༧ ॥

དེ་ནི་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་འགྱུར།

དེར་དེ་སྒྲོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ན།

དེ་ནི་བྱེ་བྲག་བ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། བདག་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བདག་གི་བ་གསུམ་ག་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ལ།
འགྲོ་བ་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའང་རྒྱ་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
བའི་གནས་དེར་བདག་གི་བ་དེ་སྒྲོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱབ་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ནི་བདག་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན།

དེར་དེའི་སྒྲོན་ལ་ཆགས་བྲལ་མེད། ༢༨ ॥

དེ་ནི་གང་ལ་དེ་ཆགས་བྲལ།

བདག་ཀྱང་སྒྲོན་ཅན་དུ་ཐལ། སྐྱབ་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་ལའང་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་དེའི་སྒྲོན་མཆོང་ཡང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་

ཉིད་དུ་མེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(དབང་སྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་
བསལ་བ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། སྟོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན། དབང་
སྟགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྟོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའོ།

དང་པོ་(སྟོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི།

ཞེན་པ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིག།

ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཆང་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་བྱོད་
འཇིག་ཅིང་འདོར་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་ཆང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་དབང་སྟགས་ལ་དེ་མིན། ༣༧ ॥

བྱིས་སྟགས་ལ་ཡང་མཐོང་བྱིར་དང་།

སྟོན་ལྟན་ལ་ཡང་ཡོད་བྱིར་དང་།

ཡོན་ཏན་ལྟན་ཡང་གཞན་དག་ལ།

མེད་བྱིར་འདས་པ་ལ་སྟགས་པ། ༣༨ ॥

བདག་གི་བ་ལ་མེད་བྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་དབང་སྟགས་ལ་ཞེན་པ་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་མིན་
པར་ཐལ། སྟོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་སྟགས་ལ་འང་ཞེན་པ་དེ་མཐོང་བའི་
བྱིར་དང་། དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟན་ཡང་

གཞན་གྱི་མིག་སོགས་དག་ལ་རང་གི་མིག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་
ཅན་ཡིན་ཡང་། སྒར་རང་གིས་བདག་གི་བར་གཟུང་བའི་འདས་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དག་
ལ་ད་ལྟ་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བའི།
 སྒྲོ་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་མིན།^ཨ
 དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མིན་མཐོང་བས། ༢༧ །
 དེ་ཡང་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་སྒྲོའི་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ན་
ནས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞུག་ལུའུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་པའི་སྒྲོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབང་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྒྲོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པ་)ནི། དབང་སོགས་
སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་དུ་བསྒྲོམས་པས་སྒྲོན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ།

ཙ་བ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཆགས་པས་ཡོན་ཏན་
 སྒྲོ་འདོགས་ཆགས་པས་དེར་ཡང་མཐོང་།

གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཆགས་པས་ཡོན་ཏན་
ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དོན་བསྐྱེལ་བ་ནི།

ཙ་བ། དེས་ན་དེ་རྒྱ་གཞི་མེད་ཅན། ༢༧ ॥

བསྐྱབས་པས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞིད།

བདག་གི་བ་སྐྱབས་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱབས་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་ལ་
ཇི་ལྟར་ཡང་གཞིད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱོམས་པས་ཞེན་པ་དེའི་རྒྱ་ལ་གཞིད་པ་
མེད་པ་ཅན་བསྐྱབས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་འཇིན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞིད་པ་
དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་གསུམ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་
ཤེས་པ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྐྱབས་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱབས་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་
ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱར་མི་འཐད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་(རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་ཤེས་པ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་)ནི། གངས་ཅན་ན་
རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དབང་སྟོབས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། སྐྱོན་
ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཐར་བའི་ལམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདེ་སྟོབས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། སྐྱེས་བུ་གཉིས་སྟོས་གཅིག་དུ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་
གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པས་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་འདོར་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཆགས་བྲལ་དུ་
འགྱུར་བས་བདེ་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་
ཐར་ལམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཅམ་
གྱིས་སྤྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་།

སྐྱེ་འཇིག་སྟོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་དབང་སྟོབས་ལས། ༢༨ ॥

བདག་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པར་ཤེས།

ལམ་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པོ་འདི་ཡིས་རང་གི་དབང་པོ་དང་། བདེ་སྟོབས་
 གྱི་རང་བཞིན་ལས་སྤྱོད་པུ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དྲུ་གྱུར་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སྤྱོད་པུ་བདག་ཉིད་དོན་དྲུ་གཉིས་བ་པོར་ཞེན་ནས། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་བདེ་བ་ལས་
 མཆོག་དྲུ་གྱུར་པ་གཞན་དོན་དྲུ་གཉིས་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་སྤྱོད་པུ་གཅིག་དྲུ་གཟུང་ནས།
 རང་གི་བདེ་སྟོབས་སྤྱོད་པུ་གཅིག་གྱེད་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བས་ཀྱང་།

ཆགས་མིན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ།

རང་བཞིན་དང་སྤྱོད་པུ་གཅིག་ཉིད་དྲུ་སྤྱོད་པུ་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་པར་
 ཆགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དྲུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱོལ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ནི། སྤྱོད་པུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ལ་ཟེར་མོད་ཀྱི། སྤྱོད་པུ་དང་བདེ་
 སྟོབས་ཐ་དད་དྲུ་ཤེས་ན་བདེ་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཡང་ཐ་དད་དྲུ་ཤེས་ཏུས་སོ།
 ཞེན་གྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པུ་རང་བཞིན་གཉིས་བཅས་པོ་དང་། སྤྱོད་པུ་རིག་པར་འདོད་དོ། དེས་ན་
 བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཙམ། རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྤྱོད་པུ་ལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ལ། ༢༧༠ །

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ཆགས་འགྱུར།

ཁྱོད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་པུ་གྱིས་གཟུགས་སྟོབས་ལ་དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་མིག་
 སྟོབས་དབང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱོད་བདག་
 འདྲེན་གྱི་རང་སྤྱོད་པུ་ལས་དྲངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐུག་བསྐལ་གྱི་ཐུག་བསྐལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་)ནི།
 ཐུག་བསྐལ་བསྐྱོམས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་དེ། ཐུག་བསྐལ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཆེ་ཡིད་
 འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་ནས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གང་ཞིག་ད་ལྟར་ཐུག་བསྐལ་བས།
 ཡིད་འབྱུང་དེ་འདྲ་སྤང་ཡིན་གྱི།
 ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་དེ་ཆེ་ཡང་། ༢༡༡ །
 ཆགས་ཡོད་སྐབས་གཞན་ཆོམ་ཕྱིར་རོ།

སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ད་ལྟར་ཆོར་བ་ཐུག་བསྐལ་གྱི་ཐུག་བསྐལ་གྱིས་གདུངས་པས་སྐྱེས་
 པའི་ཡིད་འབྱུང་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཆགས་
 བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཆགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་བའི་གནས་སྐབས་གཞན་ལ་ཐུག་པར་ཆགས་ནས་
 ཆོམ་བའི་ཕྱིར།

ཞེ་སྤང་རྒྱན་དུ་སྐྱེས་ན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་བཙུང་པས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་
 བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། ཞེ་སྤང་ཐུག་བསྐལ་རྒྱ་ཅན་ཕྱིར།
 དེ་ནི་དེ་སྤྱིད་ཙམ་དུ་གནས།
 དེ་ལོག་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི། ༢༡༢ །
 རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྱར་དེན་འགྱུར།

ཞེ་སྒང་དེ་ནི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་སྤྱད་ཅམ་དུ་གནས་གྱི་དེ་ལོག་ན་རང་ཉིད་གྱི་
ཆགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྱར་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱ་མ་དེར་ཐལ་
དེ་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཆགས་བྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། འོ་ན་བྱེད་རང་ལྟར་ན་ཆགས་བྱལ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྤང་དང་དོར་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྟོམས་ཅན།
 ཅན་དན་སྟེ་མཚུངས་པ་ལ། ༣༥ ॥
 ཆགས་བྱལ་ཞེས་ནི་བཟོད་པ་ཡིན།

དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྱལ་ཞེས་ནི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་གཡོན་ནས་
ཅན་དན་གྱི་ལྟེ་གུས་བྱུགས་པ་དང་སྟེ་ཉུས་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་ཆུང་དང་ཁོང་ཁྱོ་
ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྟོ་ནས་མཉམ་སྟོམས་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་སྟེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཆུང་སྤང་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྟེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)ནི། འོ་ན་བཅོམ་ལྟར་
འདས་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྟོམ་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། འདྲ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་དགོངས་ནས།
 སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྟོམས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

ངེད་གྱི་དེ་ཡང་རྒྱན་ལས་སྦྱེས། ༢༣༧ ॥

སྲིད་པ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྦྱག་བསྐྲུལ་ལ་
དགོངས་ནས་སྦྱག་བསྐྲུལ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ངེད་གྱི་འདྲ་བྱེད་གྱི་
སྦྱག་བསྐྲུལ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གྱུ་
ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱན་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། དེ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་རྟེན་ལོ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་སྦྱག་བསྐྲུལ་སྐྱོམ་པའི་སྤྱོད་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་
ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ནམ་
ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་མིན་ཡང་ངེས་པར་
སྐྱོམ་དགོས་ཏེ།

ཙ་བ། སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར།

སྐྱོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན།

སྤྱོད་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པས་སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ།
སྐྱོམ་པ་ལྟག་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྦྱག་བསྐྲུལ་དུ་
རྟགས་པ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་སྐྱོམ་དགོས་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། དེ་སྤྱིར་མི་རྟག་ལས་སྦྱག་བསྐྲུལ། ༢༣༨ ॥

སྦྱག་བསྐྲུལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས།

དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འབྱུང་བུས་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཅས་
 ལྷག་བསྐལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་ར་བཤད་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དེ་ལྷ་ར་
 གནས་པས་གསུངས་པ་དེའི་བྱིར། མདོ་ལས་དགེ་སློང་དག་^{༡༩} གཟུགས་ཏྲག་པ་ཡིན་
 མཁ། མི་ཏྲག་པ་ཡིན། བཙུན་པ་མི་ཏྲག་པ་ལགས་སོ། ། གང་མི་ཏྲག་པ་དེ་ལྷག་བསྐལ་བ་
 ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན། བཙུན་པ་ལྷག་བསྐལ་བ་ལགས་ཏེ། གང་མི་ཏྲག་པ་དེ་ལྷག་བསྐལ་
 བ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། ། དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་ལོ་འདི་ནི་ང་ཡིན་ནོ།
 འདི་ནི་ངའི་བདག་གོ་ཞེས་པ་ལྷ་ར་རུང་ངམ། བཙུན་པ་མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གོ་རིམ་དེ་ལྷ་ར་ངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྷག་བསྐལ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་ལག་
 ཇེས་ལ་རང་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བཟན་རུང་བའི་ཆ་ཡིན་པ་ལྷོག་པར་བྱེད་ལ།
 ཟག་བཅས་ལྷག་བསྐལ་དུ་རྟོགས་པས་ཡིད་འབྱུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། ། ལྷ་ར་བདག་གི་
 བདེ་བ་ཐོབ་བྱུང་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཏྲག་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལས། བདེ་བ་དེ་
 འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཡིད་བཟན་དུ་རུང་བའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་དེ་ནམ་མི་ཏྲག་
 པར་རྟོགས་པ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་བསྐལ་གྱི་སློ་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཁམས་གོང་
 མའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ། རང་དུས་ནས་བྱིམ་འབར་བའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་ལྷ་
 བུའི་ཡིད་འབྱུང་གི་སློ་སྤྱོད་བ་ནི་ཕ་བའི་མི་ཏྲག་པ་རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་སོང་བ་ལ་ངས་པར་
 བསྟོས་སོ། ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན་རང་དབང་

༡༩ མདོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། ཐེ་བཀའ། མདོ་སྤེ། ས། ཤོག་གུངས་ ༤༢-ག།

དགེ་སློང་དག་ཇི་སྐམ་དུ་སེམས། གཟུགས་ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་ བཙུན་པ་མི་ཏྲག་ལགས་སོ། ། མི་
 ཏྲག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྷག་བསྐལ་ཡིན་ནམ་ལྷག་བསྐལ་མ་ཡིན། བཙུན་པ་ལྷག་བསྐལ་བ་ལགས་
 སོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྤྲུང་ངོ། །

བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་
བསྐལ་བ་དང་བདག་མེད་བ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་(བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པ་)ལ་དོན་བསྐྱབ་ནི།

ཙ་བ། ཆགས་བྲལ་མིན་དང་སྲིད་ལྡན་དང་།

ཙྰ་མ་བ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་དེ།

ཉོན་མོངས་ལས་ལས་གྲོལ་མ་ཡིན། ན་ཨ་ ༢༥ ॥

དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ།

གྲོལ་བའི་བདག་ཚུལ་ཅན། སྲིད་པ་དང་ལྡན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་དོར་གྱི་ལས་ཀྱི་ཙྰ་མ་བ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ།
འདོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་སྤྲ་མ་
གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲེས་བྱ་
གང་ཞིག་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ནི།

ཙ་བ། བདག་གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན།

དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད།

བྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་ཅན། ན་ཨ་ ༢༦ ॥

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་བདག་ཀྱང་མེད།

དེ་ཆུས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་བདག་གི་བ་དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
བཟའ་བྱ་བདག་གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་

ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ལས་བྱེད་
པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་འབྲས་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེས་ན་འཇིག་ལྷ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པ་)ནི། གྲོལ་བ་འདོད་པ་དག་ཅེས་བཅེ་
བས་བོས་ནས།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི།

རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་བོན་ལས།

བྱང་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལྷ་བ་དག། ༢༥ ॥

ཙ་བ་ཉིད་ནས་དབྱང་བར་གྱིས།

ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དག་ཙ་བ་ཉིད་ནས་དབྱང་བར་
གྱིས་ཤིག་སྟེ་དབྱང་རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་ལྷ་འཁོར་བའི་ཙ་བ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་
རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྷ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་
མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་མིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་རང་གི་
རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབང་སྐྱག་གི་བཀའ་ལྟར་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་)ལ་གསུམ། དབང་སྐྱག་
གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་ག་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་ གནོད་བྱེད་
བཟློང་། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(དབང་སྐྱག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་ག་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ལྷང་ན་དེ་ལྟའི་ལྷ་དངོས་ཡིན་པའི།

རྒྱ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ནི།

ལུང་ཙམ་གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་ཡང་༥ ༢༧ ༥

སྤྱོད་བ་ཡོངས་སུ་མག་བྱེད་མིན༥

ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྤྱོད་བ་ཡང་དོག་ལྷན་ཡོངས་སུ་མག་བྱེད་མིན་པར་ཐལ༥ དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྤྲོན་པའི་ལུང་ནི་རང་གི་བཛྲེད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྲལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར༥ རྣམས་ནི་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ༥ ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི༥ ལུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྤྲལས་ས་བོན་ལ་བཏབ་པས་སྤྱོད་བ་ཕྱི་མི་སྤྱེད་བ་ལྟར༥ བཛྲེད་བྱ་ལ་མི་འབྲལ་ལོ་ཞེ་ན༥

ཙ་བ༥ ས་བོན་སོགས་གྲུབ་ཚེ་ག་ནི༥

སྤྱེས་བྱ་མི་སྤྱེད་ལ་བར་རྟལ་མིན༥

དེ་ལ་མར་བསྐྱས་དང་མེས་བསྐྱེགས་སོགས༥ ༢༨ ༥

བདག་ཀྱང་གྲོལ་ལ་བར་ཐལ་ཕྱིར་རོ༥

ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་ཕྱི་མི་སྤྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚིག་མཐོང་བས༥ དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་སྤྱེས་བྱ་ཡང་སྤྱིད་དུ་མི་སྤྱེད་པར་བྱེད་རྟལ་བ་མིན་པར་ཐལ༥ དེ་ལྟ་ན་ལུས་ལ་དེ་ལ་མར་བསྐྱས་བ་དང་མེས་བསྐྱེགས་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར༥

ཙ་བ༥ སྤྱི་བ་དག་ཕྱིས་ཡང་ཕྱིར༥

སྤྱི་བ་བཙམ་པར་བྱས་པ་མིན༥

༢༧ སྤྱེས་བྱ་མིན་བསྤྱེད་ ལ༥ བ༥

༢༨ ལས་ཀྱང་གྲོལ་ ལ༥ བ༥

འདི་ཡི་ཁྱེ་ཉིད་མེད་འགྱུར་གྱི༥ ༢༩༡ ༥

ལུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་ཕྱིག་ཁྱེ་མིན༥

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་སྟེག་གི་མེས་སེམས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་བཙམ་པར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ༥
ཕྱིན་སྟེག་གི་མེས་ལུས་གདུངས་པས་སྒར་སྒང་ཁར་ཁྱེ་བ་དག་ཕྱིས་ཡང་བར་སྤང་བ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར༥ ཕྱིན་སྟེག་གིས་སྦྱེས་བྱ་འདི་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཁྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་འགའ་མེད་པར་
འགྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིག་པ་སྒང་ཁར་ཁྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ༥ དེ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར༥

གཉིས་པ་(གནོད་བྱེད་བཟོད་པ་)ལ་གསུམ༥ བཀའ་ལུང་ཙམ་གྱིས་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་
ལ་མི་གནོད་པ་དང་༥ དེའི་ལན་དགག་པ༥ བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ༥

དང་པོ་(བཀའ་ལུང་ཙམ་གྱིས་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ལ་མི་གནོད་པ་)ནི༥

ཙ་བ༥ ལོག་ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་༥

སྤྲིད་པ་སེམས་པའི་དབང་དག་གིས༥

དམན་གནས་འགྲོ་བ་སྦྱེ་བ་ཡིན༥ ༢༩༢ ༥

དེ་ཕྱིར་དེ་བཅད་འགྲོ་མི་འགྱུར༥

སྟག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་༥ དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་སྤྲིད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན༥ གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་
གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་པ་དེ་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ༥ ཁྱོད་ཀྱི་དབང་
དག་གིས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སྦྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར༥

ཙ་བ༥ དེ་ཙམ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར༥

སྦྱེ་བ་དེ་དག་ཉིད་རྣམས་ཡིན༥

ཐ་མལ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ལོག་སྟེང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བ་དེ་དག་ཉིད་གྱིས་ཕན་
འདོགས་རྒྱས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་རྒྱུར་
དགོས་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྟིང་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་བ་ལས་དོན་གཞན་བའི་ལས་
དགོས་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཙ་བ། སེམས་བ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས། ༢༩༩ ॥

ཡིན་ཕྱིར་སྐྱེ་བྱ་ཉམས་བ་མེད།

ལོག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་སྟེང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བ་དེ་དག་རང་
ཉིད་ཡང་སྟིང་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་གི་ཆོ་ག་ཙམ་སྟིང་བ་
ལས་གྲོལ་བའི་ལས་མིན་ཏེ། དབང་དེ་ཐོབ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བྱས་སྟིང་བར་སྐྱེ་བའི་བྱ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་ཉམས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་(དེའི་ལན་དགག་བ་)ནི།

ཙ་བ། འགྲོ་དང་རྟོགས་རྟེན་བྱེད་བ་ཡིན།

དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ལས་འགྱུར།

མ་མཐོང་ཞིག་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མེད། ༣༠༠ ॥

དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡང་སྟིང་བྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་
དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་
རྟེན་ནི། བྱེད་བ་མིག་ལ་སོགས་བ་ཡིན་ལ། བྱེད་བ་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་
ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཞིག་པར་
བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེས་ན་འདྲ་བྱེད་སེམས་པ་མིན།

དེས་ན་ལས་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདྲ་བྱེད་ཡིན་གྱི་བྱེད་འདོད་པའི་སེམས་པ་མིན་
ན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཡོད་དང་མེད་པའི་རྗེས་འཇུག་གིས་

བྱེད་པ་བྱེད་ལ་སྒྲོ་ཡི་ནི།

རྒྱས་མཐོང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ན། ༢༥༧ ॥

དེ་ཡོད་དེ་དག་ཅིས་མི་འགྲོ།

བྱེད་པ་དབང་སོགས་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོག་སྲིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་
སེམས་པ་དེ་ཡིས་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་གི། ཚོ་ག་སོགས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ཅམ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་སྒྲོག་བྱེད་
པའི་བྱིར། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཡང་སྲིད་བྱི་མར་ཅིས་མི་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་བར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཡིད་སྒྲོའི་རྒྱས་
པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད། ཉ་ཅང་ཐལ་བ། བདག་ཉག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བའོ།

དང་པོ་(དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཡིད་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་དག་རྒྱས་མེད་ན།

གལ་ཏེ་ལོག་སྲིད་དེ་དག་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་

བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཡང་སྤྲོད་མི་ལེན་ནོ་ཞེས།

ཙ་བ། དབང་སོགས་བྱས་མ་ཐག་དེ་དག།

སེམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་དང་འཇུག། ༢༩༩ །

གཡེང་དང་འགོག་པ་མེད་པར་འགྱུར།།

དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱས་མ་ཐག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་རང་དགར་འཛིན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང་ཐེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དེ་འགོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་རྣམས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཡེང་བ་བརྒྱལ་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པ་ཐབས་གྱིས་སྐྱར་ཡང་སོས་པའོ།

གཉིས་པ་(ཉ་ཅང་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཅི་སྟེ་དེ་ཆོ་སྟོ་མེད་ཕྱིར།།

མི་འགྱུར་ །

ཅི་སྟེ་མི་བ་དེའི་ཆོ་སྟོ་མེད་པའི་ཆོ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས།

ཙ་བ། ཇི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ།།

མཚམས་སྟུར་ །

དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་འཆི་ཁ་མའི་འདོད་ཆཏ་ལ་སྟཏ་པའི་ཇི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་སྟོ་རྟ་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྟུར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་སྟཏ་མེད་ཆང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་རྣམས་རྣམ་མེད་ན། ༢༩༧ །

དེ་རྣམས་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པས་མེད་
དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རྣམ་མེད་འགྱུར།
གཉེན་པོ་དང་ནི་རང་གི་སྤྱོད་པ།
འཕེལ་ན་འགྲིབ་དང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།
ཉེས་རྒྱན་རང་གི་ས་བོན་ཅན། ༢༩༨ །
དབང་བསྐྱར་བ་ལས་ལྷོག་པ་མེད།

དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་མེད་དྲ་
འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་རིགས་
འདྲའི་ས་བོན་ཅན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་བ་ཅམ་ལས་
ལྷོག་པ་མེད་དེ། རྒྱུད་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་འགྲིབ་རང་གི་
སྤྱོད་པ་ལྷོག་པ་མེད་ཅེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བ་)ནི། རྒྱུད་བདག་མེད་པར་སྦྱ་བ་ལ་ཐར་བ་
མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འཐད་ཀྱི་བདག་རྟག་པ་སྦྱ་བ་ལ་མི་འཐད་དེ།

ཙ་བ། རྟག་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རིམ་གྱིས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།

༡༩༧ འཕེལ་དང་ ལྷོག་ བེ།
༡༩༨ རྟག་ལ་བལྟས་པ་ ལྷོག་ བེ།

བྱེད་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི། ༢༩༩ །

འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་འགལ།

ཁྱུ་དང་འབྲས་བུ་འང་གཅིག་པར་འགྱུར།

བདག་རྟག་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་གྱི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡང་
འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཙམ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་རྣམས་པ་འདྲ་
བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུ་དང་འབྲས་བུ་འང་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་
རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་དག་དེ་ལས་ཐ་དད་ན།

ཁྱུ་འབྲས་དེ་དག་བདག་རྟག་པ་དེ་ལས་ཇས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བྱེད་པོ་བོ་ཉམས་པར་འགྱུར། ༣༠༠ །

རྣམས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན།

བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་བ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་ཇས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་རྣམས་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་
ན་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གཞན་གྱིས་བློན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་
ལོངས་སྟོང་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོང་བློན་བྱེད་པ་པོའི་པདག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་སྟང་པོ་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱ་བ་ལ།

ཙ་བ། གཞན་གྱིས་བློན་དང་ལོངས་སྟོང་སོགས།

ཐལ་བ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།

འགའ་ཡང་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ༢༧ ॥

དེས་ན་སྤོང་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་།

གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་
ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བ་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པའི་སྐྱེས་
བྱ་འགའ་ཡང་སྤྱོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པ་རྩལ་ཐོས་པ་དང་མ་
བྱས་པ་དང་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་མཚུངས་པའི་སྤོང་བ་
ལས་དྲན་པ་རྒྱུ་མི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་)ནི། སྤོང་བ་འཁོར་བའི་
རྩ་བ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས།

ཡང་དག་མིན་པ་ནམ་བུ་དྲུག། ༢༨ ॥

སྒོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤོང་།

བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཉག་ཅིང་བརྟེན་པ་དང་བདེ་བ་དང་།
ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས་ཡང་དག་པ་མིན་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་ནམས་དང་བཅས་པས་
ནམ་པ་བུ་དྲུག་སྒོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤོང་ཅིང་སྤོང་བའི་དབང་གིས་ཉིང་
མཚམས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྤོང་བ་ལས་
གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་མི་འགལ་དོན།^{༡༠༢}

དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན།

ལེགས་བསྐྱོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། ༢༧༢ །

སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་བཅས་འཛམས་བྱེད།

བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྲིན་ཅི་ལོག་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
རྟོགས་པ་ཅན་ལེགས་པར་སྐྱོམ་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིས་
སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཙ་བ་རྣམས་འཛམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། སྲིད་པ་མེད་
ཀྱང་ལས་དང་ལུས་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་།

གཅིག་མེད་སྤྱིར་ན་རྩུ་གསུམ་ཅན།

སྤྱི་བ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ༢༧༣ །

ས་བོན་མེད་པར་སྤྱུ་གུ་བཞིན།

དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་སྤྱིར་འཁོར་བར་སྤྱི་བ་
སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྩུ་གཅིག་སྲིད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། བྱབ་སྤྱེ། སྤྱིད་པར་སྤྱི་བ་
རྩུ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ས་བོན་མེད་པར་སྤྱུ་གུ་མི་འབྲང་བ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལས་དང་ལུས་འཛད་པའི་ཐབས་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས།
དགག་པ་དངོས་དང་། ཅོད་སྤང་ངོ་།

དང་པོ་(དགག་བ་དངོས་)ནི། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་དང་ལྷས་
ཟད་པས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་དེ། སྦྱོར་བ་གྱུ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྦྱིར།
དེས་ན་ལས་ལྷས་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལས་དང་ལྷས་དག་སྦྱོར་མིན་དེ།
གཉེན་པོ་དག་ནི་མེད་སྦྱིར་དང་།
རྣམ་མེད་སྦྱིར་རོ་སྲིད་པ་ནི། ༢༧ ॥
ཡོད་ན་སྦྱར་ཡང་འགྱུར་སྦྱིར་རོ།

སྲིད་པ་མ་སྦྲངས་པར་ལས་དང་ལྷས་དག་སྦྱོར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་དེ། ལས་ལྷས་ཀྱང་
པ་སྦྱོར་བའི་གཉེན་པོ་དག་མེད་པའི་སྦྱིར་དང་། སྲིད་པ་མ་སྦྲངས་པར་དེ་དག་ཟད་པར་
སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་སྦྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་པ་ཡོད་ན་སྦྱར་ཡང་ལས་དང་དེ་ལས་
ལྷས་འགྱུར་བའི་སྦྱིར།

གཉིས་པ་(ཚད་སྦྱོར་)ལ་གསུམ། ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་འཛུམས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེད་
མཚུངས་སུ་བསྟེན་པ་དགག་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲེས་ཤིང་ཟད་
པར་བྱེད་པ་དགག་པ། ལས་སྲིད་སྦྱང་བྱར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་འཛུམས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བསྟེན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཉིས་ཟད་དོན་དུ་འབད་ན་ཡང་།

དེ་ལྟ་ན་ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་རིགས་དེ། གཉིས་
ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལས་ཟད་དུ་བ་པ་དོན་མེད་ཡིན།

འབྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ༢༧༩ །

ལས་རྣམས་རྒྱས་པ་ཐ་དད་དུ།

ཇེས་དཔོག་དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི།

ལས་ལོགས་སུ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དུབ་པ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྲེད་པ་མ་
སྤངས་པར་སྤོང་མི་རྒྱལ། ལོགས་སུ་སྤངས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ཅ་བ་གཅིག་སྤངས་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤོང་རྒྱས་ལ། ལས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མེད་དེ།
སྦྱེས་བུའི་ལས་རྣམས་རྒྱས་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་ཇེས་སུ་དཔོག་རྒྱས་ཏེ། ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཉོན་མོངས་དངོས་གཅིག་གིས་མི་མཛད།

སྒྲ་འབལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་
གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཛད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་སྤངས་པས་ཀུན་སྤོང་བར་
འགྱུར་བའི་ལས་ནི་མེད། ལས་མཐའ་ཡས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་ལས་བཟང་པོ་སྤྲོན་དུ་སོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
ལས་ལས་ངན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྒྲ་ཚོགས་པ་ལས་ལས་བཟང་ངན་སྒྲ་ཚོགས་
སྤྲོན་དུ་སོང་བར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཉགས་ལས་དཔོག་རྒྱས་ཀྱི། ལུས་འདིའི་
སྤྲོན་གྱི་ལས་ཡུལ་གང་དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་
སོགས་ནི་ཤིན་དུ་སྟོག་གུར་རོ།

ཅ་བ། རྣམ་འགས་དེ་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ནི། ༢༨༠ །

ཁྱེད་འགྱུར་རིགས་མི་མཐུན་ཅན་མིན།

འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ནི།^{༡༥}

དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལྷས་གདུངས་པའི་རྣམ་པ་འགས་ལས་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་
མཐུན་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་
ལས་དེས་གདུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ཅུང་
ཟད་ཅུང་བར་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲེས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་རྣམ་པ་ཡིས།

རྣམ་པ་འདྲེས་པ་ཟད་པ་ན། ༢༧ ॥

ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བདེ་སྐྱབ་གི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིས་རྣམ་པ་འདྲེས་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་གདུང་བ་གཅིག་
ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ནེ་ན།

ཙ་བ། ཉོན་མོངས་ཆ་འགས་སྦྱང་བ་ལམ།

ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཀུན་སྦྱང་འགྱུར།

གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཉོན་མོངས་ལས།

གཞན་འདོད་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཅེ་ན། ༢༨ ॥

^{༡༥} འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ནི། ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་པོ་འདི་སྒྲར་ཐང་དང་པེ་ཅིང་དཔར་མ་
གཉིས་ཀར་མི་གསལ་ཞིང་། གོང་གསལ་སྟོབ་དཔོན་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་ཙ་
བར་ཡང་མི་གསལ།

^{༡༦} ཆ་འགས་སྦྱང་བ་ ལ། བ།

གཤམ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེས་ལུས་གདུང་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་
 སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་བྱར་འདོད་དམ། གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། ལས་འབྲས་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་
 བོ་ཙཱ་མ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཉག་མ་གཅིག་བཏོགས་པ་ལྷ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་
 གས་འགས་ལས་འབྲས་མ་ལུས་པ་སྤོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྤྱིས་གདུང་བའི་ཉོན་
 མོངས་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱན་སྤོང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཀའ་
 ཐུབ་དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་ལྟར་ན།

ཙ་བ། དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཡིན་ཕྱིར་འདིས།

རྒྱས་པ་འདྲེས་སོགས་འགྱུར་མ་ཡིན།

དཀའ་ཐུབ་འདིས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱས་པ་རགས་པ་ཟད་
 བར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་སྒྲུང་གིས་ཞིང་མོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཞིན།

འོ་ན་བྱེད་རང་ཡང་བྱམས་སོགས་གོམས་པ་དང་གཟུངས་སྤགས་བསྐྱས་པ་ལས་
 སྤྱིབ་པ་འདག་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་སྤེད་པ་བཅོམ་ན་ལས་མཐའ་དག་ཀྱང་
 བཅོམ་པར་འགྱུར་བས་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྤྱི་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།

གང་ཡང་སྤྱིན་རྣམས་འགོག་བྱས་པ། ༢༤༠ །

དེས་སྤྱེད་ལས་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི།

གང་ཡང་སྤྱིན་ཆགས་སོགས་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་

ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེས་སྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་ལ་གནོད་ནུས་པར་འགྱུར་དེ། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉེས་
བ་བཅོམ་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར།

ཇི་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ཞར་བ་དང་སྐྱར་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཟིན་ཉམས་
པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་བྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་སྤྲུགས་བསྐྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལས་སྐྱིབ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བྱ་རྣམ་
སྟོན་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱེད་ནུས་ཀྱང་། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་
ནུས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སྤྱ་ཡང་མེད་དོ།

ཡང་ན་གཞུང་སྤྲ་མས་སྲིད་པ་མེད་པར་སྤངས་ན། དེ་སྤྱིན་ཆད་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་
འབྱེན་པའི་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་ནུས་པར་བསྐྱར་ནས། ཀྱང་བ་ཐ་མས་སྲིད་
པ་མ་སྤངས་པར་སྤྱོན་བྱས་པའི་ལས་མཐའ་དག་གིས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་ནུས་མེད་དུ་
བྱེད་མི་ནུས་པར་བསྐྱར་དོ།

གཞུང་སྤྲ་མས་སྤྱོད་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སྤྱོད་ནུས་པ་དང་། ཕྱི་མས་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་
ལས་སྤྱོད་མི་ནུས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་
འཐད་དེ། ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་དུ་མས་སྟོབས་བཞི་ཆད་བའི་བཤགས་པས་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་འབྱེན་པ་ཡང་འདག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། འོ་ན་སྤྱོད་ངེས་སུ་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་དང་མ་སྤྱད་ན་སྤྱོད་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་(ལས་སྲིད་སྤང་བྱར་མཚུངས་བ་དགག་པ་)ནི། སྲིད་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ལས་ཡོད་ན་ཡང་སྲིད་པ་འབྱུང་བས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་སྤང་བྱའོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལས་ལས་ཉེས་པ་མ་ཡིན་དེ།

སྒྲིན་ལྷན་བྱེད་འབྱུར་བསྐྱོག་ལས་མིན། ༢༥༡ །

སྲིད་པ་མེད་པའི་ལས་ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་དེ། སྲིད་པའི་སྒྲིན་
རྣམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་གྱི། བསྐྱོག་པ་སྲིད་པ་མེད་པ་
ལས་ལས་གསོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྤྲོས་ཡང་དོན་གཉེར་གྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་
ངོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ནི།

བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་མི་འབྱུར།

དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་པ་མི་འབྱུར་བར་ཐལ།
ཅུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ན་གཞན་དག་གིས་གྲོལ་ལམ་དུ་བརྟགས་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་མི་མཐུན་
སྒྲིགས་གྱི་གཙོ་བོ་བཞི་ངོས་གཟུང་ནས་དགག་པ་མཛད་དེ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་
སྤྱད་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་སྦྱེས་བྱ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་དང་། དབང་
བསྐྱར་གྱི་ཆོག་དང་ལས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ།

དོན་བསྐྱུས་ན། དེ་དག་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་མི་འཐད་དེ། བདག་རྟག་པ་
བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གཟུང་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཤ་སྤྱད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
བསྐྱར་བཅོམ་གང་དུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པ་དེར་ནི་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་
གྱི་གཙོ་བོ་མ་བསྐྱར་པར་ཤེས་པར་བྱུང་།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱོབ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བསྟན་དང་།^{༣༩}

མ་ལུས་བྱད་པར་མཆེན་པར་གྲུབ། ༢༤ ॥

གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིར་ཏེ།

ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གྱིར། མཆེན་པ་བཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་གང་ཞིག་བྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་སྤྲི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གྱིར། མ་ལུས་པའི་བྱད་པར་མཆེན་པར་གྲུབ་སྟེ། མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པ་ལས་སོ།

ལུགས་ལྟོག་གི་སྐབས་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱོབ་པ་ལས་མཆེན་པ་རྣམ་དག་དཔག་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གྱིར། ལུགས་འབྲུང་གི་སྐབས་སུ་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱོབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ། དྷི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དགོད་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་སྐྱོབ་པའི་རྟོགས་ལས་མཆེན་པ་རྣམ་དག་དཔོག་པ་ཡིན་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། དེ་གྱིར་གྱི་རོལ་པ་དང་སྐྱོབ།

མི་སྐྱོབ་ལས་ལྷག་ ॥

དེས་ན་ཕྱི་རིལ་པ་དང་སློབ་པ་དང་ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་ལ་སོགས་མི་སློབ་པ་ལས་
རྟོགས་པ་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་སོགས་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལས་སྟོན་པ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་)ནི། བདེ་བར་གསལ་གསལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གང་
ལས་ཡིན་ཞེ་ན།

..... དེ་ཡི་ཕྱིར།

གཞན་དོན་མཁྱེན་སྦྱར་དེ་སྟོན་པ། ༢༤༢ །

གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སྦྱར་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་
དུ་སོང་སྟེ། རྟོགས་པ་ཐུན་ཚོགས་མངའ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་
ཀྱི་དུས་ཀྱི་ལས་དེ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མིན་ན་
མཁྱེན་པ་བྱུང་བར་ཅན་འགྲུབ་པ་མི་བྱིད་དོ།

བཞི་པ་(དེ་ལས་བཙེ་བ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལས་བཙེ་ཡིན་ །

བཙེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བ་
བཙེན་འགྲུས་ཀྱིས་ལས་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར།

བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་སྒྲིལ་བྱར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚད་མའི་
སྒྲིལ་བྱར་འགྲུབ་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ།

ཙ་བ། གཞན་དོན་ངོར།

དོན་གྲུབ་མཛད་པ་མི་འདོར་ཕྱིར།

སྒྲིང་ཇི་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངོར་
 ཆོས་སྒྲིན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིང་ཇི་མེད་པ་ནི་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་
 ལ་དུས་སུ་མི་འདོམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཙ་བ། བཙེ་བས་ལེགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས།

བདེན་པ་གསུང་མཛད་སྐྱབ་བྱེད་བཅས། ༢༥ ॥

ཐུབ་པ་བཙེ་བ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་དང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་
 གསུང་གི་མི་ཕན་པ་མི་གསུང་སྟེ། བཙེ་བ་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སོ།
 འདིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱབས་སུ་འོས་ཤིང་སྐྱབས་མཛད་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། བདེན་
 པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་མཛད་དེ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བ་
 ལས་ཏེ་མངའ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྐྱབས་བྱེད་ནུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྷ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། བཙེ་བ་དང་བཅས་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་གསུང་བར་ཡང་མཛད་སྒྲིང་ལྡན།

གང་ཕྱིར་དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད།

ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་པ་དེ་གཞན་ལ་
 གསུང་བར་ཡང་མཛད་པར་སྒྲིང་བའི་བཙེ་བ་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དང་ལྡན་པའི་
 མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་

བྱུང་སྒྲེ། གང་གི་བྱིར་ན་དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ནི།

ཙ་བ། དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི།

དེ་ཡི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ནི། ༢༤༥ །

ཚད་མའི་དེ་ཉིད་བྱུང་དོན་དེ།

ཐུབ་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པར་གྱུབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པའི་བྱིར། འདིས་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་འདུག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་བསྟན་དོ།

དེ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་ན། སྒྲ་མའི་ལྡེ་མིག་གིས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། དང་པོར་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉན་བཤད་མ་བྱས་པར་དོན་དེ་དག་རྫོགས་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཡང་ལུང་གི་སྐྱུབ་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་མི་ཤེས་ཤིང་། ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ།

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་སྟོན་པོ་ཤེས་པ་དང་ལུན་པའི་སྐྱེས་བྱས་ནི། སྟོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་དེ། དང་པོས་མ་འབྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པས་རྫོགས་བྱལ་ལོ།

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་གདན་ཆོགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱབ་
པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར།

འདི་དག་ནི་གསུང་རབ་ལས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལན་དུ་མར་མ་གསུངས་
པར་ལན་རེ་ཙམ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
དང་ཇེས་དཔག་གི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་མི་སྲིད་བས། གསུང་རབ་
མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པར་ཤེས་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་
པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས། དེས་དྲངས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་། སྐབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་
དགོས་པ་དང་། སྐབ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཚད་མས་ལེགས་བར་བྱུང་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་
དམ་བཅའ་འཛིན་ཅིང་། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། བདེན་བཞིན་
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོ་གོམས་བར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས། འཁོར་བ་
འཕྱག་ལྡོག་གིས་བསྐྱས་པའི་བདེན་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བཅུལ་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་ལན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱའོ།

གཞུང་འདིའི་མགོ་ཞབས་ཀྱན་གྱིས་སྐྱབས་འགོ་མ་འཕངས་པའང་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་
དེ། སྟོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཐབས་མ་བསྟན་པ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་སྟོ་
འདོགས་ཇི་ཙམ་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་གཞི་བཅུགས་པ་ཡིན་ལ།
རྣམ་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་ནས་བྲལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་སྟོ་འདོགས་མཛོད་གྱུར་དང་བྲལ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པ་ནས།
སྟོ་འདོགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པའི་སྟོ་རྒྱལ་སྐྱབས་འགོའི་ཡན་
ལག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྱུ་བ།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཡིད་ཆེས་རྟེན།
དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྒྱུ་བ་ལ་བཙོན་ལྡན་པ།
སྒྲིས་བྱ་གང་དེ་རྟོག་ལྡན་ཡིན་ཞེས་བྱ།

ཙ་བ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེན་རྒྱས་པ་ལས་ཚད་མ་གྱུ་བ་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལེན་གཉིས་པའོ། ॥

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེན་རྒྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེན་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བའོ།

འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་
དར་ཞིང་གྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་བྲག་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དང་།
 གྲུལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གཉིས།
 མཚམས་སྦྱར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་ཡིས།
 ཐུབ་པའི་བསྐྱེད་བ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་སྒྲུའི་དགེ་སློང་ཕུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བའི་གནས་མཚོག་དྲང་སྟོང་ལྗང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་སྦྱར་བ་
 དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

ལེའུ་དང་བོ།

རང་དོན་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ལེའུའི་ས་བཅད།

གྲུས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ལ་གསུམ།	
མཚན་གྱི་དོན་དང་།	4
འབྱར་གྱི་ཕྱག་དང་།	4
མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་རྟོ།	5
གསུམ་པ་(མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་)ལ་གསུམ།	5
བཤད་པ་ལ་འཕྱག་པ།	5
བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ།	12
བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ།	(ལེའུ་བཞི་བའི་ནང་ཡོད་)
དང་པོ་(བཤད་པ་ལ་འཕྱག་པ་)ལ་གཉིས།	5
ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།	5
སྐྱབས་སུ་མོང་ནས་བྱ་བ་བྱད་པར་ཅན་ལ་འཕྱག་པའི་ཡན་ལག་གོ།	8
དང་པོ་(ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་)ལ་གསུམ།	5
དགོས་པ་དང་།	5
བསྐྱས་པ་དང་།	6
ཆོག་དོན་རྟོ།	7
གཉིས་པ་(སྐྱབས་སུ་མོང་ནས་བྱ་བ་བྱད་པར་ཅན་ལ་འཕྱག་པའི་ཡན་ལག་)ལ་གཉིས།	8
དངོས་བསྐྱན་ཉན་པ་པོའི་སྦྱོར་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་	
བསྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་།	8
ཤུགས་བསྐྱན་སྟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་	
བསྟོས་པའི་དགོས་པ་ལོ།	10

- གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། 12
- ཐར་པ་དང་དེར་བགོད་པའི་ལམ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། 12
- ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ།། (ལེའུ་བཞི་པ།)
- དང་པོ་(ཐར་པ་དང་དེར་བགོད་པའི་ལམ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་)ལ་གསུམ། 12
- སྒྲོག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། 12
- ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་དང་།
- མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་སོ།། (ལེའུ་གསུམ་པ།)
- དང་པོ་(སྒྲོག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་)ལ་གཉིས། 12
- རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། 12
- ལོག་རྟེན་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སུ་བསྒྲན་པའོ།། 335
- དང་པོ་(རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། 12
- གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། 12
- མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། 19
- མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྣམ་བཤད་པའོ།། 43
- དེ་ལ་ཉིས་པ་གཉིས། 17
- མགོ་མཚུངས་དང་། 17
- རིགས་པ་གཞན་ནོ།། 18
- གཉིས་པ་(རིགས་པ་གཞན་)ལ་གསུམ། 18
- ཙྰ་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉི་བ་མི་འཐད། 18
- གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་། 18
- རང་ལན་ནོ།། 19
- གཉིས་པ་(གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས། 18
- གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་དང་། 18

གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲོས་སྒྲོན་དུ་མི་འཐད་པའོ།	18
གཉིས་པ་(མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས།	19
གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་།	19
གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའོ།	33
དང་པོ་(གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ།	19
འབྲས་བྱ་དང་།	19
རང་བཞིན་དང་།	22
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ།	22
གསུམ་པ་(མ་དམིགས་པའི་རྟགས་)ལ་གཉིས།	22
མི་སྒྲུབ་བ་མ་དམིགས་པ་དང་།	22
སྒྲུབ་རུང་མ་དམིགས་པའོ།	26
དང་པོ་(མི་སྒྲུབ་བ་མ་དམིགས་པ་)ལ་གསུམ།	22
ཆོག་དོན་དང་།	23
དེ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དང་།	23
རྟགས་འདིའི་དགོས་པའོ།	26
གཉིས་པ་(སྒྲུབ་རུང་མ་དམིགས་པ་)ལ་གསུམ།	26
སྒྲུབ་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།	27
མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་།	27
དེ་ལ་ཚུད་སྒྲུབ་ངོ་།	31
གཉིས་པ་(མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས།	27
ཆོག་དོན་དང་།	27
དབྱེ་བ་མཐའ་དབྱུང་པའོ།	28

- གཉིས་པ་(གསུམ་ཉིད་དེས་བར་སྒྲུབ་པ་)ལ་གཉིས། 33
- ཡང་དག་གི་བྱུང་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་དང་། 33
- ལྟར་སྒྲུབ་གི་བྱུང་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པ་ལོ། 39
- དང་པོ་(ཡང་དག་གི་བྱུང་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 33
- སྔ་སྤྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཙོད་སྤང་དང་། 33
- དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། 36
- གཉིས་པ་(ལྟར་སྒྲུབ་གི་བྱུང་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 39
- གཞན་དག་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་དང་། 39
- དེར་སྒྲུབ་པ་དང་། 41
- ལྷག་ལྷན་གྱི་མིང་དོན་ནོ། 42
- གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་
- རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། 43
- རྟགས་ཀྱི་ལྷོག་བྲུབ་འབྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་། 43
- འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལོ། 82
- དང་པོ་(རྟགས་ཀྱི་ལྷོག་བྲུབ་འབྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། 43
- མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་བྲུབ་འབྲུབ་པར་
- འདོད་པ་དགག་པ་དང་། 43
- བཀག་པས་བྱུབ་པའི་དོན་དང་། 70
- མཐུག་བསྟུ་བལོ། 79
- དང་པོ་(མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་བྲུབ་འབྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 43
- ལྷོག་བྲུབ་འབྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་པས་གྲང་བཞེད་པ་དང་། 43
- མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། 56
- མ་མཐོང་ཙམ་ལྷོག་བྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ་ལོ། 70

དང་པོ་(ལྷོག་བྱུང་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སྒྲིབ་དཔོན་སྤྱོད་སྒྲུབ་བཞེད་པ་)ལ་གཉིས།	43
ཆོག་དོན་དང་།	44
མཐའ་དབྱུང་པའོ།	44
དང་པོ་(མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་བྱུང་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་)།	45
གཉིས་པ་(རྒྱུ་ལྟར་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པའི་དོན་)།	46
གསུམ་པ་(རྒྱུ་གསུམ་ངོ་ཤོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	51
ལྷགས་གཞན་དགག་པ་དང་།	51
འཐད་པའི་སྤྱོད་སྒྲུབ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།	54
དང་པོ་(ལྷགས་གཞན་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	51
མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་།	51
མཚན་ཉིད་དགག་པའོ།	52
གཉིས་པ་(མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	56
སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བཟོད་པ་འབྲུལ་པར་ཐལ་བ་དང་།	56
མངོན་སུམ་གྱི་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ།	58
གཉིས་པ་(བཀག་བས་གྲུབ་པའི་དོན་)ལ་གསུམ།	70
བྱུང་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་	
ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་།	71
དེ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྒྲུབ་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་།	72
ཐོག་མར་དེ་སྒྲིབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ།	76
དང་པོ་(བྱུང་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་	
བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་)ལ་གཉིས།	71
བྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ།	71
མི་བལྟོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ།	72

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བསྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་མཐའ་དག་གུབ་མི་དགོས་པ་)ལ་གཉིས།	72
དངོས་དང་།	73
འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ།	74
གཉིས་པ་(འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་)ལ་གཉིས།	74
འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་།	74
རང་ཉིད་ཤེས་ཟེན་མ་བཞེད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལ་བྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་	
ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་འོ།	75
གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	82
སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་།	82
དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ།	232
དང་པོ་(སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་)ལ་གཉིས།	82
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	82
དོན་བསྟུ་བའོ།	232
དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	82
འབྲས་བྱ་དང་།	82
རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ།	89
དང་པོ་(འབྲས་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་)ལ་གཉིས།	82
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	82
དོན་བསྟུ་བའོ།	87
དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	82
མཐའ་དབྱེད་པ་དང་།	82
ཆོག་དོན་དོ།	84

གཉིས་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ལ་གཉིས།	87
མེ་དྲུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྒྲོས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ།	87
གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་བསྟུ་བ།	88
གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་)ལ་བཞི།	89
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མདོར་བསྟན་བ་དང་།	89
རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་ནས་	
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་།	90
རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དཔེར་བཞིན་པ་དང་།	218
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པའོ།	228
གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་ནས་	
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	90
མདོར་བསྟན་དང་།	90
རྒྱས་བཤད་དོ།	100
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ལ་གཉིས།	90
མཐའ་དབྱེད་བ་དང་།	90
ཆོག་དོན་དོ།	96
དང་པོ་(མཐའ་དབྱེད་བ་)ལ་གསུམ།	90
རང་བཞིན་ཉགས་ལ་འཕྲོས་པའི་དྲོགས་བ་སྤྱེས་པའི་ཚུལ་བཤད་བ་དང་།	90
དྲོགས་བ་སྤྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་	
ངོས་བཟུང་བ་དང་།	92
དེ་ལ་ལུགས་གཞན་དཔེར་བཞིན་པའོ།	94
གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ལ་གསུམ།	96
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་།	96

ཡུལ་ཅན་སྒྲིའི་འཛིན་སྤངས་དང་།	98
སྒྲིའི་སྤྱུལ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ།	98
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	100
སྒྲུབ་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་།	100
དགག་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་གཞིར་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་	
བྱུབ་པའི་ཚུལ་ལོ།	216
དང་པོ་(སྒྲུབ་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་)ལ་གསུམ།	100
སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་།	100
གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པར་བསྒྲུབ་པ།	117
དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལོ།	165
(སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་)དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས།	101
ཆོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྤྲོད་ཀྱི་གཞན་	
འཇུག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་།	101
དེ་བྱུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱུབ་པར་བསྒྲུབ་པ་ལོ།	108
དང་པོ་(ཆོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྤྲོད་ཀྱི་གཞན་འཇུག་པར་བསྒྲུབ་པ་)	
ལ་གཉིས།	101
སྤྲིར་བསྒྲུབ་པ་དང་།	101
བྱེ་བྲག་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལོ།	104
དང་པོ་(སྤྲིར་བསྒྲུབ་པ་)ལ་གསུམ།	101
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་།	101
རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་།	103
དོན་བསྒྲུབ་པ་ལོ།	104

- གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། 104
- སྤྱོད་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གཞན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། 105
- སྤྱོད་གཞན་མཛོད་གྲུར་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 106
- གཉིས་པ་(དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྐྱེད་པ་)ལ་གསུམ། 108
- སྤྱོད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། 108
- སྤྱབ་འཕྱག་དགག་པ་དང་། 109
- དེའི་ལན་དགག་པའོ། 111
- གསུམ་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 111
- བྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱབ་འཕྱག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། 111
- རྟོག་པས་ཀླན་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དགག་པའོ། 114
- དང་པོ་(བྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱབ་འཕྱག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 111
- གྲིས་བཤད་དང་། 111
- དོན་བསྟུན། 113
- གཉིས་པ་(གཞན་སེལ་ལ་འཕྱག་པར་བསྤྱབ་པ་)ལ་གསུམ། 117
- ལོག་ཕྱོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་ཅོད་སྤང་དང་། 117
- གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། 125
- བཤའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། 147
- དང་པོ་(ལོག་ཕྱོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་ཅོད་སྤང་)ལ་གསུམ། 117
- སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། 117
- སྤྱི་དངོས་དབང་གིས་འཕྱག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། 122
- དེས་ན་བཤོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཕྱག་རིགས་པའོ། 123
- དང་པོ་(སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་)ལ་གསུམ། 117
- ལན་དངོས་དང་། 117

- དེ་ལ་ཙྰ་སྤང་དང་། 118
- ཉེས་བ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བཤོ། 121
- གཉིས་བ་(དེ་ལ་ཙྰ་སྤང་)ལ་གཉིས། 118
- རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། 118
- སྤྱ་ཐ་དད་དུ་སྦྱོས་པའི་དགོས་པའོ། 120
- གཉིས་བ་(སྤྱ་ཐ་དད་སྦྱོས་པའི་དགོས་བ་)ལ་གསུམ། 120
- ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་པའི་ཆེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། 120
- ཇས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། 120
- སྤྱི་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བར་བསྟན་པའོ། 121
- གསུམ་བ་(དེས་ན་བཟོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འདུག་རིགས་བ་)ལ་གཉིས། 123
- དངོས་དང་། 123
- གཞན་ལ་མང་ཆོག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། 124
- གཉིས་བ་(གཞན་སེལ་གྱི་སྦྱོང་ས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། 125
- ཡུལ་སྦྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། 125
- དེ་སྤང་གི་སྦྱོའི་འདུག་ཚུལ་ལོ། 133
- དང་པོ་(ཡུལ་སྦྱིའི་གནས་ཚུལ་)ལ་ལྟ། 125
- ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱ་བཤད་དང་། 125
- དེ་ལ་སྤང་བ་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་དུ་བསྟུབ་པ་དང་། 127
- དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། 127
- དེས་ན་དེ་འཛིན་འབྲུལ་པར་བསྟུབ་པ། 130
- འབྲུལ་བ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། 130
- གསུམ་བ་(དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 127
- དངོས་དང་། 128

ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དཔག་པའོ།	129
ལྟ་བུ་(ལྟུལ་བ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་མལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ།	130
ལྟུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་།	130
དུ་མས་ལྟུལ་བྱ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་གྱིན་གསུམ་དགོད་བ་དང་།	131
སྤན་དགོད་པའོ།	131
གཉིས་པ་(དེ་སྤང་གི་སྒྲིའི་འཕྱག་ཚུལ་)ལ་གསུམ།	133
སྒྲིའི་འཕྱག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།	133
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	136
དོན་བསྟུ་བའོ།	146
དང་པོ་(སྒྲིའི་འཕྱག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	133
གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་བ་དང་།	133
ཇི་ལྟར་འཕྲོས་བ་དང་།	133
ཆོག་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།	134
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	136
སྒྲི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འཕྱག་པའི་ཚུལ་དང་།	136
ཐ་སྟོན་དེ་དག་འཕྱག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།	138
རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་པའོ།	139
གསུམ་པ་(རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་པ་)ལ་གསུམ།	139
སྒྲི་གཞི་མཐུན་དོག་པ་ལ་བྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་བ་དང་།	139
བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་།	140
རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དཔག་པའོ།	143
གསུམ་པ་(རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དཔག་པ་)ལ་གཉིས།	143
རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་བ་དང་།	143

སྤྱོད་ན་དུ་མི་རིགས་པའོ།	143
གསུམ་པ་བདའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ།	147
སྤྱབ་པ་ཁོ་ན་བདའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།	147
གཞན་སེལ་བདའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་།	154
སྤྱོད་ན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་ཅོད་སྤྱོད་འོ།	155
དང་པོ་(སྤྱབ་པ་ཁོ་ན་བདའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ།	147
དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱང་བ་མི་རུང་།	147
སྤྱི་རྒྱང་བ་མི་རུང་།	152
སྤྱི་དང་བཅས་པའི་བསལ་བ་བདའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའོ།	153
དང་པོ་(དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱང་བ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས།	147
མཐའ་དབྱེད་པ་དང་།	147
ཚིག་དོན་ནོ།	151
དང་པོ་(མཐའ་དབྱེད་པ་)ལ་གསུམ།	147
གཞན་གྱི་ལྷགས་དང་།	147
དེ་སྤྱན་དབྱེད་པ་དང་།	149
རང་གི་ལྷགས་སོ།	150
གསུམ་པ་(སྤྱོད་ན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་ཅོད་སྤྱོད་)ལ་གསུམ།	155
སྤྱོད་ན་གཞན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་།	155
སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྤྱེ་བ་དགག།	156
སྤྱི་སྤྱོད་ལ་མི་སྤྱི་བར་བསྐྱན་བའོ།	163
གཉིས་པ་(སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྤྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གསུམ།	156
སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱེ་བ་དགག།	156
སྤྱིས་ཐན་བཏགས་པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དགག།	157

- གསལ་བས་ཕན་བདགས་པའི་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། 160
- གསུམ་པ་(གསལ་བས་ཕན་བདགས་པས་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 160
- ཐལ་བ་དགོད་པ། 160
- དེའི་ལན་དགག་པ། 161
- སྤྱི་གཞན་ཁེགས་པ་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། 163
- གསུམ་པ་(སྤྱི་སྒྲ་དོན་ལ་མི་སྦྱར་བར་བསྐྱར་བ་)ལ་གཉིས། 163
- ཀྱས་པར་བཤད་པ། 164
- དོན་བསྒྲ་བ། 165
- གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་འཕྲུག་ཚུལ་ལ་ཙྰ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། 165
- རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟན་པར་ཐལ་བ་སྤང་། 165
- ཇོ་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་། 170
- དངོས་པོ་སྒྲས་བཞིན་སྒྲ་དང་ཆད་མ་སྤྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། 176
- དང་པོ་(རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟན་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། 165
- ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། 165
- ཉེས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། 168
- གཉིས་པ་(ཇོ་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་) 170
- ལ་གཉིས། 170
- གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེལ་འཕྲུག་གིས་མ་བྱུང་བར་ 170
- ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། 170
- སེལ་བའི་སྤྱི་རང་ལྟོག་ལ་དེས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། 171
- གཉིས་པ་(སེལ་བའི་སྤྱི་རང་ལྟོག་ལ་དེས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། 171
- བདེའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་། 171
- དེ་ལྟོགས་གྲང་གི་བཞེད་པར་བསྐྱར། 172

ལུང་གི་དོན་བཤད་བཤོ།	174
གསུམ་པ་(དངོས་པོ་སྐྱུས་བོའི་དུང་སྐྱ་དང་ཚད་མ་གྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།	176
སྐྱ་དང་ཚད་མ་སྐྱ་གྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ།	176
སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཐ་སྟད་ཀྱན་ཐད་པའོ།	177
གཉིས་པ་(སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཐ་སྟད་ཀྱན་འཐད་བ་)ལ་གཉིས།	177
སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་བ་དང་།	177
དངོས་དབང་གིས་འཕྲུག་བ་ལ་མི་འཐད་པའོ།	179
གཉིས་པ་(དངོས་དབང་གིས་འཕྲུག་བ་ལ་མི་འཐད་བ་)ལ་གསུམ།	179
གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་བ་དང་།	179
སྐྱ་སྐྱ་མི་འཐད་བ་དང་།	184
སྐྱ་སྐྱ་མི་འཐད་པའོ།	189
གཉིས་པ་(སྐྱ་སྐྱ་མི་འཐད་བ་)ལ་གཉིས།	184
འདོད་བ་བོའི་བ་དང་།	184
དེ་དགག་པའོ།	184
གཉིས་པ་(དེ་དགག་བ་)ལ་གཉིས།	184
མདོར་བསྟན་དང་།	184
རྒྱས་བཤད་དོ།	185
གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གཉིས།	185
རྟེན་དུ་མི་འཐད་བ་དང་།	185
གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའོ།	186
གཉིས་པ་(གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་བ་)ལ་གཉིས།	186
མི་ཡན་བའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད།	186

སྤྱི་གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་ལྷན་དུ་མི་འཐད།

188

གསུམ་པ་སྤྱི་སྤྱོ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ།

189

སྤྱི་རོ་བོ་དགག་པ།

189

སྤྱི་བྱེད་ལྷན་སྤྱང་དུ་བསྤྱན་པ།

193

རང་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བལྟ།

198

དང་པོ་(སྤྱི་རོ་བོ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།

189

སྤྱི་དགག་པ།

189

གཞེགས་ཟན་གྱི་ལྷགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པལྟ།

190

གཉིས་པ་(གཞེགས་ཟན་གྱི་ལྷགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པ་)ལ་གཉིས།

190

གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལྷགས་དགག།

190

ཡོད་པའི་ལྷགས་དགག་པལྟ།

192

གཉིས་པ་(སྤྱི་བྱེད་ལྷན་སྤྱང་དུ་བསྤྱན་པ་)ལ་གསུམ།

193

སྤྱི་བྱེད་མ་ངེས།

193

སྤྱི་སྤྱོ་མི་འཐད།

194

གཞན་སེལ་སྤྱི་སྤྱོ་རྒྱར་རིགས་པལྟ།

198

གཉིས་པ་(སྤྱི་སྤྱོ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས།

194

ཐབ་འཛུགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་སྤྱོ་རྒྱ་ཉྱལ་གྱི་རྒྱར་མི་འཐད།

194

སྤྱི་བྱེད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞན་དེར་མི་འཐད་པལྟ།

196

གསུམ་པ་(རང་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།

198

གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་།

198

རིགས་པ་དེས་གཅིར་བྱ་པའང་ཁེགས་པར་བསྤྱན་པལྟ།

214

དང་པོ་(བྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	198
འདོད་པ་བཟོད་པ།	199
དེ་དགག་པའོ།།	200
གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ།	200
རྒྱ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།	200
རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ།	209
འཕྱག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ།།	212
དང་པོ་(རྒྱ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་)ལ་གཉིས།	200
ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།	200
རྒྱ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།།	202
གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ།	202
རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ།	202
རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ།	203
ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ།།	208
གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་)ལ་གཉིས།	203
ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་།	203
རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།།	203
གཉིས་པ་(རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།	203
སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་།	204
ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།།	206
དང་པོ་(སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།	204
ཆོག་དོན་དང་།	204
གཞན་སེལ་ངོས་གཞུང་བའོ།།	204

རང་དོན་རྗེས་སུ་དབག་བཞི་ལེའུའི་ས་བཅད།	593
གཉིས་པ་(གཞན་སེལ་ངོས་གསུང་བ་)ལ་གཉིས།	204
གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་།	205
དབྱེ་བལྟ།	205
གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་)ལ་གཉིས།	209
རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་།	209
སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བལྟ།	211
གསུམ་པ་(འབྲུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་)ལ་གཉིས།	212
རང་ལ་འབྲུག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ།	212
གཞན་ལ་ཡོད་པལྟ།	213
གཉིས་པ་(རིགས་པ་དེས་གཅེར་བྱ་བའང་ཁེགས་བར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	214
རིགས་པ་སྤྱི་མས་ཁེགས་བར་བསྟན་པ།	214
སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ།	214
གཉིས་པ་(སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	214
དོན་ལ་འབྲུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ།	214
ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱིད་བར་ཐལ་བལྟ།	215
གཉིས་པ་(དགག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་ བྱ་བ་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས།	216
ཆོག་དོན་དང་།	216
དེ་ཉིད་ངོས་པར་བསྟུབ་པལྟ།	217
གསུམ་པ་(རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བཟོད་པ་)ལ་གསུམ།	218
གཏན་ཆོགས་དཔེར་བཟོད་པ་དང་།	218
དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ།	219
སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བལྟ།	227

བཞི་བ་(འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ།	228
འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོད།	228
ཕྱོགས་ཚུལ་བསྐྱབ།	229
དོན་བསྐྱབ་པའོ།	230
གཉིས་བ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས།	232
དངོས་དང་།	232
ཙོད་སྤང་ངོ་།	237
དང་པོ་(དངོས་)ལ་གཉིས།	232
མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་།	232
སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ།	235
དང་པོ་(མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་)ལ་གཉིས།	232
བྱེད་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།	232
དེ་བསྐྱབ་པའོ།	233
གཉིས་བ་(དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།	237
དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་ཙོད་སྤང་།	238
མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་ཙོད་པ་སྤང་བའོ།	245
དང་པོ་(དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ།	238
གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་དོན་ངོས་བཟུང་།	238
དེ་དགག་མི་རྣམས་པར་བསྐྱེད།	241
དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ།	244
དང་པོ་(གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས།	238
རྟག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་།	238
དེ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མཇུག་བསྐྱབ་པའོ།	241

- གཉིས་པ་(དེ་དག་མི་རྣམ་པར་བཞུན་པ་)ལ་གཉིས། 241
- སྤྱ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་དང་། 241
- བསྐྱབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མིན་པའོ། 242
- དང་པོ་(སྤྱ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་)ལ་གཉིས། 241
- ཆོག་དོན་དང་། 241
- མཐའ་དབྱད་པའོ། 242
- གཉིས་པ་(མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ལ་བྱེ་བྱག་དུ་ཚད་བ་སྤང་བ་)བ་གསུམ། 245
- ཆོག་རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། 245
- སྤྱིར་དགག་པ་དང་། 331
- དོན་བསྐྱབ་པའོ། 332
- དང་པོ་(ཆོག་རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 245
- སྤྱིས་བྱའི་ཆོག་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། 245
- མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པའོ། 257
- དང་པོ་(སྤྱིས་བྱའི་ཆོག་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 245
- ཆོག་ཙམ་དགག་པ་དང་། 245
- བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་དགག་པའོ། 252
- དང་པོ་(ཆོག་ཙམ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 245
- དགག་པ་དངོས་དང་། 245
- འགལ་བ་སྤང་བའོ། 246
- དང་པོ་(ལུང་དེའི་ཆོག་དོན།) 247
- གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གསུམ། 247
- ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་དངོས་གཟུང་བ་དང་། 247

- དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། 249
- ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་དགོས་པའོ། 250
- གཉིས་པ་(བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 252
- གཞན་དག་གི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་བ། 252
- འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། 254
- གཉིས་པ་(འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་)ལ་གསུམ། 254
- ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་འགོད། 254
- ཐར་པ་ལ་ཡིད་བཟན་མི་རུང་བའི་ཙྏ་བ་སྤང་། 255
- ཉེས་པའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བའོ། 256
- གཉིས་པ་(སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 257
- སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། 257
- ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། 327
- དང་པོ་(སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 257
- རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་ 257
- མ་བྱས་པ་དགག་ 268
- ཉག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། 288
- དང་པོ་(རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 257
- མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། 257
- རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། 258
- གཉིས་པ་(རིགས་པ་གཞན་གྱི་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 258
- བེད་བྱའི་དོན་ལ་བཟགས་ལ་དགག་ 258
- སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བཟགས་ལ་དགག་ 261
- ེད་བྱེད་ལ་བཟགས་ལ་དགག་པའོ། 266

དང་པོ་(བཤྲོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	258
དོན་གོ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་།	258
དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལོ།	259
གཉིས་པ་(དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	259
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	259
དོན་བསྟུ་བཤོ།	261
གཉིས་པ་(རྒྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	261
འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་དང་།	261
འབྲེལ་བ་ཅན་དང་ཨ་ས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པ་ལོ།	264
དང་པོ་(འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	261
རྟགས་དགོད།	261
དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ།	262
གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	262
དོན་གྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དགག	262
རྟེན་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པ་ལོ།	263
གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	268
མ་བྱས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་།	268
ཡི་གེ་དང་ཆོག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པ་ལོ།	273
དང་པོ་(མ་བྱས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་པ་)ལ་གཉིས།	268
བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་རྟགས་སྤྲོད་མི་རུང་།	268
འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སྤྲོད་མི་རུང་བལོ།	268

- གཉིས་པ་(འདོན་བ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སྤུ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས། 268
- འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། 269
- དེ་དགག་པའོ། 269
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། 269
- ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ། 269
- ཐོག་མེད་ཏུ་གྲུབ་པས་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ། 271
- དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པོ། 272
- གཉིས་པ་(ཡི་གེ་དང་ཚིག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། 273
- ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། 273
- ངག་མ་བྱས་པ་དགག་པའོ། 273
- གཉིས་པ་(ངག་མ་བྱས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 273
- ཡི་གེ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་ངག་དགག་པ་དང་། 273
- ཡི་གེའི་གོ་རིམས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། 282
- དང་པོ་(ཡི་གེ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་ངག་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 273
- རྟགས་དགོད། 273
- སྤྱོད་མ་ཚུས་སྐྱབ་པའོ། 273
- གཉིས་པ་(སྤྱོད་མ་ཚུས་སྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། 274
- དེ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་དགག་པ་དང་། 274
- ཆ་མེད་དགག་པའོ། 275
- དང་པོ་(དེ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 274
- ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་བསྟན་པ་དགག། 274
- སྟོན་པ་དགག་པའོ། 275

གཉིས་པ་(ཆ་མེད་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	275
རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་མེད་མི་སྲིད།	276
སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད།	276
གཉིས་པ་(སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས།	276
མི་རྟག་པ་དགག་པ་དང་།	276
རྟག་པ་དགག་པ་ལོ།	276
གཉིས་པ་(རྟག་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	277
མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་།	277
ཐལ་བ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལོ།	278
གཉིས་པ་(ཐལ་བ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	278
མ་བྱུང་བ་དགག་པ་	278
བྱུང་ཆེས་པ་དགག་པ་ལོ།	278
གཉིས་པ་(བྱུང་ཆེས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	278
ཐལ་བ་དགོད་པ།	278
དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ།	279
གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	279
སྐྱ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ།	279
དབང་པོ་འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པ་ལོ།	279
གཉིས་པ་(དབང་པོ་འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	279
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་།	279
དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ།	279

- གཉིས་པ་(ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 282
- དགག་པ་དངོས་དང་། 282
- ཡི་གེའི་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་མེད་པ་བཤད་ཟིན་
- བྲན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། 288
- སྦྱེས་བྱས་བྱས་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། 288
- དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ལ་གཉིས། 282
- ཡི་གེ་སྦྱ་སྦྱེའི་བཞོད་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་ 282
- གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། 283
- གཉིས་པ་(གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 283
- རྟག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྟི། 283
- སྟི་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ། 283
- གསལ་བའི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། 285
- གསུམ་པ་(གསལ་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 285
- སྦྱ་ཐོས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད། 285
- ཉན་ཤེས་སྦྱེས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། 287
- དང་པོ་(སྦྱ་ཐོས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། 285
- དངོས་དང་། 285
- སྦྱ་རྟག་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། 286
- གསུམ་པ་རིག་བྱེད་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། 288
- རིག་བྱེད་གྱི་སྦྱ་མི་རྟག་པར་བསྦྱབ་པ་དང་། 289
- དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྲེགས་པ། 299
- རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་གཞན་དགག་པའོ། 300

དང་པོ་(རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།	289
ཙ་བ་དང་བྱུང་སྐྱབ་གྱི་རྟག་དགོད།	289
དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ།	289
གཉིས་པ་(དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ།	289
བལྟས་མེད་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་།	289
གྲུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་།	293
ཙ་བའི་རྟགས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ།	298
དང་པོ་(བལྟས་མེད་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།	289
འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ།	289
རྗེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ།	292
དང་པོ་(འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	289
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་།	289
དེའི་ལན་དགག་པའོ།	289
གཉིས་པ་(གྲུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།	293
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་།	293
དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བའོ།	293
གསུམ་པ་(རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གཞན་དགག་པ་)ལ་གསུམ།	300
རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་སྤྱར་གྱི་རྟགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་བསྟན་པ།	300
རྟགས་གཞན་དགག་པ།	301
སྤགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།	304
དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	301
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་།	302
གོ་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་དང་།	303

- ལྷོག་བྱུང་གཅིག་ཕུ་ཅན་མི་སྲིད་པའོ། 303
- གསུམ་པ་(ཐུགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྱག་དུ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 304
- ཟིག་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱེ་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། 304
- ཐུགས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། 314
- སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱང་དུ་བསྐྱན་པའོ། 316
- དང་པོ་(ཟིག་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱེ་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 304
- ཐུགས་ཀྱི་ཞི་ཕོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་བདའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། 304
- དེ་ལ་མི་ལྟས་པར་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། 305
- གཉིས་པ་(དེ་ལ་མི་ལྟས་པར་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 305
- ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། 305
- གོ་རིམ་དོན་གཞན་དགག་ 305
- བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། 310
- གཉིས་པ་(གོ་རིམ་དོན་གཞན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 305
- དགག་པ་བཤད་ཟིན་བྱན་པ་དང་། 305
- ཟིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། 306
- གཉིས་པ་(ཟིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 306
- ཐུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། 306
- ཐུགས་བསྐྱེས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ་བའོ། 308
- གསུམ་པ་(བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། 310
- མདོར་བསྐྱན། 310
- རྒྱས་བཤད་དོ། 311
- གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ། 311
- གོ་རིམ་ཉིད་བཤད་པ། 311

དེ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་བར་སྐྱབ།	312
མ་བྱས་བ་དག་ག་བཤོ།	313
གསུམ་བ་(མ་བྱས་བ་དག་ག་བ་)ལ་གཉིས།	313
དངོས་དང་།	313
སྐྱེས་བྱས་བྱས་བའི་དཔེའོ།	314
གསུམ་བ་(སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟ་བུ་བཟུང་བ་)ལ་གསུམ།	316
དངོས་དང་།	316
བད་ལ་མི་སྟོས་བའི་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་བ་སྐྱེས་བྱས་བཏགས་བ་དང་།	317
སྐྱེས་བྱ་བྱེད་བར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་འདོད་བ་འགལ་བཤོ།	319
གསུམ་བ་(སྐྱེས་བྱ་བྱེད་བར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་འདོད་བ་འགལ་བ་)ལ་གཉིས།	319
མདོར་བཟུང་བ་དང་།	319
རྒྱས་བར་བཤད་བཤོ།	320
གཉིས་བ་(རྒྱས་བར་བཤད་བ་)ལ་གཉིས།	320
ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་བ་དང་།	320
རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་རྟོགས་བཤོ།	324
དང་པོ་(ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་བ་)ལ་གཉིས།	320
འཛིག་རྟོན་གྱི་གྲགས་བ་ལས་མི་རྟོགས་བ་དང་།	321
ལུང་ལས་མི་རྟོགས་བཤོ།	324
དང་པོ་(འཛིག་རྟོན་གྱི་གྲགས་བ་ལས་མི་རྟོགས་བ་)ལ་གསུམ།	321
གྲགས་བ་མ་རྟོགས་བའི་རྒྱ་ཡིན་བ།	321
ལོག་རྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་བ།	322
ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་བཤོ།	323

གཉིས་པ་(འིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་ཉོགས་པ་)ལ་གསུམ།	324
འིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བྱས་བཏགས་པ་དང་།	324
དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཚྭ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ།	324
བད་ལ་བཞེན་ནས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལོ།	326
གསུམ་པ་(བད་ལ་བཞེན་ནས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་)ལ་གསུམ།	326
སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་དེ་མེད་པ་དང་།	326
དེའི་ལན་དགག་པ་དང་།	326
མཐུག་བསྟུ་བའོ།	327
གཉིས་པ་(སྐྱགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	327
ཅོད་པ་དང་།	328
དེ་དགག་པའོ།	328
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	328
སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱང་དུ་བསྟན་པ་དང་།	328
བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ།	329
གཉིས་པ་ལོག་ཉོག་བྱན་པོ་ཉོགས་སུ་བསྟན་པའོ།	335

ལེའུ་གཉིས་པ།

ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ལེའུ་འི་ས་བཅད།

གཉིས་པ་ཏོགས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་དེར་བགྲོད་
པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

337

སྤྱི་དོན་དང་།

337

ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།

340

དང་པོ་(སྤྱི་དོན་)ལ་གསུམ།

337

སློབ་དཔོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་བཤད་པ་དགོད་པ་དང་།

337

དེའི་དོན་རྣམས་འགྲེལ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་དང་།

338

དེ་དག་གི་དགོངས་པའོ།

339

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས།

340

ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་དང་།

340

དེ་ལ་ཚད་མའི་སློ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པའོ།

572

དང་པོ་(ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།

340

ལུགས་འབྱུང་གི་སློ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་

ཚུལ་བསྟན་པ་དང་།

340

ལུགས་ལྡོག་གི་སློ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པའོ།

465

དང་པོ་(ལུགས་འབྱུང་གི་སློ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།

340

ཚད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སློ་ནས་ཚད་མའི་སྤྱོད་བྱའི་མཚན་གཞི་

ངོས་གཟུང་བ་དང་།

340

ལྟག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སློ་ནས་ཚད་མའི་སྤྱོད་བྱའི་མཚན་ཉིད་དང་།

375

དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བལྟ། (ས་བཅད་གསུམ་བ་འདི་ཉིད་ཇི་ཅམ་
བཅའ་ཡང་མ་རྟེན་བས་ས་བཅད་གཉིས་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱས་བ་མིན་ནམ་ལྟམ་ཡང་
མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱད་བར་འཚལ།)

- དང་པོ་(ཚད་མར་གྱར་བའི་དོན་བཤད་བའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བའི་མཚན་གཞི་
ངོས་གཟུང་བ་)ལ་གཉིས། 340
- ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། 340
- ཐུབ་བའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་བར་བལྟན་བལྟ། 350
- དང་པོ་(ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། 340
- མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། 340
- བྱད་བར་རོ། 347
- དང་པོ་(མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་)ལ་གསུམ། 340
- མཚན་ཉིད་དང་། 341
- མཚན་གཞི་དང་། 343
- མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དོ། 344
- དང་པོ་(མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ། 341
- མི་སྐྱ་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། 341
- དེ་ལ་མ་བྱུང་བ་སྤང་བ་དང་། 341
- བྱུང་ཆེས་པ་སྤང་བལྟ། 343
- གཉིས་པ་(ཐུབ་བའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་བར་བལྟན་བ་)ལ་གཉིས། 350
- ཚད་མའི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་སྐར་བ་དང་། 351
- གྱར་བའི་དོན་བཤད་བལྟ། 353

ཚད་མ་ཡང་དག་བར་གྲུབ་བའི་ལེའུའི་ས་བཅད།	607
གཉིས་པ་(གྱུར་བའི་དོན་བཤད་པ་)པ་ལ་གཉིས།	353
གྱུར་པ་སྒྲིམ་བའི་དགོས་པ་དང་།	353
དེ་ལ་ཙྰད་སྤང་ངོ་།	354
གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཙྰད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།	354
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།	354
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་	
ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལོ།	370
དང་པོ་(ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	354
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་དབང་ལྷན་གྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་།	354
སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ།	357
དང་པོ་(ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་དབང་ལྷན་གྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	354
རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།	354
མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ།	356
གཉིས་པ་(སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	357
སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་དུ་བསྐྱན་པ་དང་།	357
ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྐྱན་པ་ལོ།	366
དང་པོ་(སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་བསྐྱན་པ་)ལ་གཉིས།	357
མདོར་བསྐྱན་དང་།	357
རྒྱས་བཤད་དོ།	358
གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ།	358
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཏགས་ལ་དགག་	358
དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་བ།	362

- དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། 363
- དང་པོ་(སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཏགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 358
- དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ཏགས་སུ་མི་རུང་བ། 358
- དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱ་འཇུག་པ་ཏགས་སུ་མི་རུང་བའོ། 361
- དང་པོ་(དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ཏགས་སུ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས། 358
- དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། 358
- དབྱིབས་ཅམ་མ་ངེས་བའོ། 359
- གཉིས་པ་(དབྱིབས་ཅམ་མ་ངེས་པ་)ལ་གསུམ། 359
- མ་ངེས་པའི་དཔེ། 359
- དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། 359
- འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། 360
- གཉིས་པ་(དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱ་འཇུག་པ་ཏགས་སུ་མི་རུང་བ་)ལ་གཉིས། 361
- དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱ་མཐོང་བ་ཅམ་ཏགས་སུ་མི་རིགས་པའི་དཔེ་དང་། 361
- ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། 362
- གཉིས་པ་(ཀུན་གྱི་བྱེད་བ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། 366
- ཏག་པ་གྱུར་མི་རུང་བ། 366
- རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། 368
- གཉིས་པ་(ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྟེན་པ་
ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། 370
- ཚོད་བ་དང་། 370
- དེ་དགག་པའོ། 372

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	372
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་པའི་གྱུ་མཚན།	372
ཆོས་པའི་ཚུལ།	372
ཀུན་མཁྱེན་ངོས་གཟུང་བའོ།	373
གཉིས་པ་(ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བྱའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས།	375
བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་བསྐྱབ་པ་དང་།	375
དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ།	464
དང་པོ་(བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ།	375
བསམ་པ་ཕྱན་ཆོག་ས་ངོས་གཟུང་བ་དང་།	375
དེ་ལས་སྦྱར་བ་ཕྱན་ཆོག་ས་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་།	450
དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བྱ་ཕྱན་ཆོག་ས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ།	456
དང་པོ་(བསམ་པ་ཕྱན་ཆོག་ས་ངོས་གཟུང་བ་)ལ་གཉིས།	375
བསམ་པ་ཕྱན་ཆོག་ས་དང་པོའི་སྒྲིམ་བྱེད་དུ་བསྐྱན་པ་དང་།	375
དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ།	376
གཉིས་པ་(དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།	376
ཚུད་པ་དང་།	376
དེ་དགག་པའོ།	376
གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	376
སྒྲིམ་བྱ་མར་གོ་མས་པ་མི་སྤྱིད་པ་དགག་པ་དང་།	376
གོ་མས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ།	442
དང་པོ་(སྒྲིམ་བྱ་མར་གོ་མས་པ་མི་སྤྱིད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	376
མདོར་བསྐྱན་དང་།	376

ཀྱུས་བཤད་དོ།	377
གཉིས་པ་(ཀྱུས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	377
སྐྱེ་བ་མྱ་བྱི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་།	378
མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ།	384
དང་པོ་(སྐྱེ་བ་མྱ་བྱི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་)ལ་གཉིས།	378
རྟགས་དགོད་པ་དང་།	378
དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ།	382
གཉིས་པ་(དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།	382
ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་།	382
རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ།	382
གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་མྱ་བྱི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་)ལ་གསུམ།	384
མདོར་བསྟན་པ་དང་།	384
ཀྱུས་པར་བཤད་པ་དང་།	391
དོན་བཟུ་བའོ།	442
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	384
རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་།	384
དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ།	384
གཉིས་པ་(དཔེ་མ་གྲུབ་པ་)ལ་གཉིས།	384
དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་།	385
ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ།	387
གཉིས་པ་(ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	387
ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པ།	388

- རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་བལྟ། 388
- གཉིས་པ་(རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་)ལ་གསུམ། 388
- ཉགས་ལ་དགག་པ་དང་། 388
- ཚད་པ་སྤང་བ། 389
- འབྲས་བྱུ་ལྟོག་པའི་གྲུ་བྱད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བལྟ། 390
- གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་མྱ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་)གྲུས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། 391
- ལུས་སྒྲིའི་ཉེན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། 392
- བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བལྟ། 437
- དང་པོ་(ལུས་སྒྲིའི་ཉེན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 392
- ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྒྲིའི་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བཉགས་ལ་དགག་པ་དང་། 392
- ཉེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ནྤ་པ་ལ་བཉགས་ལ་དགག་པ་ལྟོ། 411
- དང་པོ་(ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྒྲིའི་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བཉགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 392
- ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། 392
- ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལྟོ། 405
- དང་པོ་(ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། 392
- མྱ་བྱེད་ལ་བཉགས་ལ་དགག་པ་དང་། 392
- དུས་མཉམ་ལ་བཉགས་ལ་དགག་པ་ལྟོ། 399
- དང་པོ་(མྱ་བྱེད་ལ་བཉགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། 392
- ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། 392
- དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། 392
- ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལྟོ། 397

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	392
མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་།	392
འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པ་ལོ།	394
གཉིས་པ་(འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	394
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་།	394
དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ།	394
གསུམ་པ་(ཉིར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	397
ཉིར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད།	397
དེ་ལུས་སེམས་ལ་མེད་པ་ལོ།	398
གཉིས་པ་(དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གསུམ།	399
དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག།	399
དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ།	403
དོན་བསྟུ་བལོ།	403
དང་པོ་(དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་པ་)ལ་གསུམ།	399
ཐལ་བ་དགོད།	399
དེའི་ལན་དགག།	399
མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྤང་བལོ།	401
གསུམ་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ལ་གསུམ།	403
སྤྱིས་འབྱུང་གི་འཛིག་རྒྱ་ལ་བརྟགས་ན་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་	
རྒྱ་མི་འཐད་པ་དང་།	404
གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡོད་ན་མི་འཛིག་པར་ཐལ་བ།	404
རང་གི་ངང་གི་བརྟགས་ན་དེ་མི་འཐད་པལོ།	404

ཚད་མ་ཡང་དག་བར་གྱུ་བའི་ལེའུ་མི་ས་བཅད།	613
གཉིས་པ་(ཉན་ཅིག་ཕྱེད་རྒྱུ་བྱེད་བར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	405
དགག་པ་དངོས་དང་།	405
ལུས་སེམས་རྒྱུ་གཅིག་དགག་པ་དང་།	408
ལམ་པ་འཁྱེད་ཀྱི་ལོ་གཟུང་བལྟ།	409
དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ལ་གཉིས།	405
ལུས་སེམས་རབ་སྒྲིག་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།	405
ཆགས་སྒྲིག་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ།	406
གཉིས་པ་(ཆགས་སྒྲིག་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	406
ཆགས་སྒྲིག་གི་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ།	406
དོན་བསྟན་པ་ལོ།	408
གསུམ་པ་(ལམ་པ་འཁྱེད་ཀྱི་ལོ་གཟུང་བ་)ལ་གཉིས།	409
མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལོ་གཟུང་།	409
དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བལྟ།	410
གཉིས་པ་(ཉན་ཅིག་ཕྱེད་བའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་མཉམ་པ་ལ་བཞགས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	411
ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་སློའི་ཉེན་བྱེད་བར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།	411
དུལ་བླན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ།	427
དང་པོ་(ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་སློའི་ཉེན་བྱེད་བར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	411
ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།	411
བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བལྟ།	414
དང་པོ་(ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	411
ཉན་ཅིག་ཕྱེད་པ་དང་།	411
དེ་དགོད་པ་ལོ།	413

- དང་པོ་(རྟགས་བསྐྱབ་བ་)ལ་གསུམ། 411
- བྱ་བ་ལ་བརྟེན་བའི་འགལ་འདྲ་དང་། 411
- མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་བའི་འགལ་འདྲ་དང་། 412
- ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་བའི་འགལ་འདྲ་ལོ། 413
- གཉིས་བ་(བཀག་བ་ལ་གནོད་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། 414
- ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། 414
- དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་བ་དང་། 416
- ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལོ། 416
- གསུམ་བ་(ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྲག་ཏུ་དགག་བ་)ལ་གཉིས། 416
- དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་ན་ 417
- ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། 417
- དེ་ལ་བརྟེན་བའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པ་ལོ། 419
- གཉིས་བ་(དེ་ལ་བརྟེན་བའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་བ་)ལ་གཉིས། 419
- རྟགས་དཔོན་བ་དང་། 420
- དེ་ལ་གནོད་བ་སྤང་བ་ལོ། 420
- གཉིས་བ་(དེ་ལ་གནོད་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། 420
- སྤྱི་ཐ་དད་འཕྱག་པས་དོན་ཇས་ཐ་དད་གྲུབ་པ་དགག་ 420
- དེ་མ་གྲུབ་ན་སྤྱི་ཐ་དད་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལོ། 422
- གཉིས་བ་(དེ་མ་གྲུབ་ན་སྤྱི་ཐ་དད་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། 422
- སྤྱི་ཐ་དད་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། 422
- དུག་སྤྱི་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལོ། 423

ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ལེའུ་འི་ས་བཅད།	615
གཉིས་པ་(དྲུག་རྒྱ་མི་ལ་ཐད་པར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་)ལ་གཉིས།	423
ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྒྲིའི་བྱད་པར་དང་།	423
རིགས་བཟོད་དང་ཚོགས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲིའི་བྱད་པར་རོ།	425
གཉིས་པ་(དྲུལ་ཐུན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	427
དྲུལ་ཐུན་ཀུན་ཚོགས་པ་ཡིད་སློའི་རྒྱར་དགོས་པ་དགག།	427
རེ་རེ་རྒྱང་བས་རྟལ་བ་དགག་པའོ།	428
གཉིས་པ་(རེ་རེ་རྒྱང་བས་རྟལ་བ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	428
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་།	428
དེའི་ལན་དགག་པའོ།	428
གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	428
དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་།	428
དང་པོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་གྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་	
སྐྱེ་བ་དགག་པའོ།	434
དང་པོ་(དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གསུམ།	428
དབྱུགས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག།	428
མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག།	430
རང་ལ་ཉེས་པ་སྦྱང་བའོ།	433
གཉིས་པ་(དབྱུགས་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	430
དབྱུགས་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དགག།	431
ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ།	432
གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་རྣམས་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་)བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།	437
དེ་ལ་རྣམས་པར་བྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་དང་།	437

- ཆེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བཞི། 438
- གཉིས་པ་(ཆེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གསུམ། 438
- དངོས་དང་། 438
- གཞོན་བྱེད་སྤང་བ་དང་། 440
- སྤྱབ་བྱེད་དགོད་བཞི། 440
- གཉིས་པ་སྤྱི་བ་དུ་མར་གོམས་པ་སྤྱི་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་
མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། 442
- ཚུད་པ་དང་། 442
- ལན་ནོ། 443
- གཉིས་པ་ལན་ལ་(གསུམ)། 443
- མཚངས་པ་དང་ཚུལ་བྱོད་ལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཉགས་མེད་པ་དང་། 443
- བརྩེ་སྟགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། 445
- དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བཞི། 447
- དང་པོ་(མཚངས་པ་དང་ཚུལ་བྱོད་ལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཉགས་མེད་པ་)ལ་གཉིས། 443
- ཉགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། 443
- བྱུང་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བཞི། 444
- གཉིས་པ་(བརྩེ་སྟགས་ལ་ཡོད་པ་)ལ་གསུམ། 445
- མདོར་བསྟན་པ་དང་། 445
- རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 445
- དོན་བསྟུ་བཞི། 446
- གསུམ་པ་(དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། 447
- རྒྱན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། 447

ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྱུ་བའི་ལེའུའི་ས་བཅད།	617
ཉེར་ལེན་རིགས་འབྲུ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཚྱད་པ་སྤང་བའོ།	448
གཉིས་པ་(དེ་ལས་སྦྱར་བ་ཕྱན་ཚོགས་སྤྱེ་ཚུལ་)ལ་གསུམ།	450
མདོར་བསྟན།	450
རྒྱས་བཤད།	451
དོན་བསྟུ་བའོ།	455
གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ།	451
སྤང་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས།	451
གཉེན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ།	452
དེ་ལྟར་བཞགས་པའི་དགོས་པའོ།	454
གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཞགས་པའི་དགོས་པ་)ལ་གསུམ།	454
ཡུལ་གྱི་སྦྱོན་ཡོན་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་།	454
ཡུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།	455
དེས་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་ཞུགས་པའོ།	455
གསུམ་པ་(དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བྱ་ཕྱན་ཚོགས་གྱུ་ཚུལ་)ལ་གཉིས།	456
རང་དོན་ཕྱན་ཚོགས་དང་།	456
གཞན་དོན་ཕྱན་ཚོགས་སོ།	462
དང་པོ་(རང་དོན་ཕྱན་ཚོགས་)ལ་གཉིས།	456
བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་བ་དང་།	456
དེ་ལ་ཚྱད་པ་སྤང་བའོ།	460
དང་པོ་(བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་བ་)ལ་གཉིས།	456
མདོར་བསྟན་དང་།	457
རྒྱས་བཤད་དོ།	457

- གཉིས་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཆད་མར་གྱུབ་བ། 464
- གཉིས་པ་(ལུགས་ལྡན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཐེས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། 465
- ཁྱད་ཆས་དེ་དག་སྤྲོ་མ་ལས་བྱི་མ་འབྱུབ་པའི་ཚུལ། 465
- དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཆད་མར་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། 571
- དང་པོ་(ཁྱད་ཆས་དེ་དག་སྤྲོ་མ་ལས་བྱི་མ་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་)ལ་བཞི། 465
- སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། 465
- དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་དང་། 569
- དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་དང་། 570
- དེ་ལས་བརྩེ་བ་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། 570
- དང་པོ་(སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། 465
- བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། 465
- བསྐྱེད་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལོ། 466
- གཉིས་པ་(བསྐྱེད་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གཉིས། 466
- སྒྲིབ་དོན་དང་། 466
- ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། 471
- དང་པོ་(སྒྲིབ་དོན་)ལ་བཞི། 466
- བདེན་བཞིན་གྲངས་ངེས་པ་དང་། 466
- གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། 466
- མཆན་གཞི་དང་། 467
- དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལོ། 468
- བཞི་པ་(དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་)ལ་གཉིས། 468
- ལོག་སྟོག་བརྩེ་དུག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། 468

དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་བའི་རྣམ་པ་བརྟུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བཞི།	469
གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་བཞི།	471
སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་དང་།	471
ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་།	493
འགོག་བའི་བདེན་པ་དང་།	500
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ།	516
དང་པོ་(སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་)ལ་གཉིས།	471
སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བསྐྱབ་པ་དང་།	471
མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལོ།	492
དང་པོ་(སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།	471
ལམ་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་བར་བསྐྱབ་པ་དང་།	471
ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལོ།	484
དང་པོ་(ལམ་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་བར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།	471
སྤྱག་བསྐལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་།	471
དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལོ།	472
གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་)ལ་གསུམ།	472
ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱབ།	472
སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དགག།	472
མི་མཐུན་པའི་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལོ།	472
གསུམ་པ་(མི་མཐུན་པའི་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།	472
སྐྱུང་སྟགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག།	472
འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལོ།	480

- དང་པོ་(སྐྱེ་ལོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ་)གཉིས། 472
- ཁྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན། 473
- ཁྱུས་པར་བཤད་པའོ། 475
- དང་པོ་(ཁྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན་བ་)ལ་གཉིས། 473
- ཐལ་བ་དགོད། 473
- དེའི་ལན་དགག་པའོ། 473
- གཉིས་པ་(ཁྱུས་པར་བཤད་བ་)ལ་གསུམ། 475
- འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་ཁྱུ་འབྲས་མིན། 475
- ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། 479
- རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། 480
- དང་པོ་(འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་ཁྱུ་འབྲས་མིན་བ་)ལ་གཉིས། 475
- ཏགས་དགོད། 475
- ཚུལ་བསྟུན་པའོ། 476
- གཉིས་པ་(འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ་)ལ་གཉིས། 480
- བཤད་ཟིན་དུན་པ་ལ་སྤར་བ་དང་། 481
- ལུས་མེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
- གཞན་བསྟན་པའོ། 481
- གཉིས་པ་(ལུས་མེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
- གཞན་བསྟན་བ་)ལ་གཉིས། 481
- དཔེ་དགག་པ་དང་། 481
- དོན་དགག་པའོ། 483

ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ལེའུ་འི་ས་བཅད།

621

གཉིས་བ་(ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་བ་)ལ་གཉིས།

484

འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བ།

484

འགལ་བྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བའོ།

486

གཉིས་བ་(འགལ་བྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བ་)ལ་གཉིས།

486

རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་བཟློད་བ་དང་།

486

དེའི་ལན་དགག་བའོ།

486

གཉིས་བ་(དེའི་ལན་དགག་བ་)ལ་གསུམ།

486

ཉིར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའི་

རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད།

487

ཐྱིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འབྱུར་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད།

488

དེའི་དཔེ་དགག་བའོ།

489

གསུམ་བ་(དེའི་དཔེ་དགག་བ་)ལ་གཉིས།

489

དངོས་དང་།

489

ཆགས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ།

491

གཉིས་བ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བཞི།

493

རྒྱའི་རྣམ་བ།

493

ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་བ།

495

རབ་སྐྱེའི་རྣམ་བ།

495

རྒྱུན་གྱི་རྣམ་བའོ།

497

གསུམ་བ་རབ་སྐྱེའི་རྣམ་བ་ལ་གཉིས།

495

རབ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་།

495

ལུང་འགལ་སྤང་བའོ།

496

བཞི་བ་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཤུགས་ལ་གསུམ།	497
ལྷན་བཟུང་བྱ་བ་ལྟར་བཤད།	497
དེ་ལ་ཞེས་བྱེད་དགོད་བཤད།	497
མཚུངས་བཤད་བཤོ།	498
གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གསུམ།	500
འགོག་པའི་རྣམ་བཤད།	500
ཞི་བའི་རྣམ་བཤད།	508
གྲུ་ཚོམ་པའི་རྣམ་བཤོ།	514
དང་པོ་(འགོག་པའི་རྣམ་བཤུགས་ལ་གསུམ།	500
འགོག་བདེན་སྐྱབ་པའི་ཉགས་དགོད་བཤད།	500
ཚུད་བཤད་བཤོ།	505
དང་པོ་(འགོག་བདེན་སྐྱབ་པའི་ཉགས་དགོད་བཤུགས་ལ་གསུམ།	500
ཚིག་དོན་དང་།	500
མཐའ་དབྱེད་བཤོ།	501
གཉིས་པ་(མཐའ་དབྱེད་བཤུགས་ལ་གསུམ།	501
ཐར་བཤུགས་པའི་རྣམ་བཤད།	501
ཀུན་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་བཤོ།	504
དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བཤད།	502
དེ་འགོག་པའི་རིགས་བཤད།	503
བདག་མེད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྣམ་བཤོ།	504
གཉིས་པ་ཚུད་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ།	505
ཐར་བཤུགས་སྐྱབ་པའི་ཐལ་བཤད་བཤོ།	505

- ཐར་བ་དོན་གཉེར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། 506
- ཐར་བ་ཐོབ་ཟིན་སྲིད་པར་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་གནས་བ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ་བ་སྤང་བལྟ། 507
- གཉིས་བ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ། 508
- ཆགས་བྲལ་ཉེས་བ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། 508
- སྲིད་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། 510
- བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་བྱ་ཡིན་བ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བལྟ། 511
- དང་པོ་(ཆགས་བྲལ་ཉེས་བ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། 508
- བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ། 508
- འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤངས་བ། 509
- ཆགས་བྲལ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ། 509
- བཞི་བ་ལས་གྱི་བདེན་པ་ལ་གཉིས། 516
- བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྲིད་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་བ། 516
- བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་ཅ་བར་བསྐྱབ་པལྟ། 527
- དང་པོ་(བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྲིད་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། 516
- གྲོལ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། 516
- དེ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བལྟ། 517
- གཉིས་བ་(དེ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། 517
- སྤངས་བ་སྤྲོད་པའི་ཙྰ་ད་སྤང་། 517
- དྲི་མ་ལྟོག་དུ་མི་རུང་བའི་ཙྰ་ད་སྤང་། 525
- རུང་ཟད་ལྟོག་ཀྱང་གཏན་ལྟོག་མི་སྲིད་པའི་ཙྰ་ད་སྤང་ངོ་། 526

- དང་པོ་(སྤངས་བ་སྤར་ལྡོག་པའི་ཙོད་སྤང་)ལ་གསུམ། 517
- སྤངས་བ་མཐར་ཕྱིན་ལྡོག་མི་སྤྲིད་པ། 517
- དེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་མི་སྤྲིད་པ། 521
- བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་
 མི་འཐད་བ་སྤང་བལྟ། 521
- དང་པོ་(སྤངས་བ་མཐར་ཕྱིན་ལྡོག་མི་སྤྲིད་བ་)ལ་གཉིས། 517
- གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་བ་མེད་པ། 517
- ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་བ་མེད་པལྟ། 520
- དང་པོ་(གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་བ་མེད་བ་)ལ་གསུམ། 517
- མདོར་བསྟན། 517
- རྒྱས་བཤད། 518
- དོན་བསྟར་བལྟ། 519
- གཉིས་བ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གཉིས། 518
- སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དུ་བསྟན་པ། 518
- དྲི་མ་སྟོ་བྱར་བར་བསྟན་པ། 518
- གསུམ་བ་(བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་
མི་འཐད་བ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། 521
- འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། 521
- ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཛིག་ལྟ་ལས་ཇས་གཞན་མིན་པར་བསྟུབ་པ། 522
- བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སྟོན་ས་
 གཉེན་པོར་བསྟན་པལྟ། 525
- གཉིས་བ་(བདག་འཛིན་སྤྲིད་པའི་ཙོད་བར་བསྟུབ་བ་)ལ་གཉིས། 527
- བདག་འཛིན་ཉེས་བ་ཀུན་གྱི་ཙོད་བར་བསྟན་པ། 527

བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྲིད་བ་
ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པའོ།

529

དང་པོ་(བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀྱན་གྱི་ཙ་བར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།

527

སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་ཙ་བར་བསྟན་པ།

527

ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་ཙ་བར་བསྟན་པའོ།

528

གཉིས་པ་(བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྲིད་བ་ལས་
གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པ་) ལ་གསུམ།

529

བདག་ཁས་སྤངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་
གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་།

529

དབང་སྤྱག་གི་བཀའ་ལྟར་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་།

553

ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་ངོ་།

562

དང་པོ་(བདག་ཁས་སྤངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་
མི་རུང་བ་)ལ་གསུམ།

529

བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་སྲིད།

529

སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ།

552

དེས་ན་འཇིག་ལྟ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ།

553

དང་པོ་(བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་སྲིད་བ་)ལ་གསུམ།

529

ཉེགས་དགོད་བ་དང་།

529

དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བ།

530

དོན་བསྟན་པའོ།

552

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས།

530

བདག་སྦྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད།

530

སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་སྦྱོམ་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་དོ།

533

- དང་པོ་(བདག་སྒྲིན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་བ་སྦྱང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་བ་)ལ་གཉིས། 530
- བྱིས་ལན་གྱིས་དགག་བ་དང་། 530
- དེའི་ལན་དགག་བའོ། 532
- གཉིས་བ་(སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲོམ་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་བ་)ལ་གསུམ། 533
- བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་བ། 533
- བྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་བ་དང་། 546
- སྤྱག་བསྐལ་སྒྲོམ་བར་གསུངས་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 549
- དང་པོ་(བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་བ་)ལ་གཉིས། 533
- དཔེ་དགག་བ་དང་། 533
- དོན་དགག་བའོ། 538
- དང་པོ་(དཔེ་དགག་བ་)ལ་གཉིས། 533
- རང་ལྷགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་བ་འདྲོར་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད། 533
- གཞན་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་དོ། 535
- གཉིས་བ་(གཞན་ལྷགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་བ་འདྲོར་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་འཐད་བ་)ལ་གཉིས། 535
- འདྲ་འབྲེལ་སྐྱེས་ཞེན་བ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་མི་འཐད་བ། 535
- དེའི་ལན་དགག་བའོ། 536
- གཉིས་བ་(དོན་དགག་བ་)ལ་གསུམ། 538
- དྲག་པའི་སྦྱེས་བས་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲོམ་བ་མི་སྲིད། 538
- སྤྱག་བསྐལ་དུ་སྒྲོམ་བ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། 541
- དབང་སྐྱེས་སྒྲིན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་བ་ལྡོག་བ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་བའོ། 544

ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྱུ་བའི་ལེའུའི་ས་བཅད།	627
དང་པོ་ལ་(རྟག་བའི་སྒྲིལ་བྱས་ལྟུག་བཟུལ་སྒྲོམ་བ་མི་སྤྲོད་བ་)ལ་གཉིས།	538
བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་།	538
བདག་ཡོད་ན་ཞེན་བའི་གཉེན་པོ་བཞེན་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པའོ།	539
གཉིས་པ་(ལྟུག་བཟུལ་དུ་སྒྲོམ་བ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་)ལ་གཉིས།	541
ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་།	541
གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྤྲོད་པའོ།	542
གསུམ་པ་(དབང་སོགས་སྒྲིན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་བ་ལྟོག་པ་ལ་ མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་བ་)ལ་གཉིས།	544
སྒྲིན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་བ་ལྟོག་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན།	544
དབང་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྒྲིན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྤྲོད་པའོ།	545
གཉིས་པ་(གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་བ་)ལ་གསུམ།	546
རང་བཞིན་དང་སྒྲིལ་བྱ་ཐ་དད་ཤེས་པ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད།	546
ལྟུག་བཟུལ་གྱི་ལྟུག་བཟུལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་བ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ རྒྱ་མི་འཐད།	548
ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བའོ།	549
གཉིས་པ་(དབང་ལྟུག་གི་བཀའ་ལུང་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་)ལ་གསུམ།	553
དབང་ལྟུག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ སྒྲུབ་བྱེད་དགག།	553
གནོད་བྱེད་བཟོད།	555
བདག་མེད་རྟོགས་བའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ།	561
གཉིས་པ་(གནོད་བྱེད་བཟོད་བ་)ལ་གསུམ།	555
བཀའ་ལུང་ཙམ་གྱིས་ཡང་སྤྲོད་ཀྱི་མའི་རྒྱ་ལ་མི་གནོད་བ་དང་།	555
དེའི་ལན་དགག་ག།	556

- བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། 557
- གསུམ་པ་(བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། 557
- དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཡིད་སློའི་རྣམ་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད། 557
- ཏ་ཅང་ཐལ་བ། 558
- བདག་ཏག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བའོ། 559
- གསུམ་པ་ལས་དང་ལུས་འཛད་པའི་ཐབས་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་
མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། 562
- དགག་པ་དངོས་དང་། 563
- ཚོད་སྤང་ངོ་། 563
- གཉིས་པ་(ཚོད་སྤང་)ལ་གསུམ། 563
- ལས་སྲེད་གཉིས་ཀ་འཛམས་པའི་གཉེན་པོ་སྲེད་མཚུངས་སུ་
བསྟེན་པ་དགག་པ་དང་། 563
- དཀའ་ཐུབ་གྱིས་ལས་གྱི་རྣམ་པ་འདྲེས་ཤིང་ཟད་བར་བྱེད་པ་དགག་པ། 565
- ལས་སྲེད་སྤང་བྱར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། 567

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག

རྣམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་གྲུང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་གྲུང་དུག་གསུམ་གྱིས།
དྲི་མ་ཡོངས་ལུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱེན་བའི་རྣམ་དཀར་མུང་བོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་པར་དུ་བསྐྱེན་དང་བསྐྱེན་འགྱུར་གང་
ལ་ཡང་སྐུར་ཆོག་བའི་དགེ་བསྟེན་སྒྲོན་ཆོག་གོ། །

